DÉKÁNY ANDRÁS

Az Óceán Császára

DÉKÁNY ANDRÁS

AZ ÓCEÁN CSÁSZÁRA

REGÉNY

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ
SZECSKŐ TAMÁS RAJZAIVAL
HARMADIK KIADÁS

■ © Dékány András jogutódja, 1962
ISBN 963 11 2174 7
Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Szilvásy György igazgató
Szikra Lapnyomda (79—5305), Budapest, 1980
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
Felelős szerkesztő: Rónaszegi Miklós
Műszaki vezető: Haás Pál
Képszerkesztő: Diósi Katalin
Műszaki szerkesztő: Kellermann József
71 000 példány. Terjedelem: 30,5 (A/5) ív. IF 3909

ELSŐ FEJEZET

HŐSEINK ÖSSZETALÁLKOZNAK

Jártatok-e már Oahu szigetén, Honolulu mellett, Waikiki partjainál?

Éreztétek-e, miként duruzsolja fületekbe állandó danáját, a passzátszél, reggel éppen úgy, mint délben, este és éjszaka is egyforma vidámsággal?

Láttátok-e megdőlni a szélben a Hawaii-szigetek csodás pálmáit a korallpadokkal szegett partokon, és a tűzhányók füstjét tovatűnni a végtelen óceánon?

Hallottátok-e, mint muzsikálnak az ukulele nevű pengető hangszeren a barna bőrű kanákák, akik – bizonyára isten kegyelméből, mert semmi esetre sem az amerikai fehér ember jóvoltából – még megmaradtak a régiségből?

És láttátok-e magát Honolulut, a legkülönösebb városok egyikét a földön? Egy várost a természettől alkotott park kellős közepén! Pálmák susogják körül a villaszerű házakat, pálmák hajladoznak a felhőkarcolók körül, pálmák árnyékolják az utcákat, a tereket, a sugárutakat, pálmák alatt parkolnak az autók, ott keresnek árnyékot az autóbuszokra várakozók, pálmák ékesítik a parkokat. Pálmák, pálmák és pálmák. Mindenütt pálmák, de milyenek! Három ember is alig tudja átölelni a törzsüket, és akkora a lombkoronájuk, hogy tudom, elbámészkodnátok, ha megállnátok alattuk! És mindenütt virág, virág, egyre csak virág! Harsogóan zöld pázsitágyak közepén színpompás virágágyak, a kerítések szélén fojtó illatú hibiszkuszok, sárga, kék, vérpiros, hófehér, rózsaszín, lila virágoktól terhes bokrok. Virág a kertekben, virág az erkélyeken, a szállodák tetején, a kikötőmólók kandeláberein, a kanaka halászasszonyok hajában, az autóbuszsofőr sapkáján, a távozó hajók árbocain, a frissen érkezett utasok nyakában!

Honolulu a felhőkarcolók, a kertes házak, a pálmák, a sokszínű virágok és – a sokszínű emberek városa. Ha járod az utcáit, olykor felkapod a fejedet: ugyan hová is kerültél? Kínába, Japánba, Portugáliába, San Franciscóba vagy a legtávolabbi Rabló-szigetekre? A negyedmilliós városnak van kínai, japán, portugál negyede, olyan rész is, ahol főleg csokoládébarna őslakók élnek… de a többség mégis amerikai. Ők a szállodák, az üzletek, az áruházak, a hajózási irodák, a raktárak, az üzemek, a gyárak, a műhelyek, a felhőkarcolók és a legszebb villák tulajdonosai, bérlői, gondnokai, bérbeadói. Mert a „Kertek városa”, a „Tenger csodavirága”, a „Pacific gyöngye”, az „Öcean paradicsoma”, vagyis Honolulu az Egyesült Államok városa, és Hawaii – az összes szigetekkel együtt, amit régi nevén Sandwich-szigeteknek hívtak – az USA állama!

Amerikai rendőrmotorosok cirkálnak Honolulu utcáin, amerikai hadinaszádok tartanak járőrszolgálatot a szigetek között, és az Államok csillagos lobogója leng a kikötőben, a középületeken, a befutó hajók orrán, ahogy azt nemzetközi szabályok előírják.

A Capitol téren is pálmák hajladoznak a passzátszél nyomására. A tér onnan kapta nevét, mert itt áll a Capitol, az árkádos kormányzósági palota. Szemben az igazságügyi palota, a tér túlsó szélén a főposta, mögöttük a palotáknak beillő hotelek és az óriási banképületek. Hatalmas épületek, amelyeket külön-külön s egy-egy park ölel körül. így azután sejthetitek, mekkora lehet a Capitol tér Honolulu városában.

Nagyon nagy tér. A kormányzósági palota előtt, pálmák alatt, szobrot láthattok. A szoboralakon vajmi kevés a ruha, fején sisak, kezében dárda. Hogyan kerül görög vagy római hőst megörökítő szobor a Tenger csodavirágának főterére? Ügy, hogy a kiadós méretű figura se nem római, se nem görög, hanem hamisítatlan hawaii harcos: I. Káméhámeha, a néhai nagy király ő, az államalkotó, a szigetek egyesítője, aki elsőnek mutatta meg, hogy nem a fehér ember rabságára, de önálló államéletre is méltóak a kanaka népek.

I. Káméhámeha tekintete nem pihen a Capitolon, sem az igazságügyi palotán, hanem arra

néz, ahonnan a tengeri szél, a passzát betör a városba, a kikötő felé. Római tógára emlékeztető tolltalárja, görög sisakot idéző tollsisakja természetesen meg se libben a szél cirógatására. Annál inkább hajladoznak körülötte a pálmafák sokméteres legyezőlevelei. A legyőzött kanaka nép nagy fejedelme a tenger felé néz, minden szigetlakó szabadságot küldő reménysége felé azok, pedig, akik elmennek a szobor alatt, ránéznek a Csendes-óceán Nagy Péterére, Mátyás királyára. Érdemes megnézni a bronzkirályt.

Mint ahogy őt nézte 1945. október 16-án két férfi is.

Túl a virágágyakon, a bokrokon, az apróbb legyezőpálmákon, a szoborkirály magánbirodalmán túl úttestek keresztezik a nagyméretű teret. Ott autók száguldanak, egyik részük Waikiki, a világhírű tengeri fürdő felé rohan, másik részük onnan jön, s a belváros, a City irányába száguld.

Most legalábbis .így van. Az említett napon azonban vajmi kevés magánautót lehetett látni, annál több dzsipet, dodzsot, katonai teherautót, katonai buszt, kétéltű „krokodilt", motoros futárok masináját.

Az amerikai csendes-óceáni flotta első hajórajának partra szálló osztagai érkeztek Honoluluba Pearl Harbour irányából, hogy a leszerelésig a Waiki-öbölben felépített barakktáborban pihenjék ki az elmúlt évek nagy harcainak, a szigetről szigetre folyt ütközeteknek fáradalmait.

A motorok lihegve dübörögtek át a Capitol előtti téren.

I. Káméhámeha szemrebbenés nélkül tekintett a kikötő irányába.

A két férfi pedig semmit sem törődve a katonai felvonulással, elmerülve nézte a kanaka király szobrát.

A két férfi közül az egyik sovány volt, cserzett arcú, idős ember, túl a hetvenedik éven. De ruganyos, izmos, fürge tekintetű és mozgású.

A másik az előbbinél legalább fejjel magasabb, nagy testű, hatalmas férfi, nagyjából egykorú az előbbivel.

Ha alakra nem is, de egyben megegyeztek: tengerészek voltak.

Elárulta ezt a tiszti sapka, amit a sovány viselt, és azok a karra tetovált sárkányok, amelyek a nagyobbik férfit ékesítették.

Egyébként ingujjban, vászonnadrágban, tehát Honoluluhoz illő viseletben álltak a szobor talapzatánál.

– Elég jóképű legény lehetett – állapította meg az óriásnak beillő idős férfi. – Corpo di bacco, de ennél talán különb ruhát aggathattak volna rá, ha már király volt!

A szikár, csontos képű hajótiszt elmosolyodott.

– Akkor ilyen ruha illette meg a királyt. Drága ruha volt, paradicsommadár tollából készült. A kanaka népek előtt kincset ért.

A karra tetovált sárkányok elvicsorították magukat, amikor gazdájuk jóízűen felkacagott, és derűsen beletúrt hófehér üstökébe.

– Miattam érhetett akár millió dollárt is! Én ilyet nem vennék fel. Gondolja el, kapitány, ha mi kettesben, ilyen maskarában végigsétálnánk a fiumei Riván, vagy betérnénk Zenggben az „Adria cápájá"-hoz címzett osztériába! Corpo dibacco!

Az idős férfi, akit kapitánynak szólítottak, előbb elnézett az úttest felé, ahol libasorban legalább ötven „krokodil" (szárazon autó, vízen motorcsónak) dübörgött, azután jóízű hahotára fakadt.

Hát bizony Fiúmében is, Zenggben is kellő bámulatbán lenne részük!… Majd hirtelen elkomorodott, merően társa szemébe tekintett.

– Emlékszel-e még, mikor jártunk utoljára Fiúmében… és a szülővárosban, Zenggben?

A bikanyakú, derűs tekintetű óriás is elkomorodott.

– Fiume … Zengg … Rég volt az, kapitány.

– Régen – bólintott a kapitány.

Az óriás kinyújtotta sárkányos karját, s rátette kezét társa vállára.

– Tudja mit, kapitány? Hagyjuk itt a pálmákat, ezt az átkozottul gyönyörű szigetvilágot! Menjünk haza! Végre van egy sónerünk, fel a vitorlákat, és irány – az Adria! Corpo di bacco!

Az öregember szemé csillogni kezdett. Szája szögletében megjelent a közismert vidám mosoly.

– Mondasz valamit, Sottó! Miért is ne mennénk haza? Miért ne!

Belekarolt társába, még egy pillantást vetettek a kanakák nagy királyára, és megindultak a kikötő irányába.

– Majd bámul a nép, ha beállítunk az új hajóval! – lelkesedett az óriás. – Leesik az álluk, ha azt mondjuk az adriai cimboráknak: íme, nézzétek, mi így gazdálkodtunk a háború alatt! Végre megvan az új sóner, mert – igaz-e, kapitány? -már minekünk leginkább csak ez a hajótípus felel meg!

A kapitány megállt a Káuláikiki utca sarkán, megtömte pipáját, így tett társa, az óriás is. De ugyanakkor betűzni kezdte az utcatáblát, hiszen – mint tudjátok – nagy levélíró volt, szerette a betűket.

– Már elegem van ebből a sok Káuláikiki, Pápápohaku, Káilipulu, Lilioukalani meg a szösz tudja észben tartani, miféle szörnyűséges nevekből! – bömbölte az utca forgatagában az óriás, akinek a hangja semmit sem különbözött a kikötői vontatók hangjától. – Elegem *van, kapitány, a pálmákból, a banánból, az ananászból meg abból, hogy unos-untalan virágot aggatnak a nyakamba! Kapitány, ha én egyszer még valaha megállhatnék a fiumei Terézia

móló végén, ha a tengerről felnézhetnék a havas Velebitre, ha kiülhetnék Zengg-ben a „Cápa” oleanderes lugasába … akkor, kapitány, engem már az Adriáról nem mozdítana el senki!

Körülöttük hullámzott a tömeg, Honolulu színpompás forgalma. Halk mosolyú kínaiak, vigyorgó, bronzbőrű kanakák, az internáló táborokból nemrégen szabadult japánok, panama kalapos, üzlet után rohanó amerikaiak, kék galléros haditengerészek, agyongyűrt, terepszínű egyenruhát viselő, sok dzsungelharcot megért „taravaiak”, a hadiszoknyás skótok, akik a Gilbert-szigeteken harcoltak, hosszú ausztráliaiak, az „anzahok”, színes lányok és asszonyok, akik felszabadultan örültek annak, hogy nem kell már rettegni a japán repülőktől, száz és száz, ezer és ezer ember – de a két öreg tengerész ezzel mit sem törődött.

Megálltak a dallamos nevű Káuláikiki utca kellős közepén, tömködték a pipákat, majd bodros füstöt eregettek az illatos navicut-dohányból az ég felé.

– Hm, hm – dünnyögte a kapitány –, megértelek, Sottó, megértelek. Éppen elég régen csavargunk a világban. Megértelek. Őszintén szólva úgy érzem, nekem se ártana, ha beülhetnék már valamelyik fiumei osztériába, egy pofa marsalára. Nem ártana. Nyilván így gondolkozik Szevér, Zoller és Piede…

– Meg hát Pedro, ha szabad említenem, kapitány – harsogta az óriás –, végtére is a fiam.

A kapitány bólintott.

– Természetesen Pedró is. De hát tudod, mi a gond: megvan végre a hajó, de nincsen legénység. Ismersz: a *Mary Celeste*-kaland óta nem veszek akárkit a hajóra.

Az óriás jelentőségteljesen mosolygott.

– Meg az *Óceán királynője-kaland* óta sem! Helyes, kapitány. De ha körülnézünk itt Honoluluban, úgy hiszem, találunk nekünk való rendes fickókat. Van itt most szabad tengerész elég, pontot tettek a háborúra. Corpo di bacco! Az a fontos, hogy a hajó orrát hazafelé irányítsuk.

– Helyes – bólintott a kapitány. – Irány: az Adria!

– Vesd ki a kormányt öt fokkal! – harsogta az óriás, akit Sottónak szólítottak.

Ezzel megindultak, kart karba öltve, a Káuláikiki utcából a Lilioukalani utca felé. Többen utánuk .néztek. „Becsípett öreg tengeri medvék! – gondolták a járókelők. – Nyilván amott, a híres Unió Szalon még híresebb bárjában lehajtottak egy-két pohár Öreg Ezredest vagy köményes Kék Tengeri Kikötőt!”

Az ilyesmi könnyen megy a tengerészeknél, akár fiatalok, akár öregek.

– Vesd ki a kormányt öt fokkal! – nevetett jóízűen a kapitány társa lelkességén. – Nem bánom, ha összeáll annyi ember, amennyi kell, induljon a *Jadran II* hazafelé!

Az óriás, akinek a karjára tetovált sárkányok még itt, Honoluluban is feltűnést keltettek, előremutatott.

– Arra van a King Street, uram, tudok ott egy csendes kocsmát. Betérhetnénk oda, hogy megkössük a szerződést, amely útra szól: Honolulu-Fiume útra.

A kapitány megállt.

– Nem is tudom, kötöttünk mi szerződést valaha, Sottó? Úgy tudom, soha.

– Soha – vigyorgott az óriás. – De ebben az esetben igen. öt fokkal ki a kormányt! De az is lehet, hogy hét fokkal!

A kapitány megszortyogtatta a rosszul szelelő pipát, közben felpislogott az óriásra.

– A kocsmába benézhetünk, Sottó, semmi kifogásom az ilyesmi ellen. De a szerződést nem kötjük meg. Tudod, a régi *Jadranon* is az a szokás járta, hogy – döntsön a többség. Előbb megkérdezzük a társakat is.

– Maga mondta, hogy így gondolkoznak a többiek is …

– *Nyilván* így gondolkoznak, ezt mondtam. Mert ki ne akarná közülünk meglátni az Adriát, no meg a mi régi városainkat?!

Az óriás biccentett.

– Állok elébe, kapitány. Szavaztassuk meg a többieket is. De ragaszkodom az útra a

szerződéshez.

– Megkapod – nevetett a kapitány. – Megkapod, Sottó! És ezzel átimbolyogtak széles, lomha tengerészjárásukkal a

Lilioukalani utcán, hogy kiérjenek a King Streetre.

Égy öreg, de örökifjú kapitány és egy öreg, de ugyancsak örökifjú tengerész.

Nagy a gyanúm, hogy felismertétek őket. Az óriást, akit Sottónak nevezett a társa, és a tisztisapkást, akit kapitánynak szólítottak. Mert ugyan ki más „korpodibakkózott" annyit tengerésznaplóm lapjain, mint Sottomarina hajómester, az Adria valamikor legerősebb embere, és ugyan ki az a kapitány, aki arról beszélhet, hogy új hajója van"– méghozzá sóner! –, és az új hajót *Jadran* II-nek hívják?! Ki jogosult arra, hogy hajóját a legendás Hírű *Jadran* sónerről nevezze el, ha nem más, mint Turkovics Daniló, a zenggi születésű, fiumei hosszújáratú tengerészkapitány, akinél különbül ebben a században nem értette senki a vitorláshajózás fortélyait?!

Igen, ők álltak azon a napon – 1945. október 16-án – I. Káméhámeha szobra előtt, és ők tömködték meg pipájukat a Kauláikiki utca sarkán. Ők: a karján, hátán, mellén sárkányokkal tetovált, hófehér hajú Sottomarina és Daniló bácsi, anagy hajós, aki nemcsak kiváló kapitány, de a tenger életének nagyszerű tudósa is! Úgy érzem, jól ismeritek őket, és. tudjátok, mit jelent ez a név: *Jadran!1*

Most, bevallom, nehéz helyzetben vagyok. Joggal felteszitek a kérdést, hogyan került Daniló bácsi és a kompániája a Hawaii-szigetcsoport Oahu nevű szigetére, méghozzá az annyira csábító nevű fővárosába, Honoluluba? … Ha én most mindazt elmondanám, mi is történt azután, hogy sikerült a fellelt Roatán kalózszigetnél kiszabadítani a rablók markából a gyönyörű régi fregattot, az *Óceán királynőjét,* vagyis inkább azt, mi történt, hogy az amerikai Oaklandben kihajóztunk, abban a reményben, hogy megvásároljuk a tragikusan elpusztult *Jadyin* utódját, az új hajót… hát akkor, jó barátaim, még egy előbbi könyvet kellene megírnom, nem ezt! Elégedjetek meg annyival, hogy néhány sorban, tömören összefoglaljam az előzményeket, elmondjam ennek a „hídnak" – a filmhajó átadása és az előbb jelzett nap, 1945. október 16. közötti időnek – rövid történetét."

Íme, halljátok.

Emlékeztek még arra, hogy annak idején Daniló bácsi azért hajózott utasként az elsüllyedt *Jadran* kompániájával, kipróbált és hűséges embereivel Dél-Amerikába, hogy ott szeretett hajónkhoz hasonló, kétárbocos sónert vásároljon. Miért éppen kétárbocos sónert? Azért, mert Daniló bácsi mozgékony lényének, kalandos természetének, de üzleti ambíciójának is ez a 250-400 tonnás hajótípus felel meg a legjobban. Viszonylag könnyű egy ilyen hajó gondozása, kezelése, és a teherhajózás nagy versenyében nem okoz különösebb gondot, hogy ilyen kis hajóra embargót, árut szerezzünk. A vásár azonban igen elhúzódott. Egyrészt, mert kiderült, hogy a dél-amerikai hajópiacon nincs megfelelő sóner, azután közbejött a Nagy Kaland lehetősége, az *Óceán királynője* díszlethajó elszállítása Porto Alegréből az észak-amerikai Oaklandbe. Túlzás nélkül mondom: igazi jóféle, becsületes kaland volt az! A hajóvásárlás Oaklandben sem sikerült. Elmúlt egy-két év, és a történelem szekere megrázta a világot: kitört a második világháború! Guzsik apó és jómagam akkor már búcsút mondtunk az Államoknak. Horváth Feri visszatért a holland hajózáshoz, Daniló bácsival Szevér, Sottomarina, Piede, Zoller és a néger fiú, Pedró maradt. Mint később megtudtam, előbb internálták Daniló bácsiékat mint gyanús elemeket, akikről nem lehet tudni, hogy olaszok, jugoszlávok vagy magyarok-e, sőt a néger Pedró, Sottomarina fogadott fia – brazíliai. Beletelt egy év, míg eloszlottak a kételyek, és Daniló bácsiék elhagyhatták az internáló tábort. Mint „félig gyanúsak", hajóra nem kerülhettek, de a hajózáshoz igen. Newportba, Oregon tengeri kikötőjébe jutotta, a partra szálló egységek hajófelszerelő üzemébe.

---

[1] Lásd a *Matrózok, hajók, kapitányok, Kalózok, bálnák, tengerek, Csempészek, hősök, kikötők* és *Az elveszett sziget* c. köteteket.

– Közel három éven át szegecseltem – emlékezett erre az időre Sottomarina, amikor végre találkozhattunk. – Gondold el, közel három éven át nem jutottam ki a tengerre, én, akit halászhajón szült-az anyám! Én, akinek a szárazföldön mindig felkavarodik a gyomra! Corpo di bacco!

De hát az élet csodálatos valami ám, barátaim: egyszer minden rossznak vége szakad. A háborúnak is. És akkor kiderült, hogy Daniló bácsi – gazdag ember! A hajóra szánt pénz, amit annak idején bankba tett, az eltelt évek alatt megfiadzott, kamatozott! És mivel Daniló bácsi pénze egyben a kompánia pénze is. az Amerikában maradtak együtt ünnepelték annak ez Örömét, hogy végre hajót vehetnek.

Akárcsak Európában, Amerikában is megindult az adom-veszem láz. Mindent el lehetett adni és mindent venni.

Egy szép napon Daniló bácsi newporti címére levél jött.

Samuel Duncan kapitány, a csendes-óceáni szigetek neves hajósa, a korallatollok híres térképkészítője írta:

Sir,

az ön nevét igen jól ismerem, tisztelem és becsülöm. Hallom, hajót keres. Bátor vagyok felhívni figyelmét az én két' árbocosomra, a „Lady Anne” *nevű sónerre. Sajnos, eladó. A hajó garantáltan jó állapotban van, teljesen kifogástalan mind a hajótest, mind a felszerelés. Megöregedtem, ráadásai Saipannél (Marianen-Ladroni szigetek) megsebesültem. Azóta csak félember vagyok. Tengerre többé nem szállhatok. Megérti talán, mit jelent ez annak, aki – mint ön – egész életét a tengeren töltötte! Felajánlom a* „Lady Anne”-t *önnek tisztes összegért, önnek mint a legméltóbb valakinek, aki tovább viheti pompás hajómat a tengereken. Kérem válaszát. Címem: Hawaii-szigetek, Hilo, vitorláskikötő.*

Hilo, 1945. október 1.

Teljes tisztelettel az öné:

Samuel Duncan kapitány

A Lady Anne tehát eladó! Ki ne tudná erről a kétárbocos-ról a Csendes-óceán szigetvilágában, a Fülöp-szigetektől a Galápagosokig! Ezen a hajón járta egy időben az óceánt Robert Gibbings, a prófétakinézésű festő és korallkutató, és ez a hajó vitte kutatóútjára Edwin Whitfieldet a Bermudákról, de William Bridgest is, Tahiti és a korallpadok színpompás ha-

Mainak rajongóját! De mindezeken felül vitte magát Sámuel Duncan kapitányt, ezt a becsületes angolt, aki egész életét arra szánta, hogy feltérképezzen minden veszélyes szirtet, zátonyi, víz alatti koralltelepet, ami Cook óta annyira megkeseríti a „Csendesen” a hajósok életét.

Most – ezúttal még mellőzve az új hajó bemutatását -elégedjetek meg annyival, hogy máris közöljem: a nagyszerű *Lady Anne* Daniló bácsi tulajdona lett! A két kapitány mindenben egyetértett, csak egyben nem: a hajó nevében. Daniló bácsi közölte, hogy a sónert átkereszteli, *Jadran II* lesz ezután a neve. Samuel Duncan hallani sem akart erről. Mindez már nem Hilóban, de Honolulubán történt, ahol átadták a hajót.

– Értse meg, kapitány – tiltakozott az öreg Duncan –, átkeresztelni azt a hajót, amelyik három évtizeden át annyi dicsőséget szerzett a tudománynak! Nem, nem, lehetetlenség!

– De értse meg, kapitány – érvelt Daniló bácsi –, ha megveszem a sónert, abban az esetben az én néhai *Jadranom* utóda lesz. A *Jadran* is beírta nevét a vitorláshajózás nagykönyvébe. Gondoljon csak a *Mary Celeste*-esetre, kapitány!

Végül is megegyeztek, hogy a hajó átkeresztelődik, de úgy a hajó oldalán, mint a papírokon ott lesz a *Jadran II* név mellett, zárójelben: *Lady Anne.*

Így szerzett Daniló bácsi új hajót Oahu szigetén, szabályosan megkötve az ügyletet Samuel Duncan kapitánnyal, aki könnyezve döcögött le beteg lábával a fedélzetről az átadás után.

– Becsülje meg, kérem, becsülje meg – dünnyögte a kitűnő hajós, és bizony volt oka arra,

hogy elfordult, és lehajolva kotorászni kezdett a kikötőpart porában.

Senki sem udvariaskodott, hogy segítsen megkeresni – a nemlétezőt! Ez az egyetlen pillanat, barátaim, amikor jogos, hogy könny szökik a tengerész szemébe. Amikor elbúcsúzik a hajótól.

A *Lady Anne*-ből tehát *Jadran II* lett. Képzelhetitek, mit érzett Sottomarina, Szevér, Zoller, Piede, Pedró, az utolsók, akik Daniló bácsival maradtak még a világégésben is!

Amikor egyedül maradtak a sóneren mint „tulajok", ott a kikötő forgatagában, a vitorlásdokk zsúfoltságában, a kis csoport a kormánykerék mellett tömörült össze. Sottomarina ráveregetett a réztől aranyosan csillogó kerékre.

– Ez már igen! Derék hajócska! Corpo di bacco, a mienk! Daniló bácsi meghatódva, elakadozó szavakkal, alig hallhatóan mondta:

– Úgy vélem, barátaim, emlékeznünk kell azokra is, akik nincsenek velünk: Horváth Ferire, Guzsik apóra, Jankóra, Andreára… és azokra, kik jó cimboráink voltak, de akiket örökre magához hívott a tenger…

Elhallgatott. A rakparton csikorogva fordult éppen egy emelődaru, a közelben veszettül sípolt két kis vontató, amint egy háromárbocos lomha barkót igyekeztek dokkba szorítani. A távolban, túl a város felhőkarcolóin, pálmákkal és dús fákkal ékes dombjain, de túl a szürkésen, vörösesen színeződő, szörnyű kopár hegyeken is – ott komorlott a Punch Bowl és a Tantalosz vulkán. Csodálatos, gyönyörű táj. Egy része az elveszett paradicsomnak.

Mindebből most semmit sem vett észre Daniló bácsi kis kompániája.

Arcok merültek elő a múltból. Bajtársak arcai, akikkel együtt hajóztak valamikor a dicső *Jadran* sóneren!… Jokkó; a felejthetetlen hajósinas, akire bátran mondhatom: életem legkedvesebb cimborája volt.:. Suttora, a fiumei világítótorony valamikori őre, akit Kalóznak hívtak, és aki a Jadrannal együtt veszett el az afrikai partoknál… Gommó a majomember, akinél különbül azóta se láttam senkit árbockötélen, vitorlakeresztrúdon mászni…

Rájuk gondoltak Daniló bácsiék azokban a percekben, amikor vették a hajót. És miránk, akik távol voltunk.

De hát tengerészhez nem illik az érzelgősség. Daniló bácsi is megkeményítette hangját:

– A beosztás egyelőre változatlanul a régi. Első tiszt: Szevér. Hajómester: Sottomarina. Vitorlamester: Piccolo Piede. Főkormányos: Zoller. Kormányos matróz: Pedró …

Itt megállt, elmosolyodott.

– Ennyi a létszám. Legénység kerestetik. lég az sem ártana, ha írnánk a régieknek. Hátha előjönnek a világ négy tájáról: Horváth Feri, Guzsik apó, Andrea …

Sottomarina elmosolyodott.

– Tudja, kapitány, hogy a vitorlázás után a legjobban a levélírást szeretem. Már írtam nekik. Sejtettem, hogy megvesszük ezt a hajót. Még Newportból elküldtem az üzenetet, a régi köszöntéssel: „Ha szíved a régi" … Most csak az a kérdés, hogyan és hol vészelték át ezt az átkozott négy évet!..; Hogy megtalálja-e őket a posta?! Corpo di bacco!

Ennyit az előzményekről, barátaim, nem többet.

Most pedig kövessük a kapitányt és a hajómestert, mit műveltek Honolulu városában, a King Streeten? Eltaláltátok: bementek abba a kocsmába, vagyis inkább ivóba, amit Sottomarina ajánlott. Itt lehajtottak egy-két pohárka méregdrága Kék Tengeri Kikötőt, nézegettek, akad-e ismerős tengerész a bárpultoknál, majd kiballagtak újból a King Streetre.

Valójában mit is keresett Daniló bácsi és Sottomarina I. Káméhámeha szobránál, valamint általában Honolulubán, ahelyett, hogy a hajóval törődtek volna?

Jogos a kérdés. Magam is bevallom, ha olyan jóképű hajót szereznék, mint amilyen a *Lady Anne*-ből átkeresztelt *Jadran II*, engem bajosan látna a szárazföld! Erre hajlandó vagyok letenni a legfőbb esküt. Egyvalami azonban szolgáljon Daniló bácsi mentségéül: maga a város, Honolulu. És általában a Hawaii-szigetek. Tengerésznek való hely mind a város, mind a szigetcsoport. Az ember alig hisz a fülének, amikor azt hallja, hogy csak 1778-ban fedezte

fel a minden irányban elkószáló európai tengerész a Csendes-óceán egyik leghosszabb szigetcsoportját. James Cook kapitány részesült abban a szerencsében, hogy neve (életének nagy felfedezése és halála) összefügg a Hawaii-szigetek nevével. Ámbár igaz, hogy Cook kapitány a nyugati kis Morell-szirttel kezdődő, 3500 kilométer hosszú szigetsort Sandwichről, az angol tengerészet akkori első lordjáról nevezte el. És hiszitek-e, nem-e: a „szendvicsnek"' címzett, többnyire húsfélével gazdagított kenyérszelet neve pontosan innen adódik – apró, mint a Sandwich-szigetek! S ráadásul Sandwich lordja hozta divatba, aki nagy ínyenc volt!

Azon a napon, a már idézett október 16-án reggel azt mondta Daniló bácsi Sottomarinának:

– Elmegyünk a városba, beszerezzük a hiányzó kötélzetet, és körül is nézünk. Hátha akad jóféle szabadságos tengerész, amolyan igazi A-B ember!

Szevér, Zoller, Piede, Pedró a hajón maradt. Ekkor már napok óta mindent átvizsgáltak, ami a sóner alkatrésze vagy szereléke volt. Leemelték a kormányládát, láncszemtől fogaskerékig, csapágytól a lánccsőig szemrevételezték a készüléket. Átvizsgálták az árbocokat, az álló– és futókötélzetet, a felépítményeket,, a fedélzet tartóit, a raktárak falát, a hajóbordákat, a csörlőket, a csigákat, a kötélbakokat, a horgonyszerkezetet, a horgonyláncokat, a két horgonyt, a fokszli tartozékait, mint a fekhelyek, a függőasztal, a lámpák, a polcok és a lejáró lépcsők. Különösen Szevér, Sottomarina és Zoller remekelt ebben a munkában. Figyelmüket semmi sem kerülte el. Persze azt mondanom se kell, hogy Zoller majd kibújt a bőréből, amikor összekerült a navigációs kabin térképgyűjteményével. Meg kell adni, Samuel Duncan kapitány értette a dolgát.

Nincs a világon az a hotelszoba, autóbusz vagy autó, esetleg lakás, netán gondos háziasszonyi kezektől kezelt ruhásszekrény, ahol nagyobb lett volna a rend, mint amilyen állapotban Daniló bácsiék átvették Samuel Duncan sónerét!

A hajó tiszta volt, ragyogott, egy repedés sem látszott rajta.

Mindössze a futókötélzetnél mutatkoztak hiányok, kopások, öregedések. De a beteg kapitány ezt előre megmondta:

– Máshol nem találnak hibát, csak a kötélzetnél. Érthető. Négy évig kikötőben kellett rostokolnia a *Lady Anne*-nek, A kötélzet java kiöregedett.

Így került sor arra, hogy Daniló bácsi és Sottomarina a dokkból kilátogattak a városba. A Capitol tér közelében találták meg a keresett hajókötélgyártó céget, és amikor a rendelést elintézték, megcsodálták a nagy király szobrát is.

Olykor az ember nem egészen úgy cselekszik, ahogyan elhatározta.

Adott esetben egy láthatatlan manó valamit súg a fülébe, és egyszerre megváltoztatja azt, amit néhány perccel előbb még elhatározott. A kocsmában, ahol a kapitány és a hajómester lehajtotta az említett egy-két pohárka Kék Tengeri Kikötőt, úgy határoztak, hogy autóbuszra ülnek, és visszatérnek a kikötőbe, illetőleg a hajóra. Amikor azonban kiléptek a King Streetre, több népviseletbe öltözött kanaka lány ment el előttük. Áradt belőlük a napfény, a jókedv, a virágok és a tenger illata.

– Hohó – csapott homlokára a kapitány –, elfeledkeztünk a legénységről! Hátha kimennénk a kanaka negyedbe, Waikiki mögé? Nincsen pompásabb A-B matróz, mint a kanaka legény!

Sottomarina kételkedve csóválta fejét.

– Bajosan hiszem, kapitány, hogy találunk olyan kanakát, aki az Adriára akarna hajózni! Bajosan hiszem.

– Mindegy – intett a kapitány –, kimegyünk. Legalább körülnézünk Waikikiben is.

Felugrottak egy ragyogóan piros, W betűs buszra, és nem telt bele tíz perc, máris leszálltak ott, ahol leszállni – ünnepi érzés, barátaim. Nem állítom egy pillanatig sem, hogy ebből az ünnepélyességből bármit is érzett Sottomarina. Ő a legritkább esetben volt elragadtatva valamilyen tájtól, sőt – ha őszinték akarunk lenni – sohasem. Számára a világ legszebb városa: Fiume, a világ leggyönyörűbb városkája: Zengg. A világ legcsodásabb tája: Dalmácia.

Mindezeken kívül a jó öreg Sottót más sem érdekli, mint a hajó, de ebből is egyedül a két-, három-, négyárbocos vitorlás hajó, továbbá a különböző szerelékek, no, s annyira-amennyire, a kocsmák.

– Asszonyoknak a templom, férfiaknak a kocsma – szokta volt mondani. – Isten is ekként rendelkezett!

Így azután, amikor leszálltak a W kocsiról, Sottomarina elég közömbösen nézett körül, Daniló bácsi annál nagyobb érdeklődéssel. Valójában az egész kanaka ügy mese volt a részéről, egyszerű csomag, amibe igyekezett belegyömöszölni azt a vágyát, hogy kijöhessen ide Waikikibe, ä világ legszebb strandjára.

Egyik park a másikat követi, a parkokban villák, szállodák, pompás lakóházak, amelyek mind azért épültek ide, mert itt terül el a legpompásabb tengeri föveny és a legkékebb tengeri fürdő, ami csak létezik. Hófehér korallhomok övezi a patkó alakú öblöt több kilométeren át. A korallhomokon lampion-szerű fürdősátrak, ernyők, fürdőkocsik. Mögöttük a harsogóan zöld partszegély pálmákkal, sűrű, lábat simogató fűszőnyeggel, virágos ligetekkel. A ligetekben az ugyancsak sokszínű házak, nyaralók, szállodák. S előttük a szabad tengeri fürdő, a kéknél is kékebb, kék égtől és fehér korallhomoktól megkapó színű tenger, amely soha nem hideg, de soha nem meleg, egyformán vérpezsdítő. A nyílt óceán felől egyre jönnek, hömpölyögnek, áradnak, emelkednek, süllyednek a fehér csipketaréjú hullámok, hogy Waikiki partjánál – harsogó vízinótával – szétporladjanak, és visszahullva új hullámmá alakuljanak. És ezt a part felé haladó, hol parabolikus, hol kör alakú hullámmozgást, vagyis magát a vízi örvénylést használja ki Waikikinél a valóban királyi sportnak nevezett, régi kanaka szórakozás – a hullámlovaglás. Nem kell ide más, mint két méter hosszú, az elején némileg felkunkorodó, hegyesre alakított deszkalap, amelynek a végére rááll az ember, és gyeplőszárba kapaszkodva viteti magát hullámhegyről hullámvölgybe, sistergő, kavargó, zúgó, morajló tengeráradatban, érezve azt, hogy feszül az izom, s azt, hogy szép az élet a természet nagy csodája, a tenger hullámainak hátán!…

Amikor Daniló bácsi és Sottomarina leballagott a „zenélő strand”-nak nevezett parti részre, felerősödötten fújt a passzátszél, és bizony kevesen akadtak, akik tajtéklovaglásra szánták volna magukat. Waikiki híres korallfövenyén ezúttal valóban demokratikus volt az élet. Nyoma se látszott a közismert előkelősködésnek, a gazdagok hivalkodásának. Honolulu gazdag népsége máshol keresett szórakozást. A csendes-óceáni harcok lábadozói, szabadságosai tanyáztak ezúttal Waikiki fövenyén. Egy-egy csoport néger katona kockázott a pálmák tövében. Közben a katonai autókaraván dzsipjeiből is levágtatott már egy-egy, mint a ménesből kiváló csikók, és a fürdőzők, napozók üdvrivalgásától kísérve végigszáguldott a vakító, széltől egyre sóhajtozó, zizegő, fütyülő fövenyen.

(Ezért is nevezik, e különös természeti jelenség miatt, Waikiki déli részét „az éneklő homok strandjá”-nak.)

– Neked is jót tenne, Sottó, az ilyen tajtéklovaglás – kuncogott Daniló bácsi, ahogy elnézték a távolban hullámok hátán nyargaló „tajtéklovasokat”. – Megfiatalodnál.

Sottomarina, az óriás, mérgesen maga elé köpött.

– Kapitány, ha valaki, hát én igazán szeretem a tengert. De felnőttkorom óta öt percnél tovább csak akkor voltam a vízben, ha a hajó is süllyedt! Mutasson nekem valamirevaló tengerészt, aki fürdésre vetemedik! Mutasson! Corpo di bacco!

Ezzel az öreg dühösen elfordult, és megindult a pálmákkal szegett út felé. Daniló bácsi nagy nevetve utána.

Árnyékos fasorhoz értek, öntözött föld és növények illata áradt a hűvös levegőben.

– Megyünk a kanakákhoz „ebit” keresni, vagy sem? – mordult kapitányára Sottó. – Mert ha nem, mehetünk vissza! A kanakák halászfalvai arra túl vannak, ha nem csalódom.

De Daniló bácsi nem felelt.

Sőt igazában nem is hallotta, mit mondott. Sottomarina.

A kapitány elmerülve nézett át egy sövénykerítésen.

A sövénykerítés mögött óriási pázsit terült el, a pázsitra itt-ott pálmák, babér-, narancs- és banánfák vetettek árnyékot. Túl a pázsiton impozáns épület emelkedett, hatalmas terasszal, az emeleten nyitott körfolyosókkal. Az épület homlokzatán vöröskeresztes zászló lengett és hirdette, hogy a híres Hotel Capitolani most nem szálloda, hanem hadikórház.

– … ha nem csalódom – ismételte Sottomarina, de elhallgatott, látva parancsnokának figyelő érdeklődését.

– Hm – reszelte a torkát Daniló bácsi –, hm, hm!

Nem kétséges, a híres tengerész érdeklődését egy feltűnő figura keltette fel.

– Hm … hm …

A sebesült, mert az volt az illető, hordszéken üldögélt. Egyik lábát, amely erősen be volt pólyálva, kinyújtotta. Egyik karja felkötve, feje ugyancsak bepólyálva. Kiadósan megsérült az illető hadfi, nem kétséges.

Természetesen nem egyedül ez az ember üldögélt ilyen tehetetlen állapotban, hordszékhez kényszerítve a Hotel Capitolani kertjében. A fák árnyékában bőven akadt bekötözött sebesült. Voltak, akik hordágyon feküdtek, de akadtak olyanok is, akik sétáltak vagy a füvön heverésztek.

Daniló bácsi érdeklődését azonban a már említett alak kötötte le. Nem minden ok nélkül. Elvégre szokatlan valami, ha egy sebesült, méghozzá súlyos eset, széles karimájú cowboykalappal a fején élvezi az árnyékot és a tenger felől fúvó szél simogatását.

Cowboykalap és bendzsó!

Mert a sebesült ölében egy bendzsó is hevert, az a bizonyos pengetőhangszer, amit oly kedvvel használnak az Államok négerei, a cowboyok és a mulatóhelyek énekesei. A bendzsó nyakáról színes szalagok függtek, győzelmi trófeák a bendzsóversenyekről.

Cowboykalap és bendzsó.

Ráadásul a sebesült, annak ellenére, hogy hordszéken ült, és eléggé távol volt, igen hosszút mutatott. Legalább kétméteres fickó, állapíthatta meg bárki, ha ránézett.

Daniló bácsi emlékezetében egy régi kép jelent meg: látta a genovai Doria-mólót, amint egy különös férfi közeledik a mólóra dobált horgonyok, bálák, deszkák, ládák között. A közeledő nem volt más, mint Jokohama Jim, akiből kitűnő mester vált Daniló bácsi sónerén, és aki akkor tűnt el, amikor Líbia partjainál elsüllyedt az Adria híres vitorlása, a kétárbocos *Jadran*[2] Jokohama Jim, ez a kedves, derék kalandor akkor a Mussolini feketeingesei ellen küzdő líbiai szabadságharcosok soraiba állt. Sorsáról azóta nem tudtunk semmit.

És íme most – azon a bizonyos, október 16-án – Daniló bácsinak úgy tűnt fel, hogy a hordszéken ülő nem más, mint a rég nem látott barát, a fenelegény amerikai, aki nemegyszer bebizonyította hűségét a *Jadran* hajósai iránt.

– Sottó, nézz csak oda – mutatott a hordszékben ülőre a kapitány. – Ismerősnek találod?

Sottomarina odanézett.

Majd füttyentett, és csak ennyit mondott:

– Corpo di bacco! Daniló Jbácsi hümmögött:

– Ez a Jim legény, ha nem csalódom,

– Ez bizony ő – tette hozzá boldogan az óriás. – Kalap, bendzsó …

Mivel légyzümmögő csend volt a kertben, álmosító, virágillatos trópusi csend, hát a kapitány – a maga derűs módján – próbára tette megfigyelésüket.

Fütyülni kezdte a Mario-nótát, amit annak idején annyiszor kísért bendzsóján a longászi amerikai.

Mariónak híre kélt,
hogy csuda nagy legény:

[2] Lásd a *Csempészek, hősök, kikötök* c. kötetét

nem ismer ő senkit el
a föld kerekén!…

A sebesült, aki igazában szundikált, megmozdult. Nehézkesen felemelte bepólyált fejét. A cowboykalap megbillent, a fűre csúszott. Merően nézett az úttest felé.

– Hello, Jim! – intett Daniló bácsi, és Sottomarinával együtt átlépett a babérzöld spaléron.

Mert most már nem volt kétséges, hogy a hordszékben Jokohama Jim pihen, a régi cimbora!

Külseje, állapota és az. hogy a milliomosok hoteljéből átalakult hadikórház ápoltja volt, messziről hirdette, hogy Jo-kohama Jim kivette részét a japánok elleni harcokból is.

– Hello, Jim!

Nagyon halkan, mintha a távolból jött volna az üdvözlés:

– Hello, captain!… Hello, Sottó!

Hát bizony a bendzsón, a fűben heverő cowboykalapon és az élénk ravaszdi szemeken kívül semmi sem mutatta, hogy Jokohama Jim ül a hordszékben. Még a hangja is annyira elváltozott, hogy Daniló bácsinak menten könny szökött a szemébe. A Sottomarináéhoz hasonló (no, azért csak hasonló!) mély hangnak nyoma sem volt, inkább amolyan elemista legényke cincorászott igen halkan, igen fáradtan, nyögve, nyöszörögve.

Bal kezét, amely kevésbé volt bepólyálva, nagy nehezen felemelte, és igyekezett .kezet szorítani.

– Jim, szegény fiú, ugyancsak ellátták a bajodat – mondta meghatódottan Daniló bácsi.

Sottomarina hozzátette:

– Mintha Marseille-ben egy egész kocsmára való népséggel verekedtél volna!

Jokohama Jim szeme élénken felcsillant.

– Marseille!.,. Együtt voltunk ott, captain!… És milyen rendes börtönt ismertem meg Marseille-ben!

Majd nagyot sóhajtott.

– Captain, pocsékul festek így, igaz-e?! Mintha a pokolból löktek volna ki, összeégtem, összetörtem!

Fáradton, kimerülten legyintett.

– A finisben történt… Tudja, a *Princeton!*

Daniló bácsi füttyentett, Sottomarina korpodibakkózott: *Princeton!*

Abban az időben (legyen katona, tengerész vagy polgári személy) nem akadt ember a Csendesen, aki nem tudta volna, mit rejt ez a név – *Princeton.*

Nem akad a második világháború csatáiból még egy amerikai repülőgép-anyahajó, amelyik akkora nevet szerzett volna, mint a captain Buracker *Princetonja.*

A Bátor Willi (ahogy William Buracker parancsnokot elnevezték) és hajója a csendes-óceáni harcok alatt 150 000 tengeri mérföldet tett meg, 300 napon át ütközetekben vett részt, ott volt a Gilbert-szigeteknél, Ryukyunál, Tarawa és Makin nagy harcainál, Majuro és Kwajalein-atollok partraszállási küzdelmeinél, a Marshall-szigeteknél lezajlott nagy csatáknál, de ugyanígy Papaunál és Yapnél is. Amikor az amerikai flotta legszégyenletesebb vereségét szenvedte a japánoktól, Pearl Harbour váratlan és előre nem biztosított megtámadásánál, a *Princeton* volt az, amelyik az összes hajó közül egyedül teljes tüzet tudott adni az égen cikázó „japok" légi flottájára. Ugyan miért a *Princeton?* Azért, mert a többi hadihajó tisztikara és legénysége javarészt a honolului bárokban, mulatókban élvezte az amerikai haditengerész gyöngyéletét, akkor, amikor Európában javában dühöngött a fasisztáktól előidézett háború! A hetyke Uncle Sam nem hitte, hogy megtámadhatják. Hát a japánok megtámadták őket, ijesztő csapást mérve a Pearl Harbour-i hadikikötőre. Bátor Willi és legénysége azonban megmutatta, hogy akad azért kurázsi az amerikai fiúkban is! A *Princeton* légelhárító ágyúi okádták a tüzet… a csatahajók többsége hallgatott és – elsüllyedt!

Ettől kezdve a repülőgép-anyahajó fenegyerekei mindenütt ott voltak, ahol szükség volt rájuk. „Törtük a borsot a »jap« orra alá, ahogy csak tudtuk – mesélte később Jokohama Jim. –De végül is kampecre mentünk!" … Ez a Fülöp-szigeteknél, a Ley te Gulfnál vívott tengeri ütközetben történt. Itt nyögte az utolsót Hirohito japán császár tengeri és légiflottája 1945 februárjában. A 300 méter hosszú, 30 000 tonnás hadihajó – 1400 emberrel és 150 repülőgéppel a fedélzetén – 182 légitorpedót és nehézbombát kapott: kigyulladt! Mint gigantikus fáklya égett a mélykék tengeren. Bátor Willi és legényei az oltásban vettek részt, kivéve azokat, akik a lassan-lassan elnémuló ágyúk mellől tüzeltek …

Amikor Jokohama Jim kinyögte: „Tudja, a *Princeton…!*', ebben a mondatkában egy becsületesen bátor hadihajó minden haditette benne volt, és az is, hogy miért van még mindig – hónapokkal az események után – ilyen állapotban longászi barátunk.

– Beleestem a lángtengerbe, megégtem, összetörtem – suttogta Jim. – De azért szép volt!

Közben egy ápolónő kerti székeket tolt a vendégek alá, és a társaság is kiszélesedett: többen odakíváncsiskodtak, hiszen ilyen helyen a „civil" mindig esemény, különösen Honoluluban, távol az amerikai hazától.

Jim rámutatott a bendzsóra és a kalapjára.

– Látja, kapitány, megmaradtam a rögeszméim mellett. Fáradtan sóhajtott, a körülötte álló vagy kuporgó társakra

kacsintott.

– Ők is velem voltak a lángtengerben … Boys, mutatkozzatok be a kapitánynak. Rendes kapitány … ez az apróka hajómester is az … együtt hajóztunk … no, boys, tisztelgés!

Daniló bácsi és Sottomarina mosolyogva kezelt az új ismerősökkel.

– Hello, captain!

– Hello, boys!

Daniló bácsi – akarva-akaratlan – egyenként megnézte az embereket.

Öten voltak, úgy is lehet mondani: válogatott fickók. És mivel sokat leszünk velük, illő, hogy megismerjétek őket. Aki elsőnek nyújtotta Daniló bácsi felé a kezét, megtermett legény volt, majd olyan hosszú, mint Jokohama Jim. Látszólag semmi baja se lehetett már, de az, hogy a Capitolani lakói közé tartozott, továbbá, hogy olajosan barna képe igen halványát mutatott, sejtette, hogy a tengerésznél még nincsen minden rendben. Nem is volt, mert Jerome Capriata (így hívták) belső sérüléseivel bajlódott.

– Olasz vagy? – mosolygott Daniló bácsi.

– Si, si, io sono napolitano – mosolygott Capriata. – De amerikai olasz, az apám vándorolt ki az Államokba. Még most is azt vallja, hogy a legjobb étel az olasz módra elkészített parmezános, paradicsomos makaróni! Az ám, Tata, súgd meg már a kórházi smutjénak, főzzön makarónit!

A hallgató Jokohama Jim felsóhajtott:

– Makaróni! De régen ettem!

Nevetés támadt. Sottomarina akkorát csapott Capriata vállára, hogy – legyünk őszinték – még sápadtabb lett.

– Corpo di bacco! Eljöttök, pajtás, a hajónkra. Kaptok nálunk makarónit!

Jim megemelte bekötött fejét.

– Hajója van, kapitány?

Daniló bácsi elmosolyodott. A süket is hallhatta, hogy Jokohama hangja most nem a gyengeségtől remegett.

– Van, Jim. Új hajó. Emlékeztet a régire, itt horgonyzunk Honoluluban. Ha akarod, máris leszegődhetsz, akár útra, akár állandóra.

– Így? – suttogta a sebesült.

– Így – bólintott Daniló bácsi, és valami igen-igen megszorongatta a torkát. – Ott helyrejönnél. Tudod, a magunkfajta hajós a szárazföldön egyre betegebb lesz, ha valami baja

van. De a tenger – meggyógyít.

Kis csönd támadt.

Capriata cigarettát kotort elő a kórházi zubbonyból. Az, akit az előbb Tatának szólított, elgondolkozva vakargatta borostás állát. A Tatát valójában Charlie Hicknek hívták, világéletében hajószakács volt, s így illően kövér, akár a mi régi társunk, Piccolo Piede. Mellette a kerti padon egy igen erős kötésű cimbora kuporgott, a svéd Daniel Andersson, akit viszont mindenki csak így ismert: Ádáméva. Talán onnan ragadt rá ez a név, hogy valamikor Andersson misszionáriusnak készült, de első foglalkozásával szakított, amikor saját maga megtapasztalta, hogy milyen embertelen valami a Csendes-óceánon a „munkástoborzás", amit a misszionáriusok támogatnak, így lett belőle tengerész, majd a háború alatt a *Princeton* ágyúlövésze. Ő is kegyetlenül összeégett, de sokkal különb állapotban volt, mint Jokohama Jim. A pad szélén egy sovány, vékony bajuszú férfi kuporgott. Ritkán szólt közbe, a mosolyt jóformán nem ismerte. Ez a férfi Michel Ladebat névre hallgatott, de a rövidség kedvéért Franciának szólították. Múltjában holmi „lázítás az államhatalom ellen" szerepelt, és ezért került az ördögszigetre, ahonnan megszökött. Ekkor szakított francia múltjával, majd lett belőle a háború idején amerikai tengerész, aki most két érmet viselhet büszkén a mellén. Jim kompániájának ötödik társa ott kuporgott a szabadsághős lábánál. Ez volt a Srác, vagyis Durbin Catalani, Capriata közeli rokona. A Srác valóban srác volt: alig tizenkilenc éves, akit félhalottként kotort elő Jim és Capriata az égő hadihajó egyik ágyútornyából, és aki az orvosok csodájából és vére kitűnőségéből él! Sőt, nemcsak él, de alig néhány órával ezelőtt közölték vele, hogy egy-két nap múlva elhagyhatja a kórházat, és mehet vissza New York olasz negyedébe, ahonnan előszólította a háború.

Jerome Capriata, Charlie Hick (a Tata), Daniel Andersson (Ádáméva), Michel Ladebat (a Francia) és Durbin Catalan! (a Srác) az öreg kapitányra nézett. Jokohama Jim behunyta a szemét, és úgy tekintett valahová messze, mint amikor még hosszú lábaival és karjaival olyan könnyedén mászkált az árbockötélzeten, akár egy majom.

– A tenger meggyógyít – ismételte parancsnoka szavait Sottomarina. – Nem is értem, hogyan élhetnek emberek a szárazföldön. Ti már régen nagyot köpnétek a kielwasserbe, ha nem itt lustálkodnátok. Corpo di bacco, így van ez, Jim!

Elsőnek Capriata nevette el magát.

– No, azért ne higgye, captain, hogy mi csak kedvtelésből vagyunk betegek! Akad még rajtunk foltoznivaló elég. De hát igaz, jó lenne már a tengeren. Hajózni, captain! Hajózni.

– Mi úgy kerültünk ide Waikikibe, hogy ébiket keresünk – mondta Daniló bácsi. – Erre van valamerre a kanaka negyed, s a kanakák jó tengerészek.

Ádáméva fohászként nyögte:

– Ébiket keresnek!

És újból egymásra néztek: az A-B matróz az *able bodied seaman*, az „alkalmas testű tengerész" rövidítése. Az „able bodied seaman" helyes értelmezése azonban ez: teljes értékű matróz. Az a matróz, aki mindenre használható, kormányosnak, vitorlásnak, csónakosnak, logg és tájoló, horgonyszerkezet és fenékszivattyú kezelésére. Ennek ellentéte az O-S ember, a „könnyű matróz", az *ordinary seaman*, aki kiemelkedett a hajósinassorból, de még csak egy-egy hajókezelési ágban gyakorlott, s ott is az ébi ellenőrzése mellett.

– Én az vagyok, ébi – mosolygott Capriata.

– Én is – büszkélkedett Ádáméva.

– Nekem megvan a kormányosvizsgám – tette hozzá a Francia.

A Srác kedélyesen nevetett, önmagára mutatva:

– O-S.

A Tata megvakarta borostás állát.

Ami azt illeti, ébi lennék, de az igazi szakmám hajószakács.

Jokohama Jim lassan, fáradtan megemelte ép karját.

– Kellünk mi a fenének! így!

Daniló bácsi rátette kezét Jim karjára.

– Amit az előbb mondtam, állom. Vagyunk mi olyan jó barátok, Jim, hogy még akkor is felvegyelek a hajóra, ha kezdetben mozdulni sem tudsz. De az biztos, hogy jóval előbb rneggyógyulnál nálam, mint a fák alatt. Nem vagy te madár!

Capriata újabb cigarettára gyújtott. Kilökte a füstöt, komolyan nézett Daniló bácsi szemébe.

– Csak hát úgy van az, kapitány, ahogy minket itt lát, mi egy család vagyunk. A Jim családja, összehozott minket a háború, azután a *Princeton*, majd még inkább az a sok zrí, amiben a hajó égése óta részünk volt. Mindnyájan tengerészek volnánk, hallotta. Igazi ébik. De összetartunk. Itt a Srác, akár holnap mehetne már innen … mégse akar menni. Este majd kikönyörögjük az orvos ezredesnél, hogy maradhasson még. Ennyit csak megér az Államoknak, hogy ő is megszerezte a Silver Start!

Jim bólintott, és halkan megpengette a bendzsót.

– Oké, összetartunk.

Rossz mozdulatot tett, felnyögött. Káromkodott. Folytatta:

– A *Jadran!* Nem felejtettem ám el!… Azt mondta, captain, hogy az új hasonlít a régire?

Daniló bácsi bólintott. Sottomarina közbeszólt:

– Pazar hajó! Valamivel nagyobb, mint a régi, 300 tonnás. De hát alig húszéves. Ügy mutat, mintha tegnap került volna le a sólyáról.

Ekkor már Daniló bácsi terve készen volt. Jokohama Jim-et, a régi cimborát, nem engedi ki a markából! Ráadásul itt van öt pompás figura. Jim barátai csakis elsőrangú emberek lehetnek. Lopva szemügyre vette őket külön-külön.

Sok-sok évtizedes tapasztalattal Daniló bácsi valóban lemérhette, mit ér az az ember, aki előtte áll. Igaz, Daniló bácsival megtörtént már, hogy ugyancsak melléfogott a véleményével, de hát a tévedései inkább a jellemre vonatkoztak, semmint a munkakészségre. Márpedig a tengeren igen döntő a munkakészség. A jellemhibákat helyrehozza a hajómester és az első tiszt, végső esetben a kapitányparancsnok.

A jelen esetben döntőnek számított az, hogy az új ismerősök Jimhez tartoztak. Márpedig ha Daniló bácsi közismert jóhiszeműségével máskor „bebóvlizódhatott", most garanciái jelentett Jokohama Jim, akit bajosan lehetett „átejteni" holmi megtévesztő alamusziséggal. így hát a mi kapitányunk nyugodt biztonsággal méregethette bozontos szemöldöke alól és pipája kékes füstje mögül a mellettük üldögélő vagy álldogáló sebesülteket.

Jerome Capriata igen-igen megtetszett Daniló bácsinak. Hiszen olasz származású, tehát ősei annál a tengernél nőhettek fel, amelyet annyira szeretünk: az Adriánál. Igazi dél-olasz volt Capriata, csontos és szikár, vérbeli „napolitano", Nápoly kikötőjéből vagy környékéről származó hajóslegény vagy halász. Nyílt tekintetéből őszinteség sugárzott. És amíg Capriata, de jóképű rokona, a Srác is egyre mosolygott, még akkor is, amikor kínozta a fájdalom, Michel Ladebat (a Francia) csendes komolysággal merengett maga elé. Az Ördögsziget, modern korunk legszörnyűbb fegyenctelepe, a francia köztársaság szégyenszigete igen mély nyomokat hagyhatott Ladebat szívében. Egy pillantás Ladebat-ra, s máris megállapíthattuk, ő az az ember, aki mindhalálig kitart társai mellett. De ahhoz sem fért kétség, hogy ugyanez áll a kedélyes, szőrös képű Tatára és a svédre, Dániel Anderssonra (Ádámévára), akik nem ok nélkül kerültek Jokohama Jim kompániájába. Összehozta őket a bajtársi szív és az emberi együvétartozás.

Daniló bácsi mindezt jólesőleg állapította meg. (Később kiderült, hogy Sottomarina ugyanígy tett.)

– Tudod, Jim – beszélt közben Sottomarina –, ha meglátod az új hajót, hát eláll a lélegzeted. Vérbeli tengerésznek való hajó! Vitorlázata nem a régi gaffos, hanem bermuda, és a passzátra olyan hátszélvitorlázata van, jóféle keresztrudakkal, hogy a látványra szívgörcsöt

kapsz a gyönyörtől! Valójában nem is sóner, hanem sónerbrigg.

– És a fokszli? – suttogta Jim. Az öreg Sotto felkacagott.

A fokszli! Corpo di bacco – pazar, fiam, pazar! Széles fekhely mindenkinek, és akár hiszed, akár nem, mindegyikkoje szélén beépített tükör! paniló bácsi csendesen kuncogott.

– Bizony így van, fiúk. Jóféle hajó az új sóner. Te, Cap-riaía, az előbb azt mondtad, hogy összetartoztok. Szavadból azt vettem ki, hogy Jimet nem akarjátok elhagyni. Hát akkor szegődjetek hozzám, ha jobb dolgotok nincs. Szerződjetek hozzám Jimmel együtt!

És gyorsan hozzátette:

– Legfeljebb egy hónap múlva indulnánk, előbb nem. A hajó átírásával kapcsolatban rengeteg móka van még hátra, szeretnék már hazajutni, eleget csavarogtam társaimmal együtt idegenben. Jimnek pedig egyszer megígértem, hogy megmutatom az Adriát és szülővároskámat, Zengget. De hát Jim akkor Líbiába ment, a sivatagba, a Kufra-oázisba …

Jim lassan elmosolyodott.

– Jóféle kaland volt az, captain. Egyszer még elmondom. Az Adria!…

És akkorát sóhajtott, hogy Sottomarina is meghökkenve meredt rá.

– Az Adria!… Sokszor eszembe jutott, milyen lehet! Capriata közbeszólt:

– Egy hónap múlva indulnánk, capitano? … Addig mi már kikerülünk innen, de Jim bajosan.

Daniló bácsi újból jól megnézte a kompániát. És eszébe jutott: valahol hallotta, hogy nincsen szörnyűbb sebesülés, mint az *égés. A* lassú gyógyulás, a nagy fájdalmak mellett a legnagyobb baj, hogy a beteg lelkileg megy tönkre. És ezért következnek be a gyakori összeomlások, a lélek feladja a küzdelmet, és a test összeroppan. Aki így, hordszékben, gipszben és pólyák között látta Jimet, nem is képzelhette el, hogy ugyanaz az ember, aki évekkel ezelőtt egyik legkitűnőbb tengerésze volt a *Jadran* sónernek. Jokohama Jim – hát ki nem tud róla?! És ez a Jokohama Jim most végtelen szomorúsággal az arcán, az égési sebesültek állandó rögeszméjével, hogy ép ember nem lehet már, csüggedten gubbasztott a betegszékben. Hónapok szenvedése volt mögötte, és úgy hitte, hónapok vannak még hátra. A többiek korántsem voltak annyira megtörve, mint ő, de az ő szemükben is ott lappangott a megégett emberek mélabúja, fanyar pesszimizmusa. Még a Srác és a Tata tekintete, a kitágult pupillák is erről árulkodtak.

Ezért Daniló bácsi elővette régi fegyverét, a határozottságot,

– Jim, mához egy hónapra, tehát november 16-án a *Jadran II* elindul. Addig gyógyulj meg, magunkkal viszünk ..: Boys, ti máris jelentkezhettek. Te különösen, hiszen meggyógyultál.

És itt a Srácra mutatott. Majd a Tatára nézett.

– Ahogy, sejtem, veled sincs már mit kezdeni az orvosoknak! Ti pedig hárman egy-két héten belül igyekezzetek megszabadulni a kórháztól!

Capriata, a Francia és Ádáméva elmosolyodott. Tetszett nekik az öreg kapitány határozottsága. Capriata máris úgy érezte, hogy kutya baja sincsen. Elvégre ki az a kapitány, aki beteg tengerészt akar leszegődtetni a hajójára?!

– Oké, signore capitano – dadogta –, mi benne vagyunk. Inkább megszökünk ebből az átkozottul díszes palotából, de elmegyünk, ha hív! Igaz-e, Jim?

A súlyosan sebesült longászi legény, bár óvatosan, de mégis mosolyogva húzta szája szélét.

– Még hajópapagájnak se lennék jó, nemhogy matróznak!

– Azt csak bízd ránk – dörgött Sottomarina. – Hallottad az előbb: a tengeren meggyógyulsz.

– Oké – nyögte Jim –, a tengeren …

Valaki megállt mellettük. Szemüveges, idősebb orvos volt az illető. Hófehér köpenyével, sápadt arcával, szigorú nézésével szó nélkül is azt mutatta, hogy ő itt *valaki.* Az is volt:

Huddleston ezredes jelent meg a zöld fű szőnyegén, és lépett ki a csendben bókoló pálmák alól. Mögötte, tisztes távolban, több fiatal orvos és ápoló állt.

A Srác, a Tata és Ádáméva úgy eltűnt, akár a kénfüst a boroshordóból.

Capriata kelletlenül gyújtott meg egy cigarettát, a Francia komoran pislogott. Jim zavartan dünnyögte:

– Régi kapitányom … és a hajómester.

Huddleston azon ritka amerikaiak közé tartozott, akik komoly társadalmi rangjuknál fogva sem a fölényeskedést, sem a pökhendiséget, sem a durvaságot nem ismerik. Ő csak egyvalamit ismert: a gyógyítást. Orvos volt, katonaorvos. Ott volt a Fülöp-szigeteken Corregidor poklában, Guam szörnyű harcaiban, a tarawai tengeri ütközetnél. Vágott, metszett, kötözött. Ha kellett, három napon át egyfolytában nem pihent le. A fölényeskedők bolondnak, a hódolók szentnek tartották. Holott sem ez, sem az nem volt. Egyszerűen a hivatás megszállottja volt, ami nem ritkaság nálunk Európában, de annál inkább az Amerikában. Mindenki tudta róla, hogy a japán-amerikai háború kitörésének ideje, Pearl Harbour bombázása óta egy nap szabadságon nem volt. Most, a „dal végénél", Huddleston parancsnoksága alá tartoztak Honolulu összes hadikórházai, de főleg az Army Hospital Corpstól igénybe vett Hotel Capitolani, a súlyosan sebesültek kórháza.

Az ezredes mögött megtorpanó orvosok, az ilyen „professzori vizit"-et oly szívesen kísérő főápolók, a hatalmas kertben látható betegek mind, talán a bokrok lombjai között surranó színpompás madarak, de még a szellőben bókoló pálmák is azt várták, hogy Huddleston kitör. Hiszen az épülettömb túlsó oldalán, a főbejáratnál két nagy tábla is hirdette: „A kórház látogatása tilos!" Igaz, Daniló bácsi és a derék Sottó nem a főbejáraton lépett be a Capitolani területére, ami a szabályok szerint persze semmit sem jelentett.

Daniló bácsi sapkaellenzőjéhez érintette ujjait.

– Szolgálatára, uram. Huddleston ugyanígy tett.

– örvendek, uram, Huddleston vagyok. Huddleston doktor. A szigorú arcon mosoly jelent meg, Jimre mutatott.

– Ennek a fiúnak összetoldozója. Well, nem ment éppen könnyen, de sikerült; Jim mindent elkövetett, hogy ne menjen el. Well, így van, Jim?

Jokohama meghatódva bólintott.

– Pocsékul elintézett á tűz, uram… Egy centet nem adtam volna Jokohama Jimért, amikor magamhoz tértem.

Huddleston kedélyesen biccentett.

– Well, most adhat érte száz dollárt is! Egy hónap múlva ezret, garantálom. Tehát ön, uram, a fiú régi kapitánya? Örvendek. Csak beszélgessenek tovább. Idézzék fel a múltat, és beszéljenek a jövőről. Mert egyszer még hajóra szállhat Jim, garantálom. Tudja, captain, ezeknek az égéseknek nagy hibája, hogy a betegek apátiába esnek. Mint ez a fiú is. Tehát csak beszélgessenek. Well, örvendtem, uram.

Ezzel a Nagy Huddleston kezet nyújtott. Sottomarinának is. Az óriás igen óvatosan tette kezét az ezredes tenyerébe. Vékony, sápadt ember – gondolta Sottó –, nagy kutya lehet, ha ennyien mászkálnak utána. Az ilyen emberrel gyöngéden kell bánni, mert bizony a matrózkéz szorítókapocsnak is beillik. És így annál inkább meglepődött Sottomarina, amikor a „doki" igen becsületesen, tengerész módra szorított vele kezet.

– Örvendek, csak beszélgessenek – búcsúzott a kísérők általános bámulatára Huddleston ezredes.

Az orvosok és az ápolók csendesen mosolyogtak. Bolond vagy szent? Ő, a Nagy Huddleston, aki a betévedt kutyát is kizavarja a kórházkertből, ő biztat itt két idegent, hogy csak beszélgessenek egyik legsúlyosabb betegükkel!

Huddleston megveregette az öreg Sottomarina bámulatra méltó karját.

– Well, beillenék árbocnak is! Ezek a sárkányok pedig remekművek. Járt Kínában?

Sottó, ha döcögős angolsággal is, de megfelelt:

– Sir, most már valóban elmondhatom, nincs olyan ország a földön, ahová hajón lehet eljutni, és ott én ne lettem volna! I. Őfelsége Ferenc József *Don Juan* csatahajóján jártam Kína kikötőiben.

Huddleston bólintott. Látszott az arcán, hogy mélységesen elfelejtette már a Habsburg Ferenc József nevét.

Ezért inkább mosolygott egy kiadósat – ami nehezen ment –, biccentett, és mielőtt végleg eltávozott, még megjegyezte:

– Well, hát csak beszélgessenek. Nézzenek ide máskor is, captain. Jót tesz majd ennek a legénynek, állítom. Nem hiányzik neki más, mint az, hogy újból érezze: hajón van, mozog alatta a fedélzet! Well, a viszontlátásra, captain.

Huddleston és kísérete elvonult.

A madarak vidámabban énekeltek. A nap, Hawaii áldott, csodás napja még szebben sütött. A hibiszkuszok, a jukkák, a bokszok illata belevegyült a friss tengeri szélbe. Nagy, tenyérnyi kék és piros színű lepkék könnyedén szálltak, tova a smaragdszínű pázsit felett. Sárga bóbitás, hófehér kakaduk rikoltoztak a babérfák között.”

– Rendes pofa – nézett Söttomarina Huddieston után. – Igazi tengerészorvos.

– Időnként harap is ám! – jegyezte meg a Tata, aki társaival máris visszatért.

Sottomarina felhördült:

– Harap?! Minden rendes parancsnok harap! Corpo di bacco, én is!

Daniló bácsi visszaült a székre, ahonnan felállt, amikor Huddleston doktor bemutatkozott. Az öreg kapitány mosolygott.

– Látom, Jim, a fődoktor is azt mondja, amit én: hajó kell neked, s nem más! A hajó pedig november 16-án indul! Emberek, ne felejtsétek el: november 16-án.

Capriata boldogan felnevetett.

– Dehogyis felejtjük, captain! Irány tehát Nápoly, apám szülőföldje!

Daniló bácsi megcsóválta fejét. – Neked igen, de nekünk: az Adria! Ezzel kivette szájából a pipát, Jokohamára hunyorított.

– És te is velünk jössz, Jim, az árgyélusát!

MÁSODIK FEJEZET

EGYKÜL ÖNÖS LÁTOGATÓ

A távolban, túl a korallsáncon, nagy fehér test imbolygott I a hullámok felett. A tenger hajnali párázatától körülfogva a I fehérség hol eltűnt, hol előbukkant.

A koralisáncon döngve törtek meg a hullámok. A tíz, ti zenöt méter magasra felcsapódó hullámpermet függönye és a tejszínű, néha a tenger színétől kékes párázat mögül kibonta kozott a távoli fehérség.

Hajó közeledett a passzátszéllel, Amerika felől.

Fehér hajó. Sárga kéményén fekete sáv: a Matson Line *Washington* nevű személyszállító gőzöse. San Francisco és Honolulu között jártak a Matson hófehér hajói, hozzák és viszik azt a sok embert, akik vágy jönnek a dollár hazájából, hogy kiszusszanják magukat az örök tavasz szigetein, vagy mennek innen, hogy úgy érezzék: kezdődhet minden elölről az Államokban – az örök tavasz szigetei után az örök harc az ember és a pénz között! Bronzvörös és csokoládébarna bennszülöttek fogadják a kikötőben a Matson Line hajóit. Egy-egy ilyen luxusgőzöst ötven gyönyörű kanaka asszony és lány, ötven hófehér fogú, nevető arcú kanaka férfi és legény fogad. Tarka ágyékkendő a férfiak derekán, és rengeteg kaurikagyló a nyakukon, ugyancsak tarka, de mégis inkább piros lava-lava a nőkön, a nyakuk körül pedig az elmaradhatatlan virágfüzér. Az idegenforgalmi hivatal házi bennszülöttei virágfüzért aggatnak az érkezők nyakába éppen úgy, mint azokra, akik elhagyják Honolulu kikötőjét, hogy visszamenjenek oda, ahol nem divat a virágfüzéres köszöntés, sem pedig az örök tavasz… „Jorana" – hangzik a kanakák lágy nyelvén a köszöntés, és „Aloha-os" – a búcsúzás, amit senki nem felejthet el, aki egyszer is hallotta Oahu partjainál e dallamos szavakat.

A *Washingtont* nem várták kaurikagylós férfiak, sem pedig rózsafüzéres nők. A *Washington* azért jött, hogy leszerelő katonákat vigyen vissza az Államokba. Abban az időben a világ minden hajóstársasága a világ minden tengerén azzal foglalkozott, hogy katonaságot vitt, hozott, behajózott, kihajózott, – csodaszámba ment az a „civil", aki elmondhatta: jegye van az X. kikötőből induló Y. hajóra. A hajóstársaságok boldogok voltak: megkapták a teljes viteldíjakat, és – boldogok voltak, hogy akad még hajó, amelyet nem vitt le a tenger fenekére a háború! Mert bizony sokat levitt. Jó néhány ezret, ehhez nem fér kétség. Az Egyesült Államok kereskedelmi hajóparkja is megtizedelődött. Európában, Ázsiában, a Csendes-óceán térségében az ellenség (a német és a japán) mindent elkövetett", hogy minél többet süllyesszen el a felbukkanó hajókból. És amikor befejeződött a második világháború, kiderült, hogy a tengeri hatalmaknak nemcsak a háborúhoz, de a béke elindításához is kell a hajó. Sok-sok hajó! Ott volt a szétszórt hadsereg, az elpusztult területek élelmet, építőanyagokat, gépeket váró lakossága, a megszállt területekre vagy onnan elszállítandó áruk, a lebombázott kikötők helyrehozatalához szükséges, mesébe illő mennyiségű cement, bitumen, kőanyag . .. Szóval, kellettek a hajók. Ugyanakkor Európától Dél-Amerikáig, Afrikától Ausztráliáig a hónukból elmenekült, elűzött, elcipelt vagy a régi hazának búcsút mondó tízezrek, százezrek vártak arra, hogy felkerüljenek valamelyik megfelelő vonalon közlekedő hajóra.

A hajó soha nem volt akkora érték, mint abban az időben, , 1945-ben – néhány hónappal a világháború befejezése után.

Hogy Daniló bácsi olyan sónerre tett szert, mint a *Lady Anne*, azt hagyományos szerencséjének köszönheti. Mert csakis így könyvelhetjük el, hogy akadt egy hajótulajdonos kapitány, a tiszteletre méltó Samuel Duncan, aki abba a kényszerhelyzetbe került, hogy kétárbocosát el kellett adnia, és csakis olyanféle tengerésznek volt hajlandó eladni, mint a mi Daniló bácsink. ,,A legméltóbb valakinek – írta az öreg tengerész –, a Csendes-óceán híres

vándora, a volt *Jadran* ugyancsak híres (a szakmában híres) kapitányának.” Mi tudjuk, hogy Daniló bácsi valóban méltó erre a bizalomra, és nyilvánvalóan Duncan kapitány is tudta. Most nem akarok hosszadalmasan időzni annál, mennyien irigyelték Daniló bácsit a vétel miatt. Sőt, akadt egy kisebb hajóstársaság, a Peninsular White Star Ltd., amelyik igyekezett gáncsot vetni a ennek. Ez a társaság, amely eléggé kalóz módon űzte kereskedelmét a szigetek között – csempészáruval és az úgynevezett munkástoborzással –, közbelépett, hogy a *Lady Anne* ne legyen Daniló bácsié. Szemet vetettek a pompás hajóra, és Hilo kikötőjében igyekeztek az eladást „befagyasztani.”. Arra hivatkoztak, hogy Duncan kapitány valamikor a szolgálatukban állt, adósuk maradt, és így igényt tartanak a hajóra. Még szerencse, hogy Duncan nagy tekintélye és a lóláb, mely kilógott a Peninsular zsákjából, a hilói hatóságokat józanságra intette. Kellett volna a *Lady Anne* a Penin-megcsappant hajóparkjának.

A fentiek ismeretében sok mindent megértetek majd a továbbiakban, úgy vélem.

Azt is, miért közeledett a Matson Line hófehér óriás e, a 24 000 tonnás *Washington* már a hajnali órákban Honolulu felé, nem törődve azzal, hogy túlságosan korán fut kikötőbe, ahol nem részesül kaurikagylós, rózsafüzéres tatásban.

Nincs szebb látvány, mint hajnalban a tenger, egy közeledő és mesebeli keretnek a trópusi part egy trópusi kikötő! A látvány megéri, hogy tengerészek legyünk, higgyetek el!

A zöldnek, a rózsaszínnek, a sárgának és a lilának árnyalatainak az égen, ahol még igazában éjszaka van, hiszen látni egy-egy lámpásos vándort, csillagot: a Skorpió Anne-t, az Oroszlán Regulusát, amelyek ilyenkor az ekliptika ballagnak. Ugyanakkor a tengeren a távlat üvegesen zöld, a közelség pedig mélykék. Sötétkék hullámhegyek, hullámvölgyek, az átbukó tarajok fehér sapkájával. Ami benne van a távlatban, akár sziget vagy hajó, az inkább sziget, szellemhajó, mint valóság.

Tenger és a kikötő között ott a korallsánc, a barrier. Ez védi Honolulu kikötőjét az esztendő minden szakában az óceán dühétől. Mert azért csak felkorbácsolódik olykor a „Csendes”, az Il Pacifico, ha errefelé – a Hawaii-k táján – a szelídebbek közé tartozik is. Ilyenkor a hullámok háromszorosa, négyszerese zúdul a barrierre, de a védelmi fal szilárdan ellenáll, és a kikötőben nyugodtan pihenhetnek a hajók. Hullám alig fodrozza a vizét, a dokkok ölelő karja pedig külön biztonságot ad a féltett kincsnek, a korszerű, radarvezényléses, turbinahajtású, áramvonalas acélkolosszusnak. Honolulu „meghívásos kikötő”. Ügy kell rendelni itt a kikötőhelyet, mint a külföldinek budapesti szállodáknál a szobát. Vagy van szoba, vagy nincs. Ha nincs, akkor máshol kereshet szobát, azaz dokkot. Például odébb, Pearl Harbourban, vagy még odébb, Watanaoe-ban. .Honolulu kikötője az óriási forgalomhoz képest kicsi. Vulkanikus partjaiból úgy-ahogy robbantgattak – óriási erőfeszítéssel –, és itt készültek a kikötődokkok. A kikötődokk nem más, mint egy óriási skatulya, ahová – a jobb elhelyezés, a biztonságosabb rakodás végett – igen komoly navigációs műgonddal bevontatják a 20-25 000 tonnás óriást. (Egy ilyen manőver beletelik három órába is, hiszen a 230 méter hosszú, 26 méter széles hajóóriás hibás irányításából óriási károk származhatnak. Különben is: egy ilyen nagy hajó bevezénylése Honolulu kikötőjébe komoly feladat. A Hawaii-szigetek között igen erős a tengeráram, különösen az Oahu és Molokai között, a Kaiwi-szorosban. A szél is úgy forog itt, hogy áll a régi vitorláshajósok bánatos megállapítása: „Nem igaz, hogy a szél innen vagy onnan fúj, mert a szél minden irányból fúj!” És bármennyire különös, de nem olyan egyszerű feladat „megcélozni” a kikötő vészesen keskeny, korallfalba vágott bejáratát, és ott tartani az irányt a piros-fehér bóják, vagyis a kitűző jelek között.

A *Washington* a kikötőbejárathoz közeledett.

A vitorláskikötő és a dokkok árbocerdeje, a gémnyakú daruk, a raktárházak, a pálmák és a felhőkarcolók fölött, a távolban ott látszott Oahu szigetének két magas vulkanikus hegye, a Punch Bowl és a Tantalosz. Alacsonyan szálló passzátfelhők simogatták süvegüket, ami az ilyen békés hajnalokon sötétkék, liláskék: valószínűben, akár a tenger.

És a vitorláskikötőtől északnak ellátni Waikiki felé, a legszebb félszigetek egyikére,

Honolulu Tihanyára, a Diamond Head nevű kiugrásra, a vitorláskorszak híres temetőjére …

Hajnal volt, éledni kezdett a kikötő, a sziget és a tenger.

Egy sárga színű helikopter kanalazott át a kikötő öblén, és lármás repüléssel, hol erre, hol amarra billenve a szél nyomására, a Matson Line utasszállítója felé igyekezett. Amikor elérte, leszállt a sétafedélzetre, akár a szitakötő egy vízirózsára.

A révkalauz ma már ilyen egyszerű módon közelíti meg a nagy hajókat, hogy azokat a kitűzőjelek között bevezesse a dokkok védelmébe.

A Diamond Head jelzőállomásának árbocán ott lengett a „meggadó", „szabad utat" közlő code-zászló, ami ma már nem más, mint ragaszkodás a régi szokáshoz, mert a kikötő rádióadója régen közölte a *Washington* parancsnokával, hogy a hetes számú kikötődokk legénysége megkapta a parancsot az utasszállító befogadására.

A *Washington* lassan oldalt fordult. A szellemhajóból valóságos hajó lett. Ugyanakkor a nap felbukkan a horizonton, beragyogta a hófehér hajót. Az áramvonalas test, a fedélzetsorok, a két vezénylőhíd és legfelül a „majomhíd", a tonynak beillő árbocok, a két hatalmas, sárgára festett, fekete szegélyű kémény, a főfedélzeten elhelyezett mentőcsónakok – mintha színarany bevonatot kaptak volna. Az ég kivilágosodott, a tenger is. A pilottól megszabadult helikopter felmelkedett a sétafedélzetről, és visszafelé imbolygott a kikötőparancsnokságra, ahol gyárkéménynek beillő torony áll, tetején akkora óra, hogy talán Molokai szigetéről is leolvassák az időt.

Mindezt a sok érdekességet, szépséget, a hajnal látványát, *Washington* óriás gőzös lassú fordulását a kikötőbe bevezető és kitűzőjelek (bóják) irányába, nagy érdeklődéssel figyelte egy fiatalember.

A fiatalember elég szokatlan üldögélőhelyet választott magának, hogy kényelmesen legyen, és hogy kedvére nézelődik.

Hátát az árbocnak vetette, és amin ült, az nem volt más, az előárboc sudárvitorlájának keresztrúdja, pontosan hely, ahol manapság még felfedezhető a régi árbockosárcsökevénye. Vagyis a tereb, a árbocállás.

Nem mondom, annak, akinek jók az idegei, nem szédülős, s aránylag kis helyen is kényelmes fészket vet magának, ennél különb nézelődőhely nincsen a világon.

Csak a sirályok szálldossák körül, mert sirályok mindenütt vannak, ahol kikötők, hajók és tengerészek találhatók.

Bevallom, a fiatalember igen-igen élvezte a hajnalt.

A barrieren megtörő hullámokat, a közeledő hajót, a napfelkeltét, a helikoptert, a kikötőt, a közeli hajókat és látványát annak a hajónak, amelynek árbocán olyan békésen tanyázgatott. Különben, hogy őszinte legyek, a derék ifjú nem műélvezetből, nem unalomból és főleg nem azért gubbasztott a tereben, mintha nehezére esne az alvás. Nem, mert aki ilyen magasan elüldögél, az feltétlenül a pompás alvók közé tartozik. Pedró, mert így hívják az ifjút, mint a legtöbb, aki vitorlás hajón szolgál, aludt már kötélcsomón, vitorlakupacokon, hullámtól ázott fedélzeten, ráborulva a horgonyszerkezetre vagy a csörlőre, aludt a felépítmény, a matrózszállás lépcsőjén, a mentőcsónak, a gigg evezőpadján, de aludt már itt a tereben is, belekapaszkodva az árbocba, és felébredve egy másodperccel a lepottyanás előtt. Mindebből láthatjátok, hogy Pedró pompás alvókészséggel rendelkezik, ami természetes olyasvalakitől, aki alig több húszévesnél, a kormányos matróz büszke címét viseli, és fogadott fia Sottomarinának, a hajómesternek, aki viszont arra büszke, hogy fiatal korában az Adria-vidék legerősebb embereként emlegették.

Hogy Pedró a tereb tizennégy méteres magasából nézegette a világ jelenségeit, annak oka igen egyszerű volt: a kötelező határás őrség szolgálatát látta el, éjféltől reggel hatig. És mivel a legszívesebben az árbocokon mászkált, hát az őrség-tanyát is itt rendezte be.

Pedró csuda mód élvezte a látványt onnan a magasból. Az előbb egy kék cápa úszott el a hajó mellett. Honolulu kikötőjének vize kristálytiszta, az állandó és erős áramlás kivisz innen

minden olajos szennyet, kieresztett naftát, szénport, festéket, kenceficét. – Ugyanakkor hozza a tenger ragadozóit, cápákat, rájákat, bonitókat, tengeri sügéreket. Ezek viszont tiszta munkát végeznek – a sirályokkal együtt – a szakácsoktól bedobált ételmaradékok között, így a kikötőhatóság jól jár, a cápák is. Pedró jól látta a cápa fehéres hasát, likőr oldalt billent, és a feketésen kék hátát, amikor távozott. Látott lila medúzákat, sárgásbarna polipokat, fekete ípiákat tovalebegni, pirosas-kékes repülőhalakat kivágódni vízből, és madárként messze szárnyalni. (Talán a világon ıoí sincsen annyi repülőhal, mint a Hawaii-szigetek vizein!) Látta azután Pedró a távoli nagy kikötő sok-sok hajóját, len a vitorláskikötőtől nem messze a négy úszódokkot, mindegyikben egy-egy megsérült 2500 tonnás rombolót. Látta parti házakat, megbújva a pálmák koronája mögött, a felhőktől övezett Punch Bowlt és a Tantaloszt, amott északnak Diamond Head-félszigetet, Waikiki egyik ékességét. Mind jól látta Pedró, mert a szeme úgy járt, mint a figyelő madáré. Az is volt ez a néger legény: sas, tengeri sas, messze ítő pompás szemmel, ami már gyerekkorában feltűnt mindenkinek. Elnézte a környező hajókat, a szomszédokat, a kikötői társakat. A legközelebbi szomszédságban a *Topáz* lebegett a vízen. Igen öreg, sok vihart, két világháborút megjárt; legalább 500 tonnás, háromárbocos sóner. Minden kötél megviselt, elnyűtt rajta, de most – hogy annyira kell a szállítóeszköz – munkába állították a tengerek veteránját. Topádtól odébb a *From Honolulu* horgonyoz, mögötte a *Cimarron.* Mind a kettő bámulni való eset: Pearl Harbour bombázásánál elsüllyedtek, ami éppen nem volt különös, hiszen a japok váratlan, rajtaütésszerű támadásánál sok hajó elsüllyedt a hadikikötőn kívül is. De annál nagyobb volt a meglepetés, amikor kiemelték a két sónert, hogy az árboctörésen kívül egyiknek sem történt baja! Jobbról-balról potyogtak a bombák, maga a pokol elevenedett meg azokban az azokban az órákban, a menekülő legénység nyomtalanul elveszett, a nyitott raktárakba szabadon ömlött a felkorbácsolt tengervíz, a nagyméretű bombák légnyomása is megtette a magáét… de a *From Honolulu* és a *Cimarron* sónereknek különösebb baja mégsem történt, kivéve, hogy elsüllyedtek. Azóta mindenki tisztelettel tekint a két testvérhajóra.

Főleg sónereket lehetett látni a honolului vitorláskikötőben. Ez a hajótípus sehol nem annyira népszerű, mint a Csendes-óceán szigetvilágában, Hawaiitól le Új-Zélandig. A sóner gyors, fürge, könnyen kezelhető hajó, nagyjából ez a hajóosztály örökítette tovább a feledhetetlen klipperek fürgeségét. Nem túlzottan mély járatú, ráadásul nem is nagy hajó, s ami a legfontosabb: testének karcsúsága, vitorlázatának formája és elhelyezése kivételes erényekkel jár. És ez nem más, mint az, hogy mindenféle tehervitorlásnál különbül *luvol,* vagyis halad a szélnek, a lehető legkisebb szögre közelítve meg a szél irányát. Ami nagy szó a Csendesen, az atollok, a rejtett korallpadok, vulkanikus szirtek, a „barrierek” és a „riffek”, a száz és száz, ezer és ezer kicsi, nagy sziget útvesztőiben.

Pedró elnézte a magasból a *From Honolulut* és a *Cimarront.* Elnézte a *Topázt* és a többieket a reggeli nap derengésében. És jólesően állapította meg, hogy bizony a *Jadran II*-t egyikért sem adná oda. Pedró ugyanis a *Jadran II* előárbocának terebén gubbasztott, és a hajó ott terült el alatta. Amikor Sottomarina azt mondta Jokohamának, hogy Daniló bácsi új sónere valójában sónerbrigg, akkor a helyi kifejezést használta, és nem ragaszkodott a hajótípusok szigorú paragrafusához. A nagykönyvben a sónerbrigg nevet az a hajó kapja, amelyik az előárbocán, de a főárbocán is úgynevezett „pányvás”, gaffos „hosszvitorlát” hord, ezeken kívül – mindkét árbocon – az árboc legfelső részén két-két keresztvitorlát, vagyis a „royal”-t, és legfelül a „moonraker”-t, a csúcsvitorlát. (És persze négy orrvitorlát.) Ezzel szemben a Csendesen manapság sónerbriggnek nevezik azt a hajót, amelyik erősen hasonlít a mi északtengeri vizeink „toppsegel-sóner”-éhez, de hát mégis eltér attól, mert fő vitorla ja „bermuda”, azaz formára pontosan a Balaton „kalóz”-ainak vitorlája, de ugyanakkor az előárbocon három keresztrudas vitorla is látható: egy igen nagy felületű „passzátvitorla”, amit a nyakatekert szótárfordítás „előtörzsvitorla”-ként emleget, felette a „royal” (ezt hívják ,,elő-derékvitorlá”-nak) és végül legfelül a „moon-raker”, a csúcsvitorla, amit nálunk néhányan a

könnyen félremagyarázható „elő-sudárvitorla”-ként emlegetnek.

Ezek a sónerbriggek általában 3-500 tonnásak. A *Jadran II*, vagyis a volt *Lady Anne* közel 400 tonnás, nagyobb, mint volt a régi *Jadran*, aminek hajópapírjain – ha emlékeztek még - háromszáz tonnát jegyeztek fel.

A *Cimarronon* két kanaka matróz mosta éppen a fedélzetet, a *Topáz* horgonyszerkezeténél többen a motollát forgatták, iert a viharvert háromárbocost rakodásra a parthoz készülik állítani.

A *Washington* kürtje felbőgött, szinte beleremegett a ki-ötő. Az óriási utasszállító elérte az első kitűzőjelet, a külső ét bóját, és a bejáróba kanyarodott.

Lassan megelevenedett a part, ébredezett a kikötő.

Felberregett az egyik mozgódaru csengője, és a lomha zörny megindult a síneken, hogy rendeltetési helyére álljon.

A *Topáz* felől káromkodás hangzott. Az öreg bárka hajómestere üvöltözött: a vontatóbárka megfeszítette a húzókötelet, de a horgonyt még nem sikerült a talajtól elszabadítani, ugyanakkor lebegni kezdtek a nehéz sónerek. Az árbocok rebegő éneke, a parthoz rögzítő manilakötelek nyöszörgése arra késztette Pedrót, hogy hátra, a „pier” (famóló) mögé nézzen. Ott haladt el, nagy burványokat vetve, felkavarva a ikötő alacsony vizét, dohogva és zakatolva a „szárazdajka” agy más néven „nagynéni”, a kikötő csekély 3000 tonnás olajellátó hajója, a *Farragut admirális.*

Mindez nagyon tetszett Pedrónak. Pedró élvezte a zajt, a nyüzsgést, a mozgást, az élet mindenféle megnyilvánulását, egy, a fedélzetre lepottyanó repülőhal legalább annyira lekötötte figyelmét, mint a hosszú bejárócsatornában, kitűzőnek köpött haladó óceánjáró.

De ugyanakkor Pedró mást is figyelt.

Mivel brazíliai néger volt, részben az őserdő, részben egy ocsmány halászváros neveltje, aki megtanulta, hogy az élet első kelléke a jó megfigyelés, hát Pedró mindig mindenfelé szimatolt, akár a jó vizsla. Ezúttal is így tett.

Feltűnt neki egy csónak.

A csónak hol előbukkant, hol elkeveredett a hajók sokasaiban.

A csónakban ketten eveztek, ketten pedig a kerek koránypadon ültek.

Amikor a csónak egy magasságba került a *Jadran II*-vel, az mezőket bevonták, a kormánypadon ülő két ember nézegette a hajót, majd összesúgtak, és a sóner irányába mutogattak.

Egyikük intett az evezősöknek, és a csónak tovahaladt. De úgy – egy félóra múltával újból felbukkant, és akkor mégismétlődött az előbbi jelenet.

– Corpo di bacco! – idézte Sottomarina felkiáltását az ifjú néger. – Mit akarnak ezek?!

Talán ötször-hatszor megállt a csónak a *Jadran II* közelében. A két ember pontosan Daniló bácsi hajóját méregette, nem a *Topázt,* sem a *Cimarront* vagy a *From Honolulut.* Természetesen abban semmi különös nincsen, ha valaki megnéz a kikötőben egy-egy hajót. Van, aki tüzetesen megnézi, különböző okokból. Esetleg „szakmás”, akit vagy a hajó, vagy a felszerelés érdekel, talán mind a kettő is. Vannak olyanok, akik művészi élvezettel gyönyörködnek a hajókban, de akadnak mások, akik maguk is hajóépítők, és „lelopnak” néhány újfajta fogást. De hát ki az, aki már hajnalban kezdi a szemrevételezést? Mert a csónakot Pedró először akkor észlelte, amikor még égtek a lámpák, és odakünn a tenger az égbolt bársonyos feketeségébe merült. A *Jadran II*-n semmi olyasmi nem akadt, amit ne lehetett volna megtalálni, mondjuk, a közelében horgonyzó másik kettőn, a Pearl Harbour-bombázást megért sónereken. Legfeljebb az lehet feltűnő, hogy néhány hónappal a háború befejezése után akad vitorlás, amelyik ilyen pompás állapotban van. De hát ettől se kell még annyit bámészkodni.

Pedró úgy tett, mint aki csak tessék-lássék látja el feladatát, és őrhelyét szundikálásra használja fel.

Átölelte az árbocot, lógatta a fejét, ásítozott, és álmosan pislogott bele a nagyvilágba.

Azt is látta Pedró, hogy a csónakosok vele egyáltalában nem törődnek. Tekintetre sem méltatják. Csak a hajót nézik, méregetik, összesúgnak – és tovaeveznek.

Corpo di bacco!

Pedró időnként lenézett a fedélzetre.

Csend, csend, tisztaság és nyugalom volt odalent.

A *Jadran II* fedélzetén még senki sem mozdult. Igaz, lehetett már éjfél, amikor Daniló bácsi parancsára beszüntették a munkát. A kötélzet átállítása, átszerelése óriási feladat. Az árbocmerevítők kicserélése komoly próbára teszi a hajósmbert. A jó öreg Duncan hajója valóban pompás állapotban Olt, de mind az „álló-", mind a „futókötélzettel" baj volt ám. Az árbocok acélsodrony oldal-, előre- és hátramerevítői mint állókötélzetek, a vitorlák felhúzói, rögzítői, behúzói és a vitorlarudak (bum) szabályozói mint futókötélzetek bizony kiöregedtek. Nagy erőpróbát jelent a trópusi forróság, a tengervíz, a nap szikkasztása, az a szélsőség, amiben egy hajó egyébként részesül. A *Jadran II* árboc- és vitorlaszerelése, hála a de hála a Bullwer Shiphandel Co. intézkedésének, már napokkal ezlőtt megkezdődhetett. A hajó szerény létszámú személyzete parancsnoktól a kormányos matrózig, vagyis Daniló bácsitól Pedróig egyebet sem tett, mint az álló- s a futókötélzet átszerelésével foglalkozott.

Érthető volt tehát, hogy ezen a napon, az ötödiken, amikor addig annyit bajlódtak a szereléssel, a korai reggelen senki sem mozdult a sóner személyzete közül.

Azazhogy mozdul!

Amikor a *Washington* elhagyta az utolsó kitűzőjelet is, bért a kikötőmedencébe, és fokozatosan lelassuló gépekkel a dokk felé haladt, Daniló bácsi kinyitotta a parancsnoki fülke ajtaját, és kilépett a fokszli nyílásán Zoller Jóska, a főkormányos.

– Buona mattina – bólintott parancsnoka felé régi nauticai sztálytársam, fiumei módon köszönve, ahol megszoktuk az olasz, a magyar, a délszláv szavak mondatok összekeverését,

– Jó reggelt – viszonozta Daniló bácsi, majd elismerően csettintett a *Washington* felé. Rendes bárka, meg kell adni.

A ragyogó reggelben, a nap és a víz szikrázásában a hófehér hajó úgy emelkedett ki a kikötőöböl közepéből, mint valami különös, mesebeli palota. Sok száz kabinablaka, körfolyosós, verandaszerűen üveggel védett sétányai aranylóan érték vissza a napsugarakat.

– Hát egy kicsit más, mint a mi növendékidőnkben az Adrián egy ungaro-croata (magyar-horvát) személygőzös – húzta szélesre a száját Zoller, aki akkor – 1945-ben – pontosan huszonkét éve forgatta a kormánykereket.

– Más – bólintott Daniló bácsi. – De azért azt az ungaro-croatát jobban szeretem. Tudod, az én elvem az, hogy a hajó – hajó legyen. Ne higgyem, hogy szállodában vagyok, hanem hajón! Ezek a *Washingtonok:* szállodák. Ha kint negyvenöt fok a meleg, bent húsz fok a temperatúra. Még a fedélzetsorok folyosóit is temperálják! Hát hajó az ilyen? De azért szép masina, hogy vinné el az ördög!

Zoller megveregette a hullámvédet, szeretettel, atyai gondoskodással.

– Ez a hajó, uram! Nekem csak az ilyesmi van kedvemre! Ügy hiszem, azon a díszes tragacson még a kormányos is pincérnek érzi magát vagy úszómesternek. Mert hallom, uszoda is van rajta A'zannya púpos, uszoda egy hajón! Hát nem elég a tenger nekik?!

Daniló bácsi elmosolyodott. Kedvére. Hiába, Zoller is az ő neveltje. A régi tengerészerényekkel manapság mégiscsak a vitorlás hajókon lehet találkozni. Daniló bácsi és a kompániája a hősi korszak hagyományát őrizte azzal is hogy a sokaktól lenézett, de egész embert kívánó vitorlás hajózásért rajongott.

Az öreg parancsnok is rátette kezét a hullámvédre. Gyöngéden megsimogatta a kemény fát, az élettelen, de mégis élő anyagot.

– Igen, Zoller fiam, ez a hajó!

Végignézett a fehérre sikált fedélzeteken, a hajóraktárak sárgaréz szellőzőin, a

felépítmények mögött magasodó nagyszerű kormányálláson, az erős kötélbakokon, az ég felé törő árbocokon. Itt a tekintete egy pillanatra megállt. Pedró csúszott le az egyik vitorlakötélen, elmellőzve az oldalmerevítők hágószálait, amit kötéllétrának hívnak az avatatlanok.

– Jóféle építmény – dünnyögte Daniló bácsi. – Jó munka …

Pedró állt előtte.

– Master Daniló – nyögte a néger legény –, csónak jön, csónak megy. Pedró látja, idegen emberek nézni, lesni sónert.

És hogy feltűnő ne legyen, oldalt kacsintott.

– Master Daniló, nézni, azok ottan …

Daniló bácsi nyugodtan tömködte a felkelés utáni első pipadohányt. És ahogy meggyújtotta a pipát, a jelzett irányba fordult, és nagyokat szipkáit a pipából. A füstfelleg mögül a távolodó *Topáz* felé tekintett.

Egy csónak haladt ott. Szabályos, semmitmondó gigg, egyszerű kis kétpárevezős. Van ebből jó néhány ezer a Csendesen úszó hajókon vagy a kikötőkben. Ebben az esetben az öreg kapitány is azt látta, amit Pedró: két embert, aki evezett, és kettőt, aki a kormánypadon üldögélt. Ez a kettő szünet nélkül a sónert nézte.

– Jönnek többször, mennek többször – mondta Pedró.. Daniló bácsi megvonta a vállát.

– Nem baj, Pedró – intett a kapitány. – Ha kedvük van, hát nézzenek. Alighanem hajóra lenne szükségük, azért vizsgálódnak. Ha olyan árut kellene szállítani, ami Európának szól, elfogadnánk. Végtére is hazakészülünk, az Adriára.

Zoller jóízűen, kiadósan nyújtózkodott, megropogtatta a kormánykeréken kidolgozott izmait, és szívből felsóhajtott:

– Az Adria! Ideje már hazamenni! Ha hazaérünk, felballagok a tersattói Madonnához mezítláb, egy ingben, mint a szentek, és hálát adok, hogy újból Fiúmében lehetek! Jön-e velem, signore capitano?

Daniló bácsi jóízűen nevetett.

– Ingben igen, ing nélkül nem. Ideje már ennek hajónak megmutatni, miféle víz az Adria!

Pedró, akit túlzottan nem érdekelt a kapitány és a kormányos beszéde, a foga között suttogta:

– Master Daniló, jönni!

A közeli szomszédságban horgonyzó *Cimarron* tatja alól előbukkant a gigg. Egyenesen a sónernek tartott. Ebből a közelségből jól kivehetők voltak már az arcok. A két evezős kanaka volt, idősebb emberek, valószínűleg a gigg tulajdonosai. Akik a kormánypadon ültek, ugyancsak nem tartoztak a fehér emberek közé. De kanakák sem lehettek. Ezt Daniló bácsi azonnal észrevette. A kanakák bőre eléggé világos, pofacsontjuk sem áll ki túlzottan, arcélük majdnem egyenes. Az említett két férfi bőre igen sötét volt, pofacsontjuk széles, orruk lapos, szájuk vastag. Drapp selyeminget, drapp vászonnadrágot viseltek, mint amilyen az Egyesült Államok haditengerészeinek nyári foglalkoztatási egyenruhája. A vállpántokon azonban semmiféle rangjelzés nem volt látható, ami ugyan nem jelentett semmit, mert ennél a civil jellegű hadseregnél (ahol az ezredességet és az ellentengernagyi rangot elismerésként vagy pénzért adják) igen gyakran előfordul, hogy a főtisztek is rangjelzés nélkül mutatkoznak a nyilvánosság előtt.

Amikor a csónak a *Jadran II* jobb oldali (azaz a steuerbordi) feljárója elé ért, az egyik férfi felállt, és kitűnő angolsággal megszólalt:

– Mr. Turkovics hajója, a volt *Lady Anne?*

Ha egy kanaka férfi angolul beszél, akkor a cseppet sem dallamos nyelv is valami finom, behízelgő lágyságot kap. Az illető azonban, aki feltette a kérdést, szárazon, a legteljesebb torokhangon ejtette ki a szavakat.

És mivel Daniló bácsi agya ezúttal is gyorsan kapcsolt – hiszen ismeritek jó néhányan –, az öreg tengerész mindjárt megállapította, hogy a gigg utasa vagy a Salamon-szigetekről, vagy a

Hebridákról, esetleg a Karolinákról származhat.

Egy parancsnokhoz nem illő, hogy ő nevezze meg kilétét, Zoller szólt le a csónakba:

– A hajó Mr. Turkovicsé.

Daniló bácsi megköszörülte torkát. A régi világ embere volt. Szerinte egy hajóparancsnok, még egy tehersóneré is, ha fogad valakit, nézzen úgy ki, mint egy admirális a flottaszemlén. Most, ezen a reggelen, sehogyan sem hasonlított egy ilyen admirálisra. Aminek három oka is volt: egy, hogy röviddel a felkelés után, amikor a legtöbben elő sem bújtak a kuckójukból, Daniló bácsin nem volt más, mint eléggé gyűrt pizsamája. Kettő, tekintettel a korai időre, álmában se hitte volna, hogy vendéget fogad. Három, arra készült, hogy rövid reggeli után hozzáfognak a kötélzetszerelés folytatásához.

Bizony feszengeni kezdett, amikor a barna bőrű férfiú felkiáltott a csónakból:

– Kérem, közöljék a kapitánnyal, hogy beszélni szeretnék vele!

Ezzel intett az evezősöknek, hogy álljanak közelebb az oldalhágcsóhoz.

Így Daniló bácsi nem tehetett mást, mint néhány tétova lépést hol jobbra, hol balra; a parancsnoki kabin felé pislogott, és csak annyit mondott Zollernek:

– Hát akkor…

A *Washington* kürtje újból felbőgött. Szinte belereszketett Honolulu kikötője. Az óriási utasszállító a dokk előtt áll. Apró kis gőzösök fogták körül, a „bulldogok”, hogy megkönnyítsék a dokkba való behatolást. A gőzöskék is sípoltak (alig nagyobbak a dunai propellernél!), és így bizony a távoü kép erősen hasonlított arra, amikor a tyúkanyó, kiscsibéitől körülvéve, kaparász a tanyaudvar homokjában. Zollernek egy pillanatra eszébe is jutott egy ilyen régi kép: gyerekkor, az esztergomi városszéli ház, a poros udvar …De csak egy pillanatra.

Mert ahogy felbúgott a hajókürt, felbukkant a látogató is a hullámvédnél.

Most már semmi kétség sem fért hozzá, hogy az ismeretlen nem fehér ember, hanem sötét bőrű színes. „Nem kétséges, az illető apja vagy nagyapja még emberhúst evett, és emberkoponyákkal díszített fejvadászcsónakba ült, hogy hadi útra induljon” – gondolta Daniló bácsi, amikor a csónak utasai közül előbb az egyik, majd a másik vetette át magát a hullám-veden.

Egyenruhájuk tiszta, kifogástalan volt. Sapkájuk felségjelvényén apró U. S. N. betűk (United States Navy, Egyesült Államok Haditengerészete), feketésbarna arcukon mosoly. Az, aki felszólt a csónakból, igen magas, széles vállú ember volt. Negyvenévesnél nem lehetett több, bár nincs nehezebb, mint meghatározni a kínai, a japán vagy a különböző malájtípusok korát. Társa jóval alacsonyabb ember. Már az első tekintetre látszott, hogy „falubeliek”. De az is látszott, hogy idősebb, mert göndör, koromfekete hajából fehér szálak árulkodtak az idő múlásáról.

– Én vagyok Turkovics kapitány – lépett az idegenek elé Daniló bácsi.

– Szeretnék önnel beszélni, captain – mondta a magas férfi. – Lehetőleg most.

– Hivatalos ügy? – nézett rájuk a sóner parancsnoka. A magas férfi arcáról eltűnt a mosoly.

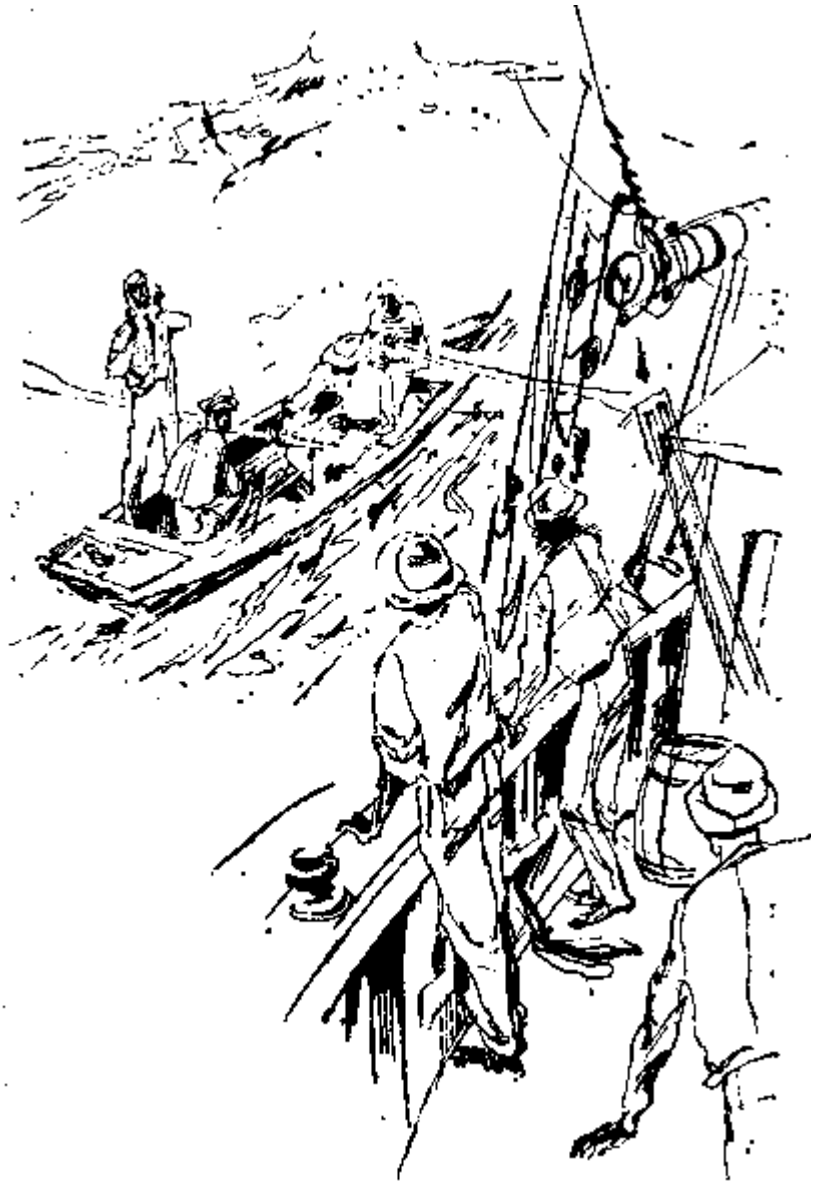

– Részben, captain. Nekünk az. Ráérne? Nem mondom, kicsit szokatlan az idő látogatásra, de még az Államokba kell mennem, leszerelni.

És a *Washington* felé intett.

– Alakulatom San Diegóban szerel le. Talán ismeri. A „cápák”!

Daniló bácsi bólintott.

– Ismerem. Partra szálló naszádok, ha nem csalódom. Különben legyen szerencsém a kajütömben.

Ezzel Daniló bácsi előremutatott, a felépítmény part felőli oldalára, a parancsnoki kabin nyitott, kívül fehér, belül mahagónivörös ajtajára.

– Tessék, kövessenek!

A *Jadran II* kabinjai, kajütjei téresebbek, komfortosabbak voltak a régi *Jadran* helyiségeinél. A hajóorrban levő fokszli, a matrózszállás valóságos palotának számított ahhoz képest, ahol mi, néhai kedves hajónkon, éveket töltöttünk. A régi Jadrannak valójában nem is volt több kabinnak számító helyisége, mint a parancsnoki kabin. – Samuel Duncan volt hajóján a parancsnoki kabinon kívül külön navigációs fülke, azaz térképszobával kombinált rádiós kabin készült, továbbá kétágyas tiszti helyiség, egy-egy kajüt a hajómesternek és helyettesének, valamint a főkormányosnak, és végül a szakácsnak is a konyha mellett. De

még az sem volt elég, akadt egy kétágyas kabin ezzel a felirattal: „Passengers” – utasok! Az öreg Samuel Duncan értette a módját, hogyan kell lakályossá tenni egy ilyen kis hajót, mint a kétárbocos sóner. Igaz, a *Lady Anne* nem annyira árut szállított, mint inkább állandóan úton volt tudományos feladatok megoldására. De nyolc helyiség, a konyhával együtt kilenc, hozzá még a hajóorrban a pompás matrózszállás – a legnagyobb igényeket is kielégíthette!

Daniló bácsi leültette vendégeit, cigarettát tett eléjük, majd kiszólt a fedélzetre:

– Pedró, italt!

Hiába, ez már így van a hajókon, az ital, a „trink” a szívélyesség, a barátkozás jele. A tengerész szeret inni, és én mondom nektek, barátaim, minden oka megvan erre!

– Állok szolgálatukra – mondta Daniló bácsi, amikor leültek, és figyelmesen nézett az idegenekre.

A nézést megértette a két tengerész, mert a fiatalabb ismét elmosolyodott, és nem hadarva, ahogy az amerikaiak szokták (és mi itt Budapesten!), hanem szinte szótagolva bemutatkozott:

– Luis Harrison vagyok, captain. Ez itten a legjobb barátom, Burle Lajure. Mind a ketten Ralikról származunk, Kwajalein-atollról.

Daniló bácsi már az első mondatnál felhúzta szemöldökét, ami nála a legfőbb érdeklődés jele volt. Tehát valóban nem tévedett: ha nem is a Salamon-szigetekről, de a hasonlóan barna bőrű emberekről híres Mikronéziából származtak az új ismerősök. A név pedig külön meglepte: Luis Harrison!… Közbeszólt:

– Azonos azzal a Harrison búvárral, aki részt vett a *Lutin* és az *Artiglio* felkutatásánál?

Most a vendégen volt a meglepődés sora.

– Ön hallotta a nevemet, captain? Igen, azonos vagyok. Most az USA tengerészeiében szolgálok, de mint említettem, leszerelek, Lajuréval együtt.

– örvendek, hogy megismerhettem, Mr. Harrison. Hát hogyne tudnék önről! Mind az elsüllyedt *Lutin*, mind az *Artiglio* kincseinek kimentéséről szóló beszámolókat olvastam, és ott igen gyakran szerepelt az ön neve, Mr. Harrison. Sőt úgy tudom, hogy mint a világ egyik legkitűnőbb mélytengeri búvárját tartják számon.

Ezzel Daniló. bácsi felemelte poharát, amit az előbb töltött meg a hajópincér szerepét viselő Pedró. Sárgásán csillogott benne a létező legfinomabb grog, a tengerészek itala.

– Egészségükre, Mr. Hamson, Mr. Lajure. Rendelkezzenek velem.

Luis Harrison lassan kortyolgatta az italt.

Társa ugyanígy tett.

Majd elgondolkozva rágyújtottak egy-egy cigarettára. Mind a kettőn látszott, hogy valamit szeretnének elindítani. Ha amerikaiak, igazi amerikaiak lettek volna, nem tétováznak, és a találkozás első percében a téma közepébe csapnak. De Mikronéziából származtak, „színes emberek” voltak, ösztönös megilletődés nyomta őket a fehér ember előtt. Daniló bácsiban azonban nem volt semmi (és soha nem volt!) a „fehér ember”-ből. Ahogy Pedróra tekintett, szólt hozzá, Harrisonék láthatták, hogy nem „jenki kapitány” Mr. Turkovics.

Luis Harrison ránézett Burle Lajuréra, az pedig Harrisonra. Daniló bácsi pedig csendesen pöfékelve hol az egyikre, hol a másikra tekintett. Időnként egy-egy pillantást vetett a fedélzetre, ahol – az előárbocnál – megkezdődött a „legénység” reggeli tisztálkodása. Szevér első tiszt, Sottomarina hajómester, az alacsony és kövér Piccolo Piede vitorlamester a pumpa és a gumicső segítségével hozzálátott a zuhanyozáshoz. A gumicsövet Zoller főkormányos kezelte.

A távolban újból felbúgott a *Washington* kürtjele: az óceánjáró közvetlenül a kikötődokk előtt állt.

Harrison, aki kortyonként itta a grogot, végre letette a poharat. És mivel az élet rendje szerint előbb-utóbb mindenre sor kerül, a híres búvár megszólalt:

– Eredetileg Samuel Duncan kapitányt kerestük fel. De hát akkor derült ki, hogy a *Lady Anne* már nem az övé, és *Jadran II* névre hallgat.

Daniló bácsi udvariasan bólintott.

– Egy régi hajómról kereszteltem el, a délszlávok nyelvén Adriát jelent a Jadran.

Most Harrison bólintott.

– Tudjuk, Duncan kapitány mondta. És mindjárt az elején kell megemlítenem, captain, hogy örömömben füttyentettem, amikor megtudtam, hogy ön a hajó tulajdonosa. így van, Lajure?

Az idősebb férfi intett, hogy igen, így van.

– Mert ne higgye, captain – folytatta Harrison –, hogy a búvárok tájékozatlanok. Annak idején olvastam az ön kalandját a *Mary Celeste* gőzös felkutatásáról, és alig egy-két évvel a háború előtt megtanultam beésülni a Turkovics nevet, amikor híre kelt, hogy megtalálta Ptoatánt, a kalózok szigetét. Tehát tudjuk, ki az a Turkovics kapitány, akihez most én és Lajure eljöttünk.

Harrison itt rövid szünetet tartolt. Újból cigarettára gyújtott, bodor füstöket eregetett. A kabin meleg levegőjében alig mozdult a füst, Pedró kinyitotta a két fedélzeti ablakot is, az apró zsalukat pedig kihajtotta.

– Nyugodtan beszélhetek? – kérdezte Harrison, és Pedró felé intett, aki leült a kabin küszöbére, és ott várta az utasításokat.

– Egészen nyugodtan, Mr. Harrison. A fiú évek óta hozzánk tartozik, a többiek évtizedek óta barátaim.

Harrison nem válaszolt azonnal, csak néhány másodperc múltával. Arcáról eltűnt a mosoly, szeme megrendülten tekintett az öreg kapitány szemébe.

– Captain, önre nagy szükségünk van. Emberéletről van szó! Egy híres embert kell felkutatni, megmenteni elrablói markából!

Daniló bácsi meghökkent. A lelke mélyén érezte, hogy fontos oka lehet annak, hogy ez a két színes ember felkereste, hozzá még ilyen korai időben. Arra is gondolt, hogy – mint annyian az utóbbi időben – szeretnék a hajót kibérelni. Csakhogy kénytelen volt már több igen jó, sőt pompás ajánlatot elutasítani, mert haza, az Adriára készült, és csakis olyan árut volt hajlandó felvenni, amelyet – az Indiai-óceánon át – Európába küldenek. Holott innen, a Hawaii-szigetekről a legtöbb fuvar Amerikába szólt, vagy a szomszédos szigetekre. Éppen tegnap kapta az első ilyen ajánlatot. Egy nagykereskedő Honoluluból Indiába, onnan Európába akart a sóner tonnatartalmának megfelelő árut szállítani. Hogy Daniló bácsi nem csapott azonnal a megállapodást lebonyolítani szándékozó ügynök tenyerébe, annak két oka volt: azonnali indulást kértek, és az összeg körül is volt némi eltérés. Tegnap az ügynök azzal ment el, hogy mára ad határozott választ.

– Nem kétséges, hogy cégem elfogadja az ön érvelését, captain – mondta búcsúzóul. – Igaza van, ilyen hosszú útra a hajó csak akkor indulhat, ha felszerelése tökéletes állapotban van. De talán megérti: mi meg azt szeretnénk, ha a nyereség máris a zsebünkben lenne. Érzem azonban, elfogadjuk, hogy csak két hét múlva indulhat, és az összeget is …

Most pedig itt ül Daniló bácsival szemben egy érdekes, rokonszenves ember, Luis Harrison, aki kijelentette:

– … emberéletről van szó!…

Daniló bácsi meghökkenése jogos volt. Mindnyájan mint nagy emberbarátot ismertük őt. Mindig kiállt a becsület, az emberség, a tisztesség jogossága mellett.

Emberéletről van szó!

Daniló bácsi a következő percekben elfelejtette meggyújtani kialudt pipáját.

– És ki az a híres ember?

Luis Harrison fekete-barna arca még komorabb lett.

– A bátyám – mondta csendesen. – A bátyám, akit a Marshall-szigeteken Motopu La Keának hívnak. Ismeri ön, captain, ezt a nevet ?

Motopu La Kea …

Daniló bácsi agyában megindult az emlékezés filmszalagja. Motopu La Kea …

Hol hallotta, vagy hol is hallhatta ezt a nevet? Mert hallotta már, nem kétséges, esetleg többször is. De hol és mivel kapcsolatban?

Elgondolkozva tekintett Harrisonra.

– Motopu La Kea… ismerős név… hallottam már… Motopu La Kea …

Harrison most csendesen elmosolyodott.

– A mi ősi nyelvünkön annyit jelent: a Legfőbb Ember A Tengerünkön, vagyis – az Óceán Császára, öt választották törzsfőnöküknek a népek Ralik és Radak harmincnégy szigetén, közvetlenül az első világháború után. Mint tudja, captain, a japok mandátuma lett akkor a Marshall-szigetcsoport. A mi népünk szerette, őt, azért is kapta meg a Motopu La Kea nevet. A japok gyűlölték.

Most közbeszólt a hallgatag Burle Lajure:

– Motopu La Kea többször volt a japok fogságában, captain. De mindannyiszor megszökött. A szigeti harcokban is részt vett…

Itt Burle Lajure hirtelen elhallgatott. Ránézett Luis Harrisonra, mintha mondaná: erről talán nem is érdemes beszélni. A búvár azonban megrázta fejét, és átvette a szót:

– Valójában a bátyám volt a vezér, de Lajure a szabadságharcosok főparancsnoka. Mert Lajure pompás harcos ám, captain, és jó hazafi, a legjobb harcos a Marshall-szigeteken!

Az idősebb szigetlakó felmordult. Valamit mondott a bennszülöttek nyelvén. Harrison szabadkozva dadogta:

– Lajure nem szereti, ha dicsérik. No mindegy, nem részletezzük a dolgokat, captain. Az igazság az, hogy a bátyám eltűnt most három héttel ezelőtt. A Kwajalein-atoll egyik nagyobb szigetéről, Namurról tűnt el. Elrabolták a japok!

Daniló bácsi a két idegenre meredt.

– A japok? Hiszen Japán le van verve, és úgy hallom, már csak Üj-Guineán folynak összeköttetés nélküli egységekkel a harcok!

A búvár nem felelt mindjárt. Látszott, nagyon-nagyon latolgatja a választ. Rágyújtott egy cigarettára, elmerengve tekintett ki a kabinablakon a dokkok felé, ahol a *Washington* már közvetlenül a bejáró előtt állt. A csodás, egyre párásabb tengeri levegő megremegett, amikor újból felbőgött a nagy hajó jelzőszirénája, a kis „bikák” úgy közrefogták az óriás utasszállítót, hogy moccanni se tudott. A vontatósodronyokat már a fedélzeti villanycsörlőkre erősítették, és a nagy hajó méterről méterre közelítette meg a kikötődokk szűk nyílását.

– Igen, a japok, captain – folytatta Harrison. – Tulajdonképpen egy olyan titkot árulok el, amiről beszélnem nem szabad, de bízom abban, hogy ön titoktartó. Egyébként nehezen értené meg, miért is kell kérnem az ön segítségét.

Újabb cigaretta, újabb rágyújtás. Harrison előbb néhányat szippantott – szenvedélyes dohányos volt, mint a legtöbb szigetlakó, aki rászokott a nikotinra –, és csak azután szólalt meg:

– Van valahol egy vagy több titkos tengeralattjáró-támaszpont, amelyre a mi hadvezetőségünk nem tud rájönni. Namurról is úgy rabolták el a bátyámat, hogy ezzel egyidőben az atoll túlsó oldalán egy tengeralattjárót láttak az éjszakában honfitársaim. Hol itt, hol ott bukkan fel egy-egy tengeralattjáró, rátörnek valamelyik szigetre, rabolnak, fosztogatnak, azután eltűnnek. Ma már az sem kétséges, hogy az új-guineai dzsungclharcoknál a japok így jutnak lőszerhez és élelmiszerhez. Azt is megállapították, hogy a múltkorában Howland-szigeten történt robbanást is a apóknak lehet köszönni. A legnagyobb lőszerbázisok egyike épült itt fel, most majdnem az egész romokban hever!

– Szinte hihetetlen – dörmögte Daniló bácsi. – A japánok Hirosima után megadták magukat. Manapság titkos támaszpont!

A búvár megvonta a vállát.

– Pedig így van, captain. Sok, nagyon sok a lakatlan -sziget Óceániában!

– A korszerű észlelő– és radarfelszerelések …

– Mind igaz, captain, kitűnőek. Mégsem sikerült a titok nyomára jutni!

Most Lajure közbeszólt:

– Tény, hogy akik rátörtek Motopu La Kea házára, japánok voltak. Fegyveres katonák. Pontban éjfélkor jöttek érte. Csónak várta őket a lagúnában, és ez a csónak vitte a tengeralattjáróra. Olyan igaz ez, captain, mint az, hogy mi itt ülünk egymással szemben!

Daniló bácsi szokása szerint csóválgatta fejét, hümmögött, dünnyögött:

– Tegyük fel, hogy így van. De ha az USA megfigyelői nem boldogulnak, akkor hogyan gondolják önök, Mr. Harrison, megtalálni a titkos támaszpontot, és fellelni Motopu La Keát, az Óceán Császárát? Ezzel a hajóval? Mert úgy gondolom, erről van szó.

Harrison gyorsan bólintott.

– Erről, captain. Miért éppen erre a hajóra esett a választásunk? Kifejezetten a *Lady Anne*-t kerestük, Duncan kapitány hajóját. Az külön szerencse, hogy a hajónak most ön a tulajdonosa és parancsnoka. Sőt az is, hogy a hajó nem amerikai lobogó alatt jár. Mindez igen kedvez nekünk. A *Lady Anne* arról volt híres, hogy a tenger életét kutatta. Miért ne folytatná ugyanezt ön is – a külvilág előtt?! Nincs a világon jobb kémrendszer, mint a japoké. Elhíreszteljük, hogy Daniló Turkovics kapitány hajójával a korallcsodák újabb fokozatait kutatja… és ennek a híre eljut a titkos támaszpontig is.

Mérget vehet, hogy így történik. Tehát a *Jadran II* nem gyanús a japok előtt.

A fedélzeten megkezdődött a munka. Szevér, a koromfekete dalmata első tiszt, Piede, az egyre kövérebb vitorlamester, aki maga volt a csoda, mert így kövéren is úgy mászkált az előárboc keresztrúdjain, mint egy ifjú árbocmatróz, továbbá Zoller és Sottomarina dróthuzalokat és szerszámokat cipeltek. Pedró még mindig a küszöbön ült, és vágyó szemekkel figyelte társai munkálkodását. Valójában Pedrónak a fokszliban lett volna a helye, ott is elsősorban a koje (ládaszerű hajóágy) kemény matracán, hiszen az egész éjszakát őrségben töltötte. De ki törődött ilyen kicsiséggel? Főleg nem Pedró, a brazíliai árva néger fiú, aki nem kisebb személyiséget vallhatott fogadott apjának, mint Sottomarinát, az öreg, de még mindig csodaerejű hajómestert. De hát a parancsnok úgy rendelkezett, hogy Pedró itt teljesítsen szolgálatot. És Pedró sóhajtva belenyugodott, hogy a kajüt küszöbén ülhet, hallgathatja a két idegen számára érdektelen beszédét. A sóner néger matróza valódi tengerész volt ám: beszélte a brazíliai honfitársak keverék nyelvét, az ottani hivatalos portugál nyelvet, értette jól Sottomarináék olasz beszédét, de az angolt is, amit Amerika és Ausztrália vizein illik tudni a hajózó embernek.

Daniló bácsi szemében megjelent a híres fény, aminek a jelentőségét a két idegen nem tudta, de mi annál inkább tudjuk – igaz-e, fiúk?

Az izgalom, az élmény reményének fénye ez, barátaim. Ugyanakkor felébredt egy belső nagy önvád is. Hiszen még alig egy órával ezelőtt Daniló bácsi elhatározott célja az Adria volt. Az Adria, Fiume, az ősi város, továbbá Zengg, a szülőhely, az uszkok kalózok fészke, ahonnan Daniló bácsi, Sottomarina, Szevér származik. Sok-sok év telt el azóta, hogy jártak a fiumei Lungo-mólón, vagy megpihent tekintetük a Tersatto magasán. Sok-sok éve, hogy nem látták Zengg kopár partjait; a dolinákban kőfallal védett szőlőket, az apró kikötő híres kocsmáját (az „Uszkok rablóhoz” címűt), ahol joggal találgatják a rokonok, az ismerősök: ugyan mi eszi azokat a Danilóékat, hogy egyre a világot csavarogják?!

Nem is szólva Sottomarina feleségéről, aki ugyan megszokta már, hogy évtizedek óta csak leveleket kap, de látni sose látja az urát, és Szevér családjáról, ahol már unokák is vannak, de a nagyapát nem ismerik …

A hazatérés varázsában éltek, ez az igazság.

Daniló bácsi gyors számvetést csinált. Sottomarina, Szevér hazavágyik, Piede, a dél-olasz és Zoller, az esztergomi fiú, ugyanígy. A háború évei mégiscsak próbára tették a kalandos természetű embereket. A lelkek mélyén megjelentek az otthonok képei

A „fiúk” hazavágynak, nagyon jól tudta Daniló bácsi. Ő is hazavágyott. Hozzá még azzal a pompás hajóval. Büszkélkedni, hogy íme: nézzétek, mire vittem mégis!

És most itt van ez a két ember, akik a szenvedélyes vadász előtt meglebegtetik egy izgalmasnak ígérkező vadászat lehetőségét.

Újabb kaland reménye, ami a Daniló bácsi-féle embernek aranyat ér. Még az igazi aranynál is valódibb aranyat!

Felkutatni Motopu La Keát, az Óceán Császárát, és megtalálni a japánok titkos, támaszpontját. Nem megvetendő feladat! Tegjre bárki szívére a kezét: közömbös maradna, ha ilyen „haditettre” szólítják fel?

Daniló bácsi mindig a jóvérű, kiadós kalandok híve volt. Ezért is tartotta meg a hetven év küszöbén fiatalosságát, ruganyosságát. Mert mindig fiatal marad az, aki idős korára is megőriz egy jó adagot a gyerekkor romantikájából, kaland-szenvedélyéből.

– Az összeg nem számít, captain – hallotta gondolatfüggönyén keresztül Harrison hangját. – Rendelkezünk azzal az összeggel, amivel kibérelhetjük a hajót. Ha megegyezünk, szabja ön meg az indulás idejét. De ne felejtse el: minél előbb – annál jobb. Van még egy kikötésünk: Lajure és még két emberünk, akik kitűnő hajósok, no meg jómagam, mint fedélzeti emberek, rendes munkát vállalunk a hajón. Fontos, hogy idegenek ne kerüljenek a sónerre, mert a japok szemfülesek ám! Mindent megtudnak, mindent kiderítenek. Nos, captain, áll az alku?

Daniló bácsi felsóhajtott:

– Ha rajtam állana!…

És tekintete újból megpihent a fedélzeten. Hallotta Sottomarinát, amikor felkiáltott Piedének:

– Hé, Piccolo, igyekezz! Vár minket az Adria! Corpo di bacco!

A kapitány nagyot nyelt. Az Adria! És ugyanakkor ő már arra gondol, hogy hűtlen lesz – most már valóban csak egy időre – a Mare Nostróhoz, a hazai tengerhez!

– Nem öntől függ? – csodálkozott Harrison és Burle Lajure. – Nem? …

Turkovics kapitány megrázta fejét.

– Nem.

És tömködni kezdte a pipáját.

A távolban a *Washington* óriási teste lassan dokkba állt. Egyik apró „bika” a másik után hagyta ott a hatalmas rokont. A *Topáz* már eltűnt a *Jadran* közeléből, helyét egy ütött-kopott ananászszállító sóner foglalta el. Az előbb vontatták erre a horgonyzóhelyre a barrier belső részétől. Honolulu kikötője teljes fényében, ragyogott, a passzátszél megélénkült, és tovavitte a kikötő füstjét, az olaj– és a benzingőz nehéz szagát. Ugyanakkor a Tantalosz meredek csúcsát körülfogták a párafej hők. A kikötő jelzőtornya mellett egy emelődaru sivítva tudatta a világgál, hogy rakodni készül.

– Valaki már kibérelte a hajót, captain? – kérdezte szorongva Harrison.

Daniló bácsi újból megrázta fejét.

– Nem. Még nem. Majd elmosolyodott.

– Nálunk az a szokás, hogy fontos ügyben kikérjük egymás véleményét.

– Hát akkor kérje ki, captain – mondta csüggedten Harrison. – Lehet, hogy rögeszme, de úgy érzem – ezzel a hajóval, a volt *Lady* Anne-nel megtalálnánk Motopu La Keát és a japok titkos támaszpontját is.

Daniló bácsi odaszólt Pedrónak:

– Eredj, és hívj ide mindenkit. Azonnal!

A gyerek felugrott, kihúzta magát, és bár mezítlábasán, derékig meztelenül állt a kabin küszöbén, úgy tisztelgett, mint az angolszász hajók embereitől látta.

– Aye, aye, Sir! – Igen, igen, uram! – És ezzel a fokszli felé rohant, ahol a horgony állásnál a „tisztikar” éppen az oldalmerevítő sodronykötelek egyik tekercsét igyekezett kimérni.

A tintakék óceán hófehér bukóhullámai rohamozták a kikötőt védő barrier korallfalát.

A kikötő tükörsima, olajos vizét aranyos fénnyel vonta be a reggeli nap.

A hajók körül ártalmatlan macskacápák úszkáltak, bonitók surrantak örökös éhségükben, medúzák lebegtek a horgony-láncok körül. Néha koppant a hajók teste: repülőhalak vágódtak ki a vízből, menekülve a bonitók éhes szája elől.

– Bevallom, Mr. Harrison, a magam részéről szívesen vállalkoznék arra, hogy felkutassam Motopu La Keát – jelen–, tette ki Daniló bácsi, és kinézett a fedélzetre, ahol Szevér, Zoller, Piede, Sottomarina közeledett, és természetesen Pedró is, akinek éppen úgy volt szavazati joga, mint bárkinek a *Jadran* közösségében.

HARMADIK FEJEZET

EGY LEÁNY, A KI TENGERÉSZ

Az előzőekben már említettük, hogy a Hawaii-szigetek felfedezése a legendás Cook kapitány nevéhez fűződik. Bár ez a felfedezés erősen vitatható, hiszen a régi feljegyzésekből arra lehet következtetni, hogy az első európai hajós három spanyol kapitány, Alvorado de Saavedra (1527-ben), Juan Gaetano (1555-ben) és Mendoza (1567-ben) volt, akik elsőnek látták meg az örökös passzátszéllel hűsített szigeteket. De a szigetek leírása, feltérképezése, népeinek ismertetése a nagyvilág számára mégiscsak Cook kapitány érdeme. Addig – az ezerhétszázas évek végéig – Európában semmit sem tudtak e különös, a többi óceániai sziget lakóiénál jóval magasabb kultúráról. A felfedezőt méltán meglepte a gyönyörű táj, az egészséges és formás alkatú nép, a szigetlakók jelentős társadalmi szervezettsége. Az akkori becslés szerint a nagy szigeteken (Kauai, Maui, Molokai, Hawaii) 300 000 ember élhetett. Ma már nincs több 30 000-nél az igazi kanakákból!

Cook kapitány érdekes királyságot talált a szigeteken. Az egész szigetcsoportra kiterjedő királyság központja Oahu szigetén, a Kairna-öbölben fekvő, mai Honoluluban volt. De ez a királyság valójában mégiscsak névleges volt: az előző években három független fejedelemségre hullt szét. De nem sokáig. A felfedezés és Cook halála között alig egy év telt el. 1779 januárjában Cook hajói, a *Discovery* és a *Resolution* visszatértek Oahu szigetére. Február 14-én reggel jelentették Cooknak, hogy a *Discovery* nagy mentőcsónakját, a kuttert a bennszülöttek ellopták. Akkor már igen sok lopás történt, és Cook elhatározta, hogy személyesen keresi fel az öreg királyt, Terriobut, megkérve őt, hogy végre teremtsen rendet a lopások ügyében, és szerezze vissza a valóban nélkülözhetetlen kuttert. Nem kétséges, Cook kapitány emberségesen akart eljárni, de nem számolt valamivel: az akkori kanaka nézet szerint, ha valaki valamit megkíván, azt oda kell adni. Márpedig Terriobu emberei megkívánták a nagyméretű kuttert, amely igen alkalmas bálnavadászatra, és különb szerkezet, mint a kanakák kivájt törzsből készült, oldaltámaszos pirogája. Szó szót, vita vitát követett, és az egyik angol tengerész meggondolatlan fegyverhasználata kirobbantotta a véres harcot: a kőbaltás,, dárdás, buzogányos és az európaiaktól kapott tőrrel felfegyverzett szigetlakók megrohanták a kis létszámú tengerészeket. Cook kapitány – a valóban emberséges, nagy tengerész – ott esett el, ahol ma is emlékoszlop hirdeti a tragédiát, Korákákuá-öbölben, Ovai mellett.

A *Discovery* nagy csónakja volt az első európai hajó, amelyet a kanakák magukénak mondhattak. A második már ennél különb egység volt: egy amerikai hadihajó! A tenger bölcs istene, Neptun, no meg a pompás passzátszél, amely ciklonná fokozódott, 1789 nyarán Hawaii szigetére óriási ajándékot hozott. Az előbb említett amerikai fregattot. A fregatt Hawaii-sziget partjainál megfeneklett. Az esetet jelentették a kókuszpálmák sűrűjéből figyelő bennszülöttek Káméhámeha királynak, akiből nem sokkal később Káméhámeha, a Nagy Király lett. De ahhoz, hogy az legyen – szükség volt az égből vagy inkább a ciklonból pottyant hajóra. Káméhámeha nem tétovázott: parancsot adott embereinek a megfeneklett hajó elfoglalására. így jutott a Sandwich-szigetek jövendőbeli Napóleonja ágyúkhoz, puskákhoz, ráadásul egy hadihajóhoz és – a hajó kezelését értő tengerészekhez! Ezzel a hajóval és amerikai foglyaival Káméhámeha megkezdte hódító útját, hogy újból egyesítse a szigeteket, és a három fejedelemségből egy legyen. Partra szállt Oahu szigetén is, elfoglalta a régi fővárost, és megkezdte az ellenálló öreg fejedelem, Terriobu csapatainak felszámolását. Azok, akik legyilkolták Cook kapitányt, mintegy 3000 embert kitevő sereg, az öreg Terriobu vezetésével a máig is létező Nuánu-szorosban, a Páli-szirtek védelmében sáncolták el magukat. De az ágyúkkal és golyós puskákkal felfegyverzett Káméhámeha-sereg ellen nem

lehetett védekezni. És itt történt meg az az eset, amilyet a görögrómai mondákból sem ismertünk: Oahu védői, mind a háromezren, mivel megadni nem akarták magukat, egytől egyig leugrottak a Páli szikláinál elhúzódó meredek szakadékba.

Így lett „minden hawaiiaknak korlátlan ura" . Káméhámeha király. És így ismerkedett össze az amerikaiakkal, akiket ugyan foglyul ejtett, de úgy járt, mint a csuka fogta róka: egyre nagyobb lett az amerikaiak befolyása. (Így most már inkább megértitek, miért áll a kormányzósági palota előtt a Nagy Király szobra, tolldíszes ünnepi köntösben!) Amerika adta a dollárt, szállította a kalandorokat, és küldte a jóféle italokat, amivel kezdetét vette e pompás nép mindmostanáig tartó pusztulása. A rumosüveg fenekére különösen a Nagy Király utóda, . Kálákáua nézett. Máig is így hívják az emlékezésben: „a lump király". Dorbézolásait, költekezéseit mi mással lehetett fedezni, mint dollárral? Egyre több, mindig több dollárral! Ahány dollárral több kellett a rummámorban élő . Kálákáuának, annyival erősödött az USA befolyása a Hawaii-szigeteken. Egyre több kereskedő nyitotta ki üzletét a szigetek városaiban, egyre több „tanácsadó" lépett . Kálákáua udvartartásába, sőt: miniszterei közé! És egyre több amerikai hadihajó horgonyzott a szigetek különböző kikötőiben, de főleg Honoluluban, a fővárosban, a független szabad idők régi székhelyén.

És végül elkövetkezett az a .nap, amikor . Káméhámeha népe végleg megemlegethette a kalandot, hogy összetalálkoztak Hawaii korallszirtjein az amerikai hajóval: 1898. június 7-én a Hawaii-szigetek az Amerikai Egyesült Államok területiuma lett. (1959-ben pedig 49. számú állama.) Hét nagyobb sziget – Hawaii, Maui, Oahu, Kauai, Nuhau, Lanai és Kahoo-lawe –, összesen 16701 négyzetkilométer területtel, csodálatos értékű cukornád– és ananászültetvényekkel, tea– és kávételepekkel, kókuszdió– és banánbirtokokkal. A zátonyra futott hadifregatt ugyan kikaparta a gesztenyét a Nagy Király számára, de a ravasz jenkik addig forgatták ezt a gesztenyét, míg a legjobb falat mégiscsak az δ szájukba hullott. Egy ócska fregattot megért – a Hawaii-szigetek!

És ott, ahol annak idején az Oahun partra szálló Káméhámeha király felütötte főhadiszállását, áll ma a Hotel Capito-lani. Az a gyönyörű luxushotel, amely történetünk idejében az amerikai flotta súlyos sebesültjeinek hadikórháza volt. Attól a helytől nem messze, ahol a múltkorában Jokohama Jim üldögélt, található egy kőobeliszk, rajta márványtábla. Aranyozott betűk hirdetik, hogy a „Pacific Napóleonja", Káméhámeha király – a *Potomac* hadifregatt segítségével, amerikai tengerészek támogatásával – itt szállt partra Waikikinél, és eme szent helyen, ahol az emlékoszlopot emelték, állhatott „minden valószínűség szerint" a király fősátra, ahonnan a harcokat vezényelte.

Ehhez az oszlophoz támaszkodott most Huddleston doktor, és ránézett az előtte álló emberekre.

– Sajnálom, boys, de új sebesültszállítmány érkezett. Tudják, a japok még mindig vacakolnak Új-Guineában. Dzsungelharcok … égés … dumdum golyó …

Itt elakadt a doktor. Ezeknek kell magyarázni? Ebben az épületben mindenki tudja, mi történik még mindig – valójában a háború után, de még mindig folytatva néhol a háborút, mi történik Új-Guinea félelmetes dzsungeljeiben, Mikronézia és Melanézia sok száz szigetén, amelyeket mindmáig nem sikerült „pacifikálni".

– A Salamonok között egy tartályhajót is megtorpedóztak – dünnyögte a doktor. – A hajó kigyulladt, a sebesültek rövidesen ide kerülnek. Tehát megértik, boys …

Derék ember volt a doktor, meg kell adni. Tudott veszekedni, ordítani, hogy csak sápadoztak és támolyogtak körülötte a beosztottak. De egyvalamit nagyon megértett: a hűséget. Igazi bajtárs volt az égési és roncsolt sebeknek ez a nagy tudósa. Megértette a bajtársakat.

– Sajnálom, boys, menniük kell. Mégpedig ma. A távozás egyben leszerelés is. Hát nem örülnek ennek?

Szemüvegén megcsillant a pálmák alól kiszikrázó nap fénye. És a szemüvegre rávetítődtek

az előtte állók, öten voltak, ismerjük őket: Jerome Capriata, a Tata, Ádáméva, Michel Ladebat, a Francia, no és Durbin Catalani, a Srác.

Huddleston éppen a Srácra tekintett.

– Magát, fiam, már régen ki kellett volna hajítani, annyira egészséges. De mindig visszakönyörögte magát. Ilyesmiben gyenge vagyok, engedtem. De most már nem lehet. Kell a hely, boys, a becsület is azt kívánja, hogy át kell adni. Délután megkapják az elbocsátó papírokat.

Jerome Capriata, a szikár, csontos olasz származék ezúttal nem mosolygott. Huddleston megfordult, hogy távozzék, s Capriata elkövette azt a katonához nem illő szabálytalanságot, hogy eléje állt.

– Doktor … colonel… de mi lesz Jimmel ? … Nélkülünk …

Huddleston már kinyitotta száját, hogy nagyot ordít. De belenézett Capriata szemébe. Az olasz tengerész szemében annyi aggodalom volt, hogy az orvos csendesen elmosolyodott. Megveregette Capriata vállát.

– Higgyen nekem, fiam, Jim meggyógyul. Jófajta anyagból van az összegyúrva, én nem aggódom érte. Egy hónap múlva talán maguk után is mehet!… De hát most már nem érek rá ilyen értelmetlen fecsegésre. Boys, ebéd után jelentkezzenek a kórházparancsnokságon papírjaikért.

Ezzel Huddleston doktor megfordult. Az öt tengerész csüggedten tekintett utána.

– Egy hónap múlva! – dünnyögte Capriata. – Hol leszünk mi egy hónap múlva?!

Michel Ladebat, a Francia, aki nem kisebb helyről, mint az ördögszigetről szökött meg, csendesen megjegyezte:

– Jimnek velünk kell jönnie, ha törik, ha szakad!

– Nem hagyhatjuk itt – mondta határozottan Tata, a kövér hajószakács.

– Nem – jelentette ki Ádáméva, a svéd, a valamikori misszionárius –, abba belepusztulna. Ha már megszerezte nekünk azt a derék öreg kapitányt, a becsület is azt kívánja…

Capriata arca egyre inkább felderült. Olajosbarna arcát beragyogta a fény és a derű.

– Fiúk, Jimet nem hagyjuk itt! Én már tudom, mit csinálunk. De előbb megbeszéljük magával Jimmel!

Ezzel előkotorta a cigarettásdobozkát.

– Gyújtsatok rá, fiúk! Hát itt hagyjuk a Capitolanit, ez rendben volna. Ha kiadták a papírt, akkor megkeressük azt az öreg hajót, amelyre Jimmel elszegődtünk.

– Jimmel? – nézett rá a Srác. Capriata tovább vigyorgott.

– Mondtam már, hogy Jimet visszük magunkkal! Légy nyugodt, visszük. Erről kezeskedem. De azért ezt a doktort sajnálom, egyhamar nem látjuk egymást. Rendes fickó, meg kell adni.

– Jó tengerész lett volna belőle – állapította meg a Tata.

– Az – bólintott Capriata. – Most pedig menjünk, kérjük ki a kaját még utoljára.

Ezzel megindultak arra, amerre elballagott Huddleston doktor.

A távolból szünet nélkül lehetett hallani a törőhullámok harsogását, amint percnyi szünet nélkül – immár ezredévek óta – mosták, egyre mosták Waikiki mesébe illő, fövenyes, hófehér korallhomokkal meghintett partját.

Ugyanebben az időben egy fiatal lány ült a honolului révkirendeltség épülete előtt.

Nem lehetett több tizenhét-tizennyolc évesnél. Szőke volt, pirosbarna arcú, magas, jókötésű, izmos teremtés, öltözete nem kimondottan nőies, tekintettel arra, hogy hosszúnadrágot hordott s azt a durva vászonból készült ujjast, amit általában a tengerészek viselnek. Előtte két bag (tengerészzsák) és egy bőröndféle hevert a betonpadozaton. S éppen Honolulu kikötőjének öreg, hófehér hajú, közszeretetben álló révkapitánya, Mr. George Perkins mutatta neki, merre menjen.

– Látja azt a kék elevátort? Nos, menjen csak végig a raktárak között. Ha eléri az

elevátort, forduljon jobbra, nézzen Molokai irányába, akkor észreveszi a külső vitorláskikötőt. Ott megtalálja a keresett hajót.

A lány bólintott, szabályosan homlokához érintette ujját, fogta a bagókat, vállára lendítette, megragadta a táskát, és megindult.

– Ha bárki megállítaná, csak mondja, én engedtem meg, hogy arra mehet – szólt utána az öreg tengerész. – Én, Perkins révkapitány.

A lány visszamosolygott.

– Oké, captain! Köszönöm!

Mr. George Perkins hosszasan nézett a karcsú alak után. Az idős ember meghatódásával, szeretetével. Natty Marochini lánya! Lilian Marochini. Hajón, tengeren nőtt fel, talán nyolcéves sem lehetett, amikor az apja magával vitte a *Pernam-buco* háromárbocos fedélzetére. Hónapokkal ezelőtt a *Pernambuco* elsüllyedt, titokzatos torpedótalálat érte Palmyra közelében, élelmiszer-szállítás közben. Ott veszett a kapitány, Natty Marochini, a második tiszt és több legény. A lányt megmentették.

George Perkins még egyszer a lány után kiáltott:

– Hello, Lilian! A levelet adja át a kapitánynak. És mondja meg neki: bármi aggálya van, keressen fel. Hello!

– Hello – intett vissza a lány, és ballagott tovább, könnyedén, természetesen, akkora teherrel, amit egy hasonló korú városi lány nem is tudott volna megmozdítani.

– Rendes kölyök – dörmögte Mr. George Perkins, és nem vette le szemét a távolodó alakról, míg az látható volt.

Az alsó raktáraknál, ahol három torpedóromboló egymás mellé kötve élelmiszert rakodott, a tengerészek megálltak a munkában.

– Hello, baby! – integettek a lánynak.

Lilian Marochini ismerte már az ilyesmit. Nem kezdett sem rohanni, sem lassabban menni. Nem vágott sem gőgös, sem komor arcot. Hanem ment egyenletesen tovább, mosolygott és visszaintett:

– Hello!

Az alsó elevátornál felbukkanó járőr annyira meglepődött a nem mindennapi látványon, hogy el is felejtette igazoltatni.

Lilian Marochini a vitorláskikötőnél megpihent. Letette a bagókat, a táskákat, rátelepedett egy kikötődúcra, és körül-* nézett. Szőke hajába belekapott a tengeri szél. A matrózblúz aprócska gallérja úgy lebegett a válla felett, mint az egy helyben szitáló sirály.

Lilian Marochini gyakorlott szeme végigpásztázta a hajókat.

Jobbra tőle, mindjárt a kőpartnál, az *Elfrida* nevű görög ananászsóner dülöngélt lomhán a kikötő csendes holthullámzásában. Ez a dülöngélés már messziről elárulta a megviselt, sokszor és haszontalanul agyonjavított, kivénült hajót. A háromárbocos sónett telerakták szálfával, cementtel, épületanyagokkal, és most érkezett el az a pillanat, hogy isten nevében útnak indítsák Palmyra felé. Vagy megérkezik oda, vagy nem. Az *Elfrida* mögött ugyancsak a vontatóhajócskára várt az áruval megrakott *Cimarron* és a *From Honolulu*, a két, tengerből kikanalazott testvér. Lilian Marochini elismerőleg nézett a két hajóra: ezek igen, ezek pompás sónerek, még akkor is, ha a kikötőbombázás után majd egy évet a víz alatt töltöttek!

Sóner sóner mellett állt kikötve, vagy horgonyzott a pier (a mólószerű kikötőhíd) közelében. A lány mindegyiket megnézte. Sokat ismert közülük, hiszen apja hajója, a *Pernambuco* is a szigetek között kószált. És itt már nemcsak a hajók, de az emberek között is akadt ismerős.

– Hello, Lilian? – kiáltottak rá a fedélzetekről. .

– Hello, Johny! Pieter! Charles!

Amikor kipihente magát, felállt. Felkapta a bagókat, a táskát, és biztos, nyugodt lépteivel megindult a pier legkülső része felé.

Legalább olyan jól ismerte Samuel Duncan hajóját, mint ti a Balatonon a *Pingvint*, a *Lucifert, a Kishamist.* Azt is tudta, hogy a *Lady Anne*-nek más neve van, hiszen maga Sámuel Duncan irányította az új tulajdonoshoz. A derék öreg kikötőparancsnok, Mr. Perkins pedig így biztatta:

– Menjen csak nyugodtan, fiam, igen rendes ember Turkovics kapitány.

Ment, de nem nyugodtan. Látszólag maga volt a biztonság, a vidámság… és a szíve mégis kegyetlenül kalapált. Ezért is ült le a kikötőparton, hogy szusszanjon egyet. Azaz inkább kettőt-hármat, mint egyet. Félt az ismeretlen kapitánytól. Hírét hallotta, már tudta, hogy neves tengerész, a „szakma híressége", mint mostanában mondani szokták. Éppen ezért félt ettől a Turkovics kapitánytól. Véleménye szerint az ilyen emberek marconák, komorak, s utálják a nőket. Különösen a női tengerészeket. („Nem minden ok nélkül" – állapította meg jó néhányszor Lilian is, ha erre a témára valahol szó került.)

A pier végén lelassította lépteit. Ott horgonyzott a *Jadran*, a volt *Lady Anne.* Az előárboc passzát vitorlájának kereszt-rúdját rögzítette éppen egy kormos képű néger legény, egy fürgén mozgó kövér emberke és egy nagy testű valaki, aki a fedélzetről bömbölt felfelé. Lilian szíve most még hevesebbe« kezdett dobogni. Hosszú, igen hosszú idő után most hallott először olasz beszédet. Méghozzá káromkodást!

– Corpo di bacco! Húzzad feljebb, te asinello! Rögzítsétek a csuklót, presto, presto! Mi lesz, ha a passzát letépi á rudat, corpo di bacco?!

Hazai hangok voltak ezek Lilian Marochini fülében. Apja, az áldott emlékű Natty Marochini kapitány ugyanígy kiabált, kieresztett hanggal, látszólag vad dühvel, de igazában harag nélkül, mindössze ügybuzgalomból. Olasz módra.

A hatalmas keresztrúd, ami árbocnak is beillett volna, vészesen lebegett a magasban, nagy íveket írt le, de lassacskán csak felvette természetes, az előárboc felső harmadán lerögzített állását. A tengerész már ebből is megállapíthatta, hogy a hajó kelet-nyugati irányba készül majd elindulni.

Lilian rálépett a hajópallóra, és a következő pillanatban a N fedélzetre ugrott.

Látta, hogy a kormánykeréknél is matat egy-két ember, de azt is látta, hogy ugyanakkor kinyílik a középső kabinajtó, és azon aranysávokkal ékesített egyenruhás tengerész lép ki. A bagókkal és táskával felfegyverzett Lilian Marochini pontosan az egyenruhás férfi lába elé ugrott. A vállhevederes bagók lecsúsztak, és a tiszt – aki, sejthetitek, nem volt más, mint Daniló bácsi – megtántorodott, majdhogynem az egyensúlyát veszítette el.– Igen szép kikötés volt, miss! – hallotta Lilian.

Ebben a pillanatban azt kívánta, bár nyílna meg alatta a fedélzet, azt követően a raktárfenék, végül maga a hajó, hogy a tengerbe süllyedjen. De a fedélzet nem nyílt meg, és Lilian Marochini kénytelen volt az előtte állóra tekinteni.

Napégette, szikkadt arcú, fehér kecskeszakállas, nevető szemű öregember állt előtte. Nem kétséges, Turkovics kapitány az illető.

– Nagyon szép kikötés volt – ismételte a kapitány. – És állok szolgálatára, miss.

A lány szőke haja a szemébe hullott. Hirtelen hátrakapta ezt az aranyözönt, és most már ő is nevetni kezdett. Nevetett a néger fiú és kövér társa a keresztrúdnál, a kormánykeréknél mesterkedő két tengerész és az előárboc alatt álló, fordítókötelet markoló óriás is.

– Buon giorno, jó napot, signore capitano – kezdte a lány folyékony olaszsággal. – önt keresem, és önnel szeretnék beszélni. Sámuel Duncan küldött, de nemcsak ő, hanem Mr. Perkins, a révkapitány. Itt van Duncan kapitány levele, prego (kérem), fogadja, signore capitano.

Folyékonyan peregtek az olasz szavak, és volt ebben valami lelkesítő, megkapó. Egy kicsit az Adria-vidék hangulata ölelte körül a *Jadrant.*

– Buon giorno, signorina – rázta meg a lány kezét Daniló bácsi, és maga se tudta, miért, úgy érezte: örül ennek az üde jelenségnek.

Majd így folytatta:

– Ámbár nekem most dolgom lenne, és Mr. Perkinsnél is akad elintéznivalóm, de ha sürgős, signorina, mint említettem, állok rendelkezésére.

Az olasz szavakra felfigyeltek a többiek is. Sottomarina otthagyta az előárboc keresztrúdjának fordítókötelét az oldalfeszítő hágószálak (kötéllétra) tetején gubbasztó Pedróval és Piedével együtt. Szevér, az első tiszt és Zoller, a magyar származású főkormányos is odajött, hogy megnézzék, ki az, aki ilyen folyékonyan beszéli Itália nyelvét – Oahu szigetén, Honoluluban!

Valójában megrökönyödve meredtek az újonnan jöttre: egy nő állt Daniló bácsi előtt. Egy nő a *Jadran II* fedélzetén, ami ugyancsak szokatlan Daniló bácsi hajóin!

A lány átadta az öreg Duncan kapitány levelét, normálisra hangolódó szívdobogással nézett a körülötte állókra.

Lilian Marochini nem tagadta, hogy igen kedvére való arcokat lát. Közel tíz esztendőt töltött a tengeren, hajókon, hajósnépek között, tehát volt „blickje” annak a megállapítására, hogy máris eldöntse: rendes emberek közé került. Az óriás, aki felemelte a bagókat, és megbecsülésből a kabinépítmény tetejére tette, kétségtelenül a becsület és a tisztesség szobra is lehetett volna bárhol a világon. Csak egy nő tudja megállapítani, és Lilian menten eldöntötte: a szikár, bronzarcú kapitány az az ember, aki sziklaszilárdan áll az elvei mellett, kemény fegyelmet tart maga körül, de ellágyul egy gyerek vagy egy nő meleg szavára. Azt is látta, hogy a kapitányhoz erősen hasonlító, de nála jóval fiatalabb első tiszt minden zordonsága és szófukarsága mellett „falat kenyér”, és hogy a mellette álló testes, tagbaszakadt fickó, akit a hajó főkormányosának nevezett meg a parancsnok, igen jó kedélyű ember lehet. Hunyorgó szeméből tréfa, kópéság csillogott. – Az ott a faágon Piccolo Piede, mármint az a kövér – mutatott mosolyogva az elöárbocra a főkormányos –, az a feketerigó pedig Pedro, hajónk Péntekje.

A lány csendesen felkuncogott. Természetesen nagyon jól tudta, ki volt Péntek, de nevetnie kellett, az is érthető: Piccolo Piede – Kicsi Láb, ez annak a kövér vitorlamesternek a neve. Kicsi Láb!

– Az Adria mentén ez így szokás – tette hozzá a főkormányos.

Daniló bácsi közben elolvasta a levelet, és hümmögni kezdett. Akik mellette szolgáltak, tudták, mit jelent ez. A parancsnok szólni akar, de egyelőre még nem tudja, mit is mondjon.

– Úgy érzem, a legokosabb, ha elolvasom nektek, barátaim, Duncan kapitány levelét – mondta a *Jadran II* parancsnoka. – Feltéve, hogy a signorinának nincs kifogása ellene.

Nem, a signorinának nem volt semmiféle kifogása. Erre Daniló bácsi újból hümmögött, és belefogott a levél felolvasásába.

A hófehérre mosott fedélzet szikrázott a nap éles fényében, s a közelükben dohogva, sípolva ráncigálni kezdte egy aprócska vontató a *Topáz* agyonterhelt, lomha testét.

– Hello, Lilian! – kiáltott át a vén sóner kormánya mellől egy marcona legény.

A lány nem szólt, de kedves mosollyal visszaintett. Üjból elfogta a lámpaláz, érezte, hogy most érkezett el a döntő percekhez.

Ezt írta Duncan kapitány Turkovics kapitánynak:

Sir,

bocsássa meg, amiért háborgatom. De úgy gondolom, elnézi ezt annak az embernek, aki nagy szeretettel gondol önre. Hát hogyne: rajongott hajómat most ön vezényli, és viszi távoli vizekre. Aki ezt a levelet átadja, tengerész a javából: Lilian Marochini, a néhai jó hírű Natty Marochini kapitány lánya. Marochini kapitány a „Pernambuco” nevű háromárbocosával veszett el ez év júniusában, Palmyra magasságában. A „Pernambuco” Pearl Harbourból indult, pontosan a 160. fokon haladt lefelé, hogy Fanninknál nyugatnak forduljon és felvegye a pozíciót a Gilbert-szigetekre. Ide szállított volna élelmet a csapatoknak, és még sok más egyebet. A hajót torpedótalálat érte akkor, amikor a japok már csak a Ryukyu-szig eteken és Közép-Burmában fejtettek ki nagyobb ellenállást, meg

természetesen Új-Guineában, ahol még most is folyik a dzsungelharc. Lilian Marochini elvesztette apját, aki olasz származású, és mivel itt senkije sincs, szeretne visszajutni Riminibe, szülővárosába, édesanyjához, ön is tudja, kapitány, micsoda gond ma feljutni egy hajóra, amelyik Európába indul. A lány elsőrangú A-B matróz, kezeskedem érte. Többet volt vitorlás hajón, mint szárazföldön. Ön az Adriára indul, kapitány, engedje meg tehát, hogy figyelmébe ajánljam Natty Marochini lányát, aki méltó arra, hogy önnél szolgáljon. Abban a reményben, hogy még nem indult el, és Honolulu vitorláski– kötőjében horgonyoz,

köszönti önt teljes tisztelettel:

Samuel Duncan kapitány

Csönd támadt.

Daniló bácsi megreszelte a torkát, krákogott néhányat, ami annak a jele volt, hogy gondolkozik, erősen gondolkozik. És azt, hogy zavarban van. Mióta csak az eszét tudta, nő nem szolgált az ő hajóin, sőt: irtózott még a gondolattól is, hogy nőkből tengerészek lehessenek. Kétségtelen, akadt a történelem folyamán egy-két tengerre termett lány vagy asszony, de hát ezek fehér hollók voltak, szent igaz. Ilyen valaki volt a livornói Fanny Lettere, aki saját barkját pompásan irányította a Levante különböző kikötőibe. Akadt, de nem sok, olyan asszony, aki férje hajóján megtanulta a tengerészszolgálatot, vagy lány – mint ez a Lilian gyerek –, aki fiúsan nevelve, apja mellett kitanulta a fedélzeti szolgálat csínját-bínját. De hát ezek is kivételek voltak. Most pedig egy nő jelentkezik a *Jadran II*-re tengerésznek!

– Hm, hm – dünnyögte Daniló bácsi, és körülnézett. Akkor már ott állt mellettük Piede, sőt, Pedró is. Sottomarina igen komoly képet vágott, és elmerülve az égen úszó passzátfelhőket figyelte.

Szevér kivette a kapitány kezéből a levelet, és olvasni kezdte.

Piede, a kövér Piede ezúttal is mosolygott, és jóindulattal nézegette a lányt.

Zoller bátorítólag megveregette Lilian vállát, hogy no, no.

– Hm, hm – ismételte jó néhányszor Daniló bácsi.

A lány szája széle remegni kezdett. Hiába, nagy volt a tét, és valóban az volt a helyzet, hogy egyhamar még utasként sem talál hajót, amelyik elviszi innen, az örök tavasz szigeteiről Olaszország kedves kis kikötővárosába, Riminibe.

– Itt vannak a papírjaim – nyújtotta Lilian az iratokat. – Nem azért kaptam meg, mert az apám kapitány volt! Szolgáltam árbocon, fedélzeten, kormánynál.

Elcsuklott a hangja, elhallgatott.

– Mutasd a tenyeredet – mondta Daniló bácsi, most már a jelentkező tengerészt megillető, bizalmasabb hangon.

A lány kitárta mindkét tenyerét. Hát bizony egy kényes városi kisasszonyka világgá ment volna ilyen tenyerekkel. Mi tagadás, kicsiny, formás kezek voltak, hanem azért érdesebb volt rajtuk a bőr, mint ahogyan szokásos.

Igen, látszott, hogy e kezek tulajdonosa amúgy istenigazában megfogja a munkát.

– Pedig már hónapok óta nem hajóztam, a Percival-féle tengerészotthonban laktam – dadogta Lilian Marochini. – De időnként lejöttem a kikötőbe, rakodni…

Sottomarina elismerőleg füttyentett. Corpo di bacco!

– Rakodni?

Samuel Duncan protezsált ja intett.

– Igen. Kellett a pénz. Szegény apám után egy cent segélyt sem kaptam. Amerikában nem szokás.

Most megint fátyolos lett a hangja.

Daniló bácsi társai szemébe nézett. Mindegyik tekintetéből egyvalami sugárzott: fel kell venni, fel kell venni, kapitány!

– Hm, hm – krákogott a kapitány, majd a lányhoz fordult. – Való igaz, hogy az Adriára készülünk. Előbb azonban, magam sem tudom, mennyi időre, de kerülőt teszünk. Tehát nem

tudnám még hozzávetőlegesen se megmondani, mikor érünk hazai vizekre!

A lány megrázta aranyhaját.

– Nem baj, signore capitano. De máris olyan jó itt. Érzem, idehaza vagyok.

A kapitány hosszasan nézett az eltávolodó *Elfrida* után. Látszott rajta, hogy nem annyira a naftafelhőt okádó vontatót és az ócska vitorlás tragacsot nézi, hanem inkább számot vet önmagával. Felszámolja múltjából azt a nem minden alapot nélkülöző elméletet, hogy a nő csak veszedelmet jelent a hajón. Hogy nőből nem lehet jó tengerész. Mert – s ezt már az első pillanatban se tagadhatta – érezte, hogy ez a gyerek kivétel. Sugárzik belőle az erő, a nyíltság, a helytállás – igazi tengerész. Eszébe jutott, hogy a Capitolani „hadirokkantjai" is a hajóra kerülnek. Ügy hírlik, már ma itt lesznek. Legalábbis ilyesfélét mondott tegnap a Srác, aki itt járt a hajón. Azok is haza készülnek, ráadásul rendes fickók lehetnek, hiszen Jokohama Jim cimborái. Kettő közülük olasz, Capriata és a Srác. És legyünk őszinték: mindezeken felül az is megkapta a kapitány figyelmét, hogy a *Pernambucót* egy japán tengeralattjáró süllyesztette el. Esetleg éppen a titkos támaszpont, a keresett és eddig meg nem talált rejtekhely csavargója volt az a, tengeralattjáró. Most itt van a kalandnak egy áldozata, aki maga is végigélte a tragédiát!

Daniló bácsi megszólalt:

– Hát akkor add ide, fiam, á papírjaidat, mert majd bejegyezzük az adataidat. Beosztásodról az első tiszt gondoskodik.

Most olyasmi történt, ami *nem* illő egy tengerészhez. Bevallom, mert ide tartozik, és miért is ne tudjatok róla?

Lilian Marochini szeméből kigördült az első könnycsepp; Azután még több, egyik a másik után.

– Féltem, hogy nem vesznek fel..; – szipogta. – Szeretném már az édesanyámat látni… Nagyon szeretném … nagyon …

Daniló bácsi elfordult. Hm. hm. Most Sottomarina kezdett krákogni.

– Valami gombócot éreztem a torkomnál – mondta később. – Pedig nem is nyeltem gombócot. Egy valamirevaló gombócot sem nyeltem, corpo di bacco!

És ez igaz is volt.

Lilian Marochini így került be Daniló bácsi kompániájába; Majd meglátjuk később, mennyit ért, és milyen érdemeket szerzett a *Jadran II* fedélzetén.

– Az első nő vagy – jelentette ki minden idők egyik legkiválóbb vitorláskapitánya –, az első nő, aki nálam szolgál. Én vasfegyelmet követelek.'

– Tudom – bólintott a lány. – Apám is így tett.

– Helyes – mosolyodott el újból Daniló bácsi. – így megértjük egymást. Mivel a fokszliban a többiekkel mégsem lakhatsz, megkapod a szakács kabinját. Beosztásod ugyanolyan, mint az ébiké. De csipkékkel és ifjú legények képeivel ne aggasd ki a kabin falát!

Jóízű nevetés volt a válasz.

– Kötelet tudok fonni – csillogtak Lilian fogai –,a csipkékhez nem értek. A fiúkkal se törődöm, nem én! Ők is matrózok, én is. Nem lesz baj velem, signore capitano, kezeskedem érte!

Sottomarina szólt közbe:

– Rakj mindent a kabinodba, utána gyere az előárbochoz. Én vagyok a hajómester.

Ezzel egy kiadós barackot nyomott a lány fejére. Lilian nyaka megbillent, úgy érezte, hogy kettétörnek a nyakcsigolyái, dús hajgubancát pedig tüzes vassal égetik. De a világ minden kincséért se árulta volna el, hogy Sottomarina szeretetteljes barátkozása beillett egy kiadós kupánvágásnak is, így, ha nyögve is, de vidáman mondta:

– Ott leszek, uram, parancsára, azonnal!

Pedro elismerően kacagott.

– Missi derék ébi, apró ökle lenni vasgolyó!

Daniló bácsi átadta Szevérnek Lilian Marochini papírjait.

– Írd be az új matrózt a többiekhez. Beosztásáról majd gondoskodj, ha itt lesznek az új fiúk.

Elmélázva nézett szét a csodás kikötőben. Valamikor nagyon vágyott arra, hogy ide eljusson, a Hawaii-szigetekre, Oahu partjaira. Minden tengert bejárt már, hiszen fél évszázadnál több ideje, hogy hajózik, de valahogy a Hawaii-szigetekhez csak nem jutott el.

Frissnek, fiatalnak érezte magát, pedig elérte már a hetven évet. De Turkovics Daniló szívében a régi lelkes, vidám ritmust dalolta a vér. Boldog volt, hogy van egy új hajója, hogy ha csökkent létszámmal is, de itt vannak régi hű barátai, s boldog, hogy egy szépnek ígérkező kaland kerülő útjával visszajut majd kedves tengeréhez, az Adriához!

És mivel az emlékezésre egy kevéskét összeszorult a torka, hümmögni „ kezdett ismét, de ezt már senki sem hallotta. Az előárboc hatalmas méretű passzátrúdjára most kezdték felhúzni a léggömbszerű hátszélvitorlát, hogy kipróbálják állását, feszítési lehetőségeit. Sottomarina izgatottan, mint ahogy az illik egy vérbeli hajósmesterhez, így üvöltött:

– Fordítókötelet lendítsd!… Santa Maria, megint mit csinálsz ottan?! Corpo di bacco!… Presto, gyerünk, mert még kiszakad a vászon!… Corpo ..'.

Daniló bácsi csendesen felnevetett. Kedvére. A rúd legszélén az új „legény” dolgozott. Higgadtan, nyugodtan, magabiztosan.

– Rendes kölyök – dünnyögte. – Ilyenből elkelne akár négy is a hajón!

Hirtelen újból hümmögni kezdett. Elröstellte magát. Megdicsért egy nőt… egy nőt, aki tengerész! Ilyesmi Daniló bácsival még soha nem történt meg.

– De hát ez a kölyök, úgy látszik, kivétel – egyezkedett önmagával Daniló bácsi. – Pompás férfi lett volna belőle, kitűnő kormányos matróz. Ámbár így is megfelel.

Szeretettel nézett fel a keresztrúdra, rámosolygott a lányra. Majd sapkáját a fejébe nyomta, és odaszólt Szevérnek:

– Délre visszajövök, addig mindenki végezze a munkáját? Felugrott a járópadlóra, és kilépett a pier deszkáira. Megindult a raktárak felé.

Többen utána néztek. A keresztrúdról Lilian Marochini is.

„Olyan, mintha az apám lenne” – gondolta a lány, és nagy megnyugvás szaladt a szívére. Érezte, hogy otthon van, az övéi között. A magányos kis matrózlány megtalálta azokat, akik pótolni hivatottak Natty Marochini kapitányt, aki elveszett hajójával együtt a Csendes-óceánon!

Alkonyatra pedig megjöttek a fiúk.

Minden, ami velük volt, „kincstár”-nak számított. Az a három-négy esztendő, amit a flottánál eltöltöttek, külsejükre is rányomta a bélyeget. Kezükben táska, vállukon az elmaradhatatlan tengerészzsák, a bag, hónuk alatt a teveszőr pokróc, szájukban a cigaretta – jöttek vidáman csörtetve a sóner felé.

– Corpo di bacco, itt vannak! – kiáltotta Sottomarina.

Erre mindenki előbújt, hogy lássa és üdvözölje az új „fiúkat”. (Ugyan miért van az, különösen a vitorlás hajózásnál, hogy ha akár hatvanéves is valaki, akkor is fiú, boy, fickó marad minden időre?)

Jerome Capriata, a hosszú olasz volt a seregvezető, mögötte a svéd Daniel Andersson, vagyis Ádáméva és a komor tekintetű Francia, Michel Ladebat haladt. Valamivel hátrább Durbin Catalani következett, akit – mint tudjátok – mindenki Srácnak nevezett. A kis csapatot Tata, a kövér hajószakács zárta be, szuszogva, fújtatva, mint az az igen kövér embereknek és a vízilovaknak szokása.

– Hello! – kiáltotta Capriata.

És mivel a Srácon kívül egyikük sem járt még a hajónál, a lellónál többet mondani sem tudott.

Legyünk őszinték: a fiúk ugyanis elámulva közeledtek.

Mindegyik látott már elég vitorlás hajót, szolgáltak is rajta, ehát ismerték az átlagos „küllemet”, formát, hogy milyen is gy vitorlás hajó, egy sóner vagy teljes vitorlázatú bark.

De hát, amit láttak, arról már messziről árulkodott, hogy igen szép, pompás állapotban levő, nagyszerűen tartott (vagy hozott?) hajó. Olyan valami, amilyet csak elvétve lehet látni. A hajón minden ragyogott, csillogott, szabályosan feszültek a vadonatúj acélmerevítők, a hágószálak, az orrsudár védőhálója. A futókötélzet (vagyis a vitorlák, a keresztrudak, a bumrudak húzó- és fordítókötelei) pompás állapotáról és újdonságairól regélt. A fedélzet olyan fehér volt, mint a legfinomabb gyúródeszka, a különböző krómozott és rézszerelékek ragyogtak, villogtak, mint a trópusi ég csillagai!

A meredek árbocok világosbarnán, a felépítmények hófehéren ragyogtak .a lemenő nap fényében. A kormányállás padozatát és a kabinok előtti fedélzetrészt kókuszszőnyegek borították. Akár a hadihajókon.

A ragyogó állapotban levő hajó, vagy az, hogy eddig kórházfegyelemben, azt megelőzőleg katonai fegyelemben éltek az újonnan jöttek, mindenesetre valami okozta, hogy Capriata előrelépett, és szabályosan jelentkezett:

– Captain, öt ember a volt *Princeton* tengerészei közül, szolgálatára!

– Helyes – nyújtotta kezét a *Jadran II* parancsnoka. – Jelentkezzetek az első tisztnél. Indulás mához egy hétre, napkeltekor.

Capriata elmosolyodott.

– Akkor engedje még, captain, hogy előzőleg, éjfélkor, egy órára eltávozhassunk.

Daniló bácsi is elmosolyodott.

– Jim miatt?

– Igen, uram, Jim miatt, ha ön is úgy akarja. Daniló bácsi megjegyezte:

– Előbb nem lehetne? Már úgy értem, idehozni. Most a kövér szakács, a Tata szólt közbe:

– Ön nem ismeri, captain, a doktort. Pokoli tüzet csinálna! Nagy baj lenne abból!

– De mi majd megoldjuk a kérdést – vette át a szót Capriata. – Velünk még a Nagy Huddleston se tol ki, ha mi irányítjuk a cirkuszt. Bízzon meg bennünk, captain.

– Megbízok – intett Daniló bácsi. – De hát azt mégse szeretném, ha Jokohama Jim itt maradna Honoluluban, mi pedig kiúsznánk a tengerre.

– Attól ugyan sohase féljen … – kezdte Capriata, de meglepődve elhallgatott.

Ahogy az előárboc kötélcsomóira tekintett, még a lélegzete is elállt.

Egy fiatal matróz ült az egyik kötélcsomón, és mosolyogva nézte a hosszú olaszt.

Abban a pillanatban Capriata megállapította, hogy a matróz – lány.

És ismerős, kegyetlenül ismerős!

Most megszólalt a lány dallamos olasz nyelven:

– Signore Capriata, nem emlékszik már rám?… *Pernambuco* … Natty Marochini kapitány… Nem emlékszik?

Capriata úgy elfeledkezett a fegyelemről, mint az a bizonyos vízbe fúló admirális a

királyának tett esküjéről. Tengerészsapkáját a levegőbe dobta, átugrott a bagókon, bőröndökön, majdnem fellökte a kapitányt, és az árbochoz szökkent.

Mindenki legnagyobb ámulatára felkapta a lányt, magához . ölelte, megcsókolta!

– Bambina, hogyan kerülsz ide?! – kiáltotta.

– És maga, Jerome bácsi, maga hogyan kerül ide?! – kacagott a lány, majd amikor kiszabadult az ölelő karokból, mintegy igazolásul Daniló bácsi felé, hozzátette: – Éveken át együtt hajóztunk a *Pernambucón.* Akkor még kicsi voltam, a tengerészek kedvence, a Bambina. Jerome bácsi pedig az én kedvencem, aki mindenféle csodálatos dolgot faragott nekem, még babát is!

– De azt titokban tartottuk! – kacagott Capriata. – Tengerész nem játszik babákkal, mondta az apád, Natty Marochini kapitány. Mi van vele, s mi van *a Pernambucóval,* Bambina?

Így találkozott össze a *Pcrnambuco* egyik régi tengerésze és a szerencsétlenül járt háromárbocos kapitányának lánya, akik valamikor pajtások voltak. Így kerültek a *Jadran II* fedélzetére Jokohama Jim cimborái: Capriata, Ádáméva, a Srác, a Francia és a Tata.

Mind az öten megkapták beosztásukat. A Tata átvette a konyhát, és már az első nap után Sottomarina megállapította:

– Tata, tudod te, ki volt Guzsik apó? A legkitűnőbb szakácsok egyike, corpo di bacco! De te nem maradsz le mögötte!

Capriata, a Srác, a Francia, Ádáméva az árbocokhoz kerültek, Sottomarina és Piccolo Piede parancsnoksága alá. Ez a létszám kiegészült Liliannal, aki ugyancsak fedélzeti matróz lett, valamint két színes bőrűvel, Jánossal és Mihállyal, akik Harrison és Lajure búvárokkal együtt ugyancsak a *Jadran II* személyzeti listájára jutottak. János és Mihály, akárcsak Harrison és Lajure, a Marshall-szigetekről származtak. Majd olyan feketék, mint Pedró, aki pedig fekete a javából. Egyik sem több húszévesnél, alacsony, zömök fickók, pompás tengerészek, akiknek a munkáját élvezet nézni.

– Mr. Harrison, Mr. Lajure, úgy gondolom, a kormánynál teljesíthet majd szolgálatot – jelentette ki Daniló bácsi.

– Készséggel, captain – helyeselt Harrison. – Lajure is, én is eleget jártunk sóneren, mielőtt búvárok lettünk volna. Évekig voltunk kormányosok Fidzsi és Új-Zéland között, a Burnham-tragacsokon.

Mindez az indulás előtti napon történt, amikor Lajure, Harrison, valamint János és Mihály megérkezett. A San Francisco nevű óriás, repülőgépen jöttek, egyenesen Amerikából, végleg megválva a háborútól és a flottától.

– Egy napot sem akarunk késni, captain – jelentette ki Lajure –, fontos, hogy minél előbb megkezdjük a kutatást Motopu La Kea után. Elhíresztelte, hogy kutatóútra indul?

Daniló bácsi elmosolyodott.

– Elhíreszteltem. Mr. Perkins, az itteni révkapitány igen rendes ember, de szeret fecsegni, ő volt az első, akin keresztül világgá röppentettem a hírt, A második, isten bocsássa meg, maga Samuel Duncan kapitány, akinek megírtam, hogy indulok, és méghozzá tudományos kutatóútra! Elragadtatott levélben válaszolt, bőven adva tanácsokat korallokról, az atol-lok különös változásáról!

– Helyes – mondta örömmel Harrison. – Vigyáznunk kell. Még mindig rengeteg a japán kém, sőt, talán több, mint valaha! A legénység tud valamit a tervünkről, captain?

Daniló bácsi megrázta fejét.

– Csak a régiek, a barátaim. Bár az az érzésem, hogy az újakban is a legteljesebb mértékben megbízhatok, de egyelőre nem tartom szükségesnek közölni, merre és milyen célból megyünk. Igaz, egyvalaki még nincsen itt, csak éjjel jön a fedélzetre. Régi matrózom, neki viszont mindent elmondok majd.

– Ahogy gondolja, captain.

Nem sokkal éjfél után egy csónak közeledett a sónerhez. A csónak a *Jadran II* kuttere volt, amelyen még alkonyat előtt Capriata és négy cimborája, Lilian Marochinivel együtt, kiosont Honolulu kikötőjéből.

– Bambina, velünk jössz egy kis kalandra – mondta a lánynak Capriata. – Lemegyünk Waikiki alá, elhozzuk onnan egyik cimboránkat, akinek a szíve talán már meghasadt a magánytól!

Á kutter a ráakasztott segédmotor segítségével eldöngicsélt, majd éjfél után visszatért. Pedró vette észre a közeledését, amint éppen egy lőszerkonvoj árnyékában meghúzódva pöfögött befelé a kikötőbejárón. A hold éles fénye, a kikötőreflektorok konvojt irányító világítása árulta el Pedrónak, hogy az a valami, az a fehér pötty – a lomha, szürke hajótestek árnyékában – a *Jadran II* mentőcsónakja, amelyen, úgy lehet, Jokohama Jim közeledik.

Ügy is volt. A kutter a sóner mellé állt, s akkor a fedélzetről látható lett a csónak utasa. Hordágyon feküdt, mellette a bendzsó, no meg a nagy karimájú cowboykalap. Az ördög is kitalálhatta, hogy nem lehet más, mint Jokohama Jim.

Hosszú-hosszú hónapok után először ringatták a hullámok, s ha járni még nem is tudott, de a hangja vidámabban csengett, mint múltkorában, amikor Daniló bácsi találkozott vele.

– Jupppiiii! – rikoltott a hordágyról Jokohama Jim, és bágyadt mozdulattal jelezte, hogy ő most integet is. – Hello, captain! Hello, boys!

– Hello, Jim – intett le Daniló bácsi. – Húzzátok csak fel minél előbb, nehogy szimatot kapjanak a zsaruk! Hó!

És amikor Jim a hordággyal együtt felkerült a sóner fedélzetére, s megszorongatta a régi barátok meg az új ismerősök kezét, elérzékenyedve nézett régi parancsnokunkra.

– Captain, meglógtam! Most azután vagy talpra állok, vagy sem, de vinnie kell magával!

– Viszünk, Jim! – nevetett Daniló bácsi. – Nehezen ment a szöktetés ?

Capriata megvakarta a feje búbját. A fedélzeti lámpa fényében, de még inkább a hold éles világa mellett jól lehetett látni, mi csillan meg az olasz szemében. Csak a kártyások, a lóversenyzők, a hazardőrök tudnak így nézni.

– Captain – mondta Capriata –, én nem szeretek dicsekedni, de állítom, ahol mi vagyunk, ott velünk nem babrál ki senki. A Francia az Ördögszigetről szökött meg, holott az nem tartozik a könnyű helyek közé. Én is láttam már egy-két börtönt verekedés miatt, de még egy sem akadt a világ különböző helyén, ahol ott tartottak volna. Ezeknél jámborabb népség meg nincsen, higgye el, captain. A Srác és én felvettük a fehér köpenyt, bementünk az épületbe, s ki az, aki az éjszakára letompított lámpák fényében megismert volna minket?! Azt hitték, hogy ápolók vagyunk. Jimet rátettük a hordágyra, végig vittük a folyosókon, majd kihoztuk a kertbe. Minden úgy ment, captain, mint Fordnál az autógyártás. Bedobják a pléhet, és kijön az autó! A jó öreg Huddleston, áldja meg az isten, mert derék pasas, majd reggelre törheti a fejét a többiekkel együtt, hová tűnt Jim.

– Eljött értem az ördög, és hazavitt a pokolba! -/mosolygott Jim, és bágyadtan, de megint csak felkiáltott: – Jupppiii!

Harsogó nevetés volt a válasz.

… Kora reggel, amikor felbukkant a láthatáron, Molokai irányában a trópus nagyra nőtt napkorongja, a *Jadran II*-ről a tengerbe dobták a vontatóhajó köteleid A sóner elhagyta a kitűzőjeleket, a kikötő bejáratát, és kibontott vitorláival széltől fordult. Megreccsentek az árbocok, a vadonatúj manilakötelek, felpendültek az acélmerevítők. A hajó orra alatt megbuggyant a víz.

A pilot megszorította Daniló bácsi kezét, a rágógumit megforgatta nyelvével, és csak ennyit mondott:

– Captain, jó utat!

Ezzel átlépett a hullámvéden, s átugrott a sóner oldalánál ringatózó motorosba.

– Kötelet oldd el! – kiáltotta Szevér a kormányfedélzetről. Lilian letekerte a bikákról a

pilot-hajó biztosító köteleit.

A kis hajó elektromos dudája felbőgött, és mint az előbb a vontató, most a motoros távolodott el a sónertől.

Ezzel a *Jadran 11*, a néhai *Lady Anne* megindult kalandos útjára.

Daniló bácsi a felépítmények előtt állt, és a távolodó hajókat, valamint a kora reggel fényében csillogó Honolulut nézte. Nyilván utoljára látja az életben ezt a gyönyörű várost, s a városnál sokkal, de sokkal gyönyörűbb tájat. Nemhiába írta hajdanában erről a vidékről az elérzékenyedést nem ismerő Cook kapitány: „Láttam a Paradicsomot" … Igen, ez itt a Paradicsom – vélte Daniló bácsi is, amikor hangtalanul búcsúzott ettől a vidéktől. Búcsúzott a buja pálmák és növények csodálatos színeitől, a felhőktől övezett lilás-vöröses Tantalosz-csúcstól, a távoli Gyémántfej sötét tömegétől, Waikiki innen is látható hófehér korallpartjától.

– Hm, hm – dünnyögte a parancsnok, és megrázta fejét. Körülnézett. '

A kormányfedélzeten ott állt Szevér, a megbízható, hűséges, sok próbát kiállt első tiszt. A kereket Zoller forgatta, és mivel négyes erősségű passzát fújt, a melléje beosztott Pedró a vitoriaköteleket hozta rendbe.

A másik két kormányos, Hamson és Lajure nem volt szolgálatban, ők a konyha előtti hullámvédtől nézték, mint távolodnak Oahu szigetétől.

– Végre – dünnyögte hazája nyelvén Harrison. – Ideje . .. Lajure bólintott. Nem volt a szavak embere, annál inkább a cselekedeteké.

Végül is ennyit mondott:

– Csak megtaláljuk!

Sottomarina nem nézett a 'part felé. Őt Fiúmén s a szülővároskán, Zenggen kívül még soha semmiféle szárazföld nem érdekelte. Ezúttal sem. Annál inkább a hajó. Gyönyörködve figyelte, mint dől meg, mint hasít bele a hullámokba, miként feszülnek meg valóban pompás eleganciával a vitorlák. Különösen a passzátvitorla, amely most mutatja meg, mit ér. A jó öreg Sottó elragadtatva kiáltotta parancsnoka felé:

– Szélerősség négyes, de elérjük a hét mérföldet! Corpo di bacco!

Piccolo Piede, a kövér vitorlamester, Capriata, Ádáméva, a Francia, a Srác a főárboc alatt állt, és közrefogták a régi cimborát, Jokohama Jimet.

– Hát, fiúk, meglógtunk! – állapította meg Jim, aki a hordágyból két pad segítségével átalakított trónuson üldögélt, és szemmel láthatólag egyre vidámabban érezte magát. – Meglógtunk, s úgy érzem, ennél okosabbat nem tehettünk volna. Se énekelni, se bendzsót pengetni nem tudok. Pedig de kedvem volna nótára gyújtani!

Mihály és János, Lajure társai, Pedrónak segítettek a köteleket rendbe tenni.

Lilian csillogó szemmel nézett a közéjében álló Daniló bácsira. Az álom valóra vált: olyan hajón szolgál, amelyik – ha kerülő úttal is, de – hazafelé tart!

– Irány: nyugat-nyugatdél – adta ki a parancsot Szevérnek Daniló bácsi. – A Johnston-sziget magasságától dél-délnyugat!

– Parancsára. Irány: nyugat-nyugatdél!

A rézveretekkel ékesített, fényesen csillogó kormány megperdült: Zoller két fokkal szél alá szorította a kormányt.

– Parancsára!

Pontosan úgy, ahogy régen, az öreg *Jadran* fedélzetén. Katonásan, fegyelmezetten, a régi Adria régi tengerészeihez méltóan.

És ugyanakkor felhangzott a mókás tengerészdal a főárboc mellől. Piede, Capriata, s a Srác fújte, de belebőgött Sottoma-rina, majd nagy boldogan Lilian is, végül Zoller és Szevér, akik jól ismerték a dalt. Jokohama Jim átszellemülten hallgatta, a Francia, Ádámévá és Tata, a szakács, aki eddig a konyhán foglalatoskodott, de most kidugta fejét, az éneklőkkel együtt dünnyögött:

Mariónak híre kelt,
hogy csuda nagy legény,
nem ismer ő senkit el a föld kerekén!
Heje-hó, heje-hó,
a föld kerekén! –

Sirályok szálltak a sóner árbocai körül. Hófehér sirályok, mint Waikiki partjain a korallföveny.

NEGYEDIK FEJEZET

OGIMURA TENGERNAGY ÉS BANDÁJA

A passzát nekivadult.

Ilyesmi is megtörténik. A szél ereje fokozatosan erősödött, előbb elérte a hatos, majd a hetes erősséget, végül már a nyolcasnál tartott. A sóner óránként kilencmérföldes sebességgel vágtatott a megadott irányba.

Daniló bácsi felnézett a térkép mellől. Kitekintett a nyitott ajtón. Éjszaka volt és holdfény.

A fedélzet csillogott a víztől. A felépítmény főárboc felőli lámpája tompa, kísérteties fényt vetett a bakok kötélcsomóira.

A hullámok zúgva vágtattak a sóner nyomába. Időnként felnyögtek az árbocok, és mintha arra készültek volna, hogy kiperdülnek a helyükből. Holott csak annyi történt, hogy a hajó előrelendült egy hullámvölgybe, és arra készült, hogy a következő percben a hullámhegyre rohan fel.

A nekivadult passzát erős hátszele űzte a *Jadran ll*-t.

Bumm, durr!

Daniló bácsi elmosolyodott. Ez a hajó tatja volt, a kormányfedélzet, kormányosokkal együtt. Most áznak a fiúk, és szégyenkeznek, amiért nem tudták kiparírozni a hátulról jövő óriási hullámot. Még szerencse, hogy Zoller és Pedró áll a kormánynál! Hiába, jó érzés azt tudni, hogy olyanok őrzik a hajó szívét (a kormányt), akikben a parancsnok megbízik.

Zumm, durr!

A pompás építésű néhai *Lady Anne* nekiszaladt egy hullámhegynek, átmetszette, és most jobbról-balról, keresztül a hullámvédeken, becsapódott a víz. Mint valami fürdőkádban, úgy lötykölődött a fedélzeten a víztömeg, előrerohant, majd hátra, majd amikor a hajó felemelkedett, az ürítőnyílásokon át eltűnt a tengernek ez az üdvözlete.

Daniló bácsi megelégedetten figyelt ki a lucskos fedélzetre. Amelyik hajó ilyen könnyedén rázza le magáról a tenger öklözését, amelyik ennyire bírja a teljes hátszelet meg a félhát

szelet (a raumot), amikor a tat felől fenyegetőleg tornyosulnak az előregördülő hullámhegyek – azt a hajót nem kell félteni!

A *Jadran II* nyolcas erősségű szélben, méghozzá hátszélben, ezúttal passzátvitorla nélkül, de különben teljes ponyvázattal rohant előre a holdfényes éjszakában.

Egy árny jelent meg a kabin ajtajában.

Az árnyék fényt kapót, a küszöbön sárga viharöltözetben, csuklyás „oil-skin”-ben megjelent egy matróz. A sárga köpeny és a fejvédő merő víz volt, csillogott, mintha lakkozva lett volna.

Lilian Marochini állt a parancsnok előtt.

– Zoller főkormányos üzeni, signore capitano: a hajó pozíciója 170 fok keleti hosszúság, 20 fok északi szélesség. Utasítást kér.

Éjfél előtt volt harminc perccel.

A lány hangja nyugodtan csengett. Más nő ki tudja, mit művelne ilyen dübörgésben, vízáradatban, süvítő kötélzetek-kel körülvett hajón. Lilian Marochini mosolygott, élénk tekintetű szeme csillogott, szája szélén mosoly ült. Daniló bácsi ránézett.

– Üzenet a kormányosnak: irányt áttenni dél-délnyugatra. Pontosan dél-délnyugatra.

– Parancsára – bólintott a lány, és indult. Az öregember utánaszólt:

– Várj egy pillanatig!

– Tessék.

Daniló bácsi soha nem volt házasember, soha nem volt gyereke. A tengerek örök vándora soha nem ért arra rá, hogy családot alapítson. Vagyis: volt családja, alapított is családot –

hajójának, a híres *Jadrannak* pompás kompániáját, akikkel együtt járta a világot, tengereket, kikötőket, öblöket, örökös élmények, örökös kalandok nyomában. Daniló bácsi a vitorlás hajózásért, a kalandért, a barátaiért élt.

De most, ahogy ránézett erre a mosolygó szemű gyerekre, a védőcsuklya alól kicsillanó, egészséges, üde leányarcra, valahogyan beléje vágott valami. De boldog is lehet Natty Harochini kapitány, ha a túlvilágról vagy az óceán mélyéről ide tekint a fedélzetre, és látja ezt a nagyszerű teremtést. És de boldog is lenne ő, Daniló bácsi, ha ez a lány az ő gyermeke volna! De büszkén is nézne rá, de büszkén!

– Tessék.

Daniló bácsi elmosolyodott.

Lilian várakozva nézett a parancsnokra.

– Jól érzed itt magadat? A lány bólintott.

– Nagyon.

– Rendesek a fiúk?

Lilian meghatódva bólintott.

– Mintha a bátyáim lennének.

– Signore Sottó korpodibakkózik? A matróz felkacagott:

– Jó hallani!

Daniló bácsi kezet nyújtott. (Nagy dolog volt ez: parancsnok egy matróznak!)

– Rendes gyerek vagy, Bambina. Hát csak érezd is jól magadat itten. És jelentsd a főkormányosnak… irány: déldélnyugat!

– Parancsára!

A lány kiperdült a kabinból.

Zumm, bumm, bumm!

A hajó felnyögött. Csillogó, zúgó, pezsgő módjára habzó víztömeg vágtatott át a fedélzeten.

Két-három alak, kötelekbe kapaszkodva, mint szellemárny talpalt bele a vízbe, és rohant az orrvitorlák felé.

Daniló bácsi egy kicsit figyelte a hajó irányváltozását.

Pompásan ment minden. Először a kemény félhátszél megfektette a sónert, de a megengedett vitorlák fellazították a hajó fekvését, és a dőlés éppen annyi volt, mint amennyit a szabályok megengednek.

A sóner steuerbordon (jobb oldalon) haladt célja felé.

Mi is volt a cél?

Daniló bácsi éppen ezt tanulmányozta.

Az asztalán előtte volt a „Sailing Directory” Csendesóceánra vonatkozó két testes kötete, és kiterítve az ágyon, hogy jobban férjen, a Robinson Ltd. kitűnő mappája. Daniló bácsi ezúttal az általános térképet és a Marshall-szigetek részlettérképét nyitotta ki.

Ahogy a hajó beállt az új irányba, a sóner parancsnoka minden figyelmét a térképeknek szentelte. Régi szokása volt Daniló bácsinak, hogy addig nem nyugodott, míg teljesen át nem élte, magába nem szívta – ha másként nem, hát térképről – annak a területnek minden résztét, ahová készült. Mélységi adatok, öblök, korallpadok, korallzátonyok, vízszint alatti veszélyes csapdák, sziklák, csatornák, átjárók, földnyelvek, kikötésre megfelelő alkalmi partrészek – mind fontosak a tengerész számára, aki ismeretlen felé hajózik. A „Sailing Directory” és a hozzá tartozó, évről évre megjelenő pótfüzetek, valójában nem más, mint kalauzkönyv, a lehető legrészletesebb adatok halmaza. Lelkiismeretes parancsnokok, hajóstisztek jelentéseiből és a hivatalos adatszerzők tapasztalataiból, méréseiből állítják össze ezeket a könyveket, az óceánok és tengerek hajósbibliáját, a pedig hozzávesszük a kalauzkönyvhöz a térképeket is, megfigyeljük a térképek számtalan jelét, számadatát, színváltozatát, akkor a gyakorlott hajós annyira megismeri az általa még be nem járt területet, mintha hónapokat

töltött volna ott. Daniló bácsinak külön adottsága, szellemi adománya volt a térrképolvasás és ezen keresztül az Ismeretlen – megismerése. Most, ezen az éjszakán, amikor túlhaladtak a Johnston-sziget magasságán, s a passzát szokatlan élénkséggel, nekivadultan fütyörészett, akár az Atlantikán lettek volna, nos, ezen az éjszakán Daniló bácsi elmélyedt Mikronézia tanulmányozásába, de főleg a Marshall-szigetek kutatgatásában. Egy pillanatig sem volt előtte kétséges, hogy a titokzatos támaszpont – ha ilyen létezik – nem lehet máshol, mint Mikméziában, az „apró szigetek honában". Hiszen Mikronéziában, a Karolinákon, a Marianákon, a Marshall-szigeteken és a Gilbert-szigetcsoporton „búvóhely" bőven akadhat. A Mikronézia név valóban fedi a tényt: kétezernél (2000!) több sziget található itt, atoll (vagyis korallgyűrűs sziget), vulkanikus eredetű szigetkúp, pálmákkal, esetleg pálmák nélkül, lakottan vagy lakatlanul – fantasztikus szám, higgyétek el! A légibb sziget lakatlan, ami nem azt jelenti, hogy az életfeltételek hiányoznak – ilyen is akad bőven –, hanem azért, mert a veszélyes turzások, a körülötte levő korallzátonyok az év egyetlen szakában sem teszik lehetővé megközelítésüket. Az ilyen szigetek, megfelelő rejtett bejárókkal, pompás búvóhelyek.

Daniló bácsi nagy figyelemmel nézte a térképeket, valamint elgondolkozva lapozgatott a „Sailing Directory" vaskos köteteiben, keresve a különböző címszavakat.

Érthetően előbb magát a Marshall-szigetek rovatát nézte meg. A *Jadran II* ide tartott, mint Daniló bácsi mondta Harrisonéknak: felgombolyítani a cérnát csak akkor lehet, ha előbb megkeressük az elveszett spulnit. Márpedig ez a spulni nem más, mint maga az a hely, ahonnan Motopu La Keát, az Óceán Császárát elrabolták.

Így tehát a *Jadran II* Motopu La Kea szülőotthona felé vitorlázott.

Daniló bácsi behajtotta a kalauzkönyvet. Elgondolkozva tekintett ki az éjszakába. Az árbocok ferdén, a tengernek dőlve, a csillagok felé döftek. A nagy ívű, felfelé hegyesedő bermudavitorlák a szél nyomására pattanásig feszültek. A főárboc mellett ott állt Piccolo Piede, a kövér vitorlamester, és nyugodt tekintettel figyelte a hajót, a kötélzetet, a vitorlázatot. Most ő, Piede volt az ügyeletes „mester", hiszen az óriás Sottomarina és őrsége pihenőn tartózkodott.

A trópusi éj az ég meleg bársonyát borította a viharos óceánra.

Daniló bácsi visszalépett a kabin magas, hullámvédős küszöbéről. Odakinn minden rendben volt, a kormánynál Zoller, a fedélzeten Piccolo Piede, s velük együtt láthatatlan helyen, de a pillanat tört része alatt tettre készen, az őrség: Lilian Marochini, Pedro, Capriata meg Ádáméva és Mihály, a bennszülött.

A kapitány újból a térképekre hajolt. Elgondolkozott.

Lám, a hajó milyen pompásan törtet előre az éjszakában, neki a Marshall-szigeteknek.

Ugyan mi lesz ebből a kalandból?! Mert hogy kalandban lesz részük, azt Daniló bácsi éppen úgy tudta, mint mi idehaza, hogy a nyáron zivatarok lesznek. Csak éppen azt nem lehet tudni, hogy nagy kaland lesz-e, vagy kis kaland, nagy zivatar, vagy kis zivatar. Mindenesetre jó érzés volt tudni, hogy így vagy úgy, de kaland akad majd feltétlenül. Méghozzá a japánokkal.

Ahhoz semmiféle kétség nem férhetett, hogy japánok voltak azok, akik Motopu La Keát, Mikronézia hősét, az Óceán császárát elrabolták. Ezt Lajure és Harrison tényekkel támasztja alá.

És itt Daniló bácsi joggal elgondolkozhatott. Nem ok nélkül nevezik a világon mindenütt a japánokat a „Kelet poroszai"-nak. Európa (és vele együtt a földgolyó minden állama) sok bajt, gondot köszönhet a német erőszaknak, kegyetlenkedésnek, a porosz militarizmusnak. Ugyanezt lehet mondani a japánokra is. Ugyanaz az elszántság, más népek semmibevevése jellemzi Nippon császári kormányainak politikáját, mint ami a német hódító politika jellemzője. Pedig … alig alig száz esztendeje, hogy a mikádó (a császár) különös országa „megnyílt" a külvilág számára. Perry flottája 1853 júliusában kötött ki Jeddóban. Ágyúkkal

kényszerítette a lándzsás, dárdás, kardokkal védekező japán hadsereget, hogy kapituláljanak előtte. Fillmore elnök parancsában ez a mondat szerepelt: „Bármilyen áron, de nyissa fel Japán kapuit.” Mért volt szükség erre az utasításra? Egyrészt, mert az USA császári Kínával akkor kötötte meg a kereskedelmi szerzőest, és szüksége volt átmenő kikötőkre, másrészt – szükség volt a maradi körülmények között élő Japán piacaira is. És Perry commodore „megnyitotta” Japán-kapuit. Ezzel a nappal, 1853. július 14-ével kezdődött meg Japán „európaizálódása”. Japán jó tanítvány volt. Megtanulta a gépek, a lőfegyverek, a kereskedelem minden fortélyát, de a hódítását. Nem telt bele ötven év, és Japánnak korszerű, ütőképes flottája volt. Az első világháború után, „érdemei elismerésül”, a császári Nippon megkapta Mikronézia jelentős részét Mariana-, Karolina-, Marshall-szigeteket). A harmincas években pedig a „Kelet poroszai” még nagyobb vállalkozásba kezdtek: Korea, Mandzsúria és a második világháború idején Kína meghódításába. A hálás tanítvány megtámadta mesterét, az Egyesült Államokat: a névjegyet Pearl Harbour hadikikötőjének váratlan, hatalmas eredményt elért bombázásával tette le! De bármilyen nagy garral láttak is neki a hódításnak, a japán imperialistáknak ugyanaz lett a sorsuk, mint európai társaiknak, a fasisztáknak. Végül is leverték őket. Akkor, amikor 1945 novemberében a *Jadran II* Honolulu felől a Csendes-óceánon haladt, Japán már kapitulált. De Új-Guinea félelmetes őserdőiben még folytak a harcok. És Mikronéziában is történt egy-két olyan eset, ami azt bizonyította, hogy a „Kelet poroszai” isteni uruknak, a mikádónak parancsára sem hallgatnak. Vagy talán maga a mikádó is jó szívvel vette, hogy bár megtörtént a fegyverletétel – mégis eldördülnek még japán fegyverek? Nyilvánvaló, hogy így volt.

És itt Daniló bácsinak eszébe jutott Ogimura tengernagy.

Van egy hatodik érzék, szoktuk mondani. És ez így igaz «í van.

Amikor a *Jadran II* parancsnoka életében először meghallotta ezt a nevet, valami beléje vágott. Abban a pillanatban érezte, úgy érezte: ezzel az Ogimurával sok baja lesz még. Holott addig nem ismerte, nem látta fényképen sem, de még a nevét sem hallotta. Sendai Ogimura ellentengernagy, Mikronézia japán tengeri erőinek parancsnoka, a háború alatt katonai helytartó, Motopu La Kea gyűlölt ellenfele, a szigetek bennszülött népének pusztítója, aki azt vallotta: elárasztani japánokkal a szigeteket, és ugyanakkor lehetetlenné tenni a szigetlakók létét, helyzetét. Mint majd később megtudjuk, Sendai Ogimura mindent elkövetett, hogy így legyen.

Azon a napon, amikor a sóner láttávolában már csak mint vékony szegély látszott az eltűnő Hawaii-szigetcsoport egy része, Oahu és Molokai, Daniló bácsi ugyanúgy ült a kabinjában a térképek előtt. Ezúttal nem egyedül, hanem a két „kormányossal”, Harrison és Lajure búvárokkal.

– Szeretnék önnek, Mr. Harrison, de önnek is, Mr. Lajure, néhány kérdést feltenni – kezdte az öreg tengerész. – Valójában még nem sokat tudok, mindössze annyit, hogy az ön bátyját, Mr. Harrison, a japánok elrabolták. De hát most, hogy elindulunk a felkutatására, úgy érzem, ideje minden részletet megtudnom.

A két mikronéziai bólintott. Helyes, csak tessék.

– Például mi lehetett a közvetlen ok, hogy a japánok elrabolták Motopu La Keát? Különösnek találom, hogy most, amikor már vége a háborúnak – mert valójában vége, ha leszámítjuk a dzsungelharcokat Új-Guineában –, hogy most vállalkoztak egy ilyen veszélyes kalandra. Mi lehet az oka? Első találkozásunkkor említette, Mr. Harrison, hogy Motopu La Kea többször került a japok fogságába, ahonnan minden alkalommal megszökött. Részt vett a szigeti harcokban is… Mr. Lajure, ha jól emlékszem, ön volt a Marshall-szigetek szabadságharcosainak fővezére …

Daniló bácsi várakozva nézett a két férfira.

Harrison cigarettára gyújtott, csak azután felelt. Ő is, mint ninden színes ember, aki rászokott a cigarettára, rabja volt a nikotinnak.

– Kezdjük talán az elején, captain – mondta Harrison. – Miért rabolták el a bátyámat akkora japok, amikor már vége a háborúnak? Ennek több oka lehet. Eddig még nem említettük, hogy az esetnél nem voltunk a Namuron. Én a háború kezdete óta a partra szálló naszádosoknál, a „cápáknál” szólaltam, Lajure pedig akkor került velem össze, amikor Ralikról és Radakról sikerült kiverni a japokat. Én ugyanis már égen amerikai állampolgár vagyok, Lajure végigkínlódta a japán megszállást. A háború alatt ő lett a szabadságharcosok parancsnoka, a bátyám pedig az egész Mikronéziára kiterjedő lázadás vezére.

Harrison nagyot fújt a cigarettából. Folytatta:

– Ismétlem, az esetnél nem voltunk Namuron. A haditengerészet rádióadója jelentette a dolgot a parancsnokságunkra, akkor határoztuk el, hogy közbelépünk. Erről már tudnak a szigeteken azok, akik velünk együtt szeretik a bátyámat, és gyűlölik a japánokat.

Daniló bácsi meghökkenve húzta fel szemöldökét.

– Tudnak?!

– Csak annyit, hogy cselekedni fogunk. Arról, hogy önnel végezzük a kutatást, nem tud rajtunk kívül senki semmit. Ha legérkezünk Namurra, az ön jóvoltából kerülünk vissza Kwajaleinre. Ha továbbmegyünk, ugyancsak az ön jó voltából, a kutatóút keretében utazunk tovább, mondjuk át a Karolinákra. Ezt mondjuk majd a kíváncsiskodóknak.

Lajure, a komor, szótlan ember, aki szótlanságában méltó társa lehetett a Franciának, felnevetett.

– Negyedszázad alatt megtanultuk a japóktól a titoktartást. Minden cselekedet legfőbb biztosítéka a titoktartás. Mi ezt valljuk, captain. Ami pedig a mi két emberünket illeti, Józsefet és Mihályt, bennük úgy megbízhat, mint a saját embereiben. Velem harcolták végig Ralik és Radak felszabadítását.

Elhallgatott. Harrison folytatta:

– Tehát miért rabolták el most a bátyámat, captain? Mondtam már: több oka lehet ennek. Szerintem azonban a legfőbb ok a bosszú és az, hogy félnek a bátyámtól.

– A japánok? – csodálkozott Daniló bácsi.

Harrison összenézett Lajúréval. Mintha mosolyogtak volna. A búvár bólintott.

– Igen, a japánok és jó néhány elvbarátjuk az amerikaiak közül.

Az öreg kapitány felhúzta szemöldökét, ami nála a legfőbb érdeklődés jele volt.

Harrison újabb cigarettára gyújtott, bodor füstöt fújt, és így szólt:

– Azon leszünk, hogy mindent megvilágosítsunk ön előtt, captain. Az USA kormányzata rendeletet hozott, hogy Mikronézia területéről a megbízhatatlan elemeket el kell távolítani, tekintettel arra, hogy Mikronézia felett most már az Államok gyakorolják a felügyeletet. Kik a megbízhatatlan elemek? A japok, captain. Közel százezer japán élt eddig a Karolinákon, a Mariana-szigeteken, a Marshallon! Most ennek vége. Távozniuk kell – kellene. Sokan közülük óriási vagyonra tettek szert, kereskedők, hajósvállalkozók, földbérlők, földtulajdonosok, akik közül a legtöbb kém, szabotőr, a nagy Nippon felesküdött híve. Elhiszi, captain, hogy azok, akik a mi kárunkra így megvetették a lábukat Mikronéziában, nem mennek szívesen vissza Japánba? Elhiszi, hogy mindent elkövetnek annak érdekében, hogy megmaradhassanak a szigeteken? A legtöbbnek megfelelő összeköttetése is van az amerikaiak között; miért is ne használná ezt ki?! Elhiszi, captain, hogy a tőke összefog? Az amerikai kereskedőnek, aki a háborútól sokat szenvedett szigeteken piacot keres, érdeke, hogy megtartsa azt a helyi üzletembert, aki közvetít neki. A helyi üzletember, vagyis a japán, akár a fél vagyonát is feláldozza, csak hogy a szigeteken maradjon!

Újabb cigaretta, újabb rágyújtás. Lajure nem szólt, csak hümmögött.

– Most már kezdi érteni, captain? Daniló bácsi intett.

– Természetesen, Mr. Harrison. Az ön bátyja, a nagy szabadsághős, Motopu La Kea azt vallja, hogy Mikronéziát szabadítsák meg a japánoktól. Ezzel szemben a japánok maradni akarnak. A japánoknak útban van Motopu La Kea …

– … és egyes amerikaiaknak is – tette hozzá Lajure.

– így van, captain, egyes amerikaiaknak is – tette hozzá Harrison. – Ilyen például George Pemminger, nagytőkés", vállakozó, bankár, a „Pemminger and Rowland" bankház tulajdonosa. Nagy barátja a japoknak, captain. És különösen jó barátja Sendai Ogimura ellentengernagynak, aki nemrégiben még katonai helytartója volt a japán Mikronéziának.

– És most? – vetette közbe a kapitány. Harrison széttárta két tenyerét.

– Most, captain?… Most – őt bízták meg az amerikaiak, hogy mint főmegbízott, képviselje a japánok érdekeit az át-településeknél.

Daniló bácsi a kabin mennyezetére meredt. A tartógerendára erősített, csuklós rendszerű patentlámpa csendesen ringott a hajó mozgásával ellentétes irányban.

Majd levette tekintetét a lámpáról, és a vele szemben ülőkre nézett.

– Hihetetlen, hihetetlen, Mr. Harrison!

– Pedig így van – mordult fel Lajure. – Hiszen Pemminger barátja!

– Palau-sziget és Yap-szigetek bauxitbányászata Pemminger kezén volt a japánok alatt is, mint hírlik, Sendai Ogimura jóindulatából. Pemminger jóindulatából Sendai Ogimura, aki kegyetlenül bánt a szigetlakókkal mint katonai helytartó, most a japán áttelepülők főmegbízottja! Úgy érzem, így még inkább érti az összefüggéseket, captain! Harrison mosolyogva nézett a *Jadran II* parancsnokára.

– Így van, captain?

Daniló bácsi is elmosolyodott.

– Tökéletesen, Mr. Harrison. Most még csak arra adjon feleletet: a titokzatos támaszpont és Ogimura között összefüggés lenne?

Harrison arca újból elkomorodott. A barnásfekete bőr megfeszült a pofacsontokon, amikor a búvár komoran megszólalt:

– Meggyőződésem, uram, hogy így van! Ez a támaszpont úgy működhet, hogy olyan emberek, mint Pemminger és jó néhány nagytőkés gengszter barátja falaz a japoknak. Van ezeknek még az USA csendes-óceáni flottaközpontjában is kémük, besúgójuk!

Daniló bácsi újból feltett egy kérdést:

– Ogimura hol tartózkodik? Most Lajure válaszolt:

– Közvetlen értesülésünk nincsen, de úgy tudjuk, Ogimura változatlanul a Truk-atoll Moen szigetén lakik. Itt volt a főhadiszállása, s ide tért vissza Pemmingerék támogatásával alig két-három hónappal ezelőtt.

Daniló bácsi egy pillantást vetett az előtte kiterített térképre. De Harrison már mutatta is a helyet.

– Itt van Truk. Gyűrűatoll, átmérője átlagosan ötven tengeri mérföld. Közepén hat nagyobb vulkanikus sziget. Közöttük a legnagyobb a Moen. A háború alatt alig történt itt valami, mert a japok azonnal feladták, amikor a mi seregünk közeledett, így Ogimura pompás háza épségben maradt.

Daniló bácsi elgondolkozva mormogta:

– Lehetséges, hogy elhajózunk Trukra is… Minden attól függ, mit tapasztalunk addig… A legelső feladat, hogy körülnézzünk Namuron… Érzem, ez az a szöglet, ahonnan minden szál elvezet majd.

Csend támadt. Harrison újabb cigarettát vett ki a dobozból, Lajure elmélázva nézett a tintakék óceán lassan gördülő hullámaira. Elöl kiáltás hangzott. Az őrségen álló Capriata hangja, aki hátrakiáltott, hogy a menetirányban gőzös bukkant fel.

A gőzös lassan, tempósan közeledett. Fekete hajótest, akár a Cunard-hajóké, fehér fedélzetsorok, de sárga kémény. Nehéz, otromba hajó.

Daniló bácsi sasszeme – amel·, majdnem hogy vetekedett Pedróéval – messzire nézett. A *Rangitiki* lesz Francia-Óceániából, Tahitiról, nyilván ez is csapatokat szállít, mint ebben az évben minden gőzös, cargo, turbó liner vagy volt tramp-hajó.

– A *Rangitiki,* uram – lépett a Srác a kabin küszöbére. – Signore Szevér jelenti.

Daniló bácsi ránézett a legényre.

– Steuerbordon letérni. Különben irányt tartani.

– Parancsára, uram.

Az óriási, nagy fedélzetsoros, valóban tengeri kolosszusnak számító gőzös gyorsan közeledett. Végre egy irányba ért a sónerrel. Daniló bácsi nem tudta levenni szemét Óceánia híres „passenger”-éről, utasszállítójáról. Ez a kolosszus volt az a hajó, amelyik a csendes-óceáni háború első évében a japánok fogságába került, *Aku Maru* néven japán csapatokat szállított a Fülöp-szigetek és Nippon között, majd francia, ausztráliai, amerikai hadifoglyok kerültek a fedélzetére, akik fellázadtak és elfoglalták a hajót. így került vissza a *Rangitiki* régi gazdáihoz.

Daniló bácsi bólintott, ahogy kitekintve a kabinablakon, szemével követte a koromfekete óriást.

– Hatalmas építmény. Valójában olyan otromba, hogy ellentmond minden hajóépítési törvénynek. És lám, mégis egyike a legjobb utasszállítóknak a Csendesen.

Megtömködte pipáját, gondolatban búcsút intett a *Rangitiki*-nek, és új barátaihoz fordult.

– Említette Mr. Hamson a bosszút is. Hogyan értsem, miféle bosszúról lehet szó Motopu La Kea esetében?

Most Lajure vette át a szót. Mély hangja, dünnyögő beszé-3e, el-elakadó szavai különösen hatottak a kabin zárt csendében.

– A bosszú… Kea akkor mindnyájunktól megválasztott örzsfő volt Ralikon és Radakon. Pedig a japok mindent elkövettek, hogy szétzúzzák a mi törzsi rendszerünket. Ogimura egy napon elrendelte, hogy csak az halászhat, aki a fiát japán iskolába járatja. Az emberek halásztak, és a gyerekek nem mentek japán iskolába. Ogimura maga elé rendelte Motopu La Keát. Azt mondta neki: – Add parancsba, hogy a gyerekek japán iskolába járjanak! – Motopu La Kea azt mondta:

– Nem járnak. Az emberek pedig tovább halásznak! – Akkor minden embert börtönbe vetek! – üvöltötte a tengernagy.

– Megteheted – mondta Motopu La Kea –, de a gyerekek akkor se járnak japán iskolába. – Ogimura erre azt mondta:

– Börtönbe vetlek, ha nem teljesíted parancsomat! – Megteheted – válaszolta a mi törzsfőnökünk –, a hatalmadban vagyok, rendőreid, katonáid, hadihajóid vannak! De az emberek akkor is halászni fognak, mert a halászatból élünk, és a tenger mindenkié! – Erre Motopu La Keát letartóztatták!

Lajure sóhajtott.

– Letartóztatták, Yapra vitték, de megszökött! Egy évnél is tovább bujkált kunyhóról kunyhóra. Felfedezték, újból elfogták. Megint ott állt Ogimura előtt. A tengernagy azt mondta neki: – Beláttad, hogy tévedtél? Add ki népednek a parancsot, hogy a gyerekek japán iskolába járjanak, mert aki nem így rendelkezik a gyerekével, az többé nem halászhat! – Motopu La Kea azt mondta: – Ilyen parancsot nem adok! – Erre Ogimura újból börtönbe vetette a törzsfőnököt. Tízévi kényszermunkára ítélték. Palaura vitték, Pemminger bauxitbányájába, ahol több száz bennszülött fejtette a talajt, hiszen ők is kényszermunkára voltak ítélve! Motopu La Kea akkor is megszökött! De előbb felgyújtotta a bánya rakodókikötőjében az olajtartályokat, és Pemminger motoros jachtját, amin pocsék dáridóit rendezte ez a milliomos!

Harrison boldogan mosolygott, és rajongva mondta:

– Bátor ember az én bátyám, méltó a névre: Óceán Császára! Többet nem fogták el. Jött a háború, és Lajuréval együtt irányította a szabadságharcot. De hát az már nem tartozik -ide, captain. De annál inkább az, hogy félnek tőle, és Ogimura gyűlöli őt.

– És ha már megölték? – tette fel a kérdést óvatosan a kapitány. – Ha nem él?

Harrison is, Lajure is elgondolkozva hallgatott.

Odakinn Szevér kiáltása harsant:

– Orrvitorlákat húzd meg! Backstaagokat erősebben rögzítsd!

Lajure és Harrison felállt.

– Captain, a mi őrségünk következik – mondta lassan Harrison. – Él-e vagy meghalt a bátyám, erre nem tudunk felelni. De ha nem él, bosszút állunk érte! Én ölöm meg Ogimurát!

Kékesen irizált, sötét szemében fény csillant.

– Jó néhány japot küldtem már a túlvilágra. Nem lesz nehéz Ogimurát is odajuttatni!

Kezet nyújtott.

– Captain, köszönöm, hogy segít. Én is úgy hiszem, hogy Namuron többet tudunk meg.

Amikor Daniló bácsi egyedül maradt a kabinban, elgondolkozva meredt a térképekre. De nem a térképek rajzát látta, hanem egy név járt állandóan a gondolatában, és egy különös, sárga arcot látott maga előtt. Egy arcot, amit még nem ismert, de a nevet most már tudta: Sendai Ogimura.

Sendai Ogimura …

Így ismerte meg Turkovics Daniló kapitány, annyi nagy tengeri kaland hőse Ogimura tengernagy nevét. A belső sugallat, a titokzatos és láthatatlan hang már a név első hallatára azt súgta, duruzsolta a kapitány fülébe, hogy – sok baja lesz még neki ezzel az Ogimurával. Holott vége a háborúnak, Japánt leverték, Mikronézia szigettengeréből ki kell telepíteni a japánokat, Ogimura többé nem hatalmas úr, nem kormányzó; tengernagy, nem üldözheti többé a bennszülötteket, és nem küldheti őket számkivetésbe, Palaura, a bauxitbányákba. ils mégis – Ogimura még mindig veszedelmet jelent!

Mögötte ott áll Pemminger, a pénz, a dollár, a félelmetes íagyúrr

Akik még arra is képesek, hogy a kezükben tartsanak egy vagy talán több – eddig még ismeretlen – tengeri támaszpontot, s ezzel együtt hadiegységeket, haditengerészeket, védtelen szigetlakókat támadnak meg, az Új-Guinea dzsungeljeiben megbúvó japán katonákat hadianyaggal látják el. Néhány héttel ezelőtt Howlandon éppen azt a lőszerbázist robbantották fel, amelyik az Új-Guineán partra szállt erőket segítette.

Daniló bácsi megborzongott. Ennek a feje lenne Ogimura? Nem kétséges, hogy így van. És ezt az akciót támogatja Palau bauxitmilliomosa, Mr. Pemminger? Nyilván nem egyedül, több Pemmingerrel együtt, mint ahogy Ogimura is több Ogimurából áll!

Mindenre elszánt brigantik, japán és amerikai kalandorok, akiknek nem számít az elmúlt évek pusztulása, nem számítanak a romba dőlt otthonok, az elpusztult százezrek, az elveszett értékek, hajók, házak, kikötők!

A pemmingerek és az ogimurák csak akkor tudnak létezni, ha másoknak kínt és gyötrelmet okozhatnak. Ez az elemük, ilyenkor érzik jól magukat. Embernek születtek, és mégis az ördög cimborái ők. Sendai Ogimura és George Pemminger…

… A Honoluluból való elindulás kilencedik napján érte el a *Jadran II.* a 180. hosszúsági fokot, vagyis a dátumválasztó vonalat.

Nyugat felé haladtukban november 18-áról 19-ére virradó éjfélkor ért sóner a választóvonalra. Többen itt érték meg a nagy pillanatot: egy nap kiesett az életükből!

Sottomarina, aki ugyan pompás levélíró és kitűnő hajómester, ezúttal sem akarta elismerni, hogy lehetséges legyen: november 18. után nem 19., de – november 20. következik.

– Képtelenség, corpo di bacco! – jelentette ki az öreg Sottó. – Velem ilyet ne akarjon senki se elhitetni! Te hiszel az ilyesmiben, Jim?

Jokohoma Jim ekkor már a fedélzeten töltötte az éjszakáit. A tűző nap heve elől a kabin védelmében húzta meg magát, de este és éjjel – kivette részét a hajózásból. A csoda részben megtörtént: Jim, ha csak néhány percre is, de feltápászkodott a karfával ellátott székből (amit Zoller készített el nagy ügyeskedéssel), feltápászkodott, és önmaga legnagyobb bámulatára – állva maradt! Ez először annyira meglepte, hogy az eset után töprengeni kezdett, hogy valóban lehetséges, ő, Jokohama Jim, a súlyos beteg, állva maradt? Erre megkísérelte

másodszor – ment. Harmadszor – ugyancsak sikerült!

Amikor elhangzott Sottomarina kérdése, Jokohama éppen felállt, imbolyogva nézegette a lámpától világított fedélzetdeszkákat – érezte, ha felnéz az árboccsúcsra, menten hanyatt vágódik –, és örült az életnek. Lám csak, hajón van, együtt a régi cimborákkal a tengeren, és úgy lehet, igaza lesz a jó öreg kapitánynak: Jokohama Jim, a bendzsós Jim talán valóban meggyógyul!

– Te hiszel az ilyesmiben, Jim? Nem, Jim nem hitt az ilyesmiben.

– Mese habbal – jelentette ki a longászi amerikai –, nekem nem dumál be senki. Még a jó öreg Huddleston se. Az ám, mi lehet Huddlestonnal?

– Fenébe a te Huddlestonoddal, corpo di bacco!

Mivel csendes volt az éj – a süvöltő passzát helyét tegnapelőtt átvette a négyes erősségű passzát –, a hajó szinte zajtalanul haladt előre, legfeljebb a hajóorr felől hallatszott egy-egy hullám döngése, mondom, mivel csendes volt az éj, hát Sottomarina hangja messzire elhallatszott a fedélzeten.

Meghallotta a kormányzaton álló Szevér, Harrison és az őrség minden embere.

– Pedig így van, Sottó bácsi – lépett az óriás mellé Lilian Marochini. – Apámtól tudom, hogy így van. Néhányszor már áthajóztam a dátumválasztón. Keletnek hajózva nyertünk így napot, nyugatnak hajózva vesztettünk.

Az igazságnak tartozunk, ha ideírjuk: az óriás hajómester, az Adria valamikori legerősebb embere is azok közé tartozott, akik tiszta szívből megszerették a lányt. A hajó féltett üdvöskéje lett, egyben a hajómester dédelgetettje is.

De most Sottomarina úgy meredt az üdvöskére, hogy menten keresztüldöfi szemének villanásával, vagy legalábbis felkapja, és behajítja a tengerbe.

Hah, ez a prücsök, ez mer ellentmondani neki és Jimnek, régi, kipróbált hajósoknak?

– Corpo di bacco! Úgy mondod, hogy keletnek hajózva nyersz egy napot, nyugatnak meg veszítesz?! Mi vagyok én, buta cápa, hogy ilyesmit megegyek?!

Sottomarina szeme villogott, akár a régi fiumei világítótorony. Úgy meredt a lányra meg a körülötte állókra, hogy dühében menten bekapja az egész hajót.

– Jim …– dadogta – Jim, mondd, hogy te se hiszed… mondd .. Jim … corpo di bacco …

Új alak lépett a fedélzetlámpa fénykörébe. A többiek, az őrség emberei mosolyogva, várakozva néztek rá.

– Signore bárba… – kezdte Lilian, az olasz hajókon szokásos „barba”-nak nevezve az első tisztet.

Mert Szevér volt az, aki megjelent, Daniló bácsi unokaöccse, a *.adran* hajók régi első tisztje.

– Hallom, miről vitatkoztok. Sajnálom, Sottó, de Liliannak van igaza – mondta.

– Hogy egy napot…?! – vágta a kezében tartott kötelet a fedélzethez Sottomarina.

– A naptárban az áll, hogy hétfő után kedd, kedd után szerda következik – morogta hitetlenkedve Jokohama Jim.

Szevér bólintott.

– Ha a kapitány nem aludna, idehívnám. De talán nekem is hisztek. Figyeljetek. Akár hiszitek, akár nem, ennek a huszonnégy órának az elvesztése igen egyszerű valami. Most, ezekben a percekben Greenwich délkörén *déli tizenkét óra van.* Ez egyben azt is jelenti, hogy Greenwich délköre most pontosan a földgömb másik felén, *tehát alattunk található.* Mivel az időszámítás a greenwichi hosszúsági vonaltól, délkörtől kezdődik, az a hajó, amely Anglia partjaitól, át a Panama-csatornán, vagy megkerülve Dél-Amerika partjait, megérkezik ide, *minden megtett 15 hosszúsági fokkal 1 óra idővel lemarad!* Ezért, ha kelet felé számítjuk az időszámítást, tehát útirányunkkal szembe, akkor a 180. délkörön *12 órával több lesz az idő,* ha pedig ezt a számítást nyugat felé végezzük – *akkor a 180. délkörön 12 órával kevesebb lesz az idő, mind Greenwich délkörén!*

Szevér kis szünetet tartott.

Lilian hamiskásan rámosolygott az öreg Sottomarinára. Az óriás komoran állt, ő is a fedélzetdeszkára meredt, mint az előbb Jokohama Jim.

– Ne haragudj ezért, Sottó – folytatta kedvesen Szevér. – Erről se te, se én nem tehetünk. Ez így van. Talán az is különös, hogy eddig bár állandóan keletről jöttünk, – eddig a *nyugati hosszúsági fokokon* haladtunk! A térképen ejtett számítások, hajónk pozíciója így szólt: *Greenwichtól nyugatra.* Most, hogy átlépjük a dátumválasztó vonalat, mostantól azt írjuk be a hajónaplóba: *Greenwichtól keletre!* Holott – továbbra is nyugatra haladunk! Továbbra is mögöttünk kél a nap, és előttünk nyugszik! Így van ez, Sottó. Ezért „vesztettünk" el egy napot.

Sottomarina felnézett. Az arc és a tekintet megszelídült. Kaján ravaszkodás ült egyébként szigorú tekintetében. Hamiskásan kezdett vigyorogni. Szevér beszéde közben kedvesen megveregette Lilian vállát, mint aki azt mondja: ne neheztelj, pajtás, de egy kicsit elfutott a méreg az előbb!

Amikor Szevér befejezte oktatását – ami valójában Daniló Dácsira jellemző, s nem Szevérre, a leghallgatagabb tengerészek egyikére –, Sottomarina felemelte bütykös mutatóujját, imi nála mindig azt jelentette, hogy most aztán, emberek, ügyelem!

– Elfogadom. Elvesztettünk egy napot, üsse kő, menjen a fenébe! De azt mondd meg nekem, Szevér, akit vagy negyven ÍV óta ismerek, azt mondd meg: ha most átruccanunk ezen a látumválasztó vacakon, haladunk vagy tíz mérföldet, de utána visszafordulunk, megint csak rádöccenünk a dátumválaszóra, és vagy tíz mérföldet teszünk Hawaii felé… akkor mivel addigra éjfél jócskán elmúlt – belecsöppenünk az elveszett napba, tehát november 19-ébe?

Szevér bólintott.

– Si, si, Sottó, így lesz. Arra – és belemutatott a távolba, honnan jött a sóner, és ahol még igen fekete volt az éj –, arra ott nem november 20-a van, mint most itt a hajón, hanem november 19-e! Nem hétfő, hanem vasárnap.

Sottomarina csendesen vigyorgott, lassan-lassan vakargatta;je búbját.

– Hát látod, S.zevér, ez az, amit nem hiszek. Mindent előzék, de ezt nem. Te hiszed, Jim?

Jokohama elhúzta a száját, szerette Szevért, de kimondta, nit gondolt:

– Hogy arra felkanalaznánk az elveszett napot?! De captain, ezt a bóvlit mégsem veszem be! Még Huddleston se tudná beadni!

– Csodák nincsenek – jelentette ki büszkén Sottomarina.

– Márpedig ez lenne a csoda. Elveszít az ember egy napot, azt megértem. De hogy találjon!… Tudjátok, mire mondták · az én időmben az öreg hajómesterek, hogy mi a csoda? Az a csoda, fiam, ha megsimogatsz egy vasmacskát, és az dorombolni kezd!… Hát ilyen vasmacska-dorombolás ez a megtalált nap is!

Harrison magas fejhangja hallatszott a kormányállásról:

– Captain, a szél erősödik! Szélmérő öt fokot mutat! Szevér megfordult, intett az embereknek.

– Feszítőket meghúzni, fővitorlát kiengedni! Néhány lépés után még odaszólt Sottomarinának:

– Máris beírom a hajónaplóba, hogy pontosan éjfélkor értük el a dátumválasztót, és hogy november 20-a van!

Az ötös erősségű szél némileg megdöntötte a félhátszéllel haladó sónert. Az árbocok felnyögtek, a hajóorrnál habfoszlányok csapódtak a fedélzetre. Tócsa csillogott a fokszli lejárója előtt.

Igen, november huszadika volt.

Egyelőre még sötétség. A trópus sötétsége.

Egy-két óra, és feldereng a fény. Itt látni a világ legszebb napkeltéjét. A Csendes-óceánnak ezen a részén, ahol hol nyer, hol veszít egy-egy napot a tengerész.

A parancsnoki és a tiszti kabin között, a navigációs fülkéből fénypászma vetődött a kormány fél hullámvédjének karfájára. Szevér jelölte éppen a térképre az elmúlt nap megtett utat. Majd felbúgott az ügyes kis aggregátor (áramfejlesztő motor), és az első tiszt hozzáfogott, hogy „beszélgetni" kezdjen a legközelebbi hajókkal, időjelző és időjárást jelző állomásokkal. Mert a *Jadran II* ebben is különbözött ám a régi *Jadrantól:* nemcsak kabinsora, hatalmas legénységi szállása, védett pótkormányfülkéje volt, hanem navigációs fülkéje is. A navigációs fülkében két hatalmas fiókos szekrény, egy nagyméretű térképasztal és teljes értékű rádió adó-vevőkészülék jelentette a berendezést. Nagy hajósunk – valljuk be – idegenkedett a rádiófelszereléstől. Azt vallotta, hogy neki ugyan nincs szüksége elektromos tájékozódásra, sem jelzésekre, de hát a *Lady Anne*-t már így vette meg, Szevér nagy örömére. Szevér, aki ugyancsak szenvedélyes vitorlás tengerész volt, mégis már régen vágyott ilyen korszerű segítségre. Valósággal rácsapott a készülék kitanulására, a rádióhullámok, a hívójelek, az iránymérő eljárások, az adó- és vevőészülékek, a térképre átvitt mérési adatok titkainak megismerésére. Szevér különben is matematikai és műszaki zseni olt, néhány hét alatt elsőrangú rádiós vált belőle. Honolulu kikötőjében a közelükben horgonyzott a kikötő olajellátó hajója, a 3000 tonnás *Farragut admirális.* Ennek a nagy tankerek öreg rádiós tisztje, aki olasz volt, oktatta ki esténként zevért a készülék használatára, de még a javítására is.

Amikor kifutott a *Jadran II,* Szevér nemcsak első tisztje, s egyben rádiósa is volt Daniló bácsi hajójának.

November huszadika volt, alig egy órával később, hogy elhagyták a dátumválasztó vonalat.

Szevér figyelte az aggregátor bugását, majd, hogy felhangot a percegés, és egyes lámpák kivillantak, a megszokott 10 méteres sávban leadta hívójelét:

LLL

Vagyis:

Ugyanakkor a fülhallgatóból a legközelebbi időjelző állomás, Wake-sziget „Meteor" állomásának adását hallgatta: *A Csendes-óceán középső részén nyugodt az időjárás. Átlagosan 4-5 erősségű szél fúj. A Bonin-szigetsornál, de különösen a Kiusiu sziget déli nyúlványánál orkán dühöng* … Szevér levette a fülhallgatót. A készüléket átállította az adó sávjára. Pontos időt kért a legközelebbi hajótól. Ezért maga elé tette a kronométer-szekrénykét. Kinyitotta. Ott ketyegett világ legpontosabb órája, a Captain Watts hajókronométere. A hangszóróban zörej támadt, majd megjött a válasz: *Itt a „Trubantia", útban Guam szigetéről Hilo felé. Time-inalt (pontos időt) adok az ONOGO-rendszeren. A vonás kezzdete egybeesik a perc kezdetével. Hello!* Szevér a kronométer ütőrendszerét beállította öt másodpercre. Figyelt…

Odakinn a fedélzeten Sottomarina elhaladt a kabinsor előtt, bekukkantott néhány másodpercre a navigációs fülke ablakán, majd fellépett a kormányállás tatjára.

Ott az iránytű lámpája két fejet és a kormánykerék felső küllőjét világította meg.

A Marshall-szigetek két fia, Harrison és Lajure állt a kerék mellett.

Ilyen esetben,– amikor a parancsnok kabinjában pihent, Szevér pedig a navigációs fülkében dolgozott, Sottomarina úgy érezte, neki, a Tíormányálláson a helye. Ne higgye ez a két bojtos fülű, aki nem is igazi kormányos, csak búvár, hogy ők az irányítói a sónernek! Ezért Sottomarina komoly képpel az iránytűszekrény elé lépett, beletekintett, majd ráfigyelt a hajó vonalra. Végül bólintott.

– Átmentünk a dátumválasztón – mondta Harrison, hogy csak éppen mondjon valamit.

– Elvesztettünk egy napot – morogta Sottomarina. – Corpo di bacco! Ez már így van, mióta Greenwichtől számítjuk a délköröket.

Tudós képet vágott.

– Érted a dolgot? Harrison intett.

– Értem, a flottánál tanultuk. Nem ördöngösség.

– Nem hát. Tudós tengerész találhatta ki, mint amilyen a mi parancsnokunk. Corpo di

bacco! Egy napot elveszteni vagy nyerni… micsoda ész kell hozzá!

Ezzel Sottomarina sapkájához bökte mutatóujját – mert derék Sottónk sapka nélkül soha nem volt szolgálatban –, és csak ennyit mondott:

– Irányt tartani.

Ezzel leballagott a kormán y tatról. Ügy érezte, hogy jó munkát végzett. Megmutatta, hogy kicsoda ő, Sottomarina, a hajó harmadik embere, egyben talán elhesegette ezekből a bojtos fülűekből azt a gondolatot, hogy mintha ő nem hinne a. dátumválasztó vonal tételeiben. Már hogyne hinne! Ha Szevér mondja, úgy van, corpo di bacco! Most Jimet veszi majd kezelésbe, hogy bebizonyítsa neki a tudomány igazát.

Amikor eldübörgött súlyos lépteivel Lilian Marochini mellett, aki éppen a fővitorla köteleit rakta rendbe, nem állta meg, hogy ne nézze meg a lány munkáját. A lámpa gyenge fényében is látta, milyen rendes munkát végzett. Gondosan, körültekintően, lelkiismeretesen dolgozott.

– Jól becsaptalak, mi? – hahotázott Sottomarina. – Azt hitted, nem értem a dátum választót? Corpo di bacco, de mennyire értem! Már akkor tudtam, amikor a flottánál szolgáltam, a *Don Juan* csatahajón. Hajjajj, Bambina, hajjajj!

És továbbment. Lilian kuncogott. A Sottó bácsi! Milyen édes, milyen jó tengerész! Ilyen Capriata és minden ember ezen a hajón. Könnycseppek szöktek a szemébe. Eszébe jutott az apja, aki hónapok óta pihen a hullámsírban szép hajójával, a *Pernambucóval és* tengerésztársainak többségével.

Öklével széttörülte könnyeit. Egy tengerészhez nem illik a írás. Óvatosan körülnézett. Senki sem látta. Nem is láthatta. Az őrség többi tagját is lefoglalta a fedélzeti munka. Egyedül Sottomarina beszélt valamit a beteg amerikainak. Hogy mit, azt nem hallotta. A passzát felerősödött, ami a napfelkelte közeledését is jelentette. Egyre nagyobb erővel döngtek a hajó alatt és a hajóorrnál a hullámok.

Szép muzsika ez, a legszebb zene a tengerész szívének.

És amikor megjött a hajnal, amikor keleten fénysugarak törtek fel, a láthatár fellegei azt hirdették, hogy forró napra ébred a tenger.

– Hé, Bambina, oltsd ki a lámpákat! – hallatszott Sottomarina kiáltása.

Ugyanakkor Sottomarina eltátotta a száját.

Végül megint csak kiáltott, teljes erőből, a kormányállás felé:

– Hé, bárba, Szevér! Kormányfél mögött – hajó!

Ki volt akkor a fedélzeten? A kormánynál Szevér, Harrison, Lajure … a középdekken Jokohama Jim, Sottomarina, Lilian Marochini… a hajóorrban, az előárbocnál és a fokszli tetején Capriata, a mikronéziai József és a Srác.

A kormányfél mögött hajó!

Az első pillanatokban mindenki egyre gondolt: ugyan miféle hajó?!

Nem kétséges, igen gyenge volt még a látási lehetőség, hiszen inkább a keleti horizont világítódott meg, mint az óceán közelsége. Rosszul lehetett látni, különösen azért, mert a szem hozzászokott a lámpákhoz, de az ég csillagaihoz is. Most pedig, ezekben a percekben, éppen azt az átmenetet élte a hajnal, amikor a távol már világosodik, de közelben minden tompán, formátlanul hat.

Megzavarja a látási lehetőséget az is, hogy a hullámok hol árnyékot, hol torz hatású fényt vetnek. Olykor annyira csillog a víz, hogy káprázik a szem.

Ebben az esetben is így volt.

Se Szevér, se Sottomarina, se a többi tengerész, beleértve a három pompás látású mikronéziait, az első pillanatokban azt se tudta – mit lát! Csak az öreg Sottó kiáltotta inkább sejtve, mint tudva, hogy hajó az, ami különös árnyként felbukkant a sóner tatja mögött.

De hajó volt-e?

A Csendes-óceánon a passzát egyenletes szelétől **a** hullámok nem olyan meredekek, mint az Atlanti-óceánon vagy **a** Földközi-tenger hullámai. A passzáthullámok igen hosszúak, igen

szélesek és eléggé magasak is. Ezért van az, hogy a hajók hol nagyon kiemelkednek a távlatból, hol eltűnnek. Hol elnyeli a hullámvölgy, és egyben elfedi a hullámhegy, hol mint **a** vár, úgy ülik meg a hosszú lejtőjű hullámnyerget.

Így volt ez ebben az esetben is: hol egy nagy, sötét, egységes tömeget láttak, hol – semmit!

Sottomarina kiáltása, hogy „kormányfél mögött – hajó!", nem volt tévedés, azaz: nem lehetett tévedés. Mert mi más úszhat, mozoghat a Csendesnek ezen **a** részén, mint hajó? Akadtak ugyan többen, akik az első perctől kezdve kétségbe vonták Sottó megállapítását.

– Hajóroncs! – rikoltotta Jokohama Jim.

– Bálna! – kiáltotta Durbin Catalani, akit mindenki Srácnak nevezett.

Elvégre mind a kettő lehetséges volt. Hajóroncs is, bálna is. Mégis inkább hajó volt. Méghozzá – tengeralattjáró. Ezt a kormányállás magasából Szevér állapította meg.

– Tengeralattjáró! – harsogta Szevér, és rákiáltott Lilianra: – Azonnal jelentsd a parancsnoknak! Az első tiszt üzeni.

Mert az volt. Most már mindenki felismerte: tengeralattjáró.

A sóner nyomdokvonalában haladt. Olyasféle látvány lehetett, mint amikor a vadászkutya száguld a szarvas után.

Most már percről percre világosodott.

Szevér felkapta erős nagyítású, félhomályban is jól használható távcsövét, és azon igyekezett, hogy kivegye a hadiegység nacionáléját. Mert ha tengeralattjáró, akkor nem lehet más, legalábbis a helyét tekintve, mint USA hadihajó.

De miért halad úgy, mintha üldözné a sónert ?

Különösen hatott az is, hogy a toronyház lezárva maradt. Senkit nem lehetett látni a torony mellvédje mögött, mint az általában szokás, ha a tengeralattjáró kiemelkedik a vízből. Lassan kivehetővé vált a fedélzeti ágyú, és kitűnt az is, hogy a tengeralattjáró a nagyobbak közé tartozik.

– Legalább 1200 tonnás! – állapította meg Szevér. Ekkor már Daniló bácsi is ott állt a kormánytaton. Szevér átadta a látcsövet.

Harrison is, Lajure is várakozva nézett a parancsnokra. Az acélhal egyre közelebb került a sónerhez. Keleten az ceán peremére érkezett már a napsugár első fény csíkja.

– Hm, hm, hm … – dünnyögte Daniló bácsi.

– Ha most ágyúnk lenne, beledurranthatnánk, corpo di acco! – dörögte Sottomarina, akiből feltört a régi haditen-srész. – Még egy régi uháciusszal is beletrafálnék.

– De nincs ágyúnk – jelentette ki szárazon Daniló bácsi. Ennek meg nincsen felségjele, de jelzése sem!

Most már pontosan látszott a szürke torony, a hosszú, orrban megemelkedő hajótest és a széles, légkamrás oldalrészek. Mint valami tátott szájú, támadásra készülő szörnyeteg, törtetett a tengeralattjáró a *Jadran II* után. Pontosan a sóner nyomdokában haladt, acélorrával halalms tajtékot csapva a hullámokon. Feltűnő gyorsasággal.

Az egy pillanatig sem volt kétséges, hogy ha a tengeralattjárónak ez a célja – hamarosan eléri a vitorlást. Még akkor is,

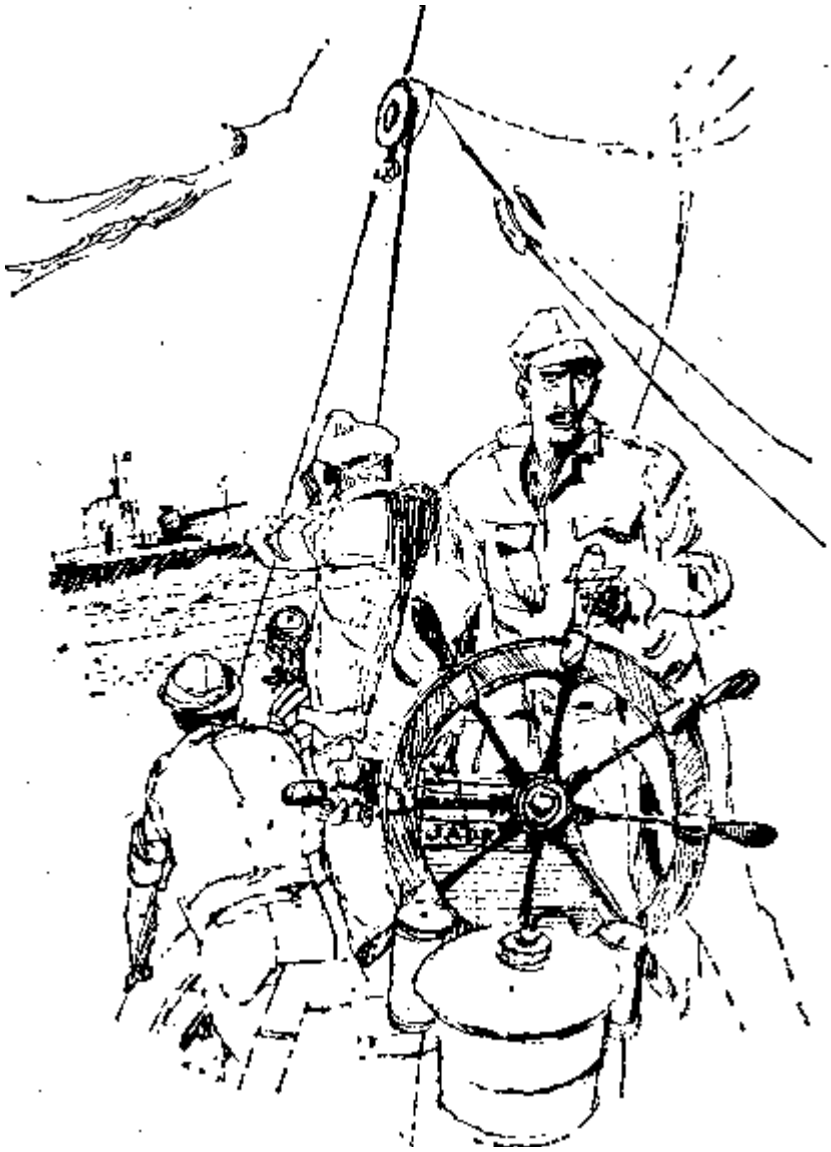

Még akkor is, ha bekapcsolják a hajó mélyén pihenő segédmotort. A sóner legnagyobb teljesítménye óránként 10 tengeri mérföld, a tengeralattjáróé legalább 18 tengeri mérföld.

– Nincs felségjele – ismételte Daniló bácsi, és jelentőségteljesen nézett Harrisonra. – Nagy a gyanúm …

De nem folytatta.

Egy alak körvonala jelent meg a torony közepén. Természetesen csak derékig lehetett látni. Látcsövet emelt a szeméhez, úgy tekintett át a sónerre.

Lehettek egymástól úgy öt-hatszáz méterre.

Daniló bácsi ekkor cselekvésre határozta magát.

– Kormányt vesd ki három fokkal! irány: dél! Vitorlákat dalszélre beállítani! Azonnal!

Ahogy Harrison Lajuréval együtt rászorította a kormányt hirtelen manőverre, a sóner erősen megdőlt. Ha biztonság kedvéért Zoller az este nem erősítette volna oda a raktártető szellőzőjéhez Jim összedibdábolt karosszékét, a szék Jimmel együtt odavágódik a palánkhoz, esetleg át a palánkon a tengerbe. Így viszont Jim nyögött egy nagyot, és ott maradt az árboc között.

De annyira nem volt idő a többiek ébresztésére, hogy Szevér Daniló bácsi is a fedélzetre rohant segíteni az őrségnek. Sottomarina üvöltött:

– Hátsó feszítőket engedd! Oldalfeszítőket szorítsd! Passzáttvitorla fordítóját húzd!

– Így megtudjuk, mi a szándéka! – kiáltotta a parancsnok az első tiszt fülébe.

A manőver valóban kitűnő volt. Adott helyzetben a legjobb.

Közismert, hogy a tengeralattjárók vízfelszínen nem könnyen mozognak. Gyorsabbak, mint a vízszint alatt, de egyes pozíciókban helyzetük veszélyessé válhat. Erre gondolt éppen Daniló bácsi, amikor elrendelte a sóner balra fordulását. Ezzel a szelet és a hullámokat oldalt kapta, ami a vitorlás számára előnyös helyzetet jelent, de nem a tengeralattjáró számára. A tengeralattjáró – mélyebb fekvése és súlypontja miatt – nehezen viseli el az oldallökéseket, a le- és felemelő mozgást, a süllyedést, az oldalt csúszást, a billenéseket, az oldalsó hullámok súlyát, ütéseit.

„Ha valóban akar valamit, akkor oldalszélben is utánunk jön – gondolta Daniló bácsi. – Ha nem, csak »játszik«, akkor oldalszélnél lemarad, nem teszi ki a hajót felesleges terheléseknek. Ha pedig utánunk jön, akkor leadjuk a vészjelt a közelben tartózkodó hadihajóknak!”

És Daniló bácsi igen helyesen gondolkozott.

Azzal, hogy a *Jadran II* oldalszélbe fordult, a vitorlák steuerbordról kapták a szelet, a hajó megugrott. Teljes vitorlázata szélbe állt, jó, feszítő szélbe. Még a hajó oldalára gyakorolt szélnyomás is tolóerőként működött.

Most már pompásan lehetett látni a tengeralattjárót. Tornyáról hiányzott mindenféle jelzés! A szokásos betűknek és számoknak, amelyek az osztályt és az osztályon belüli sorszámot jelölik, nyoma sem volt!

A volt haditengerészek, mint Harrison, Capriata, Jokohoma és a Srác, nagy figyelemmel nézték az acélhalat, amikor a manővert végrehajtották.

– Nem amerikai naszád – jelentette ki Capriata –, ismerem jól az osztályokat.

Jokohama is megjegyezte:

– Ismerem én is a Gat-, a Tench-, a Tang-, a Balao-osztályokat, hiszen egy ideig a hilói submarine-támaszponton szolgáltam. Ez a pacák nem oda tartozik!

– A színe sem kékesszürke, mint a mi hajóinknak – állapította meg a Srác.

– A japóké feketészöld, ez meg kékeszöld – szólt Capriata. Daniló bácsi csendesen elmosolyodott.

A tengeralattjáró nem követte a sónert!

Helyette mintha a felszíni Diesel-motorok leálltak volna. Lemerül és átkapcsol a víz alatti villanymotorokra?

Nem. Most újból meglepő dolog történt.

Három alak jelent meg a toronyban a látcsövező tiszt mellett, átvetették magukat a toronyvéden, lecsúsztak a lépcsőn, és végigrohantak, a fedélzetpallón, egyenesen a fedélzeti ágyúhoz. Lekapták a védőborítót, és az egyik gyorsan a sóner irányába kezdte forgatni az ágyú csövét.

– Ránk lőnek, corpo di bacco! – ordította Sottomarina.

– Szevér, velem együtt a kormányhoz? – kiáltotta Daniló bácsi.

Az öreg kapitány félrelökte Harrisont, Szevér Lajurét. Beszédre nem volt idő. Sem utasítások kiadására. Itt a gondolattal egyidőben-kellett cselekedni. Ezt szerette Daniló bácsi. Ilyenkor volt elemében; ilyenkor érezte, hogy még mindig a régi: fiatal és fenegyerek!… A távolság ekkor már több volt, mint egy kilométer. Sőt, percről percre több.

A kiabálás, a hajó szokatlan mozgása felébresztették a többieket is, akik egymás után jöttek elő a fokszliból, a kabinsorból. Kezdetben egyik sem tudta, mi történhetett. Zoller, a Francia, a Tata, Ádáméva, a mikronéziai Mihály, a kövér Piccolo Piede és a néger Pedró még annyit sem tudott megenni, hogy érdeklődjön, mi történt, máris felcsattant Sottonarina kiáltása:

– Mindenki a kötelekhez!

És az óriás, annyi tengeri „haditett” hőse, megfeszülve meredt – túl a kabinsoron – a kormányfélre, hogy lássa, mit műveinek a kapitányok.

Daniló bácsi két vonással elnyomta a kormányt, és a hajó széles ívet kezdett leírni, mintha

szélben állna. Sottomarina abban a pillanatban tudta már, mit kell tenni. Évtizedek összeszokottsága nagy dolog ám! És ők, Daniló bácsi, Szevér, ottomarina, de még Zoller és Piede is valóban ismerték egymás gondolatait.

– Köteleket húzd! – bömbölte Sottomarina, de alig telt el néhány perc, máris kiáltotta: – Köteleket ereszd! Vissza, corpo di bacco!

Daniló bácsi és Szevér a kormányt visszarántotta. Ugyanúgy, mint az előbb tették: két vonással, de visszafelé, korányfélről steuerbordra!

Az árbocok, a vitorlarudak, a kötelek felnyögtek. A hajó dalszélbe fordult, és továbbrohant. Dörrenés hangzott, majd újból egy. A tengeralattjáró a menekülő sóner után lőtt! De a naszád és a vitorlás közötti ellentétes hullámmozgás, valamint az, hogy a hajó eddigi menetirányából elmozdult, sikert hozott: egyik lövés sem talált!

Most már legalább másfél kilométer volt a távolság.

A célzás valóban lehetetlenné vált, különösen olyan alacsony pontról, mint amilyen a tengeralattjáró fedélzete. Hiszen a passzát gördülő hullámai, a békés, megszokott hullámok az ötös erősségű szélben legalább négy vagy öt méter magasak voltak. A tengeralattjáró többször eltűnt, mint látható volt.

Valami nagyot csattant!

A távolból újból két ágyúlövés hangzott – még a torkolati tűz is látszott, ahogy egyesek hátranéztek –, de a magasból akkora csattanás zúgott tova, hogy mindenki felkapta a fejét.

A négyszögletes, csak a szélén ívelt „moonraker”, a csúcsvitorla szétpattant, mint egy léggömb.

Hát ez talált!

A ,,holdgereblye” vagy „holdpiszkáló”, mint ezt a vitorlát nevezik, a következő pillanatban foszlányaiban lógott csak, elveszítve régi peckességét, szemet gyönyörködtető látványát. A keresztrúd mint a cséphadaró csapkodott, az alsó feszítőlánc vadul verdeste az árbocot és az alatta levő „royal” keresztrúdját. A vitorlafoszlányok mint riadt madarak repkedtek az árboccsúcs körül.

– Hát ennek lőttek, valóban lőttek! – állapította meg Jokohama Jim, mivelhogy ő volt nagyjából leginkább abban a helyzetben, hogy ezt megállapíthatta.

– Zoller, ide hozzám! – rendelkezett Daniló bácsi. – Szevér, fel a terebre, figyeld a naszádot! Sottomarina, figyelem és óvatosság! Figyeld az utasításomat!

A *Jadran II* pompás iramban vágtatott a hullámokon, egyre távolodva a titokzatos tengeralattjárótól. Zoller a kormánypadra lépett, Szevér megindult a hágószálakon.

– A'zannya púpos – kuncogott Zoller, az esztergomi fiú –, hát ez megugratott, signore capitano!

Daniló bácsi arca alig rezdült, pedig értette, mit is mond az én régi kenyeres pajtásom, hiszen Daniló bácsi jól tudott magyarul. „A'zannya púpos” – hányszor is hallottam tőled, jó barátom, a fiumei Nauticán és a hajók kormányai mellett éveken át ezt a csendes kifakadást!

A fedélzetről nézve a támadó hadihajó már alig látszott.

Több lövés nem történt, de a sóner még mindig új vonalában haladt.

Harrison, elhagyva eddigi helyét, Daniló bácsihoz lépett, és csak ennyit mondott:

– Ogimura … Daniló bácsi intett.

– Igen, én is azt hiszem, Ogimura. Egyike a rejtélyes támaszpont keresett hajóinak.

Szevér lekiáltott a terebről:

– A naszád még mindig áll! Fedélzetén senkit nem látni, csak a toronyban a megfigyelőt.

Daniló bácsi felvette a közlőtölcsért, azon szólt fel Szevérnek:

– Naszádot figyeld! Ha teljesen eltűnik, visszatérünk útirányunkra!

Harrisonhoz fordult.

– Mit gondol, miért áll, és mit akart a tüzeléssel?

A csendes-óceáni nap már a horizont felett volt. Úgy ragyogott a kék hullámok felett, mint

a legnagyobb és legcsodásabb aranyékszer. A fedélzet párologni kezdett. Igen, ma nagy meleg lesz, ezt ígérte máris a párolgás.

A mikronéziai feketésbarna arca csillogott, mint a legnemesebb bronzszobor.

– Ügy gondolom, géphiba történt. Váratlan géphiba, ilyesmi előfordul a tengeralattjárókkal. A tüzeléssel nem akart mást, mint elsüllyeszteni a sónert.

Daniló bácsi bólintott.

– Én is így gondolom.

– Azt hiszem, captain, a legokosabb lenne, ha közölnénk a támadást a Wake-támaszponttal. Onnan repülők jönnének de, és radarral talán felfedeznék még akkor is, ha lemerül.

Az öreg kapitány intett.

– Nem, Mr. Harrison. Úgy hiszem, ezzel többet ártanánk, mint használnánk. A támaszpontot majd mi fedezzük fel, de azt a tengeralattjárót is! Ha elsüllyesztenék, talán Motopu La Keát nem is találnánk meg.

És elmerengve nézett abba az irányba, ahonnan jöttek, csodálatos öregember! Hogy mennyire igaz volt ez a megállapítás, az később – jóval később – kiderült. De hát addig történt €gy és más, amit érdemes papírra vetni. A terebről lehallatszott Szevér kiáltása:

– Hé, kormányállás: a naszád alig látszik, de még mindig áll!

Daniló bácsi megrázta magát, mint aki elhesseget egy gondolatot. Elővette a szócsövet.

– Irányt tartani! Szevér, lejöhetsz a terebről! Sottomarina, a tartalék moonrakert felhúzni!

Ekkor vette észre, hogy Lilian ott áll mellette.

Kérdőleg és egy kicsit rosszallólag nézett a lányra. A matróznak ilyenkor ott a helye, ahová a hajómester állítja. Márpedig nem kétséges, hogy Liliannak perceken belül az előárboc csúcsán lesz a helye, valószínűleg Pedróval, a Sráccal, Józseffel és Mihállyal együtt. Az sem kétséges, hogy velük lesz Piccolo Piede, aki alacsonyságát és kövérségét meghazudtolva egyike a legkitűnőbb árbocmászóknak és vitorlaszerelőknek.

Daniló bácsi tehát felhúzta szemöldökét.

– Nos?!

Capriata és a Francia Jokohama Jimet támogatta be a kabinjába. Szegény Jim, hát bizony nehezen tápászkodik, de -tápászkodik. Csak éppen a trópusi napot nem bírja még, a fedélzet kegyetlen gőzölgését, a fémtárgyak égető hevét, a nap gyilkosan tűző sugarait, amit a passzátszél pompásan enyhít, de nem a beteg, hanem az egészséges ember számára,

– Nos?!

– Signore capitano – dadogta izgatottan Lilian –, a *Pernambucót* alighanem ez a tengeralattjáró pusztította el. Amikor elmondtam, mi is történt velünk, elfelejtettem említeni, hogy az éjszakában is láttuk: a háromárbocos közelében felbukkanó tengeralattjárón nincsen jelzés! Ugyanúgy, mint ezen sem volt!

Daniló bácsi higgadtan bólintott.

– Igazad lesz, Bambina, igazad. Sottomarina hangja harsogott az előárboctól:

– Bambina, fel a keresztrúdra!

Danlió bácsi megtörölte a homlokát. Melege volt. Ami nem is csoda. Valójában csak most gondolt arra, hogy a *Jadran II-t* ugyanaz a sors fenyegette, mint Marochini kapitány háromárbocosát! No hiszen, akkor bajosan tudná megmutatni az Adrián és Zenggben, milyen sónerre tett szert a háború után!

Ugyanakkor egy név motoszkált szünet nélkül a fejében, mint szokása az a lázas betegnek.

– Ogimura … Sendai Ogimura …

ÖTÖDIK FEJEZET

A NAGY BOLOND ZÁTONYON

Naumó elmélyülten meredt a vízbe.

Pálmakosarában már három lepényhal vergődött, de megígérte anyjának, hogy ma bőven visz halat a családnak, és így tovább folytatta a vizsgálódást. Neki ugyan „mindegy volt, milyen halat fog ki a vízből, zebracsíkos *karavát, tareinek* nevezett lepényhalat, a mi heringünkhöz hasonlót, mónát, a süllőre emlékeztető komenét, vagy bármilyen halféleséget. A bennszülöttek kétféle halat ismernek: ehetőt és ehetetlent. Ami ehető, az a jó, és ami ehetetlen, az a rossz hal. Természetesen Naumó ehető halat keresett.

Hozzá még a legjobb helyet kereste ki, a Nagy Bolond zátonyt, apálykor, s így a legmegfelelőbb időben.

A zátony közepe szabadon áll, a szélén és a belső területén zöldes a víz, mint az orvosságosüveg színe. A zöldes szín azt jelenti, hogy alacsony a vízállás. A Nagy Bolond zátony a tűző nap hevében zöldesen tündököl.

Ez volt az az idő, amikor „legelni” jöttek a halak. Valóban így, legelni!

A nyálkás, barna moszat, a sötétzöld ulvafű, a sápadt tengeri hínár pompás legelője apálykor a halak népségének. Ilyenkor a zátony gödreiből, kavernáiból előbújnak a köröm nagyságú üvegrákok, a fillérnyi tengeri csillagok, a vergődő férgek, az apróbbnál apróbb halacskák, a szemmel nem látható tengeri bogarak. A zátonyon időnként végigvágódó holt-hullám kimossa a gödrökből, korallfalak és -rétek közül a gyöngykagyló ikráinak tömegét. Van tehát mit enni, nyelni, habzsolni, vadul zabálni a zátonyra vetődő halaknak.

Itt most minden az életet és ezzel együtt a halált is szolgálja. Óriási gyomor, óriási csámcsogás a zátony!

Naumó tudja, mit ad a zátony, és mit várhat tőle.

Amott a távolban terül el a Kwajalein-atoll. Se az elejét, se a végét nem látni, olyan hatalmas. Egyike Mikronézia legnagyobb atolljainak.

Naumó könnyű pirogáján jött ki a zátonyra, mert már régen tudja, hogy itt lehet a legjobb fogásra szert tenni. Pedig Naumó alig tizennégy-tizenöt éves. Nyúlánk, magas fiú, pompás úszó és kitűnő halász.

Méltó fia apjának, és méltó barátja Raurinak, az atoll legöregebb, legbölcsebb emberének.

Rauriról az a hír járja a Marshall-szigeteken, hogy mindent előre tud, mindent előre megérez. Állítólag azt is előre megmondta, hogy Motopu La Keát elrabolják. Legalábbis akadtak többen, akik állítják, hogy így történt.

Mindenesetre ma reggel, amikor Naumó elhaladt Rauri kunyhója előtt, az öreg rászólt a fiúra:

– Naumó, barátja az öregeknek, hová mégy?

Az öreg régiesen beszélt, s betartotta az ősi mikronéz szokásokat.

– Halászni megyek, ki a Nagy Bolond zátonyra.

– Ne menj a zátonyra – intette az öreg. – Erős vihar ön, délidőre itt lesz!

– Addigra visszajövök – mosolygott, és gyors léptekkel sietett a csónakkikötőhöz.

A csónakkikötő Namuron és a legtöbb atollsziget falujában nem kimondott kikötő. Egyszerűen nem más, mint a falu alsó észén, a lagúna mellett egy nagy homokföveny. Igaz, a csó-takkikötőt kettémetszi egy hosszúkás, a kék lagúnába mélyen lenyúló móló, amit itt is piernek hívnak, de hát ezt a mólót enki sem használja, legfeljebb arra jó, ha netán idegen hajó an be a lagúnába, hát akkor itt kiköthet. Különben Namur halászai, katamaránt és pirogát használó férfiai csakis a homokfövenyről indulnak el imbolygó alkotmányaikkal, és ide! térnek vissza. A tíz méter hosszú és fél méter széles pirogába az ember nem ugorhat be az öt

méter magas kikötő-mólóról, mert akkor a piroga nemcsak felfordul, de be is szakad. A piroga azt kívánja, hogy a kormányevezőnél megtolják, vitorláját szélbe fordítsák, utána a kormányos, ha utas nincs, nagy óvatosan belépjen, leüljön a fenékre, és minden lengés, felesleges mozgás nélkül kivezesse a nyílt tengerre világ legérzékenyebb vitorlását. A csendes-óceáni népek mesterei a piroga vezetésnek, a halászatnak, az úszásnak, a tengerbe való lemerülésnek. Mikronézia népei meg különösen kitűnő hajósok. A sok sziget, atoll és halászzátony között a piroga – és nagyobb testvére, a katamarán – tartja az összeköttetést. A mikronézek szeretnek kirándulni, látogatásokat tenni távoli szigeteken, elmenni távoli halászatokra. Szeretnek tudni a maguk világáról, a száz és száz sziget életéről. Ezért van az, hogy olyan távolságban, mint amilyen Budapest és Párizs között van, a szigetlakók tudnak egymásról. Az óriási Kwajalein-atoll lakói például tudnak arról, hogy a távoli, igen távoli Mariana-szigetbeli Saipanon lakó Teri Uát nagy szerencse érte: a kunyhója alatt talált elásva, olajos zsákokba becsomagolva két motorkerékpárt. Most Teri Ua azon töri a fejét, mit is csináljon Saipanon két motorkerékpárral. A motorkerékpárhoz ugyanis út kell, Saipanon pedig – köztudomásúlag – nincsenek utak! Teri Ua gondja az egész Mikronézia gondja, higgyétek el. A háborúk csináltak már ilyen tréfát nem egy emberrel. (Igaz, fordítva még inkább: bőven akadt ember, aki elvesztette a motorkerékpárját, nemhogy talált volna!)

Amikor Naumó kikötött a zátonyon, és a pirogát sikerült a ravasz helyen megerősíteni, valahogy a saipanbeli Teri Uára gondolt. Milyen szerencséje van Teri Uának, hogy talált két motorkerékpárt. Sokra nem megy vele, de mégis – egyszeriben két motorkerékpárja van. A nagy Óceánia népe gyermeteg nép, szeretnek játszani. Azért senki sem lepődött meg Namuron, hogy az öreg Rauri fia, a fiatal Rauri vett magának egy drága, ötlámpás rádiókészüléket, ami ott áll a pálmaháncsból, bádogládákból, kiérdemesült csónakdeszkákból készült kunyhó kellős közepén, mint valami trónus. Közben se villany, se telep! De van rádiókészülék, amiről mindenki tudja, hogy az: *rádiókészülék.* És ez a lényeg.

Nos, Naumó, amikor kikötött a zátonyon, Teri Uára és arra gondolt, micsoda derék dolog is lenne a sorstól, ha valami „kincset” találna. Motorkerékpártól kezdve a rádióig bármit. Megállt az egyik koralltömb szélén – ami nem könnyű művelet, mert szúr ám a korall veszettül! –, és körülnézett. Embert, vitorlát semerre nem látott. Egyedül uralta a zátonyt, amit nem ok nélkül neveznek a mikronézek Nagy Bolond zátonynak. Mert nagynak igen nagy,, de bolondnak is bolond. Először is soha nem lehet tudni, mit és mennyit fogaz ember a zátonyon a halak hadából. De hát ez a kisebbik baj. A nagyobb az, hogy a zátony igen rossz hírben áll a bennszülöttek előtt. Veszélyes zátony. Vannak részei, ahol zúgva rohan erre-arra a víz, máshol rejtett, ravasz lyukak csapdája fenyeget, megint máshol borotvaéles korallok ejtenek súlyos sebet a halászon, a gyöngykagylót kereső emberen. A Nagy Bolond zátony már sok embernek okozta tragédiáját, szent igaz, barátaim.

Ezért Rauri, a bölcs, a falu öregje rosszallóan óvta Naumót attól, hogy a zátonyra menjen halászni. A vihart emlegette, holott inkább azt mondta volna: ne menj oda, veszélyes hely az. De ezt Rauri nem mondta, éppen azért, mert bölcs volt – Naumó pedig önfejű. Bölcs ember önfejűnek nem prédikál. Az önfejű csak akkor tanul, ha beveri a fejét. így Rauri csak annyit mondott, hogy délidőre vihar jön, erős vihar.

Naumó a zátony középső részén kikereste kedvenc helyét, és ott kikötötte a pirogáját. Itt – apály idején – teljesen kiállnak a korall töm bök, és van egy rész, valóságos terecske, ahol nemcsak álldogálni, de feküdni is lehet. A terecske mellett hirtelen mélyül a zátony, korallhomokos föveny a zátony fenekén, a szélén ulvafűerdő. Ennél pompásabb vadászhely nincsen az egész Nagy Bolond zátonyon! Ez a hely Naumó titka. Itt tanyáznak a pompás és nehezen fogható lepényhalak, a gyorsan tovasuhanó, színpompás korallhalfélék.

Naumó ezúttal lepényhalra vadászott. Ez a család kedvence, ebből akart bőven hazavinni. Igen, Naumó nem halászott, hanem vadászott! A halat általában hálóval, varsával vagy horoggal fogják. A mikronézek szívesebben vadásszák, lándzsával, dárdával. Naumó is

lándzsával kutatott a fura formájú lepényhal után. A lándzsa hajlékony pálmavesszőből, vagy még inkább a malabári hajósoktól beszerzett bambuszból készült, közel három méter hosszú, vékony, – és vashegyben végződik. Ezzel a lándzsával Naumó a víz alatt úgy vadászik, mint a jég tetején az eszkimó a fókára, az ugandai munyamok a bozótban a varacskos disznóra. Hogy jobban lásson, üvegszemüveget vesz fel, nagyjában hasonlót a mi békaembereink szemüvegéhez. Akkor ráfekszik, a vízre, letekint, és ha észreveszi a halat, akkor vagy beledobja a lándzsát, vagy előbb leszáll a fenékre, és csak ott hajítja el fegyverét.

Ezen a napon is így vadászott a jóízű, pompás húsú lepényhalra Naumó. A harmadik után kifogta a negyediket, a negyedik után az ötödiket.

Időközben pihenőt tartott, kiült a korall-lapra, és körülnézett.

Amerre ellátott, ott részben tenger volt, részben az atoll szigetsége, vagy zátonyos területe.

Mikronéziában főleg atollok találhatók. Az atoll nem más, mint gyűrű alakú korallzátony, amely medenceszerűen vizet, lagúnát fog közre, ölel körül. Persze az atollok különbözők. Vannak egészen aprócska, alig fél kilométer körméretű (de azért nem pontosan kör alakú) atollszigetecskék, amelyeken néhány pálma tengődik, mert alig akad száraz terület, a többi vagy zátony, vagy hullámoktól mosott, kietlen kopárság. Vannak azután hatalmas ívelésű atollok, mint amilyen maga Kwajalein is. Ezek az óriási atollok valójában láncok, sziget-sorok, alig szélesebbek egy-másfél kilométernél, de hosszúságuk már igen változó. Kwajalein hosszúsága több mint 120 kilométer, lagúnájának legnagyobb belső szélessége több mint 18 kilométer! Kwajaleinen is egyik sziget a másikat követi, mint a lánc, egymásba fonódva, elnyúlva a messzeségbe. Majdnem így sorakoznak: egy lakott, egy lakatlan, vagyis: egy kókuszpálmákkal borított sziget, egy zátonyszerű, víztől, hullámoktól mosott, elfedett koralltérség. Egy paraszt, egy király. így sorakoznak Kwajalein szigetláncai, különböző néven, hiszen ha az atollnak (lagúnaszigetnek) van „gyűjtőneve”, a szigetecskék mégis önálló testek.

A lagúnaszigeteket a korall építi, a korallhomok fedi be, és ebbe veti ágyát a kókuszdió, hogy végül valóságos kis kókusz-erdő susogjon a tengeri szélben. Mikronézia (a neve is erre utal) az atollok, a lagúnaszigetek birodalma. A Mariának, a Karolinák, a Gilbert– és a Marshall-szigetek – atollok. Kivételt képes néhány nyugat-karolinai sziget, mint Palau, Yap, Ifalik és Namulok, amelyek korall védőzátonyokkal körülfogott vulkanikus szigetek. Létüket nem a korallnak, hanem a tenger alatti vulkanikus kitöréseknek köszönhetik. A meredek, magas hegyek már messziről elárulják a vulkanikus szigeteket. Természetesen akadnak védőzátonyok nélküli vulkanikus szigetek is. Melanézia szigeteinek java ezekből áll. Polinéziában ugyancsak az atollszigetek és a védőgyűrűvel (korallzátonyokkal) körülvett vulkanikus szigetek találhatók, (Ilyen védőgyűrűvel körülfogott sziget; Roatán is, a kalózok szigete, amit évekkel ezelőtt talált meg Daniló bácsi, ha még emlékeztek erre.)

A Nagy Bolond zátony és Namur között legalább tizenkét kilométer a távolság. De lehet tizenöt is. Ugyanis hol ennyi, hol annyi, akár hihető, akár nem. Amikor délről vagy délkeletről erős szél támad, akkor a néhány méterrel elfedett zátonyrész is felbukkan, és három kilométerrel közelebb jön Kwajalein északi részéhez. Ha a rendes passzát fúj, akkor az egész zátonyt elborítják a hullámok. Hát ez is oka a névnek: Nagy Bolond zátony.

Naumó, miután kifogta a hatodik lepényhalat, elhatározta, hogy falatozni fog. Imbolyogva, vigyázva, hol sárga, hol kék, hol piros korallréteken keresztül lábolva elérte a kikötött pirogát. Kivett az árboc melletti háncskosárból egy gyerekfej nagyságú kókuszdiót, több banánkiflit, parázson sült halat. A bennszülöttek szeretik a hasukat, és ebben Naumó sem kivétel. A kókuszdiót a „szemnél” beütötte, és kiitta belőle a friss, hűs vizet. A kókuszvíz – és nem tej, mert a „tejet” a kókuszdió húsából préselik! – üdít, frissít, életet ad.

Ahogy Naumó a piroga oldalán ülve falatozott, a szeme is, az agya is külön utakon járt. Vizsgálódva figyelgette a vizet, a villanva tovaúszó korallhalakat, egy polipocskát, amint két korallfácska között meglapulva áldozatra lesett, és egy rózsaszínű repülőhalat, amelyik talán

egy bonitó elől menekülhetett, mert alig vágódott ki a hullámokból, máris a levegőben evickélt.

Ezt látta Naumó a szemével, de gondolatban mást látott.

Az apját látta, akit szeretett, és aki valójában az egyetlen ember, akire hallgatott. Naumó apja nagy ember volt a szigeteken.

Motopu La Kea, az Óceán Császára.

Ezt az embert mondhatta Naumó az édesapjának, ami egyben azt is jelentette, hogy ha mondta – akkor büszkén .mondta!

Naumó úgy nézett az apjára, mint illő az olyan fiúhoz, aki tudja: az édesapja igaz ember, szereti a feleségét, a gyerekeit, nagy halász, híres törzsfőnök, népe szabadságának rajongója, aki nemegyszer bebizonyította, hogy hős, s aki az életét is kész feláldozni bennszülött testvéreiért.

Ahogy eltekintett a távolba, az atoll északi szigete, Namur felé, valahogy felidéződött benne az az éjszaka, amikor rájuk törtek az idegenek, apja elrablói…

Motopu La Kea nem kunyhóban lakik, hanem házban. Igaz, nem valami fényes házban, csak olyasfélében, mint amilyent azok csinálnak a szigeteken, akik a szilárdabb falat többre értékelik a széljárta háncskunyhónál. Ezért, ha azt halljátok, hogy egy szigetlakónak „háza” van, az nem jelent hivalkodást, puccot, vagyonoskodást, csak – rendszeretetigényt a kókuszpálmaszigetek honában. Mindenki készíthet, mert bőven akad korallhomok, iszap, kókuszháncs – ami pompás, olcsó, elsőrangú tüzelő is –, de bőven akad pálmalevél, tengeri fű, pálmafa, továbbá bádoglemez, alumíniumlap, ilyesféle, ami mind-mind fontos tartozéka annak, hogy a szigetlakóknak háza is lehessen. A korallhomokot, a tengeri füvet és az iszapot a lagúna, a kókuszháncsot a kókuszpálma törzsének felső része adja… a bádoglemez, az alumíniumlap a háborúnak köszönhető. Mióta a világ világ, ennyi bádogkannát, bádogládát, bádogdobozt, bádoglemezt nem látott Óceánia, mint a háború alatt és után! Nem is szólva a töméntelen lezuhant repülőgépről, roncsmaradványról. Mire kell a bádoganyag, alumínium lemez? Hát a kunyhók és a házak tetejére. Ez áll ellen a legpompásabban a nagy néha lezúduló esőnek, meg azután könnyű is, nehezen boldogul vele a vihar, a szél. (Persze a hurrikán, a ciklon az másvalami, azzal semmi sem boldogul.) Azonfelül Óceániában kedvelik az emberek, ha elhallgathatják, mint kopog az eső a pléhtetőn.

Ilyen pléhtetős, korallpaticsos, pálmaleveles, tengerifüves ház Namuron Motopu La Keáék háza. A legelső ház a pálmasor szélén, a csónakkikötő mellett.

Áll egy igen nagy szobából, északi és déli verandából, más semmiből. A főzőhely jóval odébb van a háztól, tűzbiztonsági okokból.

Több szoba nem kell, még akkor sem, ha nem négy, de nyolc gyerek van a háznál. A szigetlakó a verandán, a tornácon él, a házban csak alszik. A tornácon étkezik, ott dolgozik, fonja a hálót, válogatja a gyöngykagylót, ott fogadja a látogatókat, ami egyike a legnagyobb szórakozásoknak. A vendégeskedés az élet öröme, sója.

Motopu La Keáék házát sem keríti sövény vagy kerítés. Az ilyesmi nem divat Mikronéziában. Mindenki tudja, kinek meddig tart a kertje, de azt is: ki van odahaza, ki nincsen. Aki nincs odahaza, ugyanúgy hagyja a házát, mint aki odahaza van.

Azon a bizonyos éjszakán – éjfél előtt volt – csendben pihent a család. A bejáró melletti gyékén5en apa és anya, odébb a két kislány, a nagy fal mellett a két fiú, Naumó és tízéves öccse, Tara. És pihent az egész falu, Namur.

Néha felugatott egy-egy kutya, patkány futott át a tornácon (mert bizony Óceániában sok a patkány!), olykor szellő támadt, és végigsimította Namur kókuszpálmáit. Mint az újságpapír, úgy zörögtek a pálmafák száraz levelei. Olykor valami zuhant: egy-egy érett kókuszdió.

Valahonnan ének hallatszott. Mindenki tudta, hogy éjfélre jár az idő: az öreg Rauri, a bölcs, aki még a régi vallás híve, lassan feledésbe tűnő varázsdalokat énekelt. Vannak, akik kinevetik ezért Raurit, vannak, akik még jobban tisztelik. Mindenesetre a misszionárius, aki

néhány héttel ezelőtt megjelent, hogy pótolja azt, amit a japánok megszállása alatt elvesztett, megdöbbent azon, hogy akad a Kwajalein-atollon olyan valaki, aki papja az ősi pogányságnak.

Rauri énekelt:

A napnak fényét ne vedd el,
ó, szent hala az égnek,
ki tengert találsz ott is …

Bánatosan, szomorúan hangzott a pilledt éjszakában Rauri éneke.

Naumó átfordult a szívoldalra. Közben rápislogott az öccsére Tarára. A hold fénye a gyerek arcára vetődött. Kísértetiesen világította mneg a nyitott szájat, a gyékényen hátravetett fejet. Tara úgy feküdt ott, mintha halott lett volna. Naumó megborzongott, és hirtelen lefeküdt. De menten fel is kapta a fejét.

Lépteket hallott. A korallhomok jellegzetes csikorgását, a süppedő és felemelkedő láb neszét.

Két ember közeledett a ház felé, vagy ment el a ház előtt, az árterület legszélső fövenyszegélyén.

De mégis inkább közeledtek.

Naumó felkönyökölt.

Árnyék vetődött a tornácra, majd a bejáróba.

Az árnyék egyre nőtt. Egy férfi állt a küszöbön.

Fekete testű, ócska vászonruhát viselő szigetlakó volt.

Naumó megismerte. És ugyanakkor meglepődött.

Hiba Tea volt, a gyöngyhalász, aki még a háború alatt hagyta el Namurt, és valahol másfelé ütött tanyát. Voltak, akik úgy tudták, hogy Borneóba ment, mások azt híresztelték, hogy a japok kémje, besúgója. Azért is ment el Namur-ról, hogy a háború zűrzavarában szabadabban működhessék.

Riba Tea a küszöbre lépett, majd letérdelt. Ügy illett, hogy ott várja be, míg valaki a bentiek közül megszólítja. Csak a tolvaj nem mond áldást, csak az nem várja, hogy felismerjék és köszöntsék.

Ahogy Riba Tea letérdelt, már megmozdult Motopu La Kea, az apa, és gyors mozdulattal felült.

– Én vagyok, főnök – suttogta a gyöngyhalász. – Fontos beszédem van veled.

– Megismerlek, Riba Tea – dörmögte Motopu La Kea, és kezdett felkászálódni.

Naumó addigra már visszafeküdt, de pislogott és figyelt. Űgy tett, mint aki alszik. A többiek mélyen aludtak. Nyöször-gésük, horkolásuk egyenletes volt és nyugodt.

Naumó azt is látta, hogy valaki még áll a tornácon.

– Egy barátom van velem, aki menedéket keres – suttogta Riba Tea, és a háta mögé intett.

Erre Motopu La Kea felállt.

– Benned van a bizodalmunk, ó, Motopu La Kea! – hallatszott Riba Tea kegyeskedő hangja.

Az ismeretlen előbbre lépett. Jól megtermett, magas ember volt, majd olyan magas, mint Motopu La Kea, az Óceán Császára. A hold fényében látni lehetett szikár alakját, éles vonalú arcát, széles vállát. Naumó úgy érezte, hogy ezt az arcot nem felejti el soha. Nem is felejtette. Délszigeti volt, amit azonnal észrevett Naumó, nyilván az apja is. A mikronézek Délsziget alatt azokat a távoli szigeteket értik, amelyek még a Karolinákon is túl vannak, tehát a Bismarck-szigeteket és a Salamonokat. Vad kinézésű arca arról árulkodott, hogy ősei sok embert megettek, de talán ő is megtette ezt gyerekkorában.

– A japok is üldözték, az amik is – súgta Riba Tea.

– Jó, ala – intett a törzsfőnök, és kilépett a tornácra.

– Ala, ala – hajolt meg mélyen Riba Tea.

Majd eltűntek a tornácról, a hangok is távolodtak.

Naumó tudta, hogy apja a csónakkikötő legszélére viszi vendégeit. Ott szokott palavert tartani esténként a hazafiak és a távolszigetiek számára. Az a kedvenc helye, a tabupihenő, ahol bölcsességek születnek meg józan intelmek, egyezkedések.

Naumó egy ideig figyelt, majd visszafeküdt a gyékényére.

Oldalt pislogott, és ránézett az öccsére, Tarára. Most nyugodt, szép volt a gyerek arca, A hold odébb haladt, továbbvitte fényét. De a tornácon olyan világos volt, mintha lámpa égne.

Naumó felkönyökölt, felállt. A küszöbre lépett.

Kitekintett a holdfényes éjszakába.

A lagúna vize tükörsima volt, s beleolvadt az égbe. Egy nagy madár szállt Boggerlab irányából, Naumó megismerte lomha röptéről az éj madarát. Mert az volt, a nálunk is jól ismert réti fülesbagoly, amit itten hilának hívnak, és ugyanolyan jól érzi magát a kókuszpálmák között, mint a Velencei-tó nádasában!

A bagoly átszállt a kikötő előtti lagúnaöblön, sipított néhányat, mert patkányt vett észre.

Naumó összerezzent.

Túl a csónakkikötőn, a paláverfa közelében – több embert látott!

Több embert a hold fényében, továbbá egy csónakot a korallfövenyen. De nem pirogát és nem katamaránt, hanem nagy öblű, széles hasú, aránylag igen rövid mentőcsónakot. Az ilyesféléket hívják még manapság is a régi néven: gigg. A csónak szürke teste elvált a holdfénytől élesen megvilágított hófehér korallhomoktól és a csillogó lagúnavíztől.

Majd azt látta, hogy apja és az idegenek letelepednek a paláverfa alatt.

„Ugyan mit beszélgethetnek, és kicsoda az a haramiaképű, szörnyű kinézésű Salamon-szigeti ember?" – gondolta Naumó, és elhatározta, hogy a paláverfához lopódzik.

Ágyékkendőjét megszorította, s mivel igen jól tudta, mint kell lopakodni, lekuporodva, szinte kúszva, egyik kókuszfától a másikig, árnyékból árnyékba – megindult, hogy ellesse, mi is történik a paláverfa alatt.

Később nem akadt, Namuron ember, aki nem azt mondta: bolond voltál te, Naumó, nagy bolond, hogy nem ébresztettél fel senkit! Ha megteszed, nincs az a hatalom, amelyik elviszi apádat Kwajaleinről!

Hát bizony ez igaz, nagyon igaz. Naumó gyerekhez méltóan viselkedett, és nem úgy, ahogy az Motopu La Kea felnőtt fiához illik! A kíváncsiság vitte a paláverfa alá, és nem az óvatosságba gondosság, az aggodalom az apjáért! Szégyen, de így van. Naumó kíváncsi volt. Hogy Motopu La Kea hibázott, ahhoz nem fér kétség, ö, aki annyi veszedelemből kivágta magát, ő, a szabadsághős, aki nem egy rabságból szökött -ezúttal beleesett a csapdába! De hát ez is olyan természetes, mint a lagúna kéksége, amikor süt a nap. Van egy délszigeti mondás: kikerült ezer rálőtt nyílvesszőt, de egy tövis halálra sebezte … így volt ez Motopu La Keával is. Tudta, hogy Kiba Tea aljas ember, de azt is tudta, hogy végtelenül gyáva, szemtől szembe még inkább; tehát mitől is féljen tőle? Ezért ment nyugodtan a paláverfa alá, hogy megbeszélje a „menedéket" kereső „barát" sorsát. Mehetett. Végtére hol máshol mozoghat a legnagyobb biztonságban egy nagy nép legfőbb törzsfőnöke, ha nem saját otthonában? A háború befejezve, a japánok uralmának vége… nem, talán még csali nem is hibázott Motopu La Kea!

De Naumó igen.

Mert mit is látott Naumó, és mit hallott amikor közel érve a paláverfához, látó- és hallótávolságba ért?

Először is azt látta, hogy az apja már nem ül a fa alatt, megszokott, méltóságának kijáró helyen, hanem a fa alatt áll. Áll, s a karja hátrakötve, gúzsba szorítva!

Motopu La Keát, az Óceán Császárát az idegenek összekötözték, mintha a foglyuk lenne!

Naumónak a látványra máris rohannia, ordítania kellett volna. Fellármázni Namurt, ami olyan helyen, ahol nem kell cipőt, bakancsot, csizmát rántani, nadrágot, inget, ruhát húzni – igen könnyű valami. És ha azok beugranak a giggbe, begyújtják a ráakasztós motort? Ha a gigg kirohan a lagúnára, elvágtat az Északi átjáróhoz, és onnan nyilvánvalóan valami, a nyílt tengeren horgonyzó hajóhoz?

Mindez igen lehetséges, de mégsem valószínű. A gigg kijutott volna a lagúnára, de már az Északi átjárón nem jut ki, az biztos. A pálmafából és cápabőrből készült ősi dob még manapság is a legjobb riasztó- és beszélgetőeszköz; Kwajalein-atoll láncszemeinek egyik szigete a másikkal így áll összeköttetésben – századok óta. Ha a fiatal Rauri megverte volna a lármadobot, akkor az éjszakában a namuri vészjel pillanatok alatt elhangzott volna a tíz kilométerre levő Boggerlabra és Mell ura. Márpedig a keskeny, de igen mély Északi átjáró Boggerlab és Mellű között halad át a lagúnából ki az óceánra. Boggerlab és Mellű lakói nem engedték volna át a gigget.

De hát Naumó gyerekhez méltóan viselkedett.

Egy vastag törzsű, kellően megdőlt, igen öreg kókuszpálma mögé lapulva figyelte, mi is történik a paláverfa alatt.

A Salamon-szigeti, rosszképű ember revolvert tartott Motopu La Kea mellének, és azt mondta:

– Hajlandó vagy meghirdetni a szigeteken, hogy Mikronézia népe kéri az amerikai hatóságokat: maradjanak a japán kereskedők, munkások, telepesek továbbra is a szigeteken? Hajlandó vagy erre?

Majd fojtottan felcsattant a hangja:

– Felelj, főnök, különben beléd lövök!

Naumó szíve erősebben vert. Ugyan mit mond majd az apja a gyűlölt, ősi ellenségről, akik legutóbb évtizedeken át gyötörték, zsarolták, kizsákmányolták egész Mikronéziát?!.,. Nem kellett sokáig várnia.

– Én ilyet nem tennék soha – hangzott Motopu La Kea méltóságteljes válasza. – A japóknak a szigetekről menniük kell!

–És ha meghalsz? – csattant fel a délszigeti. – Ha meghalsz?!

Az Óceán Császára nyugodtan nézett ellenfelére és a körülötte állókra, az áruló Riba Teára s még négy ismeretlen emberre, akik japánok voltak és láthatólag tengerészek.

– Tégy, ahogy akarsz. A hatalmadban vagyok. De tőlem olyat nem hallasz, hogy csak egy jap is maradjon a szigeteken!

Bizony Naumó nagy hibát követett el. Csak bámult, bámult meredten, lenyűgözve a látványtól, és nem tett semmit. Azt se vette észre, hogy Riba Tea súg valamit a délszigeti fülébe, és eltűnik. Naumó csak az apját nézte elszörnyedve, kétségbeesetten, tehetetlenül.

„A rossz szellem bénított meg – mondta később Naumó-nak az öreg Rauri –, nem kétséges, hogy a rossz szellem. Éjfélkor az üli meg az ember lelkét.”

Tény, hogy Naumó bután viselkedett.

Annyira, hogy azt se vette észre, valaki mögéje került. Márpedig egy szigetlakónak, aki érti a homok minden neszét, a „homok nyelvét”, ilyesmit észre kell vennie.

Csak később derült ki – a nyomok árulták el –, hogy Riba Tea volt az, aki meglepte Naumót.

A délszigeti merően nézett Motopu La Keára, fekete képén elszánt gyűlölet, düh látszott.

– Nem teszed meg? Még akkor sem, ha kiirtjuk a családodat?

– Még akkor sem!

Naumó úgy nézett rejtekéből az apjára, mintha csodát látott volna. De szép, de fenséges is volt Motopu La Kea, akit valóban nem ok nélkül hívtak így Mikronéziában: az Óceán Császára! Nem ok nélkül hívtak így, és nem ok nélkül tartottak annak!

Szép volt, fenséges, erős, szilárd.

Még akkor sem, ha a család életébe kerül! Pedig Naumó tudta, mennyire szereti Motopu La Kea a családját. A feleségét, a két kislányt, Tarát, a kisebbik fiút, és őt, Naumót, az atoll legrakoncátlanabb sihederét. Szereti, rajong értük, de ugyanakkor Motopu La Kea nagy és hű szívébe belefér egész Mikronézia szolgasort ismerő népe.

És nem kétséges: ez a nép hűen követi főnökét. Ha Motopu La Kea azt mondaná: el kell hagyni a szigeteket, akkor a többség követné parancsát. Ha azt mondaná: maradjanak a japánok Mikronéziában, akkor Raliktól Palauig mindenki azt mondaná: maradjanak. De Motopu La Kea azt mondta eddig: távozni kell innen minden japánnak, akik az utóbbi huszonöt évben átkot, szenvedést hoztak a szigetekre.

A nép is ezt mondja.

Az amerikaiak, akik Mikronéziát „gyámsági területnek” kapták meg, mégiscsak kénytelenek a nép szavára ügyelni. (Persze azt már Naumó nem tudta, hogy Mr. Pemminger és Sendai Ogimura a Jaltában megállapított gyámsági szerződés ellen dolgozik, és igyekeznek a japán tőkét meg a tőke japán embereit a kitelepítéstől megmenteni.)

Amit Motopu La Kea mond, azt mondja a nép is.

A sötét bőrű délszigeti tehát a japánok egyik bérence, akit azzal bíztak meg, hogy vagy nyerje meg és félemlítse meg az Óceán Császárát, vagy ölje meg, ha nem hajlandó a közbelépésre! Naumó azokban a percekben így látta a helyzetet.

– Nem teszed meg? – ismételte a délszigeti.

– Nem! Soha!

Naumó felegyenesedett kuporgó helyzetéből.

Kábulata, révetegsége, elképedése megszűnt. Ügy érezte, hogy cselekednie kell. Mégpedig gyorsan. Tudta, hogy a legközelebbi ház – innen úgy 400-450 lépésnyire – az öreg Rauri háza. Azt kell elérnie.

Még egy pillantást vetett a csoportra. Akkor tűnt fel neki, hogy Riba Tea nincs közöttük. (Ha hátranéz, láthatja, hogy Riba Tea öt vagy hat lépésre lehet mögötte, és arra készül, hogy rávesse magát.)

Csak annyit látott, hogy a délszigeti kendőt teker az apja szájára, egy másik alak ugyanakkor zsákot készül ráhúzni!

Többet Naumó nem látott.

Mindössze annyit érzett, hogy valami rázuhan.

Azután elsötétült körülötte a világ …

Amikor magához tért, a nap magasan járt.

Többen föléje hajoltak, közöttük a fiatal és az öreg Rauri.

Naumó körül merő vér volt a homok!

Naumót leütötték!

És Motopu La Kea eltűnt!

Ha nincsen olyan erős koponyája Naumónak, mint amilyen mégis van – Naumó nem él! Riba Tea ütése valóban halálos ütés volt, az öreg Rauri szerint csónak villa val „történt, a fiatal Rauri szerint a csónakmotort beindító kulccsal. De hát az ütés – ütés, akár ezzel, akár azzal történt. Naumó életben maradt.

Motopu La Kea azonban eltűnt.

Ahogy a szálakat összeszőtték, úgy vált tudottá minden.

Boggerlab embergyűlölő, magányban élő halásza látta, hogy odakünn a tengeren, túl a Nagy Bolond zátonyon, hatalmas acéltest ring a hullámokon. Egy tengeralattjáró. Tin-tan, mert így hívták a halászt, azt is látta, hogy a tengeralattjáró hátsó fedélzetlapjáról egy szürke színű csónakot engedtek a vízbe. A csónakba hat ember szállt be, majd a csónak megindult az Északi átjárónak. Ezután Tintán ócska pirogájá-val Boggerlab északi oldalának zátonyán kötött ki, leszedte a vitorlát, kifeküdt a zátonyra, és nézte a holdat. Csak akkor emelte fel a fejét, amikor motorzúgást hallott. A szürke csónak jött nagy pöfögéssel a lagúnából, de akkor

már nem hat, de hét ember ült a padokon!

– Igazában azt hittem, hogy egy zsák van a hátsó pad közepén – mondotta később Tintán a namuriaknak. – Azután láttam, hogy a zsák mozog, és úgy ül egy helyben, mint az ember. Tehát a zsákban ember volt. A csónak a Nagy Bolond zátony felé tartott, ott állt a tengeralattjáró. Különben hagyjatok nekem békét a kérdéseitekkel, miért nem őriztétek a főnököt jobban, akkor most nem tátanátok itt a szátokat! Ha elvitték, majd visszahozzák. Ha nem hozzák vissza, akkor is jól van. Ez az élet.

Ezzel Tintán dühösen köpött egy– kiadósat a fövényre, és otthagyta a namuriakat. Tintán már ilyen, magányos tengeri farkas, és nem szereti az embereket. De mindenesetre látta, amit látni kellett, és így vált tudottá, hogy egy tengeralattjáró vitte el Motopu La Keát, az Óceán Császárát.

Naumó a piroga oldalán ült, és csendesen szopogatta a kaurikagyló jóízű húsát. A kaurikagyló olyan apró, hogy akár húsz darabot is .kiszophat az ember, akkor sem érzi, hogy jóllakott. Valamikor – nem is olyan régen – Óceániában a kaurikagyló jelentette a pénzt, a vagyont, a vásárolt tárgyak ellenértékét. Akinek egy zsák kaurikagylója volt, az gazdagnak számított. Akinek két zsákkal volt, az még gazdagabbnak. Emberek haltak meg, mert vagy sok, vagy kevés kaurikagylójuk volt!

Most a kaurikagyló jóformán semmit sem ér. Így a kagyló boldogan szaporodik. A halászember meg szívesen eszi.

Naumó is szedett belőle egy csomót, hogy feltörje s kiszopja a húsát. Közben lenézett a vízbe. Citromsárga, hosszú csőrű halak, néhány pompás pulykahal és a tarkán csíkozott császárhalak raja úszott el a piroga kormányfája alatt. A mélyből buborékok jöttek fel. Egyik a másik után, mint az üveggömböcskék. A fiú tudta, hogy egy búvárhal készül a felszínre jönni.

„No, ezt megcsípem!” – gondolta Naumó, és a lándzsája után nyúlt.

A lándzsa a piroga keresztrúdján feküdt, a „vendéghajó” támasztórúdján.

Egy magányos vándorhullám végigdübörgött az órási zátonyon. Megemelte a pirogát. Felkavart rengeteg koralliszapot, a koralltömbökhöz vágott néhány császárhalat, és hatalmas csomókban tépte ki az ulvafű elöregedett leveles szálait.

A lándzsa a piroga keresztrúdjáról a vízbe esett, pontosan oda, ahol hirtelen mélyült a zátony.

Naumó nem sokat gondolkodott, ültéből a vízbe vágta magát, és mint a fóka az állatkertben a hal után, úszott a mélybe a lándzsa nyomában.

– Ahogy a fövenyes fenékre ért, gyakorlott szemmel körülnézett az üvegszerű birodalomban. Látott egy-két tritonkagylót, két megriadt, sárszínű félszegúszót, s nagyobb csoportban, a meredek korallfalhoz tapadva, emberkéztől eddig még nem háborgatott gyöngykagylókat.

De a lándzsa, a kedvelt szerszám, amit az apja készített -sehol sem volt.

Naumó addig maradt lent·, amíg csak tudott, talán egy percnél is tovább, de végül is ellökte magát a fövényről. Zúgott a füle, s mint a labda, vágódott a felszínre.

Ahogy a felszínre ért, elképedve kapkodott levegő után.

Előzőleg a fejét beverte valamibe. Nyilván a piroga oldalába, fenekébe – gondolta Naumó. Mert hiszen az ilyesmi előfordul, ha túlságosan magabiztos a békaember, és előzőleg, felszállás előtt, nem néz a felszínre. Naumó nem nézett felfelé.

Az ütés annyira elkábította, hogy nehézkesen, vánszorogva mászott ki a korallpadra. Még nem heverte ki a múltkori kalandot ott a paláverfa közelében.

Talán a sebesült béka vánszorog úgy ki a partra, ahogy a fiú kapaszkodott görcsös kezekkel a korallpad kiemelkedő részeibe, és húzta magát szárazabb területre.

Ugyanakkor megdöbbenve – nevetést hallott.

Emberi nevetést!

Amikor rajta kívül egy lélek sem volt a Nagy Bolond zátonyon.

Kimerülten, hasogató fejjel oldalt tekintett.

Lázálomban történik ilyen találkozás, ilyen bolond látvány.

Alig néhány méternyire a korallpadtól, ott, ahol a Nagy Bolond zátonyra lagúnaszerű mélyedés vezet be– csónak ringott a vízen.

Az ismert szürke csónak!

Két arc,-mint valami kísérteties látvány, egyre közelebb került Naumóhoz.

Két vigyorgó, nevető, kegyetlen arc.

A délszigeti ember és Riba Tea arca!

Naumó révetegen végigtörülte homlokát. Behunyta szemét, majd újból kinyitotta.

A kép nem változott.

Legfeljebb annyi volt a változás, hogy a csónak még közelebb került és vele a gyűlölt, mélységesen utált arcok is.

– Megvagy, kölyök! – kacagott a délszigeti, és hatalmas markával kinyúlt a fiú felé.

Naumó összehúzódott, hogy visszacsúszik a vízbe, és inkább megöli magát, semhogy a szörnyű képű ember markába kerüljön.

Mozdulni sem tudott,

A csónak a korallpadhoz ért, rávágódott, de lemez borította a fenekét, könnyedén kivédte az ütést.

Az emberek kiugráltak, és megragadták a csónakot.

A délszigeti felrántotta Naumót, és az arcába röhögött..

– Nem haltál meg, hát érted jöttünk! És megtaláltunk! Riba Tea, az áruló, a japánok besúgója, ott állt a sötét képű ember mellett.

– Jó koponyád van, fiú – kacagott az áruló –, de most rajtam áll, hogy betöröm-e vagy sem!

Ezzel nagyot lökött Motopu La Kea fián. Naumó átesett a csónak oldalpalánkján, levágódott a fenékdeszkára.

– Indulás! – intett a délszigeti embereknek.

A csónakot megemelték, lecsúsztatták a korallpadról. A Nagy Bolond zátony mögött ott lebegett *egy* tengeralatti járó.

Mivel apály volt, Namurról még akkor sem lehetett volna meglátni, ha valaki látcsővel figyel a zátony felé. De feltehetőleg senki sem figyelt. Tintán sem járt ócska csónakjával az atoll északi részén, hanem a többiekkel együtt valamerre Ebadan partjainál, az atoll nyugati oldalán halászott. Az pedig testvérek között is van hatvan kilométer!

Így azután késő estig magánosan lebegett Naumó pirogája a Nagy Bolond zátony közepén.

Estére megjött a dagály. Felkapta a pirogát, és morajló hullámok között vitte az atoll egyik kopár homokpadjára.

Ott a piroga összetört.

HATODIK FEJEZET

TALÁLKOZÁS RIFFLES KAPITÁNNYAL

A rozsda már ugyancsak kikezdte a krokodilt. Hasával és . kerekeivel égnek meredve, két vénhedt kókuszpálma között már csak a múltat hirdette. Ez a rozsdás vastömeg arról regélt, hogy pontosan két évvel ezelőtt, 1944. november 30-án este a *San Diego* nevű óriási, partra szálló hajó, a Majuro-atollcsoporttól ötven kilométerre, kiokádott belsejéből egy csomó kétéltű krokodilt, és ezzel megkezdődött a Marshall-szigetek elfoglalása. Mint gigantikus lúdanyó, úgy terelte maga előtt a *San Diego* a dübörgő, pöfögő, füstöt és olajbűzt okádó krokodilokat, melyek a tengeren motorcsónakok, a szárazon tankok voltak.

Az egyik itt akadt fenn a két pálma között, abban a percben, amikor a többiek előretörtek Namurnál, s tovább haladtak Boggerlabnak és Bigsrannak. Ez az egy itt múlt ki óriási robbanással, lángokat és fekete olaj füstöt küldve az ég felé. Az a négy katona, aki benne volt, és a rádiókészülék hangszórójának muzsikája közben indult csatába, hogy elűzze Namurról a japánokat, az a négy katona – elégett, hamuvá vált. De a krokodil, ez a különös hadieszköz itt maradt, és hirdeti majd hosszú időn át a csendes-óceáni háború szörnyűségeit.

A krokodil az öreg Rauri pálmafái között végezte be pályafutását, így tulajdonjogilag is Raurié. A szigetlakók természetesnek találják, hogy Rauri kapta a krokodilt. Mert – mint azt tudjátok – az öreg Rauri varázsló, és a régi vallás főpapja. Hát kié legyen az itt maradt krokodil, ha nem Raurié?

Különös módon a Kwajalein-atoll nem dicsekszik nagyobb hadizsákmányokkal. Mindössze ez az egy krokodil található Namuron, és egy jelentéktelen partra szálló bárkácska roncsai akadtak fenn az atoll alsó részén, Kvadak korallszirtjein. Hát ez nem sok ahhoz képest, amivel egyes szigetek dicsekedhetnek. Akadnak atollok, ahol zátonyra futott torpedórombolók, partra szálló bárkák és gőzösök, pozdorjává tört repülőgépek, kiégett tankok, krokodilok, örökre elhallgatott ágyúk, légelhárító lövegek seregei találhatók. Az ilyesmire igen büszkék a bennszülöttek, és egymás között így tartják nyilván a szigeteket: „háromrombolós”, „kétbombázós”, „nyolc légelhárítós” szigetek.

Mert hónapokkal ezelőtt szörnyű harcok dúltak Óceániában!

A japánok tűzzel-vassal akartak hódítani, és az elfoglalt területeket megvédeni, az amerikaiak (jelentéktelen ausztráliai, holland, angol segítséggel) ugyancsak tűzzel-vassal igyekeztek kiűzni a japánokat!

A harcok nyomában pusztulás járt.

Persze olyasmi ritkán akadt, mint amiben a Marianákról Medinilla- és a Karolinákról Efate-sziget népe részesült. Medinillánál zátonyra futott a vöröskeresztes hajónak álcázott *Sunko Maru* nevű 11 000 tonnás személyszállító, Efatén pedig felépült egy pompás tábor, kitűnő faházakkal, műhelyekkel, sőt még egy templommal is. Medinillát is, Efatét is elkerülte a háború, ami hihetetlen, de igaz. Azóta Medinilla lakossága plüssdíványokon, plüssfoteleken szieszt̄azik, ragyogó rézágyakban alszik, arról nem is beszélve, hogy minden fű-és pálmalevélház belül mahagóniborítást kapott. Efatén pedig minden család elhagyta a pálmaházat, beköltözött a volt tábor csinos faépületeibe, a műhelyekből csónakházak, halszárítók lettek, csak a templommal nem tudnak még mit csinálni. Efatén ugyanis még mindenki pogány.

Tehát ha meggondoljuk, Namur egyetlen kétéltű krokodiljával nem nagyon dicsekedhet. De az öreg Rauri igen. Amikor az öreg Rauri megtudta, hogy az idegen kapitány akar vele beszélni, akkor azt mondta Motopu La Kea öccsének, Luis Harrisonnak:

– Mondd meg, ó, vér szerinti testvére az Öceán Császárának, mondd meg az idegen kapitánynak, hogy szívesen elmondok mindent. Ott várlak titeket a Megdöglött Amerikainál.

A Megdöglött Amerikai, mondanom se kell talán, a felfordult, kiégett krokodil volt. Rauri tabuja, kincse, féltett vagyona. Egy öregember játékszere.

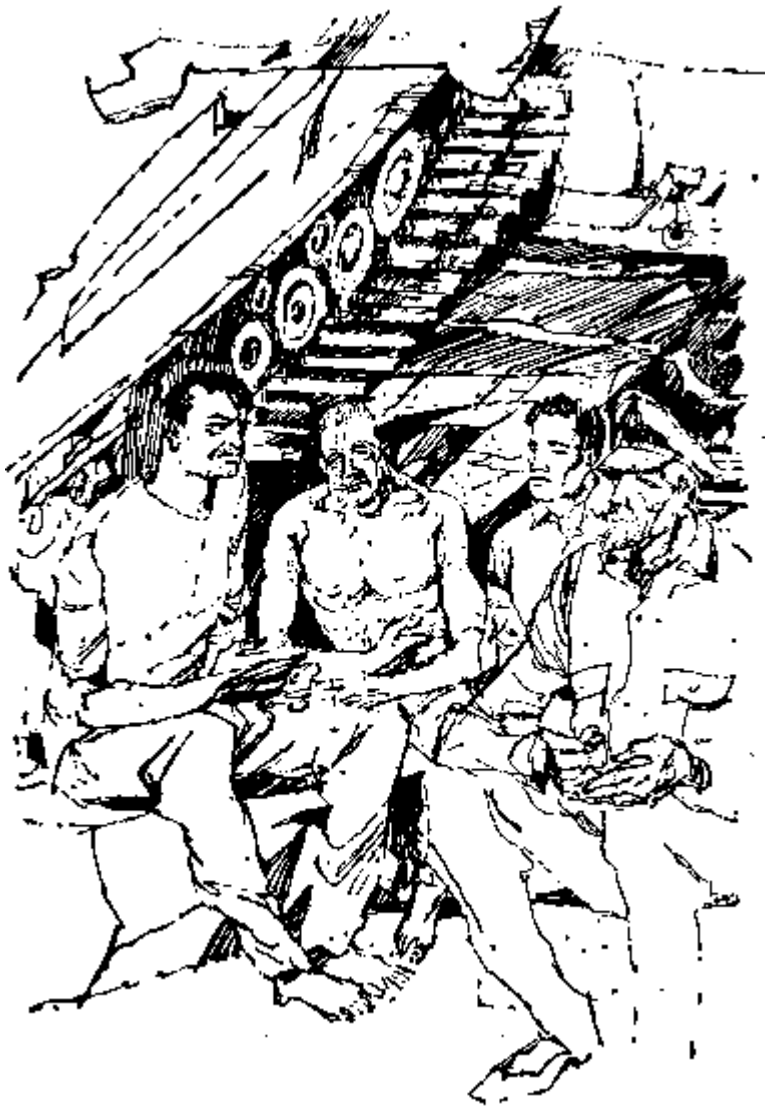

Most ott ültek a Megdöglött Amerikai alatt, a messziről jött sóner emberei és Raurival többen Kwajalein vénjei közül, akiknek szava van, és illő őket meghallgatni.

Az öreg Rauri csak az ősi nyelvet ismeri, meg valami nagyon keveset az óceániai keverék nyelvből. Amikor fiatalember volt, jöttek a németek, és azon mesterkedtek, hogy megtanítsák németül. Utána a japánok következtek, azok sem boldogultak Raurival. Pedig az öreg Rauri azok közé tartozott, akiket a japok Simonoszekibe vittek kényszermunkára. Tizenkét éven át építette az öreg Rauri számtalan hasonló sorsú társával Simonoszeki erődjeit, bunkeréit, kazamatáit. De japánul nem tanult meg. Mint ahogy az amik nyelvét sem óhajtja megtanulni.

így azután azon a palaveren, amit az idegen kapitány tiszteletére rendeztek, Luis Harrison volt a tolmács, néha meg Burle Lajure.

– Látod, uram, hát így történt – mondta az öreg Rauri Daniló bácsinak, és elnézett ki az óceánra. – Megtaláltuk a pirogát, összetörve. Akadtak többen, akik azt mondták: Naumó felborult, belefulladt a tengerbe, haj ócskáját pedig a tenger hazahozta az atollra. De én azt mondtam: Naumó nem borult fel, vagy ha felborult, akkor sem fulladhatott a tengerbe. Aki úgy úszott, mint ő, és aki úgy értette a piroga kezelését, azzal ilyesmi nem történhetik meg! De nem ám, uram, Messziről Jött Kapitány úr.

Az öreg Rauri lassan beszélt. Egy-egy mondat után szünetet tartott. Harrisonnak bőven volt ideje a tolmácsolásra. Néha Rauri olyan hosszú szünetet tartott, hogy Daniló bácsinak kedve lett volna közbeszólni. De hát ez nem illő. Rauri most nem beszélgetett, hanem beszélt, és ilyenkor a csendes-óceáni illem azt tartja, hogy addig nem szabad közbeszólni, míg a köztiszteletben álló ember – mint amilyen az öreg varázsló is – nem emeli fel jobb kezének hüvelykujját, jelezve, hogy befejezte mondanivalóját.

A délutáni nap a lagúna tükörsima vize felett lebegett. A krokodil alatt megrekedt a meleg. A korallsánc felől jól hallatszott a hullámok dübörgése. A kókuszpálmák száraz levelei kókadtan hajladoztak.

Daniló bácsi megtörölte izzadt homlokát.

Időnként megsimogatta hegyes szakállát. Vagy lassan, figyelmesen tömködte a pipáját. Amit az öreg Rauri elmondott Motopu La Kea eltűnéséről, nagyon-nagyon érdekes volt. Tehát az most már nyilvánvaló, hogy az emberrablás mögött a japánok állanak, japán érdekből. De Daniló bácsi nem lett volna a titokzatos ügyek bogozója, ha nem gondol arra: van itt még más ok is, amiről egyelőre senki nem tud, vagy nem is sejt. Érdekes volt az is, amit megtudtak Naumó sorsáról. Daniló bácsinak igen tetszett az öreg bennszülött okfejtése, ami miatt nem hitt abban, hogy a fiú a tengerbe fulladt volna.

Ezt mondta egy kis szünet után az öreg Rauri:

– Uram, Messziről Jött Kapitány úr, figyeljél csak rám. Ha én mondom neked: Naumó értette a piroga kezelését, a legjobb úszók egyike volt itt a Marshallon, és vihar sem volt, akkor Naumó belefulladhatott a tengerbe?

Rauri előrehajolt. Hüvelykujját felemelte. Válaszra várt.

A többiek figyelmesen nézték a jelenetet. Harrison kimérten, nyugodtan tolmácsolt. Burle Lajure elgondolkozva meredt maga elé. De Szevér, a *Jadran II* első tisztje, Zoller főkormányos, Sottomarina hajómester, Jerome Capriata és Lilian Marochini valóban élvezettel figyeltek az öreg Raurira.

Rauri volt a kiveső múlt, amiből egyre kevesebb akad már Óceániában is. Az ősiségből, a természeti népek egyszerűségéből, de fenségességéből is.

Ez a szikkadt, fekete bőrű, foghíjas öregember a maga világának nagy tudósa, mindent ismerő bölcse volt. A Kwajaléin-atollon Motopu La Kea után a legnagyobb tekintély. Az ősi vallás papja, a gyógyító tudományok tudója és varázsló.

– Nem, nem hiszem – válaszolta Daniló bácsi. – Más történhetett itt, ó, öregember!

Rauri bólintott. Qkle fejével letörölte szája széléről a nyálat, és megszólalt:

– Igazad van, Messziről Jött Kapitány úr. Naumó nem fulladt a tengerbe. Naumót, csakúgy, mint az apját, elrabolták!

Harrison lassan szótagolta a varázsló mondanivalóját.

Daniló bácsr bólintott. Ö is ezen a véleményen volt. Szevér is megrázta a fejét.

Harrison és Burle Lajure összenézett. Harrison továbbadta Daniló bácsi szavait:

– Azt kérdezi a Messziről Jött Kapitány úr, mindezt honnan tudod.

Rauri belemarkolt a fehér homokba, és elhajította. A maroknyi homok a felfordult krokodil belső tetőrészére esett.

– Látod, Messziről Jött Kapitány úr, a homok most ott van. Az előbb itt volt. De most ott van, és ti mindannyian tudjátok, hogy azt én dobtam oda. Ha egy év múlva ott lesz, és ti meglátjátok, azt mondjátok majd: az öreg Rauri dobta oda." Hát én így találtam meg valamit, amiről mindjárt tudtam, hogy azt a valamit Naumó elrablói vesztették el.

Ezzel Rauri felállt, és elballagott a házához. Eltűnt a háncsfüggöny mögött. A többiek ott ültek továbbra is a krokodil alatt, így kívánta az illendőség. Daniló bácsi érdeklődéssel figyelt a házikó felé. Vele együtt a többiek is. Kivéve Sottomarinát, aki szokása szerint morgott, zsörtölődött, hogy mi a csudának kell neki itt kucorogni a homokon, ebben a pállott melegben, amikor annyi teendő van a sóneren! Ki hallott már olyat, hogy tengerész tétlenül

üljön a szárazon, különösen Daniló bácsi, aki úgyis mindent tud, mit akar hát ettől a vénségtől, aki biztosan megevett már néhány embert, mielőtt így megvénült.

– Corpo di bacco! Már elég az ülepem ettől az átkozott homoktól, captain – lihegte Sottomarina. – Maga úgyis mindent kitalál, mit kíváncsiskodunk! Gyerünk vissza a hajóra!

– Hallgass, Sottó! Ügy viselkedsz, mintha újdonsült mocco volnál.

De jött is már Rauri.

Valami bugyor volt nála; háncsszőttessel letakart csomag.

Az öreg lekuporodott.

Többen a bennszülöttek közül, akik abban a megtisztelte– -tésben részesültek, hogy jelen lehettek a palaveren, sokatmondóan összesúgtak.

Az öreg Rauri szavai ünnepélyesen csengtek:

– Nézzed hát, Messziről Jött Kapitány úr. Ezzel levette a háncstakarót.

Piros-fehér csíkokkal tarkázott gömb került elő a háncstakaró alól.

Egy jelzőbója. Olyan, amilyet a tengeralattjárók használnak, ha valamilyen oknál fogva nem képesek a felszínre jönni, vagy a fenéken maradnak, és a külvilággal tudatni akarják, hogy a mélyben tengeralattjáró pihen.

– Ilyet csak a japánok készítenek – nézegette figyelmesen a bóját Harrison.

Rauri egyre bólogatott.

– Úgy van … úgy … a japoké … úgy van …

Kézről kézre járt a bója. Nem volt semmi kétség: valóban jelzőbója volt. De hát alig egy-két hónappal a háború után talán mégsem lehet olyan nagy csoda, ha valaki ilyesmit talál? Ez ötlött fel Daniló bácsiban és a többiekben is.

– Amikor megtalálták Naumó pirogáját, mondtam a fiamnak: kimegyünk a Nagy Bolond zátonyra, mert ott szokott halászni Naumó. Kimentünk. Van a zátonynak egy része, ahol kiemelkedik a korall. Ott akadt fenn a jelzőbója. Azt mondod, Messziről Jött Kapitány úr, hogy ilyesmi úszkálhat a tengeren elég, hiszen amikor a hurrikánok bőgtek, még háború volt? Hát ez valóban így van. De a bója nem a háborúból maradt itt. Hogy honnan tudom? A bója egy olajfolt közepén lebegett. Bizony, így igaz, Messziről Jött Kapitány úr! Az olajfoltot elviszi a tenger. Elviszi és szétszórja. Az olajfolt csak ott marad meg egy ideig, ahol kiereszti magából a hajó. Kwajaleinre hatnaponként jön a motorhajó. A motorhajó olaja zöld, mint a kókuszpálma levelének a színe, a tengeralattjáróé finom olaj, az kék. És amit a bója körül találtunk a fiammal – kék volt!

Az öreg Rauri diadalmasan körülnézett.

– Kék volt, Messziről Jött Kapitány úr! Daniló bácsi most Harrisonhoz fordult.

– Ön mit szól mindehhez, Mr. Harrison, vagy ön, Mr. Lajure?

Lajure szokás szerint hallgatott. Harrison megvonta a vállát.

– Mit szólok, captain? Azt, hogy biztos vagyok Rauri megállapításában. Tengeralattjáró vitte el Naumót, feltehetően az, amelyikkel találkoztunk.

Rauri felmutatta a hüvelykujját.

Szólni akart.

Majd beszélni kezdett.

Harrison újból átvette a tolmács szerepét.

– Azt mondja Rauri, hogy az esetet követő napon itt járt Namuron a *Huron* nevű őrhajó. Még a parancsnok is partra szállt, és kérdezősködni kezdett, mit tudnak az emberek a titokzatos tengeralattjáróról. Két nappal előbb, hogy Naumót elrabolták, a tengeralattjáró felbukkant a szigetcsoport legdélibb atolljánál, Ebonnál. Megtámadták az ottani lőszerállomást, lelőtték az őrállomás négy emberét, s elvittek minden lőszert.

Daniló bácsi mosolygott.

– Ha az Államok parancsnoksága hagyja! Miért ne tennék?! Kell a lőszer az új-guineai harcokhoz, ahol még mindig dörögnek a fegyverek!

És mielőtt Harrison vagy bárki válaszolhatott volna, Daniló bácsi hozzátette:

– Úgy látom, Sendai Ogimura igen nagy úr lehet!

A névre Rauri felfigyelt. Valamit hirtelen odaszólt nyers, érdes szavaival Harrisonnak.

– Azt mondja Rauri, hogy Sendai Ogimurától óvakodni ell! Hogy nagyon, de nagyon vigyázzon ettől az embertől a Messziről Jött Kapitány úr! – szólt Harrison, és hozzátette: – Természetesen már közöltem vele, hogy ön, captain, mindent id Ogimuráról. Így azt is, hogy óvatosabbnak kell vele lenni, s Pemmingerrel is.

Daniló bácsi újabb kérdést tett fel:

– A *Huron* parancsnoka tud arról, hogy Naumót elvitték, Rauri bóját és áruló olajfoltot talált?

Ahogy Harrison tolmácsolt, az öregember arcán megjelent Eiamiskás mosoly.

– Rauri azt mondja, ő nem hisz sem a japánoknak, sem amerikaiaknak. Akkor hinne bennük, ha már eddig meg-álták volna Motopu La Keát. De nem találták meg, sőt, még a legnagyobb fiút is elrabolták! Így az amiknak sem lehet hinni.

A *Jadran II* parancsnoka felnevetett.

– Az a jó, hogy elrabolták!

Meglepődött arcok fordultak az öreg tengerész felé. Még Zoller is eltátotta a száját, pedig a főkormányos ezúttal igen elmerült gondolataiba. Azon törte a fejét, hogy szóljon-e vagy sem a különös gyülekezethez.

– Ön szerint ez jó, captain? – hüledezett Harrison.

A kapitány nyugodtan megsimogatta szakállát, majd bólintott.

– Igen, jó, Mr. Harrison. Látom, mindenki csodálkozik, még te is, Bambina. Természetes, hogy jó. Ebből tudjuk, hogy Motopu' La Kea még él. Igenis: él! Valamiért kellett Ogimura bandájának a fiú. Majd kiderül, mire. De miért kellett? Csakis azért, hogy kijátsszák az apa ellen, az apa zsarolására! Csak nem képzeli bárki is, hogy egy tengeralattjáró, amit feltehetően mégiscsak üldöznek… hogy az a tengeralattjáró puszta kedvtelésből elrabol egy fiút valamelyik szigetről, és az a fiú – merő véletlenből éppen Mikronézia japángyűlölő szabadsághősének a fia?!

Legyünk őszinték – ti is tudjátok, barátaim –, a mi kedves Turkovics Daniló kapitányunk elemében volt. Végre elérkezett az a pillanat, az a perc, amikor megindulhatott agyának furfangos tekervényeiben az a kutatóműszer, amit annyian ismerünk. Ő, aki nagy szakmaismeretével a hajózás tudósa volt, egyúttal a tenger Sherlock Holmese szerepét is betöltötte. Szenvedélyesen kutatta azt, ami rejtélyes, titokzatos, ami ismeretlen és elveszett. Ennek köszönhette nagy hírét, a világ tengerészei előtt megszerzett tekintélyét. Csak gondoljatok a *Mary Celeste-esetre,* vagy az elveszett, szinte örökre eltűnt kalózsziget, Roatán megtalálására, újbóli felfedezésére. Ki tudta volna annyi veszély között kinyomozni az eltűnt hajót, vagy megtalálni – hasonló veszélyes körülmények között – a régi kalózok elveszett szigetét? Ki tudta volna, ha nem Daniló bácsi!

Harrison elismerően bólintott.

– Önnek, captain, valóban igaza lesz. Most már kezdem hinni, hogy megtaláljuk a bátyámat.

Daniló bácsi megcsóválta a fejét.

– Ebben nem vagyok biztos. Hogy megtaláljuk, szükséges a támaszpontot is felfedezni… Vagy ki tudja, esetleg csak a tengeralattjárót… De hát azt már láttuk, és majdnem rosszul sült el a találkozás!

Daniló bácsi felállt. Vele együtt a többiek is. Kivéve az öreg Etaurit, aki ülve maradt.

– Úgy hiszem, ennél többet nem sikerül már megtudnunk – jelentette ki a kapitány. – A feladat nem lesz egyszerű, Mr. Harrison, de hozzáfogunk. A legokosabb, ha mostantól kezdve a *Jadran II* méltó lesz nevéhez, és a *Lady Anne* nyomába lép. Kutatóhajó lesz. Szerencsére van bőven a hajó raktáraiban olyan felszerelés, amivel bizonyítjuk a világ

előtt:;engerkutatással foglalkozunk.

Szevér mosolygott.

– Parancsára, captain. Daniló bácsi folytatta:

– Ma már megkezdem Kwajalein lagúnájának vizsgálatát. Úgy hiszem, ideje, hogy végre hosszú idő után újból az atollok és általában a korallszigetek kutatásának szenteljem minden időmet. Kérem, Mr. Harrison, közölje ezt derék barátunkkal, Raurival is.

Lajure szemében mosoly jelent meg. Harrison egy pillanatig meglepődve, majd nagyon is megértően nézett a kapi-ányra.

– Igaza van, captain, kell, hogy mindenfelé elterjedjen a hír: a *Jadran II* kutatóhajó, hiszen azonos a *Lady Anne* sónerrel.

Ezzel Raurihoz fordult.

Ugyanakkor Zoller, aki eddig elmélázva nézelődött, a pa-ancsnokhoz lépett. Megfogta a karját, igyekezett félrevonni, s olaszul mondta, amit nem értett más, mint Capriata, Szevér, Sottomarina és Lilian Marochini:

– Signore capitano, úgy érzem, a beszélgetésünket kihallották! '

– Kihallgatták?

Szevér, Sottomarina, Capriata, Lilian meghökkenve nézett a főkormányosra.

Zoller hozzájuk fordult.

– Tegyetek úgy, mintha semmit sem hallottatok volna, ön, Daniló bácsi pedig feltűnés nélkül, mintha fontos dolgot beszélnénk meg, jöjjön velem.

Ezzel Zoller – aki felejthetetlen Jokkóm után még ma is a legkedvesebb barátom – medvekülsejét, esetlen darabosságát meghazudtolva, könnyedén, mint egy filmszínész, belekarolt Daniló bácsiba, és a krokodil mögé sétált vele.

A felfordult krokodil mögött sűrű pálmacsoport díszítette a partot, a fák között sasos fűféleség nőtt. Valóságos bozót volt tehát itt.

Zoller egy helyen megállt, körülnézett, és a fövényre mutatott.

– Nem tévedtem.

Daniló bácsi felvonta a szemöldökét.

A homokban friss lábnyomok látszottak!

A nyomok a bozótból vezettek ki, elkanyarodtak a partnál, és átvágtak a lagúna felé. Pontosan látszott a jobb és a bal láb nyoma, de sokkal inkább a lábfejé, mint a sarkoké.

Az illető, aki az előbb még itt lehetett, olyasféle gumitalpú vászoncipőt hordott, mint amilyet általában Óceániában viselnek azok, akik hajón szolgálnak, és nem szeretik, ha a napfénytől izzó fedélzeten mezítláb kell tartózkodniuk. Az ilyesféle cipőket másfél dollárért árusítják az összes üzletekben, még a fodrászoknál is, ami nem meglepő, mert Óceániában a borbély fagylaltot és hűsítő italokat is kiszolgál vevőinek.

Miért látszott erősebben a lábfej, mint a sarok, holott ha valaki lép, különösen olyan finom homokban, mint amilyen a korallhomok, a testsúly miatt a sarok mélyebbre süllyed? Erre Zoll er mindjárt megfelelt.

– A'zannya púpos! – kiáltott fel pestiesen régi kenyeres pajtásom. – Mégiscsak jól sejtettem! Nézze csak, signore ca-pitano, a pasas leguggolt, amikor kiiszkolt innen a bozótból, és lehajolva rohant tova, mindössze percekkel ezelőtt!

Daniló bácsi neheztelve nézett kedves emberére.

– Ha észrevetted, miért nem szóltál?! Tetten kellett volna érni, mert nem kétséges, minket figyelt!

Ekkor már a lábnyomokat követve behatoltak a bozótba, ahol pontosan látszott, hogy hol tartózkodott az ismeretlen. A sás egy helyen szétnyomódott, ott gubbasztott, és innen leshetett a krokodil felé.

Zoller megvakarta a feje búbját.

– Hogy miért nem szóltam? Mert csak azt vettem észre, hogy időnként megmozdult a fű.

Azt hittem, hogy valamiféle állat mászkál a bozótban. De amikor felálltunk, láttam, hogy emberi árnyék tűnik el a bozótból.

– Még jó, hogy az atollok kutatásáról szóltam … Harrison Lajuréval együtt melléjük lépett. A természet fiai lévén, azonnal látták, mit rejt a bozót.

Harrison elgondolkozva meredt a lábnyomokra.

– Nagybaj.

Lajure bólintott. – Nagy. Addigra a többiek is odaértek. Harrison megkérdezte az öreg Raurit:

– Kinek van Namuron ilyen cipője, Rauri? Az öreg vállat vont.

– Van többnek is. Hagytak itt eleget az ami katonák.

Ezzel az öreg varázsló leguggolt, közelről vizsgálgatta a lábnyomokat, még meg is szagolta. Mindezt lassan, nagy figyelemmel tette, mint Cooper Vadölő je.

Felnézett.

– Mondd meg a Messziről Jött Kapitánynak: Rauri úgy érzi, hogy aki itt volt, az nem Namurra tartozik. Nem is akadhat itt egyetlen ember, aki kihallgatná az én beszélgetésemet. Nem, ilyen ember nincsen Namuron, Messziről Jött Kapitány úr! A nyomokból kátrány szagot érzek, tehát a cipő gazdája hajóról való.

Közben Lajure elment, most visszatért.

– Alig negyven lépésre innen elvesznek a nyomok – mondta komoran. – Ott van az árterület. Most kemény, kiszáradt a talaj.

– Hajóról való – ismételte Rauri.

A lagúnában, Namur előtt három hajó horgonyzott. A *Jadran II*, a *Kobra* nevű, kókuszdiót gyűjtő ócska motoros haj ócska, s a *Huron* ikertestvére, a *Hunter* nevű őrhajó. A *Hunter* egy időben Daniló bácsiékkal, az Északi úton futott be a lagúnába. A *Kobra* már napok óta állt Namurnál, és gyűjtötte a koprát, az érett kókuszdiót. A kopra nagy kincs, nagyrészt ebből él a szigetlakó, és még inkább keres rajta a hajótulajdonos kereskedő. Különösen a második világháborút követő első békehónapokban, amikor végre újból lehetséges volt kopragyűjtésre küldeni a megmaradt, süllyedéstől megmenekült hajókat. Az érett és megnyitott kókuszdiót hívják koprának, abból készül a kókuszolaj. A koprát szállító hajó messziről hirdeti, miféle rakományt visz!

A szigetlakók látható hevességgel beszélgettek. Harrison, Lajure, az öreg Rauri és néhány ágy ékkő tény es társuk azt vitatták, ki lehet és honnan került ide a leskelődő ember.

– Azt mondják az én honfitársaim – fordult Daniló bácsihoz Harrison –, hogy csak a *Kobra* valamelyik embere lapulhatott itt. A *Hunterről* eddig még egy tengerész se szállt partra.

Rauri újból leguggolt, tüzetesen átvizsgálta a nyomokat. Magához hívta Lajúrét, majd Harrisont.

– Az öreg mókus valamit felfedezett – kuncogott Zoller és odasandított Lilianra. – Aki velünk jár, kis moccó, annak kalandban van része.

Harrison megszólalt:

– Rauri szerint a jobb lábas gumitalp sérült. A harmadik és a negyedik rovátka a talpról hiányzik. Tehát figyelni kellene, ki hord ilyen cipőt a *Kobra* emberei közül. Ezért Rauri néhány fiút elhelyez majd a kikötőhelynél.

– Helyes – intett Daniló bácsi. – Viszont mi azonnal megkezdjük a kutatómunkánkat. Terjeszteni kell a hírt, hogy ön, Mr. Harrison, azért van velem, mert nehéz búvármunkára szerződtettem, önt, Mr. Lajure, ugyancsak búvármunkára. Szeretném, ha mindenki visszamenne a krokodil alá, ott elhelyezkednének úgy, amint ültünk. Én itt maradok. Kíváncsi vagyok, mennyire hallatszik ide a beszélgetés.

Így Daniló bácsi a bozótban maradt. Az eredmény meglepő volt: alig lehetett egy-egy elkapott szót meghallani! Az örökösen hajladozó kókuszfák recsegése, a száraz pálmalevelek

papírszerű súrlódása, a külső korallfal felől hallatszó állandó dübörgés szinte alig tette lehetővé, hogy húsz-huszonöt méterre elhangozzék a rendes erővel mondott emberi beszéd.

– Ha valamit meg is hallott, abból ugyan bajosan érthetett meg bármit is – jelentette ki Szevér.

– Esetleg egy részeges matróz volt, aki itt pihente ki a korhelykedést – mondta Sottomarina. – A múltban, amikor még Ferenc Jóska flottájában szolgáltam, velem is megesett ilyesmi.

– És ön mit gondol, Mr. Harrison? – nézett a búvárra Daniló bácsi.

– Azt, hogy mostantól kezdve még óvatosabbaknak kell lennünk. Valóban úgy kell önnek tenni, mint akinek életcélja a korallkutatás.

Daniló bácsi helyeselt:

– Természetesen így teszek. Mindentől függetlenül, hogy hallani lehetett vagy sem, szent meggyőződésem, hogy az idegein Sendai Ogimura embere volt.

Kis szünet után hozzátette:

– Márpedig ha az volt – valamit máris sejtenek rólunk. Ezért rajtunk áll, hogy félrevezessük őket.

Ezzel a kapitány, mint az előbb Zoller főkormányos, rámosolygott a *Jadran II* lánytengerészére.

– No, Bambina, a kaland megkezdődött.

Capriata – aki egyébként egyik cigarettát a másik után szívta, megjegyezte:

– A kaland, signore capitano, már akkor elkezdődött, amikor felbukkant a tengeralattjáró. Hogy miért követett minket, és miért lőtt ránk, az majd egyszer talán kiderül. Jokohama Jimmel valljuk: ha meglátjuk a kígyó fejét – meglátjuk a farkát is. Minden csak idő kérdése!

… Igen, barátaim, minden csak idő kérdése.

Éppen ezért bonyolítsuk csak szépen sorjában ezt a kalandot is úgy, ahogy illik a Kaland Törvénye szerint. Ügy, ahogyan azt már törvénnyé tették, kezdve a dicső emlékű Marryat kapitánnyal, és végezve Herman Melville mesterrel, akiket nyugodtan vallhatunk ideáljainknak. Joseph Conraddal együtt értették a tengeri kalandok bonyolítását, de ugyanakkor fülükkel jól hallották a tenger és a tengerésznépség szívének dobbanását is. Úgy érzem, ez az utóbbi éppen olyan fontos, mint a mese pamutgombolyagának bonyolítása. Rájuk gondolva feltettem a kérdést: ugyan mit is tennének ők – ha rajtuk állna – a továbbiakra vonatkozóan? Türelmetlen ember lévén – feltételezve, hogy az olvasók is türelmetlenek –, gyorsan átcsapnának a Truk-atollra, ahol abban az időben a Csendes-óceán egyik legkülönösebb embere, Send ai Ogimura lakott. Átcsapnának azért, hogy bemutassák végre azt a fickót, akiről többször szóltunk, és akinek a neve (okkal, ok nélkül) eddig jó néhányszor felvetődött. Elismerem, illene már látnunk a valóságban is ezt a veszedelmes fickót, méltó párját azoknak a hitleri náci tábornokoknak, akik feszes tisztelgés között kiszolgálták a múltat, és – a sors fintorából – megnyergelték a jelent. Illene, mondom, találkozni már vele.

De hát mi, barátaim, nem regényt írunk, jól tudjátok. Mint eddig is tettük, beszámolót írunk, naplószerű beszámolót Da-niló bácsi pompás kalandjáról. így örökítjük meg időről időre a kitűnő tengerész nem mindennapi értékű viselt dolgait.

Igenis, a regény azt kívánná, nézzünk el Sendai Ogimurához, aki azokban az órákban a Truk-atoll Moen nevű szigetén, házának verandáján állt, és azt figyelte, hogy egy hófehér motor jacht érkezik a moeni kikötőbe. A jacht a Taulap Passat nevű atollbejáró felől közeledett, elkanyarodott két apró vulkanikus szigetecske mellett, és amikor ez megtörtént, ragyogó sárgaréz elektromos dudáján leadta a kikötőmesternek a szokásos jelzést.

Sendai Ogimura, aki igazi japán úr volt – tehát mosolygó és kegyetlen –, látcsövét a szeméhez illesztette, majd amikor megállapította a hajó hovatartozását, elmosolyodott.

Elmosolyodott és fellélegzett.

A fehér motorjacht a titkos támaszponton járt, s magával hozta az egyik tengeralattjáró

parancsnokát, akivel a még mindig nagy hatalmú admirális feltétlenül beszélni akart.

A veranda szélén ott állt a tengernagy szolgája hófehér vászonruhában és azzal a figyelemmel legteljesebb alázattal, ahogyan csak a japán szolgák tudnak parancsra várni.

A szolga, mellén összetett kezekkel, állt és várt. így állt és várt, amikor Ogimura a *Mikása* csatahajó parancsnoka volt, majd ugyancsak így, amikor az admirálist áz isteni császár Mikronézia helytartójává nevezte ki.

– Ibai – szólt szolgájához a tengernagy –, készíts teát, süteményeket, cigarettát.

A szolga meghajolt, előírás szerint sziszegő hangot hallatott és elsietett.

A tengernagy újból szeméhez emelte a látcsövet. Csendes, gyors kaparászás hallatszott. Ibai fürge keze csészéket, tál-cácskákat rakosgatott a veranda alacsony asztalkáira.

– Kodai szán jön – mondta a tengernagy, inkább önmagának, mint a szolgának. – Kodai szán, akit már régen láttam.

Ibai, a jól nevelt szolga megint csak sziszegett, de mivel úgy érezte, hogy szólni is kell, mert a nagyúr mégiscsak kitüntette bizalmával, hát szólt:

– Kodai szán igen kedves úr.

Ogimura most már végleg letette a látcsövét. Intett.

– Igen kedves és kitűnő tengerész. Méltó lett volna arra, hogy mint én, Togo szán alatt szolgáljon. De akkor még Kodai szán gyermek volt. Apró fiúcska. Azóta Kodai szán hős lett. A fenséges császár hű katonája, aki velem együtt tudja: a harcnak nincsen vége!

Ibai mellén összetette kezét, és újból mélyen meghajolt.

– Kodai szán valóban hős! Ogimura megtörölte verítékes homlokát, mert fülledt volt az idő. A nap fénye élesen verte vissza a fehér motor jacht csillogását.

A tengernagy újból rendelkezett:

– Ibai, a kettes számú térképet készítsd ki!

Ezzel a bambuszból készült asztalkához lépett, leült az egyik bambuszszékre, és elégedetten behunyta a szemét. Szó szerint fellélegzett. Napok óta abban a hitben élt, hogy a *Kagoshima* tengeralattjáró elsüllyedt, és vele kedvelt embere, Kodai korvettkapitány. De Kodai él, őt hozta ide Pemminger motorjachtja, és akkor a *Kagoshima* nem süllyedhetett el!

Ogimura boldogan sóhajtott.

… Ez történt a jelzett időben a Truk-atoll Moen szigetén.

Ugyanakkor Daniló bácsi belekapaszkodott a *Kobra* kötéllétrájába, és azon igyekezett, hogy feltornássza magát a mocskos kis motoros fedélzetére. A *Kobra* eredetileg gőzösnek készült, aztán kidobták belőle a gépet, és lett belőle sóner vitorlázatú hajó. A legújabb tulajdonos leszereltette a vitorlákat, és olajmotort tetetett a hajóba. Így lett Kobrából motoros hajó. Tekintettel arra, hogy legalább ötven évvel ezelőtt épült, a régi, ósdi formán a motor sem változtatott. A viszonylag rövid hajótest (28 méter) és a magas oldalrész (7 méter) azt hirdette, hogy a hajót még akkor építették, amikor nem sokat számított a csinosság, de annál inkább a biztonságos hajózás.

– Aki ezzel a tragaccsal felborul – szokta volt mondani Riffles kapitány –, az dobja bele a tengerbe kapitányi oklevelét, és menjen szódavízgyárosnak!

Hát ebben Riffles kapitánynak igaza volt. A 28 méter hosszú, 11 méter széles, 7 méter oldalmagasságú és 3 méter merülésű hajó a legnagyobb viharokban is biztonságosan úszott, hányódott a tengeren. Pedig ötven év alatt ugyancsak volt része a *Kobra* hajósainak viharban, ciklonban, hurrikánban, de még tájfunban is, hiszen ez a nagy időt és a sok alakítást látott vízi alkalmatosság még a Fülöp-szigetek északi részére is elvetődött.

Két dolgon azonban nem lehetett segíteni. A mérhetetlen piszkosságon és a hajó tragikus lassúságán. Ezért azután olyan legénység verődött össze a *Kobrán*, amelyik méltó volt a hajóhoz: piszkos és lassú.

Ilyen volt maga Riffles kapitány is.

A kikötőben úgy tudták, hogy szappant legutoljára az esküvője napján használt. (Kerek

húsz évvel ezelőtt volt az esküvője!) Sietni pedig annyira nem szeretett, hogy ha teszem azt, az idő nyugodt volt, és éppen, nem kívánkozott, hogy a parancsnoki hídon tartózkodjék, inkább fel sem ment a kabinfedélzetről a hídra vezető tizenkét vaslépcsőn. Leült a lépcső aljára, és inkább egy szót sem szólt, rábízott mindent embereire. így történt meg azután egyszer, hogy a motorhajó a Laguna-szigetek helyett Fidzsin kötött ki. Ami testvérek között is 500 kilométer eltérést jelent!

– Annyi baj legyen – mondta akkor Riffles kapitány –, azért teremtette isten Fidzsit, hogy ott is kiköthessünk!

Már ezekből a kijelentésekből is látszik, hogy Riffles kapitány kedélyes ember. Az is. Ő az olyasmit, hogy „tragikus", „szörnyű", „megdöbbentő" – nem ismerte. Gyermekes mosollyal nézte a közelgő orkánt, vagy magát a hajót, amikor a hullámok között vergődött. Ha a hajó korallszirtek felé sodródik, nincs az a tengerész, akinek a szíve ne dobogna a rémülettől. Riffles kapitány ilyesmit soha nem érzett.

– Minek félni? – mondogatta. – Egyszer úgyis vége van mindennek. Én nem félek. Elég sok sört, rumot, whiskyt, gint ittam. Minden további ital csak ajándék!

Talán ennek a megdöbbentő nyugalomnak lehet köszönni, hogy Riffles eddig minden bajból kihozta ócska hajóját. Ezért is hívták óceán-szerte ezt a különös kapitányt Ördöngös Rifflesnek.

Daniló bácsi még akkor találkozott ezzel a kapitánnyal, amikor a háború alatt Newportban Oregon tengeri kikötőjében, a partra szálló egységek hajófelszerelő üzemében dolgozott. Ott volt alkalmazásban Riffles kapitány is.

– Gyanús fickó vagyok – mondta akkor –, mert én az admirálisoknak is megmondom a véleményemet. Na hallja, az USA-ban a legtöbb admirális pénzért veszi a rangját! Hát mit tudnak az ilyen fickók?! Azért volt Pearl Harbour is, mert ilyen pasasok parancsnokolnak! Ezek hajóznak, én nem!

Erre gondolt Daniló bácsi, amikor felmászott a *Kobra* meredek oldalán.

A fedélzetre érve még a lélegzete is elállt.

Ennyi piszokra, szennyre mégsem volt elkészülve!

A régi magyar hajózásban sok kivetnivaló akadt (főleg a szegénység és a valóban túlzó profitéhség), de a hajók kívül-belül ragyogtak, és az emberek sem jártak rongyban. Daniló bácsi ezt a nagy tisztaságelméletet örökítette tovább hajóin. Dlyan kényes volt a fém alkatrészekre, rézbikákra, rézszellőzőkre, nikkelezett feszítőkre, kapcsokra, karabinerekre, mint a háziasszony az ezüstjeire. De a fedélzet deszkáira is. Mindennap kétszer, reggel és alkonyatkor, hófehérre kellett sikálni hajóin a fedélzetet!

De ha igaz, hogy az ördöngös Riffles esküvője óta nem használt szappant, úgy igaz az is, hogy a *Kobra* fedélzetét más, mint időnként egy-egy vihar, nem mosta le!

Porral és szeméttel összekevert olajfoltok, eltaposott, bűzlő kopracsomók éktelenítették el a *Kobra* különben is barnás-fekete fedélzetét.

Amikor Daniló bácsi felért a fedélzetre, óvatosan körülnézett.

Az első raktárnyílás tetején, hullámvédő ponyva árnyékában három meztelen alak aludt. A felépítménynél, a konyhaajtó előtt, nyugszékben valaki újságot olvasott. Előtte asztalkán szódás– és rumosüvegek sorakoztak.

Ez az alak volt Riffles kapitány.

Szakadozott vászonnadrágban, ócska ingben élvezte a délutáni nyugalmat.

Daniló bácsi hátrafordult, leszólt a csónakba:

– Várjatok meg.

Ketten intettek fel a parancsnoknak: a néger Pedró és Bambina, vagyis Lilian Marochini.

Ök látták el a gigg evezős legénységének szerepét.

Ezzel Daniló bácsi igen óvatosan megindult a kosztelep felépítménye felé.

Riffles kapitány a léptekre és a hangra hátrafordult. Levette a szemüvegét, letette az

újságot (ami több hetes volt, de az ilyesmi nem zavarta), s meglepetésében felállt.

„Én még Gábor arkangyal előtt sem állnék fel – szokta hangoztatni. – Én ülni szeretek.”

Most felállt.

– Szellemet látok talán? – kiáltotta recsegő, italtól ködös hangján. – Szellemet?

Még a karját is széttárta, mintegy üdvözlésül, ami a leges-legnagyobb kitüntetés volt a világ egyik legpiszkosabb kapitánya részéről.

– Captain – harsogta –, ön lenne az valóban?

– Igen, ha megengedi, én vagyok – állt meg Daniló bácsi a *Kobra* kapitánya előtt. – Én vagyok teljes terjedelmemben, kedves Riffles kapitány.

Ezzel megrázták egymás kezét, mint igaz barátok.

Mert azok voltak. Daniló bácsi megszerette ezt a furcsa, rendetlen, de igaz szívű, fura figurát, aki azért volt ocsmány kinézésű és részeges, meg hát olykor undorítóan cinikus, mert megrángatta az élet, és a szenvedéseire más orvosságot nem talált. Riffles kapitány pedig mélyen tisztelte Daniló bácsit fennkölt szelleméért, igaz bajtársiasságáért, hatalmas szakmai tudásért.

– Hogy kerül ön ide? – csodálkozott Riffles kapitány. – Csak nem annak a jóképű ponyvás teknőnek a tulajdonosa?

És a namuri lagúnaöböl déli részére mutatott, ahol a *Sadra II* ringott láncain.

– De igen – mosolygott Daniló bácsi. – Az az én hajóm. Ismerte a *Lady Anne*-t, Samuel Duncan kapitány hajóját?

– Hogyne ismertem volna! Olyasféle hajó. mint az öné. Daniló bácsi jót nevetett:

– Nem olyasféle, de – az is.

Ezzel a két kapitány leült, előzőleg Riffles megfordította a vendégszékre dobott párnát. Ügy kevésbé volt piszkos. A napvédő ponyva alatt megtárgyalták az elmúlt idők eseményeit, mióta nem látták egymást.

– Engem már negyvenhárom őszén elengedtek Newport-ból. De a *Kobrát* csak fél éve vettem újból át. Ronda hajó, mi?! De állítom: nem cserélnék senkivel! Huszonhárom évig jártam ezzel a tragaccsal a Csendest, soha semmi bajom nem volt. Még huszonhárom év, amikor is nyolcvanhárom éves leszek, s akkor nyugodtan megyek nyugdíjba.

Ezzel az ördöngös Riffles jóízűen nevetett.

Közben kell hogy szót ejtsünk arról is, Daniló bácsi nem ok nélkül került a kopraszállító hajóra. Sejthetitek, ő is a lábnyom után kutatott. A gumitalpú cipőből ítélve valóban az volt a helyzet, hogy használója csakis tengerész lehetett. A *Hunter* őrhajó-ágyúnaszádról akkor szállt partra az első csoport, amikor Pedró és Lilian hozzáfogott az evezéshez, hogy a kapitányt átvigye a koprahajóra. A bennszülöttek különben is mindent szemmel tartanak, és az öreg Rauri kijelentése szerint más, mint a *Kobra* legénységéből néhány ember, nem lépett partra Namuron az elmúlt napokban. Ellenben határozottan érdekes, hogy a kritikus időben – amikor barátaink a krokodil alatt elmélkedtek – Namuron nem láttak semmiféle gyanús személyt.

– Az ismeretlen csakis a *Kobra* emberei közül kerülhetett ki – állapította meg Harrison.

És amikor Daniló bácsi megtudta, hogy a *Kobra* kapitánya nem más, mint Riffles, az ördöngös Riffles, elhatározta, hogy személyesen megy át „nyomozni” a koprás hajóra.

– Oly rendes embernek tartom, és olyan barátságban vagyunk egymással, hogy még az esetet is el merem mondani neki – jelentette ki a nagy tengerész. – Tudom, kicsoda Riffles kapitány: koszos ember, cinikus hústömeg, de – jó barát. És mi jó barátok vagyunk!

Így került át Daniló bácsi a *Kobra* fedélzetére.

Rövid idő alatt megtudta, hogy a kapitányon, a két kormányoson, a két gépészen és a civil felvásárlón kívül a hajónak hat fedélzeti matróza van.

– Mind a hat ült már börtönben eleget – közölte nyugodtan Riffles kapitány. – Én csak a börtönviselt pasasérokat szívelem. Nekem az a fontos, hogy a hajó biztonságban ússzon, és

minél több kókuszdiót szedjünk össze. A küllemre nem adok semmit. Idővel mindent úgyis ellep a piszok. Gondoljon csak Pompejire és a különböző ásatásokra.

Daniló bácsi elmosolyodott. Nem lehetett mosoly nélkül ránézni az Ördöngös Rifflesre, erre az örökösen izzadó, csupa maszat, borotválatlan, kellően meghízott emberre. Egyik pohár grogot, szódás rumot a másik után nyelte le fáradhatatlanul. Mintha csak pesti csapvizet ivott volna, annyi sem látszott a nézésén, a beszédén.

– Egyszer valami zrí miatt vizsgálati fogságban ültem -mesélte az Ördöngös Riffles. – Nyolc napon át csak közönséges vizet ihattam. Végül is rabkórházba kellett vinni, annyira rosszul lettem. Velem ugyan nem itat vizet senki! Proszit, kapitány!

Múlt az idő. Néha egy-egy ember elhaladt a kapitányok mellett. Daniló bácsi jól megnézte őket.

– Ez a kettes gépész … A főkormányosom … A vitorlamester … Azok ott hárman a raktártetőn, matrózok …

Daniló bácsi „jól megnézte mindegyiket, főleg a lábukat. Egyik sem hordta azt a bizonyos USA Navy gumitalpú cipőt.

Egyedül Riffles kapitányon volt ilyen cipő!

Ez egy kicsit megzavarta Daniló bácsit, de a gyanú legkisebb jelét is elhessegette magától. Olyan világ nem volt és nem lesz, hogy Riffles kapitány lekuporodjék egy bokorban, és onnan lessen valamerre. Riffles kapitány csak ülni szeret, méghozzá fonott székben.

– Ön – tette fel a kérdést Riffles – hová és milyen árut szállít a hajójával?

Daniló bácsi csendesen mondta:

– Bevallom, kapitány, én semmiféle árut nem szállítok. Tengerkutató lettem. Valamikor erre a pályára készültem, s most valóra váltom tervemet. Számomra ez a legjobb üzlet. Rengeteg múzeum, tudományos intézmény pusztult el a bombázásokkal, a városharcok alatt. Az elveszett anyagot pótolni kell. Hát én a kutatás mellett gyűjtéssel is foglalkozom. Annyi a rendelésem, hogy magam se tudom, mint lehet teljesíteni a kívánságokat.

Riffles kapitány elismerően csettintett.

– Ez igen, kapitány! Ilyesmire senki nem gondol. Az ötlet kiválóan méltó önhöz, gratulálok!

És akkorát röhögött, hogy a három matróz a raktártetőn felébredt, felkönyökölt, és a kapitányok felé nézett.

Árnyék vetődött a fedőponyvára.

Valaki lefelé jött a parancsnoki hídról.

Vékony, cingár emberke volt, kopasz fejjel, madárképpel, hegyes orral. Daniló bácsi majdnem elnevette magát, ahogy ránézett.

A soványságot még csak hangsúlyozta, hogy a férfin rövidnadrág, úgynevezett sort és rövid ujjú ing volt.

– Mr. Cimarron, a felvásárlóm – mutatta be Daniló bácsinak a *Kobra* kapitánya a fura kinézésű férfit. – Turkovics kapitány a volt *Lady Anne-ről*, ha emlékszik erre a hajóra.

Gyerekesen vékony hang válaszolt:

– Hogyne emlékeznék, kapitány. Húsz éve vagyok felvásárló és rakomány felügy elő, így minden hajót ismerek Óceániában. A *Lady Anne* amott horgonyoz, uram, megismerem.

Daniló bácsi meglepődve nézett a gyerekes figurára. Hát ami azt illeti, Mr. Cimarron egyáltalában nem volt férfias jelenség! Nevéről ítélve mexikói lehetett, de a hegyes orr, a kopasz fej, a madárkép inkább kanadai franciának hirdette.

– Ha megengedi, Riffles kapitány, partra szállok – folytatta a kis ember. – Úgy érzem, még néhány mázsára való koprát tudok összeszedni a szigeten. Az egyik embert magammal viszem.

Amikor Mr. Cimarron lesietett a felépítményről az alsó fedélzetre, Riffles megjegyezte:

– Utálom. Ronda pasas. De érti a felvásárlást. Beszéli a niggerek nyelvét, ami sokat jelent. Kiszedi belőlük a legutolsó kiló koprát is. De nem beszámítható. Néha naphosszat bezárkózik a kabinjába, és hol bibliát olvas, hol zsoltárokat énekel. Tegnap délután óta ki se tette a lábát a partra. Most meg rohan, hogy összeszedjen néhány mázsát. Bolond ember! -

Daniló bácsi felhúzta a szemöldökét. Amikor ránézett Ci-marronra, az volt az érzése: íme, itt az az ember, aki megleste őket. A gyanús kinézés ezt sejtette, sőt a gumitalpú vászoncipő is. A felvásárlón ugyanis ilyenicjpő volt!

– Én úgy emlékszem, Riffles kapitány, hogy emberét ma délelőtt láttam a parton – mondta csendesen, közömbösséget, érdektelenséget színlelve Daniló bácsi. – Talán téved, Riffles kapitány?

A kérdezett megvonta a vállát.

– Bah, dehogyis tévedek! Reggel óta ötször üzentem neki, hogy menjen ki a partra, de nem ment. Zsoltárokat énekelt. Tudja, milyen szörnyű ilyen keserves nótákat hallgatni?

Riffles most közelebb húzta a székét, és halkabbra fogta a hangját:

– Ettől azonban még lehet élni. Előbb-utóbb úgyis kirúgom vagy leütöm ezt a Cimarront, bármennyire is kitűnő felvásárló! De ez most nem érdekes… Ellenben mi ketten jó barátok vagyunk, igaz-e, Turkovics kapitány?

162

Elhallgatott, körülnézett.

A nap lassan-lassan a lagúna szélére ért. Közelgett az alkonyat. Álmosító, áporodott csend ült a hajón. A fedélzetraktár tetején két ember aludt, a harmadik kiment a partra a felvásárlóval. Hogy a *Kobra* többi embere merre lehetett – ki tudja? A *Hunter* őrhajó két motorcsónakja őrült iramban rohant a lagúna déli része felé. Versenyeztek az amik. A parton csendesen bókoltak a kókuszpálmák és a meredek törzsű howe-pálmák. Több piroga és két katamarán úszott kifelé a lagúnából – halászok ültek a kis vitorlásokban. A távolban fehéren csillogott a *Jadran II* teste.

Riffles felemelte poharát. Ivott.

– Tudja, különös dolgok történnek itt a Csendesen, Tur-kovics kapitány – mondta szokatlan csendességgel. – Én nem ártom bele magamat semmibe, én koprát gyűjtök. Ez az én vallásom. De maga idegen ezen a vízen, és a barátom, tehát kötelességem figyelmeztetni.

Kis szünetet tartott. Ivott. Amikor lehajtott egy pohárral, megkönnyebbült. Most is.

– Figyeljen,– Turkovics kapitány. A háborúnak vége van, kampec, befejeződött. így mondják. Az igazság azonban, hogy nincsen vége. Egy s más történik, ami ezt az utóbbit bizonyítja. Talán hallott már arról, hogy akad még bőven sziget, ahol japán katonák bandái garázdálkodnak, de olyasmi is megtörténik, hogy torpedótalálattól elsüllyed egy hajó, vagy kifosztanak egy-egy lőszerállomást. Szóval, uram, nincsen éppen béke. Számomra az a legfontosabb, hogy ne süllyedjen el a *Kobra*, és minél több koprát gyűjtsünk. Ezért én nem beszélek, nem látok, és ha kérdeznek, nem szólok! A múltkorában megállított a *Huron* nevű őrhajó, és a parancsnok faggatni kezdett, hogy mit tapasztalok a vizeken. Én, uram, mondtam, nem tapasztalatok semmi mást, mint azt, hogy a niggerek licitálnak a koprával, és úgy kell minden mázsát kicsalni tőlük, mintha arany lenne!… Ezt mondtam a *Huronnak.* Pedig hát én mégiscsak látok, mert szokásom a nézelődés. Ezért engedje meg, kapitány, hogy két esetben legyen igen óvatos. Mivel említette, hogy tengerkutatónak csapott fel, meg mindenféle

163

tengeri gezemicét akar gyűjteni, megtörténhet, hogy olyan helyekre is elvetődik, ahol bajba keverheti hajóját.

Ujabb szünet, újabb ivás. Daniló bácsi nyugodtan szívta pipáját. Most már érezte, hogy hagyományos já szerencséje hozta fel a Kobrára. Lám csak, igaz a régi tengerészmondás: idővel a bajból is jó lesz! Ha Zoller főkormányos örökösen gyanakvó szeme nem fedezi fel a lábnyomokat, talán eszébe se jut érdeklődni a koszos kopragyűjtő hajó kapitánya után.

– Proszit!

-r Proszit – mondta Daniló bácsi is, de nem ivott.

Annyira mégse szerette a rumot, hogy abból tíz pohárral lehajtson. „Úristen – gondolta Daniló bácsi –, hány hordó rum kell ennek a Rifflesnek, míg megtelik a *Kobra* raktára koprával?!”

Riffles jóízűen csettintett, majd folytatta:

– Ismétlem, két esetben legyen óvatos. Ne keresse fel a Truk-atollt, és ne hajózzon a Karolinákhoz tartozó Kapinga-maringi környékén.

– Ugyan miért ne, kapitány? – tette fel a kérdést nyugodtan Daniló bácsi.

– Mert nyilvánvalóan ön se szeretné, ha hajójával együtt a tenger fenekére kerülne! Kár

lenne a szép *Lady Anne-ért*, kapitány.

Riffles elhallgatott. Pipára gyújtott, ivott. Daniló bácsi agyában felrémlett a Karolinák térképe.

Kapingamaringi. <

A Karolina-szigetcsoport legdélibb részén található, alig 77 tengeri mérföldre az Egyenlítőtől északra. Ha jól emlékszik, lagúnasziget, legközelebbi szigettársa Nukuoro. Délre már a Salamon-szigetek következnek.

– Talán különös, hogy minden más magyarázat helyett így intem önt, kapitány – hallotta Riffles hangját –, de nem tehetek másként. Egyszerűen vegye tudomásul egy olyan tengeri róka tájékoztatását, aki tudja, mit mond. Kerülje Trukot, és kerülje Kapingamaringit. Ennél többet nem mondhatok.

Ezzel keresztbe tette vaskos lábát. Daniló bácsi közömbösen Riffles gumitalpú cipőjére nézett. Még a lélegzete is elállt: a *Kobra* kapitánya, aki bizony nem sokat adott a jó mo-

dórra, valósággal a vendége orra alá dugta kiadós méretű, fehér gumitalpú, kék színű vászonból készült tengerészcipőjét. Méghozzá a jobb lába került így Daniló bácsi orra alá, és igen jól látta, hogy a gumitalpról a harmadik és negyedik rovátka hiányzott!

A cipő tehát azonos azzal, amelyikkel „valaki” a kétéltű krokodil mellett, a homokban otthagyta a lábnyomokat!

Ebben az esetben ez a valaki csak Riffles kapitány lehetett!

Daniló bácsi értetlenül bámult ki a lagúnára, ahol a nap éppen utolsó sugarait fürösztötte a tükörsima vízben.

A feltevés, amilyen könnyen jött, éppen olyan lehetetlenségnek is látszott.

Riffles kapitány közismerten irtózik a járástól. Hogy egy bokorban feküdjék, az még talán lehetséges, de az már nem, hogy kiugorjon a bokorból, és elszaladjon. Ez olyan-abszurdum, mint lenne az, ha Arany János szobra éjfélkor feltápászkodna ültéből, és sétára indulna a pesti Nemzeti Múzeum kertjében.

De hát akkor? .. '.

Daniló bácsi lehajolt, mert leejtette a gyufáját. Szándékosan ejtette le, hogy még közelebb kerüljön Riffles kapitány kiadós méretű talpához. Mit is mondott Rauri? Azt, hogy érzi a kátrányszagot. Nos, a *Kobra* fedélzetdeszkáinak közeiből igen sok helyen kiolvadt a kátrány, és ez a talpon is meglátszott. A talp rovátkái között több helyen ott éktelenkedett a kátrány, kivéve a harmadik és negyedik rovátkát, mert az hiányzott.

Igen, a cipő azonos volt a keresettel.

És a személy?

Daniló bácsi felvette a gyufásdobozt.

Majd megtömte a pipáját, és azon volt, hogy rendezze gondolatait.

Riffles kapitány jóindulatúan figyelmeztette, hogy kerülje el hajójával a Truk-atollt és Kapingamaringi környékét. Ez annyiból becsülendő, hogy Riffles kapitány olyasvalamit tud, ami Daniló bácsi számára igen fontos lenne. Talán Trukon vagy Kapingamaringin, esetleg a közelben levő valamelyik atollon lenne a támaszpont? De ha Riffles kapitány lenne az

a valaki, aki kileste, kihallgatta a Döglött Amerikai alatt lejátszódó beszélgetést, akkor figyelmeztette volna az idegen kapitányt, hogy kerülje a nevezett lagúnaszigeteket? Nem valószínű. Sőt – egészen biztosan nem tette volna.

– Min gondolkozik, kapitány?

Daniló bácsi kifújta a füstöt, és lenyomkodta a pipa parazsát.

– Természetesen azon, kapitány, amit az előbb mondott. Hogy kerüljem Trukot és Kapingamaringit. Mindenesetre nagyon köszönöm a figyelmeztetést.

– Barátok vagyunk, Turkovics kapitány. Newport összehozott minket.

– Igen, kapitány, barátok vagyunk. És mert azok vagyunk, engedjen meg egy kérést: azért

kerüljem ezeket a helyeket, mert ott– vagy arrafelé van a sokaktól keresett és meglepő módon elrejtett, titokzatos japán támaszpont?

ördöngös Riffles csendesen felnevetett.

– Hogy mi van vagy mi nincs ott, az önt éppen annyira nem érdekelheti, mint engem. Éppen azért intem az óvatosságra. És még valamire. Ha esetleg felbukkan az ön közelében egy igen sötét bőrű, sovány, hatalmas termetű, vad tekintetű ember, attól óvakodjék. Igyekezzék őt messzire elkerülni. Délszigeti típus, homlokán forradás van. Kerülje őt, kapitány … Teránnak hívják, de gyakran változtatja a nevét…

Riffles nehézkesen felállt. A főgépész és a főkormányos lépett az asztalhoz.

Az oldallétrán Mr. Cimarron mászott a fedélzetre.

Észrevehető gyorsasággal sötétedett, mint általában a trópusokon.

A raktártetőn fekvő egyik ember feltápászkodott.

– Hé, Jim, a lámpákat! – kiáltotta a *Kobra* kapitánya, és Daniló bácsihoz fordult. – Bocsásson meg, kapitány, de jœll hogy kiosszam a rendelkezéseket.

Daniló bácsi is felállt. Kezet nyújtott.

– Örülök, hogy láttam, kapitány.

– Hasonlóképpen, kapitány. Igyekszem viszonozni a látogatását.

166

Érezte, hogy Riffles melegen, barátilag szorítja meg a kezét. De azt is érezte, hogy egy szempár vizsgálódva, figyelve követi minden mozdulatát. Cimarron nézte figyelve őt.

– A tengerkutatás gyönyörű dolog, kapitány – mondta Riffles, amikor a csónaklejáróig kísérte vendégét. – Méltó a *Lady Anne* múltjához. Sok sikert és eredményt kívánok tudományos munkájához, kapitány! Gyűjtsön minél több cápát a múzeumok részére!

Daniló bácsi lemászott a létrán.

A létra tövében ott ringott a *Jadran II* giggje, benne Bam-bina és Pedró, a két evezős.

– A hajóhoz! – rendelkezett Daniló bácsi, és letelepedett a kormánypadra.

– Parancsára – hangzott egyszerre az evezősök válasza. ' A lagúna különböző részén kigyulladtak a fények.

A parton máglyatűz égett. Jelzés volt ez a hazatérő halászok számára.

Az amerikai őrhajó fényszórója hol az égre küldte sugarát, hol a lagúna elnyugvó vizére. Most értek vissza a motorcsónakok nagy dübörgéssel. Az őrhajó emelődaruja lenyúlt, és felemelte az egyik, majd a másik motorost.

A távolból fehér fény szikrázott egyre élesebben. A *Jadran II* árboclámpája.

Daniló bácsi gondolataiba elmerülve ült a kormánypadon.

Szokásával ellentétben egy szót sem szólt embereihez. Holott Bambina is, Pedró is kedvence volt. Egyre közelebb férkőzött szívéhez a mosolygó, életerős, bájos tekintetű tengerészlányka. Érezte, hogy a lány is vonzódik hozzá, mint aki apát keres nagy árvaságában. Gondoskodása, figyelmessége jólesett az öreg kapitánynak, aki mindent megkapott az életben (nagyszerű barátokat, nagy kalandokat, hírnevet, világjáró utakat), csak egyet nem: a családot. Igaz, Daniló bácsi számára a család – a legénység, a társak voltak. De a gyermek szeretetében, az asszony gondosságában mégsem volt része. Most, mióta JLilian Marochini a hajóján volt, most érezte azt, milyen jó érzés, amikor egy csengő női hang felel vissza a fedélzetről – jó reggelt!…

Ezúttal elmerülve, szótlanul ült a csónakban Daniló bácsi.

167

Nem tudott szabadulni attól az érzéstől, hogy Riffles búcsúszavainak különös hangsúlya volt. „Sok sikert és eredményt kívánok tudományos munkájához, kapitány.” Olyan hangosan, olyan szótagolva mondta, hogy lehetetlenség nem arra gondolni: ezeknek a mondatoknak éle volt, külön értelme. Mintha csak valaki előtt azt akarta volna bizonygatni a derék Riffles, hogy Turkovics Daniló nem más, mint tengerkutató tudós, akitől – valamiért, valami miatt –

nem kell tartani. De kinek szóltak akkor ezek a mondatok? Feltétlenül nem a jámbor képű főgépésznek, vagy a bárgyú főkormányosnak, hanem a madárképű Cimarronnak!…

' A gigg megbillent, ütődés hallatszott. A *Jadran II* fehér teste magasodott az érkezők elé. A hajótestet és a csónakperemet védő „pufferek” csikorogtak, recsegtek.

– Kapd el a kötelet! – hallatszott felülről Sottomarina hangja.

Amikor a parancsnok átvetette magát a hullámvédő palánkon, kiadta rendelkezését:

– Kéretem az első tiszteket, a főkormányost, a hajómestert, Harrison és Lajure urakat. De azonnal!

Mint mindig, amikor döntő események történtek, vagy a helyzetek döntőknek látszottak, Daniló bácsi „haditanácsot” tartott.

Részletesen beszámolt a koprás hajón tett látogatásáról. Különösen kiemelte, mit mondott Riffles Trukra és Kapinga-maringira, hogyan intette, figyelmeztette őt. Elmondta a gumitalpú cipővel történt „találkozást”, Cimarronnal kapcsolatos megfigyeléseit, Rifflesnek azt a kijelentését, hogy nagyon ügyeljen egy bizonyos Teránnak nevezett emberre és végül: a búcsúzás kihangsúlyozott mondataira.

A haditanács a parancsnoki kabinban gyűlt össze, és elmúlt éjfél, amikor a végéhez közeledett.

– Szerintem Riffles a japánok embere – állapította meg Zoller főkormányos szokott hevességével.

A parancsnok megrázta fejét.

– Nem hinném. Inkább úgy hiszem, hogy sok mindent tud, ' de nem akar magának bajt okozni. Ez érthető is. Valójában

kereskedő, aki üzletet szeret kötni.

163

– De a cipő! Valóban látszott a rovátkák hiánya?

Ezt a kérdést immár másodszor, Harrison tette fel. Nem tudott szabadulni attól a gondolattól, hogy aki hordja, az lehetett a leskelődő is.

– Én is ismerém Riffles kapitányt – jelentette ki Szevér. -Képtelenség, hogy ő akár csak két lépést is szaladjon!

– De hát akkor … ?

A kabin Aladdin-rendszerű függőlámpája csendesen himbálódzott. Pipák és cigaretták füstje, mint szürke felhő kavargott a lámpa rácsai között.

Figyelmes, napégette arcok fordultak hol egymás, hol a kapitány felé.

De hát akkor …?

Lajure szólalt meg:

'– A *Kobra* ismert kopraszállító hajó. Rifflesért nem tenném tűzbe a kezemet, captain. De egyetlen japánért, egyetlen amerikaiért sem. Mi már ilyenek vagyunk, szigetlakók. Sokat csalódtunk. Cimarron pedig, captain, jól érzi: gazember.

Harrison hevesen bólintott.

– ö az, aki meglesett minket!

– És a cipő, a kapitány cipője? – tette fel a kérdést Zoller. Daniló bácsi mosolyogva Harrisonra nézett.

– Nos?

A sötétbarna arcon megmerevedtek az izmok.

– Az a cipő Cimarroné volt – mondta Harrison. – De valahonnan meglesett minket, és látta, hogy felfedeztük a nyomait. Ezért kicserélte a cipőket a kapitányéval!

Sottomarina felnevetett.

– így már lehet, corpo di bacco!

– Igen jól látja, Mr. Harrison – helyeselt Zoller.

– Csak egy baj van – jelentette ki Danilo bácsi. – Riffles szerint Cimarron nem ment ki

egész nap a partra.

Harrison megrázta a fejét.

– A kapitány téved. Az ilyen iszákos ember néha az egész délelőttöt átalussza, és azt hiszi, hogy ébren volt. Téved a kapitány, mert amikor kora délelőtt a bátyám házától eljöttem, láttam a felvásárlót.

– Ezek szerint a Kobrával vigyáznunk kell – állapította meg Szevér.

– Mégis azt mondom: Riffles a barátom, és bízom benne – szólt közbe Daniló bácsi. – ígérte, hogy meglátogat, nyilván holnapi akkor majd igyekszem belőle többet kivenni. Talán itt szívesebben beszél.

Az asztalkán kiterített térképre mutatott:

– Itt van Truk és itt van Kapingamaringi. Úgy érzem, ide kellene eljutnunk…

Körülállták a térképet, mindenki a jelzett helyre nézett. Truk és Kapingamaringi.

– Az a kérdés, hol tartják fogva Motopu La Keát és a fiát, Naumót – dünnyögte Lajure.

– Trukon Sendai Ogimura lakik, ott nem lehet semmiféle titkos támaszpont – mondta Harrison. – Inkább Kapingamaringin…

Daniló bácsi összehajtotta a térképet.

– A legokosabb, ha reggelig elhalásztunk minden döntést. Esetleg még Riffles kapitánnyal is tudok beszélni. Megígérte, hogy átjön hozzánk.

Ebben maradtak.

Reggelre meglepődve láthatták, hogy a *Kobra* nincs a tegnapi horgonyzóhelyen. A *Kobra* eltűnt a lagúnából. Tintán, Boggerlab embergyűlölő halásza látta, amint éjfél után egy órával a kopragyűjtő hajó kipöfögött az Északi úton.

HETEDIK FEJEZET

MIT TALÁLTAK A LŐSZER SZIGETEN

Az öreg Rauri halálát a fia, ifjabb Rauri vette észre, amikor hajnalban bement a házba, hogy elkérje apjától a mélytengeri halászhálót.

Az öreg Rauri akkor már nem élt!

A fűkunyhó küszöbén feküdt, szétvetett lábbal, karral. Mellén tenyérnyi alvadt vér és rengeteg légy. Az öreg Raurit meggyilkolták!

Többen emlékeztek arra, hogy éjfélkor még hallották, amint a régi szokások varázslója énekelte véget nem érő dalát. Egyszerre csak abbamaradt az éneke. Akkor ölhették meg az öregembert, Mikronézia múltjának élő tanúját, Kwajelein-atoll híres emberét, Motopu La Kea atyai barátját. Késsel ölték meg, szíven döfték, nyilvánvalóan éneklés közben, amikor révetegen nézett fel a holdra, a primitív népek furcsa hitének nagy szellemére. És a halott ember mellén, késsel bemetszve a bőrbe, ott volt a jel:

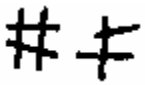

Ősi jel ez, századok generációi örökölték egymástól, mint annyiféle fába, homokba rajzolt jelet. Annyit jelent: *vigyázzatok, mert így jártok!* Intés, figyelmeztetés mindenki számára, hogy ne kövessék Rauri példáját.

Amikor jelentették az esetet az őrhajó parancsnokának, annyira érdektelenül fogadta a hírt, hogy dühösen kifakadt:

– Egy koszos niggerrel kevesebb van! Hullott belőlük bőven a háború alatt, de mégsem elég! Ha megölte egy haragosa, majd a haragost megöli egy másik haragos! ilyenek ezek a niggerek!

De azért kiküldött egy tengerészőrmestert, hogy vizsgálja meg az esetet. Az őrmester, óriási revolvertokkal az oldalán, rágógumit csámcsogva, tarkóra csapott sapkában, selyemingben, morogva megnézte a halott öregembert, majd ennyit mondott:

– Oké – és ezzel visszament a hajóra.

Egy negyedórán belül a *Hunter* felszedte horgonyát, és látványos zászlójelzések között eltűnt Namur elől.

Pedig Daniló bácsi átüzent az őrhajóra, hogy szeretne tisztelegni a parancsnoknál. Az amerikai meg visszaüzent Capriatával, hogy nincs módjában fogadni a *Jadran II* kapitányát.

– Azt mondta az ügyeletes tiszt – jelentette Capriata –, hogy a parancs értelmében tovább kell hajózniuk.

Ámbár Daniló bácsinak fontos közlendője lett volna, így nem tehetett mást, mint tudomásul vette az őrhajó parancsnokának elutasítását.

– Ezeket ugyan önmagukon kívül nem érdekli más! Amerikaiak!

Ezt állapította meg a mi tudós tengerészünk.

Daniló bácsi, amikor szokása szerint korán kelve kinézett a kabin ablakán, és megállapította, hogy a *Kobra* nincsen tegnapi horgonyzóhelyén, közömbös pillantást vetett a kabinfalra erősített, lecsapható mahagóni asztalkára. Ezen az asztalkán tartotta *a Jadran II* kapitány-tulajdonosa legfontosabb térképköteteit, hajózási kézikönyveit, egy apró, de igen kitűnő aneroidot, egy ugyancsak kitűnő kronométert és egy Putnam Co. Putnam-rendszerű kézi tájolót.

Daniló bácsi is, mint minden igazi tengerész, szerette, ha közvetlen közelében, tehát fekhelyétől alig karnyújtásnyira ott az a néhány műszer, térkép és kalauzkönyv, aminek a,

segítségével azonnal megállapít időjárást, időt és irányt, annak ellenére, hogy a navigációs kabintól mindössze egy ajtó választotta el.

Erre az asztalkára tekintett Daniló bácsi közömbösen.

De menten felhúzta szemöldökét, amikor észrevett valamit a kronométer ládikója mellett.

Ez a valami egyszerű pálmafakéreg volt, alig tenyérnyi", s rajta két ábra:

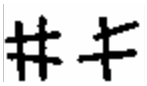

Arra emlékezett, amikor a haditanács eltávozott, és ő lefeküdt, a kéregdarab nem volt ott.

Azonnal hívatta Szevért, Szevér pedig Durbin Catalanit, a Srácot, aki ellátta az éjjeli őrséget.

– Hol tartózkodtál éjjel az őrség alatt? – tette fel a kérdést a kapitány.

A Srác, mint aki biztos a dolgában, szemrebbenés nélkül válaszolt:

– Hol a hajóorrban, hol a taton, hol itt a felépítmény előtt.

– Egyszer sem aludtál el?

– No, no, signore capitano, egyszer sem. Magabiztosan, nyugodtan csengett a fiú hangja. Hanem azért mégis csodálkozva nézett.

Daniló bácsi hümmögött. Ismerte már annyira legújabb matrózainak legfiatalabbjai, hogy tudja: igazat mond. Tiszta, becsületes tekintetében inkább csodálkozás, mint meghökkenés volt, hogy ilyesmit kérdez tőle a kapitány.

– Semmi gyanús mozgást nem észleltél a fedélzeten?

– No, no, signore capitano.

– Helyes, elmehetsz.

Valaki tehát a kabinablakon át rátette az asztallapra a kéregdarabot.

Annál nagyobb volt azután Daniló bácsi meglepetése, amikor kiderült a gyilkosság és az, hogy a szerencsétlenül járt öreg varázsló mellén azonos jel van: *Vigyázz, mert így jársz!* Vagyis úgy, mint az öreg Rauri!

Intés, fenyegetés, figyelmeztetés!

Erről akart jelentést tenni Daniló bácsi a *Hunter* őrhajó parancsnokának. De hát az őrhajó ugyanúgy elpöfögött, mint a *Kobra.*

– Valójában nem is bánom, hogy nem sikerült – mondta egy idő múlva Daniló bácsi, amikor társaival visszajött a hajóra, és látta Rauri tetemét. – Úgy érzem, mindent nekünk kell megoldani. Ránk hárul mégtalálni Motopu La Keát, esetleg Naumót is. Egy biztos: az ellenfél sejt valamit. Tehát vigyáznunk kell. Nagyon kell vigyázni!

Ránézett a körülötte állókra.

Ott volt mindenki, aki a *Jadran II*-höz tartozott.

A derék Szevér, a hűséges Sottomarina, a becsületes Piccolo Piede, a szókimondó Zoller, a „kormos képű" fogadott gyerek, Pedró – a régiek. De a régiek közé számított Jokohama Jim is, akivel valóban csoda történt. Jokohama Jimet neggyógyította a tenger!

És ott álltak a többiek is, az „újak": a „kórházkompánia", najd Harrison és Lajure, akik kettős szerepet töltöttek be a íajón: kormányosok voltak és megbízói Daniló bácsinak. És régül – itt Daniló bácsi elmosolyodott – ott kuporgott a főárboc kötélbakján Bambina, a hajó kedvence.

A parancsnok kinézett a vízre, a tintakék lagúnára, a part vakítóan fehér homokcsíkjára, a haragoszöld pálmafákra. Sehol a közelben hajó, de még egy piroga vagy katamarán sem.

Eltűnt a *Kobra,* elhajózott a *Hunter.*

Ugyanakkor a távolból egyenletes dobütést lehetett hallani.

Tam-tam, ta-tap, tam-tam, ta-tap …

Ta-tap…

Messziről, nagyon messziről hasonló dobütések hallatszotok.

Tam-tam, ta-tap, tam-tam, ta-tap …

Az öreg Rauritól, Mikronézia varázslójától búcsúztak az atollok emberei.

Daniló bácsi újból körültekintett, majd megszólalt:

– Mindnyájan tudjátok, hogy utunk első szakaszának mi a célja. Megtalálni, és ha él, kiszabadítani a japok fogságából Motopu La Keát, Mikronézia hősét, valamint a fiát, akit nyilvánvalóan azért raboltak el a múltkorában, hogy zsarolhassák vele az apát. A második cél – visszajutni Európába, az Adriára. De hát még az első cél kezdetén tartunk csak…

Újból körüljártatta tekintetét az arcokon. Kezdetben, amikor Daniló bácsi megtárgyalta a vállalkozást Harrisonékkal, úgy tervezték, hogy csakis a parancsnok legközvetlenebb emberei tudják meg, milyen céllal tartózkodik a hajón Harrison és a társa, Lajure, valamint József és Mihály, a két jóképű, sötét bőrű fiatal bennszülött. Még maga Daniló bácsi is úgy érezte: a leghelyesebb, ha a „kórháziak" előtt – legalábbis egy időre – titokban marad az út első szakaszának – tehát Motopu La Kea felkutatásának – célja. De hát az indulást követő első napokban egyre inkább nyilvánvalóvá vált, hogy nem lehet, de nem is szabad titokban tartani a *Jadran II* nagy feladatát. így azután – éppen a tengeralattjáró támadását megelőző napon – Daniló bácsi tájékoztatta Jokohama Jimé-ket, milyen célból tartózkodnak Harrisonék a hajón.

– Nem kétséges – mondta a kapitány –, könnyen veszedelembe kerülhetünk.

– Bánja az ördög, signore capitano – nevetett Capriata. – Bánja az ördög! Kerüljünk. Én mondom, Jerome Capriata, a nápolyi, hogy megtaláljuk azt a Motopu La Keát! És talán bosszút állhatunk a *Pernambuco* és Marochini kapitány elpusztításáért. Mert szerettem azt a hajót és a kapitányt, uram, nagyon szerettem!

Ezzel Capriata átölelte a mellette álló Bambinát.

– Bambina, így van?

A lány, aki pedig elsősorban is tengerésznek tartotta magát, most is úgy járt, mint a fedélzetre lépés első percében. Könnyezett. *Pernambuco* és Marochini kapitány! Igen, a régi hajó és az apa, akit imádásig szeretett. Hát lehet nem könnyezni, ha rájuk kerül a szó, és olyan embertől, mint Capriata, aki a háború előtt tagja volt az elsüllyedt hajó személyzetének?

Igen, Bambina könnyezett. Persze elfordult, majd Capriata háta mögé húzódott. De hát a kapitány megszólította:

– Bambina, most már tudod, hogy nem egyszerű útra vállalkozunk. Sőt, inkább azt mondhatjuk: nagyon veszedelmes út előtt állunk. Tegyünk át valamelyik hajóra, vagy velünk maradsz?

Daniló bácsi hangja megremegett. Egyszerre úgy érezte: rettentő veszteség érné, ha ez a csillogó szemű, szőke hajú lány azt mondaná, hogy nem marad a sóneren.

Nagy figyelemmel nézték a többiek is Lilian Marochinire. Különösen egy arc. Durbin Catalanié. A Sráccal különben is baj volt. Nótás kedvű, mókacsináló, derűs legény volt, de mióta Liliant megismerte – mintha szavát vesztette volna! Csendes lett és szófukar. Elmélázó. Mondta is Capriata:

– Te gyerek, csak nem sajnálod a kórházat? És a kórházzal együtt miss Tinit, az ápolónőt?!

A Srác elvörösödött és tiltakozott:

– Sajnálja a fene! Veletek vagyok, és ez a fontos! Mi közöm nekem miss Tinihez ?

De hát a Srác mégis érthetetlen maradt a barátok előtt.

– A fogát mossa! – mondta döbbenten egy napon a Tata Jokohama Jimnek, Capriatának, Ádámévának és a Franciának. – Láttam, amikor áthajolt a mellvéden, és ercekig mosta! Mint a fóka, úgy prüszkölt.

Hát ez valóban gyanús1 volt. Egy igazi ébi legfeljebb kiöblögeti a száját, de tubusos pasztával mégsem bajlódik. És a Srác mégis megtette!

Mi bevallhatjuk, mindez azért történt, mert Bambina a hajón volt. És most a Srác elszoruló

szívvel figyelte a jelenetet: hátha azt mondja Lilian, hogy elhagyja a hajót! Daniló bácsi is várakozva tekintett a kérdezettre. Lilian pedig nem azért késlekedett, mert talán tétovázott, hanem azért, mert – igyekezett összeszedni magát. És amikor előkerült Capriata háta mögül, már magabiztosan csengett a hangja:

– Signore capitano, nem lennék Natty Marochini lánya, ha bármitől is megijednék. Felvett a hajóra, leszerződtetett egy útra. Honolulu-Rimini ez az út. Hát hogyan hagyhatnám én a hajót?

A barnáspiros arc most még pirosabb volt. Valósággal izgalomba jött, amikor kimondta: hogyan hagyhatná el a hajót?…

Daniló bácsi – halk, megkönnyebbült sóhaj után – bólintott.

– Helyes. Így most már minden kérdést tisztáztunk.

Hát így történt. Így tudták meg az „újak" is, mire készül Daniló bácsi, a kalandok és becsületes emberi tettek híve. Azon a reggelen tehát, amikor a közelből is, a távolból is hallani lehetett a dobok tompa pufogását (tam-tam, ta-tap, tamtam, ta-tap), mert a szigetlakók búcsúztatták az öreg Raurit, Daniló bácsi a tettek porondjára lépett.

Lajúréhoz fordult.

– Mr. Lajure. Semmi okunk, hogy megtorpanjunk, amikor máris úgy érezzük: az ellenfél sejt valamit. Megyünk tovább a megkezdett úton. A kesztyűt felvettük, mint azt Európában szokás mondani. De óvatosaknak kell lenni. Óvatosaknak és ravaszoknak. Japánokkal állunk szemben, barátaim, meg afféle amerikaiakkal, akik legalább olyan veszedelmesek és elszántak, mint a japánok.

– Corpo di bacco! – hördült fel Sottomarina. Daniló bácsi elmosolyodott.

– Igen, Sottó, corpo di bacco!… És mivel veszedelmesek – nekünk is azzá kell válni. Mr. Lajure, Mr. Harrison, kérdem önöket: lehetséges lenne a hajó minden egyes emberét felfegyverezni? Kérdem ezt azért, mert a felfegyverzésre szükségünk van, és azért is, mert tudom: ön, Mr. Lajure, éveken át részt vett Mikronézia szabadságharcában … Nyilvánvalóan mód van arra, hogy a megmaradt hadianyagból beszerezzük a szükségeseket. így van?

Lajure és Harrison összenézett. A természeti népek fiai sokkal könnyebben rejtik el érzéseiket, indulataikat, mint mi, fehér emberek. Közismert a néger vadász nyugalma, amikor szemben áll a támadó oroszlánnal, az eszkimó, akinek kajakját megtámadják a rozmárok, a kínai katona, akit körülzárt az ellenség. Hogy a két mikronéziai férfi összenézett, annak komoly oka volt. Annak is, hogy arcrándulás nélkül tekintettek egymásra. Mi tudjuk, hogy miért néztek össze. Honnan tudja a *Jadran II* parancsnoka, hogy ők, vagyis inkább Lajure, fegyverrel és lőszerrel rendelkeznek? Erre gondolt Lajure és Harrison.

Lajure megvakarta a feje búbját.

Majd bólintott.

– így van, captain. Magam is helyesnek találom azt, amit londott. Van lőszerünk, és van bőven fegyverünk is. Termé-:etesen nem itt, Namuron tartjuk …

Harrison elmosolyodott.

– Akkor már Ogimura régen megtámadta volna Namurt. Lajure szokott csendes modorában hozzátette:

– Nekünk is van titkos támaszpontunk. Úgy vélem, még: amik sem tudják.

– Gondolja, captain – vette át a szót Harrison –, hogy innen Namurról egyenesen hajózzunk a Lőszer Szigetre, és onnan tovább – kutatóútra?

Daniló bácsi intett.

– Természetesen így gondolom, Mr. Harrison. A mai napot még itt töltjük. Előkészítjük a hajót, hogy mindenki lássa: tudományos kutatómunkára indulunk …

Zoller elröhögte magát. Erre a többiek is nevetni kezdtek.

– Corpo di bacco – harsogta Sottomarina –, mennyi mindenhez is értünk mi!

Daniló bácsi, mint aki nem vesz észre semmit, folytatta:

– Bárki is jönne a hajóra, annak látnia kell, hogy a *Jadan II.* tengerkutatással és gyűjtéssel foglalkozik. Remélem, a hírt a *Kobra* titokzatos megfigyelője is továbbítja. Üzembe helyezzük a hajó laboratóriumát, a medencéket és a tartályokat. A vizsgálóüvegekbe preparátumokat, állatokat, tajmintákat helyezünk. A passzátvitorla keresztrúdjára izzatok fel a hosszú planktonhálót, mintha száradna. A fedélzetre kell hozni a két mélytengeri hálót és a szánkás vontató fenékhálót. Az egyik ládában ott vannak Sámuel Duncan különböző kutatóműszerei, ha jól emlékszem: több aerometer, egy tengeri hőmérő, talajszondálók, áramlásmérő, mélységmrő, barométer… ezeket mind használatba vesszük. A tengerkutatás felelőse Turkovics Szevér első tiszt.

– Mire nem jó a mi Szevérünk! – derült Sottomarina. Corpo di bacco!

– Parancsára – tekintett a kapitányra Szevér. Daniló bácsi elmosolyodott.

– Mi mindenre jók vagyunk – mondta. – Minden jóféle kalandra.

Jokohama Jim közbeszólt:

– Captain, már bocsásson meg: az a tengerkutatás amolyan színházféle móka, igaz-e?

– Hallottad, miért kérded! – intette le a poraiból lassan éledő szabadsághőst Capriata.

Jim elnevette magát.

– Hallottam hát, de azért szeretném még egyszer hallani. Van nekünk itt a tengeren egy régi jó mondásunk: az ördög nem alszik. Így van ez, boys. Az ördög nem alszik. Addig játsszuk a tengerkutatót, míg valóban azok leszünk. Márpedig én úgy hiszem – azt a színes fickót meg a fiát ki kell szabadítani, remélhetőleg jóféle bunyó árán!

Újabb hahota támadt.

– Te csak légy nyugodt, Jim – nézett az amerikaira a kapitány. – Attól félek, nem lesz éppen könnyű munka, hogy megtaláljuk és kiszabadítsuk őket. Inkább arra gondolj, hogy talpra állj, mert úgy érzem: előbb kezdjük meg a táncot, mint bárki is gondolja.

így történt azután, hogy a *Jadran II* néhány óra alatt átalakult tengerkutató hajóvá. A sóner giggje és a mentőcsónak egész nap a lagúnában kószált, hol a partok, hol a zátonyok közelében, s a benne ülők különböző hálókat, műszereket engedtek a mélybe, vagy a korallzátonyok alacsonyabb medencéibe. Ha látja őket a boldog emlékezetű Anton Dorn, a nápolyi biológiai intézet alapítója, vagy Grimaldi Albert, a valamikor híres tengerkutató hajó, a *Princesse Alice* parancsnok-tulajdonosa, ők, a szakértők sem találtak volna kivetnivalót az újdonsült „tengerkutatók” munkájában.

Az előírt szabályok szerint dolgoztak, Daniló bácsi és Szevér utasításai szerint, akik valóban értették a különleges hálók és műszerek kezelését.

– Ha most itt lenne a fiam, Jankó – emlékezett a nápolyi oceanográfiai intézetben dolgozó fiára Szevér –, ha itt lenne, még hitelesebbnek tűnne a munkánk.

A fontos mégiscsak az volt, hogy elterjedt az atoll minden egyes szigetén a hír: a sóner emberei tengerkutatással foglalkoznak. Természetesen ezt a hírt Lajure és Harrison még inkább megerősítette honfitársai között. Aki csak egy kicsit ismeri Óceániát, az tudja, hogy ha órák alatt nem is, de napok alatt nemcsak a Kwajalein-atoll számtalan szigetének lakói tudtak erről, de tudtak a Marshall minden szigetén, sőt lassan a Marianákon és a Karolinákon is. Nyilván Trukon, Ogimura szigetén is …

– A barométer reggel óta tíz millimétert esett – jelentette az első „kutatónap” estéjén Szevér Daniló bácsinak, amikor îlépett a parancsnoki kabinba, hogy megbeszélje felettesével az indulást.

Daniló bácsi egy pillantást vetett a térképasztalkán álló ízi aneroidra. Igen, valóban tíz millimétert visszacsúszott a műszerskála tűje.

– Nem lényeges – vonta meg vállát a nagy hajós. – Akkor is indulunk. Napfelkelte után egy órával. Legalább végre tapasztaljuk, mit bír a hajó. Eddig úgysem sikerült komoly szelet kifogni. Úgy jártunk, mint Magellán: csendesnek latit a Csendest.

Szevér nevetett.

– Ami azt illeti, láttuk mi már jó néhányszor dühösnek is.

– Szeretem, ha haragszik a tenger – jelentette ki elgondolkozva a sóner tulajdonosa. – Szeretem …

– Én is – szólt csendesen Szevér. – Nekünk akkor tenger igazán a tenger!

– Akkor… – mosolyodott el Daniló bácsi, de mindjárt ás témára tért át. – Ismétlem: indulás napfelkelte után egy órával. A Lőszer Sziget pontos pozíciója itt van. Lajure az előbb mutatta meg.

Ezzel Daniló bácsi elővette a Robinson-mappa hatos számú lapját.

A Marshall-szigetek északnyugati részét, Eniwetok és Ujelag területét, valamint Bikinit ábrázolta a mappa.

Daniló bácsi rábökött egy pontra.

Szevér nem szokott csodálkozni. Parancsnoka mellett több évtizeden át kitanulta, hogy csodálkoznivaló csak azok számára lehetséges, akik nem hisznek a dolgok folyamatosságában, és kishitűek. Szevér hitt a dolgok folyamatosságában, és nem volt kishitű. De ha egy régi, sok vihart látott tengerésztisztnek úgy mutatnak egy térképre, hogy amott van ni, a keresett sziget, de a térképen azon a helyen mélységes tenger van csak – akkor a tengerésztisztnek joga van meglepődni.

Ebben az esetben ez történt Szevérrel.

Daniló bácsi a Robinson-mappának olyan részére mutatott, ahol közepesen sötétkék szín volt látható. Továbbra számok és bejegyzések. Mindez Eniwetoktól ötven-hatvan tengeri mérföldnyire lehetett északra. A számok szerint az óceán mélysége átlagosan 1600-2500 méter között váltakozott. A bejegyzések pedig ezt mondták: „Sziget nélküli terület. A mélyben az Eniwetok-hát vonul, majd a hát után következik a Mikronéziái-mélyedés. Veszélyes terület, igen erős az örvénylés, a hurrikánok utóhullámzása, a tengeráramlás, Okosabb elkerülni.”

– Itt a Lőszer Sziget – ismételte a parancsnok.

– Parancsára – dünnyögte Szevér, aki pillanatok alatt összeszedte magát.

Daniló bácsi rátekintett arra a férfiúra, aki rokona volt, de mindenekfelett a legkitűnőbb első tisztje. A hűséges Szevér! Igen, ez ő, a csendes, szótlan, parancsnak élő, valóban hűséges tengerész, aki közel három évtized alatt egyetlen alkalommal sem kérdezte meg, mit miért is csinál rajongott parancsnoka, Daniló bácsi!

– Parancsára – ismételte Szevér. – Az irányt és a pozíciót azonnal bejegyzem a hajózótérképbe.

És ezzel elindult, hogy bemegy a navigációs kabinba, végrehajtani a bejegyzést.

Daniló bácsi utánaszólt:

– Megállj!

Szevér visszafordult. A tetőgerendán függő biztonsági lámpa megvilágította éles vonalú, kiizzadt arcát.

– A térkép mély tengert jelöl itten – mutatott újból a parancsnok a Robinson-mappa hatos számú lapjára. – Véleményed szerint mégis van itt szárazföld?

Szevér elmosolyodott.

– Ha Lajure mondja, van. A Csendes még mindig a titkok tengere. Gondoljon csak arra, amikor Roatánt kutattuk a Veszélyes-szigeteknél. És gondoljon a titokzatos támaszpontra, amit most keresünk. Mert hogy van, az biztos.

Daniló bácsi intett.

– Helyes. Csak ezt akartam hallani. Nekem is ez a véleményem. A titkok tengerén járunk. És ami körülfog minket – az is titok. Ezért is szeretem a tengert, a Csendes-óceánt.

Egy pillantást vetett a kézi barométerre.

– Tizenkét milliméter. Szevér bólintott.

– Tizenkettő. Máris bejegyzem.

A kilincsre tette kezét. Belépett a navigációs fülkébe. konyhából kolompolás hallatszott: a Tata verte meg az egyik lábost, ősi tengerészszokásként közölve, hogy kész a vacsora.

– Etetés! – hallatszott Sottomarina bömbölése. – Tankolni, emberek!

„Tankolni, emberek!" – de szépen is hangzik ez a mondat a hajósember fülének! Mióta a világ világ – ilyenkor lágyul a leginkább a tengerésznépség szíve. Ilyenkor „realizálódtak" a nap gyötrelmei, szenvedései, a valóban kemény munkában eltöltött órák hősi harcai. Lehet, hogy szégyenletesen hangzik szárazföldi kultúrlény számára: a tengerész szereti a hasát! Szereti, mert nagyon jól tudja: enni kell, főleg sokat enni, hogy helyt tudjon állni a világ legszebb, de egyben legnehezebb mesterségénél. Igen, sokat enni… ezért is magasztosult fel a tengerész életében, a tengerészirodalomban, a tengerészek dalaiban a bab és a sózott disznóhús. Ez volt századokon át és ez ma is igen-igen sok hajón a fő-fő táplálék. Nem ok nélkül írja egyik könyvében kedvencünk, Marryat kapitány: „A babnak és a sózott disznóhúsnak köszönhetjük, hogy van tengerészet." Mind a kettő kitűnően megtölti az éhes ember hasát, hónapokon át eláll, legfeljebb a bab kukacos lesz és sózott hús még sósabb. De hát olyan tengerész nem volt, aki ilyesmin fennakadt volna. Aki ezt szóvá tette, az nem volt és nem lesz tengerész!…

Azon az estén, amikor a Tata megkongatta a lábast, és Sottomarina elkurjantotta magát, nem babot és nem sózott húst ettek estebéden a *Jadran II* tengerészei. Finomabbnál finomabb halszeleteket sütött a derék Tata a „tengerkutatás" eredményeiből. Süllőre emlékeztető komenék és a tareinek nevezett ízletes lepényhalak illatoztak a hosszú asztalon, amikor a főhelyen a parancsnokkal és az asztalvégen Bambinával, a sóner népsége hozzáfogott a falatozáshoz. Az éles fényű fedélzeti lámpa körül különös színű lepkék, kabócákra emlékeztető bogarak rajzottak. A halas tálak mellett banánnal és kókuszdióval rakott tálcák hirdették, hogy a trópusi táj finom falatokkal kedveskedik.

A lagúna vizén fürgén szaladt tova a szél. A hatalmas vitorlás horgonyláncai megcsikordultak, megreccsentek. Időnként az árbocok is felnyögtek.

A ragyogva fénylő hold előtt komor felhők száguldottak tova az égen.

– Ebből vihar lesz – állapította meg Capriata, s egy kiadós falat taréit gyömöszölt a szájába.

– Ühüm – bólintottak rá a többiek. – Ühüm!

Egyedül Jokohama Jim méltatta különösebb figyelemre a felhőket.

– Igen rendes felhők – dünnyögte. – Szeretem, ha táncra kerekedik a tenger.

Táncra is kerekedett.

Alig kanyarodott ki a *Jadran II* Boggerlabnál az Északi úton, egyszeriben .feszesre duzzadtak a vitorlák. Az öreg halász, akit ismertek már, az embergyűlölő Tintán ott gubbasztott megszokott helyén, és csodálkozott. Csodálkozott, hogy egy hajó akkor indul el, amikor felmorajlik az óceán, és a gyerek is tudhatja, hogy a Nagy Szellem hurrikánt hoz a szigetre és a hullámok hátára.

– Bolondok ezek – állapította meg Tintán, és megcsóválta a fejét. – Fehér ember hajója, nem kár érte!…

A hurrikán valóban ott volt a „küszöbön".

Különös a jötte, különös a hangja.

Órákon át mást sem látni, mint igen magasan szálló, egyre gyorsabban iramló felhőket. Majd a felhők még lejjebb szállnak, és még gyorsabban száguldanak tova. A tenger gyönyörű kékségét komor feketeség váltja fel.

A méltóságteljesen gördülő hullámok megtorpannak, hegyesebbek lesznek. Majd zúgva, bőgve vágtatnak előre. Mint egymással viaskodó bikák serege, olyan a hullámok tánca, vad rohanása.

És a szél egyre erősödik.

Kezdetben csak fütyörészget az árbocok között. A fütyörészést sípolás váltja fel, végül

olyan üvöltés, hogy belesápad, ki hallja!

A madarak elbújnak, a pálmafák elgyöngülten vagy ruganyosan elengedik magukat a szélnek, az emberek felsóhajtanak a szigeteken, a pálmakunyhók megemelkednek, mint a száradó ruha a szélben, a kutyák szűkölni kezdenek,

a halak riadtan menekülnek a mélybe,
a tenger felduzzad,
és bőgve veti rá magát a szigetekre!
Ekkor a madarak behunyják a szemüket,
a pálmafák recsegni-ropogni kezdenek,
az emberek többsége – félve a tengerártól – felmászik
fákra,
a gyerekeket és öregeket a fák törzséhez kötik,
a pálmakunyhók többsége – mint a falevél – eltűnik a zélben,
a kutyák elhallgatnak,
a halakat még ott sem látni, ahol üvegszerűen átlátszó a víz,
a tenger pedig,
a *Tenger* szörnyű vadállattá válik!
Így kezdődik …
És a tengeren, a hajón?
Ott a vadállat torkába kerül mindenki!

A hajón nincsen hová menekülni. Ott a két test – a hajó és az ember – együtt küzd, együtt harcol.

Ilyenkor vizsgázik maga a hajó, az összes alkatrész, a kapitány és a legénység.

Úgy kell mindennek működni, mint az óraműnek. A kormánynál csakis olyan emberek állhatnak, akik egyek a kor-lánykerékkel; az árbocoknál csakis olyan tengerészek teljesíthetnek szolgálatot, akik – az orkán bőgésében, amikor se látni, se hallani sem lehet – egyek a kötélzettel, a vitorlákkal, hajómesterrel; a hajót csakis olyan parancsnok vagy tiszt vezényelheti, akinek a szeme akkor sem rezzen meg, ha a szívéhez revolvert tartanak! Mindez úgy igaz, ahogy mondom, barátaim.

Ha ilyen, ennyire borzalmas a hurrikán (mert az!), Daniló bácsi miért indult el Namur aránylag védett lagúnájából? Miért? – teszitek fel jogosan a kérdést. Száz hajóparancsnok közül kilencven nem így tett volna, az bizonyos. De tíz igen. És ennek a tíznek lett volna igaza. Mert ez a tíz (közöttük Daniló bácsi) elolvassa a *Jadran 11*, régi nevén *Lady Anne* hajónaplóit, és abból megállapítja, hogy a jó öreg Duncan hajója kiállt már egynéhány hurrikánt. Ebből arra kell következtetnie, ha Duncannak sikerült, miért ne sikerülne neki is? Nem vitás, ahhoz, hogy a *Lady Anne* helytállt már az óceánon, nagyon nagy rész – mint érdem – a legénységnek jutott. És itt az a pont, aminél kell hogy megálljunk és kimondjuk: Daniló bácsit igazolta a cselekedet, vagyis az, hogy elindult Namur lagúnaöbléből, vállalva a hurrikán kockázatát.

Daniló bácsi ugyanis tudni akarta, mit bír a hajó, és mit tud, mit ér a legénység. Az öreg és sok vihart látott kapitány jól okoskodott: egy hajó képessége nem a sima tengeren dől el, mint ahogy egy autó használhatósága is inkább a dűlőúton állapítható meg, mint a betonon. A régi cimborákról tudta, mire mehet velük. Sottomarina, Piede, Szevér, Zoller, Pedro vagy Jokohama Jim – nyitott lap volt. Annak ellenére, hogy tudta: igen használható ember Capriata, a Srác, Bambina, a Francia, Ádáméva, Lajure, Harrison, Mihály, a Tata és János, mégis: szerette volna látni, mit bírnak. Más dolog könnyedén felemelni harminc kilót, és más hetven kiló terhet a vállra lendíteni.

Ezért Daniló bácsit nem hozta zavarba, hogy a légsúlymérő mutatója egyre hátrább került. Amikor Szevér közölte, hogy az aneroid tíz milliméter zuhanást mutat, az még csak annyit jelentett, hogy vihar (nyilván hurrikán) közeledik. Ilyen esetben természetesen fontos kérdés,

hogy merre lesz a viharcentrum. Vannak, akik azt állítják, hogy a legjobb fejest ugrani az orkánba, bele a közepébe, mert itt a leggyorsabb a rohanás, tehát innen lehet a leghamarább kikászolódni. Vannak azután olyan kapitányok, akik ellenkezőleg: inkább igyekeznek az orkán szélére kijutni, és onnan – akár az örvény szélénél – „kidobatni" magukat nyugodtabb vizekre. Ehhez azonban sok minden kell. Tudni kell a vihar haladási irányát, a jelzett területen való szokásos mozgását, a vihar „természetét". Megtörtént már nemegyszer, hogy a hajó, abban a hitben, hogy kikerül az orkán szélére, egyre az orkánnal haladt, szünet nélkül a centrumban tartózkodott. Hát ez, barátaim, a legkomiszabb, a legszörnyűbb. Ennek a vége többnyire csak egy lehet: a hajó katasztrófája.

Indulás előtt Daniló bácsi kitanulmányozta a térkép viharjelzéseit, kifaggatta a hajó bennszülötteit (Harrisont, Lajurét, Mihályt és Jánost), akik megértek már egy-két hurrikánt Mikronéziában, éjfél után Szevérrel együtt meghallgatták a „közeli", ezer kilométeren belüli TTT-vihar jeleket adó állomások jelzéseit. Mindezek alapján Daniló bácsi úgy döntött, hogy elindul, mert úgy érezte, hogy a Lőszer Szigetet – bízva a hajóban és a legénységben – minden nagyobb veszedelem nélkül elérheti.

Mint említettem, a *Jadran II* akkor érezte meg az orkán első „simogatását", amikor az atoll Északi útján kifutottak az óceánra.

A pompás, fémmel sínezett és keretezett árbocok vészesen felnyögtek, a hajó backbordja (a bal oldal) teljesen a víz alá került.

– Passzátvitorlát le! A többit harmadolni! – adta ki az utasítást a sóner parancsnoka.

Íme, itt volt az első alkalom megtudni, mit érnek Jokohama Jim és Harrison emberei.

A nagy erővel elfordulni akaró kormánykereket Zoller és Harrison tartották. Kemény karok és öklök kellettek ide.

A hullámok nekivadult an rohantak a hajónak. A sóner, mint a dióhéj táncolt Belzebub fortyogó katlanában.

Úgy érzem, ideje lenne már, mielőtt tovább folytatnánk a Nagy Kaland leírását, ideje volna szólni arról is, milyen is az a dőléshatár, dőlésszög, amit kibír egy hajó a hullámok hadi-táncában. Sokat beszélgettünk mi már együtt különböző hajózási manőverekről, felszerelésekről, szóval a hajózás csínjáról-bínjáról. Csak éppen arról nem, hogy hol van a hajó dőlésmaximuma, vagyis az a helyzet, amikor a hajó már nem hajó, hanem – perceken belül hajóroncs a tenger fenekén.

Emlékeztek, egyszer, amikor elmondtam a *Jilland* tengeri vontató pokoli kalandját a Holland-partok előtt, a hajó dőlésmérője (a klitométer nevű műszer) 30,35 fokos szögelhajlást jelzett. Ha *Jilland* elérte volna a 45-ös dőlésszöget, akkor mi, akik a hajón tartózkodtunk, nem értük volna meg a másnapot!

Hogy tisztában legyetek, mi is a *dőlésszög*, és láthatólag milyen elhajlást mutatnak a különböző szögek, ideiktatok egy rajzot, amelynek a segítségével, a feltüntetett hat ábra alapján könnyen megértheti bárki, hol kerülhet a hajó abba a helyzetbe, hogy rá lehet írni az oldalára: nincs tovább!

Természetes, hogy – mint mondani szokták – „ahány ház, annyi szokás", vagyis: ahány hajótípus, annyira különböző a dőlésszög veszélye is. A vitorlások, szerkezetüknél és hajtóerejüknél fogva úgy épülnek, hogy a lehető legnagyobb dőlésszöget érhessék el. De itt is nagy a verseny– és tehervitorlások közötti különbség. Más a személyszállító motorhajóké, gőzösöké, és megint más a tankhajóké, de még a Duna-tengerjáróké is.

Az első ábra 15 fokos elhajlást mutat, ami a legnormálisabb állása a vitorlás hajónak, természetes helyzete a Duna-tengerjárónak, a legtöbb teherhajónak átlagos hullámzás idején, megengedett dőlés az utasszállító tengeri hajóknál.

A második ábra pompás dőlést jelent a vitorlás teherhajóknál, közepes dőlést a vitorlás versenyhajónál, elviselhető helyzetet a mi Duna-tengerjáróinknál, közelgő veszedelmet a többi teherhajófélénél, és ugyancsak veszélyes pozícióit az utasszállítóknál. Ilyen vagy még

ennél 5 fokkal nagyobb dőlésszögben dülöngélt a *Jilland* vontatónk, amikor egyre a klitométerre meredtünk, várva, mikor éri el hajónk a 45 fokot, amikor már nehéz a feltápászkodás.

A harmadik ábra ezt a félelmetes emléket idézi. 45 fokos dőlés ideális helyzete a vitorlás versenyhajónak, erre vár, ezért rajong minden versenyző a Balatontól a Bermudákig.

A tehervitorlás kapitány aggodalommal gondol a hajó mélyében elhelyezett, könnyen elcsúszható teherre… de beletörődik sorsába, és – futtatja a hajót tovább. Tudja, hogy ennyit még elbír a hajó. Nem így a többi úszóegység, az utasszállító, a tehergőzös és a motoros teherhajó. Itt már könnyen fennáll a borulás veszélye. Különösen akkor, ha sokáig tart a „feltápászkodás", kimászás a hullámvölgyből, szabadulás a hajóra zúduló oldalhullámokból.

A negyedik ábrán 60 fokos a kilengés. A verseny vitorlásnak semmi, a tehervitorlásoknak sok esetben borulás, teher-hajóknak, utasszállítóknak – teljes pusztulás.

Az ötödik ábra valóban azt a helyzetet mutatja, amikor – a jól épített versenyvitorlást kivéve – minden tengeri hajó abba a helyzetbe fordul, amit a hatodik ábra mutat: a legteljesebb befejezését egy hajó életének.

Nincs a világnak (de nem is volt) olyan hajója, amelyik ebből a helyzetből feltápászkodik. A 60 fokos elhajlás menthetetlenül azt jelenti, hogy a hajó tovább fordul, fenekével felfelé, hogy azután lezuhanjon a mélybe. így fordult fel húsz évvel ezelőtt Le Havre kikötőjében a franciák büszkesége, a *Normandie* óriás utasszállító, s mindössze néhány évvel ezelőtt a legpompásabb, kétezer tonnánál nagyobb, háromárbocos iskolahajó, a *Pommern* – oldalt dőlve az Atlanti-óceán orkánjában.

Zollertől tudom, hogy a *Jadran II* – attól kezdve, hogy elhagyta a Kwajalein-atollt – 45, sőt 50 fokos dőlésszögben rohant az orkán szárnyán.

– Pokoli tánc volt – emlékezett vissza Zoller Jóska erre a viharra, amikor hozzáfogtam, hogy összeszedjem a *Jadran II* érdekes útjának eseményeit. – Pokoli tánc volt az, barátom! De mázlink is volt, a'zannya púpos! Gondold csak el, az az átkozott hurrikán ott fordult délnek Mikronézia szívében, a Gilbert-szigetek felé! így mi a szélén voltunk, csuda nagy szerencsénkre…

Valóban szerencse volt, nem lehet letagadni. A hajó egyre erősebben csökkentett vitorlákkal, steuerbordról (jobb oldalról) kapva a szél szörnyű nyomását, a hullámok pörölyözését, sustorogva, döngve rohant a megadott irányba.

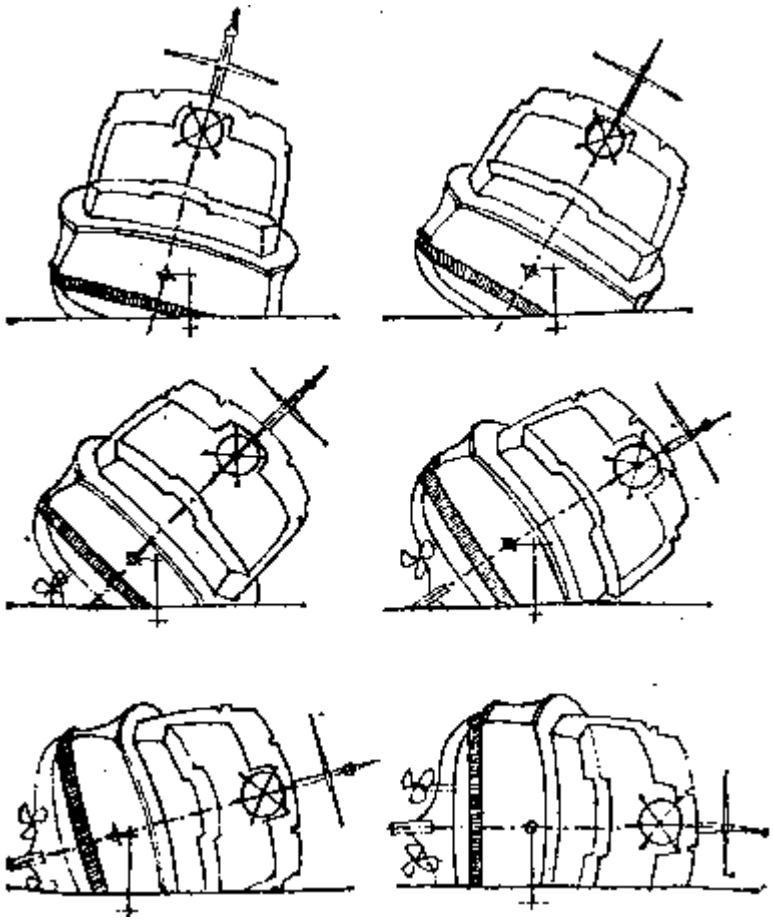

Daniló bácsi jól számított: próbatétel volt ez a sóner számára, de talán még inkább a legénység esetében.

Egyformán pompásan vizsgáztak. A hajó is, a legénység is.

– Higgadt, kitűnő tengerészek – állapította meg Daniló bácsi, amikor már túljutottak a viharzónán. – Különb embereket nem kívánok! Ez a Bambina gyerek is kincs!.. .

Amikor az Eniwetok-hát fölé értek, még igen erős volt a szél nyomása és a hullámok sodrása. Tovább haladva, ahogy elérték a hatos számú Robinson-térképnek azt a részét, amit a „Mikronéziái-mélyedés” névvel jelölnek, valósággal megszelídült az óceán.

– A hurrikán – jelentette ekkor a Gilbert-szigetcsoportbeli Tarawa megfigyelőállomása – szigetcsoportunkon haladt át, pusztítási vonala Makinnél kezdődik. A szigetcsoport előtt elhaladó *Brisbane* nevű tankhajó vészjeleket ad! A hajó Mukunau felé sodródik!

A Mikronézia-mélyedéshez érve Lajure és Hamson ott állt Daniló bácsi mellett.

– Csodálatos, 1895 métert jelez itt a térkép – mondta a sóner parancsnoka.

Hangjából hitetlenkedés csengett.

Hogyan lehet ekkora mélységnél a közelben sziget?!

Lajure nyugodtan mondta:

– Rövidesen odaérünk.

Harrison bólintott:

– Rövidesen, captain.

A sóner, akkor még 45 fokos dőléssel, továbbra is csökkentett vitorlákkal, észak-északnyugatnak tartott.

Egy ember sem akadt, aki a fedélzeten tartózkodva ne a láthatárt kémlelte volna. Természetesen Daniló bácsi és Szevér volt az, akik – lelkük mélyén hitetlenkedve, de ezt egymásnak be nem vallva – mindenkinél jobban figyelték a – láthatárt, hogy ott mikor bukkan

fel valami, pálmák vagy vulkanikus emelkedés, ami a Lőszer Sziget közelségét jelzi.

Délután volt, napsütés, a tajtékzó hullámok mélykéken gördültek tova, a hurrikán felhőinek nyoma sem látszott az égen. De a szél még erősen fújt (ez már szélcsend volt az orkánhoz képest!), az utóhullámok is félelmetesnek tűnhettek az avatatlan előtt. A *Jadran II* kifogástalanul haladt az útján. Pontosan a délutáni négy órát mutatta a navigációs fülke kronométere, egyben az őrségváltás idejét is, amikor az előárboc keresztrúdjáról lekiáltott a néger Pedró:

– Hajó jönni kormány félen!

Pedró, mint tudjátok, a keresztrúd rögzítőjén szeretett a legszívesebben tartózkodni. Neki ugyan mindegy volt, hány fokos a hajó dőlése. Ezt, a régi terebnek, árbockosárnak megfelelő helyet tüntette ki kedvenc tanyájának, és ha elhangzott a parancsnok szava: – Pedró, a keresztrúdra! – akkor a néger legény, Sottomarina fogadott fia vidáman indult fel a kötéllétrán.

(Zárójel között mondva: nincsen pocsékabb hely viharos időben, mint a keresztrúdon tartózkodni. Lent a mélyben a tenger forrongó katlana, körülötted a süvítő szél, recsegő merevítők, kötelek, csigák, pléhlemezre emlékeztetően pattogó vitorlák, s végül az árboc és a keresztrúd, amely veszekedett íveket ír le, egyre nagyobb szögben, minél magasabban vagyunk.)

Pedró feladata az volt, hogy figyelje a láthatárt, több okból is. Egyrészt, hogy mikor tűnik fel a Harrisonék szerint létező Lőszer Sziget, másrészt esetleg nincsen-e idegen hajó a láthatáron, amely miatt a *Jadran II* elhalasztaná a sziget megközelítését, tekintettel arra, hogy a szigetről kevesen tudnak, de ha tudnak is, úgy értesültek, hogy az megközelíthetetlen.

És íme, pontosan négy órakor elhangzott Pedró kiáltása:

– Hajó a láthatáron!

Előkerültek a látcsövek, és amikor a hajó a fedélzetről is látható lett, megkezdődött a találgatás, miféle hajó is közeledik a sóner jobb oldalán.

Az erős hullámmozgás, a párás távlat, a sóner és a járműegység bukdácsolása miatt nem sikerült egyhamar eldönteni, kivel is készül találkozni a *Jadran II.*

– Öreg hajó – dünnyögte Daniló bácsi.

– Ha szabad véleményt mondani, captain – szólt közbe feltűnő illedelmesen Jokohama Jim –, ez a *Kobra* lesz, ha nem csalódom!

Ekkor már hallatszott is Pedró újabb kiáltása:

– Hajó: a *Kobra!*

Szevér és Daniló bácsi összenézett: az ám, a *Kobra!*

Nem is lehet más, valóban. A különös formájú, ósdi kopra-szállító hajó kibontakozott a hullámokból, és figyelembe véve irányát, láthatólag arra készült, hogy a sóner tatja mögött íalad el.

– Jelzéseket a Kobrának! – adta ki utasításait Daniló bácsi,

– Üdvözlöm a kapitányt, és kérdem: nem történt-e bajuk a lurrikánban?

Szevér utasítására Bambina rohant a code-zászlókért, mivel feltételezhető volt, hogy a kopraszállító hajó rádióberendezése nem működik.

A *Kobra,* ha erősen dülöngélve is, hullámhegyekbe elbújja, majd kibukkanva, igen bátran haladt szélirányba. Igaza volt Riffles kapitánynak, amikor azt mondta; hogy sokat bír az az úszó kosztelep. Bámulatos látvány volt, ahogy meredek oldalú, láthatólag rossz, de mégis jó építésű, mai szemnek igen otromba hajó száguldva rohant a sóner felé.

– Még szerencse, hogy így haladunk, különben elgázolna! – állapította meg Sottomarina. – Corpo di bacco!

– Nem látom Rifflest a kormányhídon! – csodálkozott Da-íiló bácsi.

Harrison, aki ugyancsak ott állt a felépítménynél, Daniló bácsi mellett, látcsövével percekig figyelt, most megjegyezte:

– Valóban, uram, Rifflesnek nyoma nincs. Aki a védőponyva mögött áll – nem más, mint Cimarron! A felvásárló!

Daniló bácsi elhűlve látcsövezte a *Kobrái.*

Az ócskaság egyre közelebb került. Pontosan ki lehetett venni a hajó minden alkatrészét, de azoknak az embereknek íz arcát is, akik láthatók voltak. A felépítmény kabinfolyosójának korlátjához dőlve többen a sónert nézték.

Daniló bácsi pompás Beck-Kassel-Mare látcsöve egészen közel hozta az alakokat.

A parancsnoki híd hullámponyvája mögött valóban Cimarron állt. Mögötte, a kormányfülkében hárman is kapaszkodtak a tragacs kerekébe. Az egyik a főkormányos volt, akit Riffles mutatott be kollégájának.

És ekkor a látcső kerek látómezeje megállt egy arcon:

„Ha esetleg felbukkan az ön közelében egy igen sötét bőrű, sovány, hatalmas termetű, vad tekintetű ember, attól óvakodjék! Délszigeti típus, homlokán forradás van … Terának hívják…”

A kabinfolyosó korlátjára támaszkodók között Daniló bácsi felfedezte ezt az embert. A látcső közel hozta sötét, valóban vad tekintetű arcát, de a sebforradást is!

A *Kobrán* az a Terán nevű ember volt, akitől Riffles óvta Daniló bácsit!

Hogyan kerülhetett Terán a hajóra, és miért Cimarron áll a hajóhídon – ez olyan talány volt, amire à híres tengerész nem kapott választ.

De a hajó sem kapott választ a code-zászlók jelzéseire.

Ott lebegtek a csattogó szélben a *Jadran II* szálingján a jelzőzászlók:

„Üdvözlöm, kapitány!… Kérem, közölje, miként vészelte át a vihart!”

A kopraszállítón senki sem mozdult, hogy válaszoljon a sóner kérdéseire.

Nincs nagyobb udvariatlanság a tengeren, mint az, ha az üdvözlésre nem válaszolnak, de a feltett kérdésre sem.

A koszos tragacs, láthatólag a zsoltáros Cimarron parancsnoksága alatt, nem válaszolt!

Beletúrva magát a hullámokba, majd kiemelkedve onnan, az orra előtt szétfreccsenő, a fedélzetéről zuhatagban leömlő tengervízzel – alig fél kilométer távolságban a sóner tatjától – a *Kobra* dél-délnyugatnak tartott.

Hová mehetett?

És honnan jött?

Erre gondoltak azok, akik a *Jadran II* fedélzetéről a kopra-gyűjtő tragacs után néztek:

Nem akadt egy ember a hajón, aki ne érezte volna: a *Kobra* titkot visz a fedélzetén.

Vajon miért nem látták Riffles kapitányt? Ha két hajó ilyen elhagyatott, a megszokott hajózó útvonaltól távol találkozik, nincs az a kapitány, aki ne várná el beosztottjaitól, hogy jelentsék a találkozást, ha netán kabinjában tartózkodik. Riffles kapitány helyett Cimarron, a zsoltáros felvásárló tartózkodott a hajóhídon! És nemhogy válasz jött volna a Kobráról a code-zászlók felhúzása után, de egy karmozdulattal se jelezte Cimarron vagy a felépítmény előtt tartózkodók közül bárki, hogy tudomásul veszik a sóner feltűnését.

Mozdulatlanul, szinte érdektelenül tekintettek át az emberek a kopraszállítóról.

Végre eltűnt a *Kobra* a párás távolban.

A *Jadran II* pedig haladt a megadott irányban.

Csak Lajure és Harrison lett szótlanabb az eddiginél.

És amikor felhangzott a magasból Pedró újabb kiáltása, mintha mindenki megkönyebbült volna.

– Land ho!

Föld a láthatáron! Kolumbus óta de ismert, de híres, de nagyon-nagyon várt kiáltás is ez a „föld a láthatáron”!

Ezen múlt hajók, tengerészek, emberek sorsa, de olykor még országok,, államok léte is. A vízsivatagban mindig esemény akár egy tenyérnyi szárazföld feltűnése is.

Különösen olyan esetben, amikor egyben a célt is jelenti.

Márpedig a Lőszer Sziget – mert feltehetően az volt a jelzett terület – döntő eseménynek számított hajósaink életében. Pedró sasszeme a magasból valóban a Lőszer Szigetet látta meg.

Fél óra múlva a kormányálláson és a fedélzeten tartózkodók is meglátták a sziget körvonalait.

Már messziről látszott, hogy teljesen lakatlan, elhagyatott terület a Lőszer Sziget.

Szikla sziklára dobva, majd egy nagyobb, talán húsz méter magas középrész, s délnek egy öbölszerű bevágás ennyi volt a sziget.

– Galapagos – mondta csendesen Daniló bácsi, amikor igen helyesen, a sziget kopárságát és elhagyatottságát idézve, a látcső látómezején át szemrevételezte a térképen sem jelzett szigetet.

– Azzal a különbséggel – mosolyodott el Lajure komor, fekete arca –, hogy növényzet még annyi sincs rajta, állat pedig egyáltalában sem. Legfeljebb néha egy-egy viharmadár. De ember igen, egy emberünk, a lőszerraktár őre.

– Ebben az elhagyatottságban? Lajure megelégedetten intett.

– Így van, captain. Az én emberem. Mukánnak hívják, velünk harcolt a szigeteken, de amikor elvesztette jobb karját, ide került őrnek. Az utasítás az, ha bárhogyan rájönnek a sziget szerepére, robbantsa fel a lőszert és az elrejtett fegyvereket.

Szevér közbeszólt:

– Kemény fickó lehet. Hiszen akkor ő is meghal!

Motopu La Kea fegyvertársa, a híres szabadságharcos bólintott,

– Vállalta. És amit a mi fajtánk vállal, meg is teszi. Mukán híres, jó halász, abból él, amit a tengerből kifog. Bőven van hal ezen a nemrégiben vulkanikus magmából született szigeten. Még kókuszt is talál. Képzelje, captain, a tengeráramlás bőven hord erre kókuszdiót!

Egyre közelebb kerültek a szigethez.

Valóban kopár, elhagyatott hely volt. Holdsziget.

Nagyságra annyi sem lehetett, mint Budapesten a mi dunai Margitszigetünk fele.

Fekete, szürke kőhalmaz, néhol egy-egy fűcsomó, az induló élet jele. És alga, moszat, a hullámmosta köveken.

– Az öböl eléggé védett – mondta Harrison –, a horgony is megkapaszkodik. Előtte sehol semmiféle zátony vagy akadály. .

A *Jadran II* most már meglazított vitorlákkal, az öböl felé kanyarodott.

Mivel még erős volt a szél, a hullámzás is jelentős, minden kézre szükség Volt a hajón.

Lajure, Harrison, Mihály és József elmerülve kémlelte az öböl belső részét.

– Mukán nem mutatkozik – dörmögte Lajure. Aggodalom volt a hangjában. Talán halászni ment, és elragadta pirogáját a vihar? Vagy más baja történt?

– Az is lehet, hogy alszik – találgatta Harrison.

– Lehet…

A *Jadran II* az öböl belső vizén haladt.

Piede mérte a mélységet.

– Negyven méter … Negyvenöt méter … Harminchat méter … Harminc méter … Huszonegy méter … Tizennyolc méter…

A part kőhajításnyira lehetett tőlük.

Két fekete, nagy testű madár emelkedett fel az egyik szikláról. Fregattmadarak.

– Tizenhét méter …

Daniló bácsi intésére élesen csattant Szevér hangja:

– Horgonyt!

Csikorogva indult meg a horgonyszerkezet, dübörgött a lánc a leeresztőnyílásból.

A Lőszer Sziget révébe ért a sóner.

A hullámok megszokott parti zúgásán túl semmi sem emlékeztetett arra, hogy itt élőlény is tartózkodhat. Valóban, mintha a holdon kötöttek volna ki hajósaink.

Zúgva ereszkedett le a két nagyvitorla, csattogva a két orr-vitorla.

Bambina nevetve nézett a mellette dolgozó Srácra.

– Hallod-e, Catalani, én nem félek még az ördögtől sem, de egyedül nem mennék partra!

A fiatalember visszanevetett, bár ugyancsak belemart a íúzókötél a tenyerébe.

– Pedig az ördög lakik itten, és ha tőle nem félsz, kimehetsz!

Lajure akkor már újból Daniló bácsi mellett állt, és a part elé mutatott.

– Amott az a nagy szikla, capain. Mögötte van Mukán kunyhója. Abból nyílik a bejáró a lőszerraktárba.

– És Mukán? Lajure tétován felelte:

– Nem tudom … nem értem … a pirogáját sem látom ..:

– A hurrikán – intett Daniló bácsi, de a figyelme ismét a hajó helyzetén volt. – Kapaszkodik a horgony?

Szevér, mint ahogy a horgonyvetés az első tiszt feladata, Mentette a horgonyállásról:

– A horgony tart!

Daniló bácsi újabb parancsot adott:

– A kuttert vízre tenni!

A sóner giggjénél nagyobb csónak, a kutter eddig a középső raktárfedélre volt erősítve. Sottomarina irányításával – és az emelőkar segítségével – többen a kormányfél oldalára vitték a csónakot, és leeresztették a vízre.

Lajure tölcsért csinált a tenyeréből, és a partra kiáltott:

– Hé, Mukán!Hé!Hahó!

A hang megtorpant a sziklákon.

Senki sem mozdult a szigeten. Csak a két fregattmadár szállt még riadtabban tova az öbölből.

A kutterbe Daniló bácsi, Szevér, Lajure, Hamson, Zoller, Capriata, Pedró, a Srác és Bambina szállt le, hogy a partra evezzenek.

Bambina a hajótat felé mutatott.

– Pesce cane!

Olaszul mondta, gyerekkora óta így szokta emlegetni a cápát.

Az volt, méghozzá jókora cápa!

Kékesfekete háta valósággal a víz színén surrant tova, éles, meredek, igen nagy hátuszonya széles csíkot „vágott a vízben.

– Ha Suttora élne – kiáltott a kutter utasai után Sottomarina, emlékezve egy régi, babonás társra –, azt mondaná: nem jó cápával találkozni!

Amikor partot ért a kutter, Daniló bácsi éles szeme máris lábnyomokat fedezett fel a köveken. Vele együtt Lajure és Harrison is felkiáltott:

– Itt emberek jártak, captain!

A két mikronéziai mindenkit megelőzve ugrott ki a csónakból, s rohanni kezdett a sziget belső része felé. Daniló bácsi és a többiek – kivéve a kuttert őrző Pedrót és Bambinát – követték az eliramodókat.

– Hé, hahó, Mukán! – hallatszott a sziklák mögül Lajure kiáltása.

A vulkanikus kövek aránylag simák voltak, látszott, hogy utat készítettek itt olyanok, akiknek érdeke, hogy a rendszertelenül elhelyeződő, vulkanikus erupcióval feldobott kövek és sziklák között valamelyest járható út legyen.

Egyes helyeken valóban friss lábnyomok látszottak!

Nem bennszülött ember meztelen lábának a nyomai, hanem bakancsok, cipők nyoma.

Végül ott álltak az említett kunyhó előtt, ahol Mukán, a sziget remetéje, a szigeti harcok félkarú hőse élte magányos lapjait, és őrizte a lőszerraktár rejtekét.

Lajure megdöbbenve meredt a kunyhóból nyíló rejtekajtóra, amelyen keresztül be lehetett jutni a barlangba, vagyis a lőszerraktárba.

A rejtekajtó nyitva, elcsorbított csuklókkal.

A mélybe világító lámpa üres, penészes ládákat, szétdobált ládafedeleket mutatott meg a különben sötét helyiségben.

– A raktárt kirabolták! – dadogta Lajure, és a kemény férfi hangja reszketett.

– Ott egy ember fekszik – mutatott a barlangszögletbe Szevér.

Lajure kézilámpája a jelzett helyre világított. Valóban egy ember volt ott. Halott ember. Mukán, a félkarú hős!

És hogy melléje léptek, mellén egy papírdarabot találtak, rajta a már ismert jelek.

NYOLCADIK FEJEZET

AZ ÉREM MÁSIK OLDALA

A tengernagy szolgája, a szertartásos Ibai halkan lenyomta a kilincset, és mély meghajlással lépett be a helyiségbe, ahol gazdája tartózkodott.

Sendai Ogimura az épület alagsorában tartózkodott éppen, egy eléggé szűk, de igen jól elrejtett helyiségben. Az ellentengernagy háza kívülről arról hivalkodott, hogy az épület egy igen jómódú emberé lehet, aki szereti a kényelmet, és nem veti meg annak korszerű rafinériáit sem. Mint tudjátok, Ogimura házát a Truk-atoll Moen nevű szigetén találjátok meg, csodálatos környezetben, gyönyörű pálmáktól övezett kert közepén. Az utca felől széles út vezet a kerten át a házhoz. A házat óceániai szokás szerint ugyancsak széles veranda övezi körös-körül, hogy az örökösen tűző naptól védelmet kapjanak a falak. A ház hófehér, tetejét vörös hullámpala borítja, az ablakokat zöld zsaluk védik a verandán is áttörő fénytől.

Az északi oldal verandájáról lelátni a kikötőbe, itt szeret legszívesebben tartózkodni a híres admirális. A nyugati oldalnál fürdőmedence, a délin teniszpálya hirdeti, hogy Sendai Ogimura nem rabja a régi szokásoknak, hanem a modern kor embere. Reggelente legalább egy órát úszik a medencében, alkonyatkor legalább egy órát teniszezik a salakon. Nyilván ennek köszönheti, hogy ruganyos, mint az acélrugó, és fürge, mint egy tengerésznövendék.

Ibai, a szolga egészen közel lépett a gazdájához, és halkan jelentette:

– Uram, Pemminger szán érkezett meg.

Ogimura hideg, szenvtelen arcán mosolygás jelent meg. Ugyanaz a mosoly, mint amit akkor láttunk rajta, amikor a szolga Kodai korvettkapitány érkezését jelentette. Ogimura felállt az asztal mellől. Vele szemben ketten ültek, két fiatalabb, katonás férfi. Ez a két férfi a tengernagy mozdulatára felugrott, és merev állásban várta a parancsot.

– Kérem, Odai szán, folytassák a munkát. Várom a jelenéseket. Bármi történjék, közöljék velem.

Ogimura biccentett, Ibai megnyitotta előtte az ajtót.

A helyiség még az avatatlan szem előtt sem kelthetett más gondolatot, mint azt, hogy az előkelő úri ház pincéjében egy katonai parancsnok főhadiszállása rejtőzik – ami igaz is volt. A falaknál rövidhullámú adó– és vevőberendezést lehetett látni, odébb egy régi típusú morzegépet, transzformátor-berendezéseket. A középen két asztal volt, az egyik tömve érképekkel, mérőeszközökkel, körzőkkel, léniákkal, füzetekkel, rajzlapokkal. Itt ült a két férfi. Az Odai szán nevű időnként a rövidhullámú leadóhoz lépett. A másik egyre csak rajtolt, és ha felnézett, látszott rajta, hogy az az embertípus, aki teljesen belemerül a munkájába.

A szemben levő asztalnál a tengernagy ült, de amikor felült; helyét Odai szán foglalta el.

Odai a társához fordult.

– Kérem, Osziszone szán, írja be a kék füzetbe: a 112-es körzet jelenti: nyolcas alakulata elszakadt, és várják az utánpótlást.

Osziszone szán nem is nézett fel a papírról, csak úgy nondta:

– Írom, Odai szán …

Sendai Ogimura lassan felfelé haladt a lépcsőn.

Különös módon arra gondolt, vajon örül-e vagy sem Pemminger érkezésének. Ezt nem tudta eldönteni. Igazi japán volt, méghozzá azok közül való, akik nem ismernek el senkit maguk felett. Valójában Pemmingert is lenézte, sőt talán utálta is, csakhogy Pemmingerre a múltban is, a jelenben is nagy szüksége volt. Talán most még inkább, mint a múltban. Pemminger volt az a bázis, amelyre Ogimura felépítette egész életét.

Pemminger óriási összeköttetése, vagyis mondjuk ki igazában: az Egyesült Államok tőkés

világában elfoglalt helye biztosíték volt arra,, hogy Mikronézia egykori katonai helytartója, jelenleg a japán áttelepülők főmegbízottja – folytathassa imperialista üzelmeit.

Akadt nem egy magas rangú amerikai tengerész, aki tiltakozott a közismert japán tengernagy szerepeltetése ellen. Sőt az ellen is, hogy ott élhet a Truk-atollon minden ellenőrzés nélkül.

Egy titokzatos kéz azonban a tiltakozók beadványait mindig félretette.

És Ogimura mindezt Pemmingernek köszönhette.

Pemminger keze elért a legfőbb helyre, az elnöki székig is.

Most ott állt egymással szemben a két férfiú, az amerikai és a japán.

Pemminger jól megtermett, ötven körüli, szép szál ember volt. Már messziről, ezer férfi közül kiválogathatta bárki: mind a tíz ujján gyűrűt viselt! Ezt a szokását még abból az időből hozta magával, amikor a New Orleans- ültetvényes fia elhatározta, hogy önállósítja magát, és apjától függetlenül – milliomos lesz. Akkor eldöntötte, ha vágya sikerrel jár -és miért ne járna egy Pemmingernek?! –, akkor, akárcsak annak idején a meggazdagodott aranyásók, minden ujján gyűrűt visel majd. És mivel tényleg milliomos lett, minden ujjára gyűrű került. Főleg gyémántgyűrű, hiszen ez a legértékesebb. Ezért Pemminger kézmozdulatait különös csörgés kísérte. És mivel e csörgés sok embert megzavart már (üzletembert, politikust egyaránt), Pemminger szerette fitogtatni külsőleg is hangsúlyozott gazdagságát.

– Ó, Mr. Pemminger, kedves jó barátom – örvendezett Sendai Ogimura, és mélyen meghajolt, hazai szokás szerint sziszegve szívta be a levegőt. – Jó barátom …

Pemminger nem volt ilyen finom, jól nevelt ember, hiszen amerikai volt. Nyers tekintetére mosoly szaladt, kiadósan megrázta a tengernagy kezét, és belevágta magát az egyik fonott székbe.

– Trink! – parancsolta németes keménységgel ejtve a szót, és selyem zsebkendőjével megdörzsölte izzadó homlokát.

A drink (vagyis „italt!”) nem Ibainak szólt. Pemmingernek is volt szolgája, aki egyben a házi detektív, az inas, a borbély, az ételkóstoló, a testőr szerepét töltötte be nála. És az is volt: detektív. Premminger a londoni Scotland Yardról szerződtette Frank Harrist, a legügyesebb detektívek egyikét. A feladata az volt: állandóan figyelni mindent, s egy percre sem elmozdulni a gazdája mellől. Ezért a szörnyű szolgálatért óriási fizetés járt. Mert Pemminger félt, rettenetesen félt. Azok félnek, akik nem úgy élnek, mint az emberek általában. Nos, az amerikai milliomos nem úgy élt. Ezért csak akkor érezte magát biztonságban, ha mellette ott tartózkodott, príma kis Frommerrel a zsebében, Frank Harris. Frank felderítette az útvonalat, amin Premminger áthaladt, megkóstolta az ételt, amiből enni készült, átvizsgálta a házat, ahol lepihenni akart, kifaggatta azokat a személyeket, akik a gazdag uraságnál kihallgatást kértek, megvizsgálta az autót, a repülőgépet, a hajót – mindent, mindenkit. Még borotvált is, nehogy elnyisszantsa a nyakát egy irigy ember vagy elszánt gyűlölködő, sőt nemcsak borotvált, hanem igazi inashoz méltóan kiszolgálta Pemmingert odahaza éppen úgy, mint idegenben.

Az öles termetű, alig negyvenéves Frank Harris, mint megtestesült árnyék követte mindenhová a milliomost. Így teljesített szolgálatot annak idején az angol Viktória királynő mellett Brown, a híres skót, egyike ama inasoknak, akik belekerültek a történelembe. Pemminger ugyan nem volt király, de volt olyan gazdag és olyan elvetemültén hiú, önző, hogy beillett királynak. Hatalma valóban királyi volt. Megillette tehát egy olyan testőr, mint Frank Harris.

Ahogy Ogimura mély meghajlásából feltekintett, abban a pillanatban érezte: a nagy amerikai pártfogónak nem tetszik valami. Már önmagában az is, hogy iderepült Trukra, elég nagy távolságra a főhadiszállásától, Palau szigetéről, azt bizonyította, hogy fontos közlendője van a tengernagy számára.

Az ilyesmit Sendai Ogimura nem szívelte. Szerette, ha a dolgok mennek a maguk útján, minden zavaró tünet nélkül.

– Kegyeskedett meglátogatni… időt szakított erre … – dadogta a tengernagy. – Talán baj van, Mr. Pemminger? – Majd alázatosan hozzátette: – Pemminger szán? …

Az amerikai felmordult, de előbb lehajtotta a „trinket”, amit Frank Harris tett eléje. Csámcsogva itta a jeges italt. Utána néhány másodpercig szuszogott, mint aki jobban érzi magát. Végül mérgesen megjegyezte:

– Unom már az új-guineai handabandázást, tengernagy! Unom. Nekem munkások kellenek, nem hadifoglyok! Munkások, akik akarják a pénzt, és azért meg is dolgoznak! A hadifoglyok elnyűttek, betegek, és kerülik a munkát. Ön, tengernagy, közölje még ma… igenis, még ma az új-guineai parancsnoksággal, hogy nem támogatjuk a gerillaharcokat! Pukkadjanak meg!

Pemminger mély lélegzetet vett. Frank Harris eléje tette a tálcát hideg párától ködös pohárral. A milliomos megelégedetten felmordult és – ivott.

Sendai Ogimura megdöbbenve meredt testes barátjára. Az apró, csupa izom, acélos testű japán pillanatok alatt összeesett, megöregedett.

– Kérem … Pemminger szán … hogyan érti… Kimi, kedvesem…

Ennél barátibb, együttérzőbb megszólítást egy japán nagyúr nem mondhat. Kimi – mindenkinél kedvesebb!…

Hogy ezt Sendai Ogimura megtette, hozzá nem illően megalázkodott!

Kiminek csak azt szokás megszólítani, aki talán még a baritok között is a legkedvesebb barát. Feltehető, hogy Pemminger és Ogimura nem voltak ennyire jó barátok!

Nem, mert valójában – gyűlölték egymást. Lehet, hogy erre eddig egyikük sem gondolt, de gy volt. Annyira függtek egymástól, hogy ez az állapot már beillett gyűlöletnek is.

Érdekes, Frank Harris, a londoni Scotland Yard (titkosrendőrség) néhai neveltje, ahogy ránézett Ogimurára, máris zsebébe tette jobb kezét. A zakó zsebében ott lapult a hihetetlenül kicsiny, de mégis igen erős lőerejű, hat milliméteres Frommer-pisztoly.

– De kérem, Pemminger szán … Kimi… ez azt jelenti, hogy a Bon-matszuri támaszpont segítését megtagadjuk Új-Guinea hőseitől?

Pemminger bólintott.

– Meg!

Ogimura felállt a verandán elhelyezett asztalkától. Ibai oldalt lépett. Mert Ibai is ott volt, mintegy ellensúlyozni az angol detektívet. Mivel Ogimura cigarettát tartott a kezében,

Ibai felvillantotta az aranyozott öngyújtót. De Ogimura nem vette észre ezt a mozdulatot. A veranda korlátjához lépett, és lenézett a kikötőbe. Több hajó és egy testes hidroplán (vízi– . repülőgép) ringatózott a napfénytől felforralt öbölben. A hidroplán a milliomos tulajdona volt, ezen érkezett meg röviddel ezelőtt Palauról.

Ogimura arra a csodálatos támaszpontra gondolt, amit eddig nem sikerült az amiknak felfedezniük. Bon-matszuri, így hívták Ogimuráék ezt a támaszpontot, amit a modern technika minden rafinériájával sikerült felépíteni, még akkor, amikor ott a japánok voltak az urak. Most minden összeomlik? Nagy haditettek a fényes homlokú császárért, Nippon uráért, aki láthatja: hős katonáinak portyái Hirosima atombombázása után sem adják meg magukat. Új-Guinea őserdeiben, embertelen körülmények között, lázban és sebektől vérezve, de tartja magát az a japán hadtest, amelyik Pemmingernek és Ogimurának köszönheti létét, harci eredményeit. És most magukra akarja hagyni őket ez az amerikai?

Ogimura visszafordult.

Rámeredt Pemmingerre. Frank Harris közömbösen nézte a japán tengernagyot. Őt semmiképpen nem érdekelte, miről beszélnek, de az igen, hogy milyen mozdulatot tesz, aki Pemmingerrel szemben áll.

Ogimura tudta, hogy a detektív zsebében revolver van. Frank Harris pedig tudta, hogy Ogimura farzsebében lapul egy revolver (minden eshetőségre készen!), de ugyanígy Ibai zsebében is.

– Ismétlem – hallatszott Pemminger nyugodt, dölyfös hangja –, ismétlem, tengernagy, nem vagyok hajlandó tovább támogatni az új-guineai kalandot. Ön félrevezetett! Ócska hadifoglyokat kaptam bányáimba, akikkel tizedét sem érem el a régi termelésnek. A kitelepítés elodázásával csak ön nyert, de nem én! Se Mikronéziából, sem a Karolinákról a bennszülöttek nem akarnak bányamunkásnak menni, ök most abból élnek, amit a háború otthagyott. Inkább játszanak egy repülőgépronccsal, mintsem dolgozzanak! Annyi konzerv maradt a szigeteken, hogy egy életre elég lesz! Hát én ezt megelégeltem, tengernagy! Pukkadjon meg mindenki, pukkadjon!

Egyre dühösebben, egyre hevesebben törtek ki az amerikaiból az indulatos szavak. Arca vérvörös lett, az izzadság cseppekben folyt le az arcán. Környezetéből mindenki tudta, ha Pemminger elérkezik a „pukkadjon meg mindenki", akkor fejezte be a mondanivalót.

– De a támaszpont, Kimi! – suttogta Ogimura, mint aki emlékeztet, egyben szuggerál, varázsol is. – A támaszpont, a Bon-matszuri! Eddig még nem jöttek rá az ön honfitársai! Bon-matszuri, a korszerű haditechnika pompás terméke, kérem, Kimi, ne felejtse el…

Ogimura sóhajtott. Ha volt ebben a japán uraságban némi szeretet, ha megdobbant valamiért a szíve, akkor az kettő volt: Japán császára, a mikádó az egyik, a másik pedig – Bon-matszuri, vagyis rejtjeles nevén a „Halottak tisztelete", a támaszpont, amit ő tervezett, valóban rafinált módon, olyan műszaki zavaró és elhárító berendezésekkel, hogy eddig még egy amerikai hadihajó vagy repülőgép sem tudott a nyomára jutni.

Ogimura felsóhajtott.

– Két tengeralattjárónk van még kifogástalan állapotban -folytatta a tengernagy, remélve, hogy sikerül az amerikait meggyőzni. – Ezek a tengeralattjárók is rejtve maradtak az én elhárító berendezésem segítségével. Segítse tovább is harcunkat, Kimi… Pemminger szán!

Majd elmosolyodott. Hideg arcán a mosoly fagyott volt ugyan, de mégis mosoly.

– Kimi, értsen meg! Én segítettem önt a múltban, ön segítsen tovább a jelenben.

– Üzletember vagyok, nem szeretem a frázisokat! – vágott közbe Pemminger.

– Éppen azért, mert üzletember, teszek önnek egy ajánlatot. Támogassuk továbbra is az új-guineai harcot, ugyanakkor kitelepítendő honfitársaim önkéntes ajánlkozással, ha itt maradhatnak a szigeteken, adnak az ön bányáinak ötezer embert! Helyes, ugyebár, Kimi?

Ogimura megnyugodva tett néhány lépést. Majd az amerikai mellé ült. Frank Harris eleresztette zsebében a revolver nyitógombját.

– Nem kellenek! – hördült fel az amerikai. – Nekem bennszülöttek kellenek, azok a jó munkaerők! Itt is félrevezetett. Azt állította, ha azt a zsiványt, azt a fő-fő törzsfőnököt elfogják, megváltozik a helyzet: a pasas megijed, és felszólítja hordáját, kérje a japán kereskedők, ültetvényesek maradását… és ugyanakkor az ültetvényekre jelentkező munkaerőket hozzám irányítják. Mindebből nem lett semmi! Itt is félrevezetett, tengernagy úr! Pukkadjon meg!

Ogimura elképedve meredt a „legkedvesebbre", Kimire, akit ebben a pillanatban – most határozottan érezte – minden időkre meggyűlölt. így vele még senki nem beszélt, legfeljebb a csuzimai időkben Togo helyettese, Kamimura tengernagy, a „fékevesztett tengeri kakas", ahogy Simonoszeki-ben hívták a hadikikötő parancsnokát. Kamimura utálta a fiatal tisztet, Sendai Ogimurát, és lehetőleg minden alkalmat megrágott, hogy hibát találjon a munkájában.

De hát Pemminger nem volt Kamimura, és Ogimura nem volt fiatal tiszt.

Ogimura hirtelen felállt. Meghajolt, és így szólt:

– Bocsásson meg, Mr. Pemminger, mennem kell. Fontos teendőm van.

Ibai már nyitotta is az ajtót. Ogimura megindult az ajtó felé.

De Ogimura egyvalamivel nem számolt. Azzal, hogy ennek a mozdulatnak a bekövetkezésére Pemminger előre számított. Volt ideje a repülőgépen Palautói idáig azon gondolkozni, mit művel majd a tengernagy, ha tudomására hozza: szakított az új-guineai kalanddal. Minden létező és nem létező „verziót" felállított, mint az jó üzletemberhez,

sakkozóhoz és politikushoz illik. Minden lépését, sakkhúzását, de még a matt-állásokat is átgondolta. Tudta, hogy mit mond, mit mikor időzít, és így Ogimura felállása, távozási szándéka (ami valójában igen nagy sértés volt vendégével szemben) számításai között szerepelt, így nem okozott különösebb nehézséget, hogy kimondja:

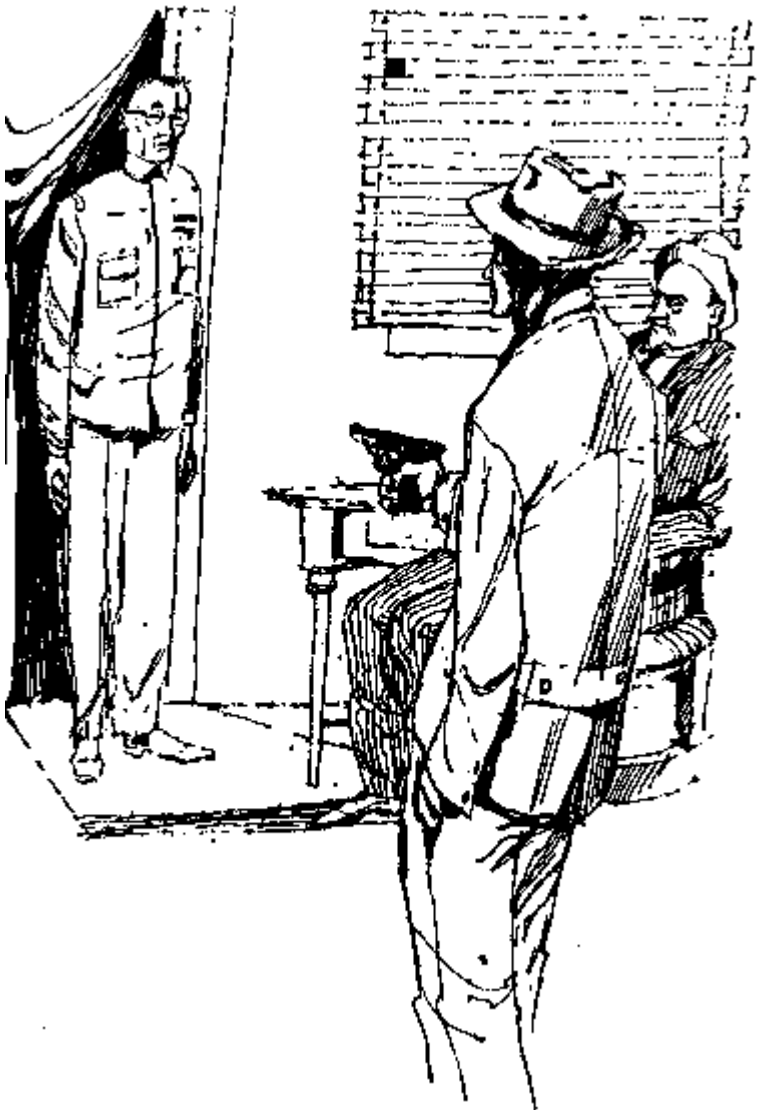

– Álljon meg! Majd hozzátette:

– Álljon meg, különben – letartóztatom! Frank Harris kezében megcsillant a revolver.

Ibai meghökkenve meredt a detektív kezére. Ibai elkésett. Ogimura is.

– Üljön le, Ogimura – intett szenvtelen arccal Pemminger. – Üljön le. És ne veszítse el a fejét. Azt hittem, ön komoly ember, és nem oktalan gyerek. Hagyja a császárt meg a hazafiasságot meg a többi marhaságot. Pukkadjanak meg!

Ogimura arca hamuszürke lett. Szeretett volna kitörni, ölni, pusztítani, agyontiporni ezt a mocskos amerikait és szolgáját. Szeretett volna eszeveszetten üvölteni, csapkodni, tombolni - és nem lehetett.

Frank Harris revolvere mozdulatlanul meredt a két japánra.

Ogimura még két lépést tett. „És újból ott ült Pemminger mellett. Ebben a pillanatban érezte, hogy vesztett. Mindent elvesztett, és ezentúl csak úgy táncolhat, ahogy Pemminger akarja. Amit tett, nem volt méltó Togóhoz, a nagy tengernagyhoz, de nem volt méltó a mikádó eszményéhez sem. Valljuk be: Ogimura tengernagy, aki annyi embertől megkövetelte,

hogy vidáman menjen a halálba, ezúttal gyáván viselkedett.

– Nézze, Ogimura – mondta teljes fölényével Pemminger, mintha csak egyik ügynökével beszélne –, nézze, nekem nincsen időm felesleges utazásokat tenni. Egy ügyet lezártunk, és ezt vegye tudomásul. Egy másikat elkezdünk, és ebben számítok munkájára. Egyre azonban figyelmeztetem: ön a kezemben van, Ogimura. Még akkor is, ha Palaun tartózkodom!

Ogimura csendesen elmosolyodott.

– És ön az én kezemben, Mr. Pemminger! Pemminger, aki tudta, hogy ez a kijelentés is elhangzik majd, nyugodtan mondta:

– Téved, Ogimura. Az ön szava nélkülem sehová nem hangzik el. Csak nem képzeli, hogy ahol eddig nem vették figyelembe azt, hogy általam ön a japán áttelepülők főmegbízottja, és ezt sokan sérelmesnek tartják, ott – bárki ellenem fordul! Kedves barátom, ha ön ilyesmit elhisz, ha azt gondolja, hogy majd magával ránthat, akkor ön méltó egy ma született gyerekhez!

Ogimura lehajtotta fejét.

Tudta, hogy amit Pemminger mond, az szóról szóra igaz.

Pemminger keze elér a Pentagonig (az USA honvédelmi minisztériumáig), elér a szenátorokig, de az elnökig is. Mindenhová elér.

Az amerikai újból megivott egy pohár italt, rágyújtott egy havanna-szivarra, és amikor élvezettel kifújt néhány füstkarikát, folytatta:

– A támaszpontot egyelőre nem számoljuk fel. A két tengeralattjáróra és a hozzájuk tartozó hajókra szükségünk van. A támaszpontot akkor szüntetjük meg, amikor befejezte hivatását. Akkor majd pukkad a támaszpont!

Kis csönd támadt.

Fáradtan hangzott Ogimura kérdése:

– Mikor, Mr. Pemminger?

Frank Harris ekkor már zsebre tette revolverét. Gyakorlott ember volt, látta, hogy Ogimura már „kész”. Gazdája fölényes biztonsága is jelezte, hogy a tengernagy megtört, vagy mint az ilyesféle emberek mondani szokták: nem téma többé. Pemminger leverte a hamut szivarjáról, úgy felelt:

– Hogy mikor, kedves Ogimura?… Mondtam már: amikor befejezte hivatását. Mert még nem fejezte be.

A szivar elaludt. A detektív kezében kattant az öngyújtó. A tengernagy bámulva nézett vendégére. Pemminger nagy füstöt fújt. Folytatta:

– Még nem fejezte be. Szeretném, ha most már hasznom is lenne belőle. Ezért elhatároztam, hogy magam veszem kezembe az irányítást. Hajlandó ebben segíteni?

Ránézett a tengernagyra. Tekintetében ott volt: teljesen érdektelen a számára, hogy Ogimura milyen választ ad. Ezt a tengernagy is megérezte, mert csendesen csak ennyit mondott:

– Rendelkezésére állok, Mr. Pemminger. Nem „Kimi” és nem „szán”, uraság.

– Ennek örülök – bólintott az amerikai. – így már közlöm is önnel, hogy két emberét, Odai és Osziszone tiszteket leváltam. Úgy gondolom, már a repülőgépen lehetnek. Helyüket én embereim foglalták el, Mr. Furba vezetésével. Furba kinő távírász, és megbízható ember. Természetesen a támaszpont parancsnoka továbbra is ön, Ogimura. Ha kihúznak valaki alól egy szőnyeget vagy padot, vagy netán nekitámaszkodik a szomszéd lakás falának, és az az iltővel bedől – akkor lehet az emberfiának ilyen elképedt az ca.

– De kérem … kérem … – nyögte a japán, aki egyébként híres volt nyugalmáról, biztonságáról. – De kérem …

Ennél többet nem tudott mondani. Torkán akadt minden szó. Ibai elképedve meredt a gazdájára. Sohase hitte, hogy ilyesmi megtörténhet azzal a valakivel, akit ő legalább úgy tisztelt, mint Ogimura a császárt.

Pemminger most mosolyodott el először, amióta kiszállt a hidroplánból, és feljött ide, a dombon épült házba.

– Én a tettek embere vagyok – jelentette ki. – Ismétlem: támaszpont parancsnoka továbbra is ön, Ogimura, de – az én rendelkezéseimet hajtja végre. Mr. Furba lesz az összekötőnk. Ő majd Palauból kapja az utasításokat, és azokat ön továbbítja Bon-matszuriba, a tengeralattjáróknak, a hajóknak.

Ogimura – lehengerelve, legyőzve – mint egy gyerek kérdezte:

– De ha nincs Új-Guinea, akkor mire kell a támaszpont, mire kellenek a tengeralattjárók?

– Trink! – rendelkezett előbb Pemminger, majd válaszolt: – Kalózmunkára, kedves barátom. Mondtam: szeretek már valamit profitálni arról a szemétdombról, amit Ön okozott nekem zűrzavaros terveivel! Bányáim állnak. Ültetvényeimen alig van munkás. Más ember meggazdagodott a háborúból, én tönkremegyek, ha sokáig így megy! Pukkadni fogok!

Előrehajolt.

– Munkások kellenek. Ha nem lehet másként szerezni, visszatérünk a régi, jól bevált szokáshoz: toborozunk! Ez annyit jelent, hogy akár a hajók, akár a tengeralattjárók embereket rabolnak. Egy-egy kisebb sziget megrohanása nem nagy gond, Palaun meg gondoskodunk róla, hogy befogják a szájukat az új munkaerők. Majd elintézem azt is, hogy ne legyen semmiféle tűz a dolgok körül. Azelőtt sem volt.

Hamuleverés, trinkszünet.

Ogimura kétségbeesve gondolt azokra az ősökre, akik képesek voltak császárukért, hazájukért harakirit, hasfelmetszést végrehajtani. Togo, a nagyadmirális, amikor meghaltacsászár, harakirit követett el! Ogimura megdöbbenve tapasztalta, hogy erre képtelen lenne. Ő élni akart, még annak árán is, hogy teljesen Pemminger rabságába hajtja fejét.

– Nézze, Ogimura – hallotta a milliomos hangját –, a munkástoborzás csak egyik része új feladatainknak. Pénzre, sok pénzre van szükségem, hogy rendbe hozzam a dolgokat, ezt az új-guineai kalandot. Ezért megállítunk egy-egy postahajót, majd elsüllyesztjük. Ezeket a műveleteket kivételesen nagy ügyességgel kell végrehajtani, nehogy vészjeleket adjanak le. Például a kijelölt útvonalon beáll a *Kobra*, az az ócskaság, és süllyedést színlel. A többit már ön is tudja …

Rátekintett Ogimurára. A sárgás arc hamuszürke volt, kényszeredett mosoly ült a tengernagy szája szélén.

– Kitűnő – suttogta Ogimura –, kitűnő …

– Meghiszem azt! – harsogta Pemminger. – Mikor azután úgy érzem, hogy elég, Bon-matszurit felrobbantjuk, a tengeralattjárók lemennek a fenékre! Pukkadjanak meg!

De ezúttal nem tartott szünetet, tovább beszélt:

– Tehát kérem, Ogimura, mindezt közölje Kodai korvett-kapitánnyal. Hogy nagyobb zűrzavar ne legyen, mert az ilyen megszállott hazafiak mindent félreértenek, kérem, közölje: amit teszünk, az Új-Guineáért történik. Egyúttal azonnal intézzék el azt a Motopu La Kea nevű zsiványt meg a fiát. Dobják őket a tengerbe, ez a legegyszerűbb! Ez is az ön oktalan tetteinek egyike! Tegyünk pontot az ügyre, felejtsük el, hogy volt egy ilyen nevű ember! Ezt is közölje Kodaival.

Felállt.

Talán Napóleon állhatott így fel a térképasztal mellől, amikor az austerlitzi csata tervét ismertette tábornokai előtt.

Újból megtörölte verejtékes homlokát. Közben végignézte japán barátját, szemrevételezte, mi lett belőle rövid egy óra alatt. Előzőleg egyenlő felek voltak, most – nem kétséges – Sendai Ogimura, a diadalmas tengernagy, Mikronézia volt japán helytartója Pemminger alkalmazottainak sorába zsugorodott le.

– Mindenki úgy keresi meg a pénzt, ahogy lehet – mondta Pemminger, amikor megállapította, hogy a japán a „zsebében van”. – Üzletbarátaim java a háborúban gazdagodott

meg. Vannak, akik hajóroncsok gyűjtésével óhajtanak vagyont szerezni. Én a kalózutat választottam. Egy ősöm, ha nem csalódom, az a Pemminger volt, Pemminger kapitány, aki fregattjával kifosztotta New Orleans kikötőjét. Példáját óhajtom követni, az ön segítségével… Ennek fejében biztosíthatom, ön mindig a legnagyobb kényelemben élhet itt Trukon, mint az én hű barátom.

összenéztek. Pemminger győztesen, Ogimura csüggedten, letörten.

– Lenne szíves – szólalt meg az amerikai –, küldje le a szolgáját, és hívassa fel Mr. Furbát. Úgy gondolom, már elfoglalta helyét társaival együtt. Ismeri őt?

Ibai kiment.

Ogimura megrázta a fejét.

– Nem ismerem.

– Én is úgy gondolom, hogy nem találkoztak.

Nyílt az ajtó. Trópushoz illő öltözékben, fehér selyemruhában belépett az, akit hívattak.

– Íme, Furba – bemutatom önt Ogimura tengernagynak. Ogimura tengernagy is helyesli, hogy a Palauról küldött utasításokat ön továbbítja. Hány embernek kell ebben az épületben szállás?

– Hatan vagyunk, Mr. Pemminger. Én és a segédem, valamint Goldman és három embere.

Pemminger oktatólag tette hozzá:

– Goldman, ha megengedi, önre vigyáz. Nehogy bármilyen kellemetlensége legyen, embereim megvédik önt a zaklatásoktól. Goldman az én Frankom legjobb barátja, kitűnő céllövő! Most pedig indulok. Tehát értjük egymást, kedves Ogimura. Ön mindent úgy állít be a támaszpont emberei előtt, hogy az Üj-Guineáért történik. Mr. Furba kész tervekkel jött, távozásom után azonnal megkezdhetik az előkészületeket. Motopu La Keát dobják a tengerbe! A fiát is. Pukkadjanak meg!

Lehajtott egy pohár hideg italt.

Megelégedetten nyögött.

– Kitűnő ital. Igaz, ön a múltkor közölte, hogy egy gyanús vitorlást észlelt a *Kobra.*

– Így van, Pemminger szán – bólintott Ogimura. – Kwajalein-atollon fedezte fel ezt a hajót Mr. Cimarron. Az a gyanú, hogy a vitorlás a támaszpont után kutat.

Pemminger unottan vett át égy szivart Frank Harris tárcájából, ami természetesen Pemminger tárcája volt. Leharapta a szivarvéget, kiköpte, és csámcsogva mondta:

– Süllyesszék el! Ki törődik manapság ilyen vacakokkal! Tehát, kedves Ogimura, fel az új tervek végrehajtására! Fel, fel! Furba és Goldman ebben nagy segítségére lesz! A két honfitársat pedig viszem magammal, jó helyük lesz Palaun. Oké. Bye, bye, Ogimura!…

Kezet fogtak. Mint két barát? Vagy mint ellenségek?

A tengernagy a kertajtóig kísérte vendégét. Ott állt a bérautó, amelyen a kikötőből feljöttek ide, a pálmáktól, színes trópusi növényektől dús dombtetőre.

Itt Ogimura újból mélyen meghajolt.

Megint Togo és a mikádó jutott eszébe.

– Hát csak fel a fejjel, Ogimura! – intett feléje Pemminger, amikor megindult az autó.

Valóban így volt, nem tehetett mást, mint felemelte fejét. Pedig nehezen ment. Látta Ibai, a hű szolga, a régi tengerésztárs megdöbbent arcát. És látta Furba nyugodt, komor tekintetét. Furba japán volt, valamivel magasabb Ogimuránál, ami azt jelentette, hogy északról, valahonnan Hokkaidóról származhat.

– Kegyeskedjék előrefáradni – mutatta Furba az utat a házhoz, amit Ogimura jól ismert. – Kegyeskedjék előrefáradni, Ogimura szán.

A japán nyelv lágy, dallamos változatát beszélte.

– Kegyeskedett eltalálni – mondta Furba –, Hakodatéban születtem, onnan vándoroltak ki szüleim Palaura.

Ogimura megállt a veranda szélén. Lenézett a kikötőbe. \ hatalmas hidroplán körül apró

motorosok keringtek. Majd elbőgtek a motorok, és a vízi repülőgép száguldva megindult a kikötőöböl hullámain.

A tengernagy nagyot sóhajtott. Saját házának foglya volt.

– Kérem, Ogimura szán, volna szíves velem jönni a leadószobába. Felvesszük a kapcsolatot Pemminger szán gépével, víála soha nem lehet tudni, miről dönt percek alatt!…

… Ugyanaznap, alkonyatkor, künn a Csendes-óceánon.

– Északi szélesség 8 foka, keleti hosszúság 62 foka 15 perce!

– Mit tapasztal?

– Idő nyugodt. A tenger csendes. Hajó sehol.

– Köszönöm. Kérem, távozzon. Jó pihenést.

Ez a beszélgetés, mint olvastátok, igen közel az Egyenlítőhöz, nagyjából a Marshall-szigetek és a Karolinák között, Î355 méteres mélység fölött, csendesen hömpölygő hullámok látán játszódott le.

Aki a parancsnoki torony őrségét átvette, nem volt más, nint Kodai korvettkapitány, a maradék és még szabadon garázdálkodó japán flotta tisztje. Aki átadta, az a helyettese, Nazána szán, sorhajóhadnagy. Nazána szán egész napon át él-Látta a parancsnokló tiszt szerepét, mivel a *Kagoshima* tengeralattjárón akkor már csak két tiszt szolgált, maga a parancsnok, Kodai szán korvettkapitány és Nazána szán, sorhajóhadnagy. A titkos támaszpont, Bon-matszuri sehogyan sem tudta már pótolni azokat, akik kidőltek vagy elestek a különböző tengeri és szárazföldi harcokban, az utánpótlás megszerzésének küzdelmeiben. Az elmúlt hetekben, amikor a *Kagoshima* megrohanta a „Háromrombolós” szigetet, elesett egy tiszt és két altiszt, ami igen nagy veszteség volt. A *Kagoshima* fele legénységgel hajózott. A nyolc tisztből már csak kettő maradt, ami óriási feladatot rótt a vezénylőkre. Nagy szerencsének tarthatták, hogy a gépészek és a műszakiak létszámában alig történt csökkenés. A mérnökök létszáma változatlan maradt: a főmérnök és két helyettese napról napra, óráról órára a helyén állt.

A *Kagoshima* pokoli feladatokra vállalkozott, és pokoli helyzetben hajózott!

Bázisa olyan sziget vagy szigetszerűség volt, amire mégiscsak azt lehetett mondani: sorsa előbb-utóbb megpecsételődik. Ha vége, ugyanakkor vége a hajónak is. De a hajónak vége lehet a nap bármely percében, másodpercében – ez a legvalószínűbb.

Ebben a tudatban éltek a tengeralattjárón az emberek.

Valójában üldözött vadak voltak. És ezt nem érthetjük a szó átvitt értelmében. Nem. A *Kagoshima* embervértől megrészegült tigris, kiéhezett párduc, dumdum golyótól nekivadult vadbivaly volt. Ölt, pusztított, rombolt, sőt – rabolt is!

A Hirosimában ledobott bomba után, a Mandzsúriába benyomuló szovjet csapatok haditényei után Japán, a mikádó Nipponja megadta magát.

De nem adta meg magát, és inkább az öngyilkossággal határos további harcot választotta az új-guineai hadsereg, valamint néhány kisebb egység a különböző szigeteken.

És a titokzatos, elrejtett Bon-matszuri támaszpont, a hozzá tartozó hadiegységekkel.

Természetesen bárki felteheti a kérdést: hogyan volt ez lehetséges? Hónapokkal, fél esztendővel a háború után – ilyesmi megtörténhetett?! Az sem kétséges, aki ilyen kérdést feltesz, az nem ismeri sem Óceániát, sem Új-Guinea rengetegeit. Még a mi gyenge, a Csendes-óceán szigetvilágát igen gyatrán ábrázoló térképeink is elárulják, hogy ez az óriási méretű terület három nagy tájcsoportra oszlik (Mikronéziára, Melanéziára, Polinéziára) és ezen belül hatalmas szigetcsoportokra. Ilyen nagy, csoportokba Bonin-, Mariana-, Karolina-, Marshall-, Palau-, Bismarck-, Admirality-, Salamon-, Samoa-, Hebrida-, Kermadec-, Tonga-Fidzsi-, Társaság-, Paumotu-Tuamotu-, Phönix-, Christmas- és Marquises-szigetek és a Ráktérítő vonalán a Hawaii-szigetek. Egy-egy csoport néha több száz szigetet vagy atollt, korallpadot jelent. Új-Guinea pedig csak parti területén lakott, ott sem mindenütt. Egyébként: mindent Beborít az őserdő, és annyira ismeretlen még ma is, hogy az elmúlt években – új

néptörzset fedeztek fel a [öld egyik legveszélyesebb, miazmáktól terhes, örökös párával borított hegyóriásai között.

Ekkora területet ellenőrizni, megszállva tartani, kifüstölni egy erősen ütőképes hadsereg számára is nagy feladat, nem pedig olyanok számára, mint az amerikaiak. Ezért indult meg Európában Hitlerek ellen csak akkor a partraszállás, amikor a szovjet erők már erősen visszadobták a német hadsereget, és ezért tartott Óceániában évekig az egyesült amerikai, holland, angol seregek szigetről szigetre való, japánokát felmorzsoló támadása. Azért, mert a Pentagon – miért ne mondjuk ki? – tárháza volt az ellentétes érdekeknek, a különböző üzleteknek, katonai és polgári vetélkedéseknek, a dollárimádatnak! Köztudomású, hogy a háború első évében USA hadianyaggyárak szállítottak Németországnak – kerülő úton az ellenségnek! – lőszert, vegyi termékeket!

Akadt ott néhány Pemminger és a pemmingerekkel cimboráló tábornok, aki megakadályozta, hogy minden úgy történjen, ahogy azt a becsületes hazafiak akarják!

Ezért szólt a géppisztoly, 1945 decemberében Új-Guineában és jó néhány óceániai szigeten.

Ezért létezett – de ugyan hol? – a Bon-matszuri titkos támaszpont.

És ezért úszhatott, valójában ellenséges vízen, a *Kagoshima* tengeralattjáró!

Alkonyra készült az óceán.

A gördülő „hullámok csendesen ringatták a *Kagoshimát.*

Nyugat-nyugatdél volt a passzátszél iránya.

A parancsnoki torony fedélnyílásán át felhallatszott a Diesel-motorok egyenletes dübörgése.

Kodai korvettkapitány és mellette egy jelzőaltiszt szeme szünet nélkül a láthatárt kémlelte. Kodai előre és oldalt tekintett.

A tengeralattjáró sorsa nagyrészt attól függ, mit és mikor látnak meg vezénylői.

Egy olyan hajónak, mint a *Kagoshima,* ha jól megy minden, vagyis kifogástalanul működnek a gépek, feltöltöttek az akkumulátorok, rendben vannak a szivattyúk, a tengervizet befogadó vagy kiszorító tankok, jól zárnak a szelepek, nem kell több a lemerüléshez 40-50 másodpercnél.

Hihetetlenül rövid idő ez, ha meggondoljuk: az első világháborúban azok az osztrák-magyar tengeralattjárók, amelyek abban az időben igen korszerű hadiegységeknek számítottak, és amelyek közül nem egyet én is láttam az Adrián, nem voltak képesek 4-6 percnél előbb a víz alá bújni. Sőt, erős hullámzásban, megfelelő manővert keresve, 10 perc is kellett a lemerüléshez!

A *Kagoshima* a tengeralattjárók középső osztályába tartozott. A kis tengeralattjárók átlagosan 3-500, a középsők 900-1100, a nagyok 1500-2000 tonnásak. A *Kagoshima* kereken 1000 tonnás volt – víz felett. Víz alatt, mivel a lemerüléshez a súlyát növelni kell: 1150 tonnás. Így ebből is sejthetitek, a tengeralattjáró az a ritka hajótípus, amelyik két tonnaértéket ismer: egy víz felettit és egy víz alattit.

Ha a *Kagoshima* a középső osztályba is tartozott, képességei mégis rendkívülinek számítottak. Másfél hónapig is távol lehetett a támaszpontjától, s annyi üzemanyagot vihetett magával, amennyi elég volt 4-5000 tengeri mérföld megtételére. A *Kagoshima* és az általunk eddig még nem ismert *Nikkó* Sendai Ogimura javított tervei szerint épült. Ogimurától egyvalamit nem tagadhatunk meg: azt, hogy valóságos tudósa Volt a korszerű technika alkalmazásának, ö tervezte és az építkezését irányította a rejtjeles nevű Bon-matszurinak, s ő fedezte fel, mint lehet a különböző kémlelőműszerektől, radaroktól mentesíteni, a felfedezés veszélyét tehát elhárítani a támaszpontról és a hozzá tartozó tengeralattjárókról.

Ogimura abból az egyszerű tényből indult ki, hogy minden pozitívumnak megvan a negatívuma is. Vagyis a támadó repülőgép rohamos fejlődése rohamfejlődésre indította az elhárítást fejlődését is. Az első világháborúban alkalmazták először tömegben a németek a

mágneses aknát. Ennek az aknaszerkezetnek a lényege, hogy akkor robban, tehát már a tárgy közelében, amikor erősebb vastartalmú tömeg közelébe ér. Sok angol hajó ment a tengerfenékre, míg rájöttek az „ellenszerre". Mert rájöttek. Egy egyszerű spiráltekercs volt az ellenszer, amit a hajóorrban kellett elhelyezni, megfelelő áramerősséggel, hogy az akna még jóval a közelgő hadiegység előtt felrobbanjon, vagyis elpusztuljon.

Hogy a *Nikkó* és a *Kagoshima* hónapokkal a háború után még létezett, de velük együtt létezett Bon-matszuri is, természetesen nem Pemminger, hanem Ogimura érdeme volt.

Teljesen pontosan nem ismerjük Ogimura titkát. Azt e pillanatban még a Pentagon sem ismeri, legfeljebb a japán titkos katonai irattárban lehetne megnézni, mit alkalmazott Ogimura, hogy hajóit és Bon-matszurit „láthatatlanná" tegye. A teljes alkalmazásra már nem jutott idő, mint ahogy a japánok fegyverbarátjának, a németeknek sem futotta a hónapokból, hogy bevessék a sokat emlegetett első atomfegyvereket. Az első atombomba Japánban, Hirosimára esett. Ogimura Bon-matszurinál több támaszpontot nem építhetett, de annál a hat tengeralattjárónál sem többet, amit Bon-matszuriban helyeztek el. A hat közül négy elsüllyedt, de kettő – a *Nikkó* és a *Kagoshima* – túlélte a japán kapitulációt is.

Azt viszont tudjuk, hogy Ogimura találmánya a *radarelhárító* volt. Elméletének alapja az, hogy olyan elektromos vagy mágneses teret teremt, amely megzavarja vagy legalábbis közömbösségre kényszeríti az ellenség kutatóberendezését, legyen az radar vagy másféle elektromos észlelő–, jelzőberendezés.

Daniló bácsi szerint a *Kagoshima* olyan *különleges anyaggal volt bevonva*, amely igen erősen csökkentette a hajótest fémkisugárzását. Ennek az anyagnak a felrakása igen nehéz és körülményes műveletet jelentett, arról nem is szólva, hogy az előállítása se lehetett könnyű.

Ez volt Ogimura *egyik* találmánya.

A másik a *merülés* volt. Az első világháborúban is nagy gondot jelentett minden hadvezetőség számára a tengeralattjárók merülése. Ötven-hatvan méter nagy teljesítménynek számított. Szárazföldi emberek körében az a hit járja, hogy a tengeralattjárók azért nem merülhetnek mélyre, mert a tenger összeroppant ja a hajótestet. Ez csak félig igaz. Félig, mert megfelelő belső nyomás mellett a külső terhelés bőven kiküszöbölhető. Ennél sokkal nagyobb gond a mélyből való felemelkedés. Amikor a tengeralattjáró lesüllyed, a tartályok szelepeit (kingstonnak nevezik) kinyitják, és a ballasztvíz beáramlik. Ezzel a hajó nehezebb lesz, tehát lesüllyed. A felemelkedésnél a vizet ki kell szorítani, ami sűrített levegővel történhet. Ha a tankokból kiszorítjuk a vizet, a hajó könnyebb lesz, és felszínre kerül. Ha nem tudja a vizet kiszorítani – a hajó utasai nem látják meg a napvilágot! A sűrített levegő használata nagyjából véges. Tudjuk, hogy a víz nyomása tízméterenként *egy* atmoszférával emelkedik. Ebből következtethettek: az a tengeralattjáró, amelyiknek gépszerkezete tíz atmoszféra nyomást képes kifejteni, legfeljebb száz méterre süllyedhet le, de tovább már nem, mert a fizika törvénye szerint a túlnyomást nem képes legyőzni. Ebben az esetben a hajótest „átbukik" a nyomáshatáron,, és örökre eltűnik. A külső nyomás is rettentő nagy. Csak egy adat: 180 méter mélységben négyzetcentiméterenként – 19 kilogramm! Pedig a mélység a tengeralattjáró számára pompás védelem. A gyors merülés és a nagy mélységben való elrejtőzés a veszélyes ellenségtől megmentheti a hajót. A hírek szerint a *Kagoshima* olyan merülőberendezéssel rendelkezett, hogy a hajót képesek voltak 220-250 méter mélységbe levezényelni, és onnan felhozni. Ugyanez állt a *Nikkóra* is. Ez is Sendai Ogimura találmánya volt. Ilyen nagy mélységben, a közömbösített hajótest segítségével eléggé elrejtőzhetett Kodai szán hajója az őt kereső ellenséges hajók „tapogatóitól".

Volt azután még valami, amit kibogozni nem lehetett ugyan, de a nyomait fellelni igen. Ez Ogimura *hárompozíciós elhárítója* volt.

Daniló bácsitól tudom, hogy a *Kagoshima* támadásai és elhárítási manővereiből, már jóval a hajó pusztulása előtt következtettek egy egészen eredeti, különleges, eddig még nem ismert elhárító berendezésre.

Ismeretes, hogy a radarkészülékek által kibocsátott elektromos rezgések, ha az eléjük kerülő anyagba (hajótest, épület, parti sziklák) „beleütköznek", akkor máris visszaverődnek, s ezzel elárulják az esetleges veszély közelségét vagy közeledését. A búvárhajók harci cselekedetüket éppen arra alapítják, hogy a hajó láthatatlan marad. A radartapogatók felfedezése nagy veszélyt hozott a tengeralattjárókra. Megkezdődött tehát az ellenfegyver konstruálása.

Ezért fedezte fel és használta Sendai Ogimura a hárompozíciós elhárítót.

A *Kagoshima* is, a *Nikkó* is többször került abba a helyzetbe, hogy amerikai vagy angol csatahajók közelébe került. Az észlelők számára az volt a nagy meglepetés, hogy a jelzőkészülékek kimutatták a búvárhajók közelségét, de a jelzés egyre gyengült, végül vagy teljesen elenyészett, vagy – különböző helyekről lehetett ismét fogni.

Csak jóval az események után kerülhetett sor arra, hogy hozzávetőlegesen megállapítsák Ogimura módszerét. Ez pedig – Daniló bácsi szerint is – csakis az lehetett: 1. egy igen erős hatósugarú *radarzavaró,* 2. ezzel egyidőben működő, eddig még teljesen ismeretlen *„radarnyelő",* 3. egy ugyancsak teljesen ismeretlen *„elterelő"* (mert nevezzük csak így), nem lehetett nagyobb méretű, mint egy tengeri akna. Felszerelése, töltete olyan elektromos berendezést sejtetett, amely a bekapcsolás pillanatában *erősebb* rezgéseket váltott ki az ellenség radarján, mint a tengeralattjáró. Ezt az aknaszerű gömböt a veszélyeztetett tengeralattjáró kidobta magából, a gömb a kidobás helyén maradt, de nem a felszínén, hanem egy-két méterre a felszín alatt. Mármost a tengeralattjáró egérutat nyerhetett, vagy adott esetben még egy elhárító–, sőt, akár több elhárító-gömböt bocsáthatott ki! Hogy a gömb ne kerüljön az ellenség kezére, olyan gyújtókészülékkel rendelkezett, amelyik az ellenséges hajó közeledésére felrobbantotta a gömböt. Ilyen robbanást, a már elmondott események után, többször tapasztaltak a szövetségesek hadihajói.

A *Kagoshima,* mint a második világháború idején minden búvárhajó, két testből állt. Magából a belső testből és a tulajdonképpeni hajózóköpenyből. A két testrész között vannak a le– és felmerülést szolgáló tankok, az egyensúlyt biztosító, úgynevezett trimmelőtankok és üzemanyagraktárak. Mindez jól látszik a *Kagoshima* tervrajzán.

Ha jól megfigyelitek a rajzot, feltűnik valami. Az, hogy a hajó belső része szivar alakú, a külső nagyjából hajó formájú. Ennek az az oka, hogy a szivar alak a legmegfelelőbb alak a mélység óriási nyomásának ellensúlyozására.

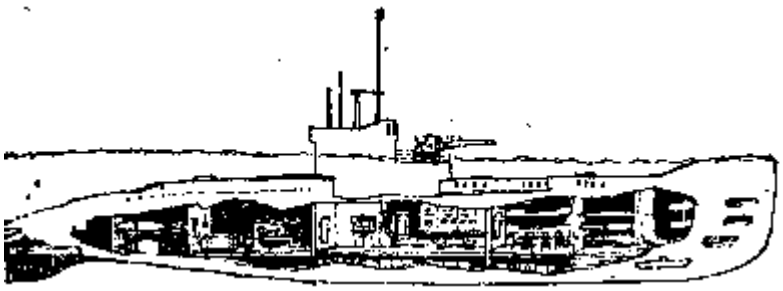

Az első tengeralattjárók – a kilencszázas évek elején – szivar alakúak voltak. De hát arra is rájöttek, hogy a felszíni hajózásra ez a forma teljesen alkalmatlan. Nagy a felfordulás, a borulás veszélye, így született meg a kettős testű búvárhajó. A belső .test egyenletes formájával ellensúlyozza a leszállás után a tenger nyomását, a külső pedig a felszíni hajózó test. Persze mint láttátok akkor, amikor a *Jadran II*-t üldözte egy tengeralattjáró (nyilván a *Kagoshima* vagy a *Nikkó),* az erős hullámzásban a búvárhajó még így is elég nehezen mozgott.

A búvárhajó három részből áll: „hajótatból", „hajóközépből" és „előhajóból". Ezt a hármat „süllyedési állomásoknak" hívják. Nagyon gondos, nagyon óvatos munkával lehet csak – a

lehető leggyorsabban! – lebukni a hullámok alá, és feljönni a mélyből. Ezt a manővert a süllyedési állomások felelős »parancsnokai hajtják végre. Ha a hajó lemerül, a felszínen működtetett Diesel-motorokat leállítják, a kipufogókat és a szelepeket elzárják, lezárják a toronyfedőt, fokozatosan kieresztik a periszkópot, elvégzik a nyomáspróbát, és megindítják a villanymotort, mert hiszen a mélyben az olaj fűtéses Diesel-motort használni nem lehet. (A kipufogó gázok és a levegőnyelés miatt.) Mindezzel egyidőben elhangzik a parancs: '»»Levegőkinyomáshoz készen!" Ahogyan a vezénylő mérnök Utasítása elhangzik, úgy indítják meg a légtelenítő emeltyűket, hogy a tankokba a süllyesztéshez szükséges vízmennyiség beáramoljék. A naszád lassan az orrára dől, és csak akkor egyenlítik ki a hajóközépen, valamint a hajófáron a leszállási lelyzetet, amikor a kellő mélységet elérték.

Az előbb leírtuk: „vezénylő mérnök". A búvárhajó az egyetlen olyan hajótípus, amelyen az intézkedések többsége íem a parancsnoktól hangzik el. A parancsnok utasítást ad a lemerülésre, meghatározza a mélységet, és elfoglalja helyét a periszkóp (a kémlelőműszer) előtt, az úgynevezett megfigyelőin. A többi már a mérnök dolga. Hozzá jönnek a jelentések a merülési állomásokról, ő ellenőrzi a kézikerekek, a huzalok és levegővezetékek szövevényében, az üvegeken, rezeken és nikkeleken vibráló fények kíséretében a manővert. A parancsnok teljes mértékben a naszád haladásával, a hadicéllal, a támadás levezetésével törődik.

Így volt ez a *Kagoshimán* is, azzal a különbséggel, hogy Kodai korvettkapitány hajója akkor már napok óta a tenger felszínén úszott. A *Kagoshima,* távol a hadi és kereskedelmi útvonaltól, arra készült, hogy felkeresi Bon-matszuri támaszpontot. Sikerrel hajtottak végre több zsákmányutat, átrakodtak a Kobrára, s most, közel négyheti távollét után, felkészüljek arra, hogy végre – hazai kikötőbe érnek.

A „hazai kikötő" igen kétesen hangzik, de hát mivel még nem ismerjük a Bon-matszurit, fogadjuk el Kodai korvettkapitány kijelentését, amikor néhány nappal ezelőtt, elbúcsúzva a Kobrától, kijelentette embereinek:

– Hazaindulunk …

A komor arcok láthatólag felderültek.

Az 1000 tonnás, 65 méteres búvárhajón az előírásos – harmincnyolc ember helyett mindössze huszonhét tartózkodott. A többi elesett a parti támadások, zsákmányolások idején, de olyanok is akadtak, akiket a kimerülés, a nélkülözés pusztított el.

A búvárhajó-szolgálat a legmegerőltetőbb tengerészmesterség.

Rengeteg fizikai és lelki nélkülözésnek vannak kitéve ezek az emberek. Hiszen gondoljunk arra: lent a mélyben, az oxigénpalackokkal táplált levegőtérben, éppen azzal kell takarékoskodni, ami nélkül percekig se lehet élni – a levegővel. Minden felesleges testmozgást kerülni kell, még – énekelni sem szabad! Az élelmezés sem a legjobb. A tenger alatt villanytűzhelyen sem lehet főzni, hiszen a főzéshez sok levegő kell!…

A *Kagoshima* emberei teljesen kimerült, agyongyötört tengerészek voltak.

Nekik a Bon-matszuri (feltehetőleg tenyérnyi hely az óceánban) fejedelmi szállásnak számított.

Kodai korvettkapitány azon az alkonyaton ott állt a parancsnoki torony mellvédje mellett, és nemcsak az óceán csodás naplementéjét nézte. Pedig szép volt a naplemente, mint ahogy szép a világ összes tengerein. De a Csendesen mégiscsak a legeslegszebb!

Kodai korvettkapitány a legtöbb esetben bámulattal tekintett arra a színjátékra, sőt: tűzijátéknak beillő látványosságra, ahogyan a jó öreg nap elbúcsúzik kedvencétől, a föld leg–, nagyobb és legtöbb fényt kapó világtengerétől.

Ezúttal azonban a *Kagoshima* parancsnoka csüggedten meredt előre.

A toronynyíláson át felhallatszott a Diesel-motorok egy1 hangú dübörgése. Majd csökkent a dübörgés. A kapitány tudta, hogy a mérnök kikapcsoltatta az elektromos gépek járatásához szükséges akkumulátorok feltöltőberendezését.

Az avatatlan számára a motorok egyenletes működése azt a benyomást kelthette, hogy a búvárhajón minden rendben van. Mint ahogy erre gondolt volna az avatatlan, ha ránéz Kodaira és az őrszolgálatos altisztre.

Látszólag rendben volt minden. Ember, hajó, hajófelszerelés, üzemanyag.

A valóság azonban az, hogy a *Kagoshima* nagy bajokkal küzdött.

Egy kifogástalanul működő búvárhajó akkumulátorberendezése, ha annak használatára sor kerül, 8-10 tengeri mérföldes menetsebesség mellett két-három órán át üzemelteti a gépeket. Kodai az utóbbi időben megdöbbenve tapasztalta hogy fél óránál több menetidőre nem telik a gépekből. Azt is láthatta, hogy az emberek a végsőkig leromlottak. Aluszékonyak, közömbösek, nagyon hamar fáradnak. A *Kagoshima;* a *Nikkó* és a Bon-matszuri támaszpont egyetlen embere két esztendő óta nem látta hazáját, otthonát! Élelmezésük a végletekig leromlott. A napokban a Kobrától kapott annyi élelmet, amennyi elég lesz a támaszpontig. A *Kobra* az álcázásra felvett kopraszállítmány nagy részét kidobta, és helyette a zsákmányolt fegyvereket, lőszeranyagot vette fel, hogy a megadott helyre szállítsa. Kodai emberei főleg halon, kókuszdión, banánon éltek. De hát a japán ember, ha nem kap rizst, elszomorodik, kedvetlenné válik. És a *Kagoshima* tengerészei már hónapok óta nem kapnak rizst!

Ezekre gondolt Kodai korvettkapitány, amikor elnézte a naplementét.

Meg hát hasonlókra. Többek között arra, hogy a trimm-tankok szelepei (kingstonok) se működnek kifogástalanul, és a szellőzőberendezések sem adják azt a kapacitást, amit elvárna tőlük egy hajóparancsnok.

Közben eszébe jutott az a szégyenletes eset, amikor jó múltkorában – végső kétségbeesésében, hogy élelmet szerezzen – utánaeredt egy kétárbocosnak, és a Diesel-motorok felmondták a szolgálatot! Alighogy feljött a felszínre, a Dieselmotorok előbb fél kapacitással működtek, majd egyszerűen leálltak. Még szerencse, hogy egy jelentéktelen vitorlással történt a kaland, és nem holmi rombolóval, tengeralattjáróűzővel! Ebben az esetben a *Kagoshima* már régen 2677 méter mélységben pihenne. A hajónapló szerint ennyi volt ugyanis ott a mélység, ahol a sónerrel találkoztak. Itt érezte először Kodai, hogy a naszád teljesítőképessége rohamosan hanyatlik. Amikor mindezt jelentette felettesének, Ogimura tengernagynak, a válasz nem volt több, csak ennyi: továbbra is kitartani!

Kodai az az ember volt, aki hű a parancshoz, bármilyen helyzetben kitart, hiszen ilyen volt a vére, és így is nevelték. De a parancsnak és a parancs céljának értelme kell hogy legyen. Kodainak szíve is volt, és valahányszor ránézett egy-egy emberére, úgy érezte, hogy lába alatt a parancsnoki torony vaslemeze nem úgy remeg, ahogyan megszokta, és a gépek hangjába köpködés, sőt furcsa zörej vegyül – akkor Kodai korvettkapitány nagy-nagy szomorúságot érzett. Egyre jobban érezte, hogy ami történik – értelmetlen, céltalan is.

Nippon, a drága haza megadta magát, és ha a mikádó, a szent nem győzött a szövetségesek ellen, hogyan akar győzni a maroknyi új-guineai hadtest vagy az ötszáz, esetleg hatszáz ember, aki még a szigetek rejtekeiben portyázgat?!… Nem értette Ogimurát vagy a ritkán látott, de az általa is ismert Pemminger nevű amerikait.

Éppen Ogimurára gondolt és arra, hogy fel kellene már váltani a kimerült őrszolgálatos altisztet, amikor megzörrent mögötte a feljáró vaslépcső, és udvariasan egy kéz érintette meg.

Nazána szán, a sorhajóhadnagy állt mellette.

– Ön még mindig nem pihent le?

Ekkor már inkább a tenger villódzása és a búvárhajó mélyéről a villanylámpák adtak némi fényt a parancsnoki álláson, semmit a láthatár.

A trópusi éjszaka hirtelen szállt le az óceánra.

– Rádiófülke jelenti parancsnoknak: TAF jelentkezik, és önnel óhajt beszélni! ·

Kodai a nyakába akasztott távcsövet hirtelen levette, és átadta Nazánának.

– Kérem, Nazána szán, vegye át a helyem. Utána pihenhet.

Nazána tisztelgett.

Kodai lemászott a létrán. Ránézett a két kormányos altisztre, a belső parancsnoki torony felszereléseire, a mélységkormányra, majd még lejjebb haladt. Itt van a központ. A Diesel-motorok dübörgése itt már olyan hangos, hogy egymás szavát alig értik az emberek. A naszád belseje tele van olajbűzzel, égett rongyok és az olajos acél szagával.

Kodai biccentett a főmérnöknek, a központi őrségnek, és belépett a csöppnyi rádiófülkébe. Itt élt egy ember, aki napvilágot igen ritkán látott, s aki talán mindenkinél nagyobb megpróbáltatásnak volt kitéve a *Kagoshimán.* Itt élt a naszád rádiósa, az egyetlen rádiós!

Megviselt, elnyűtt, izzadsággyöngyökkel megtűzdelt arc nézett fel a parancsnokra.

– TAF jelentkezett, és kéri a hívást.

– Kérem, vegye fel az összeköttetést.

A hívókészülék felbúgott. Lámpák sora villant, a rádiós sovány, fürge ujjai oly gyorsan mozogtak a billentyűkapcsolókon, a hengeres kapcsolókon, mint a zongoraművész a billenőkön. Ez a rádiós is – mint a legtöbb hajórádiós – művésze volt a mesterségének. Könnyedén, gyorsan dolgozott, mert minden drótszálat, dugót, tekercset, de főleg tudta a készülék kapacitását. Mivel az idő csendes volt – a hullátok döngése alig hallatszott a jól vezető, teljesen üres tankfalon át –, és a naszád a felszínen úszott, az összeköttetés gyorsan létrejött, a rejtjeles beszélgetés így alakult:

– Halló, itt TAF!

– Itt a *Kagoshima.*

– Kérem a jelszót!

– Togo és Mikása.

– Köszönöm. Itt a tengernagy.

– Jelentem: útban a támaszpont felé. Idő normális. Hajó sehol. Emberek kimerültek, naszád javításra vár.

A rejtjeles szöveget leadó hang távolodott, majd elveszett. A távírász riadtan, idegesen forgatta a tárcsákat, a kapcsolóbillentyűket.

– Vonalzavar – mondta –, bocsánat, Kodai szán.

Kodai intett. Megszokta már az ilyesmit. Még jó, hogy a rádiókészülék kitűnő állapotban van. Hálásan nézett az előtte gubbasztó ember kopasz; fényesre borotvált fejére.

Kodai megborzongott. Pedig meleg volt, legalább 40-50 ok. És ebben a hőségben, páncélkalickában dolgozott napról lapra, hétről hétre egyedül a rádiós. Ha aludt, csak ülve ehette ezt, és ha szundikált, fülén a hívójeleket, idegen hajók jelzéseit váró hallgatókagylóval, teste állandó feszültségben figyelt.

Kodai érezte a beteg, megviselt test szörnyű, savanyú párolgását. El is határozta, ha végeznek, akkor felzavarja a rádióst a toronyra, levegőzni. Ott persze elalszik majd az első pillanatban, de hát ennyivel tartozik hű emberének.

A készülék tölcséréből bugyborékoló,– sipító hangok törtekelő.

– Kérem figyelni – nézett fel a rádiós a parancsnokra. – TAF jelentkezik.

A *Kagoshima* és Ogimura házának pincéje, a bűnszövetkezet boszorkánykonyhája újból összeköttetésbe került *egymással.*

– Tengernagy utasítása parancsnoknak: mindenféle lőszerszállítmányt felfüggeszteni! A *Kobrát* repülőgépünk elfogja és visszaküldi. Ugyanez az utasítás megy a *Nikkónak* is. Részletes utasítást a támaszponton kap.

Kodai annyira megdöbbent, hogy szólni sem tudott. Nem kell a lőszer? Hogyan lehet ez?! Hiszen ma reggel hallgatták az egyik amerikai adót, és innen tudja, hogy Új-Guineában még folynak a harcok.

És most Ogimura azt mondja…

– Kérdezze vissza – adta az utasítást emberének. – Kérdezze vissza: lőszerzsákmányolást is függesszem fel?

Máris jött a válasz:

– Igen. Végleg függessze fel! így kívánják az érdekeink. Az ellenséget másként gyengítjük majd. Parancsom a következő: minél előbb fusson be a támaszpontra! Ott megkapja a részletes utasításokat. Addig is igyekezzék rejtve maradni. Amennyiben felfedezi a *Jadran II* nevű kétárbocos sónert, azonnal süllyessze el! A sóner azelőtt *Lady Anne* névre hallgatott. Egyúttal az az utasításom, hogy a naszádon levő foglyot végezze ki, vagy dobassa a tengerbe!

Kis szünet következett. A TAF adója mintha elhallgatott volna.

Kodai megzavarodva meredt az apró hangszóróra.

De japán volt és katona, így elsősorban mégiscsak a háború érdekelte.

– Kérem – mondta a rádiósnak –, adja le a hívójelet. Beszélni akarok még.

– A TAF-adóval tartom az összeköttetést – mondta fáradtan, nagyon fáradtan, de igen szolgálatkészen a naszád rádiósa. – Parancsára.

– Közölje: a *Kagoshima* parancsnoka kérdi, a hadianyag zsákmányolásának megszüntetése azt jelenti, hogy megszűnik minden ellenállás Új-Guineán?

A rádiós, aki pompásan értette a rejtjeles beszédet, gyorsan továbbította a búvárhajó rövidhullámán Kodai kérdését.

Azonnal megjött a válasz:

– Parancs a támaszponton várja. A többit hajtsa végre utasításom szerint. Köszönöm.

Kodai komoran, lassan dünnyögte:

– A *Kagoshima* parancsnoka tudomásul vette a tengernagy utasításait.

A rádiófülkében csönd támadt. Csak a vékony vasfalon lejtett hallani a motorok dübörgését. Az adókészüléket kikapcsolta a rádiós.

Kodai kilépett a fülkéből. De észbe kapott és visszaszólt:

– Azonnal menjen a toronyra, levegőzni!

A rádiós fonnyadt, sápadt, agyonizzadt arcán mosoly jelent meg.

– Ahogy kívánja, Kodai szán.

A korvettkapitány egy pillanatra megtorpant, ahogy szemébe csapott a központi tér éles fénye. Olyan érzés lepte eg, mint akkor, amikor eljutott a hír az óceáni flottához ipán kapitulációjáról. Akkor éppen Bon-matszurin, ezen a nagyszerű védelmi támaszponton tartózkodott hajójával és akkor azt hitte, mindennek vége. A kapituláció, ha nem is mindig halála egy nemzetnek, de bukását, elveinek megsemmisülését jelenti. Kodai hitt a nipponi álomban: Kína, a Csendes-óceán nyugati részén levő összes szigetek és Ausztralia elfoglalásában, Jáva, Szumátra, Borneo pacifikálásában, háború kitörése óta mindössze egyszer jutott haza Jeddóba, családjához. Azóta harcolt, egyre harcolt! Ott volt negyvenhárom augusztusában a Baker-Island körüli harcokban, Decemberben pedig a Salamon-szigetek közelében lezajlott tengeri csatában. De a *Kagoshima* tengerészei láttak még mást is: Manila mellett, a Ley te Gulf ban a *Princeton* repülőgépanyahajó égését!

Kodai zordonan nézett körül a központi állásban. A főmérnök szeretett volna valamit jelenteni. Már nyitotta is a száját, de hirtelen elhallgatott.

A parancsnok arcán olyan szomorúságot vett észre, hogy csak néhány másodperc után mert megszólalni:

– Kedves hozzátartozója halt meg talán, Kodai szán?

– Igen, egy nagyon kedves hozzátartozóm – bólintott Kodai, és megindult felfelé a vaslétrán. – Kérem, Nazána szán, fáradjon le és pihenjen – intett az első tisztnek, amikor felért.

Éjszaka volt. A naszád egyenletesen haladt dél-délnyugatnak, Bon-matszuri felé.

Az égen élesen villództak a csillagok.

Az óceán hullámai – most békés hullámok –, amikor a naszád testéhez vágódtak, halk durranással és kotyogó neszezéssel lámpához illő fényt vetettek a lapos fedélzetre.

Világító planktonok milliárdjai rajzottak a tengernek ezen a részén.

Kodai rátámaszkodott a leeresztett periszkópcső házára.

És messze nézett.

De azt jólesően észrevette, hogy a rádiós ott ül mögötte a– vasszéken. Ül, rátámaszkodik a hullám vedre és – alszik! Szegény, ez is olyan kimerült, mint mindenki a naszádon.

– Vége – dünnyögte Kodai. – Vége … Majd eszébe jutott a fogoly.

Az az ember, akit a *Kagoshima* hónapok óta cipel magával. Hogy miért, az Kodai előtt rejtély maradt. De itt volt velük az az ember, akit Motopu La Keának hívnak, és akit Ogimura ezzel adott át Kodainak:

– Vigyázzon rá, őrizze. Nagy értéket jelent nekünk! Motopu La Kea – az Óceán Császára.

Most azt a parancsot kapta, hogy végeztesse ki, vagy dobassa a tengerbe!

Kodai elgondolkozott. Ugyan mi történhetett? Miért fejeződött be ily hirtelen, parancs útján a hadianyag zsákmányolása, a lőszerszállítmányok elszállítása és biztosítása, s miért kell Motopu La Keát megölni? Miért kellett eddig vigyázni rá, és miért most pontot tenni az életére?!

Kodai érezte, hogy ez már valóban a vég, és az jön, amitől mindenki félt ezen a hajón, de a *Nikkón* és a támaszponton is: kihullanak a rozoga falból az utolsó téglák is!…

Valaki a füléhez hajolt. Az őrszolgálatos altiszt volt.

– Tatbalon fény, Kodai szán. Már öt perce figyelem. Alighanem hadihajó.

Kodai hátrafordult. Valóban fény volt a távolban. Közeledő fény. Megrázta a rádióst, aki mélyen aludt.

– Ébredjen. Sajnálom, de merülni kell. Leszólt a szócsövön:

– Süllyedési állomások, figyelem! Merülésre felkészülni! Alig néhány másodperccel később jött vissza a válaszjelenés:

– Hajótat készen!

– Hajóközép készen!

– Előhajó készen!

Gyors kezek a kipufogókat elzárták, a szelepeket elfordították.

A toronyfedő Kodaiék fölött tompa csattanással lezáródott. A nehéz acéllap puffanása végigvisszhangzott az egész hajón.

– Huszonkét millibar szintnyomás! – jelentette a mérnök.

– Köszönöm – bólintott Kodai, és a merülési kormány mel-§ állt.

A kézikerekek zörgése és a szellőzők morgása egyre erősebb lett.

A hajó egész testéből sziszegő hörgés hallatszott. A tankokból távozott a levegő, és helyébe buggyanva ömlött be a ríz.

A naszád lassan az orrára dőlt. Ugyanakkor a periszkóp csöve fütyülve repült felfelé.

A parancsnoki torony belső részét tompa fény árasztotta el.

A periszkóp látómezejére tejszerű világítás terült. Kodai megfogta a periszkóp forgatókarjait.

– Motopu La Kea – morogta magában. – Motopu La Kea, zegény fickó … Óceán Császára!

És ugyanakkor döntött, mit tegyen a naszád foglyával.

KILENCEDIK FEJEZET

KITÜ'NÖ BARÁTOT KÜLD AZ ÓCEÁN

Bambina nyugodtan ült a horgonycsörlőn. A hófehér belső orrvitorláról (a jibről) visszaverődő napfény élesen megvilágította a kedves arcot, és ragyogó fénybe vonta a lány aranyszínű haját.

Úgy ült, mint akinek az a feladata, hogy mozdulatlan legyen.

Így is volt.

Bambinát a Srác rajzolta éppen.

– Ne mozdulj – intette a Srác. – Tudod, nekem még nincsen akkora gyakorlatom, hogy kapásból lerajzoljalak. De tudok rajzolni, és meglátod, most is sikerülni fog.

A Srác a horgonyálláson, az orrvitorlák kötélbakján ült, ölén egy falap, a falapon kiadós méretű rajztömb. Barna színű krétával rajzolta Bambinát, vagyis Lilian Marochinit, aki iránt – mint tudjátok – meglehetős vonzalommal viseltetett.

A legény valóban ügyesen rajzolt. Pompásan felvázolta a lány fejét, majd hozzáfogott a kidolgozáshoz. Capriata és Jokohama Jim kuporgott előttük, és elmerülve figyelték az ifjú cimbora munkáját, amit, valljuk be, művészinek is nevezhetünk.

Még a *Princeton* parancsnoka, Buracker kapitány fedezte fel a Srác rajzkészségét.

Éppen a parancsnoki torony jelzőzászlóinál teljesített akkor szolgálatot, amikor az USA flotta ritka rokonszenves tisztje, Buracker odafordult a legényhez:

– Mondja, Catalani, tud maga rajzolni?

– Nem tudok, Sir. Buracker megvonta a vállát.

– Nem baj. Jöjjön ide, és tegye azt, amit mondok. A Srác odament. A feladat nem volt könnyű.

– Maga olasz, és kinézem a rajztudását – mondta Buracker –, rajzoljon le gyorsan!

Átadott egy mappát, több ceruzát, és ezzel mit sem törődve, leállt a repülőfedélzeti oldalra.

Nem tagadhatjuk, a Srác meglepődött. De nagybátyjával, Capriatával és az öreg jó baráttal, Jokohama Jimmel együtt a tettek embere volt. Ráadásul akkor katona, haditengerész, megtanulta, ha a felettes mond valamit, teljesíteni kell. Ha rajzolni kell, hát rajzol! Megtette.

Jó fél óra múlva Buracker odalépett, elvette a mappát, és megnézte az eredményt. Az eredmény meglepő volt.

– Azt mondta, nem tud rajzolni! A Srác dadogott:

– Igazat mondtam, Sir.

Buracker odaintette az egyik tisztet, Morlyt, aki később, a *Princeton* égésénél szörnyű körülmények között pusztult el: beleesett az izzó repülőgépraktárba.

– Nézze, Morly, maga ért az ilyesmikhez, hiszen rajztanárnak készült. Mit szól hozzá?

Morly nézte, nézegette a rajzot. Majd füttyentett:

– Oké, captain! Buracker a Srácra tekintett.

– Hát ha nem tanult, tanuljon, és szabad idejében rajzoljon. Még sokra viheti. Én mondtam, Buracker parancsnok.

Így kezdődött. Ettől kezdve a – Srác egy álmot dédelgetett. És az álom arról mesélt, hogy Durbin Catalaniból valamikor agy festő lesz! Picasso, Modigliani, Van Gogh!

És rajzolt, rajzolgatott. Huddleston kórházában ő volt a művész. Persze minden hozzáértő láthatta: még gyermekcipőben ballag Durbin Catalani felkészültsége, de ami a rátermettséget illeti: egyszer száll majd a cserebogár!

És a cserebogárnak erre a röptére vágyott a fiú. Azért is kart hazajutni az ősi földre, Olaszországba, hogy eljusson Párizsba, Rómába. Nápolyba. Ott lehet és ott tudnak rajzolni.

Hogy Bambina megkedvelte a fiút, abban nagy része volt annak, hogy a Srác lelkében, szívében több volt, mint az átlagemberében. Kitűnő tengerész, fegyelmezett katona volt, derűs fickó, kedves, ugrifüles jó barát. De a lelkében ott leégett Párizs és Róma neve, Picasso, Modigliani, Van Gogh példája, akik hittek és – tanultak! Mert az álmok csak akkor, de csakis akkor valósulnak meg, ha – eléjük megyünk az álmoknak! A Srác ezt tette. Amikor látta, hogy új parancsnoka nem neheztel a művészkedésért, szabad idejében elővette mappáját, és rajzolt. Rajzolt mindent, amit lerajzolhatott. A társakat, a hajót, a hajó alkatrészeit., De főleg Bambinát. Ha szolgálata után ott feküdt a fokszli őt illető rekeszében, Bambina együtt jelent meg Párizs és Róma vélt képével. Volt azután olyan nap is, hogy előbb Bambinát látta, s csak azután Párizst és Rómát.

A kőjének az a része, ahol ő aludt, tele volt Bambina képeivel. Míg a fokszli többi falrésze a Tatát, a Franciát, Capriatát, Jokohama Jimet, Ádámévát, Pedrót, Mihályt és Jánost, szóval a hajóorr lakóit ábrázolta.

Legyünk őszinték, és mondjuk ki: az olyan csinos, életrevaló, jóképű lány, mint Bambina, feltűnik minden fiatalembernek. Ebben nincsen semmi különös. Ez az élet rendje. És az sem különös, hogy Bambina az ilyesmit természetesnek találja.

Hogy a Srác szíve egyre erősebben dobogott, az is természetes. És az is, hogy a lány csak lassan ismerte fel a legény belső értékeit. Ahhoz, hogy Marochini kapitány lánya szív szerint ránézzen egy fiúra, sok kell. No meg hogy mozdulatlanul üljön fél órákon át – ahhoz is bizony sok kell. Majd meglátjuk, mennyit ért a Srác!

– Ha így haladsz, nagy művész lesz majd belőled – dünnyögte Capriata, és egy pillantást vetett a vázlatkönyvbe. -Bambina, olyan pompásan nézel ki, mintha élnél!

– Hát élek is! – mosolygott a lány.

Ezen jót nevettek. Közben odajött Sottomarina, Pedro és Piede is. Mindenki lekuporodott a horgony álláson.

A hajó egyenletesen szelte a hullámokat.

A kormánynál Zoller és a bennszülött Mihály állt. Reggel volt, napfény, csillogás. A hajó körül delfinek vágtattak, feldobták magukat a hullámok hátára, majd lebuktak a mélybe. Néha egy-egy bonitó vágtatott éles surranással a vízen. Az igen hosszú, Csendes-óceánra oly jellemző gördülő hullámok könnyedén emelték és ejtették a hajót. A szél egyenlet fújt, igazi, kitűnő passzátszél.

A békés hangulat ellenére csüggedés ült a *Jadran II*-n.

Amit a Lőszer Szigeten tapasztaltak, mindenkit megdöbbentett.

Hogyan induljon neki a veszedelmekkel teli kutatóútra Daniló bácsi, ha nem tudja felfegyverezni embereit?! Teljesen igaza volt, amikor feltette Lajurénak a kérdést: volna mód a felfegyverzésre?

És most kiderült, hogy nincsen mód!

– Nem, sajnos – rázta fejét Lajure, amikor kijöttek a Lőszer Sziget barlangjából –, nincs több szigetünk. Itt rejtettük el, és itt tartottuk azt a hadianyagot, ami megmaradt a szabadságharcból. A *Kobra* vitte el, captain, nem fér hozzá késég!

Ebben mindnyájan egyetértettek.

– A *Kobra* éppen úgy hozzátartozik Ogimuráék bandájához, mint a támaszpont és a tengeralattjáró. Állítom, hogy így van, captain!

Daniló bácsi elgondolkozva lépegetett a sziklák között, és mikor leértek a partra, feltette a kérdést:

– És ugyan mi lehet Riffles kapitánnyal? Harrison gondolkozás nélkül ennyit mondott:

– Eltették láb alól! '

Szevér kiegészítette Harrison kijelentését:

– Talán éppen miattunk történt! Daniló bácsi megállt.

– Úgy érted, miattam?

A kopár, élettelen, holdba illő szigetecskén néma csend honolt. Mindössze a lábak alatt legördülő kövek okoztak külö-3s, döbbenetes zajt. A szigetet most már egy halott őrzi, Tukán, a félkarú hős.

– Miattunk – nyomta meg a szót Szevér. – A derék Riffles kotyogta, hogy mire kell vigyázni. Csak éppen azt nem tud-, hogy nem ő, hanem Cimarron a hajó parancsnoka. Vagy tlán az a sebhelyes fickó, akitől Riffles kapitány óvott minket.

Nagy gond volt Daniló bácsiék számára, hogy nem sikerült fegyvert találni a Lőszer Szigeten.

Amikor az eset után a hajón haditanácsot tartottak, felmerült az is, hogy el kell halasztani a kutatást.

A sóner parancsnoka ugyanis kijelentette:

– Sajnálom, de az emberekért én vagyok felelős. Tisztelem az olyan kitűnő hőst, mint Motopu La Kea, de azt mégsem tehetem, hogy egészen reménytelen, veszélyes kalandba vigyem az embereimet.

Szó szót követett. Végül megszólalt Jokohama Jim:

– Captain, én maga mellett azt tanultam: a magunkfajta nem szokott félni. Talán bizony most újabban Daniló Turkovics kapitány félne?

Daniló bácsi meglepődött. Meghökkent.

– Mert én úgy hiszem – folytatta Jim –, hogy a captain, ha így beszél, akkor fél is. Holott már voltunk egynéhány kalandban együtt, még mór rablók fogságában is, ahol azt tanultam meg: Turkovics kapitány bátor ember!…

Sottomarina felnevetett. Döngve szállt végig híres, mély hangja a fedélzeten, ki az öbölbe, és onnan tovább a Lőszer sziget halott szikláinak.

– Corpo di bacco! Igazad van, Jim! Szívemből szóltál! Lajure és Harrison, Mihály és János, Mikronézia fiai, koíoran tekintettek maguk elé. Egy szó nem. sok, de annyit sem zóltak. Csüggedten, szomorúan álltak a főárboc tövében, nekitámaszkodva a kötélbakoknak. Daniló bácsi lassan, vonta-Dttan mondta:

– Eddigi tapasztalatom, az öreg Rauri tragédiája, Riffles apitány eltűnése, Mukán drámája azt bizonyítja, hogy súlyosabb a feladat, mint azt én hittem.

Zoller komoran jelentette ki:

– Akkor sem ijedünk meg, signore capitano! Szevér bólintott.

– Így van.

Capriata halkan mondta:

– Amíg minket lát, captain, ne féljen. A háborúban megtanultuk: ha nincs fegyver, akkor megszerezzük! Hát majd szerzünk.

Daniló bácsi az északkeleti horizontra nézett. Óriási, vattaszerű felhők tömörültek ott. A passzátfelhők. Távolból figyelve azt vélnéd, hogy szörnyű orkán közeledik onnan. És ha a fejed fölé érnek – fátyolos semmiséggé változnak. De így a távolból, a végtelen víz égi szélén, lenyűgözően szépek, örömmel töltik el az ember szívét.

A *Jadran II.* parancsnoka csendesen mondta:

– Legyen. Megadom magamat. A kutatóutat folytatjuk! Néhány lépést tett a fedélzeten. Visszafordult.

– Indulásra felkészülni!

Elfordította a kabinajtó kilincskarikáját. Belépett a kajütbe.

A többiek utánanéztek. Mosolyogva. Lajure, Harrison ugyanígy.

Jokohama Jim felnevetett.

– Megrángattuk az öreg fiút! Jupppiii! Daniló bácsi meghallotta Jim kijelentését.

– Derék, kedves – fiúk – suttogta magában. – Nyugodtan mehetünk együtt akár a világ végére is!

És elővette az egyik részlettérképet. Kapingamaringit és környékét ábrázolta.

Ettől a területtől óvta Turkovics kapitányt Riffles kapitány.

Daniló bácsi ráhajolt a térképre.

A fedélzeten rohanó lábak dübörögtek végig.

Sottomarina bömbölését tompán verte vissza a Lőszer Sziget:

– Orrvitorlákat húzzad!… Nagyvitorlát indítsd!… Horgony vigyázz!…

A *Jadran II.* – feltehetőleg örökre – elbúcsúzott a Lőszer Szigettől, ami oly nagy csalódást okozott hőseinknek.

Ez történt néhány nappal ezelőtt.

Most, amikor a Srác Bambinát rajzolta, és ezt a műveletet elmélyedve figyelte Capriata, Jokohama Jim és néhányan, Szevér a navigációs fülkében tartózkodott.

Beindította az aggregátort. A motor felbúgott, működni kezdett a vevőkészülék. Lassan forgatta a beállítócsavart. A fülhallgatóban énekfoszlányok, férfihangok, muzsika váltotta egymást. Szándékosan nem a hangszórót, hanem a fülhallgatót használta. így jobban tudott figyelni. Időnként nem hallatszott más, csak a légy kaparászására emlékeztető zörejecske a hallgató membránján. Majd Szevér átkapcsolt a mikrohullámra. Itt kopogások, füttyök, egyenletes vagy szaggatott titi-ták, tá-tá-titik tarkították a keresőgomb forgását, most éppen az az idő volt, amikor a különböző hajók leadják a hívójelüket, hosszabb vagy rövidebb

közlendőjüket, vagy ami ugyancsak fontos: meteorológiai megfigyeléseiket. A tenderen úszó sok-sok ezer hajó időjárás-megfigyelése nagy segítség a világ meteorológusai számára.

Szevér „kirándult” az éterbe – részben persze azért, hogy tájékozódjék az esetleg közelben tartózkodó hajókról és az dő járás jelentésekről. Hirtelen felfigyelt.

A fülhallgatót azonnal átkapcsolta az erősebb hangszóróra. írős fütyülés hallatszott, majd egy férfihang:

Figyelem! Figyelem! Itt „USA Delawar”… Itt „USA Delawar”! Figyelem!… Itt „USA Delawar'”! Figyelem! Kapcsoljon vételre! Kapcsoljon vételre!… Itt „USA Delawar”!… Figyelem!… Hívást megismétlem!”

A hang hirtelen elhallgatott. Utána rövid szünet következett, csak a hangszóró membránjának percegéséből lehetett következtetni, hogy az összeköttetés megmaradt.

Szevér figyelt. Érdeklődéssel, izgalommal. Ugyan mit akarhat a *Delawar,* mi történhetett? Az adás erejéből, a mikrohullámon jött hang tisztaságából arra lehetett következtetni, hogy az amerikai hadihajó nincsen messze a sónertől.

Majd szortyogás támadt, és felrikoltott a hangszóró! Ezúttal nem hang beszélt, hanem a közismert riasztójelzés sipított a hangszóróból:

Tizenkét vonás! Két perc szünet, és újból a tizenkét vonás. A riasztás nemzetközi hívójele. Szevér nagyon jól tudta, miért hangzott el a riasztójelzés. A cél az, hogy felriassza a rádiókezelőket olyan hajókon, ahol csak egy távírász teljesít szolgálatot, tehát nincsen mód éjjel-nappal figyelni.

Szevér várt. Két perc szünet következett, majd újból hallható volt a fütyülés, a szortyogás, végül az emberi hang:

Figyelem! Figyelem! Itt „USA Delawar”! … Itt „USA Delawar”!… Figyelem!… Ellenséges tengeralattjáró a közelben! … Pozíció: Ujelangtól délre, É szélesség 10, K hosszúság 162!… Figyelem!… Figyelem! …Itt „USA Delawar”! Aki segítséget kér, jelentse!

Ahogy Szevér lehalkította a hangszórót, és felállt az alacsony vasszékről, hogy jelenti az észlelteket, Daniló bácsi nyitott be a fülkébe. A sóner pozíciója nagyjából ugyanaz volt, mint a *Delaware.* Ujelang-atolltól délre, igen kis eltéréssel a hadihajótól, úszott a *Jadran II.*

Daniló bácsi nyugodtan mondta Szevérnek:

– A hajót riasztjuk! Úgy érzem, a múltkori naszád úszkál megint a közelben! Add le a hívójelünket, és közöld a *Delawarral:* a közelében hajózunk, és ha lehet, a védelmét kérjük!

Szevér bólintott.

– Parancsára!

És máris az adóra állította a gombokat.

Az aggregátor egyenletesen búgott. Kékes fények villantak a lámpákból.

Itt a „Jadran II”!… Pozíciót adok! Itt a „Jadran II”!…

Daniló bácsi kilépett a kabinból. Magához intette Sottomarinát.

– Sottó, minden ember a fedélzetre! A közelben ellenséges tengeralattjáró tartózkodik. Figyelni a tengert! Az összes vitorlát az árbocokra! A manővert én irányítom!

Riadó!

Sottomarina sípja visítva vágott bele a napfényes, álmosító csendbe.

A Srác kezéből kiesett a vázlatkönyv. Bambina leugrott a horgonycsörlőről.

– Piede, Capriata! – üvöltötte Sottomarina. – Hé, corpo di bacco, minden vitorlát fel! Pedró, fel a főárbocra. Durbin Ca-talani, fel az előárbocra! Ellenséges tengeralattjáró a közelben!

– Zoller a kormányhoz – intézkedett Turkovics kapitány. — Mr. Harrison a kormánynál marad, Mr. Lajure lépjen a felépítmény tetejére, és onnan figyelje a tengert!

Felbolydult a hajó. A Francia és Ádámévá, a két mikronéziai legény segítségével, az orrvitorlák és a passzátvitorla mellé felhúzták a ballon vitorlát. Az előárbocra, a moonraker nögé felkerült a gaff felső részére erősíthető sárkányvitorla. A főárboc bermudavitorlázatát a

legmagasabbra nyújtották, kieresztették az eddigi reffet. A hajó láthatólag erősebb tempóban rohant előre. A sebességmérő a sóner legnagyobb teljesítményét mutatta. Kivétel nélkül mindenki a helyén volt, nindenki tudta, mit tegyen. Ezúttal már Jokohama Jim is dolgozott. Bambinával és Tatával, a szakáccsal a bermudát lazították.

Jokohama Jim boldog volt. Szerette, ha „zajlik" az élet.

– Captain, ha így látna a derék Huddleston tata, nem hinne a szemének! – kiáltotta jókedvűen Daniló bácsinak. – Jupppiii!

Daniló bácsi elmosolyodott, de csak egy pillanatra.

Szeme a tengert kémlelte.

Merre lát periszkópot, merre azt a bizonyos elsimuló, pezsgős turzást, amely azt jelenti, hogy a hullám alatt szikla, korallpad vagy – búvárnaszád van?

Egyelőre semmi jele annak, hogy feltűnt a veszedelem.

De az óvintézkedést meg kell tenni. Persze ez az óvintézkedés békés s igen egyszerű volt. Figyelni a tengert, és a támadót – ha van – megzavarni. A vitorlásnak erre csak egy lehetősége nyílik: úgy és olyan vonalon hajózni, hogy azzal megnehezítse a támadó közeledését, sőt, lehetetlenné tegye azt.

Tehát nem egyenletesen hajózni a megadott irányban, hanem kitérésekkel, hosszabb-rövidebb cikcakkokkal, vagyis hajósnyelven mondva: lavírozni.

Daniló bácsi nagy mestere volt a lavírozásnak. Szerette ezt a ravasz, sok érdekességet rejtő manővert.

Hogy ilyen esetben a legtöbbet hozza ki a hajóból, ahhoz kitűnő kormányosra és ugyancsak kitűnő legénységre volt szüksége. És a *Jadran II*-n ebben nem volt hiány. Tudjátok már jó régen, ahol Zoller áll a kormánynál, s olyan tengerészek a fedélzeten, mint Sottomarina, Piede, Jokohama Jim, a néger Pedro és a többiek, ott minden megy, mint a karikacsapás.

– És ha eléjük hajózunk, bele a torpedócső szájába? – tette fel a kérdést nem minden ok nélkül Zoller Jóska, amikor Daniló bácsi a kormány mellé állt, hogy irányítsa a hajó futását, a megtévesztő útvonalat.

– Ez bizony kínos lenne – szólt Daniló bácsi.

– Az egyszeri kapitány is ezt mondta, amikor becsípve nekivágódott egy lámpaoszlopnak – mosolygott Zoller. – De nekivágódott!

– De mi nem vagyunk becsípve.

S Daniló bácsi felnézett a magasba. Az előárboc passzát-rúdján a Srác kapaszkodott, a főárboc szálingján Pedró lovagolt. Az óceán közeli és távoli részeit figyelték.

Szevér lépett a parancsnok mellé.

– *Delawar* üzeni: tartsuk az irányt, elénk jön. Pedró, a sasszemű, lekiáltott a magasból:

– Fekete foltot látni a vízen! Arra látni! Pontosan délnek mutatott.

Daniló bácsi szeméhez emelte látcsövét. Szevér ugyanígy tett.

A többiek – munka közben – abba az irányba tekintettek, amerre Pedró mutatott. Ugyanekkor a Srác is lekiáltott az előárbocról:

– Látom! A fekete folt – periszkóp!

– Zoller a parancsnokra nézett. Napégette, zsíros arca mosolygott. Nagyjából az történt, amire felhívta Daniló bácsi figyelmét: kis eltéréssel eléje hajóznak a veszedelemnek!

Daniló bácsi is elmosolyodott – ördöngös Zollerje! –, és máris hangzott a rendelkezés:

– Három vonással kormány félre! Szevér, Sottomarina: vitorlákat átváltani!

Ebben az esetben a manőver nem tartozott a legkönnyebbek közé, de végre kellett hajtani. A helyzet ugyanis azt volt, ha így haladnak tovább, akkor beleszaladnak az ellenség markába. Neki a lámpaoszlopnak, mint az egyszeri kapitány.

A vitorlák csattogva vágódtak át. A hajó megtorpant, szinte egy helyben megállt. De csak talán egy percig, majd újból megindult; 45 fokos szöggel eltért az eddigi iránytól, és

megkezdődött a menekülés.

– Jupppii – üvöltötte boldogan Jokohama Jim.

A longászi amerikai azért üvöltötte közismert cowboyrikoltását világgá, mert Pedró lekiáltott a főárbocról:

– Fekete folt távolodni. Pedró látni!

Daniló bácsi kihajolt az oldalvéden. Megelégedetten látta, hogy a sóner pompásan dől a hullámokra, és a sebesség, ha lehetséges, még fokozódott.

– Irányt tartsd! – hangzott a további utasítás.

Zoller – most már a versenyfutás lázában elkomolyodva -smételte:

– Irányt tartom, szolgálatára.

Most itt volt az idő, hogy a parancsnok Szevérhez fordulón:

– Azonnal közöld a *Delawarral:* tengeralattjáró felbukkant és üldöz!

Szevér tisztelgett, és eltűnt a navigációs fülkében. Most a Srác kiáltott le a magasból:

– A periszkóp emelkedik!

Daniló bácsi néhány lépéssel a felépítmény tetején terriert.

A jelzett irányba emelte látcsövét.

Igen, a periszkóp emelkedik, mert az eddigi alacsony helyetből nem lehetett látni, csak az árboc magasáról, most azon-tan a felépítményről is kivehette a kék hullámokból előbukkanó fémcsövet.

És bekövetkezett az, amit a jelentés pillanatában azonnal ejtett: a búvárhajó a vízszínre készül feljönni, hogy így közelítse meg – esetleg csak lövedékeivel – a menekülő kétárbocost.

Bambina izgatottan mondta a közelben álló Capriatának:

– Apám hajóját is így üldözték!

És felnézett a Srácra, aki, átölelve az előárbocot, valósággal elrikoltott:

– Captain, a búvárhajó tornyát látom!

– Pedró is látni!

Daniló bácsi nyugodtan állt a felépítményen.

Ha az ember valamit vállal, álljon is helyt – ezt az elvet vallotta a mi nemes barátunk. Ezért egy csöppnyi riadalom se volt a szívében. Mindössze ránézett Bambinára, és ez egy kicsit megzavarta. A lány az előárbocnál állt, szőkén, kedvesen, mosolygósan. De hát mégiscsak nő volt, egy csomó férfi között, férfias munkában. Ez most zavarta Daniló bácsit. Tudta, hogy néhány perc, és a tengeralattjáró a sóner után iramodik, tüzelni fog. Az egyedüli megnyugtató az volt, hogy a *Delawar* itt lehet a közelben, sőt, közeledik. Csakhogy a sóner eltért az eddigi iránytól.

Szevér a kormány fél alsó lépcsőjén állt, és felnézett a parancsnokra.

– Közöld a *Delawarral* új irányunkat!

– Már közöltem. Azt is, hogy rövidesen támad. A távolság körülbelül három kilométer lehetett.

A látcső annyira közel hozta a naszádot, mintha néhány méterre lett volna. Daniló bácsi kezében a legkitűnőbb látcsövek egyike, Bausch Co. Lomb 7 x 50-es binoklija volt.

Daniló bácsi bólintott.

– A régi ismerős … Majd felemelte a hangját:

– Minden vitorlát erősen a szélnek feszíteni! Irány egy fokkal steuerbord!

Ezzel a sóner elérte, hogy némi előnyre tett szert, valamint azt is, hogy a búvárhajót abba a helyzetbe hozza, amelyet minden tengeralattjáró-parancsnok utál.

Az oldalozó hullámok billentő, ingó, rázkódó mozgását, jól tudjuk, a tengeralattjáró nehezen állja.

Szerencsére a passzátszél is felerősödött, a gördülő hullámok megnőttek, szélesebbek, magasabbak lettek.

A búvárhajó hosszúkás, szürke teste már a víz színén úszott.

A fedélzeti járdáról, a torony leeresztő nyílásairól ömlött le a tengervíz.

Daniló bácsi és a *Jadran II* minden embere várt. Várt és figyelt.

– A *Delawar* teljes erővel felénk tart! – hallotta Daniló bácsi Szevér hangját.

A sóner parancsnoka elmerülten figyelte a búvárnaszádot.

Mindenki azt várta, hogy a tengeralattjáró tornya kinyílik, alakok jelennek meg, átmásznak a mellvéden, lerohannak az előfedélzetre, lekapják a gyorstüzelő ágyú takaróját, és bekövetkezik az, ami már megtörtént a *Jadran II*-vel: tüzelnek.

Ezzel szemben az történt, hogy a búvárhajó konzervdoboz alakú tornyában nem lehetett senkit sem látni.

Egyetlen lelket sem!

A *Kagoskima* lassú oldalozó ringassál, különleges orrával széles búrványt vetve, a sóner után törtetett.

Ekkor gondolt arra Daniló bácsi – amivel megmentette a íitűnő kétárbocost.

Hosszasan tartotta szeme előtt a látcsövet, figyelte a naszád minden porcikáját, és egyszerre csak eszébe villant, hogy valami oka, egyetlenegy oka lehet annak, miért is nem mutatkozik senki a naszád tornyában.

És ekkor a kitűnő hajós közölte újabb parancsát:

– Állandó lavírozás! Azonnal lire esni! Rajta!

Aki versenyzett már a Balatonon, küzdött a szembeszéllel »ójánál, a tihanyi átjáróban, vagy a kijövetellel a siófoki, lellei mólónál, az tudja, mi a lavírozás, a „kreutzolás". De még inkább kell tudnia, átéreznie, mit jelent ezt a dülöngélő, hol jobbra, hol balra átbillenő hajósműveletet végrehajtani egy közel 400 tonnás, kétárbocos hatalmas vitorlással, akkor, amikor – bármelyik pillanatban várható, hogy a búvárhajó kiereszti torpedóit.

Mert erről lehetett csakis szó. A torpedókról. Erre jött rá Daniló bácsi.

Abban a percben, amikor látta, hogy a toronyban nem jelenik meg senki, és ugyanakkor eszébe jutott, hogy ugyanaz a búvárhajó a múltkorában milyen tehetetlenül kísérelte meg, hogy elsüllyessze a sónert, Daniló bácsi azonnal tudta, mi történt.

A búvárhajó nem százszázalékos, a búvárhajónak baja van!

A búvárhajó alkatrészei megkophattak, esetleg meg is sérülhettek, hiányosak, talán nincs is megfelelő lőszere; fedelzeti ágyúja és toronybeli gyorstüzelője nem működik. A víz felszínén használt Diesel-motorok túlhajtottak, a víz alatti elektromos motorok kapacitása gyengült, az áramszolgáltató telepek kimerültek, talán oxigénjük sincsen elég!

Mindez igen-igen valószínű volt.

Daniló bácsi sejtette, hogy a búvárhajó a keresett, titokzatos támaszponthoz tartozik. Ebben az esetben pedig vajmi kevés alkalma van a műhelymunkára, nem is szólva legénysége pihentetéséről.

Mondjuk már most ki: Daniló bácsi jól számított.

A helyzet valóban az volt – minek is titkolnánk –, hogy a *Kagoshima* harckészsége erősen lecsökkent. Daniló bácsi felismerte, ismétlem: egyetlen perc alatt, hogy a fedélzeti ágyút és a gyorstüzelőt nem használhatja, egyedül a torpedócsöveket.

A búvárhajó torpedócsövei rögzítettek, elhelyezésük elöl van, mintha a hajó szemei lennének. Ha a búvárhajó víz alatt támad, akkor orrával az ellenség felé fordul, és úgy tüzel. Ha a felszínen akarja kilőni a torpedót, ugyanígy kell cselekednie.

Most már nyilván értitek, miért döntött a *Jadran II* parancsnoka a lavírozás mellett.

Felismerte, hogy a fedélzeti ágyú használhatatlan, s érezte, hogy a gépek sem lehetnek a legjobb állapotban.

Gyakorlott, régi tengerész volt, mindent tudott, mindenből következtetett, akár kereskedelmi hajóról, akár hadihajóról volt szó.

Ezért pontosan azt tette, amit kellett: lavírozással védekezett.

De a *Delawart* sem hagyta ki a számításból.

– Mennyire van tőlünk? – tekintett a manőverezés közben Szevérre.

Szevér eltűnt, majd néhány perc múlva visszatért.

– Tizenkét tengeri mérföldre, uram – jelentette.

Daniló bácsi gyors számítást végzett. A *Delaivar* nyilvánvalólag 20-25 csomóval robog. Tehát közel fél óra kell még, hogy tartsák magukat.

Rengeteg idő; elképzelhetetlenül sok, ha meggondoljuk, hogy a búvárhajó a sóner nyomában haladt, és a sónernek nincs más fegyvere, mint – a menekülés!

Daniló bácsi újból hátranézett.

Idős ember létére pompás szeme volt, ha nem is tudott volna Pedróval versenyezni. De még így is messze látott, főleg jól állapította meg a távolságot. Volt annyira eszes és józan, hogy tudta: az üldözőt nem szabad állandóan nézni, mert ebben az esetben sem a közeledést, sem pedig a távolodást nem lehet egyhamar megállapítani.

Így csak időnként tekintett a búvárhajó felé.

Most, hogy odanézett, meglepődött. Az üldöző nemhogy közeledett volna, de inkább veszített az eddigi távolságból!

Zoller, Harrison, Szevér ugyanezt állította.

– Letérni nyugat-nyugatdélnek – rendelkezett a parancsnok. – Három fokkal steuerbordra.

– Parancsára!

Csak az átcsapódó vitorlák dörrenését, az árbocok recsegését, a megroppanó kötelék zaját és a hullámok morajlását lehetett hallani. Különben csend volt a hajón. Még Sottomarina se korpodibakkózott, Jokohama Jim is hallgatott.

Az emberek tekintete hol a munkán, hol az ellenfélen, hol a parancsnokon volt.

Bambina rajongva nézett az öregemberre.

– Érti a dolgát – morogta a lány mellett Capriata. – Hírneves kapitány, Jimtől tudom.

A hírneves kapitány éppen ebben a pillanatban húzta fel a szemöldökét.

– Látni árbocot messze! – ordította Pedró a f őárbocról. Nyugatról a hadihajó közeledett.

A *Delawar* korvett!

– Jupppiii! – harsogta Jokohama Jim.

Ugyanabban a másodpercben, hogy Pedró lekiáltott, a tengeralattjáró tornyában is mozgás támadt.

Két alak tűnt fel a mellvéd mögött.

Az egyik a sónert látcsövezte, a másik nyugatnak nézett.

Tehát tudták, hogy a vitorlás hajó segítséget kért, és a segítség útban van.

A *Kagoshima* most váratlanul igen kitűnő helyzetbe került. Daniló bácsi az ösztönének engedett, és nem az eszének. Ha a *Delawar* nyugatról közeledik, akkor ezt a távolságot csökkenteni kell. A lavírozás eddigi helyzete (a „nyugat-nyugatdél” állás) arra csábított, hogy a „takkot” meghosszabbítsa, és még inkább nyugatra szorítsa hajóját. Igen ám, de a *Kagoshimán* is tengerészek voltak, méghozzá jó tengerészek, hétpróbás, harcedzett, kitűnő hajóvadászok, akik nem ilyen apró játékszerrel, hanem már kiadós méretű csatahajókkal is megvívták harcaikat.

A *Kagoshima* is nyugatnak fordult, valójában szél alá esett, hirtelen kikerült az oldalazó hullámokból, gyorsabban haladt, de – főleg orrával – hirtelen a *Jadran II* oldalának fordult.

Valami zuhant a tengeralattjáró elején, az acéltest eleje hirtelen elmerült a hullámvölgyben.

– Captain – üvöltötte Harrison –, torpedó!

Tehát a fedélzeti ágyú nem működik, de torpedó még van.

Zoller a másodperc tört része alatt elfordította a kormányt. Ha a kormány fordul csak, de ugyanakkor a vitorlák maradnak eddigi helyükön – a hajó megáll.

Itt dőlt el a *Jadran II* további sorsa.

Egy pillanatig sem volt kétséges, hogy a torpedó nyílegyenesen repült a víz színe alatt a vitorlás felé. Az oldalhelyzet akkora felületet mutatott, hogy a találat sem lehetett vitás.

Mindössze alig egy percük maradt hajósainknak arra, hogy átváltsák a sónert az előző irányba, sőt, hogy „elszökjenek” a torpedó elől.

Hogy mindez lehetségessé váljon, oda az kellett, hogy szinte parancs nélkül teljesítse minden ember a manőverhez szükséges feladatot.

– Két fokkal steuerbord! – kiáltotta Daniló bácsi. De akár ne is kiáltott volna.

A kormány fordult, a vitorlák helyzete a kormány helyzetét követte.

Egy óriási hullám átvágott a hajó közepén, a sóner nagyot reccsent, víz öntötte el a fedélzetét. Bárki azt hihette, hogy a torpedó talált.

Holott a torpedó, alig néhány méterre a hajó oldalától, elvágtatott világgá, nem nagyobb mélységben a hullámok alatt, mint talán egy méter.

A *Kagoshima* torpedója nem talált!

Sottomarina, Jokohama Jim és a kormányálláson levők látták a két világháború tengerészeinek legszörnyűbb „acélcápáját”.

– Úgy úszott, corpo di bacco – mondta később Sottomarina –, mint egy igazi pesce pane! Még a száját is kitátotta! Ha bekap – kampec! De nem kapott be, corpo di bacco!

Az előárbocról a Srác jelentette:

– Captain, látni a felépítményt! Hadihajó!

Daniló bácsi intett, hogy érti, és tovább figyelte a búvárhajót.

Ugyan mit tesz most, a sikertelen lövés után?

Ha van még torpedója, esetleg megkísérli az újabb lövést. – Ha nincsen ? Akkor igyekszik közel kerülni á vitorláshoz, kézifegyverekkel támadni, és megcsáklyázni a világ legszerényebb tengeri ellenfelét.

Főleg, ha jut minderre idő!

Mert a *Delawar* közeledik, és lehetetlenség, hogy erről ne tudna a *Kagoshima.*

Ekkor olyasmi történt, amit se Daniló bácsi, se a vitorlás többi embere nem várt.

A búvárhajó megállt!

– Ez ugyan mindig megjárja velünk – nevetett Capriata.

– Nézze csak, capitano, egyetlen hullám se fodrozódik az orra előtt!

Ekkor a két ember eltűnt a toronyból,. újból némaságba burkolózott a búvárhajó.

– Szevér – fordult Daniló bácsi az első tiszthez –, azonnal jelentsd a *Delawarnak:* a tengeralattjáró mozdulatlan. Fedélzeti ágyúja néma, egyetlen torpedót lőtt ki, több talán nincs is.

Pillanatok múltával hallani lehetett a navigációs fülkéből az aggregátor erősebb bugását.

A búvárhajó úgy hánykolódott a hullámokon, mintha majára lett volna hagyva.

– Nem értem, nem értem – dünnyögte Daniló bácsi. Majd a többiekhez fordult, akik elképedve meredtek a látványra.

– Szinte az az érzésem, hogy fordulnunk kellene, és nekimenni a naszádnak.

Sottomarina közbeszólt:

– Tudja mit, capitano? Tegyük meg!

– Én már hallottam ilyesmiről – lelkesedett Jokohama Jim. – Az lenne csak a haditett! Forduljunk vissza, captain!

Lajure, aki nyugodtan és higgadtan még mindig a felépítmény tetején állt, megszólalt:

– Ott a korvett!

Igen, a párás távolból feltűnt két árbocsudár, valamint a szembe közeledő hadihajókra oly jellemző széles, alacsonynak tűnő parancsnoki híd, vezénylő és alsó ágyúállás.

Daniló bácsi mosolyogva nézett embereire.

– Egy mérföld után szélnek állunk!… „ De hirtelen elhallgatott.

A naszádon újból megjelent egy, majd két, végül hat ember. Átvetették magukat à torony hullámvédjén, lekúsztak a vaslétrán, és a hajó elejére rohantak.

– No, ezek támadni akarnak! – jegyezte meg a komor Francia, aki eddig egy szót sem

szólt.

De nem álltak meg az ágyúnál, hanem a hajó elejére száguldottak, ott ráfeküdtek a kormányfél torpedócsövére, és mintha azon lettek volna, hogy a csőből kihorgásszanak egy elakadt torpedót.

– Talán nem zár a torpedónyílás – dünnyögte a parancsnok.

– Forduljunk meg, captain – könyörgött Jokohama Jim. – Tengeralattjárót úgyse tiportam még, pedig voltam már egynéhány csatározásban!

– Csak a döglött oroszlán nem harap, a sebesült igen – nevetett Daniló bácsi. – örülj, hogy láthatólag megmenekültünk.

Daniló bácsi nem válaszolt Jokohama Jimnek arra a további kijelentésére, hogy ő igen szívesen vette volna, ha a sebesült oroszlánt megtámadják. Nem, Daniló bácsi és a többiek is azt figyelték, mi történik a naszádon, s mikor ér már a támadás színhelyére a korvett.

A korvett teljes iramban közeledett!

Maga a hajótest nem is látszott, annyira felverte és önmagára zúdította a hullámot a hajóorr. Hatalmas vízesés zúdult le jobbról és balól, pezsgő, kavargó, egyenletesen hömpölygő víztömeg.

– Szélbe állni! – adta – ki utasítását igen nyugodtan Daniló bácsi.

– Szélbe állni! – adta tovább a parancsot Szevér, aki akkor lépett ki a navigációs fülkéből.

Mindenki a helyére rohant. Pedró és a Srác már a fedélzeten volt, Pedró a fővitorlát irányító személyzethez csatlakozott, a Srác a bermudásokhoz, ahol különben is a helye volt, Bambinával együtt. És ha mindnyájan kitűnően is végezték feladatukat, fél szemük az elközelgő látványon csüngött.

– Megindult! – kiáltotta Zoller, és a naszádra mutatott. Valóban, a búvárhajó körül felfodrosodtak a hullámok, dülöngélése erősebb lett. S mint a fáradt, sebesült vad – igyekezett ellenkező irányba eltávozni.

– Merülni készül – jelentette ki Daniló bácsi.

A hat ember, úgy látszik, befejezte munkáját, mert visszarohantak a toronyhoz, felmásztak, és eltűntek a mellvéd mögött. Az egyik közülük megtorpant – jól lehetett látni a távcsövön –, majd lefutott a vaslépcsőn, végigrohant a fedélzeten, de a gépágyú kosaránál dermedten megállt, és belekapaszkodott az állványzatba.

A búvárhajó eleje lebillent, mint amikor az emelődaru kosara lehajlik, az előfedélzeten átcsapott a víz, átborultak a hullámok.

Az ember, aki a fedélzeten maradt, elengedte a gépágyú állványát, tántorogva, a fedélzet könnyű vaskorlátjába kapaszkodva tett visszafelé néhány lépést.

Most a felvágódó hullámok, a haladástól és a hatalmas test merülésétől előállt örvénylés valósággal letépte a korlátról. Látszott, amikor égnek emelt karokkal elsüllyedt, eltűnt a mélyben!

Az amerikai korvett alig volt már három-négy kilométerre ı naszádtól.

Ugyanakkor látszott: a búvárhajó alig képes lemerülni!

A korvett elejéről lángok csaptak fel, majd egymás után több dörrenés hallatszott.

A *Delawar* tüzelni kezdett!

Egyik dörrenés a másikat követte.

A *Kagoshima* körül víztölcsérek támadtak. Magasra vágódtak, összehulltak.

A korvett füsttől, hullámoktól és vízpárától övezve törtetett a búvárhajó felé.

És a búvárhajó még mindig nem tudott lemerülni.

– No, ennek lőttek! – lelkesedett Jokohama Jim. – Fiúk, egyet száz ellen: itt lövik szét a szemünk előtt! Jupppiii!

A sóner szélbe állt, azaz szélnek fordított orral, elengedett» vitorlákkal, csakis az önsúlyra bízott tehetetlenséggel ringott hullámhátról hullámhátra.

Valamennyien megigézve nézték az eléjük táruló látványt.

Egy tengeralattjáró kétségbeesett küzdelmét, hogy lemerüljön, és egy hadihajó rohanását, hogy elérje és elpusztítsa az óriás acélhalat.

Még a távolból is jól lehetett hallani azt a csattanást, amit az egyik lövedék okozott, amikor leszakította a torony mellvédjét. A tizenkét milliméteres acéllap, akár a konzervdoboz teteje, körbecsavarodott. Ugyanakkor egy másik lövedék a fedélzeti ágyúnál vágódhatott be, mert az ágyú eldőlt, félrebillent.

– Beszakadt a fedélzet is! – ujjongott a Srác. – Bambina, nézd, itt a bosszú a *Pernambucóért!*

Bambina csillogó szemmel nézett a legényre. Daniló bácsi rátette kezét Harrison vállára.

– Nem tehetek róla, Mr. Harrison, de valami azt súgja nekem, hogy Motopu La Kea a naszádon van!

A híres búvár meghökkenve nézett a kapitányra.

– Miből gondolja, captain? Daniló bácsi megrázta a fejét.

– Valójában semmiből. Egyszerűen csak ez az érzésem. Ha most azt mondaná: esküdjem meg erre, megesküdnék.

Harrison elgondolkozva tekintett Lajúréra.

– Te is ezt hiszed, Burle? Lajure megvonta a vállát.

– Nem tudom. Lehet. Minden lehetséges. Óriási csattanás hallatszott.

A korvett hirtelen oldalt fordult, és össztüzet nyitott a merülésre képtelen búvárhajóra.

Igen jó tüzérek lehettek a *Delawaron*, mert a naszád tornya elbillent, megnyílt, és az előrész teljesen elvált a többitől.

– Jupppiii! – hörögte boldogan Jokohama Jim.

– Corpo di bacco – bömbölte hihetetlenül mély hangján Sottomarina –, ennek valóban lőttek!

A *Kagoshima* mint valami óriási bálna, hátsó részével teljesen kiemelkedett a hullámokból.

Látni lehetett a félrebillent mélységi kormányokat, a három csavar még forgott, bár igen lassan, majd megállt.

A halálra sebzett, óriási acélhal felnyögött, sóhajtott, messzire hallható bugyborékolással arra készült, hogy örökre leveti magát a mélybe.

– Ott most emberek zuhannak halálra váltan, kétségbeesetten egymásra – suttogta elfehéredett szájjal Daniló bácsi. – Egymásba kapaszkodnak, rájuk tör a víz …

Hiába, a mi öreg barátunk nem tudta kikapcsolni szívéből a részvétet, szánalmat. Ö most már csak azt látta, hogy egy hajó bajba jutott, süllyed, az utolsó útra készül.

A korvett most már nem lehetett nagyobb távolságra, mint fél kilométer.

A naszád hátsó része valósággal függőlegesen állt.

Füst, sűrű, fekete füst vágott ki az egyik tanknyíláson.

Majd éles, sárgás fény rohant fel az égnek!

– Olaj! – kiáltották egyszerre többen. – Olaj!

A füstöt tovavitte a passzátszél, egyenesen neki a korvettnek.

És ahogy a robbanás helyén oszladozott a füst, úgy vált láthatóvá: a naszád eltűnt.

Minden időkre befejezte rablóútját, rémtetteit, garázdálkodását Kodai korvettkapitány búvárhajója, a *Kagoshima.*

De a korvett tiszta munkát akart végezni. Beletúrva a hullámokba, gépeinek legnagyobb kapacitásával robogott az elsüllyedés helyére, és ott megnyitotta vízibombáinak zárórekeszeit.

Egyik vízibomba a másik után hullt a vízbe, dörögve, dübörögve. A *Jadran II* fehér teste remegve verte vissza a bombák okozta rezgést.

Alig néhány száz méterre a süllyedés helyétől és a korvettől, ugyancsak robbant valami. Igen világos, kénsárga füst és magasba szökő, keskeny víztölcsér jelezte az érthetetlen robbanást.

– Alighanem tengeri akna lehetett – jegyezte meg Szevér.

– Nem hinném – rázta meg fejét Harrison. – Ha a tengeri akna robban, nincsen füst utána. Ez a felületen robbant, más-valami lehetett.

A korvett előárbocán, a felső száling (keresztrúd) magasságában jelzőzászlók nyíltak szét. Az élénk szélben vidáman röpködtek a színes, könnyű zászlók.

Szevér felemelte látcsövét, majd egy-két perc után jelentette Daniló bácsinak:

– *USA Delawar* jelez a *Jadran II*-nek: a sóner jöjjön közelebb, álljon szélbe, csónakot küld. Parancsnok óhajt beszélni parancsnokkal.

Daniló bácsi megsimogatta szakállát. Mielőtt kiadta volna utasítását, mosolyogva nézett körül. Eszeveszetten tűzött a nap, mint ahogy az ilyenkor a trópusokon és a Csendes-óceánon tüzelni szokott. Emberei arcáról csurgott a veríték a kemény munkától és az izgalomtól. Bambina pirospozsgás arca valósággal maszatos volt a kátrányos kötéltől és az ököllel letörült verítéktől. Sottomarina vaskos karján, szőrös mellén és hátán lucsokban fürödtek a kék színű sárkányok.

– Jó munka volt, fiúk – szóit derűsen Daniló bácsi. – A „fiúk” neked is szól, Bambina. Kivétel nélkül mindenki megállta a helyét. Erre a kalandra büszkék lehetünk. Köszönöm, barátaim.

Majd felemelte a hangját:

– Vitorlákat áttenni steuerbordra!. Fordulunk. Félhátszéllel a korvett felé!

– Parancsára – bólintott Szevér. – Fordulás steuerbordra!

A *Jadran II*, mint minden szélbe állt, lógó vitorlákkal, „lebegett” ponyvákkal álló nagy vitorlás hajó, lassan engedelmeskedett.

De amikor megfordult, „rákönyökölt” a hullámokra, és – gyorsítva haladását – megindult.

A *Delawar* még mindig a süllyedés helyén tartózkodott.

Tengerészei, áthajolva a korlátokon, mellvédeken, a víz színét figyelték.

De nem lehetett ott mást látni, mint hatalmas, egyre terülő olajfoltot. Biztos jelét annak, hogy a búvárhajó elpusztult.

Az olaj, a híres hullámszelídítő, ezúttal is lecsökkentette a hullámok mozgását. Az amerikai korvett csendesen ringott a vízen.

Csinos hajó volt, meg kell adni. Korvett?! Csodálkoztok, hogy létezik 1945-ben?! Létezik most is, a hatvanas években, közel nyolcvan évvel azután, amikor azt hittük – kimúlt. Korvett volt, ha emlékeztek rá, az osztrák-magyar haditengerészet *Zrínyi* nevű, kétárbocos, világjáró hadivitorlása is. Arra is emlékeztek talán, hogy a fiumei tengerészakadémia öreg portását Anton úrnak hívták. Mi úgy néztünk Anton úrra, mint a hősök hősére, mint talán Tegethoff admirálisra nézhettek dédapáink, amikor végigment a pólai hadikikötőbe vezető úton. Anton úr azért volt előttünk igen nagy valaki, mert a dicsőséges *Zrínyi* korvett nostroumója (hajómestere) volt, részese az ázsiai útnak, hajósa, valódi tengerésze egy *valódi* korvettnek, a mi időnkben a klipper után a legideálisabb hajónak. Nos, a *Delawar* korvett volt. Persze nem *Zrínyi* és nem igazi korvett. Az USA hadiflotta tervezőmérnökei elkészítettek egy igen mozgékony, a 2500 tonnás és a 800-900 tonnás tengeralattjáró-űző között levő hadiegységet. Ez a típus különösen a Csendes-óceán szigetvilágában és a Karib-tengeren vált be. Elől-hátul egy-egy páncéltornyos ágyúja, több gépágyúja a főárbocnál, a parancsnoki híd feletti acélkosárban négycsöves légelhárító ja, a taton tengeriakna-dobója megvédte az aránylag kis hajót még a nála nagyobb veszedelemtől is.

Ezt a fürge, igen karcsú, de a hullámokon mégis pompásan fekvő hajót nevezték el az USA flottában korvettnek. Ilyen hajó volt a *Delawar*, amely elsüllyesztette a *Kagoshima* tengeralattjárót, amelyen – mint tudjuk – fogolyként tartották Motopu La Keát.

Amikor a *Jadran II* háromszáz méter közelségbe ért a korvetthez, a vitorlákat újból szélbe fordították. Majd minden vásznat meglazítottak, lebegtettek.

A kékesszürke testű hadihajótól motoros csónak vált el.

Néhány perccel később fiatal altiszt állt Daniló bácsi előtt.

– A *Delawar* parancsnoka kéreti a sóner parancsnokát – jelentette mosolygva a jóképű altiszt.

– Máris indulhatunk – jelentette ki öreg barátunk, aki a régi idők embere volt, és így tudta, mi a kötelessége, mi a kötelező illem az idegen hajóval szemben.

Daniló bácsi felvette négy aranystráfos, kék színű parancsnoki ruháját, az arany zsinórral és horgonnyal ékesített sapkát. Még nyakkendőt is kötött, ami nem volt éppen megvetendő teljesítmény a trópusi nap alatt.

(Addig is megjegyzek valamit. Amikor tengerésznövendék voltam, vastag posztóruhában eveztünk az Adria ragyogó napja alatt. Egyikünknek se lett semmi baja. Ha díszelgés, parádé vagy ünnepség volt – a legmelegebb napon is kötelező volt a sötét ruha. Nem akadt közülünk egy, aki akár sportvitorlásra is fürdőnadrágban mászott volna fel, nemhogy úgy vitorlázott volna! A hajó – *élőlény*, hívják akár kalóznak, szalonkának, csillaghajónak, Európa-harmincasnak. Mint ahogy lovagolni se lenne illő derékig meztelenül. Amikor hajózunk: ünnepelünk. Akár a Balatonon, akár a tengeren. A hajózás tehát ünnep. A tengerészek így gondolkoznak, a sportvitorlázók miért nem?!)

A korvett motorosa bőgő, dübörgő masinával valósággal átröpítette Daniló bácsit.

A feljárónál ugyancsak altiszt állt, síppal a kezében.

Trillázva, vidáman szárnyalt a síp muzsikája, az idegen parancsnok vendégszerető jelzése, hogy barátsággal köszönti látogatóját.

Daniló bácsi nagyot szippantott a levegőből. Gyerekkora óta szerette a hadihajók igen „egyéni”, friss, olajfestékes, olajgőzös, kókuszszőnyeges (a melegtől védik így a fedélzetet), kesernyésen puskaporos illatát.

A hajó még harci mezben volt: leszerelt korlátokkal, védők nélküli ágyúkkal, acélsisakos tüzérekkel és fedélzeti harci legénységgel.

– Üdvözlöm, kapitány, szerencsés megmenekülésük alkalmával – hallotta a sóner parancsnoka, amikor fellépett a fedélzetre.

Őszbe hajlóan fekete szakállú, olajosan barna képű tiszt állt előtte.

A szemek élénken, de egyben derűsen is villogtak.

– Üdvözlöm, captain – ismételte –, nyilvánvalóan a jap befejezte pályafutását. Nem gondolja?

Daniló bácsi bólintott.

– De igen, mister commander. Megengedi: szolgálatára Daniló Turkovics kapitány Fiuméből.

Az amerikai tiszt megbiccentette fejét.

– Örvendek. Ettore Carpena kapitány az USA flottából, szolgálatára.

Daniló bácsi, mint mindig, ha meglepődött, felhúzta szemöldökét.

– Ettore?… Carpena? … Ha nem csalódom … Az amerikai közbevágott:

– Nem csalódik, kapitány. Olasz származású vagyok, sőt – pólai! Azonfelül nagyon jól tudom, kit tiszteljek önben, Daniló Turkovics! Hogyne ismertem volna a nevét! Amikor rádiósom jelentette, hogy felfogta a *Jadran II* jelzését, máris éreztem, kit hoz elém a jó sors. Néhány perc múlva már tudtam, hogy nem tévedek: valóban az ön hajója a *Jadran II!*

A tiszt megtörölte izzadó homlokát.

– De itt túlságosan melegen tűz a nap. Fáradjon be a kabinomba, kis hűsítőre. Úgy érzem, lesz egymásnak mondanivalónk. Előbb azonban bemutatom a tisztjeimet…

Kellemes hűvösség csapta meg Daniló bácsi arcát, amikor – a korvett hét tisztjének bemutatása után – belépett a parancsnoki híd alatti kabinba.

– Hűtött kabinjaink vannak, különben nehezen bírnánk a Csendesen a szolgálatot – szólt Ettore kapitány. – Én ugyan-s az USA korvettflottillájának parancsnoka vagyok, *Delawar* zászlóshajóm. Tíz éve élek a Csendes szigetei között. Kü-3nben már most szeretnék valamit kihangsúlyozni: függetlenített parancsnok vagyok, csak főparancsnokomnak, Halsey

admirálisnak tartozom beszámolni.

Itt Carpena elhallgatott. Megkínálta vendégét kitűnő pipadohánnyal, majd itallal is.

Közben Daniló bácsi számot vetett új ismerősével. Tetszett neki Carpena. Az olaszoknak abból a ritka fajtájából származott, akik igen egyenesek, komolyak, tettre készek és határozottak.

– Pompás dohánya van – fújta élvezettel a füstöt Daniló bácsi. – Jávai dohány! Ezt szeretem a legjobban. Ha végre hazafelé tartunk, szeretnék beszerezni néhány kilót.

Ettore Carpena elővett egy kék színű, közel fél kilót tartalmazó dobozt.

– Fogadja szívesen, kapitány, mai közös és eredményes kimenetelű kalandunk emlékére. Amikor Jávát visszafoglaltuk, „gondoskodtam erről is.

Egy pillanatra elhallgatott. Élénk tüzű, fekete szemében kisfiús mosoly jelent meg.

– Van nekünk közös ismerősünk is, kapitány, önnek régi évfolyamtársa, nekem nagybátyám: Monte Christo szigetén él még mindig …

– Mattone kapitány! – kiáltott fel Daniló bácsi.

– Igen, a festő és közismert csigagyÚjtő. Tőle hajlottam – először önről, kapitány, mert időnként levelezünk egymással.

Azután természetesen a *Mary Celeste-eset* és a híres kalózkaland Roatánnal, a kalózszigettel – méltán felhívta önre minden tengerész figyelmét!

Daniló bácsi a szíve táján jóleső melegséget érzett. Kinézett a vasfalú, páncélozott kabinból a kerek ablakocskán át a tengerre. Ott ringott, alig néhány hajóhosszra a sóner, az ő sónere! Fehéren, karcsún, könnyű ringassál. Árbocain erre-arra hajladoztak a sárgásfehér vitorlák.

– Azon a hajón többen vannak, akik ismerik Mattone kapitányt – intett ki Daniló bácsi. – Ketten pedig kimondottan az ön honfitársai, olaszok.

– Ha megengedi, átmegyek majd a sónerre, kapitány – mosolygott Ettore Carpena. – Szép hajó, a regiszter szerint a régi *Lady Anne.* Néhány nappal ezelőtt kaptuk meg a hajóregiszter kiegészítő füzetét, ott már *Jadran II.*-ként szerepel. De hát, tudja, a haditengerésznek kevés az ideje, térjünk talán beszélgetésünk fő tárgyára. Találkozott-e már ön az imént elsüllyesztett vagy más hasonló tengeralattjáróval ? Tud arról, hogy még mindig létezik a japoknak egy támaszpontja, amit joggal nevezünk titokzatosnak, mert nem ismerjük a helyét? Tud erről? Én ugyanis ezt a támaszpontot keresem, és a célom, hogy a támaszpont minden létező egységét, ha van még ilyen, elsüllyesszem!

Daniló bácsi érthetően fokozott figyelemmel hallgatta Carpena szavait. Növekvő figyelemmel. Az a határozottság, amivel feltette a kérdéseket, és a nyíltság, ahogyan pontot tett szavai végére, mélyen megindította öreg hajósunkat. Ez az amerikai-olasz haditengerész a tettek embere, láthatólag nem törődik senkivel és semmivel, megy a saját feje, meggyőződése után. És nyíltan, semmiféle becsületszót nem kérve, de bízva Mattone kapitány régi barátjában és tengerésztársában, beavatja titkába. Most mit tegyen ő? Valójában nincs joga Harrison és Lajure nélkül bármit is elmondani. És mégis van akkor, ha azzal célt érhet, előbbre juthat, sőt – fegyvertársat lelhet a *Delawarban.*

Ezért néhány perces töprengés után Daniló bácsi így szólt:

– Én is a támaszpontot keresem.

Nyugodtan, egyszerűen mondta, minden indulat nélkül, csendesen. Utána nagyot fújt a pipa édeskés, kék színű, bágyasztó illatú füstjéből.

Ettore Carpena felkiáltott:

– Ön is a támaszpontot keresi?! Óriási! ön is?!

– Szolgálatára, de így van, ha megengedi – mondta most már mosolyogva a sóner parancsnoka. – Látom, meglepődött, commander-captain.

Carpena szélesen, jóízűen nevetett.

– Na hallja, captain! Mindent gondoltam volna, csak ezt nem. Bár, ha most jól

átgondolom, természetes, hogy Daniló Turkovics nem is hajózhat más céllal, csak ezzel az egyedülivel. Hogy megtévedtem, annak oka az, hogy a rádiógramon kért tájékoztatás szerint ön zoológiai gyűjtőúton van, és így jutott el Mikronéziába.

– Ez is egyik célom, de a kisebbik. Carpena beletúrt bozontos fekete hajába.

– És hogy jött arra a gondolatra, hogy kikutatja a támaszpontot? Egyáltalán: honnan tudta meg, amikor erről mélyen hallgat vezérkarunk, de a sajtó is?

A *Delawar* parancsnoka várakozva tekintett az előtte ülőre.

– Honnan ? …

Daniló bácsi újból kitekintett a tengerre. A sóner árbocai nagy ívben bókoltak előre-hátra. A kormánynál ott állt Zoller, Harrison és Szevér. Sottomarina, Capriata és Jokohama Jim az oldalvédre támaszkodva beszélgetett, időnként a korvett felé tekintett. A kis kövér Piccolo Piede a horgonyállásnál valamit magyarázott a Srácnak és Bambinának.

Turkovics kapitány visszafordult. Újból megtömte a pipát, minden tengerész örök és hű barátját, majd így szólt:

– Pontosan két és fél hónappal ezelőtt Honolulubán horgonyoztunk. Egy csónak állt meg a hajóm mellett, egy híres búvár, Luis Harrison, és Mikronézia ismert szabadságharcosa, Burle Lajure jött a fedélzetre …

Daniló bácsi részletesen elmondott mindent. Harrisonékkal való beszélgetését, a

megállapodást, az útnak indulás eseményeit, kalandjukat a búvárhajóval, majd a Namuron tapasztaltakat, a *Kobrán* töltött órákat, az öreg Rauri megöletését, Motopu La Kea fiának elrablását, a fenyegető jel megtalálását, a *Kobrával* való találkozást, Riffles eltűnését, a Lőszer Szigeten látottakat. Mindebből kimerítő tájékoztatást adott Motopu La Kea elrablásáról és a Riffles kapitánnyal Való be-íélgetésről s arról, mit tudott meg Ogimuráról. Carpena parancsnok időnként jegyzetet készített.

– Nagyon érdekes, nagyon – mondta többször is, és izgalom ült ki az arcára. – A jó szerencse hozta önt elém, kapitány! Folytassa, kérem, folytassa! Csak semmit ne hagyjon ki!

És amikor Daniló bácsi befejezte előadását, Ettore Carpena ak ennyit kérdezett meg:

– Önt Riffles kimondottan óvta Kapingamaringi környékétől?

– Igen, határozottan óvott. De attól is, hogy Trukra hajózzunk.

Carpena parancsnok felállt. A mahagóni íróasztalkához lépett.

Megnyomott egy gombot. Majd odahajolt a körtelefon szócsövéhez:

– Kéretem Owen hadnagyot! Azonnal!

Alig telt el egy perc, kopogtak az ajtón. Sovány, igen fiatal tiszt lépett be. Owen hadnagy.

– Kérem Kapingaraaringi és környéke legrészletesebb térképét – mondta Carpena.

A tiszt rövid idő múltával visszatért. Kiterítette a mappákat.

Carpena vizsgálódva nézegette a Karolinák legdélibb részéhez tartozó Kapingamaringi-atollt és környékét.

– Valóban eléggé elhagyatott hely – dünnyögte –, kiesik a hajójáratokból. A szigeteken főleg japánok laknak. Halászok és gyöngyhalászok …

Daniló bácsihoz fordult.

– Gondolja, kapitány, hogy itt kell keresni a támaszpontot?

– Feltétlenül, captain, feltétlenül.

Ettore Carpena intett a tisztnek. A hadnagy szalutált, kiment.

– Turkovics kapitány, az volna a leghelyesebb, ha összefognánk. Társul velem, kapitány?

A híres tengerész kezet nyújtott.

– Szívesen és örömmel, commander-captain. A tekintete hirtelen elborult.

– Máris megbánta, kapitány?

– Nem, dehogyis. Csak eszembe jutott: hátha valóban a búvárhajón volt Motopu La Kea, akit keresünk?! Magam se értem, miért hiszem, hogy így történt!

Ettore Carpena pontosan azt mondta, amit az adott helyzetben mondani kellett:

– Az ember sok-mindent hisz, kapitány. Vannak megérzések, nem tagadom. De tévedni is szoktunk. Már bocsásson meg, de ön is tévedhet. Mint ahogy én is tévedtem nemegyszer. Legutóbbi tévedésem egészen rövid keletű. Alig egy órával ezelőtt történt, hogy beláttam tévedésemet. Ugyanis nem hittem abban, hogy a apóknak van valami különleges tengeri radarelhárítójuk. Pedig van. Amikor nyílt vízen hányódott a búvárhajó, a mi jelzőkészülékünk három vonással délnek mutatott! Azt hittük, rosszul látunk. Pedig szó se volt erről. Emlékszik a süllyedés utáni robbanásokra? A kénsárga füstre? Nos, a robbanás után újból pontosan jeleztek a radarműszerek! Tehát igenis, a búvárhajó rendelkezett radarelterelővel. Sajnos, ez az elterelő felrobbant! De hát majd a nyitjára jövünk ennek is, ha mi ketten összefogunk, Turkovics kapitány!

Ezzel Ettore Carpena akkorát kacagott, hogy Sottomarina is megirigyelhette volna.

És most ő nyújtott kezet.

– Pecsételjük meg kézfogással szerződésünket, mint ahogy az férfiakhoz illő!

TIZEDIK FEJEZET

MI TÖRTÉNT MOTOPU LA KEÁVAL

Máig sem lehet egészen pontosan tudni, hogyan történhetett meg a *Penguin* nevű postahajó kirablása.

A *Penguin* San Franciscóból indult el, megrakva mindenféle értékes áruval, amit a különböző cégek és magánosok küldtek részben a Hawaii-szigetekre, részben Mikronéziába a katonaságnak. De nem ez volt a *Penguin* legnagyobb értéke, hanem az a több százezer dollár, amelyet a Csendes-óceán nyugati részén tartózkodó flottának és tengerészgyalogságnak szánt az USA egyik hivatalos szerve.

A postahajót, nagyjából ugyanazon a helyen, ahol 1945 júniusában a *Pernambucót* megtámadták, elsüllyesztették. A támadás tehát Palmyra magasságában, a 160. foknál történt, ismétlem: ott, ahol Natty Marochini kapitány hatalmas teherszállító vitorlása is elsüllyedt.

Meglepő volt, hogy a *Penguin* jelzései kezdettől fogva zavarosak voltak, ami később mindenkiben azt az érzést váltotta ki, hogy a postahajó tisztjei a rádiósokkal együtt igen erősen a whiskyspohár fenekére néztek! Sajnos, ebben az esetben annak volt igaza, aki már réges-régen tiltakozott és morgott a postahajó tisztikarának összeállítása ellen. A parancsnok, a négy tiszt, a két rádiós, a főgépész és két helyettese – mintha csak összeválogatták volna őket – szenvedélyes ivó volt. Igaz, ebből előnyök is származtak. Nem volt az a nekivadult idő, amely megzavarta volna őket a hajózásban, és nem akadt olyan korallsziget, zárt lagúna vagy atoll, ahová ne hatoltak volna be, ha erre szükség volt.

– A *Penguin* sok mindent szállít, de whiskyt biztosan – mondták a bennfentesek, ha szó került a különben igen szemrevaló 1800 tonnás postahajóról.

A *Penguin* is, mint a legtöbb hajó, naponta leadta helyzetjelentését, közölte a megtett utat, az időjárást, pozícióját, vagyis tartózkodási helyét. Feltehetőleg semmi sem történt vele, San Franciscóból kényelmesen áthajózott Honoluluba, onnan egy kis kerülővel letért Palmyrának, mert a Hawaii-szigeteken azt a parancsot kapta, hogy keresse fel Palmyrán s a Howland-Baker szigeteken a csendes-óceáni flotta itteni gységeit.

Annál nagyobb meglepetést keltett a *Penguin* első jelzése:

„Feltehetőleg idegen tengerészek tartózkodnak a hajón!”

A második ez volt:

„A hajó süllyedésre elkészült!”

Mind az első, mind a második jelzést felfogta több hajó, s azonnal megindult az éterben a riasztás, a kereső és kutató jelzések tömege. Hol, merre lehet a *Penguin?* Ellentétben minden előírással, a hajó csak a fenti szöveget közölte, de a pozícióját nem adta meg! Az előző napi adatból és a kijelölt helyéből lehetett mindössze következtetni, hol tartózkodhatott a postahajó. Igen ám, de az előző napon sem adott tartózkodási pontot a *Penguin.* Az óriás hajó, a híres *Rangitiki* naplójában ott szerepelt a következő mondat: „Felfogtam a *Penguin* jelzéseit. Pozíciót nem adott. Felszólítottam a pozíció közlésére, de nem válaszolt.” Ebből is látszik, hogy valami nem volt rendben a hajón már a támadást megelőző napon sem.

De mi lehetett ez a „valami”, azt máig sem tudja senki.

Mert legyünk őszinték, micsoda szörnyen felületes, valójában érthetetlen az első közlés is: „Feltehetőleg idegen tengerészek tartózkodnak a hajón!” Már bocsánat, de akkora bárgyúságot mégsem lehet feltételezni egyetlen tengerészről sem, aki ne tudná, ki az idegen és ki nem a hajón tartózkodók közül! Feltehetőleg! Ez a dodonai szó, ez a se hideg, se meleg szavacska adta azt a gondolatot többeknek, hogy a *Penguin* személyzetében felbérelt zsiványok lehettek, árulók, akik adott pillanatban társaik ellen fordultak, esetleg kirabolták a

hajót, vagy segédkeztek a rablóknak! Mindenesetre megdöbbentő, hogy olyan hajót sikerült kifosztani, ahol húsz felfegyverzett tengerészgyalogos látta el az állandó őrséget. Az is lehet, hogy az őrség volt a támadó vagy a támadók társa.

Tény, hogy a második közléssel, amely a hajó süllyedését jelentette, befejeződött a *Penguin* nevű postahajó élete. Többet sem róla, sem személyzetéről senki nem tudott.

Mindez pontosan akkor történt, amikor a *Delawar* korvett elsüllyesztette a *Kagoshima* búvárhajót, és körülbelül azokban a percekben, amikor a két parancsnok elhatározta az együttműködést.

A korvett rádiósa is közölte Ettore Carpena parancsnokkal a különös jelzéseket.

– Tehát beigazolódott – mondta a szakállas, olasz származású amerikai tiszt –, hogy a titkos támaszpontnak több tengeralattjárója van. Mert a *Penguin* elleni támadást, akárcsak a *Pernambuco* ellenit, búvárhajó indította. A „feltehetőleg" megállapítás pedig azt célozza, hogy a támadók – amerikai egyenruhát hordtak!

Mindenesetre Ettore Carpena kapitány még soha nem érezte annyira a titkos támaszpont felkutatásának fontosságát, mint most.

Daniló bácsi elgondolkozva meredt maga elé. Majd így szólt:

– Feltétlenül több egységgel rendelkeznek. A *Kobra* is hozzájuk tartozik, most már tudjuk. Az is lehet, hogy a *Kobra* volt a támadó, álcázva megközelítette a postahajót, ahol több cinkos várta a támadást. Egy biztos: jó üzletet csináltak a hajó támadói!

Carpena nevetett.

– A dollár nagy hatalom, captain. Nálunk akadnak városok, ahol a polgármester a legközvetlenebb cinkosa a gengszterbandáknak. Akadnak rendőrfőnökök és rendőrtisztek, akik egyben gengsztervezérek. Ezért nincsen mit csodálkozni azon, hogy Pemminger, a „Pemminger és Rowland bankház" tulajdonosa, cinkosa a japánoknak, sőt, talán főnöke is – a támaszpontnak!

Daniló bácsi széttárta tenyerét, mint a csodálkozó emberek szokták.

– De kérem, akkor miért nem fogják le? Miért nem tartóztatják le magát Ogimurát? Miért nem végeznek náluk házkutatást is?!

Ettore Carpena derűsen megvakarta feje búbját.

– Amit az előbb mondtam, azért! Pemminger egy olyan gengszterbandának a feje, amelyik elér a legfőbb helyig! Katona vagyok, captain, erről most bajosan beszélhetek. De önnek annyit megmondhatok: a Pentagonban minden feljelentés megakadt, ami Pemmingerre vagy Ogimurára vonatkozott! Így azután az öreg Halsey, aki még az elnöktől sem fél, és én elhatároztuk, ha törik-szakad, fényt derítünk a támaszpontra, megsemmisítjük, de vele együtt a támaszpont embereit is! Ez az én célom, kapitány, még akkor is, ha haditörvényszék elé állítanak!

A *Delawar* parancsnoka komoran nézett ki az óceánra.

– Valahol létezik ez a támaszpont. Megtaláljuk, Turkovics kapitány, együtt megtaláljuk! És rácsapunk a fickókra, akiket annyian védenek – a dollár miatt!

Forgassuk csak tovább, barátaink, történésünk filmjét. Ha tudjuk, mi történt azokban a percekben a korvett kabinjában, amikor világgá röppent a hír a *Penguin* tragédiájáról, illő tudnunk azt is, ugyan mi történhetett a Truk-atollon, Ogimura otthonában akkor, amikor Mr. Furba ránézett Sendai Ogimura volt japán tengernagyra, és így szólt:

– Egyre hiányosabbak a *Kagoshima* jelzései, uram! Ogimura idegesen rágta a szája szélét. Röviden válaszolt:

– Figyelje! Utasítsa a pontos jelzésekre!

Mr. Furba, aki, mint tudjuk, Pemminger rendelkezésére átvette az Ogimura-ház parancsnokságát, mindent elkövetett, hogy igen kitűnő, legkorszerűbb rádió adó-vevő készülékével tartsa az összeköttetést Kodai korvettkapitánnyal.

– Nagy baj, ha elveszítjük a *Kagoshimát* – lihegte Ogimura tengernagy, és nem vette le a

szemét a vevőkészülék morzejelzőjéről! A *Kagoshima* közvetlen hangadója már nem működött. A morzegép még úgy-ahogy.

Ogimura egyik cigarettáról a másikra gyújtott rá. Talán már századszor hajolt oda Furbához.

– Kérem, ismételje szünet nélkül: a TAF üzeni: ha kell, semmisítse meg a naszádot! Nem kerülhet az ellenség kezére!

Furba bólogatott.

– Már többször közöltem. Tudomásul vette.

Ogimura összeszorította a száját. Utálta, gyűlölte ezt a Furbát, Pemminger kémjét, bizalmi emberét. A legszívesebben megfojtotta volna, ha ezzel elér valamit. Ogimura azonban okos ember volt. Kitűnő koponya. Pontosan tudta: abban a pillanatban, amikor véget ért az új-guineai kaland, az ő személye is megindult a lejtőn. Most nem csinál mást, mint egyszerűen részese egy rablóbandának, és ennek a rablóbandának a rendelkezésére bocsátja még életben levő katonáit! Ez pedig valóban nem méltó egy hazafihoz, egy japán tengernagyhoz!

A morzeszalag megindult.

A kis kalapács néhányszor lebillent. Pak-pak, kop-kop.

Furba gondterhelten felnézett.

– Süllyesztő tankok nem működnek …

– Az előbb a Diesel-motorok mondták fel a szolgálatot! – pattogott dühösen Ogimura. – Utasítsa: ha másként nem megy…

– Már utasítottam – intett Furba, és gúnyos mosoly jelent meg az arcán.

Ha Ogimura gyűlölte Furbát, Furba lenézte a tengernagyot. Gyávának, igen gyávának tartotta, és nem ok nélkül. Lám: nem bán ez semmit, a derék Kodai szán és társai halálát dehogy bánja, csak attól fél, hogy kiderül a titok, honnan is kapja utasításait a *Kagoshima!* Ettől fél Ogimura szán.

Megint billent a kalapács, és továbbindult a morzeszalag.

– Merülés nem megy… Korvett tüzet nyit… Hajót felrobbantom …

Furba lassan, megrendülten szótagolta Kodai utolsó üzenetét.

Ennél többet nem tudtak meg a *Kagoshimáról.*

A Kagoshima tehát megsemmisült.

Percek múltak el, míg Ogimura úgy érezte, ideje lenne megtudni, mi van a *Nikkó* nevű naszáddal, s *Nikkó* nagyon távolra kalandozott. Azt a parancsot kapta, hogy Palmyra közelében várja meg a *Penguin* postahajót, és tartóztassa fel. A *Penguin* kimondottan Pemminger „üzlete" volt. Ö készítette elő, ő tervezte ki, és irányította egy másik csoporttal, függetlenül a Bon-matszuritól, a postahajó kifosztását. A támaszponttól mindössze a *Nikkót* kérte, hogy a megadott helyen és megadott időben álljon a hajót elfogok segítségére. A *Nikkó* helyzete nem volt könnyű. Palmyra és környéke már forgalmas hely, ezért még a rádió-összeköttetést sem tarthatták, nehogy árulójuk legyen. Valósággal fejest kellett esni a kalandba. De a *Penguin* kifosztására, esetleges elsüllyesztésére még mindig ez a terület látszott a legalkalmasabbnak.

Amikor Mr. Furba adókészülékének messze-messze elérő rádiósugarait elirányította a *Nikkóhoz,* szinte semmit nem tudtak a búvárhajóról. Túlságosan elfoglalta őket a Kagro-*shima,* és elfeledkeztek Bon-matszuri másik naszádjáról. Holott a *Nikkó* teljes diadalt aratott. Pemminger pompásan képzett gengszterei amerikai tengerészgyalogosnak öltözve foglalták el a postahajót, kirabolták, majd a kivégzett személyzettel együtt elsüllyesztették. Pemminger boldogan dörzsölhette gyűrűkkel ékes kezét palaui palotájában, amikor hírét vette a közel egymillió dollárt kitevő zsákmánynak.

Ogimura nem túlzott elismeréssel hallgatta a hírt, amit a *Nikkó* parancsnoka, Urakawa szán közölt. Ogimura azokban a percekben messze nézett: aggódva gondolt arra, hogy hátha az amerikai korvett hatalmába kerítette a *Kagoshimát,* és az is aggodalommal töltötte el, hogy

nem sikerült elsüllyeszteni a titokzatos sónert. Miféle hajó is lehet az a sóner? – tette fel többször a kérdést. Az történt Ogimurával, ami a mesék egyszeri fejedelmével: félni kezdett egy pásztorgyerektől. Majd a félelem gyűlöletbe csapott át, és ez okozta vesztét, mert végül is a pásztorgyerek leszámolt a nagy hatalmú fejedelemmel. Hát így volt Sendai Ogimura Daniló bácsi sónerével. Szinte rögeszméjévé kezdett válni, hogy a sónertől félni kell. Ezért is adta a parancsot Kodai kapitánynak, hogy süllyessze el a *Jadran II*-t. Természetesen azóta már arról is tudott, hogy a *Kobra* újból találkozott a sónerrel, sőt azt is tudta, hogy a Lőszer Szigetet kereste fel a hajó, ahonnan a *Kobra* minden hadianyagot, fegyvert elvitt. Ogimura előtt az sem maradt titokban, hogy kik tartózkodnak az állítólag zoológiai gyűjtéssel foglalkozó vitorláson. Az ügyes, megbízható, fürge Cimarron azt is kiderítette, hogy Motopu La Kea egyik rokona és rajta kívül egyik barátja, fegyvertársa tartózkodik az idegen vitorláson. Ahhoz nem kellett különösebb következtetés, hogy összefüggés lehet a vitorlás, Motopu La Kea eltűnése és a két szigetlakó között. Ogimura nem hitt a zoológiai gyűjtésben!

Amikor Kodai jelentette, hogy felbukkant a sóner, Ogimura utasította a korvettkapitányt, hogy süllyessze el, bármi áron pusztítsa el az egyre inkább gyűlölt hajót. Bármi áron!

Így szólt a parancs. Mert Kodai előzőleg közölte, hogy a búvárhajó sok bajjal, hibával küszködik. Állandó zavarok, haváriák lépnek fel a Diesel-gépeknél, a vízkiszorító, sűrített levegőt termelő gépek ugyancsak csökönyösködnek. A fedélzeti ágyú részére egyetlen lövedék sincs, a torpedó vet ők is javításra szorulnak. A merülőtankok szelepei is arra várnak, hogy kijavítsák őket.

Kodai azt kérte a tengernagytól, hogy végre befuthasson Bon-matszuriba.

Nem, a tengernagy ehhez nem járult hozzá.

– Kérem, Mr. Furba, közölje Kodai szánnal: bármi áron, de süllyessze el a sónert!

Hirtelen valami eszelős rémület fogta el. Elhatalmasodó, szívet szorító érzés kerítette hatalmába: itt az alkalom, azonnal elsüllyeszteni a kétárbocost!

Lelki szemeivel valósággal látta a sónert, s látta a sok harcban részt vett, agyonhasznált tengeralattjárót. Kétségbeesett düh fojtogatta a torkát, amikor Kodai kijelentette, hogy felbukkant egy amerikai korvett, segítségére indult a sónernek.

– Ne hátráljon, süllyessze el a vitorlást! – üvöltötte Furba fülébe parancsát Ogimura.

Erre kísérelte meg egyetlen maradék torpedójával a támadást Kodai szán.

És amikor megtudta, hogy a támadás eredménytelen volt, sőt, a *Kagoshima* még merülni sem tud, hogy a korvett tüzet nyitott, akkor Ogimura tengernagy határozottan érezte: ez a sóner jelenti az ő végzetét!…

Mivel a *Kagoshima* elpusztult – képtelenség, hogy ennek ellenkezője történt volna, amikor Kodai közölte, hogy a hajót felrobbantja –, és a búvárhajó pusztulásával még az sem történt meg, hogy a sóner is elpusztult volna, a hír annyira összetörte Ogimurát, hogy a *Nikkó* sikerének nem tudott örülni. Ekkor gondolt arra először, a légvár összedől, és inkább menekülni kellene, mint bevárni a teljes széthullást. Pmmingerre nem számíthat. A látszatbarátság a múltkoriban lelepleződött, és itt már visszakanyarodás nincsen. Most Pemminger az erősebb. Annyira erős, hogy széttiporhatja bármely pillanatban, mint Ogimura széttiporja a bogarakat, ha a kertben sétál.

A *Kobra* gőzösére és annak néhány emberére gondolt, főleg Cimarronra, Teránra és Riba Teára, akikre számíthat, akik tűzbe mennek érte. Ebben Ogimura biztos volt. Cimarron is, Terán és Riba Tea is az ő „neveltje”, még a régi időkből, amikor Sendai Ogimura volt a legfőbb hatalom Mikronéziában. De megbízhat a *Kobra* többi emberében is, hiszen sorsuk összenőtt a tengernagy sorsával. Ez a tudat némi biztonságot adott Ogimurának. Vannak tehát többen, akikre építhet, és ha meggondolja: hűséges szolgájával, Ibaival a számuk nem is olyan kevés.

Sőt, a *Nikkóra.* is számíthat.

Ámbár a *Nikkó* parancsnoka nem Kodai szán, nem a becsület és a hűség embere. Ezért is

sajnálja Kodai elvesztését – gondolta Ogimura azokban a percekben, amikor befejezett tény lett a naszád elvesztése –, sajnálja, mert Kodai sokkal különb tiszt, mint a *Nikkó* parancsnoka, Urakawa szán. Urakawa kalandor, meggondolatlan, szeszélyes, indulatos. Legfőbb erénye, hogy hihetetlenül bátor, és – szereti a pénzt. Nagy hiba, hogy úgy néz Pemmingerre, mintha isten volna. Ez a tudat mindig is zavarta Ogimurát.

Egyelőre zűrzavaros képekben az forgott előtte, hogy valamilyen módon megszökik majd innen a Truk-atollról. A *Kobra* vagy a *Nikkó* segítségével. De előbb valahogy leszámol Pemmingerrel! A nép fia, akit eszelős vadsággal gyűlölt, Motopu La Kea már nem él. Pemminger, akit napról napra nagyobb elszántsággal utált, lesz a következő, akit elintéz! Ebben annyira biztos lett, hogy a gondolattól valósággal felvidult.

„Saját kezemmel fojtom meg – mondta hangtalanul önmagában –, ezt pedig lelövöm!”

És Furbára nézett, aki előtte ült, az adókészülék előtt, és éppen Pemminger házával, Palau szigetével keresett összeköttetést, hogy jelentse a *Nikkó* hatalmas eredményét.

– Ön pompásan érti a mesterségét, Mr. Furba – mondta gondolatával egy időben lágy, hízelgő hangon. – Sok kitűnő rádiósom volt már, de önhöz hasonló egy sem, Mr. Furba.

– Ó – mosolyodott el csendesen a komor ember –, megtisztelő, hogy ön így szól rólam, Ogimura szán. ön, a nagy tengernagy!

A nagy tengernagy behunyta a szemét. Látta Furbát, amint itt fekszik a készülék” előtt, átlőtt fejjel… és látta Pemmingert, amikor eltorzult arccal mered rá, Mikronézia volt helytartójára, a nagynevű tengernagyra, Japán büszkeségére, akit – megalázott és szolgájává tett! Ezért Pemmingemek meg kell halnia… döntött Ogimura tengernagy, és hangosan felnevetett:

– Ha el is vesztettük a *Kagoshimát,* nyertünk a *Nikkóval.* Kérem, közölje szerencsekívánataimat Mr. Pemmingerrel. Utána lesz szíves összeköttetést keresni Bon-matszurival. Ideje már, hogy Motopu La Kea fiát is intézzék el. Ha az apa nem él, nincsen szükség a fiúra sem!

Furba bólintott.

– Készséggel, Ogimura szán. Most Palau jelentkezik. Kinyílt a kis vasajtó. Goldman lépett be rajta, az „őrség”

legfőbb embere.

– Jöjjön csak, jöjjön, Mr. Goldman – udvariaskodott Ogimura –, pompás hírünk van az ön számára. Kedves barátom, Mr. Pemminger is boldogan hallja majd …

A két ember bámulva nézett a tengernagyra. Maga volt a nyájasság, a közvetlenség. És ez a két, minden hájjal megkent róka nem vette észre, hogy a derűs arcból hidegen csillognak a mandulavágású szemek.

… Igen, valóban igaz: most már ideje lenne valamit megtudnunk Motopu La Kea, az Óceán Császára sorsáról.

Daniló bácsi annak idején jól sejtette: a kitűnő hazafi a *Kagoshima* utasa volt. Ezt a fogságot Ogimura eszelte ki, ő tartotta helyesnek, ha a japánokat gyűlölő szabadságharcos állandóan a naszádon tartózkodik. Tudta ugyanis, ha nem törik meg, ha nem hajlandó a tengernagy követelesét teljesíteni, akkor előbb-utóbb elteszik láb alól a veszedelmes embert.

Ogimura eszelte ki azt is, hogy Motopu La Kea fiát fogják el. Amennyiben nem adja ki Mikronézia népének a parancsot: a nép kéri és követeli a japánok megmaradását a szigeteken – akkor nemcsak az apa, de a fiú is életével lakol!

Az apa és a fiú naszádon találkoztak, közvetlenül azután, hogy Naumót elfogták. De az apa hajthatatlan volt.

– Ha megöltök, ám legyen, nem félek a haláltól – mondta Kodainak. – Ha a fiamat is megölitek, őseim minden szelleme a nyomotokba szegődik, és nem nyugszanak addig, míg a legszörnyűbb kínok között nem pusztultok el!

A naszád akkor Bon-matszuriban horgonyzott. Motopu La Kea annyit sem látott a

támaszpontból, mint ti, barátaim. Állandóan a naszád foglya volt. A hajó végén, közel a hátsó oldaltartályokhoz, a kiürített élelmiszer-raktárban jelölték ki állandó börtönét. Itt élt napról napra, hétről hétre az az ember, akit elraboltak otthonából. Kodai jóindulatán múlt, hogy éjszakánként, amikor a búvárhajó a felszínen úszott, rövid időre a levegőre jöhetett. Más ember elsenyvedt, elpusztult volna. Motopu La Kea óriási ereje, rengeteg nélkülözésben megedzett teste ellenállt a megpróbáltatásoknak. Es érezte: Kodai korvettkapitány sajnálja, jóindulattal van iránta.

Kodai maga sem tudta, mi volt az, ami meghatotta, valósággal lenyűgözte a mikronéziai val kapcsolatban. De így volt: sajnálta és becsülte ezt az embert, az óceániai nép fiát. Tudta, hogy ellenük harcolt, hogy talán nem egy japán katonát megölt. És mégis: átérezte, hogy mennyire szenvedhet ez az ember, elszakítva övéitől, megfosztva szabadságától, belekényszerítve a legpokolibb börtönök egyikébe.

Motopu La Kea egy szóval sem panaszkodott soha.

Ült, kucorgott a börtönben.

Otthonára, feleségére, gyerekeire, szigetlakó társaira gondolt.

És a pálmás szigetekre.

Sohase mondta: meddig? Sohase mondta: miért?

Csak várt türelemmel egy olyan hajón, amely bármelyik pillanatban elsüllyedhetett!

Mindössze egyszer kérdezte meg, hogy él-e a fia.

– Él – mondta Kodai korvettkapitány, amikor elhangzott ez a kérdés, holdfényes éjen, kinn a toronyban, a végtelen óceán óriási térségén.

– Él… él… él… – suttogta a sötét bőrű férfi, és Kodai látta, hogy fátyolos a szeme.

Elekor Kodai előtt megvillant egy kép. A távoli Japán, a távoli otthon. Hatalmas, sötétzöld kriptoméria között egy kicsi, egyszerű ház. A ház fából épült, válaszfalai papírból készültek, berendezése szerény, mint a legtöbb vidéki japán házé. És ebben a házban lakik egy asszony, aki egyre várja a férjét, és két gyerek, akik várják az apjukat. A fiúnak Kira a neve. Szép, okos fiú. Kodai kedvence, nevének továbbítója.

– Vajon él-e a fiam? – döbbent Kodaiba a rémület. – Él-e?…

Közel egy éve semmit sem tud a családról. És úgy lehet, semmit nem fog róluk tudni, mint ahogy ők se tudnak majd a férjről, az apáról semmit.

Az apa eltűnik majd hajójával, társaival együtt… Ugyan miért?…

Kodai nem tudta levenni szemét a szomorú arcú bennszülöttről. Ö is apa, ő is – dünnyögte egyre, és a mély szánalomban önmagát is szánta.

Ha nem lett volna a vakfegyelem megszállottja, akkor Kodai – hallgatva a józan észre – fittyet hány az egész új-guineai kalandnak, fittyet hány Sendai Ogimura parancsainak, és hajójával együtt befut valamelyik kikötőbe. De hát Kodait is, mint annyi sok japán tisztet, kimondottan középkori, vallásos és misztikus jellegű nevelésben részesítették, ahol vajmi kevés rész jutott az egyéni, korszerű gondolkodásnak. Az istenné emelt császár, a mikádó, és az iránta való legteljesebb hűség, ez volt minden, amire felépült a japán férfiak „világnézete”. És ennek az eszménynek a jegyében vitték kalandba, pusztulásba, súlyos megpróbáltatások közé Japán vezetői alattvalóikat.

Így azután valóban nagy és jelentős eseménynek kell elkönyvelnünk, hogy Kodai szán, a dicsőséges mikádó tengerésztisztje megenyhült szívvel volt a naszád foglya iránt. Meghatotta és megdöbbentette Motopu La Kea nyugalma, méltósága, szótlansága. De bátorsága is.

– Nem félsz? – kérdezte egy alkalommal a fogolytól, amikor a tengeralattjáró-vadászoktól űzve menekültek egy lőszerraktár kirablása után.

– Nem félek, uram – mosolygott csendesen Motopu La Kea. – Nekem nincsen mit félni. Amit velem cselekedtek, mutatja, milyen gyengék is vagytok! Tőlem, a porszemtől függ, hogy maradhatnak Mikronéziában japánok a szigeteken? Tőlem, hogy kap-e Palau és Truk bányája munkást? Nem tőlem függ, uram. Az én népem sokat tanult a múltban, amikor

Ogimura szán volt a szigeteken az úr. És sokat tanult velem együtt a háborúban. Legelsőnek is azt tanultuk meg, hogy az ellenséget leverhetjük. De azt is megtanultuk, hogy nem vagyunk oktalan állatok. Emberek vagyunk, uram, japáni kapitány úr! Ha én azt mondanám a népemnek: legyetek a japánok barátai, köszönjétek meg azt a rengeteg fosztogatást, kényszermunkát, gyilkosságot, amiben részesültünk… akkor, uram, akkor az én népem megvetne, leköpne engem! Erre Ogimura úr nem gondol?!

Motopu La Kea csendesen felnevetett.

Ránézett Kodaira, aki néhány percre betekintett a fogolyhoz. A naszád 151 méteres mélységben, egy sziget közelében, a fenéken pihent. A távolból hallani lehetett a vízibombák csapódását, robbanását, süvítő recsegését. A tengeralattjáróvadászok keresték ellenségüket. Kodai időnként felfigyelt. Viszonylag nyugodt volt: az elterelők jól működtek.

– Nincsen semmi értelme, hogy magatokkal cipeltek, uram – folytatta akkor Motopu La Kea. – Engedjetek haza, ezt kérem tőled, kapitány uram …

Majd egy kis idő múlva lassan hozzátette:

– Az enyéimhez … akik várnak … engedjetek …

Kodai megfordult. Kiment. Az olajtól csöpögő, kábelekkel, csövekkel agyonzsúfolt keskeny folyosón néhány pillanatra megtorpant. A hajómérnök állt előtte. Szinte a lélegzetét is visszatartotta, úgy figyelt felfelé, a víz színe felé.

– Távolodnak – mondta a mérnök.

– Igen – bólintott Kodai, és egyre a fogoly szavai jártak az eszében: „Engedjetek haza …”

Kodai is erre vágyott, ezt mondta hangtalanul, szótlan szavakkal: engedjetek haza!…

És érezte, a sötét képű mikronéziai sorstársa, testvére abban, hogy mind a ketten édesapák, férjek, akik egyre várnak: együtt lenni a családdal…

Ettől kezdve Kodai, a mikádó tisztje, Ogimura tengernagy beosztottja – a szánalom mellett testvéri érzéssel tekintett a naszád foglyára.

Amikor pedig azt a parancsot kapta, hogy végezze ki, ölje meg Motopu La Keát, a korvettkapitány megmásíthatatlan döntésre határozta el magát.

A parancsot nem teljesíti!

Nem öli meg Motopu La Keát, ámbár lehet, hogy sokak szemében Kodai tette gyilkosságnak is beillik.

Kiteszi egy lakatlan szigetre, amely messze, igen messze van minden hajózási útvonaltól.

… S egy reggelen a naszád a víz színén úszott.

A fegyvermester altisztje beszólt Motopu La Keához:

– Kövess! Gyere utánam!

A parancsnoki tornyon vakító fényesség fogadta a bennszülöttet.

Káprázva állt meg, valósággal megtorpant.

Hosszú idő óta most látta először a napot. Eddig csak éjidőn jöhetett a toronyba. Most megállt, megszédült. Mintha távolról jött volna, úgy hallotta Kodai kapitány hangját:

– Azt a parancsot kaptam, hogy öljelek meg. Én úgy döntöttem, hogy ki teszlek egy szigeten. Maradj életben, és ha tudsz, juss el majd a családodhoz, Motopu La Kea.

Valaki előretolta. Mint a vak, tehetetlen, úgy tapogatózott előre. Fellépett egy vaslépcsőn, majd vaslétrán lefelé ment. Megcsúszott… zuhant… elkapták.

Csak akkor eszmélt fel, amikor csónak ringott alatta, az a bizonyos szürke csónak, amelyen elrabolták otthonából, az atollról. De most se Riba Tea, se Terán nem ült benne, hanem hat tengerész és az altiszt. Elnyűtt sárga arcuk, fáradt ferde szemük azt hirdette, hogy sokat szenvedtek az életben.

A naszád előtte ringott, de egyre távolabb.

Motopu La Kea felemelte kezét, és bennszülött szokás szerint búcsút intett a torony mellvédjére támaszkodó Kodainak.

Majd nagy hullámok emelték fel a csónakot. Motopu La Kea nem is nézett hátra, de tudta,

elérkeztek a sziget korallzátonyához, és egyben a szigethez is.

Mindenki csuromvíz lett. Az egyik japán tengerész oly jóízűen kacagott, hogy a szomorú tekintetek elmosolyodtak. Majd mind nevetni kezdett.

Motopu La Kea is nevetett.

Hosszú idő után most először.

Majd a lagúna csendes vize következett, és végül megcsikordult a csónak hasa alatt a korallhomok.

A tengerészek kiugrottak a csónakból. Motopu La Kea követte őket.

Az altiszt kisebb zsákot dobott a partra.

– Ez a tiéd – intett a naszád volt foglyára. – Kodai szán adja, fogadd el.

Motopu La Kea ott állt a homokon, hosszú-hosszú idő után íjból szilárd talajon!

Ébredő, éledő tekintete gyorsan vizsgálta a látnivalót, és agyában forogtak a képek: ugyan hol lehet, hová tartozhat ez a sziget?

A Marshallhoz nem, azt már látta az első pillanatban.

Inkább a Karolinákhoz, ez a valószerűbb.

Hogy elhagyatott, ahhoz nem férhetett kétség. A naszád parancsnoka nem tehette meg, hogy olyan szigeten tegye ki, ihol emberek élnek, és rövid idő alatt köztudottá válik: Motopu La Kea, az Óceán Császára – él! Csakis emberi élettől távol, elhagyatott szigeten tehette ki, hogy jelentse: Motopu La Kea – nem él!…

Motopu La Kea gyakorlott szeme felmérte a látottakat.

A sziget egyszerű lagúnasziget, amilyen a legtöbb a Csendesen. Van rajta néhány kókuszpálma, ami azt jelenti, hogy van ivóvíz, van élelem is. Lagúnájában nyilván halak is lehetnek bőven. Ha egy európai embert partra tennének itt, néhány nap múlva éhen veszne. Nem tudná lehozni a magas törzsű fákról a kókuszdiókat, nem tudná horog nélkül kifogni a halakat. Ugyanúgy járna, mint a sarkvidéken, ahol a fehér ember képtelen versenyre kelni az eszkimóval a lazacfogásban és fókavadászatban.

Motopu La Kea azonban megnyugodva nézett a fákra és a lagúna csendes vizére. Sőt, a szeme máris felvillant: a lagúna mögött egy zárt lagúnarészt is látott. Ide nem megy be a cápa, ilyen helyen kevés a hal, és a természet törvénye szerint itt szeret tanyázni a gyöngykagyló. Lesz ideje arra bőven, hogy megnézze: van-e gyöngykagyló az ismeretlen szigeten, az otthonban.

A tengerészek a csónak mellé álltak, és behúzták a vízbe. Ezzel – ki tudja, talán örök időkre?! – Motopu La Kea elbúcsúzott az emberi világtól.

Az altiszt megbiccentette sapkáját.

– Szájonára …

Motopu La Kea leült a homokra, ami forró volt, mint a tűzhely lapja. Nézte, elnézte a távolodó csónakot, majd a keleti irányban eltűnő naszádot.

Csak órák múlva állt fel, hogy birtokba vegye a szigetet.

íme, most ez a sziget az övé. Az Óceán Császárának új királysága! Nagyot nevetett, legalább olyan jóízűen, mint az a fiatal japán tengerész az evezősök közül.

Kinyitotta a zsákot, a derék Kodai ajándékát. Abból is látszott, milyen rendes ember, hogy jó néhány doboz kétszersültön, húskonzerven, gyümölcslén és cigarettacsomagon kívül akadt a zsákban néhány igen fontos holmi is: egy eléggé elnyűtt, posztóból készült tengerészzubbony, egy pár gumitalpú cipő, egy vasfazék, egy igen erős pengéjű amerikai tengerészkés s egy ugyancsak amerikai, hajlított nyelű kis balta. Az utóbbi két tárgy különösen felvillanyozta Motopu La Keát. Nincsen az a szigetlakó, aki ilyen eszközökkel ne tudna legalább egy tutajt összeállítani. Persze ahhoz jó lenne tudni, hogy nagyjából hol is lehet ez a sziget. Láthatólag a sziget magányosan meredt ki a tengerből, két közeli, fa nélküli korallzátonnyal a vízsivatag közepéből.

Motopu La Kea, miután számba vette földi kincseit, megállapította, hogy a szigeten a

közeli időben nem lakott senki. Nyoma sem volt annak, hogy hófehér korallhomokján az utóbbi években ember járt volna, de annak sem, hogy évtizedekkel ezelőtt állt volna a fák között kunyhó vagy hasonló alkalmatosság. Ebből Motopu La Kea arra következtetett, hogy a Marau-il – a *Csend hazája,* így keresztelte el birodalmát a színes ember azonnali, névadó hangulatával – nem tartozhat Mikronéziának azon részeihez, ahol éveken át a háború dúlt, pusztított. Ha Motopu La Kea lírikus hangulatban ett volna, akkor új lakóhelyét idillikusnak tarthatta volna, itt nem voltak kidöntött, leperzselt fák, parton megfeneklett, kifordult belű, kétéltű tankok, partra szálló bárkák, felrobbant lőszerraktárak és óriási, kiégett benzintankok, repülőgéproncsok, lepénnyé vált alumínium barakkok, mint a Guam, Sbon, Bikini, Gilbert, Wake, Saipan szigeteinek sorában.

Itt olyan szépséges béke, nyugalom volt, hogy bátran lehetett mondani: Marau-ilen a béke, az igazi béke ütött tanyát.

Motopu La Kea nemcsak körbejárta a szigetet, hanem minden négyzetméternyi helyét megvizsgálta. Talált több rablórákot, talált kókuszpálmát, léggyökeres pandanuszt, lila virágú hibiszkuszbokrokat, bambuszhoz hasonló növényt, éles levelű tengeri sást. És itt is, mint a legtöbb korallszigeten, igen tevés állat élt, néhány sárgásfehér tollú papagáj, a halfarkas--a emlékeztető sirályféle jelentette az állatvilágot, és a honokban széles, otromba csík: tengeri teknősök nyoma, s néhány gödör, ahová időnként tojásaikat rakják.

Hol lehet Marau-il? – tette fel naponta többször az Óceán Császára a kérdést.

Hol?

De erre egyelőre nem tudott feleletet adni.

Mindenesetre rajta állt, hogy adott időben és lehetősége szerint elszabaduljon innen. Ebben biztos volt. A mikronéziai nem fél a tengertől, hiszen ott született, azon élt, és élete a tengerhez fűzi. Akár egy szálfán is nekivág a tengernek, ha cell, s ha tudja, honnan hová viszi a szél, a hullámok. De Marau-il esetében más a helyzet.

Innen csak úgy mehet el, ha pontosan tudja, merre irányítsa az összeállítandó vízi alkalmatosságot.

Motopu La Kea hozzáfogott tehát, hogy berendezkedjék a szigeten.

A negyedik napon óriási élményben volt része.

A trópusokon hirtelen száll le a nap. Naplemente volt éppen, s a tűzkorong besüllyedt a keleti horizontba. Lila, sárga, vérvörös fénycsóvák lövelltek a tovagördülő hullámok felett.

Motopu La Kea akkor vette észre a hajót!

Oldalszéllel haladt, észak-északkeletről délnyugatnak.

Kétárbocos, fehér testű sóner volt, hatalmas passzátvitorlával. Motopu La Kea ismerte jól az efféle hajókat, hiszen a sóner, különösen az „amerikai sóner”, a Csendes népszerű hajótípusa.

A mikronéz végigrohant a fövenyen, ócska ingét lengetve, ki a hullámtörőnek is beillő korallgyűrű szélére.

A hajó annyira közel úszott a szigethez, hogy rendes körülmények között ekkora távolságból meghallották volna az ember kétségbeesett kiáltását. De a korallzátonyon és a koral-gyűrűn megtörő hullámok dübörgése még a versenymotor-csónak bőgését is elnyomta volna.

Így Motopu La Kea kiáltása úgy elveszett a hullámok zajában, mint a légy zümmögése a viharban.

Ami a látást illeti, bocsássuk meg a sóner őrszemének és kormányosának a mulasztást. A hajó a szigetet nyugatnak érte el, tehát a lemenő nap utolsó sugarai a sziget mögött hunytak ki. Ráadásul trópusi naplemente volt.

A sónerről nézve a sziget, ami a térképen lakatlannak volt jelölve, fekete tömbnek hatott. A hadonászó, majd csüggedten integető emberből semmi sem látszott.

A hajó biztosan, egyenletesen haladt a szélben.

Vitorlái pompásan feszültek.

A sóner a *Jadran II* volt.

Dehogy sejtette bárki is, hogy alig másfél kilométerre ott van Motopu La Kea, az a férfiú, akit keresnek, és akiért az életüket kockáztatják.

Dehogy sejtették, hogy az zokogva borul Marau-il, a Csend hazája ember nem járta fövenyére. Úgy érezte magát azokban a percekben, mint a mesék hőse, akinek kezében kámforrá vált az aranykincs!

Így történt…

TIZENEGYEDIK FEJEZET

AZ „EMBERTOBORZÓK”GYILKOS BANDÁJA

Jack London írja egyik munkájában: „A Csendes-óceán gyönyörű kék vize és korallhomokos, zöld pálmás szigetei szörnyű tragédiákról tudnának beszélni.”

Ez így igaz, barátaim.

Könyvtárnyi volna azoknak az eseményeknek a leírása, amelyek a fehér ember térfoglalása óta földünk legnagyobb világtengerén lejátszódtak. Ez a „térfoglalás” nagyjából alig két évszázados, s Cook kapitány megjelenése óta számítható, annak ellenére, hogy Cook maga a Nagy Kivételek közé tartozik. Ö ugyanis emberséges szívvel, megértéssel viseltetett a ,.bennszülött”, a „színes”, a „nigger”, a „sötét fickó” iránt. Ez az egyszerű sorból világhírű és kiváló tengerésszé emelkedett angol ember pontosan tudta, amit mi is tudunk, hogy a „színes” ugyanolyan ember, mint akárki más.

Csak éppen az történt velük is, mint annyi trópusi ég alatt élő néppel, hogy elmaradtak a fejlődésben. Ennek mi az oka, azt most ne kutassuk, nem a mi feladatunk ennek a nagy horderejű kérdésnek közvetlen vizsgálata. Tény, hogy így történt, és még ma is, az űrrakéta, a televízió korában, élnek emberek, pontosan olyan körülmények közt, mint évezredekkel ezelőtt Európában a kőkorszak és a vaskorszak emberei.

A Csendes-óceán szigeteinek népe elmaradt a fejlődésben, ezt tudjuk. De ha elmaradt, miért volt azon a hódító fehér, hogy ebből a fejlődési alsóbbrendűségből ne is tudjon felemelkedni? Mert ez történt: Polinézia, Mikronézia, Melanézia és Új-Guinea hódítói: angolok, amerikaiak, franciák, hollandok, később a méltóan hozzájuk csatlakozó japánok mindent elkövettek, hogy a Csendes kék birodalmában megmaradjon a kőkorszak.

Az ok, sejthetitek, igen egyszerű: a primitív ember a világ legolcsóbb munkása. Egy sor nyakba való üveggyöngyért, tehát mondjuk öt forintnak megfelelő értékért ezrek, tízezrek, százezrek dolgoztak Ausztrália, a Hawaii-szigetek és a Csendes-óceán különböző szigeteinek ültetvényein – egy éven át. Vágták a cukornádat, törték a koprának való kókuszdiót, ültették a kávécserjét, irtották az erdőt, a dzsungelt, töltötték a mocsarat, építettek utakat, erőművet, víztárolót, dolgoztak bányában, kikötők dokkjaiban … véres verejtékkel, napi egy marék rizsen és egy kókuszdión, vagy két sózott halon és egy kókuszdión élve.

És ezek a páriák, ezek a szerencsétlen üveggyöngy-imádók a szó legteljesebb értelmében kiszolgáltatottjai voltak az ültetvényeseknek, a bányák és a vállalatok vezetőinek, hajcsárainak. Azzal a pillanattal, amikor az úgynevezett „szerződés” alá odanyomták tintás nagyujjukat, vagy odapingálták a keresztet, három vagy öt teljes esztendőre eladták magukat a hódító, „térítő”, civilizáló fehér embernek. A fehér embernek joga volt korbácsot, bilincset, kikötést, gúzst, börtönt használni azok ellen, akik éltek az emberi joggal, hogy szabadulni akartak a rabságból, és elindultak az ismeretlenbe, hogy eljussanak otthonukba, ahonnan elrabolták őket.

Mert ez történt: a fehér hajósok a fehér ültetvényesek parancsára embereket raboltak a szigetekről.

„Toborzóhajónak” hívták és hívják az emberrablók vitorlásait, kisebb gőzöseit. A toborzóhajó megjelent valamelyik lagúna- vagy vulkanikus szigeten, kikötött az öbölben, kiküldte fegyveres matrózaival a legnagyobb csónakot, és a csónak a part közelében megállt. Kihirdették, hogy a hajó azért jött a szép szigetre, mert jószívű kapitánya segíteni akar a szegény embereken, s szívesen vesz gyönyörű hajójának fedélzetére gazdagodásra vágyó bennszülötteket. A szegény bennszülött vagy felment a toborzóhajóra, vagy nem ment fel. Ha felment, onnan már nem jött vissza. Beterelték a drótsövénnyel kerített előfedélzetre, a „rend” kedvéért „aláíratták” (az írni-olvasni nem tudóval!) a „szerződést”, és amikor betelt a létszám,

a hajó elindult olyan rabszolgákkal, akik közül a legtöbb soha nem látta viszont szülőhazáját, a szigetet, soha nem látta viszont övéit! Ha fellázadtak az emberrablás ellen a fekete bőrűek, megszólaltak a tengerészek fegyverei.

Ha a csónak láthatólag hiába várt a jelentkezőkre, az azt jelentette, hogy a sziget népe már átesett a „toborzás" örömein. Ilyenkor a csónak legénysége türelemmel várt. és megkezdődött a csalogatás. Egyenként hívták az előbukkanó, bozótból kitekintő, pálmák mögött lopakodó ingadozókat. Meglengetett vég vásznak, teli rumosüvegek, szívdobogtató trópusi sapkák, elmarjult teniszcipők lengetésével sikerült – talán sikerült – a csalogatás. Megtörtént nemegyszer az is, hogy az elkeseredett, félénk, megriadt, bosszút esküdő és bosszúra vágyó bennszülöttek megrohanták a csónakot, utána a hajót, és ahányan csali voltak a személyzetből (tisztek, legénység), azt mind lemészárolták. Ha ilyesmi a Salamon-szigeteken, a Hebridákon vagy a Fidzsin történt, akkor a bennszülöttek a lemészároltakat – megették!

Tegyük mérlegre a kérdést, hogy kiknek volt igazuk? Azoknak, akik embert jöttek rabolni, vagy azoknak, akik megették a rablókat? Nem tesszük. Mindenki önmagában döntse el!

Én inkább itt is Jack Londont idézem: „Egyáltalában nem tartom rossz szokásnak, ha az emberrablókat megeszik. Különösen becsülöm ezért a Hebridák egyik törzsfőnökét, Nagepatet, aki saját bevallása szerint megevett már egy kapitányt, egy kormányost s több fegyveres matrózt. Bár ezt lehetne tenni azokkal, akik előidézik a háborúkat!"

Jack Londont szavahihető embernek kell elfogadni. Hajózott ő is a Hebridákon, a Salamon-szigeteken. Járt ott pompás hajójával, a *Snarkkal*, és járt a *Minota* nevű toborzóhajón. Ez az utóbbi híres hajónak számít a Csendes-históriák nagy lapjain. A *Minota* négy garnitúra kapitányt, másodtisztet, kormányost, legénységet szolgált ki. Mindet megölték a Salamon-szigetiek. Jack London a második garnitúrával hajózott a szigeteken, hogy a tőle megszokott pontossággal felderítse a „toborzás" titkát, módozatait. De azért akkor mégiscsak összeszorult a szíve, amikor az egyik sziget öbléből éppen csak hogy kimenekült a *Minota!*…

Ezeknek a mészárlásoknak természetesen folytatásuk is volt. Előbb-utóbb csak kiderült, hol rohanták meg a szigetbeliek az X vagy az Y hajót. És ilyenkor útnak indult a „megtorló hajó", az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország vagy Japán valamelyik hadiegysége. A bennszülöttek hírszerzői jól működtek. Idején fellármázták a falvakat, az emberek bemenekültek a vulkanikus szigetek dzsungeljeibe, a hajóágyúk aztán szétverték a falvak nyomorúságos kunyhóit, megölték a hizlalásra szánt kutyákat, disznókat. Vontatókötélre vették a kifosztott, apró holmiktól megfosztott, ámde mégis tabunak tartott hajót. A parancsnok pedig jelentette: az utasítást végrehajtotta. Súlyosabb esetben, ha a toborzóhajón hatósági személy, katonatiszt, haditengerész, konzul vagy szigetkormányzó volt, a teljes megtorlás nem maradt el.

Akkor a sziget a felperzselt föld sorsára jutott.

Manapság, leszámítva az emberevést, minden ugyanígy van! (Vannak ugyan, akik állítják, hogy egyes szigeteken, mint például Új-Guinea nyugati részén, továbbá Espíritu Santon, ma is dívik az emberevés, és ha akad egy-egy „potya" zsákmány, a lakosság öregjei, akik megszokták a régi ízeket, élnek is az alkalommal.) Minden ugyanígy van … talán a különbség csak az, hogy a módozatok törvényesítettek, hatósági támogatást élveznek. Toborozni lehet, mondja a Csendes minden egyes hatósága, hiszen teljesen egyéni dolog, ki akar bányába, ananászföldre, cukorültetvényre menni. Ha pedig megunta a munkát? Nos, miért nem gondolta meg tettét idejében, vagyis miért nem mérlegelte a szerződést, mielőtt aláírta? Ki kényszerítette a „mandátumterületek" szabad polgárát, hogy aláírjon valamit, amit nem akar? – hunyorog szemlesütve, ájtatoskodva és aljasul az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország ide vonatkozó rendelkezése. Mert a büntetést a harmincas évek eleje óta a „munkaadó'.' kezéből átvette a gyarmati hatóság. Ha a szánalomra méltó modern rabszolga nem bírja a bánya, az ültetvény drótsövény mögötti „szabad" életét, és megszökik, akkor előlép a Törvény, és ítéletet mond. Első szökés: százszázalékos meghosszabbítása a

szerződésnek. Második szökés: öt év kényszermunka az állami munkáknál. Harmadik szökés: életfogytiglani kényszermunka!

És mindezt azért, mert a szigetek (kegyesen hangoztatva: mandátumterületek) szabadnak nevezett polgára szabadulni akar a rárakott rabbilincstől!

Igaz, egyszer már szóltunk erről a kérdésről, most bővebben, hogy lássátok: a szigetek népe nem szívelte a múltban a munkástoborzó hajókat… és nem szíveli most sem. Mert manapság is fel-felbukkan egy-egy toborzóhajó az ezernyi sziget lagúnáiban. Hiszékenyek, kapzsiak és kalandos kedvűek mindig akadnak, akik a jobb jövő reményében felcsapnak bányásznak, mocsárlecsapolónak, útépítő munkásnak. A bánásmód, az étkezés, a munkaidő maradt a régi, legfeljebb a fizetség változott. Elméletben természetesen több jár a munkásnak, mint egy sor üveggyöngy. De gyakorlatban természetesen nem sokkal több. A silány kosztért, az állatnak sem való szállásért, az „üdítő” italokért és a dohányért annyit levonnak a modern rabszolgától, hogy majdnem az a helyzet áll elő: neki kell fizetnie.

Méghozzá egyszerre két hatalmasságnak, a munkaadónak és a munkavezetőnek.

Most talán még érthetőbb, hogy a lassú eszmélésben levő óceániai szigetlakók közül mind kevesebb azoknak a száma, akik elhagyják hazájukat, hogy a biztosan termő kókuszpálmákat, a pompás halászzsákmányt adó lagúnákat felcseréljék a Pemmingerek bauxitbányáival, cukornádültetvényeivel, így azután a Pemmingerek mindent elkövetnek, hogy mégiscsak hozzájussanak a munkásokhoz. Egyesek közülük szerényebb eszközökkel próbálkoznak. Dohánnyal és itallal megraknak egy-egy hajócskát, és „toboroznak”. Akadnak szigetkormányzók és hittérítő misszionáriusok, akik szívesen állnak a kereskedő szolgálatába, és szállítják, a „fekete aranyat”, a színes munkást. Jokohama Jim egyik cimborája, hiszen ismeritek, Ádáméva, valódi nevén Dániel Andersson, egy ideig misszionárius volt, s éppen ezért mondott búcsút ennek a kedves mesterségnek, és lett belőle inkább tengerész, mert megundorodott attól, hogy a keresztény hit segédletével szállítson embereket a pusztulásba.

Akadnak azután Pemmingerek, mint maga a valódi Pemminger, aki keményebb, kegyetlenebb eszközökhöz folyamodik, bízva hatalmában, mindenhová elérő erejében és összeköttetéseiben.

Mr. Pemminger, amikor egy kézlegyintéssel elintézte Sendai Ogimura tengernagyot, és azt az utasítást adta, hogy a tengernagy is álljon a hajófosztogatók és emberrablók szolgálatába, valójában nem tett mást, mint elővette a régi receptet.

Akinek nagyon nagy a hatalma, merészebb, mint az átlagember. Pemminger tudta, hogy ezernyi szálból szövődik az ő hálója. Ebbe a hálóba nemcsak igen komoly súlyt jelentő „fejesek” keveredtek bele, akik „felső szinten” biztosítják manipulációit, de számtalan olyan kiskutya is az ő nótáját kénytelen fújni, vagy legalábbis szemet hunyva mindent elnézni, aki nem is alárendeltje a Nagy Kövér Disznónak, Aki Mindegyik Ujján Csillogó Üveget Hord. (Ez a szépen hangzó név nem tőlem származik, hanem Palau-sziget lakóitól, akik szeretik cikornyásan kifejezni magukat.) Kik ezek a „kiskutyák”? Rendőrtisztek, kormányzósági tisztviselők, közigazgatási emberek, bányaellenőrök, a tengeri rendőrség tisztjei és altisztjei. Vannak elegen Mr. Pemminger nagy szervezetében! De mind függnek a dollártól és Pemminger jóakaratától. Ha a Nagy Kövér Disznó, Aki Mindegyik Ujján Csillogó Üveget Hord, ráint valakire, hogy távozni kell az állásából, akkor az illető – máris repül! Ilyen meglepetés érte néhány hónappal ezelőtt Palau ifjú katonai kormányzóját, egy Thomson *nevű* tengerészgyalogsági ezredest. Ez a Thomson felháborodott azon, hogy Pemminger díszes motor jacht ja elmellőz minden rendészeti és kikötői szabályzatot, főleg akkor, ha fedélzetén ott van maga a nagyúr, a mindenható tőkés. Thomson a kikötő nyilvánossága előtt nekirontott Pemmingernek, rendelkezésekre hivatkozott és fenyegetett. Pemminger” úgy nézett rá, mint egy légyre néz az ember, és továbbment. Két nap múlva repülőgép vitte el Thomson ezredest. Azóta se látta senki. De annál többet beszéltek róla, hiszen tudott dologgá vált, hogy Thomson hadbíróság elé került, a rábízott emberek gondatlan vezetése miatt!… Thomson esete intő jel

volt sokak számára.

Úgy van, ahogy mondtuk: akinek nagy a hatalma, merészebb, mint az átlagember. Hát még, ha a hatalom mellé nagyfokú gazemberség is járul. Pemminger gazember volt, ehhez nem fér kétség. Egyike a legnagyobb gazembereknek. Mindent arra épített, hogy az emberek félnek tőle. Ezért ő nem félt senkitől (különösen ha ott állt mögötte hű kísérője és testőre, Frank Harris, a detektív). Már az is, hogy mind a tíz ujján gyémántgyűrűt hordott, bizonyította: a néhai New Orleans-kalóz leszármazottja fittyet hány embertársaira és felfuvalkodottabb a mesebeli békánál is.

Gengszter volt a javából, méltó társa és követője a hírhedt Al Caponénak.

Mi nehezen tudjuk elképzelni, hogyan lehetséges: élhetnek emberek az államon belül, akik ellenségei az államrendnek, ellenségei az állampolgároknak, és bár így van, a hajuk szála sem görbül meg. Az Egyesült Államokban ez lehetséges, és az Államok külső területein is, Hawaiin, a Mandátum-szigeteken.

Pemminger nagy tétben keverte a kártyáit. Eddig még nem vesztett rajta egyetlen üzletén sem. Mióta közte és Ogimura között lejátszódott a nagy összecsapás, úgy érezte, hogy teljes győzelmet aratott, és a leghelyesebb útra terelte a „Pemminger és Rowland bankház" ügyleteit. Végre teljes mértékben arra az útra léphetett, amelyre vágyott: a rablók, a fosztogatók útjára. A háború utáni hónapok zűrzavara, a tévetegség (a se háború, se békeállapot), az egyéni kalandok reménye, az elszabadult dollárhajsza, a gazdagodás vágya, az úgynevezett ócskavasdömping mind alkalmas volt arra, hogy Pemminger elindítsa kalózterveinek gépezetét.

És elindította.

A *Penguin* kirablása volt az első komoly haditett.

A második az emberrablás.

Egyre több hír érkezett a hatóságokhoz arról, hogy seregestül tűnnek el a tengerről halászok, gyöngykagylót kereső férfiak, csoportosan hazatérő kopragyűjtők.

Maru-sziget asszonyai panaszt tettek a *Hunter* őrhajó parancsnokának: az apró szigetnek mind a tizenkét férfia elment a nyílt tengerre, mert onnan jobb zsákmányt reméltek, mint a lagúnákból, és bár híre sem volt semmiféle viharnak, a férfiaknak és a pirogáknak nyomuk veszett. Ugyancsak a *Hunter* parancsnoka elé került Tema-sziget öregeinek küldöttsége. Az öregek, akik egyben a sziget fejei is voltak, könnyezve állították: látták, amikor a holdas éjszakában megjelent a sziget lagúnájának közelében egy hajó. A hajó matrózai közül néhányan a partra eveztek, és olyan férfiakat kerestek, akik erősek, szívesen segítenek jó pénzért a munkánál, mert mint mondták: a hajó raktáraiban megcsúszott az áru, és nem mernek továbbhaladni. Tema-sziget mind a huszonkét erős férfia jelentkezett, és felmentek a hajóra az éjszakában. Egy idő után a hajó elindult, s eltűnt Tema öregei, asszonyai elől!

Hát ez bizony meglepő volt. De az is, amiben a *Hunter* őrhajó parancsnoka részesült. Az apró parancsnoki kabin asztalkáján, hivatalos iratok tetején, reggelre kelve egy kéregdarab hevert. A kéregdarabot csodálkozva vette kezébe a parancsnok.

A jel, amelyet a kéregdarabra a bíborcsiga színes váladékával festettek, ismert volt a parancsnok előtt:

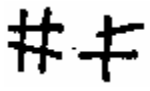

Sokszor látta, sokat hallott az intést, figyelmeztetést jelentő jelről. Először történt meg, hogy ilyet kapott, de a legjobban mégis azon csodálkozott: hogyan kerülhetett a kabinba, egy hadihajó kabinjába, amikor a hajóra semmiféle idegen ember nem jöhetett?!

Mindenesetre a *Hunter* parancsnoka volt olyan óvatos, nyugalomra vágyó ember, hogy elhatározta: nem sokat törődik a szigetlakók panaszaival. Van elég nigger a Csendesen, marad

belőlük akkor is, ha legalább a felét elrabolják!

Hol arról lehetett hallani, hogy egy tengeralattjáró hajtja végre a rablásokat, hol a leírás szerint a *Kobrához* hasonló hajó, hol pedig egy 1500 tonna körüli, gyors járatú motoros teherhajó. Az utóbbival kapcsolatban megoszlottak a leírások, mert egyesek úgy látták, hogy a hajó szürke, mások feketének mondták, barnának, sőt fehérnek is. De abban megegyezett a vélemény, hogy a felépítmény alacsony, s csak a vezénylőhíd van magasan.

Éppen Tema szigetén kötött ki egy szép napon a *Jadran II,* A sóner főleg azért futott be Témára, mert a sziget vulkanikus, s ritka kinccsel rendelkezik: vízzel: Daniló bácsi elhatározta, hogy feltölteti a víztartályokat, átjavíttatja az esetleges haváriákat, a meglazult állókötélzetet, s csak azután indul tovább.

A megállapodás az volt a két hajó között, hogy találkozásuktól számított huszonkettedik napon mind a *Jadran II,* mind a *Delawar* befut Kapingamaringira, természetesen egymás iránt a legnagyobb közömbösséggel, mintha csak véletlenül történt volna, hogy ugyanabban a kikötőben találkoznak.

Tema, mint említettük, vulkanikus sziget, hegynek beillő dombok emelkednek a közepéből. Magát a szigetet korallzátony övezi, s ez a zátony eléggé megnehezíti a hajók számára, hogy a védett lagúnába befussanak. Természetesen főleg a vitorlásokra vonatkozik inkább ez a megállapítás, mint a gépi erővel hajtott járművekre. De ember legyen a talpán az a kapitány is, aki éj időn bevezeti motoros hajóját a Tema lagúnájába!

Az idegen hajó éjjel jött ide, és éjjel ment ki, minden különösebb nehézség nélkül.

Amikor Daniló bácsi értesült az emberrablásról, különösen az lepte meg, hogy Tema lagúnájába éjjel jött be és ment ki az emberrablók hajója.

– Hihetetlen! – fakadt ki Daniló bácsi. – Hihetetlen! Én nem tudnám megtenni!

Igaza volt a híres kapitánynak. A keskeny, szögletes bejáró, a belső fövenypadok, a rossz látási viszonyok mind azt hirdették, hogy Tema-sziget megközelítése, vagyis lagúnaöblében a kikötés a legnehezebb feladatok közé tartozik.

– Egy biztos – egészítette ki megállapításait az öreg kapitány –, aki annak a hajónak a parancsnoka, az érti is a mesterségét! Legalább annyira kell érteni hozzá, mint amennyire Riffles értett a szigetek közötti hajózáshoz.

És itt Daniló bácsi megakadt. Az ám, Riffles! Megölték?! Lefogták?

Vagy talán él… és a derék ember álarca mögött a legelvetemültebb emberek egyike lapul?

Daniló bácsi még gondolatban is bocsánatot kért Rifflestől, hogy ilyesmi eszébe jutott. Nem, nem és százszor is – nem, vélte, amikor belopózott agyába ez a különös bolha: ez a különös ötlet. A Csendes kapitányairól sok mindent el lehet hinni. Régi regénytémák ők. Ahogy a szárazföld Vadnyugata az Egyesült Államok területén található, úgy a tengerek Vadnyugata nem más, mint a Csendes-óceán. Amióta erre hajózik a fehér ember, azóta a hihetetlen és elképesztő históriák egymást követik. Hajórablások, fosztogatások, gyilkosságok foglalnak helyet a történetek közepében.

Riffles kapitány is regényhős volt, nem kétséges.

Csakis egy regényhős vezényelhetett olyan hajót, amilyen a *Kobra,* és csakis regényhősökkel történhetnek olyan esetek, mint amilyenek Riffles kapitánnyal történtek.

Daniló bácsi rokonszenvesnek találta ezt a lomha hús tömeget, ezt a Koszmatyit. Kétségtelen: rokonszenves is volt. Züllött iszákossága, cinizmusa, léha közömbössége mögött nagy sorstragédiák lapultak. Hogy valaha mélyebben érzett embertársai iránt, nem kétséges. Az is bizonyítja Riffles néha felébredő emberségét, hogy intette Daniló bácsit Kapingamaringitól, azaz a közeli területektől meg Truk-atolltól.

Viszont az sem kétséges, hogy Daniló bácsi a leghiszékenyebb emberek közé tartozott. Ő hitt az emberekben, s hinni is akart bennük. Tudásán kívül ez az ő legrokonszenvesebb tulajdonsága.

Amikor hőseink azt látták, hogy a *Kobra* parancsnoki hídján Cimarron áll, és Riffles

hiányzik, érthetően arra gondoltak, hogy a kövér kapitányt eltették láb alól. Mert ugyebár képtelenség, hogy a vízsivatag közepén, ha két hajó találkozik, a kapitány ne mutatkozzék. Még abban az esetben is, ha a *Kobra* kirabolta a Lőszer Szigetet, és a *Jadran II* ellenségnek számít.

Egyáltalán nem tartozott a lehetetlenségek sorába az a feltevés, hogy Rifflest megölték.

Ezt hitte Daniló bácsi, Szevér, Sottomarina s a *Jadran II* utasai mind.

Daniló bácsi mély rokonszenvvel gyászolta a kövér kapitányt. Szívből sajnálta, hogy így fejezte be életét.

Bár legyünk őszinték, a Riffles-féle emberekre a Csendesen más sors bajosan vár.

Így azután érthetően villámcsapásként hatott, amikor Daniló bácsi Tema szigetén partra szállt, és hírt hallott Riffles-ről.

Az eset úgy történt, hogy szeretett kapitányunk, továbbá Harrison és Lajure, a vízfelvétel alatt kisétáltak a falu főutcájára. Valójában nincs is más utca, csak a főutca a szigeteken, kókuszpálmákkal szegélyezve, a telkek belsejéből előtekintő pálmatetős, sárból épült kunyhókkal. Az utcákon gyerekek szaladgálnak, apró növésű disznók röfögnek, sanda képű kutyák ásítoznak. A lagúnában a *Jadran II*-n kívül jelentősebb hajó nem is horgonyzott. A parton több katamarán, vendéghajós piroga pihent a napfényben izzó fövenyen.

– Különös – állapította meg Harrison –, nem látni fiatalabb férfit, és minden csónak a kikötőben van!

– Az ám – hümmögte Lajure –, különös. Nagyon különös …

– Hüm, hüm … – tette hozzá Daniló bácsi.

De nem mentek sokat, és máris akadt ismerős. A két szigetlakó sötét képe eloszlatott minden gyanút a bennszülöttek előtt. Mosolygó arcok néztek a kunyhók küszöbéről a három férfira. Nők és idősebb emberek.

– Jó napot, Lajure – köszönt valaki a bokrok mögül. – Megismersz még?

Lajure arra nézett. Csontos arcú, szikár, komor képű ember lépett ki a hibiszkuszbokrok mögül. Lajure kezet nyújtott.

– Jó napot, King David. Hát te itt élsz?

Lajure régi fegyvertársa, harcos katonája volt a King David (Dávid király) nevű ember.

– Itt élek, de ha tudtam volna, nem maradok a szigeten. Két fiamat rabolták el, egy hete ennek mindössze! Két fiamat, Lajure!

Szó szót követett. Végül Daniló bácsiék letelepedtek az árnyékban, melléjük sok asszony, öregember.

– Bejött a hajó a lagúnába – mesélte King David –, valójában nem is értettük, mint jutott be. Négy ember kievezett a partra, felverték a falut, hogy menjünk segíteni. Menjünk, mondták, mert megcsúszott a teher, az erős hullámzásban felfordulnak, és nem sajnálnak semmi pénzt a munkáért.

– Ígértek rumot, dohányt… – tette hozzá egy szomorú tekintetű asszony. – Ezen kapott különösen az uram.

– Ígértek azok mindent – intett King David. – Még én is felmentem a hajóra. Valóban, a hajó megdőlt, nem lehetett abban kétség, hogy az áru megcsúszott. Motoros hajó volt, nem nagy, de jóféle.

– Akkor hogyan vagy itt, ha felmentél? – csodálkozott Lajure.

– Meggondoltam magamat. Nem tudom, de meggondoltam. Láttam, hogy egymás után eresztik le a raktárba az embereket. Tudod, Lajure, mióta hónapokat töltöttem bezárva a japok bunkerjében, azóta nem szívelem a sötét helyiségeket. Mondtam magamban: jobb lesz a szabad levegőn, leereszkedtem a kötélen, bele a pirogába. Egy hajós utánam is kiáltott: hová mégy?!… Mondtam: a kapitány kiküldött, hogy hozzak még embereket. Erre nem törődtek velem.

– Pedig a kapitányt nem is láttad, mi? – tette fel a kérdést Harrison.

– Láttam – intett King David. – Ismerem is. Mi így neveztük: Kapitány, Aki Utálja A Vizet. Ő mondta …

King David folytatta volna mondókáját, de Daniló bácsi intett.

– Várjál csak, barátom. Felelj nekem: a kapitány rendes nevét nem tudod ?

– Nem – ingatta fejét King David. – Azt nem tudom.

– Nagydarab, igen kövér, igen lusta ember?

Daniló bácsi nem ok nélkül tette fel így a kérdést. Még Vancouverben történt, hogy egy alkalommal Riffles kapitánnyal a „Vörös horgony”-ban iddogálva, a hajó nélküli tengerész, jóízűeket hahotázva, említette, hogy őt Mikronézia és Melanézia szigetein Kapitány, Aki Utálja A Vizet néven ismerik.

– A kikötői kocsmákban pedig ördöngös Riffles a nevem – vigyorgott a húskolosszus. – Van tehát hírem erre is, amarra is! De a legtalálóbb név mégiscsak ez a Kapitány, Aki Utálja A Vizet elkeresztelés. Mert én valóban utálom, és az átkozott niggerek ugyanúgy tudnak erről, mint jómagam.

Ez a beszélgetés jutott Daniló bácsi eszébe, amikor King David megmondta, ki volt a kalózhajó kapitánya.

– Nagydarab, igen kövér, lusta ember? King David bólintott.

– Ahogy mondod, kapitány, úgy igaz. Naphosszat a parancsnoki hídon ül, és még akkor sem megy onnan le, ha aludnia kell. Ott alszik helyben. Én ugyan nem láttam, de hallottam, hogy így van.

Daniló bácsi megsimogatta a szakállát. Elgondolkozva tekintett Harrisonra és Lajuréra.

– A meglepetések tovább kavarognak. A Kapitány, Aki Utálja A Vizet nem más, mint – az ördöngös Riffles!

Hát ez bizony meglepetés volt.

– A kezében állandóan rumosüveg van – egészítette ki a jellemzést King David.

– Igen, ez ő – hümmögte Daniló bácsi elképedve, és arra gondolt: az eltelt két héten szinte könnyezve emlékezett Rifflesre, a „halottra”, akit „megöltek”, mert figyelmeztette régi ismerősét, hogy kerülje Kapingamaringi környékét és a Tuk-atollt.

Most már egy pillanatig sem volt kétséges, hogy Rifflest átvezényelték egy másik hajóra, és ezért nem volt látható a *Kobrán.* Az ördöngös Riffles tehát éppen úgy tagja a maffiának, mint Cimarron vagy akár – Ogimura!

Hát ez bizony nagy csalódást jelentett, bár enyhítette a csalódást, hogy Riffles mégis jó barátként mutatkozott.

– A hajó nevét tudod? – kérdezte King Dávidot Daniló bácsi, miután megtárgyalták az újabb eseményt.

– Nem, a hajó nevét nem tudom. Még eddig nem láttuk erre.

– Mások sem tudják?

– Nem, mások sem tudják. Éjszaka volt, elfelejtettük megnézni.

Lajure megkérdezte:

– Nagy hajó volt?

– Közepes, mint amilyen a szigetek között jár – mutatta kezével King David. – Ilyen a nagy hajó, ilyen a tiétek… ilyen volt a Kapitányé, Aki Utálja A Vizet.

– 1000 vagy 1500 tonnás – intett Daniló bácsi. – A színe?

– Én szürkének láttam, mások barnának – téveteskedett King David. – De az is lehet, hogy fehér volt. Tudod, uram, mi az ilyesmire sokat nem adunk. Nem a mienk a hajó. Akár fehér, akár szürke, akkor sem a mienk. Elvitte huszonkét emberünket, csupa jó halászt és kopragyűjtőt! Most mi lesz velünk? Az asszonyok nem értenek a halászathoz! Amikor elmondtuk az őrhajó parancsnokának, az csak vonogatta a vállát. Azt mondta: csodákat nem tud tenni. Lehetséges, hogy a két fiam meg a többi soha nem jön vissza a szigetre?

Csönd, halálos csönd támadt. Halkan zúgott a szél a pálmák között. Bogarak zümmögtek a

hibiszkuszbokrok lila s fehér virágai között. Figyelő, aggódó tekintetek meredtek az idegen hajósokra.

– Lehetséges? – ismételte King David. – Te, Lajure, bölcs ember vagy, parancsnoknak hívtunk. Te mit gondolsz?

Lajure, a komor képű, szófukar ember, Motopu La Kea méltó harcostársa lassan mondta:

– Honnan tudnám?! De azért mi azon leszünk, hogy visszajöjjenek. Nem úgy, mint a *Hunter* parancsnoka.

Ilyen1 tapasztalatokkal megrakodva indult tovább Tema-szigetről a *Jadran II.*

Képzelhetitek, micsoda meglepetést jelentett a többiek számára Daniló bácsiék beszámolója. Sottomarina, Szevér, Zoller, Jokohama Jim valósággal tátott szájjal hallgatta a parancsnok szavait. Az elparentált Riffles mint emberrablók parancsnoka!

Sottomarina, az óriás, hunyorogva nézett a parancsnokra.

– Signore capitano, mintha már megtörtént volna, hogy tévedett a pasasérokban! Corpo di bacco!

Az arcok elvigyorodtak. Hát igen, bizony-bizony, ti vagytok a tanúim, barátaim, a mi kedves Daniló bácsink, mesterünk és tanítónk elég gyakran „beugrott” különböző szélhámosoknak. Gondoljunk csak Scaramangára és társára, Engelmannra, továbbá Silverre és Laguna Grandéra, akik éppen elég zűrzavart okoztak hiszékeny Daniló bácsinknak.

– Ha nem tévednénk, unalmas lenne az élet – mosolyodott el Daniló bácsi. – A nagy felfedezések legtöbbje tévedésből született. Gondoljatok Kolumbusra vagy Magellánra. Gondoljatok Tasmanra vagy Marco Pólóra… Tévedtem Rifflesben?! Jó. Állok elébe. Hátha még hasznos lesz ez a tévedés, fiaim, hátha!

Jokohama Jim, a nagy igazságosztó és szabadsághős egyszerre elmosolyodott.

– Lehet, hogy igaza lesz, captain. Velem is megtörtént már, hogy hittem valakiben, szentül hittem. Azután valami történt, és úgy éreztem: tévedtem a pasiban. Pedig nem is tévedtem. Volt egy cimborám, amikor Líbiában harcoltam a Mussolini nevű egyén ellen. Maga tudja, captain, miért is mentem arra a szörnyűséges helyre, ahol minden homok, homok és homok, még a házak is homokból épülnek ott. Isten ne vegye vételnek, de nem tudtam megszeretni azt a Líbiát! Máig se értem, miért élnek ott emberek, amikor annyi szép hely van a világon. Nos, azt a társamat, aki a balhét okozta, Napóleonnak hívták, pontosan úgy, mint szülővárosomban, Santa Fében a fűszerest.

Itt Zoller, a pedáns, közbeszólt:

– Nemcsak a fűszerest hívták Napóleonnak, de a franciák császárát is.

Jim biccentett.

– Lehet, nem tagadom, de császárokkal nem szokásom foglalkozni. Szóval Napóleon volt a neve a cimborámnak. A francia légióban szolgált, de olajra lépett, mert belenyúlt az ezredpénztárba. Vannak ilyen emberek, captain, egyszerre elfogja őket a nyugtalanság, ha pénzt éreznek a közelükben. Ez a Napóleon csuda kalandok után jutott el Líbiába. Beállt Murzuk bejhez szabadságharcosnak. Olyan barátok lettünk, hogy csuda! Hol Napóleon húzott ki a taliánok markából, hol én őt a sivatagi járőrök bunkeréből. Utána mindig megünnepeltük a szabadulást. Tevetejet ittunk literszámra. Ne nevessenek, captain, jó az a tevetej, ha nincsen más, én mondom! Ügy elbódul az ember tőle, hogy Líbiát is szépnek találja! Nos, nagy volt a barátságunk Napóleonnal. Egyszer azután Murzuk bej, a Kufra-oázisért harcoló szenussziak egyik szabadcsapatának feje azt mondta nekem: Szidi Hama, mert így szólítottak, vedd magadhoz a szabadcsapat pénzét, mert a taliánok támadásra készülnek, és félek, hogy rajtad kívül nem őrzi meg más. Hát ebben van is valami igazság, captain. A kormos képű Murzuk bej, aki igazában tuareg volt, tehát fekete, sejtette, kire bízza a szenussziak pénzét. Aki tudja, mit jelent: harcolni a sivatagban, az tudja azt is, mit álltam ki, amikor a felszerelésemen kívül magammal cipeltem a hátizsákra való pénzt is. Igaz, volt egy tevém, de kilőtték, azután még egy, azt is kilőtték. Végül teve nélkül maradtam, már tevetejünk se maradt. Napóleon segített

a pénz cipelésében. Miért ne tette volna, hiszen igaz barátom volt. Megmentette az életemet, én az övét, kell ennél több? De hát kitört rajta a nyavalya: egy reggel két homokbucka között arra ébredtem, hogy se pénz, se Napóleon! Durr a kirakat, captain, bekaptam a legyet! Jokohama Jim levizsgázott Murzuk bej előtt. Szörnyű méreg a pénztárközelség, uram, nagyobb a kokainnál is. Napóleon eltűnt, nyoma veszett a sivatagban. Mi pedig összecsaptunk a taliánokkal. Ez volt az utolsó nagy vereségünk. Innen kezdve, mint a karikacsapás ment minden, de a pénzünk, jóféle pénzek aranyban és ezüst Mária Terézia-tallérok, elszeleltek Napóleonnal. De mit tesz isten, captain, mit tesz isten! Nem maradt meg nekem még az ingem se, nemhogy a puskám, a revolverem. Futottam a többiekkel, akár a kenguru. A jó szerencse elénk hozott egy olasz után-pótló oszlopot. Annyi puskát, gépfegyvert, lőszert, hogy letérdeltem, és hálaimát rebegtem, mert én vallásos vagyok. Az egyik autó ponyvája alatt ott találtuk Napóleont, ült a pénzeszsákon, mint tyúk a tojásokon! Ó, mondtam én, szia, komám, hát csak találkozunk? És emeltem a kezem, hogy rácsapok a kerek pofájára. Ekkor ő kitárta a karját, boldogan elvigyorodott, és azt mondta: – Jim, csakhogy megjöttél, már vártalak!… – Te vártál? – hörögtem én. – Te?! Na hallod, Jim – mondta ő –, persze hogy vártalak! Megőriztem a kincset, Jim, mert tudtam, hogy ránk törnek a taliánok!… Hát így történt, captain. Napóleon valóban megőrizte a szenuszsziak pénzét, mert tőlem valóban elvették volna harc közben a feketeingesek. Napóleon meg úgy bebóvlizta őket, hogy a zsákját meg se nézték! Hát ezzel csak azt akartam mondani: igaza lehet még, captain, azzal a Riffles kapitánnyal, az ember sohase tudhatja előre, mikor válik haszonná a tévedése! Én is azt hittem, hogy Napóleon meglopott, holott – megmentette a becsületemet!

Általános hahota fogadta Jim elbeszélését. A Huddleston doktor jóvoltából összetákolt valamikori cowboy és Daniló bácsi „tengeri kutyájával” helyrehozott tengerész ekkor már annyira rendbe jött, hogy minden nehéz fedélzeti munkára alkalmassá vált. A kedélye is a régi volt. Sőt: ő, aki valamikor csak úgy volt hajlandó hajóra szerződni, hogy cowboy-kalapot hordhat és bendzsót pengethet, most már újból nagy karimájú kalappal és gitárral büszkélkedett.

Igaz, a kalap nem volt „valódi”, csak tengeri háncsból készült halászkalap, amit egy ócska töltőtollért szerzett Jokohama Jim. De nagy karimája volt, mint a cowboyokénak, és távolról egészen jól festett. A bendzsót pedig olyan gitár pótolta, amit az óriás Sottomarina remekelt össze. Erősen hasonlított az oroszok és a nápolyiak háromszögletű, négy fém-húros gitárjára. Sottomarina szerette a látványosságot, ezért is tetováltatott haditengerész korában a karjára, mellére és a hátára tátott szájú sárkányokat. A gitárra pálmákat rajzolt, azt forró tűvel beégette, majd az egész gitárt bepácolta, végül hajólakkal átkente. Szó, ami szó, a gitárnak kicsit vaskos hatása volt, de a húrok finoman pengtek, és a háromszögletű doboz érzelmes hangokat adott.

Jokohama Jim könnyeket törölt ki a szeméből, amikor átvette a hajómester remekét.

„Jupppiii!” – akarta kiáltani, de elfulladt, és csak ennyit nyögött: – Faterkám …

És lehajtotta fejét. Percekig ült összehullva a főárboc kötélbakján, megrendülten a nagy szeretettől, amivel Sottomarina, tki legkevésbé volt az érzelmek embere, kitüntette.

– Tudod, Jim – veregette meg az óriás a hosszú amerikai vállát –, tudod, szeretetből adom. Meg azután egyedül te vagy köztünk a muzsikus, kell a kíséret az énekhez.

Jokohama Jim felnézett.

– És mikor csináltad ?

– Titokban, fiam, titokban. Csak Pedro tudott róla, senki más.

A hajó ifjú négere megvillantotta hófehér fogsorát.

– Sotto papa mondani: Jim mester gyógyulni, kell neki cingicong.

Jokohama Jim felállt. Átölelte a hajómestert.

– Faterkám, gyere a szívemre! Jupppiii!

És percek múlva felhangzott a *Jadran II* hajósainak dala:

Mariónak híre kelt,
Hogy csuda nagy legény:
Nem ismer ő senkit el
A föld kerekén!
Heje-hó, heje-hó,
A föld kerekén!

… A sóner Kapingamaringi felé haladt. Szevér a rádióadón közölte a *Delawar* számára a titkos jelet, hogy a hajón minden rendben van, és holnapután befutnak Kapingamaringi lagúnájába.

A *Delawar* visszaüzent:

– Jelentést köszönöm, időben ott leszek!

Daniló bácsi az előárbocnál állt, és elnézett a messzeségbe.

Ugyan mit hoz a jövő? önkéntelenül is töprengeni kezdett. Természetesen igen megnyugtató volt, hogy nincsenek egyedül. Ettore Carpena óriási segítség. Máris látszik az eredmény. A sóner raktárában több lőszeresládikó, ismétlőpuska, revolver hirdeti, hogy akadt egy olyan barát, aki védőleg kinyújtotta kezét.

Motopu La Keát fel kell kutatni, de a fiát is, Naumót. Ez most már olyan rögeszméjévé vált Daniló bácsinak, mint annak idején az eltűnt gőzös, a *Mary Celeste* megkeresése.

Daniló bácsi a tettek embere volt és a bátorságé. Egész élete ebben telt el. Fél évszázad ködébe veszett az az idő, amikor kikerült a tengerészakadémiáról, s ezzel az eseménnyel megkezdődött egy kalandokban bő, igen érdekes élet színpompás útja. Jóformán a világ összes tengerét bejárta, mindenütt élményt, kalandot gyűjtve. De azt még a legbizarrabb álmában se sejthette a zenggi születésű, fiumei Turkovics Daniló kapitány, hogy a második világháború után, saját hajóján, egy olyan titkos támaszpont után kutat a Csendes-óceánon, Mikronézia vízsivatagán és szigettengerében, amilyenről eddig soha senki nem hallott! Valóban Daniló bácsira volt szükség, hogy fény derüljön egy olyan titokra, aminek létezését sokan – nem minden ok nélkül – kétségbe is vonták. – A sóner Kapingamaringi felé vitorlázott.

És a Csendes-óceán valóban csendes volt.

Csodálatos, meglepő a föld legnagyobb világtengerének ez a viszonylagos szelídsége. Sokat tréfáltak már az emberek Magellánon, hogy a nagy hajós a Balboától 1513. szeptember 23-án felfedezett, s általa Mar del Surnak, Déli-tengernek elnevezett óceánt átkeresztelte – II Pacificónak, vagyis a Csendesnek. Persze mint mindenben a földön, a hirtelen jött hangulatban született elnevezések tévednek egy kicsit. A Csendes nem annyira csendes, mint a névből sejthetjük. De – és *ez* szolgáljon Magellán mentségére – csendesebb, mint a többi óceán! Magellán egész útján, míg az általa felfedezett híres átjárótól eljutott a Ladrones-szigetekig, egyetlen alkalommal sem került viharba. A közeli testvér, az Indiai-óceán ilyesmivel nem dicsekedhet. Ott, attól a pillanattól, hogy a Csendes-óceánból átjut a hajó az Arafura-tengerbe, és elhagyja Timort, megkezdődik a tánc. Különösen akkor hördül fel az Indiai-óceán, ha beköszönt a monszun-időszak. A régi osztrák-magyar hadiflotta híres hajója, az általunk nem ok nélkül annyit emlegetett *Zrínyi* korvett az Indiai-óceánon esett át ázsiai útjának legnagyobb viharán.

A Csendesen azonban néha hónapok telnek el, míg Neptun felkavarja a hullámokat. Néha. íme: amióta a *Jadran II* elhagyta Honolulut, komoly viharba még nem is került. Leszámítva azt, amelyet Kwajalein elhagyása után tapasztaltak. Tengerészeink nem panaszkodhattak Magellán tengerére.

Azon a délutánon is, amikor Daniló bácsi azzal a tudattal állt az előárboc mellett, hogy két nap elmúltával Kapingamaringiban vetik ki a horgonyt, az aneroid rendületlenül szép időt mutatott.

– A barométer állása alig változik – jelentette parancsnokának Szevér. – A különböző jelentések is erről számolnak be. Mindössze a szokott helyen, Japán déli részén mozog egy kisebb tájfun.

Daniló bácsi örömmel hallotta első tisztjének szavait, ö is, mint a legtöbb parancsnok és hajótulajdonos, ösztönösen félt a viharoktól. Főleg a vihar közeledésétől. Ha már bekerült a viharcentrumba, olyan nyugodt volt, mintha a fiumei Riván sétálgatott volna. Ilyenkor csak egy volt a cél, a feladat: menteni a hajót. Mióta átesett élete egyik legcsúnyább viharán, az afrikai partok troríibáján, azóta a légsúly mérő, az aneroid különösen nagy szerepet játszott hajózó életében. Akkor, Észak-Afrika partjainál, pusztult el a legendás *Jadran*, a dédelgetett kedvenc.

Ezért valóban megnyugodva nézett fel a vitorlákra, különösen a széles öblű passzátvitorlára: vihar nem várható. A fedélzet forró volt a nap hevétől, nemcsak a fémtárgyak, de a fa is szinte izzó. Elképesztően meleg volt a kabinokban. Tata, a kövér szakács Sottomarina szavai szerint úgy lihegett, „mint egy haldokló cápa, akin már a pápa áldása sem segít”.

Kapingamaringitól csak egy ugrás, s ott az Egyenlítő, Neptunnak, a tenger istenének főhadiszállása.

– Ha onnan továbbmegyünk délre, lesz fürdetés – nevetett Jokohama Jim. – A bandából öten is vannak, akiket még nem keresztelt meg Neptun. A Srác, Harrison, Lajure, József és Mihály – nem döccent át az Ekvátoron!

A Srác, az ám, gondolom, érdekel mindannyiótokat, hogyan halad tovább művészi pályáján. Hát ez a pálya erősen tele van rögökkel, bevallom. Különösen Bambina dobott hatalmas, eszmei rögöket Durbin Catalani lábai elé. Persze mindennek az előidézője maga a Srác.

A dolog úgy kezdődött, hogy a Tema-szigetről való kifutás után elszólította Szevér ezt a rokonszenves legényt az árbocról.

– Hé, Catalani – mondta az első tiszt –, van most bőven idő, álljatok össze Marochinivel, és hozzátok fel a raktárból a tartalék köteleket. Majd megmondom, milyen méretűek legyenek. Fukszoljatok, és utána áztassátok be az impregnálóba.

Fukszolni!… Hej, de sokszor is hallottam ezt a szót! És de sokszor is hallhattátok ti, ha balatoni vitorlázók vagytok. Csak hát azért elég nagy különbség van a tengeri hajókötelek és a balatoni vitorlások kötelei között. De a kötél kötél, és aki vele bánik – akár tengerész, akár balatoni sport vitorlázó –, bőven káromkodik, amíg nem ér a munka végére. Jól, kifogástalanul, szépen fukszolni – vallom – művészet. Aki elsőrangú, kitűnő fukszoló, az többnyire jó tengerész is. Meghökkentő, de így van. Mert csak az tud órákon, napokon át vastag kikötőkötelet, vitorlafelhúzó és rögzítőkötelet hurkolni, a hurkot befonni, majd megfelelő zsineggel vagy vékony dróttal „eldolgozni”, aki szereti a hajót és a hajózást.

Hát ezt a feladatot, megtoldva az impregnálóba (kátrányos lenolajba) való áztatással, kifeszítéssel és szárítással, kapta a Srác meg a lánymatróz, Lilian Marochini.

A sóner egyenletesen haladt tovább dél-délnyugatnak.

A várva várt Kapingamaringi felé.

Lilian és Durbin Catalani, vagyis a Srác néven ismert matróz a raktárfedő tetején ült és dolgozott. A trópusi hőséghez mérve itt viszonylag hűvös volt. A fővitorla árnyékot vetett, és a szél ezúttal kormányféltől fújt, enyhítette az izzó forróságot.

– Ha majd Európába érünk – mondta a Srác, és közben nagyot sóhajtott –, ha majd Európába érünk, búcsút mondok a tengerészeinek, és elmegyek Párizsba.

A lány bámulva ránézett.

– Párizsba? Hát ott nincsen tenger. Mi keresnivalód ottan?

– Tudod, az egy jó hely. Ott tanult minden híres festő. Ott akarok én is híres lenni.

Lilian mosolygott.

– Te híres akarsz lenni ? A fiú bólintott.

– Híres. Captain Buracker is mondta, van tehetségem, és még híres is lehetek. Hát akkor miért ne legyek híres? És tudod, kiért akarok az lenni?

A lány megrázta a fejét. Honnan tudja?

A Srác megállt a munkában. Éppen a felső kötélvéget igyekezett befűzni az alsó hurokba. Előbb mélyen elmerengett a kötélvégen, majd látszott, hogy gondolkozik: feleljen vagy sem. Végül felelt:

– Miattad, Lilian. A lány összerezzent.

– Miattam?

Durbin Catalani most már merészebb lett.

– Megszerettelek, s úgy gondolom, az lenne a legszebb, ha a feleségem lennél.

Hosszú-hosszú csönd támadt. A lány tovább dolgozott a kötélen, a fiú is belefogott a munkába. A hajó egyenesen haladt, erősen megdőlve a li-oldalra. Egy-egy hullám akkorákat durrant a hajóorr alatt, mint az ágyúlövés.

A kormánynál Pedro és Harrison állt. Sottomarina a parancsnoki kabin falához támaszkodva a vitorlákat figyelte. Ez volt a kedvenc szórakozása, ebben lelte legnagyobb örömét. Van, aki leissza magát a sárga földig, van, aki estétől reggelig táncol. Sottomarina szívére akkor szállt békesség és öröm, ha hátát a kajütfalnak támasztotta, és felnézett a fehér, szélben dagadó ,.ponyvákra". Ilyenkor nem korpodibakkózott.

– Nos, egy szót sem szólsz? – remegett a Srác hangja. Mert bizony remegett. Ilyen esetben általában remeg az

ember hangja, barátaim. Ennek így kell lenni, és jó, ha így van. Lilian letette a kötélvéget, csendesen elmosolyodott.

– Én nem hagyom el a tengert – mondta igen nyugodtan. Nem akarok férjhez menni. Hazamegyek anyámhoz Riminibe. Utána megint kimegyek a tengerre.

Újabb csönd támadt. A fiú maga elé meredt.

Arra gondolt: bár inkább égett volna el a *Princeton* roncsai között. Oldalt nézett: ott ült a közelben Jokohama Jim. Ő volt a megmentő. Most egyszerre nem érzett iránta semmi hálát.

– De azért annak nagyon örülök, ha híres ember leszel – mosolygott Lilian.. – Akkor majd eljössz arra a hajóra, ahol szolgálok. Lefested a hajót… vagy esetleg engem … jó? …

A Srác keserűen elhúzta a szája szélét.

– Nincsen annak semmi értelme, Bambina. Majd egyszer még eszedbe jut: hívtalak Párizsba.

A lány nem szólt egy szót sem. Dolgozott tovább. A fiú is.

És az óceán dübörögve verte a hajó hasa alatt a világ legszebb muzsikáját.

Eljött az éjszaka. Néhány órával előtte Szevér leadta a jelentést a *Delawar* hadikorvettnek, hogy két nap múlva Kapingamaringiban találkoznak.

Élesen ragyogtak a csillagok. Mélyfekete volt az ég, és ebben a bársonyos feketeségben fehér fellegek úsztak.

Az idő éjfélre járt.

A szél egyenletesen fújt, és a hajó is egyenletesen törtetett előre.

A parancsnoki kabin lámpája fényt vetett a fedélzetre.

Daniló bácsi nem pihent. Elmerülve tanulmányozta Kapingamaringi részletes térképét, de a környező szigetekét is. -Valahol itt, errefelé lehet a „titok" – suttogta többször.

Pedro nyitotta ki az ajtót. De nem lépett be, csak beszólt:

– Mása Zoller üzeni: mása captain jöjjön a kormányhoz. Daniló bácsi bosszúsan felhúzta szemöldökét. Mit akar ez a Zoller?

A parancsnok felcsapta sapkáját – erre nagyon kényes volt, ritkán lépett ki hajadonfővel a fedélzetre –, lehajtott egy korty ásványvizet, mert bizony pokoli volt a hőség, és összehajtotta Kapingamaringi térképét.

Ahogy kilépett a fedélzetre, Piede árbocmesterbe ütközött.

Piede a ferde fedélzeten, megroggyant térddel, elmerülve figyelt a szélalatti irányba.

– Jó éjt, signore capitano…

– Jó éjt.

Felment a kormányfél lépcsőjén.

A kompasszlámpa élesen megvilágította Zoller és a mellette álló Harrison arcát.

A kormányállás palánkjánál a Francia gubbasztott és szundikált. A főárboc kötélcsomójához támaszkodva, elnyúlva a fedélzeten, a Srác aludt.

Daniló bácsi kérdő arccal megállt a főkormányos mellett.

– Hajójáratokon kívüli zónában vagyunk, signore capitano? – kérdezte Zoller.

– Igen. Erre nem járnak hajók.

– A legközelebbi sziget?

– Kapingamaringi. Az is 450 kilométerre. Zoller a li-oldalra mutatott.

– Figyeljen, signore capitano.

Daniló bácsi a jelzett irányba tekintett. Érezte, hogy megrezzen a füle. A haladó vitorlás hajó megszokott zúgásán -kötelek roppanásán, a vitorlák pattogásán, árbocok reccsenésén, a hajótest súrlódásán, a hullámok halk moraján – túl errefelé szokatlan hangot lehetett hallani.

– Motorzúgás – mondta csendesen Daniló bácsi.

– De nem hajómotor – csodálkozott Zoller.

– … és nem vitorlás segédmotor – egészítette ki a főkormányost Harrison.

– Nem, hanem közönséges csónakmotor. A hangjából ítélve Vickers-Armstrong-motor, nem lehet több hét és fél lóerőnél.

– Közeledik – tette hozzá Zoller.

– Hm, hm – hüledezett Daniló bácsi. – Nem értem.

A meglepődés érthető volt. Mit keres a vízsivatag közepén egy motorcsónak? Egy motorcsónak, amely nem lehet nagyobb, mint az úttörők őrsi csónakja!

– Talán elsüllyedt hajó személyzete? – tette fel a kérdést Hamson.

– Közeledik – ismételte Zoller.

– Hm, hm – dünnyögte Daniló bácsi, és ő se tapasztalt mást, mint amit a főkormányos megállapított.

Igen, a motorzúgás közeledett.

Hallhatóvá vált a csónakmotorok jellegzetes magas fejhangja, valamint a felbőgés és dübörgés, amikor a motor ráhúz, vagy a propeller a magas hullámnál kiemelkedik a vízből.

– Fény – közölte Zoller.

Az, valóban fény villant a távolból.

– Fehér fény, forgatják, segélyt kérnek – heveskedett a főkormányos, holott mindenki látta és mindenki tudta, mit jelent a fény.

Ekkor már a sóner egész személyzete ébren volt.

Sottomarina, Capriata, a Tata, Jokohama Jim, Lajure, Ádáméva a fedélzeten állt, és a közelgő motorzúgásra, az egyre erősödő fényre, figyelt. A Francia és a Srác feltápászkodott, odacsatlakozott a többiekhez. Piede, Pedró, József és Mihály a kapitány utasítására figyelt, mert sejtették, hogy rövidesen parancs következik.

Szevér ugyanígy tett. Leste régi gazdája szavat.

A fedélzeti lámpa úgy-ahogy megvilágította az arcokat.

– Kérem bekapcsolni a fényszórót – fordult a parancsnok az első tiszthez.

Mert bizony a *Jadran II* fényszóróval is rendelkezett. Áramtelep működtette, s helye a felépítmény tetején, a parancsnoki kabin felett volt.

– Parancsára – bólintott Szevér, és mivel a vitorlás hajón ő volt az egyedüli elektromos szakember, felugrott, hogy teljesítse az utasítást.

Ugyanekkor Pedro már lekapta a lámpáról a védőburkot, a viaszosvászon sapkát.

Az éles, széles pászmájú fény szétterült a tengeren.

Vagy egy kilométer távolságban, hullámokból hol kiemelkedve, hol eltűnve a hullámvölgyekben, fehér folt látszott. Benne fekete pontok. A csónak és személyzete.

– Jelezd, hogy lassítom a haladást, és jöjjön közelebb – rendelkezett Daniló bácsi.

Szevér a reflektort szűkebb fénymezőre állította. Villanás, kitartott fény … villanás, kitartott fény …

– Vitorlákat lazítsd!

A csónak közeledett. Egyenesen a sónernek tartott. A csónak is leadta jelzését.

– Kapitány üzeni kapitánynak: álljon meg, tisztelegni akarok!

Az üzenet meglepő volt.

„Tisztelegni akarok!” Tehát nem süllyedő hajó megmenekült személyzete?

És „ki az a kapitány, aki éjidőn tisztelegni akar? Es főleg – miért?

Hm … hm …

Daniló bácsi utasítása felcsattant:

– A sóner szélbe fordult! Megállunk!

Alig telt el néhány perc, és a *Jadran II* szembeállt a hullámokkal. Vitorlái hol erre, hol arra imbolyogva, a szélből kifogva, bágyadtan lebegtek az éjszakában.

A fényszóró ekkor már kialudt, vakította volna a csónak kormányosát. Csak a megszokott lámpák világítottak a sóneren.

Daniló bácsi utasítására ledobták a feljáróhágcsót s az ütköző puffereket, nehogy baj származzon a találkozásból.

Kíváncsi arcok figyeltek a villódzó tengerre és a csónakra. Ugyan miért jön, és kit hoz, aki „tisztelegni” akar?

Daniló bácsi, szokása ellenére, egészen a mellvédhez lépett, holott az ilyesmit rettentő módon elítélte, és hajóparancsnokhoz nem méltónak tartotta. A parancsnok a fedélzet közepén vagy a kajüt előtt várja be az érkezőt, ha az is parancsnok.

De most, különös módon, mint később megállapította, túlzottan türelmetlen volt, mintha csak megérezte volna, hogy nagy meglepetésben lesz része.

– A csónak a sóner mellé ért – jelentette Szevér, teljesen feleslegesen, hiszen nem akadt senki, aki ne látta volna.

– Ahoy, *Jadran!* – kiáltotta egy ismerős hang a csónakból. Daniló bácsi nem hitt a fülének.

Annyira kihajolt a hullámvéden, hogy majdnem átesett rajta.

Hihetetlen! Hihetetlen!

Nehéz, lomha test mászott felfelé a kötéllétrán.

Recsegő, száraz hangon káromkodott az illető:

– A szentségit, nem tudnak ennél különb madzagot leengedni?! A szentségit!

Borotválatlan, szőrös arc meredt Daniló bácsira.

– Hello, captain, hát csak elfogtam!

Daniló bácsi közel volt hozzá, hogy megcsípi önmagát. Hátha álmodik!

Csak úgy bűzlött az újonnan jött az izzadságtól, a szennyes ingtől, a még szennyesebb nadrágtól.

Riffles kapitány állt a *Jadran II* fedélzetén, az ördöngös Riffles, akit sok szigeten a Kapitány, Aki Utálja A Vizet néven ismernek!

Igen, ő állt Daniló bácsi előtt, és nyújtotta a kezét.

– Csakhogy látom, captain! örvendek a szerencsének. De azt a vacak létrát cseréltesse ki, nem való az a magamfajta fickónak! Ismétlem, captain: örvendek, hogy látom. Jó színben van, ami igen fontos. Kérem, kínáljon meg valami erős szeszszel, mert kifogyott a szusz belőlem, míg felmásztam erre a tragacsra!

És akkorát kacagott a bűzlő hústömeg, hogy mindenki elmosolyodott.

Pedig nagy oka volt annak, hogy előbukkant az éjszakából a Kapitány, Aki Utálja A Vizet.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

FONTOS ESEMÉNYEK

Amikor Sendai Ogimura tengernagy a harmincas évek végén felsőbb hadvezetőségétől parancsot kapott arra, hogy dolgozza ki az általa annyiszor sürgetett titkos támaszpontok részletes tervét, a tengernagy haladéktalanul munkához látott.

Akkor már Mikronézia helytartója volt, de a japán hadvezetőség számon tartotta őt mint kitűnő hadászati konstruktőrt és kutatót, aki különösen a modern fegyverek tökéletesítése terén ért el jelentős eredményeket.

Nagy szenvedéllyel foglalkozott az elektromossággal, vagyis az elektromosság harcászati szerepével és lehetőségeivel. Már fiatal tiszt korában vallotta, hogy a korszerű háborúkra döntő hatása lesz az elektromosságnak. A robbantás, a gyújtás, a keresés és elhárítás alfája és ómegája az elektromosság.

Japánnak hódító szándékaival egy időben a védekezésre is be kellett rendezkednie. Persze amikor Ogimura megkapta az előbb említett parancsot, a hadvezetőség aligha gondolt arra, hogy ilyesmire szükség lehet. Valójában nem hittek abban, hogy Japánt bármilyen meglepetés érheti, ha támad és kitör eddigi határain. Abban az időben már jelentős eredmények voltak Japán mögött. Meghódították Koreát, és leigázták Mandzsúriát. Tudták, hogy adott esetben megrohanják az Egyesült Államok csendes-óceáni területeit, de ugyanígy az angol és a holland területeket, nem is szólva a Szovjetunió szibériai területéről. Amikor – a Hitlerékkel való közös tervezgetések idején – egyre közelebb került a második világháború kitörésének ideje, a mikádó vezérkara elérkezettnek látta az időt arra, hogy mindent elkövessen a hódítás sikere és az esetleges védekezés eredményessége érdekében.

Így merült fel az úgynevezett titkos támaszpontok létesítésének részletes terve.

Mi az, hogy „titkos támaszpont”, hiszen minden támaszpontnak titkosnak kell lennie – nem igaz? Nem, nem így van. Tudjuk, hogy az Egyesült Államoknak támaszpontjai vannak Samoán (Pago Pago), a Hawaii-szigeteken (Pearl Harbour, Wailuku), a Fülöp-szigeteken (Corregidor), az Aleut-szigeteken (Attu, Unalaska), Island szigetén és még számtalan helyen. Tudjuk, tehát nem titkosak. A titkos támaszpont valóban – titkos. A második világháború sok ilyet felfedett német területen. Német kisvárosok békés lakosai nem is sejtették, hogy a város közelében, a föld alatt repülőgéphangárok vagy esetleg főhadiszállásnak szánt bunkerek, lőszerraktárak, rakétakilövő állomások vannak.

Sendai Ogimura évek óta hirdette már, hogy szükséges (védekezés, támadás szempontjából) olyan titkos támaszpontok felállítása, amelyekről csak a hadvezetőség legilletékesebbjei tudhatnak.

Ha a japán hadvezetőség gyorsabb, és az Ogimura-terv megvalósul, a szövetségesek ki tudja, meddig bajlódnak e támaszpontokkal.

Csakhogy mindössze egy ilyen támaszpont valósult meg, a Bon-matszuri, amely azonban hónapokkal a háború után is fényesen működött.

Bon-matszuri volt a „mintapéldány”.

Sem idő, sem lehetőség nem jutott arra, hogy a Bon-matszurihoz hasonló titkos támaszpont épüljön Mikronéziában vagy Japán déli részén, a Bvu-Kvu szigeteken.

Ez a támaszpont volt Ogimura tengernagy büszkesége, élete céljának valóra válása. Itt látta megvalósulva álmait ez a kétségtelenül tehetséges katona, összpontosíthatta eddigi kísérleteit, az elektromossággal elért, valóban bravúros eredményeit. Legpompásabb találmánya kétségtelenül az ún. „hárompozíciós elhárító” volt. Ehhez hasonlított a Bon-matszurit védő elhárítórendszer is, amit egy kitűnő szakember így jellemzett: „A légüres térhez hasonlóan sikerült ennek a ravasz japánnak elektromos ürességet előállítani, amivel elérte, hogy minden

műszer, amely elektromos hatásra működik – márpedig hogyan működhetne másként? –, egyszerre hatástalanná vált, vagy legalábbis veszített kapacitásából, és így értéke nullára redukálódott.”

Ogimura úgy volt Bon-matszurival, mint a huszár a lovával, a sportvitorlázó a hajójával, a kerékpárversenyző a kerékpárjával: élt-halt érte. Amikor Pemminger egyetlen kézmozdulattal megszüntette az új-guineai harcokat, s ezzel az utolsó hősi célt is telitalálat érte, sőt, Bon-matszuri szerepét kalózmunkára redukálta, Ogimurát vérig sértette. A gyűlölet csóvaként lobbant fel benne Pemminger iránt. Azzal, hogy Furbát és Goldmant állították melléje, tehetetlenségre lett kárhoztatva. Semmiféle utasítást nem adhatott Bon-matszurinak, csak azt, amit Pemminger akart, vagy amit Furba ellenőrzött.

A házát nem hagyhatta el egyetlen percre sem, azonnal ott termettek mellette Goldman legényei.

Ogimura fogoly volt saját házában, saját otthonában, saját műszerei között!

Ogimura mégis elhatározta, hogy megszökik.

Megszökik, hogy végezzen Pemmingerrel, és hogy megsemmisítse Bon-matszurit. Nem akarta, hogy egy átkozott amerikai gazdagodását szolgálja a támaszpont. Már arról is letett, hogy honfitársai, a Mikronéziában letelepült, de innen kiűzésre ítélt japániakért harcoljon. Ogimura egyet akart: visszatérni Nipponba, a császár, a mikádó elé járulni, és újabb feladatokat kérni tőle. De mindenekelőtt elintézni Pemmingert, aki vérig alázta, és szolgájává tette.

Cselekednie kell.

Volt annyi esze, hogy tudja: Bon-matszuri felfedezése csak idő kérdése. És azt is tudta: az első áldozat, akit Pemminger odadob – nem más, mint Sendai Ogimura, Mikronézia volt helytartója, aki „megtévesztette a jóhiszemű” amerikai uraságot, és ezért lett a japán áttelepülők főmegbízottja.

És volt még egy ok, ami tettre, gyors cselekvésre sarkallta Ogimurát, még az élete árán is.

Az eset a következőképpen játszódott le.

A tengernagy a legnagyobb elkeseredésében sem hagyta el kedvenc szórakozását, az úszást. A harmincméteres medencét oda-vissza huszonötször átúszta, utána tornászott és futott is. Ha kedve kerekedett, még egyszer megtette ugyanezt. Ibai, a hűséges szolga ott állt a medence szélén, karján törülköző, és amikor az uraság kilépett a medencéből, Ibai mély tisztetettel ledörzsölte gazdája testét. Természetesen ugyanezt megtette volna a napfény is, mert Trukon ugyancsak tűz a nap, de az ősi japán szokások így írják elő a fürdés után a szolga feladatát.

Az Ogimura számára oly emlékezetes napon a tengernagy fürdött, Ibai letörülte, utána tornászott és futott, majd Ibai újból letörülte. Ezúttal szokásától eltérően nem maradt kinn a kertben, hogy élvezze a kert zsongását, a madarak füttyögését, a pálmafák, bambuszok zúgását, a színpompás bokrok között elfutó szél suttogását. Ilyenkor hátradőlt a fonott nyugágyban, és mint a pók a hálót, úgy fonta, szőtte terveit emberekkel, hadiműszerekkel kapcsolatban. Ezúttal ez a szövögetés elmaradt.

Maga se tudta, miért, de nem volt kedve a szemlélődéshez.

Inkább arra gondolt, hogy bemegy a házba, s betekint a laboratóriumába. A laboratórium az alagsorban található, ugyanazon a keskeny folyosón, ahol a „főhadiszállás”.

Ezért Ogimura mindössze rövid pillantást vetett a kertre, Moen festői öblére, Udot, Ulalu, Falas és Aga távoli szigetecskéire, a hatalmas Truk-atoll belső részének, szívének festői látványosságaira.

És ekkor, hosszú idő után először, eszébe jutott Airikki, a zsivány.

Már réges-régen nem látta Airikkit, legalább öt vagy hat esztendeje, de tudta, hogy él, és azt is tudta, hogy esetleg mély tisztelettel gondol a tengernagyra. Airikki félig japán, félig mikronéz volt, s ezt a kettősséget kitűnően tudta kihasználni. Ha kellett – japáni volt, ha nem,

hát mikronéz. Most, a háború után természetesen mikronéznek vallotta magát. Hosszú időn át Ogimura legkitűnőbb besúgói közé tartozott. Hálából, hogy kikötői kocsmát nyithatott, és hogy megkapta Falas összes kókuszfáit, Airikki még a tulajdon gyerekét is kiadta volna a japán hatóságnak.

A kocsmával és a kókuszfákkal jelentős vagyont szerzett Airikki, aki jól tudta, hogy mindezt Ogimura tengernagynak köszönheti. És bár zsivány volt a javából, erről a háláról soha nem feledkezett meg. Szívesen és készséggel hangoztatta: Ogimura tengernagy egyike a föld legjobb embereinek. Hogy hitte-e ezt Airikki, nem tudni, de mindenesetre mondta, hangoztatta. És Sendai Ogimura erről éppen úgy értesült, mint sok minden másról.

Erre az emberre gondolt a tengerhagy, amikor lefelé haladt a lépcsőn, hogy a laboratóriumába menjen. Szokása szerint fürdés után könnyű háncsból készült papucsot viselt, így lépteit nem lehetett hallani.

Ahogy leért a lépcsőn, és fordult volna a laboratóriumhoz, hangokat hallott.

A laboratórium ajtajának kilincsét lenyomta, de nem lépett be a helyiségbe.

A főhadiszállás vastag, páncélozott ajtaja alig egy résnyire nyitva maradt. Fény szűrődött ki a résen, és beszélgetés volt hallható.

Ogimura megállt s figyelt.

Furba és Goldman beszélgetett.

És hozzá még milyen érdekes dologról!

– És ha gyanút fog? – hallatszott Goldman rekedtes hangja.

– Nem fog gyanút – válaszolta Furba. – Erről magának kell gondoskodnia, Goldman.

Az őrség főnöke nevetett.

– Könnyű az ilyesmit kimondani, Mr. Furba. Ravasz fickó a tengernagy, maga is tudja.

Ogimura szíve nagyot dobbant. Tehát jól sejtette, róla van szó. Furba indulatosan szólt:

– A főnök utasítása az, hogy simán menjen minden. Rajtunk kívül nem tudhat senki semmit. Bon-matszurin továbbra is azt kell hinni, hogy a tengernagy él, és az utasítások tőle jönnek.

A főnök – Pemminger, nem volt nehéz kitalálni!… Ogimura még a lélegzetét is visszatartotta, és felkészült arra is, iá kilép valaki a helyiségből, akkor ő úgy tesz, mintha közömbös arccal jönne ki a laboratóriumból.

Ezért a laboratórium ajtaját lassan, óvatosan kinyitotta, és megállt a küszöbön.

Kis csönd támadt. Goldman törte a fejét a válaszon? Vagy Furba mondott valamit halkan? Goldman szólalt meg:

– Rajtam nem múlik, sem az embereimen, hogy, kiderül valami. Tettünk mi már el láb alól embert, nem egyet!…

– Hát akkor értse meg, Goldman – hallatszott Furba beszéde –, értse meg: a főnök utasításán változtatni nem lehet! Ha ő úgy rendelkezik, hogy a vízen kell vele végezni, legyen úgy. Maga jobban szereti az autókarambolt, megértem. Egyszerűbb, de gyakori. A főnök tudja, miért javasolja a motorcsónak-megoldást. A tengernagy szeret tarponra vadászni. Már régen nem tehette meg. Most megtesszük a kedvére.

Furba felnevetett. Goldman is.

– Az egyik emberem kitűnő tarpon vadász – kacagott Goldman. – Majd ő kifogja a tarpont, és bedobja – a vadászt!

Ezen nagyot hahotáztak.

Ogimura lassan hátrált. Mindent hallott. Belépett a laboratóriumba, az ajtót kulcsra zárta. Ha beszéltek is még valamit, a többi nem érdekelte.

Tehát Pemminger végezni akar vele!

Ő ugyancsak arra gondolt, hogy megöli az átkozott amerikait. Most megelőzték. Nincs idő, cselekedni kell! De hogyan?

A tengernagy, a valamikori hatalmasság, élet és halál ura, Mikronézia volt helytartója, aki

előtt Mr. Pemminger úgy hajlongott még évekkel ezelőtt, mint Ibai ura előtt, most úgy érezte, hogy kutyaszorítóba került.

Hogyan lehet innen elmenekülni?! Szinte képtelenség. Minden fellelhető fegyvert felkutattak Goldmanék, minden kést, tőrt, kardot elvettek. Ibai és Ogimura apró, szinte játékszernek beillő liliputi pisztolyát is megtalálták. Ha a kapu vagy a kerítés felé megy, már melléje szegődik Goldman valamelyik fogdmege.

Ogimura elgondolkozva állt a laboratórium műszerei, üvegei előtt. Majd leült a kísérleti asztalhoz, fejét öklével feltámasztotta és gondolkozott.

Ekkor megint eléje jött az emlékezés vetítőjén Airikki, a zsivány. Moen déli részén, szemben Dublonnal, a halászkikötőnél és a raktáraknál áll Airikki kocsmája. Valóságos aranybánya ez a kocsma. Airikki ott ül a pultnál, és csak számolja a pénzt. A pénz pedig jön, gurul, beperdül Airikki fiókjába. Mindezt Ogimurának, a volt helytartónak köszönheti Airikki.

A tengernagy feltette a kérdést: vajon számíthat-e Airikki-re? A félvérekben elég kevés a jellem, amit maga Airikki is igazol. Azért volt éveken át a tengernagy besúgója, mert jellemtelen ember. De végül is kivágta magát. Senki nem tudta rábizonyítani a háború idején, amikor az amerikaiak elfoglalták Trukot, senki, hogy embereket adott fel a japánoknak. Maga a tengernagy, amikor a katonai igazoló bizottság megkérdezte Airikkiről, azt mondta: nem is ismerem ezt az embert! …

Mindent átgondolt. Távoli és közeli ismerősöket, barátokat, volt alárendelteket, nyomorult helyzetben levő és áttelepülés előtt álló honfitársakat.

Meglepődve tapasztalta: szinte senkire sem számíthat. Legalábbis itt Trukon senkiben sem bízhat, nem reménykedhet. Bezzeg ha Bon-matszurin lenne, más volna a helyzet. Bon-matszurin az ő emberei vannak, akik valóban csak a tengernagy parancsait fogadják, el. De hát Bon-matszuri messze van, vele együtt a *Nikko,* sőt a *Kobra* is. Különösen az utóbbi hajó embereiben bízik meg leginkább, Cimarronban, Riba Teában, Teránban. A többi kalózhajó már Pemminger szavára hallgat.

Egyben biztos volt: innen menekülnie kell. Okosan, higgadtan, mindent pontosan kiszámítva, de menekülni. És utána azon lenni, hogy eljusson Bon-matszurira, a *Kobrára* vagy a *Nikkó* naszádra, bár ebben a legutóbbiban bízott legkevésbé, annak ellenére, hogy a parancsnoktól kezdve mindenki honfitárs.

A legtöbb ember megdöbbenne, ha azt hallaná, hogy meg akarják gyilkolni. Elvesztené a fejét, és ostobaságokat csinálna, mint ahogy többnyire így történt az életben. Ogimura íyugodttá vált. Tudta, hogy csak higgadt fejjel képes legyőzni ellenfeleit, akik előnyben vannak: fegyverekkel rendelkeznek, többen vannak, és ráadásul a foglyuk, nem pedig fordítva.

Hallotta, mint csapódik a főhadiszállás vasajtaja. Nyilván Goldman mehetett ki. Léptei kongtak a folyosón, majd a lépcsőn kopogtak.

Majd újból elmerült gondolataiban.

Igen, Airikki az egyetlen, akihez fordulhat. És elhatározta, hogy valami módon értesíti Airikkit. Ibai lesz az a valaki, aki felkeresi Airikkit, így döntött. Valójában Ibai is fogoly volt, de már megtörtént, hogy kiengedték az épületből. Remélhetőleg ez újból megtörténhet majd.

Az ajtó kilincsét lenyomták.

Mr. Furba lépett a laboratóriumba.

Az amerikaivá vált japáni sima arcán csendes, rokonszenves mosoly ült.

Ugyanígy tett Ogimura is. Előzékenyen rámosolygott Furbára. Nincsen a földön ember, aki eltalálta volna: egy gyilkosságra készülő és egy legyilkolásra szánt ember áll szemben egymással.

– Bocsásson meg, tengernagy úr, a zavarásért – hajolt meg Pemminger alattvalója.

– Kérem, állok rendelkezésére. Parancsoljon.

Furba megreszelte a torkát. Ogimura nyugodt arca nem árulta el, hogy tudja: most kezdődik, most, a csapda ajtajának kinyitása!… Ogimura nem állta meg, kimondta:

– Csak bátran, Mr. Furba.

A férfi meglepődött. Valami mintha hirtelen átvillant volna az agyán. De Ogimura gyorsan továbblépett az eszmei sakktáblán:

– Ügy értem, hogy bármi az óhaja, közölje. Nem zavar. Természetesen, szokásomhoz híven, gondolkoztam. Tudja, a gondolkozás a világom. Most éppen egy olyan torpedón töröm a fejemet, amelyik jóval kisebb az eddiginél, és így az ellenállás is jelentősen csökkent, de a robbanóerő nagyobb, a sebesség is.

Rámutatott egy csomó papírra. Valóságos számerdő meredt onnan Furbára.

– A számításaim.

Furba előzékenyen meghajolt.

– Ön mindig is kitűnő koponya volt. De most, a háború után, ilyesmi? …

A tengernagy csendesen elmosolyodott.

– A háborúknak soha nincsen végük, Mr. Furba, ezt jegyezze meg. A háború az élet egyik része. Nézzen bele a tengerbe, mit lát? Háborút.

Furba bólintott.

– Való igaz, uram. Éppen a tenger miatt jöttem. Ön rajong a tarpon- és a delfinvadászatért.

Ogimura közömbös nyugalommal szólt:

– Nem éppen rajongok, de szeretem. Pompás szórakozás. De hát…

Lemondóan intett, mint aki azt hangsúlyozza: hogyan juthatok én ilyesmihez?!

– Annak idején, mint fiatal tiszt, szívesen vadásztam fókára is Szahalinnál.

Furba elmosolyodott.

– Goldmannal beszéltünk arról, hogy mégse lehet megtenni: teljesen elzárni a világtól! Goldman is híve a vadászatnak. Ügy gondoltuk, kimehetnének együtt, uram, hiszen önnek van erre a célra egy motorosa is.

Ogimura pontosan úgy tett, mint ilyen esetben illő tenni: arca szélesre derült. Szinte meghatódástól csengett a hangja:

– De kérem … hát ez nagyszerű… ó, valóban nagy figyelmesség …

– Úgy gondoltuk – heherészett Furba –, hogy önnek ezzel örömet szerzünk.

A tengernagy összedörzsölte kezét.

– Igen kedves, Mr. Furba, igen kedves – majd mint aki észbe kap, hirtelen szólt: – de van egy kis baj, van …

Furba valósággal megdöbbent.

– Baj? Mi lehet a baj?!

– Semmi, semmi, csak mindenkinek van rögeszméje, különösen a horgász– és vadászembereknek. Én egy bizonyos horognak vagyok a híve, arra esküszöm. Ibai elmehetne és beszerezhetne egyet vagy kettőt a tarponhalászoknál. Ö ugyanis ismeri kedvenc horgaimat.

Ogimura elhallgatott. Látszólag semmitmondóan, de valójában nagy figyelemmel tekintett Furbára. Most dől el a sorsa, érezte.

Furba mérlegelte a kérést. Nem adott azonnali választ.

A tengernagy szíve erősebben vert.

– Kérem, ahogy parancsolja – szólt Furba. – Utasítsa Ibait, hogy menjen el a tarponosokhoz.

– És mikor volna szíves Mr. Goldman elvinni? – érdeklődött Ogimura.

– Ha önnek megfelel – hangzott a válasz –, úgy holnap reggel.

Ogimura biccentett.

– Örvendek, ha erre sor kerülhet.

Furba mosolyogva elköszönt. Hallatszott, ahogy betette a vasajtót. Most nyilván

megindítja az adókészüléket, és közli Pemmingerrel: a nemes vad bekapta a horgot!

– Kettőn áll a vásár – dünnyögte a tengernagy, és összehajtotta alibinek szánt jegyzeteit.

Gyors mozdulattal kilépett a laboratóriumból. Felsietett a lépcsőn. Ibai éppen a reggeli teát készítette a tengernagy szobájában, szertartásosan, az ősöktől előírt kannában, vaskalickában izzó parázs fölött.

– Ibai – mondta a tengernagy –, azonnal elmégy, és felkeresed Airikkit, a zsiványt. Ismered őt?

– Ismerem, uram.

– Kérsz tőle két tarponhorgot, amilyet én használtam valaha. Ez az ok, ami miatt elmehetsz. A többi most ne érdekeljen.

– Készséggel, uram.

– Elmégy Airikkihez. Valahogy félrehívod. Megmondod neki: a tengernagy üzeni, hogy nagy bajban van, segítenie kell. Holnap kora reggeltől legyen abban a kikötőben, ahol a mi motorosunk áll. Ezzel a motorossal engemet elvisznek. A motort majd te kezeled, s adott pillanatban a motor elromlik. Airikki kövessen minket, és amikor megálltunk, rohanja meg a motorost. A tengerbe akarnak dobni. Megértetted? Ezt mondd el Airikkinek.

Ibai bámult. Igazi japán szolga volt, megért már a tengernagy mellett néhány meglepő eseményt, de ilyesmit még nem, ezért nem állta meg szó nélkül:

– Ha szabad kérdeznem, kik azok, akik ezt akarják önnel tenni?

– Sejtheted. De siess. Minden percért kár! Siess! Ibai eltűnt.

Ogimura a verandáról utánanézett. Látta, amikor eléje állt Goldman egyik embere. De azt is látta, hogy előjött Goldman, és Ibai már ment is tovább.

Ment lefelé a dombról, majd eltűnt a domb alján a pálmák és a házak között.

Ugyan mit válaszol majd Airikki, a zsivány, aki az életét és vagyonát köszönhette Mikronézia volt helytartójának?

Ugyanabban az időben, szinte percnyi pontossággal, amikor Ibai eltűnt Ogimura szeme elől, a *Jadran II* újabb „takkot” vett, és vitorláinak legnagyobb „préselésével” igyekezett Kapingamaringi atoll bejáróján nagyobb baj nélkül átjutni.

Kapingamaringi gyűrűs atoll, pontosan olyan, mint – ferde helyzetben – az emberi szív. Mikronézia Karolinák szigetcsoportjának legdélibb szigete. Az atoll délkeleti, keleti, északkeleti része a lakott terület, míg a „szív” többi részén nincsen más, mint korallzátony, hatalmas, valóban sziklaszilárd ko-rallabroncs, amire minden hajós rettegve gondol. A lagúnába, a déli tenger szigeteit annyira jellemző belső tóba mindössze egy bejáró vezet, a Greenwich Passage, a Greenwich átjáró, à lagúna délnyugati részén. Az átjárónak két nyílása van, a nagyobbik nem szélesebb háromszáz méternél. Az átjáró belső részén sok a korallzátony, s így érthető, hogy a vitorlások parancsnokai nem gondolnak elragadtatva Kapingamaringira.

Az atoll lakható szigeteinek sora olyan, mint a gyöngyfüzér. Egyik apró lagünasziget követi a másikat. Egymás után következnek északtól délnek a torokhangon is dallamos nevű szigetecskék: Toronghnai, Ringotoru, Turuaimu, Nunakita, Pepelo, Hukuniu, Werua, Touhou, Taringa, Pungupungu, Ma-tiro, Matuketuke, Ramotu, Takenge, Hukuhenua, Tetau, Takairongo, Tangawaka, Hare, Tariha, Herekoro, Tokongo, Pu-matahati, hogy csak a legfontosabb szigeteket említsük. Ezek közül a négy fősziget: Werua, Touhou, Matiro és Hare.

A *Jadran II* Werua kikötője felé tartott.

A lagúnák kék, tiszta vize élesen csillogott a nap fényében. Élénkzöld pálmák hajladoztak a könnyű szélben.

Csak a mesében vannak ilyen színek, ilyen tenger és ilyen szárazföld!

Aki csak tehette, a fedélzeten állt, és figyelte a lagúnát, a lagúnából kibontakozó szép parti tájat. Egyedül Sottomarinát nem érdekelte a látnivaló, ő rendületlenül vallotta: nincsen szebb

város Fiúménál és a kicsi Zenggnél.

Amikor a Greenwich átjárón keresztülküszködte magát a sóner, Daniló bácsi mélyen fellélegzett.

Itt van Kapingamaringiban, a *Jadran II* a lagúna vizét hasítja, és a távolból látni Werua magas kókuszpálmáit. Ugyan mit tárnak fel az elkövetkező órák Kapingamaringi titokzatos lagúnájában?

A táj árkádjai békéről, nyugalomról, csendes örömökről beszéltek.

Több könnyű piroga és egy nagyobb katamarán látszott a lagúna vizén.

Az egyik piroga a sóner mellett haladt el. Hajósaink azonnal látták, hogy itt nem a megszokott mikronéz arcokkal van dolguk. Talán igaz a mese, hogy a múlt század végén egy japán hajót ért itt el a ciklon, és a partra vetődött legénységnek annyira megtetszett Kapingamaringi, hogy letelepültek, feleségeket választottak, családot alapítottak. Ez könnyen ment, mert ugyanaz a ciklon az atoll majdnem minden férfilakosát megölte, lévén mindegyik halász, aki a ciklon idején kint tartózkodott a tengeren. Lehet, hogy igaz a történet, lehet, hogy nem, de való igaz: Kapingamaringi lakóin erősen megmutatkozik a japán eredet.

Daniló bácsi látcsövével végigpásztázta a lagúna belső területét, megfigyelte a térképen feltüntetett zátonyokat, vagyis belső korallpadokat, és ugyanakkor újból és újból végigélte – immár ki tudja, hányadszor – a tegnapelőtt éjszaka történt találkozást.

Mert bizony nem volt mindennapi eset, ahogy összetalálkozott Riffles kapitánnyal.

– Kérem, kínáljon meg valami erős szesszel, mert kifogyott a szusz belőlem, míg felmásztam erre a tragacsra! – ismételte meg hahotázva Riffles, amikor megállt az elképedt, de lassan mosolyogni kezdő Daniló bácsi előtt.

Daniló bácsi, úgy, ahogy a régi hajósszokások előírják, betessékelte vendégét a kabinba, Pedróval azonnal italokat, ételt hozatott, ugyanakkor az asztalkára pipadohányt, szivart - valódi jávai szivart – és finom cigarettákat tett.

Mivel vendége mozdulatából látta, hogy nem néhány percre szól látogatása, utasítást adott Szevérnek:

– Hajó rendelkezésemig szélbe áll.

– „Parancsára.

A kabinban Riffles – a lámpa éles fényében – végignézett önmagán.

– Hát ami azt illeti, elég kopottan festek, captain. De maga ismer, tudja, hogy többre is telne, de a. fene eszi, nem szívelem a puccoskodást. Nekem már mindegy, akár lyukas gatyát is húzok magamra, akkor is Riffles kapitány a nevem!

Ezen újból jót hahotázott. Aki így látta, nem hitte volna el, hogy ez az ember tagja egy hatalmas erejű gengszterbandának. Hogy ez az ember annyira züllött: már nincs is foka a züllöttségének, az ital szétszaggatott benne mindent, természetes emberséget, ítélőképességet, azt az ösztönös adottságot, ami által inkább húzunk a jó, mint a rossz felé. De ugyanakkor van benne kedély, szikrája a szolidaritásnak; humora és bajtársiassága még azt hirdeti: Riffles kapitány példája annak, mi lesz egy férfiból, ha rabjává válik az alkoholnak, nincs családja, nincsen tartalma az életének, kritika nélkül fogadja el a megbízatásokat, s ezzel együtt a pénzt, a dollárt. Mindegy neki, hogy koprát gyűjt a szigeteken, és becsapja a bennszülötteket, mindegy, hogy embereket rabol… csak pénzt kapjon érte. És mindezt kedélyesen, derűsen végzi, mintha ez volna legtermészetesebb a világon. Ugyanakkor meg kell érteni Daniló bácsit, hogy rokonszenvet érzett e züllött hústömeg iránt. Daniló bácsi, a mi tiszta lelkű barátunk megérezte azt: a kapitányt sok űzés, sok tragédia érhette az életben, hogy idáig jutott. Mint ahogy valóban így is volt…

– Minek köszönhetem a szerencsét? – nézett Daniló bácsi vendégére. – Mert szerencsének mondom. Ugyanis bevallhatom, hogy azt hittem önről – nem él. A minap találkoztunk a *Kobra* gőzössel, és ön hiányzott a parancsnoki hídról.

Már majdnem azt mondta: nem tudtam, hogy más hajóra került, és ez a hajó azóta

embereket rabolt… Majdnem ezt mondta, de hirtelen elhallgatott. Észbe kapott, egy kis túlzás lenne ekkora bizalmasság, ami jelen esetben nagyfokú butasággal érne fel.

Riffles újból hahotázott.

– Hogy én nem élek?! Hahaha! Captain, tudja, micsoda slamasztikából másztam már ki az életben?! Magának arról fogalma nincsen. Az ördöngös Riffles addig él, amíg akar! És én sokáig akarok élni.

Egy nyelésre lehajtotta a létező legnagyobb whiskyspohár tartalmát. Utána egy deci jóféle rumot. Megelégedetten nyögte:

– Szép az élet, captain. Intőleg felemelte ujját.

– Ha okosan él az ember. És ez önnek szól, Turkovics kapitány.

Daniló bácsi meglepődve nézett a kapitányra.

– Nekem szól? Ugyan miért?

Lassan tömködte pipáját, fél szemmel Riffles arcát figyelte. Az arc elkomorodott.

– Ha nem csalódom – kezdte –, egyszer már intettem önt attól, hogy akár Trukot, akár Kapingamaringit érintse hajójával. És úgy látom, Kapingamaringi felé tart, captain… Higgye el, jó szívvel figyelmeztettem, és nem minden ok nélkül. És hogy mennyire szívemen viselem az ön sorsát, bizonyítja, most azért jöttem, hogy utoljára figyelmeztessem: térjen más irányba, és mellőzze Kapingamaringit.

Daniló bácsi bólintott.

– Köszönöm, kapitány. Képzelheti, mennyire meglepődtem, amikor megláttam. Egy motorcsónak előbukkan a semmiből! Itt ez nem mindennapi látvány, őszinte leszek önhöz: nagyon-nagyon jólesik gondoskodása. További őszinteség: ama ritka és kevés emberhez tartozom, aki igen becsüli önt. Mert becsülöm.

Riffles elvigyorodott.

– A rokonszenv kölcsönös. Daniló bácsi ültében meghajolt.

– Tudom, hogy így van. Hanem, kapitány, megmondom őszintén: nem térek le útirányomról. Szabad ember vagyok, okmányaim szerint jogom van bármerre hajózni a Csendesen. ön is tudja, gyűjtő vagyok, tengeri lényekét gyűjtök múzeumok számára. Ennél békésebb mesterség kevés akad a világon, captain.

Riffles mindig verítékes, izzadságtól csillogó arcáról eltűnt a derű.

– Lárifári, captain, ne kerteljen – intett dühösen. – Tudom, amit tudok, és ez nekem elég. Passz. Nézze, játsszunk nyílt kártyával. Maga tudja, hogy kalózhajó kapitánya vagyok! Én meg tudom, hogy maga, captain, nem gyűjt tengeri herkentyűket! Maga Motopu La Keát és-a támaszpontot keresi! így van, és nem másként!

Riffles dühösen fújt. Teleöntötte a poharát rummal, és egyből lehajtotta. Utána jóízűen nyögött, és egyszerre békésebb lett az arca.

Daniló bácsi elmerülve hallgatott. Meglepte, megdöbbentette Riffles beszéde. Az biztos, hogy így nem sok értelme van a lapításnak. Ugyanakkor hirtelen átvillant az agyán: itt most csak egyet lehet cselekedni – lefogni Rifflest, és ártalmatlanná tenni a csónak legénységét. A *Jadran II* személyzete ezt játszva megtehetné. Utána jelezni Carpenának, hogy fogságba kerültek olyan személyek, akik tudják, hol a támaszpont.

Daniló bácsi megtörülte homlokát. Verítékes volt, és a keze úgy remegett, mint még soha. Küzdött, vitatkozott önmagában: megteheti ezt a lépést az után, hogy Riffles azért jött, figyelmeztesse a bajra?

Riffles újból felhördült:

– Ne csináljon marhaságokat, kapitány. Maga okos, híres ember, és magam se tudom, de úgy ragaszkodom magához, mint – ha volna – a testvéremhez sem! Hagyja abba a szimatolást, hagyja abba! Most pedig figyeljen rám. Figyel?

Újból lehajtott egy pohár rumot. Szokás szerint most is felnyögött, megelégedetten. Daniló bácsi, mi tagadás, barátaim, úgy érezte magát, mint az a valaki, aki azt hiszi, hogy megnyerte

a totót, de azután kiderül, hogy tévedett. Szóval pocsékul volt, pocsékul.

– Figyelek – mondta halkan, és csak egyre vívódott magában, mit is tegyen.

Riffles fókakacagása betöltötte a kabint.

– Maga egy elpukkant léggömböt akar meglátni az égen, captain. Hahaha! Motopu La Keának kampec, nincsen többé! Elnyelték a hullámok. Talán hallott a banda *Kagoshima* nevű tengeralattjáróját! Mi azt is tudjuk, hogy a *Delawar* nevű korvett süllyesztette el. Hát az a Motopu La Kea nevű nigger azon a tengeralattjárón volt. Esküszöm, captain, így igaz! Tudom, s mivel tudom, magának megmondhatom!

Más ember eltátotta volna a száját. Daniló bácsi uralkodott magán, és csak hümmögött. Eszébe jutott, hogy vallotta: Motopu La Kea a tengeralattjárón van.

Hát mégis igaz, Motopu La Kea, az Óceán Császára a búvárhajón volt, és vele együtt süllyedt el!

Egy pillanatig nem kételkedett Riffles szavában. Ahogy ez a züllött fickó előadta, és a tények összejátszása, mind azt bizonyította, hogy a tragédia igaz. A *Jadran II* megmenekült, de a búvárhajó, rajta a keresett és annyira óhajtott valakivel – elpusztult.

– Hm … hm … hm … Riffles újból felhördült:

– Most, hogy mindezt tudja, forduljon vissza, és hagyja Kapingamaringit, captain!

Daniló bácsi nem válaszolt azonnal. Megnyomkodta a lassan kiégő pipát. Néhányat szipákolt. Ezután szólt csak:

– Nézze, Riffles kapitány. Nem tudom letagadni, nagyon hálás vagyok magának. Hálás az őszinteségéért, és hogy ennyire int valamitől. De engemet nem ott neveltek, ahol a félelem lakik. Nem, captain. Azt sem tagadom, hogy mélyen megrendít Motopu La Kea pusztulása. Igen, én őt kerestem. És szívemből sajnálom, hogy most már nem találhatom meg. De Kapingamaringit megnézzük. Lehet, hogy egy újabb tengeralattjáró felbukkan, és megkísérli, hogy elsüllyessze hajómat. Ettől sem félek. Mert már volt szerencsém támadó búvárhajóval találkozni…

– Tudom, hallottam – bólintott Riffles. – Mind a kétszer maga húzta ki a lutrit. De harmadszor!

Daniló bácsi elmosolyodott.

– Kedves, hogy így félt, Riffles kapitány. De én is féltem magát. Most én mondom: térjen észre. Hagyja ott azt a bandát, hagyja ott! Van a világon egy nagy-nagy törvény, így szól: az igazság mindig győzedelmeskedik! Erre gondoljon, Riffles kapitány. És akkor rájön, hogy a banda, mint ahogy volt szíves társait nevezni, lebukik. Legjobb esetben hűvösre kerül, captain. Ott majd – már bocsásson meg – nem lesz sem rum, sem whisky.

Riffles area elkomorodott.

– Erre már én is többször gondoltam – dünnyögte. – Szörnyű lenne. Nem élném túl.

Ezzel nagy szuszogás közepette feltápászkodott.

Kövér arca drámaian megdöbbentővé vált. Vonásai eltorzultak, szeme kidülledt, s a hangja fel-felcsuklott, mintha sírás fojtogatná.

– Rendes helyen legfeljebb szénlapátolónak fogadnának el… – dadogta. – Abból pedig nem telne annyi italra, amennyi nekem kell!… Eladtam magamat az ördögnek, hogy ihassak, captain!… Inni, inni, egyedül ez vigasztal az életben! … Pedig értem ám a mesterségemet! Ahol az Ördöngös Riffles áll a hajóhídon, ott megy ám a hajó!,.,

Felnevetett keserűen, vadul:,

– Azt hiszi, nem tudom, mi az igazság?! Hogyne tudnám, félek is tőle! Azért is becsülöm magát, mert tudom, hogy igaz ember! Az egyetlen igaz ember, aki velem kezet fog! No, itt a kezem, captain, búcsúzzunk. Nem hallgat a szavamra … de én se a magáéra! Isten áldja, captain. Majd belátja még, igazam volt: kerülje Kapingamaringit!

Ezzel Riffles megfordult. Tántorgott. Daniló bácsi bámulva meredt az asztalkára. Pedró az imént két tele, literes rumosüveget és egy tele whiskysflaskát tett a poharak mellé. A

rumosüvegek teljesen kiürültek. Beszéd közben kivedelte Riffles. Bámulatos gyorsasággal!

Riffles nehéz testével kinyomta a kabinajtót.

Tántorogva, de mégis biztosan a hullámvédhez kacsázott, és anélkül, hogy megnézte volna, ott-e a csónak, átlendítette magát. Lassan, szuszogva leereszkedett a kötéllétrán.

– Hé, fickók, ide alám! – üvöltötte, és nagy zuhanás bizonyította, hogy a csónak Riffles szerencséjére a helyén volt.

– Annyit se mondott nekünk, hogy csirió! – nevetett Jokohama Jim. – Hiszen ez nem is ember, hanem guruló rumoshordó!

A motor felberregett.

– Indulj! – kiáltotta Riffles, és látni lehetett, amikor a motorcsónak kikanyarodott az éjszakában is csillogó vízen.

A passzáthullámok feldobták, majd leejtették a dióhéjnak is alig beillő motorcsónakot. Éles szögben kanyarodott el a motoros, és abba az irányba, amerről jött, gyorsan távolodott.

Daniló bácsi elgondolkozva támaszkodott a főárboc külső állókötélzetéhez, amit oly szívesen mondunk kötéllétrának. Hosszasan nézett az egyre jobban eltűnő motoros után. Lassan már csak a hangot lehetett hallani, végül azt sem. Rifflest embereivel elnyelte az óceán messzesége.

öreg kapitányunk megsimogatta a szakállát. Hová ment és honnan jött Riffles? Vajon a támaszpontról vagy arról a hajóról, amelyen rajta lehet még King David két fia és a többi szigetlakó?

– Engedelmet, sigrióre capitano – szólalt meg mellette tulajdon unokaöccse, Szevér –, engedelmet, de állunk még tovább?

Daniló bácsi felriadt.

– Nem. Dehogyis. Széltől fordulunk.

– Irány?

– Irány az eddigi. Kapingamaringi.

– Parancsára.

A középhajón felcsattant Sottomarina hangja:

– Vitorlákat fordítsd! Behúzóköteleket feszítsd! Corpo di bacco!

A kormány megperdült.

A sóner, mintha álomból· ébredt volna, nehezen, lassan, kötélzetének és árbocainak nyögése közben, nekicsattanó vitorlákkal, a hajó hasa alatt felsustorgó vízzel – megindult.

Irány Kapingamaringi!

Daniló bácsi körülnézett. A fedélzeti lámpa fényében észrevette Harrisont. Intett neki.

– Mr. Harrison, kérem.

Harrison sötét arca csupa figyelem, érdeklődés volt. Mint ahogy, amennyire a munkájuk engedte, a többiek is érdeklődéssel tekintettek a parancsnokra.

– Tudja, ki volt a látogatónk?

– Természetesen – hangzott a válasz. – Riffles kapitány. Mintha a tenger mélyéről jött volna.

– Majdnem – mosolygott a sóner parancsnoka. – Hálásak lehetünk neki. A jó szándék hozta a hajónkra. Sajnos, a hír, amit még hozott – nem megnyugtató.

– Figyelem, captain.

Az öreg kapitány kis szünetet tartott.

A láthatáron, keletnek, derengeni kezdett. A fekete felhők egyre kékebbé, majd szürkésen rózsaszínűvé váltak.

– Riffles szerint Motopu La Kea, az ön bátyja – meghalt! Azon a tengeralattjárón volt, amelyik minket üldözött…

Ekkor már Lajure is melléjük lépett.

A megdőlt fedélzetre felcsapott egy hullám. Kiadós, nagy hullám volt.

Habfodrokat vetve, morogva, bugyborékolva rontott végig a li-oldalon.

Akit elért, azt derékig megáztatta.

Rohamosan világosodott. Mi az ilyesmit, távol az Egyenlítőtől, nem ismerjük. Az Egyenlítőnél percek alatt áll be az este, percek alatt a reggel. Mintha valaki egy függönyt húzna szét, s bevilágosodna a színpad, a világ legszebb színpada – a trópusi Csendes-óceán.

Lajure, a vén harcos megjegyezte:

– Hihetünk Riffles kapitány szavának?

– Meggyőződésem, hogy igen – jelentette ki Daniló bácsi, és elmondta annak a félórának a történetét, amit Riffles a kabinban töltött.

Amikor a parancsnok befejezte elbeszélését, Harrison csüggedten intett.

– Elkéstünk, captain. Elkéstünk .;: Lajure bólintott.

– Elkéstünk . . .

Harrison elismerően mondta:

– önnek volt igaza, captain, amikor azt állította, hogy a bátyám a tengeralattjárón van …

Daniló bácsi elmerengve messzire nézett.

– Valóban ez volt a meggyőződésem.

Harrison kihúzta magát. Kemény ember volt, mélytengeri búvár, megszokta, hogy az élet néha nagyon olcsó, és a halál gyors, váratlan, mint a szélvész.

– Motopu La Kea nem él – mondta ünnepélyesen. – De úgy érzem, rám és Lajure barátomra, rokonomra hárul, hogy az ősi törvény szerint bosszút álljunk. Bosszút is állunk, ön, captain, megígérte Carpena kapitánynak, hogy vele együtt kikutatja a támaszpontot. Ebben mi is segítünk. Segítünk, hogy bosszút állhassunk az elrablókon, Pemmingeren és Ogimura tengernagyon. De kell, hogy kikutassuk azért is, mert meg kell tudnunk, mi van Naumóval, öcsémmel, akit szeretek, hiszen a bátyám fia. Naumó méltó utóda Motopu La Keának, nem hagyhatjuk el.

Lassan, szaggatottan beszélt Harrison.

Igen távoli, igen ősi szokást idézett Harrison, amikor belenézett a felkelő, aranyglóriával övezett napba, és ezt mondta:

– Megfogadom elhalt őseim emlékére, hogy bosszút állok megölt bátyámért! '

Lajure utánamorogta:

– Megfogadom elhalt barátom emlékére, hogy bosszút állok gyilkosain!

Daniló bácsi, az öreg tengerész, aki annyi sok mindent' látott az életben, s aki annyi nagy tettet hajtott már végre, csendesen hozzátette:

– És ebben mindenképpen számíthatnak rám, kedves barátaim.

így azután érthető, hogy amikor a sóner bekanyarodott Kapingamaringi-atoll keskeny Greenwich „átjáróján, Dániló bácsi, Harrison, Lajure, de a hajó minden egyes embere nagy érdeklődéssel tekintett az elkövetkező időre és magára az eléjük táruló látványra, az atoll csodásan szép, üvegszerűen átlátszó vizére és a távoli, harsogóan zöld pálmákra, a szárazföldet és települést messziről elárulo, valóban festői növényzetre.

Előttük volt Kapingamaringi, amely a mikronézek nyelvén ezt jelenti: Gazdag Sziget A Távoli Vízen.

Gazdag Sziget A Távoli Vízen.

Daniló bácsi szeméhez emelte a látcsövet. A látcső megnövelte a partot, a pálmákat, a Werua kikötőjéből induló háncs-vitorlájú pirogákat.

Jólesően állapította meg, hogy Werua-sziget öblében vagy legalábbis az öböl szélén egy szürkéskék hadihajó horgonyoz.

Az *USA Delawar* korvett.

A legutóbbi jelzés óta a két hajó nem állt egymással összeköttetésben, nehogy feltűnő legyen az üzenetváltás.

Mert azt igen valószínűnek tartották, hogy figyelik őket, hiszen – hihetőleg – „ellenséges

vízen” jártak.

Daniló bácsi hátrafordult.

Néhány lépéssel mögötte Szevér állt.

– Orrvitorlákat leengedni, az előárboc vitorláját lazítsd, fővitorlával megyünk – hangzott a parancsnok utasítása. – Szelünk oldalról jön, és a lagúna közepén korallpadok találhatók. Nem szeretném, ha bármelyikre is ráfutnánk.

– Parancsára – válaszolta Szevér, és kiadta az utasításokat.

Egyre inkább láthatóvá vált a Werua-szigetke. A hófehér korallhomokkal meghintett part mögött kókuszpálmák sorakoztak, a pálmák között háncskunyhók látszottak, de akadt 3gynéhány verandás, tornácos faház, jeléül annak, hogy mó-3os emberek is laknak az atollon.

A korvett fedélzetén néhány haditengerész ágyúcsöveket osztogatott, egyébként nem lehetett senkit sem látni. De a parancsnoki híd mögött és a hátsó fedélzeten kifeszített tetőponyva arról árulkodott, hogy a tűző nap elől a tisztek és a legénység valahol mégis menedéket keres, ha nem a hűtött kabinokban, hanem a levegőn akarnak lenni.

A *Jadran II* csendes és egyre gyengülő oldalszélben haladt át az atoll lagúnáján. Sok helyen, főleg Matiro- és Touhou-szigeteken romba dőlt barakkokat lehetett látni. Az itt tartózkodó, majd innen elűzött japán katonaság szállásai voltak ezek, amelyeket az amerikai gépek bombái semmisítettek meg. Pungupungu csücskén kőhalmaz látszott: valamikor igen magas, messzire elmutató világítótorony és megfigyelőállomás állt itt. Most csak az alapzat kőtörmeléke hirdette a régi dicsőséget. A Gilbert-szigetek elleni amerikai támadások egyik elhárító bázisa volt még alig két évvel ezelőtt Kapingamaringi. Erről árulkodott a lagúna vizéből kiemelkedő több hajóroncs, és különösen Matiro kopár déli része. Itt volt a japánok egyik repülőtere, amit ugyancsak szétvertek az amerikai gépek bombái, mint ahogy erre a sorsra jutott még két repülőtér: Takenge és Hukuhenua is. Több repülőroncs és épületmaradvány bizonyította, hogy Kapingamaringi és a környező szigetek „felvevőképessége” nem akkora, hogy a roncsok, hajómaradványok és épületek romjai eltűnjenek az atoll szigeteiről. Legfeljebb a faházak árulkodtak arról, hogy a helyi mesterek ebből is képesek igen szép külsejű, csinos épületeket emelni annak, aki megfizeti munkájukat.

Daniló bácsi ránézett a részlettérképre. Werua és Matiro között igen mély a lagúna, több hely csalogat jó horgonyzásra.

Nem akart közvetlenül a korvett közelében lehorgonyozni. Egyáltalában nem tudta, milyen formában sikerül majd feltűnés nélkül Carpena parancsnokkal találkoznia, hogy megbeszélje a teendőket, nem is szólva arról, hogy Riff lesről illett a legrészletesebben beszámolnia.

Ezért Werua felső része, az úgynevezett Parakahi. (Nagy Kopárság)-földnvelv alatti öbölben tervezte a sóner lehor-gonyzását. Ttt volt különben egy kisebb település halászainak pirogakikötője.

Öt-hat csónak lebegett a vízen, kókuszpálmák árnyékában.

A sóner annyira közel ért a korvetthez, hogy pompásan lehetett látni a hajó minden részét, az orra festett osztályjelzést és a számok felett a *Delawar* nevet.

– Üdvözöljük a korvettet – hangzott Daniló bácsi parancsa, amikor a vitorlás egy vonalba ért a hadihajóval.

Pedró rohant a lobogózsinórhoz. A lobogó, tekintettel arra, hogy USA felségvízre ért a vitorlás, a helyén volt már, a főárboc felső harmadában, jóval a gaff alatt.

A hadihajó (hadihajóhoz illően) kis „pöccentéssel” viszonozta a sóner udvarias meghajlását.

– Ne adjunk hívást a korvettnek? – kérdezte Szevér a parancsnokot.

Daniló bácsi megrázta a fejét.

– Úgy hiszem, nem. Bízzuk a *Delawarra,* mik a tervei. Mindenesetre állítsd be a vevőkészüléket, hátha jelentkeznek,

A *Jadran II* lassú ívben bekanyarodott a Parakahi-föld-nyelv alá.

A fövenyen gyerekek rohantak, néhány felnőtt ballagott a horgonyzóhely felé. Minden hajóérkezés esemény a szigeteken. Az atollban egyik sziget a másiknak adja tovább a hajók érkezését, horgonyzóhelyét. Meglepő gyorsasággal terjed tovább a hír a Csendesen.

– Horgonyt le! – hallatszott Szevér rendelkezése, amikor a horgonyálláson bevárta Daniló bácsi utasítását.

Felberregett a horgony csörlő, forogni kezdett a dob, a horgony nagyot csattanva vágódott a vízre, eltűnt a mélyben.

Ugyanakkor a nagyvitorla és az elővitorla sivítva szaladt le az árbocokon.

Égetően tűzött a nap, kábító forróság áradt a fedélzetről.

Lilian, a Srác és Pedró egyik rocska vizet a másik után öntötte a fedélzetdeszkákra. Felhőként szállt fel a gőz.

– A szentjit, de meleg hely ez a Kapingamaringi! – hördült fel Sottomarina hajómester. – Ha törzsfőnöknek fogadnának, akkor sem maradnék itten, corpo di bacco!

Capriata végigszaladt a fedélzeten, és az első tisztnek jelentette:

– Uram, hívójelet hallok a gépen!

Szevér újabban Capriatát nevezte ki segédrádiósnak, és megkezdte a kiképzést. Az ügyes olasz boldogan fogadta a bizalmat.

– No – mondta Jokohama Jim –, ideje lesz már, ha valami történik velünk. Én, mióta az eszemet tudom, mindig azt szerettem, a balhét. Isten így alkotott meg. Okosan tette. Apámtól örököltem a zrís természetet. A fater nem azért járt kocsmába, mert ott isznak az emberek, hanem a verekedés miatt. Ezért is laktunk Santa Fében, mert ott még mindig szeretik a verekedést. Csak lenne már egy kiadós bunyó, captain! Sok volt a kórház meg a lábadozásnak nevezett nyavalygás. Engedje meg, uram, hogy végre kimondjam, önnek lett igaza. A tengeren helyrejöttem, ön még Huddlestonnál is különb orvos! Engedje meg, hogy megrázzam becsületes kezét. ígérem, hogy mindig ott leszek, ahol ön bajba kerül!

Jokohama Jim hosszú szónoklatát valójában csak fél füllel hallgatta Daniló bácsi. Sokkal inkább érdekelte az eléje táruló látvány, a korallfövenyen felbukkanó emberek, és az, hogy a *Delawarról* mikor jön majd jelzés.

Mindenesetre ideje volt, hogy a sóner kihangsúlyozza békés szándékát.

– Örülök, Jim, hogy megint a régi vagy – mosolygott Daniló bácsi, és szeretettel nézett fel a hosszú amerikaira, aki két lábon járó példa volt arra, hogy az Államokban is élnek rendes emberek. – Örülök, Jim; Tudod, mióta megismertelek, jó barátok vagyunk … De hát arra is kell gondolni, hogy itt figyelő szemek merednek ránk. Ezért a legsürgősebben függesszétek ki, Szevér, a nagy planktonhálót, feszítsétek ki az árnyékponyvákat, tegyétek ki a kutatóasztalt, dobjátok ki a dregghálót, tegyétek vízre a gigget, és indulj el gyűjtőútra. Akár hiszik, akár nem, hogy kutatóhajó vagyunk, mégis kell, lássák: igenis gyűjtjük a tengeri lényeket!

Capriata újból visszatért.

– A hívójel elhallgatott. Ugyanakkor Lilian jelentette:

– A korvett motorosa felénk tart

Legalább egy kilométerre horgonyoztak a korvettől. Lilian megfigyelte, hogy egy motorost leeresztenek, és a magas oldalfalú, igen erős építésű motoros mentőcsónak megindul a sóner felé.

Daniló bácsi néhány lépést tett a fedélzeten. Ellenőrizte a gyors munkát, az árnyékponyva kifeszítését, a több méter hosszú, tölcsérszerű planktonháló felfüggesztését, amikor észrevett a parton egy embert.

Ha valaki kíváncsiságból, érdeklődésből figyeli egy hajó kikötését, a fedélzeten folyó munkát, az igyekszik minél előbbre jönni, minél jobban látni. Különösen a bennszülött, aki beugrik a csónakjába, és az érkező hajóhoz evez. Mint ahogy percek múltával a horgonyzás után négy-öt piroga ringatódzott a *Jadran II* mellett.

Az ember, aki feltűnt Danilo bácsinak, nem így tett.

Kidőlt pálma hevert a föveny szélén, ott, ahol a dagály a legmagasabbra emeli a hordalékot. A pálma lombjai között emberi alak állt.

Daniló bácsi közömbösen bement a kabjnba, ott hátrahúzódott, és úgy, hogy kívülről ne lehessen meglátni, látcsövével megcélozta a kidőlt pálmát.

Valóban úgy volt, ahogy sejtette. A férfi merően figyelt a sónerre, nagyon nagy érdeklődéssel, izgatottan is. Hol előre–, hol hátrahajolt, nyugtalanul, kívácsian.

A látcső közel hozta az embert, kiemelte az elszáradt pálmalombok közül, megmutatta jól a vonásokat.

Már az első pillanatban ismerősnek tűnt ez az arc, a fej kemény, éles szögletessége. De főleg a fekete bőrön látható mély, vörös csík.

A homlokon mély, vörös forradás!

És ekkor, mint ahogy már egy alkalommal, Riffles kapitány szavára emlékezett:

„Ha esetleg felbukkan az ön közelében egy igen sötét bőrű, sovány, hatalmas termetű, vad tekintetű ember, attól óvakodjék. Délszigeti típus, homlokán forradás. Terának hívják…”

Egy pillanatig sem volt kétséges, hogy a kidőlt kókuszpálma törzse mögött, lombjai között Terán lapul.

Az öreg kapitány kiszólt a fedélzetre nyíló kabinablakon:

– Kérem Jokohama Jimet.

Jim az orrvitorlák becsavárasánál segített Piedének és a Srácnak.

A többiek, élükön Sottomarinával, a nagyvitorlákat helyezték el a bumrudakon, és tették fel az eső– s napvédő borító-köpenyt. Néhányan, mint Zoller, Harrison, Lajure és Mihály, a mikronéz, a kutatóhajót bizonyító „díszleteket” rakták fel.

Jim belépett a kabinba.

– Hello, captain!

– Hello, Jim – intett Daniló bácsi, és maga mellé szólította az amerikait. – Látod, amott a kidőlt kókuszpálma mögött, azt az embert? De vigyázz, óvatosan nézz kifelé … Nos?

A néhai cowboy, a bendzsómuzsika és a verekedés nagymestere intett.

– Hogyne látnám, captain! Nigger, ha nem csalódom.

– Salamon-szigetre való, emberevők leszármazottja -mondta Daniló bácsi. – Te szeretsz verekedni, igaz?

– Az életemet adom egy jó verekedésért – sóhajtott Jokohama Jim. – Nincsen annál szebb, vallásosabb szokás, én mondom.

– Feltűnés nélkül szólsz Capriatának, kimentek a partra, és a fickót felhozzátok a fedélzetre! – mondta nyugodtan Daniló bácsi. – Siessetek. De óvatosan.

– Juppiii! – nyikkantotta Jim, és hirtelen átszellemült az arca. – Élve vagy halva hozzuk? Halva könnyebb.

– Élve – mosolyodott el Daniló bácsi. – Szeretnék a korvett parancsnokának valamit megmutatni. Tehát élve.

– Oké, captain – biccentett Jim, és már fordult is, de fordultában visszaszólt: – Lám, az ilyen feladat igen kedvemre való. Hitéletet élő ember vagyok, és jó a napot tiszta dologgal lezárni.

Jokohama még nem is eresztette el a karikás kilincset, amikor Lilian mosolygó arca bukkant fel az ajtóban.

– A motoros a hajóhoz ért.

Már jött is a fedélzetre a korvett ismerős fiatal tisztje, Owen hadnagy.

Barátságosan mondta, hogy oké, és jelentette:

– Parancsnok kéreti parancsnokot, de majd csak alkonyat után. Most legyen szíves, captain, kijönni a fedélzetre, mintha valami miatt nem látnánk. És hozza magával a hajópapírokat.

Daniló bácsi jólesően elmosolyodott. Hiába, okos ember Ettore Carpena parancsnok. Látszatra most majd a háborús és háború utáni idők megszokott jelenete játszódik le: a hadihajónak gyanús a vitorlás, és ezért,, leigazoltatja" a hajót.

Benyúlt az íróasztalba, kivette a kincset érő könyveket, és a hóna alá vágta. Owen hadnagy kilépett a kabinból. Mögötte a sóner parancsnoka.

A felépítmények elé, keresztül a fővitorla rúdján, az árnyékponyvát feszítették ki a *Jadran II* emberei.

Ott, ahol a hadnagy felmászott a hajóra, és átvetette magát a hullámvéden, egy fegyveres, derékszíjas tengerészkatona állt meg szétvetett lábbal. Nem kétséges, vak az, aki nem látja, hogy az amerikai hadihajó ellenőrzi egy polgári hajó papírjait, hovatartozását, célját és azt, mit keres Kapingamaringin.

– Parancsoljon – mondta megszokott udvariasságával Daniló bácsi, és nyújtotta az iratokat.

A hadnagy megtörülte verítékes homlokát, majd fontoskodva átvette a hajóokmányokat. Halkan mondta:

– Utasítás szerint kicsit soká tart a látogatásom. Parancsnokom rendelkezése úgy szól, hogy a hajó raktáraiba is tekintsek be.

– Kérem – bólintott Daniló bácsi –, ahogy kívánja.

– Tudjuk, sok a kém a szigeteken – súgta a hadnagy, és közben úgy tett, mintha valami nem tetszene; hangosan mondta: – A létszám nem azonos a beírtak létszámával!

Daniló bácsi felcsattant:

– Igenis, azonos!

A hadnagy nem állta meg, elmosolyodott, és gyorsan beletemetkezett az iratokba.

Szevér, Sottomarina és Zoller, akik a közelben álltak, értették is, nem is a jelenetet.

Az amerikai tengerészkatona közömbösen nézett maga elé. Alighanem erre gondolt: ennek a vitorlás teknőnek is ide kellett jönnie Kapingamaringiba!

Daniló bácsi időnként a part felé nézett. De csak úgy, a sapkaellenző mögül.

Úgy látta, hogy a kókuszpálma mögött még ott lapul a komor képű, fekete arcú Salamon-szigeti ember. Azt is látta, hogy Jokohama Jim és Capriata a partra ért a sóner kisebbik giggjével, a bocival. Mind a ketten lassan, nyugodtan rágyújtanak a cigarettára. A fedélzeti színjáték megkívánta a legteljesebb odaadást, és így Daniló bácsi, bármennyire is érdekelte volna, mi történik a szárazföldön, kénytelen volt Owen hadnaggyal együtt belemerülni az „igazolásba”.

Alig néhány méterre a sónertól két piroga lebegett a vízen. Az oldaltámaszos, vagy ahogyan mondják: vendéghajós, igen keskeny, gyors mozgású pirogákban több férfi, asszony, sőt gyerek tartózkodott. Felbámultak a fedélzetre, és a csónakokban levő kókuszdiót, ananászt és banánt dicsérték. Ugyanakkor a keresztrudakon elhelyezett kosarakra mutattak. Piros húsú tengeri sügérek, jóízű, polipszerű szépiák voltak azokban.

Ezek az emberek minden szót hallottak, tehát már miattuk is szükséges volt a legteljesebb markírozása a hajó ellenőrzésének.

– Kérem, captain – mondta a hadnagy –, legyen szíves, és mutassa meg a hajóraktárakat. – Daniló bácsi intett.

– Parancsoljon utánam fáradni.

A tengerészkatona is megindult. A hadnagyot követte, igen komor képpel. Még Lilian látványa sem derítette fel, holott alig akad haditengerész a világon, aki ne mosolyogna rá egy

szép tengerészlányra.

Sottomarina, az óriás, morgolódva nézett a hadnagy után. Mondta is Szevérnek:

– Hülyék ezek?! Corpo di bacco, a barátaink! Ezek barátok? Ilyen pofátlanság!

Szevér nagyot nevetett, olaszul mondta:

– Bolond vagy, Sottó! Okos ember az a Carpena parancsnok. Hogy ne legyen feltűnő a találkozásunk, így vezeti be.

Sottomarina megvakarta a feje búbját, (immár hányadszor az életben?), és jóízűen nevetett.

– Corpo di bacco! Micsoda ész. micsoda ész! De az Öreg is megéri a pénzét!

Ezzel Sottomarina a hullám vedre könyökölt. Itt lustálkodott a Francia, Ádáméva, a Tata és a Srác. „Hazai" hangok cserélődtek a hajó és a motorcsónak között. Három amerikai haditengerész ült a csónakban, mind a hárman átvészelték a második világháborút. Volt tehát miről beszélni egymással.

– Mi a *Princetonon* szolgáltunk – mondták Ádáméváék. – Ott égett meg a fenekünk!

– Én Saipannél kaptam egy csuda lövést! – vigyorgott a csónak motorkezelője.

– Én az Okinawa-brigádhoz tartoztam, és alig két hónapja kerültem a korvettre – szólt a másik.

Végre előkerült Daniló bácsi és a hadnagy.

Az öreg kapitány azonnal a partra nézett. Nem látott senkit a kókuszpálma mögött. De nem látta sem Jokohamát, sem Capriatát.

Annál több ember, gyerek bámészkodott a parton. A két piroga megszaporodott, már négy lebegett a hajó mellett. De közelebb nem mertek jönni. Féltek a haditengerészektől. Vagy utálták őket? Mindenesetre tisztes távolságból nézték, mi történik a fedélzeten, és időnként felkínálták portékájukat,

A hadnagy tisztelgett.

– Sok szerencsét, captain!

– Köszönöm. Sok szerencsét! Kezet fogtak.

– Alkonyat után …

– Szolgálatára, alkonyat után …

– Kérem, adja át legtiszteletteljesebb üdvözletemet Car-pena parancsnoknak.

– Átadom.

A hadnagy átlendült a hullámvéden. Utána a tengerészkatona.

A hadnagy rámosolygott Lilianra. Lilian visszamosolygott, hiszen kedves, baráti volt ez a nézés. A Srác azonban, aki ugyancsak ott könyökölt a hullámvédnél, úgy vélte, hogy az amerikai hadnagy nem is mosolyog, hanem nagyon bután vigyorog.

Nagyot pöffent a motor, hirtelen felkavarodott a víz. Fülsiketítő zúgással rohant a korvett felé Owen hadnagy csónakja.

Daniló bácsi nyugtalanul tömködte pipáját. Még tartott a jóféle jávai dohány, amit a korvetten kapott, ünnepi érzés volt minden rágyújtás, de ezúttal a mozdulat gépies maradt. Azt se tudta, hogy ég-e vagy sem a világ legfinomabb dohánya.

Mi lehet Jimmel és Carpenával?

A boci, a *Jadran II* legkisebb mentőcsónakja elhagyatva pihent a fövenyen. Egy sötét bőrű gyerek állt mellette igen ünnepélyesen, nyilván őt bízták meg Jimék az őrzéssel. Majd kap öt centet, és ő lesz a világ leggazdagabb gyereke.

– Hm . .. hm … – dünnyögte Daniló bácsi. – Hm .. . hm… – dünnyögte újból, és a legszívesebben a partra vitette volna magát, hogy visszahívja Jokohama Jimet és Capriatát. – Hm … hm …

Mert egy pillanatig sem volt kétséges, hogy Jim és Capriata a pálmafa mögött megbúvó embert keresi. Jim és Capriata van akkora vagány, hogy nem ijed meg a saját árnyékától, de más ember árnyékától sem.

Daniló bácsi gyanakodott, hogy a Riffles kapitánytól emlegetett „sebhelyes ember” és a

Naumótól ismeretessé vált „sötét képű” fickó – azonos. Tehát ez lehet az a Terán, akit Motopu La Kea fia annyit emlegetett, és akiről – az öreg Rauri elbeszélése alapján – a sóner emberei is értesültek. Naumó, aki akkor látta először Teránt, amikor apját kicsalták a házból, ahányszor csak Raurinak beszélt erről az éjszakáról, borzongva gondolt vissza a „szörnyű képű emberre”. Pedig, mi tagadás, Mikronéziában akad jó néhány ijesztő arcú, mesébe illően félelmetes alak, de Terán – Naumónak igazat adva – valóban félelmetes volt. Az arcára volt írva, hogy neki ölni annyi, mint más embernek kezet fogni valakivel. Egy arc lehet vad, de nem biztos, hogy ugyanakkor gonosz is. A dühös hegyi gorilla arca valóban gonosz és félelmetes. Terán ilyen volt, hatalmas, hosszú karú, rövid lábszárú, de mégis óriásnak tűnő valaki, igazi hegyi gorilla, mint amilyet csak Kongó közepén, Ituri őserdőiben látni.

Amikor Daniló bácsi meglátta Teránt, az ösztönének engedelmeskedett: Jimmel és Capriatával lefogatja, felhozatja a hajóra, és átadja Carpena parancsnoknak. De amikor az ösztönön túl az ész is dolgozni kezdett, mégiscsak meghökkent, mire szólította fel embereit.

A lelkiismeret-furdalást csakhamar mély aggodalom váltotta fel.

Nehezen jött el az alkonyat, az az idő, amikor végre – lassan közelítve a lagúna felől – Daniló bácsi felkapaszkodhatott a sóner mentőcsónakjából a korvett fedélzetére.

Nehezen jött el ez az idő, mert ahogy múltak az órák, úgy ült a hajóra mind jobban a sötét gond.

Jim és Capriata nem jött vissza a sónerre!

Leszállt a trópusi alkonyat, rögtön utána hirtelen az éjszaka, de a hajó két legmagasabb emberét, a hosszú amerikait és a még hosszabb olaszt nem látta senki sem.

Akkor már mindenki tudott eltűnésükről.

Szevér vezetésével a Srác, a Francia és a mikronéziai József vezetésével kisebb kutatócsoport is elindult, úgyhogy a tervezett „gyűjtőút” elmaradt. A kutatócsoport minden tagjának zsebében revolver volt, egyik a másik mellől nem mozdult el, lassan végigballagtak a Parakahi-földnyelven, minden kunyhó udvarára vagy előterébe benéztek. Közben József segítségével érdeklődtek a lakosságtól Jokohama Jim és Capriata után.

Nem akadt egy ember, aki azt mondta volna, hogy látta a sóner keresett embereit.

– Ilyen embereket nem láttunk – állították Józsefnek komolyan, szent meggjőződéssel az arcukon Parakahi lakói. – Lehetetlenség, hogy a keresett tengerészek erre mentek volna. Mi mindenkit megnézünk, aki partra száll nálunk. Tudod, ti is így tesztek – nem igaz?

Mindössze a gyerek, aid a csónakot őrizte, állította, hogy látta a két tengerészt.

– Mister kiszállni, mondani őrizzed, gyerek, fehér hajó fehér pirogáját. A, leghosszabb mister mondani. Másik nem szólni, csak nevetni és menni.

– Hová menni? – kérdezte Szevér.

– Azt már nem látni – mondta a fiú. – Gyerek őrizni fehér hajó fehér pirogáját. Mást gyerek nem látni.

Ennél többet senki nem tudott meg Jokohama Jimről és barátjáról, Jerome Capriatáról.

Jim és Capriata eltűnt!

Az eset megdöbbentő volt, titokzatos, érthetetlen.

Jokohama Jim nem az az ember, akit könnyű eltenni láb alól. Bejárta ő már a világ nem egy részét, nagy kalandok, harcok, verekedések után. Még a *Princeton* szörnyű tűzpokla se tudta elpusztítani. És Capriata! Méltó társa Jokohama Jim-nek. Ha kellett, lecsapott az ökle, vagy rúgott a lába, és főleg – akárcsak Jimet – nem lehet becsapni, ,,átejteni”, mert szemfüles és gyors.

Mégis: leszállt az este, és sem Jim, sem Capriata nem jött vissza!

Megdöbbenés, találgatás a hajón.

Sottomarina morogva tett-vett, Piede ugyanígy. Harrison, Lajure, Mihály és József összebújva tárgyalta az esetet, és megállapították: a bennszülöttek összejátszanak, egy húron pendülnek a tagadásban. Mert az mégiscsak képtelenség, hogy ha két férfi partra száll, azt ne

lássa senki.

– Kapingamaringi kimutatta a foga fehérét – jegyezte meg elkeseredve Daniló bácsi.

így is volt. Alig kötöttek ki a rendes hajóközlekedéstől oly távoli atollon, máris olyasmi történt, ami mélyen megrázta valamennyiüket. A „Huddleston-kompánia”, ahogy a repülőgép-anyahajó megmenekültjei magukat nevezték, olyan búskomorságba esett, hogy dolgozni sem volt kedve. Ott ültek a középraktár tetején, az árnyékponyva alatt, és lógó orral meredtek maguk elé. A Tata, a Srác, a Francia, Ádáméva elkeseredett szívvel tárgyalta az esetet.

– Jobb cimbora nincsen Jimnél a világon – állapította meg a kövér Tata, és igyekezett könnyeit visszatartani. – Nem élem túl, ha elveszett. Az ő kedvéért akartam ma pirított krumplit csinálni. Hogy szerette a pirított krumplit!

– Jerome Capriata! – sóhajtott fel a Srác, aki ezúttal még azzal sem törődött, hogy Lilian ott ül mellette. – Mindig mellettem állt… és most mi lesz?!

Lilian csendesen megjegyezte:

– Fiúk, úgy érzem, hogy túlságosan bánatnak engeditek a fejeteket. Tengerészek vagytok, kár ennyire kétségbeesni. És ha nincsen semmi bajuk? Ha átmentek a főszigetre, és ott ülnek egy kocsmában?

A Francia, a világ egyik legszótlanabb embere ránézett a lányra.

– Remek cimbora vagy, Bambina, de hogy bajuk van, az biztos! Miért tagadják a bennszülöttek, hogy látták Jiméket? Mit gondolsz, miért?! És nézz ki a vízre! Látsz egy csónakot a hajó közelében?! Márpedig ha hajó köt ki a lagúnákban, azt körültáncolják a csónakok. Még az a néhány csónak is eltűnt, amelyik az első félórában mellénk állt.

Valóban az volt a helyzet, ahogy a Francia mondta. Feltűnő módon eltűnt még az a négy piroga is, amelyik érkezéskor felbukkant a hajó mellett. Több pedig nem követte. Sőt, a parti kíváncsiak is eltűntek. Néha egy-egy gyerek kimerészkedett a fövényre, de rövidesen felbukkant egy felnőtt, és elzavarta.

Volt mit beszámolnia Daniló bácsinak, amikor végre szemben ült Ettore Carpena parancsnokkal.

A keménykötésű tengerésztiszt közbeszólás nélkül hallgatta végig Daniló bácsit, aki szó szerint mondta el Riffles kapitánnyal való találkozását, annak minden mozzanatát, és a legutóbbi eseményt, Jokohama Jim és Jerome Capriata eltűnését.

A nagy hőségre való tekintettel csendesen berregett a ventillátor, és a vaskabin hűtőszerkezetét is bekapcsolták.

Carpena időnként kinézett az éjszakába.

A lagúna vizén szikrázva verődtek vissza a csillagok.

Valahonnan énekszó hallatszott. Fiatal halász énekelt.

A hadihajó fedélzetén – az éjszaka csendjében – döngve verődött vissza az őr lépte. Időnként nevetés, suttogás támadt. A mentőcsónak két evezőse, Pedró és a Srác beszélgetett a szolgálatos haditengerészekkel.

– Érdekes, igen érdekes – bólintott Carpena. – Ez a Riffles tetszik nekem. Becsületes csirkefogó! De hát nem kókuszdióban játszunk, az ilyen kaland vérre megy, hát nem érzékenyedünk el, captain.

– Természetesen nem – bólintott Daniló bácsi, de azért mégis meghatódva gondolt kalandor barátjára. – Rendes fickó, őszintén szólva sajnálom, hogy gazember.

– Mindenesetre érdekes, amit ön mondott, captain – ismételte Carpena. – Úgy látom, igen helyesen tettük, hogy Owen hadnagy az igazolás látszatával ment át a hajóra.

Majd elgondolkozva hozzátette:

– Ha ugyan volt értelme. Mert az is lehet, hogy mindent tudnak, vagy legalábbis sejtenek ellenfeleink. Nos, kapitány, ön mit gondol, mint induljunk el a kutatásban? Mert most már valóban az az érzésem, hogy közel vagyunk a támaszponthoz.

A két parancsnok összenézett. Az öreg szakállas és a fiatal szakállas.

– Ha nem lennénk közel – mondta némi izgalommal a hangjában Daniló bácsi –, akkor az én két elveszett emberem a hajón lenne.

Daniló bácsi a hátsó zsebébe nyúlt. Valami megcsillant a kezében. A revolver volt.

– Minden emberem revolvert hord, én is. Az a parancsom, bárki akar a hajóra jönni, természetesen engedély nélkül, azonnal lőjenek. Partra egyetlen emberem se mehet.

Carpena intett.

– Okosan, captain. De várom válaszát! Mit tenne ön az adott esetben?

– Szeretnék nyomára jutni embereimnek – válaszolta Daniló bácsi. – Mert az mégiscsak képtelenség, hogy két felnőtt, igen erős ember egyszerűen eltűnjön a szemünk elől! Utánuk felkutatjuk a támaszpontot is.

Carpena csendesen nevetett.

– Az is lehet, hogy velük együtt találjuk meg a támaszpontot.

– Ügy érti, captain – szólt közbe az öreg kapitány –, hogy a támasztpont valahol itt lehet, különleges rejtekben Kapin-gamaringin?

Carpena megrázta a fejét.

– Nem, ezt mégsem hiszem. De azt igen, hogy valahol a közelben található. Mondjuk a tenger alatt. Ez is lehetséges. Vagy valaminek a mélyén, ez is lehetséges. Beépítve egy szigetbe, a sziget pedig külsőleg semmitmondó pálmaszigetecske. Nos, kapitány, megkezdjük a munkát! Az ön hajója lesz a csalétek – én pedig a közelben tartózkodó, lesben álló vadász. Pontosan úgy, mint amikor kiteszik oroszlánlesre a kecskegidát!

Daniló bácsi elmosolyodott.

– Rendelkezésére állok, captain. Meggyújtotta a pipáját. Carpena ugyanezt tette.

– Van nekem egy kitűnő emberem – szólalt meg Carpena. – Valamikor a Vadnyugaton az ilyet nyomkeresőnek hívták. Valamikor az is volt, trapper, a Mississippi deltájában vadászkodott, pézsmapatkányok és mosómedvék bőrét gyűjtötte. Ö az én kémem, szimatoló hűséges kutyám. Ha megengedi, hívatom. Kiküldjük a partra, hátha megtudja, mi történt az eltűnt emberekkel. Ha ez kiderül, azt hiszem, sok mást mégtudunk még.

Carpena a kabinajtóhoz lépett, kinyitotta. Egy tengerészkáplár állt ott őrségen.

– Hívasd ide Forbest, a fegyvermestert.

A káplár tisztelgett, és eltűnt a félhomályos,· páncélozott folyosón.

– Forbes kitűnően tud átváltozni – folytatta a *Delawar* parancsnoka –, ráadásul hiba nélkül beszéli a mikronézek nyelvét. Olyan, mint az angolna, mindenhová bejut.

Valami nagyot koppant a kabin acélfalán.

Utána levágódott a parancsnok asztalára, ott feldöntött egy kínai vázát. A váza legurult, és száz darabra hullt az acélpadlón.

Carpena a vastag kókuszszőnyegről egy nyílvesszőt emelt fel.

A nyílvessző elég hosszú volt, legalább nyolcvan centiméter, s igen kemény fából készült. A vessző tollai közé háncstekercset tűztek. Carpena meglepődve nézegette a vesszőt, majd kinyitotta a háncstekercset.

– Bolondság – morogta, és átadta Daniló bácsinak a tekercset.

Az öreg kapitány rámeredt a háncsdarabra, vagyis inkább az azon látható jelekre:

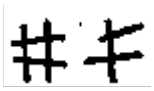

Rámeredt, és ezt mondta Carpenának:

– Egy pillanatig sem kétséges, hogy ellenfeleink, ha nem is tudnak mindent, azt feltétlenül, hogy itt vagyok a hajón. Ez az üzenet nekem szól. Valószínűleg azt hiszik, hogy segítséget jöttem kérni. Most fenyegetnek, hogy úgy járok, mint az öreg Rauri, akiről ön is

tud, captain. Ez már a második figyelmeztetés. Mindenesetre jól célzott, aki belőtte.

A *Delawar* Werua kikötőjének mólója mellett állt. Közel a parthoz.

Carpena nyugodtan leült a támlás székbe, nem is nézett ki az ablakon. Minek? Úgyis tudta, hogy a merénylő már árkon-bokron túl van. Cipőjével ellökdöste a váza cserepeit.

– Sajnálom – mondta –, még Hongkongban vettem, finom munka volt. Néhányszor már megmentettem, ha viharba kerültünk.

Kopogtak a vasajtón.

Különös kinézésű emberke lépett be. Tisztelgett, és várta, hogy megszólítsák. Legalább ötvenéves lehetett, alacsony növésű. Bőre pergamenes, szeme csillogó, mint a menyété. Karikalába, mint a cowboy oknak. Inge ujján egy vastag és két vékony stráf jelezte, hogy altiszt.

– Forbes, munkára kell menned – fordult az emberkéhez Carpena. – Van kedved hozzá?

A menyétképű elmosolyodott. Igen mélyről, fojtottan hangzottak a szavai:

– Rendelkezésére állok, Sir. Akkor megyek, amikor akarja.

Meglátta az asztalkán a nyílvesszőt, de az összetört váza cserepeit is.

– Aki belőtte, érti a csíziót. Én se tudnám jobban. Daniló bácsi érdeklődéssel nézte az emberkét.

– Ez a háncspapír volt rajta – mutatta Carpena. Forbes újból elvigyorodott.

– Ezt is ismerem. Olyan hadüzenetféle, ha nem csalódom, Sir.

Carpena biccentett, Daniló bácsira mutatott.

– Captain Turkovics a barátom. Eltűnt két embere, fel kell kutatni őket.

– Szívesen, uram, mi sem könnyebb. Ittak talán?

– Nem. Eltűntek. Alighanem elrabolták őket. A menyétképű füttyentett.

– Akkor is előkerítjük, Sir.

– így is akarom, Forbes – mosolygott a parancsnok. -Az eltűnés a következőképpen történt…

– Csupa figyelem vagyok, Sir …

Éjfél volt, amikor Daniló bácsi a giggen visszatért a só-nerre.

Már messziről látta, hogy emberei a fedélzeti lámpa alatt ülnek és beszélgetnek.

– Derék fickók – morogta. – Tudni akarják, milyen hírt hozok. Senki sem pihent le.

Amikor meghallották az evezők csapódását, mind a kormányfél oldalára álltak.

– Hahó, *Jadran!* – kiáltotta fojtottan a Srác, amire ezúttal valóban nem volt szükség.

– Ahoy! – hallatszott Sottomarina mély hangja. A gigg a hajóhoz ütődött.

Pedró elkapta a kötéllétrát, feszesen tartotta. Daniló bácsi felkapaszkodott a fedélzetre. Abban a pillanatban érezte: valami történt, valami újabb, friss esemény.

– Nos? – tekintett az előtte álló Szevérre.

– Lilian Marochini eltűnt a hajóról! – jelentette Szevér. A közlés annyira váratlan volt, hogy Daniló bácsi nem is

értette,

– Hogyan? … Ki tűnt el? …

– Signore capitano, Bambina eltűnt a hajóról! – hörögte Sottomarina, mintegy kiegészítve Szevér szavait. – Teljesen érthetetlen, hogyan! Corpo di bacco!

– A kicsi gigg a helyén van – mondta Piede.

– A lány holmijai érintetlenek – tette hozzá Szevér.

– Mikor tűnhetett el? – kérdezte Daniló bácsi, és az volt az érzése, hogy elcsuklik a hangja.

– Amikor signore capitano elment, és vacsorázni kezdtünk, akkor vettük észre, hogy Bambina hiányzik – jelentette Sottomarina. – Még azt hittem, elaludt a fokszliban. Corpo di bacco! – üvöltöttem, hol vagy, Bambina?! Végül sehol sem volt, nem találtuk meg. pedig még a raktárakat is felkutattuk!

– Missi eltűnni – sajnálkozott Pedró. – Missit megkeresni, Pedró ígérni.

– Missit én keresem meg! – jelentette ki határozottan a Srác. – Ha belepusztulok, akkor is felkutatom! Vagy lecsalták a hajóról, vagy magától Capriatáék után ment. Van olyan vagány, hogy ezt megtette. De én is vagyok olyan vagány, hogy utánamegyek!

Hirtelen mozdulatot tett, mint aki átveti magát a palánkon, hogy úszva érjen a partra. Daniló bácsi eléje állt.

– Durbin Catalani, megállj! Nem vagyunk olyan bőviben az embereknek, hogy egyik a másik után tűnjön el! Megtiltom, hogy elhagyd a hajót! Ha megteszed, szökevénynek nyilvánítalak, és akkor nem kerülsz egyhamar Európába. „Bambina mindnyájunké. Várjuk meg előbb, milyen hírt kapunk a *Delawar*-ról. Figyeljetek, elmondom, mit végeztem a korvetten, és miféle nyílvessző repült be a parancsnok kabinjába … De előbb nézzünk körül, nem ólálkodik-e valaki pirogáján a hajónk körül!…

… Így torlódnak össze, barátaim, az események, mindmind azért, mert 1945 őszén elraboltak egy embert otthonából. Motopu La Kea ez az ember, akit kerestek, kutattak, és s íme, most azt hiszik róla, hogy meghalt.

Az események száznyi vonala olyan, mint a pókháló. Egyik a másikba kapaszkodik, egyik a másikból ágazik el. A mi eseményeink pókhálóját a Csendes-óceán szövi, a világ legnagyobb tengere, vagy ahogyan sokan mondják: az Élmények Tengere.

A pókháló egyik szálában Sendai Ogimura vergődik, kell hogy megnézzük, milyen körülmények között.

Az eset annyiból is érdekes, mert tudnunk kell már, mit végzett Ibai, a szolga Airikkinél, a zsiványnak

Nos, Ibai mindössze egy üzenetet hozott, ami így hangzott: ha tudok, segítek.

Amikor Ibai az üzenetet elmondta, mélyen meghajolt, és így folytatta:

– Uram, Airikki ennél többet nem mondhatott, és még jó, hogy ezt mondhatta. A rendőrség emberei akkor léptek be a kocsmába, amikor éppen átadtam az üzenetet. Felszólították Airikkit, hogy kövesse őket! Azzal gyanúsítják, hogy összejátszott egy csempészbandával. Szeszt csempésztek, uram. igen nagy mennyiségben.

Ogimura ajkába harapott.

– Így bajosan tud Airikki segíteni. Ibai elmosolyodott.

– Véleményem szerint tud. Hallottam, amikor odasúgta a rendőrtisztnek: mennyi dollár? … Az mondott valamit, mire Airikki azt mondta: jól van, meglesz. Ebből gondolom, uram, hogy számíthatunk Airikkire.

– Meglátjuk – dünnyögte a tengernagy. – Semmi esetre sem adjuk olcsón magunkat, Ibai fiam.

– És a rendőrség, uram, az nem segíthetne? – nézett urára a szolga.

Ogimura dühös lett.

– Bah, a rendőrség! Ki teszi kalodába a fejét, ha van remény a meneküléssre?!

– Így igaz, uram – bólintott Ibai.

Ogimura arca valósággal eltorzult, amikor újból megszólalt:

– Úgy táncolnak, ahogy az átkozott Disznófejű akarja! Rendőrség! Utána hadbíróság az amerikaiak előtt – Új-Gui-neáért, Bon-matszuriért. És a Disznófejű jót nevetne!

A Disznófejű: így hívta magában Pemmingert a tengernagy.

– Uram – dadogta Ibai –, akkor szembenézünk a valósággal. Rám számíthat, uram.

Ibai most újból a régi tisztelettel nézett urára, akit – fénykorában – legalább olyan nagynak látott, mint a mikádót, a császárt.

– Mivel tudjuk, mit várhatunk tőlük – mondta lassan, szótagolva a tengernagy, mint aki önmagát nyugtatja –, van módunk a megelőzésére is. Ismétlem, Ibai, olcsón nem adjuk az életünket!

Fülledt pára szállt fel a tengerről, a Truk-atoll lagúnájába, amikor a Cannery Row, a

konzervgyár mellől elindult Ogimura motorosa.

Pompás haj ócska volt ez a motoros, elsőrangú tarpon vadászhajó. Teste széles, motorja igen erős, oldalépítménye elég magas. Jobbról és balról egy-egy hatalmas rúd lendült ki a vízre: a több mázsás tarpon fékezőrúdjai, vagy mondjuk úgy, hogy horgászbotjai.

A motoros előrészében van a kabin, mélyre süllyesztve, s ebből a kabinból mint valami kilátótorony, emelkedik ki a kormányos fülkéje. A tarpon– vagy delfinvadász oldalt és hátrafelé dolgozik. E két vad akkor csábítható leginkább kapásra, minél gyorsabban száguld a motoros, vagyis minél sebesebben repül a víz színén a csalétek. Ogimura vadászhajóját 80 lóerő vitte 30 kilométeres sebességgel!

A motorost (milyen forgandó az élet) Pemminger ajándékozta még abban az időben, amikor a tengernagy Mikronézia helytartója volt. Akkor sokat járt Ogimura ki a tengerre, mert a lagúna nem alkalmas ilyen halász-vadász útra. A tarpon is. a delfin is a hullámzó, szabad tenger gyermeke, ott érzi jól magát a hullámok hátán, hullámok völgyében.

Cannery Row felől szörnyű bűz árasztotta el az apró öblöt, amikor a motoros megindult A motor kitűnően működött. Ibai kezelte a kormánnyal együtt.

A konzervgyár motorosai akkor vágtak keresztül a lagúnán, a Truk-atoll északkeleti, Ouai 'nevű bejárójától. Ogimura motorosa is arra tartott.

„Tizenegy tengeri mérföld az út – gondolta Ogimura. – Tehát háromnegyed óra. Addig semmi nem történhet.”

Ezzel cigarettára gyújtott, s letelepedett a forgó ülőkéjű székre. Előbb felnézett a magasba, ott látta a dombon palotának beillő házát, a gyönyörű kertet. Eszébe ötlött, hogy vajon látja-e még a házat és a kertet. Ügy érezte, hogy sohasem. Ha sikerül a menekülés, akkor ide már nem jöhet vissza. Az egyedüli cél, amit maga elé tűzhet: haza Japánba. A tudat, hogy még talán láthatja Japánt, némi vidámsággal töltötte el. Búcsúpillantást vetett a házra, ahol annyi évet eltöltött, és a kertre, amit szeretett. Majd körülnézett. Ibai nyugodt komolysággal vezette a motorost. Biztos kézzel irányította el két halászhajó között a tajtékot túró hajócskát.

A motor dörgése minden külső zajt elnyomott, úgyhogy a halászhajók, amikor méltóságteljesen elhaladtak a hajócska mellett, néma szellemhajóknak tűntek.

Ogimura megfordult.

Alig egy méterre tőle, a magas védőkorláthoz támaszkodva, Goldmant látta.

Ravasz, húsos arcán nyoma se látszott semmi feszültségnek. A fülledt idő ellenére is bőrzeke volt rajta, mint amilyet az Aleutákon a légelhárítósok hordtak. Nem kétséges, hogy legalább két lőfegyver lapul a zeke mélyén. A kabinlejáró és egyben a kormány ház fellépője előtt Goldman egyik embere ült a bőrborítású padon. Közömbösen rágta az ánizsos rágógumit, made in USA. Ezen is bőrzeke volt, tehát őt is felfegyverezték. A harmadik pribék, mert hárman voltak, a kabinház tetején ült. Innen mindent átlátott, és így uralta az egész területet. Ennek az embernek nem volt bőrzekéje, helyette egy cipzáras táskára támaszkodott, mint valami párnára. Bizonyára a táska rejtette a gyorslövetű „gengsztergitárt”, ahogy az igen rövid csövű, liliputinak számító géppisztolyt nevezik.

Amikor Ogimura mindezt megállapította, csüggedten tekintett körül. Airikkinek, a zsiványnak nyoma sem volt semerre. Nem látta őt a Cannery Row-nál, a motorosok mólójánál, de a kikötő külső vizén sem. Truk a legkülönösebb atollok egyike Mikronéziában. Igen nagy kiterjedésű korallráma övezi a lagúnát, ez a ráma tele van apró szigettel, mintha gyöngyfüzér volna. Ugyanakkor az atoll közepén több nagyobb vulkanikus sziget emelkedik ki, mint például Tol, Udot, Dublon, Fefán, Uman, Falas és a legnagyobb, a Moen-sziget. Ilyen jellegű atoll alig található Mikronéziában. A motoros több belső sziget mellett haladt el, és Ogimura egyre várta, hogy csak feltűnik Airikki. De Airikki nem volt látható.

– Csodálom önt, Mr. Goldman – kiáltotta Ogimura, hogy a motorzúgáson át eljusson a hangja a közelben levő Goldmanig –, csodálom, hogy ilyen meleg időben bőrzekét hord!

Goldman elmosolyodott, szinte büszkén válaszolta:

– Ez a szokásom. Nem szívelem, ha gyors kanyarnál bevág a víz.

– Látom, érti a tarponhalászatot – kiáltotta előzékenyen a tengernagy.

Goldman rámutatott a kabin előtt ülő emberre. – Én is az vagyok, de a cimborám még nagyobb mester. Ha ő kidobja a horgot, nincs olyan tarpon, amelyik ne kapná be. Majd a szabad vízen bemutathatjuk. Így van, Fred? – üvöltötte a gengszter.

A Fred nevű közömbösen visszaintett. Úgyse hallotta, mit mondhatott a főnöke. Nem is érdekelte.

Ogimura elhallgatott. Amikor Goldman a szabad vizet emlegette, összeszűkült a szeme. A tengernagy tudta, hogy nincs menekülés, de elhatározta, hogy mindent elkövet a menekülés érdekében.

Erős, rugalmas ember volt. Nemhiába úszott naponta. Mérlegelte a helyzetet. Egyáltalában nem lesz nehéz Goldmant átdobni a korláton, ugyanakkor esetleg Ibai végezhet a Fred nevűvel. Sajnos, a harmadik már velük végezhet. Mindenesetre még jóval indulás előtt megállapodott Ibaival, ha azt kiáltja, hogy „amott a tarpon!" – akkor Ibai leállítja a motort, és követi gazdáját a cselekvésben. Természetesen akkor még nem tudták, hogy hány ember jön velük, és hogyan helyezkednek el.

A távolban feltűnt az óceán.

Ouai korallsziget melletti paláson át látni lehetett az előretörő, tarajos, kékesszürke hullámokat. Itt már a lagúna vize is forrt, mozgott, morajlott. Az atoll északkeleti nyílásán át betörő hullámok okozták ezt a szokatlan kavargást.

Ibai rákapcsolt. A propeller vadul beletúrt a hullámokba.

Ogimura összehúzta szemöldökét.

Különös módon ugyanígy tett Goldman is.

Egymásra néztek. Goldman az áldozatát látta Ogimurában, és éppen arra gondolt: rövid idő múlva visszafordulhatnak, és Furba máris jelentheti a főnöknek, hogy a parancsot végrehajtották. Ogimura azt mérlegelte éppen, vajon ebben a helyzetben marad-e vagy sem Pemminger embere. Ha így marad, felkapja, és bevágja a tengerbe. A törőhullámok olyan erősek, olyan magasak, hogy igen valószínűtlen Goldman megmenekülése.

A helyzet feltétlenül érdekes volt. Goldman tudta, hogy végezni akar Ogimurával (és egyben a szolgával is), Ogimura tudta, hogy halál vár reá!

– Rövidesen bedobjuk a horgot! – tátotta a száját Goldman, es hahotázni kezdett.

Ogimura bólintott.

– Rövidesen.

És a korlatra nézett. Ő nem hahotázott, csak elmosolyodott. Amikor megkapta a motorost „Kimitől", a legkedvesebbtől, éppen ezt a korlátot hibáztatták a szakemberek. Alacsonynak tartották. Most éppen ezt az alacsonyságot használhatja majd ki.

Ugyanakkor beleborzongott: talán itt, a Truk-atoll előtt kell neki meghalnia, neki, a híres tengernagynak?!

Felállt. Olyan hirtelen volt a mozdulat, hogy Goldman megijedt. Gyorsan a bőrzeke zsebébe süllyesztette mindkét kezét. Tehát két revolver van nála.

Ibai hátranézett. Már arra gondolt, most ad megállási jelt a tengernagy. Ibai szó nélkül is tudta, hogy az ő feladata lesz rávetni magát a kabin előtt ülő emberre, akit Frednek hívnak.

A feszültség hirtelen olyan nagy lett Ogimurában, hogy cselekedni akart. Bármilyen áron, de cselekedni.

És ekkor észrevette, hogy a bejáró előtt motorbárka lebeg a hullámokon.

Láthatólag a bárkát tehetetlenül sodorták a hullámok.

Halászbárka volt, mint amilyet a rákászok, a gyöngyhalászok és a konzervgyárnak dolgozó vagyonosabb bennszülött halászgazdák használnak.

A bárka pontosan keresztbe állt a bejáróra. Ahogy a tarponmotoros közeledett, úgy integettek a bárkáról egyre nagyobb igyekezettel.

Négy vagy öt ember lehetett a bárkán, derékig meztelen halászok.

Ogimura sasszeme felfedezte közöttük Airikkit, a zsiványt.

Sehol a láthatáron se ember, se hajó!

Ogimura kacagni kezdett. Olyan hangosan, olyan jókedvűen nevetett, hogy Goldman megzavarodott.

Rámeredt a tengernagyra. És volt olyan gyakorlott, sok-próbás zsivány, hogy azonnal felismerje: a madár arra készül, hogy kirepül a kalickából!

A motoros megdőlt. Éles szögben fordult a bárka felé.

– Nem! – üvöltötte Goldman. – Vissza. Nem engedem!

De a kormány gyors mozdulatára a hajó oldalhullámot kapott. Megbillent. Goldmant a tehetetlenségi erő a korláthoz szorította. Aki a lépcsőn ült, megcsúszott, veszettül kapkodott, így járt a kabintetőn ülő is. Csak a legnagyobb erővel tudta magát visszatartani, hogy ne zuhanjon a hullámok közé.

Ibai zseniálisan vezetett. Nem várt sem utasításra, semmiféle parancsra.

Airikki, a zsivány kezében puska villant. Mióta az eszét tudta, volt puskája, és úgy bánt vele, mint a pásztorgyerek az ostorával. Oda talált, ahová kellett.

Két hirtelen lövés, és Goldman ráborult a korlátra, a kabintetőn ülő pedig csukafejessel a hullámok közé esett. Pillanat alatt eltűnt a hajó hasa alatt.

Ibai levette a gázt. A hajó tovább vágtatott, de Ogimura és Ibai rádobta magát a Fred nevű pribékre, aki nem értette, mi történt, hogyan történt, csak azt látta, hogy Goldman zekéje alól vér folyik, s mellette valaki a tengerbe zuhant.

… Remélem, egy pillanatig sem kétséges előttetek, hogy Mr. Furba hiába várta vissza Goldmant és embereit. Sem őket, sem Sendai Ogimura tengernagy tarponvadász motorosát nem látta az életben soha senki!

Airikki, a zsivány, tiszta munkát végzett.

TIZENHARMADIK FEJEZET

A DOLGOK EGYRE KOMOLYODNAK

Mesébe illő, ahogyan Forbes Jokohama Jimék nyomára jutott.

Ez az apró, fura kinézésű emberke, ha művelődik és színésznek készül, nagy komédiás lett volna. A Mississippi deltájának őserdeiben Forbes megtévesztette a mosómedvét, a vaddisznót, a szarvast… de ugyanígy megtévesztette az embereket is.

Ugyanolyan jó tengerész volt, mint amilyen jó vadász, de ugyanúgy bevált, ha kellett, sofőrnek, tűzoltónak, papnak, finánccnak, rendőrnek, de bankigazgatónak is. Forbes nagy adottsága az átváltozás volt. ösztönösen rátalált a megfelelő mozdulatokra, a megfelelő hangra, hanghordozásra, testtartásra. De ugyanilyen nagy erénye volt páratlan hűsége.

Úgy ragaszkodott Ettore Carpena kapitányhoz, mint a vadászkutya a gazdájához.

Amikor Forbes megkapta a parancsot, hogy kutassa fel Jokohama Jimet és Jerome Capriatát – mert hiszen Lilian Ma-rochini eltűnéséről Daniló bácsi akkor még nem értesült –, Forbes máris tudta, mi a teendő. Tétovázás nélkül vállalta a megbízatást, és ha valaki néhány órával később rámutat a Kapingamaringi-atoll egyetlen bárjában üldögélő, züllött kinézésű alakra, nem ismertük volna fel benne Forbest, a *Delawar* fegyvermesterét.

Ez az alak, csak a vak nem láthatta, nem más, mint lezüllött kikötői csavargó, amolyan hol hajófűtő, hol zsákoló szerepeket betöltő vándormadár. A homlokba behulló haj talán soha fésűt nem látott, a ferdére elhúzódott száj arról tanúskodott, hogy az alkohol delíriuma nem ismeretlen az ember előtt.

Úgy ült a bárszéken, mint aki menten lefordul onnan. Hangja rekedt volt, durva, közönséges.

– Ember, ide egy jóféle keveréket, hé! – kiáltotta a mixernek, amikor belépett vagy inkább bezuhant a küszöbön. – Fene beléd, hé, ide vele!

Hajnal volt, de a bár működött. Működött éjjel ugyanúgy, mint nappal, mint általában a kikötői bárok.

Az egyik asztalnál négy haditengerész kuporgott, a bárpultnál kettő könyökölt. Mind a hatan a *Delawarról* valók voltak. Nem ismerték meg Forbest. Az egyik még rá is kiáltott:

– Fogd be a szádat, nigger!

Forbes szívből örült. Nem ismerték fel azok, akik naponta látták, ráadásul „niggernek” nézték. Ezt is akarta: fél vérnek, színes bőrű kikötői csavargónak mutatkozni. Valamit morgott, ilyesfélét: a dollár mindenkinek dollár!

De azt mégse akarta, hogy tettlegességre kerüljön az ügy, mert az amerikai tengerészeknél könnyen ment az ilyesmi 1945-ben. „Nagy fiúk” voltak a Csendesen, meg kell adni.

Ezért Forbes eltűrt egy-két megjegyzést, magába húzódott és – figyelt.

Hajnal volt, fülledt átmenet az éjszakából a reggelbe.

A moszkitóhálókon át alig jött be levegő, a cigaretta- és pipafüst ködössé, fátyolossá tette a látást. Forbes morgott, ivott és szundikált. Látszólag szundikált. Valójában körülszimatolt mindent és mindenkit.

Az ötlet jó volt, hogy idejött. Tudta, minden kikötőhelynek, még a legkisebbnek is, van söpredéke. És ez a söpredék éjjelre behúzódik a bárokba, a kocsmákba. Mivel Weruán bár volt, ezek az emberek itt ittak, szórakoztak. Itt kártyáztak, mahdzsongoztak, kockáztak. Ezek a csendes-tengeri bárok mások ám, mint az általunk ismerteik! Inkább lebuj oknak lehetne nevezni, ahol még az sem okoz különösebb feltűnést, ha valaki lefekszik a padlóra, és ott elalszik. Legfeljebb rálépnek, nagyobb zavar nem történhet.

Werua bárja – ha szabad így hívni – vérbeli „csendes-tengeri bár” volt. Több rejtélyes

helyiségből állt, amelyekről bajosan lehetett tudni, hogy ivóhelyek ezek vagy bűntanyák. Forbes előbb az előtérben telepedett le, itt szemlélődött, szimatolt. Később, amikor úgy érezte, hogy megszokták és elkönyvelték mint züllött iszákost, sőt „niggert", feltápászkodott, s néhány sikertelen tántorgás után mégis megindult a belsőbb helyiségek felé.

Már a második helyiségnél eléje állt egy férfi. Hogy milyen náció lehetett, azt bajosan döntötte volna el bárki is. Kinézett kínainak, de japánnak is, filippinónak, sőt malájinak. Rossz angolsággal szólt, Forbes pedig még ennél is rosszabb angolsággal felelt.

– Mit akarni? Kicsoda küldeni tiedtéged?

– Küldeni nem küldeni – dadogta Forbes, és igyekezett minél részegebbnek, tántorgóbbnak feltűnni. – Főnök mondani, jönni ide, munkára jönni!

Az őr – elvégre mint nevezzük? – meglepődött.

– Főnök mondani? Milyen főnök?

– Főnök: főnök, tied főnök – vigyorgott Forbes, és megveregette az előtte álló arcát. – Jó gyerek lenni tied arc. Jó gyerek. Tied főnök mondani, munkát kapni szegény nigger.

Néha egy szó elég arra, hogy az ember elrontson valamit. De arra is elég, hogy kijavítson. Sőt, arra is elég, hogy rejtélyes módon, de belecsatlakozzék valamibe, amiről nem is tudunk, holott pontosan azt az egyvalamit kellene tudni.

A „főnök" szóra már felfigyelt az ember, a „szegény niggerére még inkább.

Forbes, iszákos és együgyű alakhoz méltóan, bambán vigyorgott, és azon volt, hogy behatoljon a helyiségbe.

Egyszerre csak észrevette, hogy az őr félreáll, még tuszkolja is, és csak ennyit mond:

– Menni főnökhöz, szólni neki.

Carpena kapitány fegyvermestere, hogy összeszedje magát, a világ leglassúbb mozdulatával cigarettát kotort elő a nadrágzsebéből, majd öngyújtót, és végül rágyújtott.

Amit látott, meglepte, de hát ebből a meglepetésből annyit sem vett észre senki, mint a hangya a harkály kopogásából.

A füst még az előző helyiségénél is nagyobb volt, de kesernyés, édeskés, fojtó. Forbes behunyt szemmel is tudta, mit jelent az édeskés szag.

Ebben a helyiségben vagy a mellette levőben ópiumot szívtak!

Nyersfából tákolt asztaloknál félmeztelen, izzadt bőrű férfiak ültek. A középen lelógó lámpa csak halvány fényt vetett a helyiségre, oly nagy volt a füst.

Itt, a halvány világításban tűnt fel erősen, mennyire nagy méretű a japán „beütés" Kapingamaringi lakosaiban. Méghozzá ópiumszívó japánok?

Igaz, akik az asztaloknál ültek, nem szívtak ópiumpipákat, hanem kockáztak, méghozzá szenvedélyes kiáltások között. De Forbes belátott a következő helyiségbe, és onnan fekvő alakok árnyai tűntek elő. Az édeskés füst is onnan áramlott elő.

Egy kéz nehezedett a vállára, és tiszta angolsággal szóltak hozzá: – Mit keresel itt? És tudod a jelszót?!

Forbes nem is nézett a beszélőre. Úgy felelte széles, részeges gesztussal:

– Szegény niggert hagyni békén. Szegény niggert. Keresni főnök,, adni munkát. Szegény niggernek.

Az asztalnál ülők nem is néztek Forbesre. Kockáztak tovább. Aki megszólította, félrehúzta. De a hangja enyhébb volt, majdnem barátságos.

– Honnan való vagy?

– Szegény nigger lenni Afrikából. Durban, érted, lenni onnan Durban.

– Jól van – bólintott a kérdező, aki igen fiatal ember volt és japán. – Mikor kerültél ide a szigetre?

– Szegény nigger nem tudni. Szegény niggert kidobni hajó, hajó lenni *Borneo gyöngye.* Kapingamaringin kidobni. Szegény nigger kérni inni, keresni főnök.

És ezzel, mint aki teljesen meg van elégedve magával és a világgal, letelepedett az egyik

asztal mellé.

– Kérni inni!

Majd egy kis szünet után megint hozzátette:

– Kérni főnök.

A fiatal, japán elmosolyodott. Látszott rajta, hogy valami miatt mintha örülne ennek a találkozásnak.

– Várj, szólok a főnöknek – mondta és eltűnt. Forbes látta, hogy átment a másik helyiségbe.

„No – mondta magában Forbes –, most jön az, ami még nem volt!" A legokosabbnak azt találta, ha úgy cselekszik, mintha szundikálna. Krákogott, köpött – mit sem törődve azzal, hogy kire vagy mire köp –, és dühösen morgott. Hogy a szegény niggerrel nem törődik senki, hogy a szegény nigger isten elhagyott gyermeke! Ha valaki gyanakodott, most ez a gyanakvás is megszűnhetett. Oldalt dőlt, rákönyökölt az asztalra, kilökte az egyik játékos kezéből a kockás-poharat, és ráborult az asztallapra.

Úgy tett, mintha elaludt volna. Ha valaki így viselkedik Marseille, Amszterdam, a londoni Soho, a hamburgi Sankt Pauli valamelyik lebujában, azt a legjobb esetben leütik. A legrosszabb esetben kést eresztenek bele. Singapore-tól keletre az ilyesmi fel sem tűnik.

Így Forbes csak annyit érzett, hogy egy erős könyök nagyot üt a bordái közé. Erre még inkább suttoghatta a szegény niggert!

Nem kellett semmi különösebb talentum ahhoz, hogy megállapítsa: ezek az emberek tengerészek. Részben japánok, részben vegyes mikronéz-japán keverékek. Nem halászok, nem gyöngybúvárok, hanem tengerészek. Elárulta a kezük, a karjuk, még inkább a beszédük. Bár a kockajátékon kívül másról nem került szó közöttük, de a játék hevében, pénzszerző izgalmában elkeveredett egy-egy szó, ami bizonyította tengerész voltukat. Azt azonban az eltelt néhány perc alatt Forbes nem tudta megállapítani, milyen hajóról lehetnek, és honnan származnak: Japánból vagy a szigetekről?

Mert mindössze néhány perc telt el. és máris megszólalt az előbbi fiatal japán:

– Kövess, a főnök látni akar.

Forbes nehezen, morogva, dünnyögve feltápászkodott, és a vadász higgadtságával, de mégis a vadász nyomkereső izgalmával követte a fiatalembert.

Olykor megtántorodott, nekivágódott asztalnak, ajtónak, belebotlott egy fekvő emberbe. Erre kapott egy kiadós rúgást, más nem történt. Forbes ezt a rúgást is megelégedéssel nyugtázta. Jól játszotta szerepét

– Szegény nigger lenni…"

Átdülöngélt az ópiumszívók helyiségén, majd egy raktárszerű valami következett, ahol mindössze ócska olajmécs adott némi fényt.

– Lépj be – taszította előre a szegény niggert a japán. Forbes megbotlott a küszöbben. Erős fény fogadta. Most

nem is 'kellett mórikálni, annyira hirtelen jött a fényesség, szemben az eddigi állandó félhomállyal.

– Mit akarsz tőlem? – hallotta a sarokból. Forbes tántorogva a hang irányába fordult.

– Lenni szegény nigger …

Vékony, sápadt képű, ösztövér figura volt az illető, kopasz fejjel, madárképpel, hegyes orral.

Hangja olyan vékony volt, mintha gyerek beszélt volna.

Forbes egy pillanatig, de csak egy pillanatig megingott a szerepében, és majdnem elárulta magát a meglepődéstől. Ez lenne a főnök? Márpedig nyilván ez a főnök, az ismeretlen, titokzatos, eddig még talán nem hallott banda feje. Forbes szíve erősen kalapált. Ilyesmit csak a kincskeresők éreznek, amikor úgy vélik, hogy elérték az eltűnt aranyládát, vagy az elefántvadászok, amikor nyomára jutottak a keresett kapitális agyarú bikának.

Forbes minden idegszálával azon volt, hogy ne árulja el magát. Tudta, érezte, ha ez a „főnök”, akkor az illető nagyon, de nagyon príma, ravasz, sok tapasztalattal rendelkező fickó lehet, olyan valaki, akit nem könnyű átejteni.

A madárképű nem volt más, mint az általunk ismert Mr. Cimarron, a *Kobra* kapitánya, a zsoltárokat éneklő, bibliás ember. Vizsgálódva nézte Forbest.

– Lenni szegény nigger … kérni munkát… kérni…

Ha valakinek nincsen olyan óriási gyakorlata, mint” ennek a volt prém vadásznak, az a valaki a jelen esetben hibát hibára halmozott volna. A vizsgálódó tekintet mindig zavaró, különösen akkor, ha múlnak a percek, és az illető egy szót sem szól. Ebből is érezte Forbes, hogy a főnök nehéz eset, tudja, mit csinál.

Forbes elhúzott szájjal, bambán röhögött, megvonta a vállát, mint aki azt mondja, ha nem szólsz, hát majd csak megszólalsz, és dünnyögve, röhécselve cigarettát kezdett sodorni.

Valóságos művészet volt az, ahogyan Ettore Carpena embere bebizonyította, mennyire nehéz a részegnek cigarettát sodornia. Cimarron is bűvkörébe került ennek a különös játéknak. Rámeredt Forbes tétova, görcsös, remegő kezére, és mint a futballdrukker, várta az eredményt. Végül is a papír, a dohány kiesett Forbes kezéből.

– Szegény nigger!

Cimarron fellélegzett, a japán is.

– Itt egy csomag cigaretta, tedd el – hallotta Forbes a madárképű hangját, amikor azon igyekezett, hogy térden állva felkotorja a lehullott cigarettamaradványokat. – Hagyd azt a szemetet, és ülj le.

Forbes feltápászkodott és leült. Erősen a szék szélére, ahogy nagy emberek előtt illik. Bambán rámeredt Cimarronra.

– Szegény nigger kérni munkát… Cimarron a japánra nézett, az vissza Cimarronra. Majd Cimarron bólintott, és odaszólt a japánnak:

– Hívd be Teránt. Forbes rövid időre egyedül maradt a főnökkel. Heherészve kinyitotta a cigarettás csomagot, élvezettel rágyújtott, és megelégedetten rákacsintott az ajándékozóra. Nincs az a New Orleans- néger dokkmunkás, aki jobban csinálta volna.

– Dél-afrikai vagy?

Forbes közömbösen bólintott, élvezve a cigaretta aromáját.

– Durban. Lenni csúnya város …

Hatalmas alak állt mellette. Forbes megborzongott.

Ismerte az ilyenféle típusokat. Ezekből lettek a régi időkben a legkitűnőbb bálnavadász szigonyosok, s ezekből a legprímább kidobóemberek bárokban, kocsmákban, lebujokban.

A főnök, vagyis Mr. Cimarron rámutatott Forbesre. Nem angolul, hanem japánul szólt az óriáshoz, aki – mint hallottuk – Terán volt, Motopu La Kea és Naumó elrablója.

– Használhatjuk? – kérdezte.

Terán hosszasan vizsgálta az előtte gubbasztó embert. Ez a Salamon-szigeti vadember, ez az őslényszerű óriás nem válaszolt azonnal. Elnézte Forbest, nem sietett a véleményével. Végül kijelentette:

– Használhatjuk.

Forbes közömbös tekintete – amit különben is a cigarettásdoboznak szentelt – nem árulta el, hogy legalább olyan jól beszéli a japánt, mint a főnök és a Terán nevű atléta.

– A célnak teljesen megfelel – mondta Cimarron. Az ősember megrázta hatalmas, göndör üstökét.

– Ha úgy gondolod, uram, te tudod jobban. Cimarron ekkor Forbeshez fordult.

– A neved? Hogyan hívnak?

– Lenni Miller … szegény nigger mind lenni Miller.

– Okmányod van ?

Forbes bánatosan megrázta fejét.

– Lenni nincs … elvenni *Borneo gyöngye* kapitánya. Lenni kapitány gazember…

Cimarron ránézett Teránra, mint aki azt mondja: ha nincs papír, hát akkor nincs papír. Intett.

– Állj fel, Miller! Leszerződtetlek. Vászonzubbonya zsebéből előkotort három húszdollárost.

– Itt van, tedd el. Ez az előleg. A többit majd Terán megmondja neked.

A madárarc elmosolyodott. Halkan dúdolni kezdett egy zsoltárt.

Forbes arcára mennyei öröm ült a dollárok láttán,

– Kapitány jó ember … szeretni niggert! Terán intett.

– Gyere utánam!

Eddig Forbes nem vette észre, hogy a mögötte levő falon függöny lóg, a függöny mögött ajtó nyílik. Az ajtó sötét folyosóba torkollik, s a folyosó olyan hosszú, mint a nagy teherhajók raktárfolyosója.

Ha ezt az utat valaki elmeséli, nem hitt volna neki.

Maga elé idézte a bárt vagy inkább kikötői lebujt, a külsőleg egész jóképű épületet több más épület szomszédságában. Mindegyik úgy készült, ahogy itt a szigeteken építkeznek: lapos tetővel, korallhomokból kevert habarccsal besimítva, széles tornáccal a nap heve ellen. A bárt arról lehetett megismerni, hogy nappal már messziről látszott a „A királynő koronája” feliratú tábla, éjjel pedig akkora vörös lámpa égett a háztetőn, hogy nemcsak a tenyérnyi éjjeli lepkék csábultak oda, de Kapingamaringi minden szigetének összes szomjas embere is.

Ellenben azt mégsem hitte volna Forbes, hogy a bárból ajtó vezet egy aknába, vagyis a folyosóba, és a folyosó olyan hosszú, hogy a végét nem lehet látni. Nem hitte volna. Pedig így volt.

A folyosó rejtélyes módon világítást is kapott. A levegő fülledt, pállott volt, ami azt bizonyította, hogy elég mélyen lehet a föld alatt.

Mindössze egy helyen látott oldalajtót, különben sehol semmi nyomát nem vették észre annak, hogy a folyosónak más szerepe is lett volna, mint a bárt összekötni *valamivel*.

Forbes volt annyira okos, hogy tudta: a japánoknak volt idejük rá, hogy Mikronéziában, a rengeteg szigeten, kiépítsenek számtalan védelmi állást, megfigyelő rejteket, eldugott rádióadóállomást, amely még akkor is működött, amikor a szigetet (vagy szigeteket) elfoglalták. Tudta, hiszen tapasztalta, hogy akadtak épületek, amelyek az amerikaiak behatolásakor robbantak fel. Voltak a partokon elhagyott hajók, lagúnaszegélyen összerogyott repülőgépek, amelyekre ugyanez a sors várt. És voltak bőven falvak, ahol eltűnt egy-egy „ami” katona, aki egyedül merészkedett ki a falu szélére.

A volt trapper arról is tudott, hogy van valahol egy támaszpont, amit eddig nem sikerült kikutatni. Azt természetesen nem sejtette, hogy Carpena parancsnok és a *Jadran II* kapitánya ezt a támaszpontot keresi.

Forbes, dülöngélve követve az óriást, egyben biztos volt: vagy egy korszerű kalózbanda szállása „A királynő koronája”, vagy pedig egy titkos japán katonai csoport búvóhelye. És ez a banda vagy katonai maffia rabolhatta el azt a két tengerészt, akit neki kell megtalálnia.

Így Forbes kettőzött figyelemmel haladt a föld alatti folyosón. Persze játékához méltóan dülöngélt, káromkodott, ha nekiütődött a falnak, de megelégedetten is dünnyögött, kihangsúlyozva a „derék jó kapitányt, ki szereti a niggert”.

– Szegény nigger látni rosszul – lihegte, és nekivágódott a falnak.

Terán megállt és visszafordult. Úgy nézett hátra, mint aki kést ránt, és belevágja a mögötte jövőbe.

– Nyisd ki a szemed, és gyere! – mordult Forbesre, és rávicsorította a fogait.

A tompa, félhomálynak is alig nevezhető világításban Terán tekintete nem volt megnyugtató. Forbesnél semmi védőfegyver. Szokásával ellenkezett, hogy kalandos útjaira ilyesmit vigyen magával. Ha most ez az emberszörnyeteg rátámad, percek alatt végezhet vele.

Forbes mégsem ijedt meg.

Kacsázó járással követte az óriást. Oka volt annak, hogy egy pillanatra igyekezett megállni. Egy olyan csapóajtófélét látott, amivel az egész folyosót el lehetett zárni.

Földet dobnak eléje, és akkor az avatatlan azt hiszi, hogy vége a föld alatti útnak.

Jó tudni, hogy ilyesmi is van – mondta magában Forbes.

És ekkor jött a meglepetés. A *Delawar* fegyvermestere hirtelen azt érezte, hogy vaslemezen jár. Évek óta hadihajón élt, megszokta, hogy a nap java részén vaspadozaton, vasfedélzeten jár. Most hirtelen az ismerős döngés követte lépteit.

Néhány pillanat, és máris tudta, hol van.

Egy hadihajó belsejébe ért!

A meglepetés valóban nagy volt.

Forbes agya gyorsan, kitűnően működött.

A ferde helyzetből (mert a folyosó ferde volt), a mozdulatlan, merev állásból és abból, hogy a padozatot nem borította vastag kókuszszőnyeg, Forbes tudta, hogy egy hajóroncs belsejében jár.

Rengeteg, ilyen hajóroncs hevert mozdulatlanul, örök enyészetre vagy szétszedésre ítélve a Csendes-óceán különböző szigetein.

Többnyire a partraszállásoknál feneklettek meg, vagy kerültek a fövényre, ha súlyos sérülést kaptak, és a vezénylő tiszt jobbnak látta a teljes elsüllyedés helyett kifuttatni a hajót. Az amerikai hadihajók – főleg rombolók, korvettek, kisebb fregattok és nagy testű vagy közepes partraszálló bárkák – zuhanó repülőgépek áldozatai voltak. A japánok értették a módját a zuhanórepülésnek, és az sem tartozott a ritkaságok közé, hogy a biztos célzás érdekében a pilóta gépével együtt rá vágód ott a célra. A japánok hadiegységei – leginkább a nehézcirkálók, a repülőgép-anyahajók, a rombolók a nagyobb és hatékonyabb amerikai flottacsoportok, flottillák tüzérségi össztüzének csapásai alatt pusztultak el.

Ezek a hajóroncsok ott rozsdásodtak a trópusi napon; ami mozgatható volt, azt elvitte a lakosság, ami nem – az maradt, sok esetben mindmostanáig– ott, ahol örökre megroggyant a hadihajó.

Kapingamaringin több ilyen hajóroncs hirdette a háború tragédiáit.

De ez a hajóroncs különlegesség volt. Forbes mindjárt tudta, hogy a roncs kifelé csak díszlet, valójában komoly feladatot tölt be.

Forbes azonnal tudta azt is, hogy japán romboló belsejében jár.

A folyosó teljesen kivilágosodott. A sötétre festett páncélfalak és a falakon néhol látható jelek elárulták, kik voltak a megfeneklett hadiegység valódi gazdái.

Forbes kitűnő, rugalmas eszére vallott, hogy azonnal tudta azt is: legalább 2500-3000 tonnás romboló belsejében jár. A hosszú lőszerfolyosó *– mert itt jöttek be – ezt bizonyította. Majd nagy hirtelen éles fény csapott a szemébe. Terán egy vasajtót nyitott ki.

A gépház galériájára értek.

Néhány méterre alattuk csobogott a víz. A valamikor pompás turbinamotorok rozsdásan vagy részeikre hullva ásítottak az alvilági magányban.

Terán az oldalsó vaslétrához lépett. Intett.

– Menj előttem!

Hangját kongva to va vitte a gépház kietlen üressége. Fent a magasban, az úgynevezett ágyúfolyosóról megnyílt egy ajtó.

Erős hang kiáltotta japánul:

– Hé, kijön?!

Terán nem is nézett fel, csak tuszkolta Forbest, hangját azonban ide-oda lökte a gépház szögletes fala:

– A főnök első tisztje és egy szolga!

„Ejnye – mosolyodott el mászás közben Forbes –, szolga vagyok!”'

Persze mászott felfelé, de arról sem feledkezett el, hogy időnként megcsússzon, lábai belegabalyodtak a vaslétra fokaiba. Avatatlan számára ijesztő látvány lehetett volna Forbes artistamutatványa.

Terán, aki mögötte jött, átkozta a részeg niggert.

Végre felértek.

Itt egy őr állt, hasonló azokhoz, akikkel a bárban találkozott.

Japán volt. derékig meztelen és bátor tekintetű.

Forbes úgy tett, mint aki teljesen kimerült az úttól. Nekitámaszkodott az ágyúfolyosó vasfalának, öklével törülgette a verejtéket. Bambán vigyorgott.

– Lenni szegény nigger … hová kerülni? …

Terán félrehívta az őrt. Annyira halkan, súgva beszélt vele, hogy Forbes egy szót sem értett. „Miért kell így beszélni? -gondolkodott Forbes. – Abban biztosak, hogy japánul nem tudok: akkor most miért suttog a Terán nevű vadember?"'

Az őr mosolygott, majd Forbeshez fordult és végignézte. Bólintott, intett, mintha azt mondta volna, hogy jó, nagyon jó.

Terán továbbment. Forbes követte.

Az ágyúfolyosó végén újabb őr következett.

A rozsdás ajtó kinyílt. Előttük ott volt az előfedélzet a megdőlt parancsnoki d ékkel, toronnyal. Mindez ferdén, csámpásan, de hát az ilyesmi hajósember számára nem okoz nehézséget.

Egymáshoz közel két romboló futott itt partra. A két hajó valósággal öblöt alkotott. Hogy miért jöttek ide a hajók, azt jól látni Kapingamaringi térképén. Werua északkeleti részén, tehát a passzátszél irányában, érdekes alakulásként a megszokott korallszegélyt, a Coral Reefnek nevezett természetes sáncot még egy ilyen ráma övezte. A két sánc között lagúna-szerű tó keletkezett. Ez a különös sánc, amely feltétlenül régebbi, mint a második, a belső sánc, körülbelül másfél kilométer hosszú. Dagály idején mély járatú hajók is átjöhettek a „küszöbön". A két romboló nyilván itt bújt meg. Ideális hely volt háború idején.

Forbes úgy tett, mint akit semmi sem érdekel.

Holott ha csodálkozva felkiált, akkor se lett volna különös ez a megnyilvánulás.

A két partra futott, külsőleg erősen roncsnak tűnő romboló között két hajó horgonyzott. Az egyik a mi régi ismerősünk, a koszos *Kobra* motorhajó, a másik egy hasonló értékű, de talán mégsem annyira elhanyagolt úszó egység: a háborúból kimustrált tankhajó.

' Ez a tankhajó közvetlenül a *Kobra* mellett horgonyzott, és a rombolóból kivezető vastag tömlő azt bizonyította, hogy vagy a tankhajó vesz fel motorolajat, vagy a tankhajó szivattyúzza át raktárának anyagát a rombolóba.

A két hajón nem lehetett látni egyetlen lelket sem.

Terán a megdőlt parancsnoki hídról átmászott a *Kobrává.* Utánaballagott Forbes is.

Forbes szorongást érzett.

Hirtelen úrrá lett rajta egy érzés: menekülni!

Menekülni, amíg nem késő. Szerencse, hogy az átmászás igyekezetében Terán háttal volt, különben a jó szemű délszigeti gyanút fog. Forbes megállt, visszafordult, és a csapóajtó felé nézett. A romboló tatja magasra emelkedett a parton. A légelhárító ágyútorony kiszakítva tátongott. Mögötte kó-kuszpálmák magasodtak. A romboló alatt ott volt a titkos folyosó, amely a bárhoz vezetett.

Forbes abban a pillanatban érezte, hogy kutyaszorítóba került.

A fedélzeti ajtó kinyílt, és azon az úton, amerről Teránék jöttek, özönleni kezdtek a félmeztelen alakok.

Forbes átmászott a *Kobra* fedélzetére. Onnan a tankhajóra.

– Itt leszel hajógépész – mondta Terán, és rámutatott a hajóra. – Az olajtankokat és az adagolót kezeled. Hiányunk van emberben. Te igen jól jöttél.

Dagály volt. Nagy hullámokat vetve rohant a lagúnában a víz.

A két hajó egymáshoz ütődött. A rombolók mozdulatlanul feküdtek. Félig a parton.

Feltűnt a madárképű „főnök” is. Vele együtt még háromnégy fehér bőrű ember.

Terán a hajó orrába mutatott.

– Ott a fekhelyed. Találsz majd pokrócot. A vad arc még vadabb lett, hogy nevetett:

– Pénzed bőven lesz, de a hajót elhagynod nem szabad. Ha megtennéd, az első ember, aki meglátja – lelő! Megértetted?!

Forbes elvigyorodott.

– Szegény niggernek kelleni pénz. Sok pénz!

– Megkapod – bólintott a délszigeti, és odaszólt egy olajos képű japánnak, aki megjelent a gépház ajtajában: – Itt a segítséged, tanítsd be. Nigger. Millernek hívják.

Ezzel nevetve nézett a motorhajóra.

Több félmeztelen, de fegyveres ember két magas férfit terelt át a tankhajóra.

Forbes abban a pillanatban tudta, kik ezek a férfiak.

A *Jadran II* eltűnt tengerészei!

Karjuk hátra volt kötve.

Forbes megtalálta tehát a keresetteket. De ugyanakkor önmaga is úgy érezte, méghozzá joggal, hogy fogoly. Ha vízbe ugrik, utánalőnek. Szabadulni nem lehet. Bízott hagyományos szerencséjében és abban, hogy ok nélkül semmi nincsen, hogy megnézte magának a két longászi tengerészt, azonnal látta, hogy jóféle fickók. „Ezekkel végrehajtunk még néhány haditettet!” – vélte Forbes, és bambán rávigyorgott a két emberre, akiket előtte vezettek el.

– Te is akkor születtél, amikor anyád ördögökkel álmodott! – szólt rá Jokohama Jim. – Láttam már nálad szebb pofát is!

Így kezdődött az ismeretség Jokohama Jim, Jerome Capriata és Forbes között.

A kínos csak az volt, hogy a *Kobra* és a tankhajó percekkel később felszedte a horgonyát. Megjött a dagály, amire Cimarronék vártak. Mind a két hajó Kapingamaringi titkos rejtekében felvette az üzemanyagot, amit a rombolókban tároltak Bon-matszuri számára. Bon-matszuri olaj nélkül nem tudott létezni. Az olaj volt a titkos támaszpont éltető eleme.

Innen, Kapingamaringiról látták el olajjal a támaszpontot, s vele együtt a tengeralattjárókat, vagyis végül már csak a *Nikkót.* Bon-matszurit tartania kell – így szólt Ogimura és Pemminger parancsa. A *Penguin* kirablását követte egy újabb hasonló eset, a *Holiday* nevű postahajó megállítása és kifosztása. A *Holiday* ugyanúgy eltűnt a tenger színéről, mint à *Penguin!* Dőlt a pénz Pemmingerhez, és jöttek a munkások a bányákba, Palau szörnyű poklába. A banda pompásan működött. Bon-matszuri kifogástalanul tartotta magát.

Már régen kint járt a két hajó, a *Kobra* és a tanker a tengeren, amikor Ettore Carpena parancsnok odafordult segédtisztjéhez, Owen hadnagyhoz.

– Forbes nem érkezett vissza?

– Nem, Sir, Forbes még nem jelentkezett.

Carpena az órájára nézett. Délután hat óra volt. Közel húsz órával ezelőtt adta ki az utasítást a fegyvermesternek, hogy kutassa ki az eltűnt két tengerészt. Aztán tudomást szerzett arról is, hogy a sónerről még egy személy eltűnt, Lilian Ma-rochini, a matróz. Eltelt húsz óra, és Forbes nem jelentkezett.

– Owen – mondta Carpena –, közölje az őrség parancsnokával, hogy minden nélkülözhető emberrel partra szállok. Átkutatom a szigetet. Egyben hívassa át a sóner parancsnokát,

– Kérem – bólintott Owen, és feszesen tisztelgett.

Már fordult, hogy kilép a kabinból, amikor félrerántotta a fejét. Valami elsüvített a füle mellett, és erős csattanással a kabin falnak vágódott.

Onnan a kecses kis íróasztalra esett. Hegye belefúródott a bőrmappába.

– Nyílvessző, Sir! – dadogta Owen. – Talán mérges is!

Carpena közömbösen vette kezébe a nyílvesszőt. Ugyanabból a fából készült, mint az előző. Hegyét halcsontból faragták. A tollas irányítóvég között apró háncstekercs.

Carpena ránézett a hadnagyra, csendesen mosolygott.

– Ellenfeleink így leveleznek velünk, Owen. No, nem baj. Igyekszem minél előbb válaszolni. Kérem tehát, hívassa át a sóner parancsnokát. Intézkedjék, hogy a tengerészkatonák teljes hadifelszerelésben legyenek.

Owen tisztelgett. Carpena felállt. Belenyúlt a keskeny szekrénybe. Elővette revolverét, és felcsatolta. Ennél több fegyvert soha nem vitt magával.

Egy pillantást vetett a kikötőre. Az ócska, jelentéktelen deszkapier mögött ott húzódott a part. A parton néhány raktárépület, mögötte fák, bozótos.

Könnyű onnan ügyes nyilazónak becélozni a kabinba, állapította meg Carpena parancsnok.

És soha nem érezte még olyan biztonsággal, mint most, hogy Turkovics kapitánnyal megtalálják a titkos támaszpontot. Akkor pedig, akár tetszik, akár nem a Pentagon urainak – leleplezik Pemminger üzelmeit.

Hallotta, hogy elindul a korvett motorcsónakja, és ugyanakkor bakancsok dobognak az előfedélzeten.

A motorcsónak a sóner kikötőhelye felé rohant. A tenge-részkatonák partraszállásra készülődtek.

Carpena parancsnok lehangolva gondolt arra, hogy Forbes még nem jelentkezett. Legkedvesebb, legjobb embere Forbes. Úgy érezte, itt az ideje, hogy felkutassa. Évek óta vele van, de még soha nem történt, hogy idejében ne tért volna vissza megbízatásából.

Ahogy kilépett a parancsnoki hídra, elvakította szemét a nap. Néhány percig a hídkorláton nyugtatta kezét, majd lenézett az előfedélzetre. Ott sorakoztak emberei könnyű ingben, bokánál elszorított nadrágban, rohamsisakkal, hevederes át-vetőkkel, géppisztolyokkal, övükben kézigránátokkal.

Újból felbukkant Owen.

– Az aneroid erősen esik, Sir – jelentette.

Carpena nem szólt, csak intett. Most sokkal fontosabb valami foglalkoztatta: Forbes. Szerette ezt a derék, ügyes embert. Jó bajtárs volt. „Ha ilyenekből lennének az elnökök, más világ járna dollárországban!” – gondolta, és erre elmosolyodott.

– Motorosunk visszafordult, Sir – hallotta Owen hangját. – Néhány perc múlva itt lesz.

A tengerészkatonák alhadnagya embertől emberig ment. Átvizsgálta a felszerelést.

– Hány millimétert esett, Owen? – nézett váratlanul a hadnagyra.

– Eddig tizenegyet, Sir. Reggel óta, Sir!

Carpena füttyentett. Ez már baj. Komoly vihar közeledik!

… A vihar közeledése a világ minden tengerén izgalmat okoz.

Vihar közeledésekor illő a félelem. Ilyenkor kell megtenni minden óvatossági rendszabályt. Inkább többet, mint kevesebbet.

Az a vihar, amelyik 1945 decemberének utolsó napján a Csendes-óceán nyugati részén végigszáguldott, akárcsak a legtöbb óceáni vihar, egyszerű kis magból született meg.

A viharok ugyanúgy születnek, mint az emberek vagy a növények. Egy kicsi sejt az elindítójuk, egy másik sejt a szülőágyuk. Persze a viharokat elindító sejt többnyire nem más, mint egy egyszerű fuvallat.

Valahol – mendjuk a Marianákon, a Rabló-szigeteken, közel a tropikus zóna határához, Uracasnál – kialakul egy hatalmas, széles „kémény”. A kéményben a megszokottnál is forróbb a levegő, szél semmi sincsen. A tengerészek így mondják: flaute, a szárazföldiek így: áll a levegő. Majd különös módon egyszerre csak inogni kezd ez a kémény. Minden megmozdulása, akárcsak ha tenyerünkkel rányomunk a lavórban tartott vízre, gyűrűket vet,

mozgást idéz elő. Ez már a szél. Ahonnan ellibben a kémény, oda egy másik levegőréteg igyekszik bejutni. De ugyanez történik ezzel a bizonyos másik levegőréteggel is: helyére egy harmadik levegőtömeg – természetesen más hőmérséklettel – akar beférkőzni.

A külső nyomásra és a külső ellenállásra a kémény egyre veszedelmesebb helyzetbe kerül.

Szeretne eldőlni, de még nem képes.

Csak billeg, megdől.

Körülötte s felette felhők tömege képződik.

Egyre feketébbek, egyre sötétebbek a felhők.

Ekkor már egy pillanatig, sem kétséges, hogy a kémény előbb-utóbb eldől, ráborul a ritkább rétegekre, és megkezdődik az elemek tánca.

A sűrűbb réteg addig dübörög, addig morajlik, addig űzi, hajszolja önmagát, amíg végre olyan levegő- és klímazónába kerül, ahol szétterül, elfogy, elenyészik.

De hát addig sok minden történik.

így születik az orkán a Csendesen.

A fő fészek Japán déli részén és a Fülöp-szigeteknél van. Innen indulnak az igazi, kiadós tájfunok. Ezek erősítik fel azután a nyílt vizek vagy a szigetcsoportok felett kialakult, megerősödött „kéményeket”.

Egy ilyen kémény kezdte meg eldőlését a Mariának északi részén, amikor Owen hadnagy jelentette a légsúlymérő és az aneroid esését.

Néhány száz méterrel odébb ugyanezt tette Szevér barátunk, mielőtt csónakba szállt Daniló bácsi:

– Signore capitano, a légsúlymérő erősen esik.

– Lassan?

– Igen, uram. Lassan, de biztosan.

– Minden intézkedést megtenni. Tartalékhorgonyt előkészíteni. Mindent lekötni.

– Parancsára …

Jó néhány száz tengeri mérfölddel északnak, valahol a középúton Truk és Kapingamaringi között, egy magányos ember ugyancsak arra gondolt, hogy kiadós viharra van kilátás. Szevér első tiszt és Owen hadnagy csak a légsúlymérőkre és az aneroidokra volt utalva. Az égen ők még semmit nem láttak. Az ég kék volt, a passzátfelhők báránykásan bolyhosak, fodrosak, fehérek. Egyedül talán a levegőben lehetett érezni a szokott, vihar előtti feszültséget. Ezt a feszültséget néha hat-hét nappal előbb is lehet már észlelni.

De a szigetről már más is látszott.

Marau-il, a Csend hazája közvetlenül a ciklon határán volt akkor, amikor a szigeten élő magányos ember arra gondolt, hogy a készülő csónakot biztonságba helyezi.

Hála Kodai kapitánynak – akinek pusztulásáról Motopu La Kea természetesen semmit sem tudott –, hála emberségének, a szigetre kitett ember a fejsze és a tőr segítségével pirogát készített. Bízott önmagában, tudta, mire képes. Nincs a világnak az a fehér embere, aki egy ilyen lélekvesztőn, néhány kókuszdióval, merítőhálónak való kosárral és egy-két tengeri teknőssel felszerelve, elindulhatna az ismeretlenbe.

Motopu La Kea elindulhatott, természetesen nem minden veszedelem nélkül.

Pontosan tudta, mi vár rá, ha orkánba vagy nagy hullámzásba kerül, esetleg egy kedélyes, férgei miatt dörgölőzni akaró bálnával, óriás cápával akad össze.

De Marau-ilt, bármennyire is szeretett itt lenni, el akarta hagyni.

Különös: Motopu La Kea megszerette a magányos szigetet?

Szerette. Pompás hely volt, óceániai értelemben paradicsom. Ráadásul Motopu La Kea olyasmit talált a sziget elzárt lagúnájában, amit ritkán lelni Óceániában.

Csodálatos gyöngyöket!

Nemcsak az öccse, Harrison volt kitűnő búvár, de annak számított a szigetország hőse, Motopu La Kea is.

Már az első órákban észrevette, hogy ritka zsákmányra számíthat, ha leereszkedik a zárt lagúnában. Különben is a lagúna sok kincset ígért. Ez felvillanyozta Marau-il Robinsonát. Ha hazatérhet – vagyont vihet családjának. Mert bármennyire nagy hős, népe kitűnősége Motopu La Kea – családjával együtt szegény emberek.

Hosszú időn át gyöngyhalász volt, és Marau-il zárt, belső lagúnáját a gyöngyhalász szemével méregette már akkor, amikor meglátta a lagúnát. És nem tévedett. Marau-il még most is megérdemli a ”gyöngyös sziget” elnevezést. Kagylóit – akár szépek, akár nem – a kapzsiság nem gyűjti össze a gyöngyházkereskedelem részére, a zárt lagúna pedig (kevesen tudják!) a legjobb gyöngykagyló nevelő. A gyöngyházembrió nem úgy fejlődik, mint az osztriga, tehát nem az anyakagylóban, hanem a vízben lebeg. A zárt területről nem viszi ki egykönnyen az áramlat az embriót, s így természetes elemében fejlődhet. Kedvenc területe a korallszirt, ide hull le a fiatal kagyló, itt kapaszkodik meg, és itt várja naponta a dagály friss, pezsgő, víztisztító áradását.

Motopu La Kea nagy értékű gyöngyöket talált. Különös, de ezek a gyöngyök adtak az eddiginél is nagyobb életerőt, tettvágyat. Egyre hatalmasabban érezte: haza kell jutnia, haza, a Marshall-szigetekre! ·

Ekkor, csillagfényes éjszakán, elhatározta, hogy pirogát, vendéghajós csónakot épít. Soha nem felejtette el apja, a híres pirogahajós tettét, aki fogadásból a Kwajalein-atollról elhajózott, és ugyanazon a vonalon visszatért Wake szigetéről. Közel ezer kilométeres út, egyszerű csónakon!

Ha megtette az apja, megteszi ő is – döntött Motopu La Kea, és hozzálátott a piroga építéséhez.

Pontosan úgy tett, mint Robinson. Szerencsére talált kidöntött, kiszáradt, de mégis ép testű kókuszpálmafát. Volt baltája, tőre, még kis fűrésze, gyújtója is. Valóban elmondhatta: tűzzel-vassal mélyítette a piroga belsejét.

Hogy hol lehet Marau-il, erre nem talált semmiféle támpontot.

De abban biztos volt, ha nyugatnak hajózik, előbb-utóbb lakott területre jut.

Ismerte a bennszülött hajósok híres vonalrózsa-hajózását, ami nem más, mint annak a felismerése, hogy néhány általuk ismert állócsillag meghatározott viszonyban áll a szigetek helyzetével. A bennszülöttek vonalrózsa-hajózásnak alaphelye az Egyenlítő, vagyis a szigetek egyenlítői fekvése, a tájékozódó pont északon a Sarkcsillag, délen a Dél keresztje, nyugati és keleti irányban pedig azoknak a csillagoknak a pályája, melyek a szóban forgó sziget képzeletbeli égi csúcspontjának közelében vezettek el! Az állócsillagok segítségével alakult ki a vonalrózsa-hajózás elmélete, a legegyszerűbb, de igen józan hajózási forma, ahol az iránytű nem más, mint az északi Sarkcsillag vagy a Dél keresztje, a rózsába pedig beletartoznak az állócsillagok. Mindezt egy rácsra rajzolták rá, középen elválasztó vonallal, ahol a nap legmagasabban áll az Egyenlítővel.

Motopu La Kea ennek ismeretében bízott abban, hogy egy napon mégis búcsút mondhat Marau-ilnek, a kedves szigetnek.

Robinson volt, Robinsonként élt. Még Péntekje is akadt, egy óriási teknős. Ez a lomha, nehéz felfogású állat láthatólag vonzódott „a sziget új lakójához. Utánakocogott, evett a kezéből, és Motopu La Kea kunyhójának közelében tanyázott. A férfi Mamangunak hívta, mert olyan színe volt, mint a középérett kókuszdiónak, a mamangunak.

– Mamangu, mikor jutok haza? – nézett nemegyszer a teknősre, amikor lassú, de biztos munkával vájta a fatörzset, vagy égette a középrészt. – Mikor?

És Mamangu, a teknős, a sárgászöld szörnyeteg összecsapta száját, klapp … ami úgy hangzott, mintha azt mondta volna: rövidesen.

Ilyenkor Motopu La Kea nagyobb kedvvel folytatta a munkát. Szívében düh és gyűlölet égett azok ellen, akik elrabolták, sőt megölték volna, ha nincsen egy szomorú tekintetű tengerésztiszt, Kodai szán.

Naponta százszor és százszor eszébe jutott az otthona, eszébe jutott Naumó, legkedvesebb fia, eszébe jutottak barátai, honfitársai, rokonai, Harrison és Lajure, akiket szeretett. És eszébe jutott Ogimura tengernagy, akit gyűlölt, amióta csak ismerte!

De az éjjel az álom és a tervezés ideje volt.

Amikor feltűntek a csillagok, megkezdte képzeletbeli hajózását. Maga készítette napórája segítségével tudta, hogy mennyi az idő, éjjel pedig a csillagok adták meg az irányt. S mivel a sziget az északi féltekén volt, Motopu, La Kea ugyanúgy látta a Göncölszekeret, a Fiastyúkot, a Venust, a Satumust, a Jupitert, a Kisgöncölt, mint ti, ha felnéztek a firmámentumra.. És a Sarkcsillagot, amely vezet minket az erdőn, ha vadászunk, és vezeti a vándort, ha az égre bízza útját…

Különösen kedvére való volt a napóra. Kimetszett két falapot, derékszögben összetette, ovális időbeosztást rajzolt mind az egyik, mind a másik falapra, és a középrészbe vékony zsinórt erősített. Ennek a zsinórnak az árnyéka az óra mutatója! A fontos, hogy a 12-es szám északnak mutasson.

Motopu La Kea idejében észrevette, hogy orkán közeledik. Mamangu eltűnt. Kievezett a korallsáncra, ott meredt az ég felé.

A kókuszpálmák „sírni” kezdtek. így hívják Oceania népei a pálmáknak azt a különös szokását, hogy szélcsendben – mozognak a levéllegyezők. Kiváltképpen akkor, ha viharra van kilátás.

A patkányok – mert bizony a szigeteken sok a patkány – sivalkodva rohantak hol erre, hol arra … keresték a helyüket, a biztonságot a közeledő vész elől.

A fregattmadarak rikoltozva szálltak.

Nem tartozott a könnyű feladatok közé biztonságba helyezni a pirogát. A csónaktest csak félig készült el, súlyos volt, otromba. De a vihar számára annyi lett volna, mint a falevél, különösen akkor, ha – a ciklon szokása szerint – a hullámok felnyomulnak, és elöntik a szigetet. Ezért Motopu La Kea kerek fahasábokat rakott a készülő csónak alá, és ezekkel a görgőkkel megkísérelte védettebb helyre vonszolni szabadulásának eszközét.

Mindent kihordott a kunyhóból, mert tudta, hogy a Csendes-óceán dühöngő istene, a tájfun (vagy ciklon) leginkább a kunyhókra haragszik. Mikronézia, Melanézia és Polinézia népeinél több mese regél erről a gyűlöletről, aminek az alapja mindössze annyi, hogy a kunyhók gyengék, többnyire fűből, pálmaháncsból és pálmalevélből készülnek, a ciklonok pedig erősek. De hát a néphit ezzel nem törődik, és szépen hangzik egy olyan történet, amely szerint a Dühöngő Isten, Aki A Nagy Vízen Magányosan Él, megirigyelte az embertől a kunyhót, és ezért ott pusztítja, ahol tudja.

Motopu La Kea főleg a kincsnél is többet érő szerszámokat igyekezett megvédeni. A baltát, a tőrt és az apró fűrészt övéhez erősítette. Ha kell, az esetleges szökőár elől felmászik valamelyik fára.

A Csendes-óceán szigetlakói tudják, hogy a ciklon szörnyű munkára képes, és mindent megtesznek a megelőzésére. A viharjelző állomások már jó előre tudatják, mire lehet számítani: merre halad a ciklon, hol dühöng a legerősebben, és a feltételezett irányt is megadják. Rettegve figyeli város, falu és néhány házikós település a ciklon érkezését.

Motopu La Kea a készülő pirogát nemcsak magasabb helyre húzta, mint a partszegély, de pálmarostból maga fonta kötéllel két fához is odaerősítette.

Amikor mindennel elkészült, és úgy érezte, többet már nem tehet, kiállt a sziget északi oldalára, és várta az orkán kifejlődését.

A komor felhők pedig egyre alacsonyabban szálltak. Különös látvány a tájfun jövetele. A passzát keletről nyugatnak fújdogál, még a hullámok is arra haladnak. De az égen, kezdetben igen magasan, egyre feketébb, egyre sötétebb felhők már a ciklon irányából jönnek. Keresztezik a passzát szelét.

Egyszerre csak észreveszi az ember, hogy a felhők szinte a hullámok fölé érnek. Ekkor

bekövetkezik az, amit a hajós-ember szívből utál. A hullámok megbillennek, s az eddigi kelet-nyugati irányú mozgást felváltja a – káosz. Igen, a káosz, amikor is forrongó, fortyogó katlanná válik az óceáni A forgószél lassan halad előre, előbb elküldi követségbe a felhőt és a hullámokat.

A következő jelenés: a csend.

Néha órákig tart, tudnak olyan esetről is, hogy két napig tartott.

Még a kókuszpálmák érzékeny, papírszerű legyezőlevelei sem mozdulnak. Minél tovább tart a csend, a „szívőűr" hatása, annál nagyobb viharra számíthatnak a szigetlakók. Forróság van, fokozódó forróság, ember, állat egyformán szenved tőle.

Motopu La Kea ilyen csendidőben kuporodott ki a partra, hogy elnézze az orkán jöttét. Akkor már kavargott a tenger, annyira, hogy Mamangu is megunta a dolgot, visszajött a korallsáncról, odakocogott az ember mellé, és mintha mondta volna: uram, ebből nagy hecc lesz, meglátod.

Mindenesetre Motopu La Kea megértette Mamangu beszédét, mert ráveregetett végtelenül csúf fejére, mondván:

– Mamangu, szemébe nézünk a Dühöngő Istennek!

Ezt Mamangu megérthette, mert barátságosan hunyorgott, és összecsapta vastag száját, mondván: klapp… így lesz, uram.

Hogy pontosan mikor vette észre a vízen a nagy meglepetést, maga sem tudta pontosan. De észrevette. Tengerhez szokott, gyakorlott szeme a tajtékos hullámok felett és a komor felhők alatt fekete foltot vett észre. Más ember nem látja meg, vagy ha meglátja, a legjobb esetben madárnak véli a távoli feketeséget.

Pedig a folt még olyan távol volt, hogy nem madarat, de egy jól hizlalt disznót se lehetett volna meglátni abban a távolságban. Motopu La Kea tudta, hogy hajó közeledik a sziget felé!

Testét hirtelen remegés fogta el, s percekig olyan gyengének érezte magát, hogy guggoló, figyelő helyzetéből nem mert felállni.

Ki jöhet a hajón: ellenség vagy barát?

És egyáltalában: hátha mégsem hajó?!

A látvány annyira gyors, annyira váratlan volt, hogy nem tudta eldönteni: örülne vagy sem a hajó érkezésének? Már teljesen beleélte magát abba, hogy pirogán hagyja el Ma-rau-ilt.

Igen, hajó közeledik a tarajos hullámok hátán.

Nem nagy hajó, sőt, inkább kicsi, amit bizonyít az is, hogy egyenesen a szigetnek tart. A hajó tehát menekül a nyomában lihegő, fortyogó, bőgő hangokat okádó hurrikán elől. Nagy hajó ész nélkül elkerülné Marau-ilt, nemhogy a közelébe igyekezne jutni. A kicsi menedéket keres, védelmet az őt elnyelő hullámok elől.

Motopu La Kea megingott. Mamangu páncélja alá húzta a fejét.

Szörnyű süvöltés támadt. Mikronézia összes démonai leugrottak a fellegekből.

A fák meghajoltak, szinte lerogytak a szél nyomására.

Egy-kettő kidőlt, mint az aggastyán, ha szélütés éri. Robajuk annyira nem volt már hallható, mintha gyufaszálak törtek volna össze.

Mert a hurrikánkapu kinyílt, és bőgve, üvöltve, félelmetes csatakiáltásokat kurjongatva megjelent Marau-ilen a vihar.

A trópusi, csendes-óceáni vihar, amit hívnak ciklonnak, hurrikánnak, tájfunnak, orkánnak.

A tenger felemelkedett, és mint egy hegy, vágtatni kezdett a sziget felé.

Félelmetes percek voltak ezek.

Ez az a bizonyos első, rettentő erejű ütés, amit ha kivéd a bokszoló, reménye van a megmaradásra.

Motopu La Kea hátrafordult, rátekintett Mamangura, amely behúzott nyakkal. átadta magát a megmásíthatatlannak. Még arra gondolt, hogy felkapja Mamangut, de hát a teknős kicsit kiadós teher lett volna. Már arra sem jutott ideje, hogy felmásszon a legközelebbi fára.

Hatalmas ütést érzett a hátán. Lebukott, és átölelt egy fát.

Annyit még látott, hogy Mamangu elszáguld mellette. A szél vagy a tenger vitte tova?… Mindenesetre inkább a tenger, mert nem telt bele két pillanat, Ogimura gyűlölt ellenfele a tenger mélyén érezhette magát.

Motopu La Keát elborította a tengerár.

Ha nem lett volna valaha búvár, talán nem éri meg a következő perceket. De búvár volt és szigetlakó. Görcsösen fogta a pálmafát, mert tudta, ha elengedi: vége. A szökőár tovaragadja, veri, üti, csapja fához, koralltömbhöz, vagyis halálra zúzódik. De azt is tudta: a végsőkig ki kell tartania a víz alatt. Ezen múlik minden. Ha kitart, életben maradhat. A következő rohamok már nem olyan veszélyesek.

Görcsösen, vadul, keményen fogta a fát.

Végül levegőt érzett.

Kinyitotta szemét, száját.

Iszap borított körülötte mindent, önmagát is. Egy nagy hal, vad bonitó vergődött mellette.

Feltérdelt, körülnézett.

Marau-il, a Csend hazája egyszerre megváltozott.

A parti fák java kidőlt. A csodás korallföveny eltűnt. Helyette fekete iszap, mocskos hínár- és ulvaréteg feküdt a parton. A kunyhónak nyoma sem volt, de a csónaknak sem!

Motopu La Kea dermedten nézett abba az irányba, ahol a csónaknak lenni kellett volna. De a csónak, tíznapi megfeszített munka eredménye, semmivé lett.

A balta, a tőr, a fűrész a derekán volt. Kezdheti újból a munkát, ha – megmarad, ha a vihar is úgy akarja. A Kodaitól kapott ócska tengerészzubbony zsebében lapultak a gyöngyök is.

Nagy nehezen feltápászkodott. Az eső zuhogott, a szél bőgve rohant át a szigeten.

Ekkor végre eszébe jutott a hajó.

Hol lehet? A tenger fölött, vagy a tenger alatt?

Zúgva, bőgve tajtékzott a tenger, a fenséges óceán.

És az eső hullott kegyetlenül.

De hol lehet a hajó?

Motopu La Kea oldalt nézett. És nem hitt a szemének. Az esőfüggöny fátyolos sűrűjében, alig hatvan-hetven méterre tőle, meglátta a hajót.

A belső lagúna parti oldalán, félredőlve hevert, mintha tegnap, tegnapelőtt is itt lett volna.

Igazában nem is hajó volt, csak halászbárka, széles hasú, erős alkotmány, mint amilyet Amerika partjaitól Ausztráliáig használnak a módosabb halászok. Van rajta egy fedett kormányfülke, alatta kabin a négytagú személyzetnek, a többi rész az olajoshordóknak és a kifogott halaknak, tengeri rákoknak jut.

A bárkának látszólag semmi baja nem történt, éppen csak nem lehetett látni senkit a személyzetéből.

Motopu La Kea megkísérelte, hogy eltántorogjon a hajócskáig. Nem ment könnyen. A szörnyű szél, a síkos talaj, a mindent elborító iszap és a szakadó eső elég akadály volt, hogy csak a legnagyobb nehézség árán érje el a bárkát.

Inkább négykézláb, semmint két lábon jutott el a hajócskához.

Előtte a fövenyen két ember feküdt. Az egyik idősebb japán volt, a másik nálánál jóval fiatalabb mikronéz. Elterülve, kifordult tagokkal feküdtek a fövenyen. A japán halántékából vér szivárgott.

Motopu La Kea melléjük kúszott.

Mind a két ember halott volt!

Odahúzódva, a hajó védő oldala alatt, nézte, nézegette a két embert. A japán ismerősnek látszott. Közelebb hajolt hozzá, nézte, ahogyan az eső lemossa a halántékból folydogáló vért. Ekkor észrevette, hogy a japán szeme nem is annyira apró, mint szokott. A halálra vált, sápadt arcból felismerte a mikronéz vonásokat is.

Ekkor már tudta, ki fekszik előtte. Ismerte. Többször találkozott vele. Legutóbb akkor, amikor a szabadcsapatok elfoglalták Trukot, és eljutottak Moen szigetére.

Airikki feküdt előtte, akit mindenki zsiványnak hívott. Airikki, az orgazda, kocsmáros és a japánok besúgója.

Hogyan kerülhetett Trukról ide, Marau-ilre Airikki, a zsivány?

Szörnyű moraj támadt.

A szél sivításán keresztül lehetett hallani, hogy közeledik az új tengerár, rávágódik a korallfalra, nagyot csap, átbukik, ráborul a lagúnára; és máris ott van a belső partnál.

Motopu La Kea belekapaszkodott a halászbárka párkányába.

Azután behunyta a szemét, és várt. Sátáni kezek cibálták, tépték, ütötték. De nem engedett. Az otthonára gondolt… Naumóra… és különös módon az öreg Raurira, a varázslóra … mi lehet velük? …

Ujjai görcsöt kaptak, izmai elernyedtek. Fuldokolt.

Egy pillanaton múlt, hogy kibírta. Hogy életben maradt, A hajó kétszer-háromszor megfordult a tengelye körül, de csodálatos módon egy helyben maradt.

Csak éppen Airikki tűnt el mellőle meg a halott legény. Elvitte őket az orkán, ki az óceánra.

Hogy Motopu La Kea meddig feküdt a bárka oldalánál, nehéz azt megmondani. Arra eszmélt, hogy elengedheti a hajópárkányt, hogy szomjas, és hogy úgy érzi: a piroga helyett ez a hajó menti meg majd, szabadítja ki a szigetről.

A szél sivítva vágtatott át Marau-ilen, dühös és szenvedélyes haraggal.

Motopu La Kea felmászott a bárkára; úgy érezte, hogy több embernek kell a hajócskán lenni, hiszen két ember mégse kezelheti.

Kúszva-mászva igyekezett megközelíteni a kormányosfülkét, s alatta a kabint.

Igen erős, jó építményű bárka volt. Láthatólag nem lett más baja, mint hogy a kormányosfülke jobb oldali fala végigrepedt. De maga a hajótest pompásan tartotta magát. A rövid, zömök árboc, amely inkább daruként szolgált, a helyén maradt.

Motopu La Kea arra gondolt, mi történhetett, hogy Airikki olyan messziről, a Truk-atollról idáig hajózott bárkáján. Mert azt sejtette a csillagok állásából, hogy Marau-il csakis távol lehet Truktól.

A ciklon vadul tépázta a megmaradt parti fákat. Az eső oly sűrűn vágott a szigetre, hogy Motopu La Kea azt hitte: újabb szökőár következik.

A ferde, síkos fedélzeten nehezen érte el a kormányosfülkét. De végre elérte. Ekkor látta, hogy a fülke fala nemcsak megrepedt, de ajtaját a szél leszakította, vagy akkor tört ki, amikor a hullámok hátán partra nyargalt a hajócska.

Tudta, hogy a kabint a fülkéből közelítheti meg.

Mégfogta a fülke falát, s térden állva, mert különben letépte volna a szél, betekintett. A kormánykészülék a helyén volt, az iránytűszekrény összetört. A pozíciólámpáknak nyoma sem volt.

A sarokban, a kormányfülke falához dőlve, egy olajoskannából folydogált az olaj.

Motopu La Kea behúzódott a fülkébe.

Itt már felegyenesedett. A kitört ablakokon befütyült a szél.

Néhány lépést tett a fülkében, s elérte a lépcsőt, ami levezetett a kabinba.

Egy ember állt előtte.

Meggyötört arcú, idősebb japán volt, ősz hajú, és igen-igen sápadt valaki.

Motopu La Kea felismerte.

Sendai Ogimura tengernagy, Mikronézia volt helytartója, a titkos támaszpont feje, Pemminger barátja állt előtte!

Joggal hitte, hogy álmodik, hogy megsérült az orkánban, és most a démonok játszanak vele.

De mindez csak pillanatokig tartott. Ereje, gyors, rugalmas eszmélése győzött, és hirtelen sok minden átvillant az agyán.

Azonnal látta, hogy Ogimura nem ismerte fel. Nem is fogja. Az elmúlt két és fél hónap szörnyűsége, a sok nélkülözés, a tengeralattjáró börtönében töltött idő Motopu La Keát kiszikkasztották. Arca beesett, szeme körül mély ráncok sorakoztak, bajusza kinőtt, ami igen szokatlan az óceániai embereknél. Összesen kétszer találkoztak. A nagy úr, a tengernagy, a helytartó olyan jelentéktelen emberekre bajosan emlékezhet, mint egy mikronéz bennszülött, még akkor sem, ha azt Motopu La Keának hívják.

Ogimura a kabin fekhelyének szélénél állt. A fekhelyen ugyancsak egy japán ember feküdt.

– A szolgám – mutatott Ogimura a fekvőre. – Megsérült, úgy hiszem, a karja törött el. Te ki vagy?

A mikronézek nyelvén beszélt.

Motopu La Kea megnézte a beteg japánt. Igen, a karja törött el.

– Alipia vagyok, uram, a gyöngyhalász.

– Ezen a szigeten élsz?

– Nem. Pirogámmal együtt kivert a vihar. Itt nem él senki.

Ogimura láthatólag megkönnyebbült.

– Van még két emberem – mondta –, kimentek a fedélzetre.

Motopu La Kea megrázta a fejét.

– Azok már nincsenek, uram. Elvitte őket a hurrikán. Ogimura hangtalanul bámult az előtte állóra.

Majd így szólt:

– Mi ennek a szigetnek a neve?

– Marau-], uram.

– Marau-il? Sohase hallottam ezt a nevet. Pedig ismerem a térképet…

– így hívják, uram, akár ismered, akár nem.

Hangosan, kiabálva beszéltek. A sérülte ember felnyögött.

A szél zúgásán, az ég dörgésén túl közelgő moraj hallatszott.

– Tengerár – mondta intőleg Motopu La Kea. – Kapaszkodj, uram.

A bárka újból megbillent.

Oldalán felcsapott egy nagy hullám, és bevágott a kormányházikón.

Így találkozott össze 1945 decemberének utolsó napján Mo-topu La Kea, a szabadsághős, és gyűlölt ellensége, Sendai Ogimura tengernagy, Mikronézia volt helytartója.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

FELLEGEK BON-MÁTSZŰRI FELETT

Ideje volna már megírni – nyilván több kötetben – a Csendes-óceán meséjét. Nem azt a mesét, amit mi találunk ki, legnagyobb világtengerünkről, hanem azt, amit az óceán mond el nekünk.

Drámák, tragédiák, vidám és derűs események váltogatják itt egymást. De úgy hiszem, mégis a dráma a legtöbb. Nincs még egy tenger, amelyik annyit tudna mondani az emberről és a természetről, mint a Csendes-óceán! Gondoljatok csak bele a régi időkbe. Századokon át harcban álltak egymással a szigetek, különösen Mikronézia és Melanézia lakossága. Külön szertartása volt a fejvadászatnak, a hadicsónakok építésének, a zsákmány (az emberhús!) megsütésének, elfogyasztásának. Néhány jóravaló kötet kitelne a „toborzóhajók" kalandjaiból is, a szigeteket elárasztó kereskedők regényeiből. Szinte hihetetlen, mekkora a pénz hatalma némelyik embernél. Voltak olyan angol vagy amerikai kereskedők, mint például John Griffiths, aki a kilencvenes évek végén élt Espíritu Santo szigetén, az Új-Hebridákon, Tassamatta faluban. Emberevők között élt, tudta, hogy előbb-utóbb nyársra kerül. Mégis ott maradt. Végül megették! És mennyi mindent tudna mesélni a Csendes-óceán a régmúlt hajósélet emlékeiből. Attól kezdve, hogy Cook, commodore Wallis, Bellingshausen, commodore Byron hajói átszelték a Csendest, és meglátogatták a legfőbb szigeteket. Megkezdődött a Nagy óceánon a tengerészélet legendás történetsorozata. Cook, a kitűnő hajós és kitűnő ember – ott veszett Hawaiin, Wallis hajótörést szenvedett, a *Bounty* hadikorvett legénysége fellázadt, és másfél századra témát adott íróknak, történészeknek, néprajzkutatóknak. Híres hajók süllyedtek el orkánokban, zúzódtak össze alattomos korallzátonyokon, vagy semmisültek meg, mert Malaita Guadalcanal, Santa Isabel, Viti Levu, Efata Ambrim, Vanua Levu, Fanning lakossága megrohanta a hajókat. Magyar vonatkozású emlék is akad nem egy. Közöttük híres eset az *Albatros* hadifregatté. A nyolcvanas években, világ körüli útján, Malaitán kötött ki az *Albatros.* Megcsappant tisztikarral és legénységgel hajózott tovább… Vagy ha idézzük a Csendes Nagy Mesekönyvét, nem feledkezhetünk el a „bolond grófról", Festetics Rudolfról sem, aki a *Tolna* nevű sónerjachtján nyolc éven át kalandozott az emberevők szigetein. Hátborzongató kalandok hőse a *Tolna* jacht, parancsnoka az utolsó fehér emberek egyike, aki azzal „dicsekedhetett", hogy megízlelte az emberhúst! A hajó végül is szétzúzódott Új-Guinea közelében…

És mennyi mindenről tudna még mesélni a Csendes-óceán.

A gyarmatosításokról, amikor német hadihajók jelentek meg az őcean nyugati részén, és a bennszülöttek egyszer csak azt vették észre, hogy ők a Bismarck nevű sziget lakói. Új-Kaledónia emberevői is arra ébredtek, hogy a hadihajók támogatásával partra szállt katonaságot rövidesen utasszállító hajók követik, a hajókból százával, ezrével fehér rabok szállnak ki, a hírhedt Numea, a „rabgyarmat" megalapítói. Talán a legérdekesebb történetek egyike Samoához fűződik. Itt van Apia, a bűbájos sziget és Pago-Pago, a legszebb fekvésű kikötők egyike. Samoáért egy időben három hatalom versengett: az angol, az amerikai, a német. Élt akkor Apián egy kitűnő fehér ember, akit úgy szerettek a szigetlakók, mint gyermek a szüleit. Robert L. Stevenson volt ez a fehér ember, a világhírű „Kincses sziget" írója. Stevenson azt tervezte, hogy megmenti a szigetlakókat a fehér ember „gyámságától", és forradalmat készített elő. De Stevenson hirtelen meghalt,.. és a kincses Samoa azóta sem szabad! Várja az új, szerencsésebb Stevenson

Igen, a Csendes-óceán sok mindenről tudna mesélni, barátaim.

A legérdekesebb mesék egyike mégiscsak Bon-matszuriról kerekednék ki, úgy hiszem. Mi a Bon-matszuri történetét Daniió bácsinak, Sottomarinának, Szevérnek és Zollernek

köszönhetjük. De különösen Daniió bácsinak. Óriási segítséget jelentett számomra, hogy megkaptam gondos feljegyzéseit, eléggé részletes naplóját, ahol nemcsak az eseményeket írta le, de az értékeléssel is törődött. Márpedig az ilyesmi roppant lényeges, főleg olyan esetben, mint ez a titokzatos támaszpont, amelyről elmondhatjuk, hogy a maga nemében páratlan létesítmény volt. Azzal, hogy Pemminger, a gengsztervezér hatalmába került, érdekessége még csak növekedett.

Amit elmondok, kérlek, vegyétek hitelesnek. Daniló bácsi és említett barátaim, volt tengerésztársaim a valósághoz hűen mondanak el mindent. Inkább kevesebbet, mint többet, hiszen tengerészek. Tévedés, hogy a tengerész sokat beszél, mint mondjuk az oroszlánvadász, a fennhéjázó katona vagy a vándorszínész. Aki évekig, évtizedekig él egy örökösen mozgó alkalmatosságon, aki nem tudja, hogy melyik percben megy át a másvilágra, és akinek a szájába örökös szél tutul, az nem pazarolja a szavakat. A „bőbeszédű tengerész”-nek nevezett valakik – bebizonyosodik – többnyire kikötői kompokon, úszó szállodának nevezhető kirándulóhajókon, vagy a legjobb esetben nagy óceánjáró gőzösök konyháin szolgálnak.

Daniló bácsi minden szaváért kezeskedem, és bátran bízom magamat az ő iránytűjére. Jó iránytű az övé még akkor is, ha egy-egy nagy kaland elmondásáról van szó, mint abban a naplóban, amit az ő előzékenységéből szerencsés voltam megszerezni. Mindössze a napló sorrendjén változtatok, és inkább a szóbeli beszélgetésekre bízom itt magamat. De a tények mindenütt tények, még abban az esetben is, ha látszólag felborítom a sorrendet.

Már mondtam egy alkalommal, hogy nem regényt írok. A regényíró – a jelen esetben – nyilvánvalóan leírná most, mi történt Trukon, amikor Mr. Furba hiába várta vissza Gold-mant a motorossal, vagy Pemmingerről szólna, esetleg a *Delawar* tengerészkatonáinak partraszállását idézné, élükön Carpena parancsnokkal. Nem mondom, ez az utóbbi különösen csábító valami, annál is inkább, mert magam is kellő izgalommal figyeltem a napló ide vonatkozó részét, majd a szóbeli kiegészítéseket Daniló bácsi, Sottomarina, Zoller beszámolójánál.

Lényeges lenne talán arról is megemlékezni, mit érzett Durbin Catalani barátunk, vagyis a Srác, amikor a kapitány parancsa megtiltotta, hogy Lilian Marochini után induljon.

Gondoljátok el magatokat ebben a helyzetben! Ha valakit szeretünk, természetes, hogy azonnal segítségére akarunk sietni, ha bajba kerül. A Srác ezt nem tehette meg. A tenge-. rész a fegyelem embere, élete, sorsa, jövője azon múlik, mennyire ismeri, mennyire teszi magáévá a fegyelmet. Aki képtelen teljesíteni felettese rendelkezését, az ne menjen tengerésznek. Ezért van az, hogy a nagy forradalmak hősei között sok a tengerész. Gondoljatok csak az *Aurórára.* A Srác szerette Bambinát, s mégse indulhatott utána. Nehéz helyzetbe került, amikor a neki legkedvesebb lényt feláldozhatta a – hajóért. Mert így igaz: a *Jadran II* hajósainak létszáma erősen megcsappant Lilian Marochini, Jokohama Jim és Cap-riata eltűnésével. Más se hiányzott, mint a Srác eltávozása!

És ha már itt tartok, a kimagyarázkodásnál, kell hogy megmondjam: neheztelnék arra az íróra, aki úgy lehúzná orrom előtt az elbeszélés redőnyét, ahogyan én az előbb tettem Ogimura és Motopu La Kea esetében. Mert ugyebár feltételezhető, hogy a két ember ezzel a találkozással mégsem lett egymás puszipajtása. Nem, ez mégiscsak képtelenség. Feltétlenül érdekes volna mármost tudni, mi történt velük a szörnyű orkánban, a motoros halászbárkával együtt. Kést rántott-e Motopu La Kea, a szabadsághős, és leszúrja Sendai Ogimurát, legnagyobb ellenségét? Nem vitás, ilyesféle tettet várunk attól az embertől, aki hősiesen ellenállt a hatóságok intézkedéseinek a japán megszállás alatt, és csodálatos bátorsággal küzdött a második világháborúban a japánok ellen! A hősök nem cselekedhetnek másként, ez mindnyájunk felfogása. Motopu La Keának erkölcsi kötelessége volt tőrt rántani, és végezni Sendai Ogimurával, népe nyúzó jávai, sok mikronéz gyilkosával, üldözőjével, fia és az ő elrablójával, mert hiszen Ogimura volt az elrabló, Terán és Riba Tea csak a rendelkezést hajtotta végre.

Igen, valahogyan így kellene most tennem.

És mégis kénytelen vagyok másként cselekedni.

Mindjárt megmondom, miért.

Véleményem szerint a probléma tengelyébe most a Bon-matszuri kerül.

Kár lenne erről hallgatni.

Bon-matszuri, mint tudjuk, Ogimura műve, azt is mondhatjuk, alkotása. Azt, hogy 1945 december végén még rejtve volt, még nem derítették ki helyét, sőt, akadtak felelős emberek, akik tagadták létét, azt annak lehetett köszönni, hogy ismeretlen maradt a Bon-matszurit védő fegyver. Mert minden támadó– vagy védőfegyver, különleges műszer a korszerű háborúban csak addig ér valamit, amíg rejtve marad. Mihelyt felfedezték, előbb-utóbb megtalálják az ellenszerét is.

Bizonyára akadnak jó néhányan, akik képtelenek megérteni, hogyan maradhat rejtve manapság akkora valami, mint egy támaszpont. De ha figyelembe vesszük azt, hogy a Csendes-óceánhoz úgy aránylik Bon-matszuri, mint a Balatonhoz egy rizsszemecske, akkor már közelebb jutunk az igazsághoz. Tessék megtalálni a Balatonon egy rizsszemet! Elképesztő feladat. Ugyancsak elképesztő megtalálni azt a Bon-matszurit, aminek létezését, ismétlem, sokan tagadták. Akik pedig nem tagadták, azok a helye körül voltak tájékozatlanok. Számításba kell azt is venni, hogy Pemminger révén mégindult olyan sajtópropaganda, amely szerint a titkos támaszpont nem más, mint rémálom, ilyen támaszpont nem is létezik, legfeljebb valami úszó hajóról lehet szó, amely Japán partjainál talál időnként menedéket, és onnan jő újból elő.

így azután az egész kérdést annyira felületesen kezelték, mint a kínos vagy érdektelen témákat szokták a nagy államok hivatalos körei.

És mint annyi esetben, ezúttal is részben a véletlennek, részben a vadászszenvedélynek lehet köszönni, hogy fény derült a Bon-matszuri titkára.

Véletlen volt, hogy Daniló bácsi – Daniló bácsi; hogy Harrison és Lajure hozzá fordulhatott; de tovább megyek: hogy a *Lady Anne* átkeresztelődött *Jadran II*-vé. Mert ha nincsen *Jadran II*, nincs Daniló bácsi, aki tengerre szállhat.

És ha Ettore Carpena kapitány nem örökli azt a vért, amivel Forbes is rendelkezett, a Bon-matszuri titka hullámsírba merül. Ettore Carpena ugyanis nemcsak elsőrangú tengerész volt, hanem jó vadász is. Apja, a kitűnő tengeri festőnek, Mattone kapitánynak rokona, Giovanni Carpena ismert vadász volt, oroszlánbőrök és elefántagyarak gyűjtője. A kis Ettore apja mellett szívta magába a vadászláz mámorát. Hosszú éveken át az apa azt hitte, fia követi az ő szenvedélyét, s Afrikába megy. De a fiúban két szenvedély küzdött: a vadász és a tengerész. Végül is tengerész lett, s mivel Amerikában éltek, az USA flotta tisztje. Abból az egyszerű tényből indult ki, hogy vadászni akkor is lehet, ha valaki tengerésztiszt. A pólai származású fiú helyesen gondolkozott. A vadászláz benne égett. Ezért imádta a kis hajókat, valósággal szerelmese volt a tengeralattjáró-űzőknek, a korvetteknek, torpedónaszádoknak. Híres haditette volt a második világháborúban, amikor a *Delawarral*, kedvenc hajójával – amitől akkor sem óhajtott megválni, amikor flottillaparancsnok lett –, a nagyszerű építésű korvettel kinyomozta, megtámadta és elsüllyesztette a japánok megsérült óriási repülőgép-anyahajóját, a *Nippon császárát.* Igazi, vérbeli vadászút volt, másfél ezer kilométeren át űzve a megsérült nagyvadat, de ugyanakkor félve és védekezve az üldözött csapásaitól, a vadászrepülőktől. Ezzel a tettével Carpena nagy nevet szerzett, és megengedhette magának, mint a legnagyobb hadikitüntetés tulajdonosa, Halsey és Cunningham tengernagyok barátja, hogy „egyéni utakra" is menjen.

Vadászszenvedélyének és igazságérzetének, bátorságának és gáncsnélküliségének tudható be, hogy elindult a Bon-matszuri felkutatására.

Amikor elsüllyesztette a *Kagoshima* tengeralattjárót, s Daniló bácsival együtt megállapították, hogy a tengeralattjáró különleges védőeszközökkel hárította el a

keresőlokátorok jelzéseit, sejtette már, hol keresse a „titkot”, vagyis – hol ne keresse. Minden katona első számú feladata, hogy tapasztalatait azonnal közölje feletteseivel. „Függetlenített” parancsnok volt, felettes tengernagyával tehát nem tudatta a *Kagoshimá*-val való találkozás és az elsüllyesztés részleteit,

Ettore Carpenát, ahogyan mondani szokták, elkapta a vadászláz. Először csak ösztönös szenvedélye űzte, hogy belefogjon a kalandba.

Az igazi láz akkor tört ki rajta, amikor a jó sors összehozta a *Jadran II* parancsnokával.

Valójában megdöbbentő, hogy olyan esetek, mint a japánok – kétségtelenül bravúrnak beillő – új-guineai kalandja, az emberrablások, a *Penguin* és a *Holiday* postahajók elsültyesztése nem irányította a hivatalosak figyelmét arra a tényre, hogy ä haramiák bázisát ki kell kutatni! De hát ezen hiába elmélkedünk! A Pentagon mozdulatlan maradt, vele együtt az elnök hivatala is. Hiába akadt néhány újság, amelyik felvetette a kérdést, természetesen a közvélemény nyomására, mi is történik a háttérben, hiába, a hivatalos hely nem mozdult meg. És ez nem is csoda. Hasonló „jellemű” eset adódott már nem egy az USA történetében. Gondoljunk csak a második világháború több különös eseményére. Ismert az a hatalmas erőfeszítés, amivel a szovjet csapatok küzdöttek a hitleri hadsereg ellen. Ugyanakkor Amerika a végletekig halogatta a nyugati partraszállást. Ezzel a halogatással a Pentagon az ellenséget, a hitleri Németországot segítette. Vagy gondoljunk az amerikai fegyvergyárosok megdöbbentő szállítmányaira a Németország érdekeit szolgáló Olaszországnak, Törökországnak, Franco Spanyolországának! A jóérzésű amerikaiak joggal felháborodtak, a Carpena- és Halsey-féle tisztek tomboltak a dühtől, de a milliomosok haladtak a maguk útján, zsebükben volt és maradt a Pentagon.

Így azután nincs mit csodálkozni, hogy Pemmingerék úgy garázdálkodtak, ahogy akartak. Al Capone éveken át egy hatalmas országot terrorizált; miért ne tehette volna meg kisebb mértékben Pemminger?

De hát hol is található Bon-matszuri?

Ügy gondolom, bárki kérdi, joggal kérdi.

Most már nyugodtan elárulhatjuk, annál is inkább, mert Bon-matszuri ma már nem létezik, megsemmisült, sorsa beteljesült, mint ahogyan az várható is volt.

De történetünk idejében Bon-matszuri létezett, minden műszaki berendezése működött.

Tessék elővenni a térképet. Keressük meg rajta Kapingamaringit, a Karolinák legdélibb részén, közel az Egyenlítőhöz, közvetlenül Nukuoro alatt. Innen húzzunk egy vonalat délkeletnek, pontosan az Egyenlítőre, ahol a Matuketuke-zátonyok találhatók. Matuketuke különleges geológiai alakulás.

Nem más, mint vulkanikus feltörések sora, mint ahogyan az a Csendes legtöbb szigete, atoll ja. Igen ám, de Matuketuke zátonyaiból eddig soha nem lett sziget, mindössze zátony, víz alatti vagy alig víz feletti képződmény. Többségén korall tenyészik, a legváltozatosabb színekben, formákban. Matuketuke néha odavonzott egy-egy tudóst, de mivel megközelítése veszélyes, az ott-tartózkodás még inkább, hát egyre kevesebb hajó vállalkozott arra, hogy – akár jó pénzért is – a tudomány híveit odaszállítsa.

Valamikor itt kutatott különleges halak és korallok után Robert Gibbings, a festő, és William Bridges, a korallpadok nagy tudósa. Gibbings is, Bridges is nem egy esetben komoly veszélybe került. Hajó számára nincsen nagyobb, nehezebben kikerülhető veszély, mint éppen az alattomos vízszint alatti szirtek, zátonyok, korallpadok sora. Matuketuke zátonyai hosszasan elhúzódnak, közel száz kilométer hosszúságban. Szélességük sem megvetendő, néhol negyven kilométer. Hány zátonyból, víz alatti szirtből, rejtett vagy csak apálykor megmutatkozó korallpadból áll Matuketuke, azt még manapság sem tudni. A „veszélyes terület” jelzőt viseli Matuketuke a térképen, és ez sok mindent megmond. Nincs az az értelmes kapitány, aki hajóját erre vezetné. Gyakori a szélcsend, de nem tartozik a ritkaságok közé a hirtelen jött holthullámzás sem. Különleges, gyorsan képződő helyi ciklonok alakulnak

ki a zátonyok felett.

Matuketuke a veszély birodalma.

És Bon-matszuri itt épült fel.

Itt, Matuketuke zátonyain, barátaim.

Aki ide jelölte ki a titkos támaszpontot, jól számított.

Annyira elhagyatott terület, mintha a holdon volna. Kiesik a hajózó útvonalból. Még haditengerészeti gyakorlatra sem alkalmas, mivel elég egy hibás manőver, és máris süllyed a vagyont érő hajó.

Ha ilyen veszélyes, nehezen megközelíthető hely Matuketuke, akkor miért nem rejt veszélyt à támaszpont számára?

Fogas kérdés ez, nehéz választ adni, elismerem.

Talán a legjobb, ha elmondom, mit láttam Daniló bácsi vázlatán, amit volt szíves átadni nekem. Ez a vázlat nem volt részletes, de a célnak megfelelt, mert nagy vonásokban bemutatta a zátonyt és azon belül Bon-matszurit és a hozzá vezető útvonalakat. Akár az aknazáron, itt is csak úgy haladhat át a hajó, ha a parancsnok ismeri a bejárat zegzugos titkát, vagyis a legrészletesebb térképet. Kitűnő ötletnek kell mondani, hogy Bon-matszuri megközelítése nem oldalról, tehát a legközelebbi irányból történhetett, hanem a jóval veszélyesebb, hosszanti bejáró felől.

Ha bármilyen hajó Matuketuke közelébe ért, és arról a hajóról valaki a legerősebb látcsővel, a hajó legmagasabb pontjáról igyekezett végigkémlelni a zátonyok sorát, akkor az a valaki semmivel sem látott többet, mint bárki, mondjuk, száz évvel ezelőtt, amikor még Neptun, a tenger istene sem álmodott Bon-matszuriról.

Hogy könnyebben megértsétek Bon-matszuri építésének elméletét, idéznem kell a tenger alatti akváriumokat. Ilyen akvárium manapság nem ritka, főleg Amerikában, ahol a vállalkozói kedv nem riad vissza, hogy nagy pénzt fektessen az építkezésbe, és ugyancsak nagy pénzt kérjen azoktól, akik üvegfal mögül akarják nézni a tenger életét.

Röviden: Bon-matszuri egy olyan támaszpont, amelyik nem a tenger felszínén, szigeten vagy szárazföldön épült fel, hanem a tenger alatt, kihasználva a korallzátonyok meredekségét, sajátos alakzatát.

Ez az építkezés, az elhelyezés és a rendszer alapja. Persze csalafintaság azért akad. Mint Kapingamaringinál, itt is kihasználtak egy zátonyra futott hajót.

A hajó nem más, mint az 1937-es hurrikánban eltűnt *Pembroke* nevű hétezer tonnás tankhajó. A *Pembroke* Yokohamából Rabaulba tartott, Truknál metszette keresztül a Karolinákat, és Namuloknál kapta el a hurrikán. A hirtelen beállt kormánytörés megpecsételte a hajó sorsát. Egészen a Matuketuke-zátonyig sodorta az orkán, itt feldobta az egyik korallszigetre. Soha jobbkor! – sóhajtott fel akkor Ógimura tengernagy, hiszen a hatalmas ócskavas külsőleg megmaradt ócskavasnak, de belülről kitűnően megfelelt – egy hatalmas hangárnak, ahol két tengeralattjáró menedéket lelt. Alulról, mint valami barlangot vájták ki a zátonyt, és úgy rendezték, úgy alakították, hogy a belső út felől, kellő merülési manőver segítségével, a búvárhajó behatolhatott a hangárba, ahol a hosszú, de kalandos hadi út után megpihenhetett, tankolhatott, áteshetett javításon is. Ez a hajó, a *Pembroke*, az egyes számú búvárhaj ó-hangár. Néhány száz méterrel odább, a belső zátonysor szélén találjátok a második számú búvárhajó-menedéket. Ez nem más, mint emberkéz készítette látszólagos vulkanikus zátony, kezdődő szigetecske. Holott belül ez is hangár, igen tágas barlang. Pompásan elfér benne öt tengeralattjáró.

Ha ránéztem a térképre, feltűnt, hogy a barlangsziget és a körülötte levő zátonyok között szaggatott jeleket láttam. Nem más ez, mint annak a feltüntetése, hogy itt víz alatti összekötő utak vannak! Ezek az utak olyan korallpadokat kötnek össze, amelyek soha sem vagy a legritkább esetben kerülnek víz alá, tehát már szigeteknek is megfelelnek, csak éppen vegetáció nem található rajtuk.

Nincs az a repülőgép, amelyik elszállva Bon-matszuri felett, megállapíthatta volna, hogy itt tengeralattjáró-hangárok rejtőznek, és hogy a korallpadok közül nem is egy: süllyeszthető ágyútornyot rejt el. Ezek az ágyútornyok pontosan úgy működnek, mint a nagy tengeralattjárók fedélzetre „hívható” ágyútornyai. Az ágyúk szerepe kimondottan védelmi volt, és jellemző Bon-matszuri kitűnő rejtekére, a háború alatt nem került sor használatukra. A hármas számú szigetnél érdemes hosszasan elidőzni. Látszólag ugyanolyan, mint a kettes számú. Látszólag, de ha jobban megnézzük, alakja mégis más. Olyan, mint egy erősen meghajlított kifli vagy bumeráng. Ez is mesterséges sziget, óriási munka, erőfeszítés eredménye. A sziget Bon-matszuri központja, szíve, vagyis ez maga Bon-matszuri. Ha valaki elszállna felette repülőgéppel, ugyancsak továbbrepülne. Kitűnően elrejtették, 1943-ban, közvetlenül azután, hogy sor került a Mariának északi szigeteinek megtámadására, a Salamon-szigetekről felvezényelték az Egyesült Államok *General Grant* nevű repülőgép-anyahajóját. A *General Grant* vadászgépei – mint azt később megállapították – végigrepültek Matuketuke felett… és semmit sem észleltek.

Pontosan úgy jártak, mint az angol RAF távolfelderítői Normandia partjainál. Itt, az elfoglalt Franciaország tengerpartjánál vájták sziklába és víz alá a német búvárhajók támaszpontját, amit sehogyan sem tudtak az angol pilóták fellelni.

Ami nem sikerült Normandiában, mennyivel inkább nem sikerülhetett olyan elhagyatott helyen, valóban az óceán közepén, mint a Matuketuke-zátony!

Bon-matszurit az emberi zsenialitás teremtette meg, nem tagadhatjuk el.

A hármas számú sziget rejtette a parancsnokságot, a rádióközpontot, a villanyművet, az olaj raktárak nagy részét, sőt a kikötőberendezést is.

A villanyközpont és a kikötőberendezés külön figyelmet érdemel. A berendezésből semmi sem maradt meg, amit tudunk, azt hiteles tanúk előadásából (például Jokohama Jim-től), vagy pedig a támaszpont fogságba esett néhány katonájától tudjuk. Akik itt dolgoztak, hogy megépüljön Bon-matszuri, azok előtt kalapot kell emelni. Olyan helyen épült a támaszpont, ahol istenkísértés még csak napokat tölteni is. A rendelkezésre álló adatok szerint: Bon-matszuri építésénél több ezer ember vesztette életét. Óriási szám ez, megdöbbentő szám. Több ezer ember! De nem is lehet másként. Építsetek meteorológiai obszervatóriumot a Mont Blanc oldalába, vagy a Jungfrau tetejére, emberéletbe kerül. Építsetek világítótornyot a Scilly-szigetekre, vagy akár Nantucket zátonyaira, a Bahrein-szigetekre, emberáldozatot követel az – mint ahogy így is történt. Mennyivel inkább érthető, hogy amikor erőltetett tempóban Ogimuráék felépítették az egyetlen olyan támaszpontot, amelyik egészen egyéni védőberendezésre alapult, nem törődtek azzal, mennyi munkást, műszaki embert és mérnököt nyel el az óceán.

Még manapság is fantasztikus elgondolni, hogyan sikerült ide a gépeket, a műszaki berendezéseket, a hadifelszerelést, az építéshez szükséges anyagokat elszállítani. Ugyanilyen érdekes, hogyan tudták elzárni a külvilágtól az építkezés hírének kiszivárgását. Mert ez is sikerült. Mindnyájan tudjuk, a japánok titoktartók, sokkal inkább, mint az európaiak. De az a titoktartás, amivel Bon-matszuri szellemi páncélt kapott, fantasztikumba illő!

Ismétlem, a villanyközpontból és a kikötőberendezésből semmi sem maradt meg. A hangárokat és a védőberendezéseket víz alatti folyosók kötötték össze. Ezek a folyosók csak akkor lehettek használatban, ha a szivattyúberendezések, a világítás, a levegőt szállító és az elhasznált levegőt kiszívó pumpák jól működtek. De ugyanígy működni kellett a hangárokat ellátó gépeknek, a különböző helyiségeket, szállásokat, műszaki felszereléseket, hadieszközöket, lövegeket és az elhárítókat mozgató, üzemeltető gépeknek. Ahhoz, hogy kifogástalanul ellássák a gépek a támaszpontot, olajra, sok, igen sok olajra volt szükség. Az olajhiány, az volt, akárcsak a német légierőt fenyegető veszedelem, a Bon-matszurit fenyegető rém is.

Ezért volt szükség olyan kikötőre, ahol – viszonylag egyszerűen és gyorsan – az érkező

hajók kiadhassák tartalmukat. Kapingamaringiból főleg egy tankhajó látta el a támaszpontot olajjal. Az ottani rejtekhelyre leginkább a *Kobra* és a legújabban a Riff lestől vezényelt hajó szállította az olajat. Hogy ezek az érkező hajók kellőleg védve legyenek az időjárás szeszélyétől, készült el a kifli alakú mesterséges sziget és a hozzá tartozó kikötő. A kikötő is Ogimura találmánya. Szükség esetén a víz alól kikötőpier (mi stégnek mondjuk) emelkedett ki, több hajó érkeztekor egy kikötőponton is.

A kikötőpieren keresztül vezettek a szívó– és töltőtömlők: az olajat leadó hajótól az olajat elfogadó tárolóig.

Mindent gépek láttak el, mozgattak, egyedül az irányítás .tartozott az emberekre. Ahhoz képest, hogy Bon-matszuri támaszpont, igen kevés emberre volt szükség. De'a kevés ember is elfogy egyszer, ha egy erőd örökös háborúban él. Márpedig Bon-matszuri erőd volt, közepén a kietlen óceánnak, végül teljesen magára hagyatva, értelmetlen küzdelmet viselve nem is a vélt dicsőségért, hanem, egy gengszterbandáért. Felmerülhet már itt a kérdés: ugyan tudták-e a támaszponton levők, hogy az új-guineai kaland befejeztével micsoda célt.is szolgálnak?

A valószínűség az, hogy nem tudtak erről semmit. Legalábbis a kihallgatott foglyok egyöntetűen vallották, hogy ők abban a hitben éltek: feladatuk az, hogy folytassák a háborút, még akkor is, ha Japán kapitulált. Japán kapitulált – Hirosima és Nagasaki atombombázása után –, az új-guineai hadtestek és Bon-matszuri tovább harcolt.

És vajon a támaszpont közvetlen parancsnoka, Hagamori szán, hadmérnök ezredes, és az utolsó búvárhajó parancsnoka, Urakawa szán, a *Nikkó* parancsnoka tudta-e, hogy Pemminger, a zsivány amerikai a legfőbb parancsnokuk, és nem Ogimura?

A jelek azt mutatják, hogy tudtak a megváltozott helyzetről.

Urakawa szán más volt, egészen más, mint a jóindulatú Kod ai, akinek Motopu La Kea az életét köszönhette. Urakawa szán kalandor, pénzimádó, vagyongyűjtő ember volt. öt nem a tenger iránti rajongás vagy a tengerészpálya csábító romantikája hívta a flottához. Ö azért lett tengerész, hogy a szigetekre kerülhessen, cukornád– és kókuszfarmokat, gyöngyháztelepeket szerezzen, mint ahogyan sokan megtették a japán tisztikarból, akik végleg letelepedtek a szigeteken. A kétezernél több sziget erre bő lehetőséget adott. És mivel Urakawa látta, Japánnak befellegzett a szigeteken, szívesen fogadta az általa különben is nagyra tartott Pemminger parancsát. Mert a rablott zsákmányt, az embert és a pénzt közvetlenül Pemmingernek kellett átadni. Az embereket hol a *Kobra*, hol Riffles új hajója, hol a Pemminger és Rowland bankház valamelyik fehérhajója vitte az átadóhelyre, hogy onnan továbbszállítsák őket Palaura, Pemminger bányáiba.

Urakawa szán tudott arról, hogy a *Penguin* és a *Holiday* kirablása kinek jelentett hasznot. Tudta, hiszen mind a két esetben ő adta át Pemminger személyes megbízottjának, méghozzá Bon-matszurin, az óriási zsákmányt. Pemminger magánrepülőgépe, a TAF-tól adott jelzés után, Bon-matszurin szállt le, és Urakawa fogadta őt. Hogy Urakawa kapott a zsákmányból, szinte természetes. Felbuzdulva a *Penguin* kifosztásán, a *Holiday* már az ő egyéni ügye volt. És ha Urakawa kapott, szinte elképzelhetetlen, hogy Nagamori ezredes ne kapott volna. Kétségtelen, Nagamori jó katona, kitűnő műszaki ember, hadmérnök, akit kivételes képessége tett meg Bon-matszuri parancsnokának, de egyben azonos volt barátjával, Urakawa szánnal. A pénz volt mindene. Talán ez a tulajdonságuk még jobban elmélyítette barátságukat.

Pemminger, mint a legtöbb szélhámos és csirkefogó, ügyes volt. ö azt vallotta, hogy a hűséghez az út a pénzen keresztül vezet. Természetesen ezen az úton csakis a hasonló értékű jellemek haladhattak. De ki vonja kétségbe, hogy Urakawa, Cimarron, Terán, Riffles és Riba Tea nem lettek volna hasonlók Pemmingerhez? Ugyanebbe a sorba tehetjük Furbát, sőt Pemminger testőrét, magándetektívét is. A döglegyek megtalálják egymást – mondja az óceániai néphit. És ez így is van.

Pedig Cimarron, Terán és Riba Tea nem Pemminger mellett tanulta meg az aljasság mesterségét, ök Sendai Ogimura neveltjei voltak. Teránt a tengernagy egyik Salamon-szigeti

útjáról hozta magával. Kitűnően megfelelt mindenféle gyilkosság és rablás végrehajtására. Cimarront, ezt a züllött tengerészt börtönből emelte ki. A japán hatóságok csempészésen fogták, elítélték, de Ogimura közbelépett. Kellett neki egy ilyen letört, jellemtelen európai. Akárcsak Airikki, Cimarron is besúgó lett. Majd a Pemminger-Ogimura-csoport titkos megfigyelője, ellenőre – kapitányi rangban. Végül a *Kobra* parancsnoka lett, amikor Rifflest áthelyeztette Pemminger az új tankhajóra, amin – mint emlékszünk – Tema-sziget férfiait rabolták el. Riba Teát, a züllött gyöngyhalászt Terán hozta magával. Nagyjából ugyanazt a szerepet töltötte be, mint az ijesztő kinézésű délszigeti ember.

Ogimura emberei voltak, de – idézzünk megint egy mondást – minden szentnek maga felé hajlik a keze. Azzal, hogy a habom sorsa eldőlt, ezek az emberek, akár csak Urakawa szán, úgy gondolták, nem tehetnek okosabbat, mint hogy Pemminger felé húznak. Pemminger amerikai, láthatólag védelmet élvez aljas tetteihez az amerikai hatóságoktól, ez már önmagában hathatós biztosítékot jelentett.

Így állt a helyzet akkor, amikor Bon-matszuri felett megjelentek ugyanazok a felhők, amelyek jóval előbb Marau-il korallszirtjei mögött feltűntek.

A japán ember babonás. A sintó vallás sok szabályt állít fel, szertartásszerű mozgást a tea ivásától kezdve egészen a halak ünnepének külsőséges játékáig. Hisznek az „előjelekben". Volt egy öreg tengerésztársunk, Suttorának hívták, a *Jadran* tengerészei közé tartozott, pompás bonc, sintó pap lett volna belőle.

Amikor Bon-matszuri, vagyis a Matuketuke egyenlítői zátonysor mögött feltűntek az égen a közelgő hurrikán fellegei, Nagamori ezredes elkeseredve figyelt a gomolygó, közelgő feketeségre. Pontosan az a nap volt, amikor évekkel előbb belefogtak a támaszpont építésébe. Ezt Nagamori rossz előjelnek tartotta. Előzőleg hónapokig csendes volt az óceán, s íme, az évforduló napjániellegek szálltak Bon-matszuri fölé …

Nagamori rossz előjelnek tartotta a tájfun közeledését.

A támaszpont rádióvevője pontosan fogta a különböző viharjelző állomásokat. De ugyanígy fogta a *Kobra* vevője is. Bon-matszuri, a *Kobra* és a két tankhajó összeköttetésben állt egymással és természetesen a *Nikkóval* is. Amikor Cimarron jelezte, .hogy felvették a szükséges olajat, Nagamori rejtjeles szöveggel közölte, hogy várjanak az indulással. Cimarron azonban tudatta, hogy várni nem lehet. Kapingamaringin horgonyoz a *Delawar* hadikorvett és az a sóner, amelyen Mo-topu La Kea bátyja tartózkodik. A *Nikkó* védelmét és biztosítását kérte Cimarron, mert úgy érezte, a korvett most már ugyanazzal a tervvel foglalkozik, mint a sóner kapitánya: együtt keresik Motopu La Keát, illetőleg a támaszpontot. Cimarron tudta, hogy Motopu La Kea nem él, de azt is tudta, amit Riffles közölt vele: a sóner kapitánya ragaszkodik ahhoz, hogy felkeresi Kapingamaringit. Márpedig ha ez a célja, akkor a kapitány sejt valamit. Bármit is mond, a kapitány nyilvánvalóan a támaszpont után kutat… esetleg meggyőzte erről a korvett parancsnokát is.

– Tartózkodásunk Kapingamaringin veszélyes, indulnunk kell! – jelentette Bon-matszurinak Cimarron. – Még abban az esetben is, ha nyílt vízen ér az orkán. Bár ez valószínűtlen, mert a jelentések arról szólnak, hogy az orkán az irányt megváltoztatta, és elkerüli az Egyenlítő vonalát.

Nagamori is így tudta. Tekintettel arra, hogy az olajra múlhatatlanul szüksége volt, no meg a két hajó megjelenése valóban veszélyeztette a titkos ellátóbázist, Nagamori beleegyezését adta, hogy Cimarron elinduljon a Kobrával és a tankhajóval.

– Vállalja a hajók átvezetését? – tette fel a kérdést rejtjeles szöveggel Nagamori.

– Vállalom – jelentette vissza Cimarron. – De a *Nikkó* jöjjön mielőbb!

– Utasítom a *Nikkót* – hangzott a válasz.

Mindez a beszélgetés azelőtt történt, hogy Forbes bekeveredett a lebujba. A körülmények úgy játszottak össze, hogy Forbesre is, Jokohama Jimékre is szüksége volt Cimarronnak. Majd megtudjuk, miért.

A jelentések valóban azt közölték, hogy az 1945-ös év utolsó hurrikánja (hiszen az év utolsó napja volt, ha nem felejtettétek el) elkerüli az Egyenlítőt. A megfigyelők szerint éppen Marau-ilnél kanyarodott volna el, méghozzá a Marshall-szigetek déli része, Ebon felé.

A gyanús mindössze az volt, hogy Kapingamaringin is erősen esett a légsúlymérő, mint azt Owen hadnagy a *Delawaron* megállapította. Ugyanígy megállapította a *Kobra* elkoszolódott műszerei között Cimarron is. De az ilyesmi, különös módon, nem mindig mérvadó. Ezért mert elindulni Cimarron a két hajóval. Valahogy megszokta Riffles mellett, hogy nem kell félteni a tragacsot. És ha nem félti a tragacsot, nem félti a tankhajót sem. Korszerű építésű, legfeljebb nagy táncot jár majora nagy teher miatt.

Sokkal inkább félt a *Delawar* közelsége és a sóner megjelenése miatt. A banda minden tagja tudta, hogy a *Kagoshimát* a *Delawar* korvett süllyesztette el. Ezt a nagy veszteséget mindössze kínos epizódnak tartották, de arra mégsem gondoltak, hogy amikor a korvett Kapingamaringin kikötött, ez egyben azt is jelenti, hogy a hadihajó a támaszpontot keresi. Akkor eszmélt erre Cimarron, amikor Terán jelentette, hogy a sóner kapitánya átment a korvettre. Ekkor kezdett gyanakodni. Gyanúját közölte Nagamorival, aki magáévá tette Cimarron álláspontját. A TAF-on keresztül ment az üzenet Pemmingernek, kísérelje meg – összeköttetéseinek segítségével – elvezényeltetni Kapingamaringi alól a korvettet.

Hogy erre vonatkozólag történt-e valami, avagy sem, az most nem döntő. Pemminger közbelépésénél sokkal fontosabb, mi történt a *Kobra* nevű motorhajóval és a P. *R. T. 2.* jelzésű tankhajóval. (A jelzés egyben név is: Pemminger és Rowland cég 2-es számú tankhajója.)

Fontos tudnunk, mert akkor futottak ki kapingamaringi rejtekükből, amikor hurrikánt jeleztek a figyelőállomások. A tankhajón a sóner két kitűnő tagja, Jokohama Jim és Capriata, valamint a *Delawar* pompás fegyvermestere tartózkodott. Tudnunk kell, mi várt reájuk az óceánon.

Cimarron, mint minden lelkiismeretlen ember, felületesen ítélte meg a helyzetet. Tény, hogy igen nehéz helyzetben volt. Ha Daniló bácsi egyedül fut be hajójával Kapingamaringi túlságosan kitűnőnek nem mondható kikötőjébe, akkor Cimarron egy pillanatig sem tétovázik. Kapingamaringi teljes egészében a banda rendelkezésére állt abban az időben. Lakossága száz százalékig „falazott” Cimarronéknak. Félvérek voltak, Japánhoz húztak. Akár az egész sónert szétszedhetik, a parancsnokkal együtt minden emberét megölhetik, arról a nagyvilág úgyse tudott volna meg semmit. Már itt megemlítjük, Riffles kapitány ezért féltette Daniló bácsit, mert tudta, mi vár reá, ha itt kiköt a *Jadran II.*

De Cimarronnak ezt a tervét keresztülhúzta a korvett megjelenése. Tudták, hogy a *Delawar* süllyesztette el a *Kagoshimát* Természetesen tudták azt is, hogy a korvett a *Jadran* negmentésére sietett. De ismerték az amerikai haditengerészeket, és így joggal következtettek arra, hogy a *Delawar* ez-:el befejezte kapcsolatait a kereskedelmi vitorlással. Mint említettük, a gyanú akkor támadt fel Cimarronban, amikor je-entették neki, hogy a sóner kapitánya átment a hadihajóra, lemélte Jokohama Jim és Jerome Capriata elfogatásakor, hogy sikerül valamit kicsalni a két emberből a sóner és a:orvett kapcsolatáról. De ez a terve csődöt mondott. Ekkor határozta el, hogy Bon-matszurira viszi a két embert, márcsak azért is, mert kevés a rab, és a nehéz munkákhoz a támaszponton rabokat használtak. Tudta, hogy Nagamori minden ilyen embernek örül.

Így állt a helyzet akkor, amikor Cimarron vállalta a két hajó átvezetését, és akkor, amikor a két hajó kellőleg eltávolodott Kapingamaringitól.

A nyílt vízen, minden azonnali menedéktől távol vált nyilvánvalóvá, hogy a tájfun eléri a hajókat.

Cimarron, a kalandor, a kém és besúgó, akiből hajóvezető kapitány lett, derűsen tekintett a várható pörölycsapások elé.

Egy pillanatig sem hitte, hogy a *Kobra* nem állja ki a hurrikán csapásait. A *Kobra,*

Riffleszel az élen, már igen sok, mondhatnánk számtalan orkánt legyőzött. Ez a széles építésű, valójában ormótlan hajó különösen ilyen alkalmakkor mutatta meg képességeit. A tankhajót sem féltette. Megbízható ember vezeti, de úgyis itt van ő a közelben a Kobrával. A térképen ellenőrizte az orkán haladásának irányát. Ebből megállapította, hogy ha ideér, akkor is csak a széle jut Kapingamaringi– és a Matuketuke-zátonyok közötti határvonalra.

Ezért Cimarron minden különösebb félelem nélkül nézett az elkövetkező órák elé.

Az egyedüli, ami aggodalommal töltötte el, hogyan hatoljon be Bon-matszuriba, amikor orkán dühöng. Bon-matszuri egyetlen hátránya – de előnye is – a nehéz megközelítés volt. Búvárhajók könnyebben boldogultak. Búvárhajók számára ideális utak vezettek a zátonyok között a két hangárba, a búvóhelyre. Ezeket az utakat a tervrajz kielégítően feltünteti. Annál veszélyesebb, ijesztő csapdák tátongtak akkor, ha viharban igyekezett hajó Bon-matszurit megközelíteni.

Ez a tudat zavarta Cimarront, ami azt bizonyítja, hogy adott helyzetben mindenki megérzi a bajt.

Kérte Nagamori ezredest, hogy az összes jelzésekkel álljon majd segítségére, ha a zátony sor közelébe ér. Azt is kérte, kapcsoltassa ki az Ogimura-féle elhárítókat, nehogy megzavarja – az egyébként elrejtett – radarkészülékeit. Tudta, hogy a hurrikán olykor az éjszakánál is sötétebb éjszakát rögtönöz.

A *Kobra* és a P. *R. T. 2.* a lehető legnagyobb iramban haladt célja felé.

A szél egyre erősödött, a felhők egyre lejjebb szálltak.

Megindultak a holthullámok is. Minden jel azt mutatta, hogy a hurrikán nemhogy elkerüli az útvonalat, vagy csak a szélét mutatja meg, de-igenis: teljes egészében halad tovább az Egyenlítőn át délnek, a Salamon-szigetek felé.

Ekkor már húsz óra telt el az indulás óta. Háromszáz kilo– . méternél több volt mögöttük, s előttük valamivel kevesebb, mint kettőszáz.

Cimarron utasítást adott a tankhajónak, hogy igyekezzen menetsebességét fokozni.

A tankhajó parancsnoka Rifflesnél is idősebb, mogorvább kapitány volt. De hát ő is, akárcsak Riffles, értette a mesterségét. Gleniffernek hívták, Pemminger vállalatának legjobb kapitányai közé tartozott. Vele történt meg az a híres eset -nem tudom, hallottátok-e? –, még a nagy békeévek idején, hogy 5000 tonnás teherhajóját elszakította az orkán Pago Pago kikötőjéből. Ez a hajó volt a *Norfolk,* sok tengerészadoma hőse. Amikor az orkán kitört, a *Norfolkon* nem volt több ember, mint a kapitány és a szakács. A hajó elvesztette kormányát, gépezete a hányódástól teljesen összetört. Felépítményei ugyanígy jártak. Végül jó három hónappal az eset után a *Norfolkot* megtalálták Új-Zélandtól délkeletre, a Bounty-szigetnél, szinte ócskavasként. A kapitány is, a szakács is tökrészeg volt!

– Soha ilyen jól nem éltem – mesélte a kijózanodás után Gleniffer megmentőinek. – Soha. Volt bőven inni- és ennivalónk! Hát kell ennél több?

Nos, a tankhajót ez a Gleniffer vezette. Amikor megkapta Cimarrontól az utasítást, hogy gyorsítson, kiadta a parancsot, hogy hozzák eléje a két foglyot.

– Velük most én rendelkezem – mondta durva, recsegő hangján, amiből bárki megállapíthatta, hogy az öreg fiú igazi szesztestvére Rifflesnek.

Az a japán altiszt, akire Jokohama Jimet és Capriatát bízták, először tiltakozott, de végül nem tehetett mást, mint engedett. Elvégre a kapitány minden hajón élet-halál ura, különösen akkor, ha veszély fenyegeti a hajót.

Gleniffer a parancsnoki híd mellvédjénél állt, amikor eléje vezették Jokohama Jimet és Capriatát.

A holthullámok házmagasságra emelkedtek, s hárompercenként elborították az előfedélzetet. A helyzet nem volt éppen biztató.

– Maguk tengerészek? – recsegte Gleniffer.

Capriata torkát még fojtogatta a düh, viszont Jim már régen magára talált. Ő felelt:

– Ha a captain az, úgy mi is azok volnánk. Méghozzá, ha szabad megjegyeznem, a jobbak közül.

Gleniffer mordult néhányat, majd kijelentette:

– Nyakunkon a hurrikán. A maguk élete éppen annyira veszélyben van, mint bárkié ezen a hajón. Azt is látják, hogy tele vagyok színes fickókkal, japokkal. Nekem vagányabb gyerekek kellenek ide a kormány mellé. Ezt a két pasit úgy lerázza a kormánykerék, mint az elefánt a tetűt!

Ezzel hátrafordult, a kormányház szélvédő üvege mögül két izzadt arcú japán nézett előre.

Jim Capriatára tekintett, Capriata Jimre. Jim megszólalt:

– Amennyiben captain így gondolja, szívesen. A haverom velem érez. De lenne egy kérésünk.

Gleniffer a távolba nézett. Északnyugatnak még látszott a *Kobra*. Lemaradt az öreg hajó. Egyúttal az öreg kapitány megrázkódott. Megtörülte verejtékes homlokát. Majd újból a mellette állókhoz fordult.

– Nagy tánc lesz, boys. De mi lenne az a kérés? Jokohama Jim elmosolyodott.

– Nézze, captain. Amióta ezen a bárkán vagyunk, nem kaptunk egy falat ennivalót sem. Az is lehet, hogy nem ússzuk meg a cirkuszt. Hát üres gyomorral haljunk meg?

Gleniffer mintha elmosolyodott volna. Mintha. Mindenesetre beszólt a kormányosházba:

– Ez a két ember levált titeket. Adjátok át a kormányt. És szóljatok be a konyhára, hogy ennivalót hozzanak nekik. Inni is, rumot.

Ezzel Gleniffer újból elfordult.

A tankhajó daruárbocának merevítői között mintha valaki sipított volna. Megjött a szél. A holthullámok tetején porzani kezdett a víz.

– Ha megengedi, uram – udvariaskodott Jokohama Jim, mielőtt belépett volna Capriatával a kormányházba –, ha megengedi, figyelmeztetném, hogy ebből zrí lesz. Méghozzá egyhamar.

Gleniffer bólintott.

– Azért hívattam magukat. Semmi beszéd, csak figyelem. Ha meglátom, hogy nem úgy irányítják a hajót, ahogy rendelem, akkor…

Ezzel az öreg kapitány benyúlt a zsebébe. Bő nadrágja volt, nagy zsebekkel. Kiadós méretű revolvert húzott elő.

– Értjük, uram – intett Jim. – Az ilyesmi mindig lelkesítőleg hat az emberre. Csak szóljon, mit akar.

Az előbb még látszott a *Kobra*. Most már eltűnt.

Gyorsan leszállt az éjszaka.

Kigyúltak a lámpák. A kormányház lámpájának fényében, az ajtó nyílásában megjelent egy ember. A nigger, akit Jokohama Jim megmosolygott, amikor Capriatával a fedélzetre léptek.

– Küldeni szakács – mosolygott a néger. Nagyot döngött a hajó hasa alatt a hullám. A néger hirtelen Jimhez hajolt.

– Hárman vagyunk, fiúk! Figyeljük egymást!

Ezzel eltűnt. Jim sokatmondóan felhúzta a szemöldökét. Capriata is. Az angyalát!

Gleniffer megfordult. Belépett a kormányházba. Ránézett a tájolóra. Majd ki a tengerre.

Villám villámot hasított az égre. Kezdődött.

A tankhajót el-elborították a hullámok. Gleniffer kihajolt a kormányház ablakán. Akkor mászott fel a parancsnoki hídra a hajómester, egy megriadt japán. Valamit ordított a kapitány fülébe, az visszaordított.

Jim és Capriata jóízűen egy-egy kolbászdarabot rágott. De a kezük a kormányon volt.

Valami igen-igen derűs dolog juthatott Jokohama Jim eszébe, mert tele szájjal hirtelen felnevetett.

Akkorát böffent, hogy Gleniffer hirtelen ránézett, és kezét a zsebébe mélyesztette.

– Ne izguljon, captain – üvöltötte Jim –, de eszembe jutott, hogy mi tulajdonképpen ellenségek vagyunk! És azért mégse puffantanám le magát. Ilyen rendes pofát már régen láttam haramiában, mint maga!

Gleniffer egy szót se szólt, de ha szólt volna, sokra nem megy vele.

Mintha hétszázhetvenhét ördög üvöltött volna fel nagy hirtelen, úgy sivított, visított, dübörgött, bőgött a hajó körül minden.

A tankhajó megtántorodott. Valósággal hanyatt esett. Az eleje magasra emelkedett, a tat félelmetesen lemerült.

– Kapaszkodj! – hörögte az öreg kapitány, és abban a pillanatban kicsúszott lába alól a padozat.

Capriata hirtelen lenyelte a kolbászt, és vaserővel belemarkolt a kormánykerékbe.

– Csülökre, Jim! – lihegte.

Mind a ketten elvágódtak. A kormánykerék vészesen pörögni kezdett.

Ha ez a helyzet egy percnél tovább tart, vége a tankhajónak. Oldalt kapja a vihar, nincsen visszatáncolás.

De Jokohama és Capriata hirtelen megint a helyén volt már.

Ráfeküdtek a kormányra, neki vadultan tekerték visszafelé, és azon voltak, hogy az orkánnal szemben tartsák a hajót.

Jimnek még arra is jutott ideje és ereje, hogy – lehajoljon.

Az öreg Gleniffer igyekezett talpra állni, de egyre visszacsúszott.

– Kurázsi, apuskám! – rántotta fel a kapitányt Jim. -Az ilyesmi előfordul a tengeren!

Gleniffer révetegen feltápászkodott. Hatalmas ütést kapott a homlokára. Azt hitte, hogy a két alkalmi kormányos közül az egyik ütötte fejbe. A revolvere után kotorászott, de a revolver – eltűnt a zsebéből.

Kiesett, és hol a fülke egyik oldalán, hol a másikon volt látható, ha a gyenge világításban megcsillant a fém. Reménytelen helyzetet teremtett volna, ha Gleniffer megkísérli elcsípni, így belenyugodott abba, hogy nincsen nála revolver.

Az öreg kapitány a gépház telefonjához tántorgott. Bele-üvöltött:

– A gépeket teljes adagolással! Aki akadékoskodik, lelőni!

Odakünn nekivadultan tombolt az óceán. Időnként rendkívüli hangok törtek be a kormányházba. Ledőlt az árboc. Kiszakadt az egyik csörlő, és végigrohant a fedélzeten. A steuerbordon végigszakadt az acélból készült hullámvéd. A motoros mentőcsónak felemelkedett a levegőbe, rávágódott a középraktár tetejére, onnan nagy ívben átvetette magát a bal oldali palánkon, és eltűnt a hullámokban. Mindezt jól lehetett látni a hídról levilágító reflektor fényében. Hogyan történt, de így történt, rejtély.

Gleniffer révetegen tekintett a kormánynál állókra.

– Kurázsi, tata, kurázsi! – kiáltotta feléje Jokohama Jim, amire Jerome Capriata is elmosolyodott. – Lesz még komi-szabbul is! Ez csak a kezdet, ha szabad megjegyezni!

Valóban csak a kezdet volt. Egész éjjel küzdöttek, és alig haladtak valamit.

De a hajó tartotta magát. Nem lehet letagadni, ebben nagy része a kormányosoknak volt. Gleniffer úgy nézett a két megtermett, hatalmas csontozatú tengerészre, mint a csodára. Áldotta a jó sorsot, hogy idehozta őket, vagyis Cimarront és Te-ránt, hogy erre a hajóra küldték Bon-matszuri legfrissebb foglyait.

– Majd szólok érdeketekben az ezredesnek! – kiáltotta a kormányosok fülébe.

Jokohama Jim mosolyogva bólintott; majd kieresztette a hangját:

– Nagyon rendes dolog lesz, captain. De hová tartunk, ha szabad érdeklődni?

Hajnalodott. A feketeséget szürkeség váltotta fel. Szörnyűséges méretű hullámok száguldottak tova. A szél ereje nem gyengült, inkább még fokozódott. A hajó tartotta magát.

Ez volt az az állapot, amikor az emberek elmondhatták: kezdik megszokni a félelmetes dülöngélést, a bombarobbanáshoz hasonlatos csattanásokat a hajó vastestén, a tudatot, hogy bármely pillanatban bekövetkezhet a vég.

Gleniffer mondani akart valamit, de a kormány ház betört, bal oldali ablakához húzta magát, és amennyire tudott, kihajolt.

– A szentségit!

Ahogy a tankhajó – ferdén, mint a részeg – felért a hullám tetejére, az öreg kapitány éles szeme olyasmit látott meg, ami joggal megdöbbentette.

A következő pillanatban Capriata és Jim is látta.

Alig százötven-kétszáz méterre tőlük, a tankhajó fara felé sodródva, otromba tömeg látszott.

Ha mozdulatlan lett volna, azt hiszik, hogy kiálló szirt az óceánból.

De nem volt mozdulatlan.

Mint könnyű fadarabot, hullámvölgyből hullámhegyre vitte a hurrikán.

Hajó volt!

Féloldalra dőlt, kormányát elvesztette, teljesen tehetetlen hajó.

– Az olajat kiereszteni, minden olajat! – süvítette Gleniffer, mintha azok ott meghallották

volna.

Ó, jámbor naivitás! Persze igaza volt a vén zsiványnak! Az olaj, régen tudott valami, valóban nyugtatólag hat a tengerre. Erős hullámzásnál, ha csónakot kell leereszteni, a szélárnyékos oldalon olajzsákot dobnak ki. Az olaj gyorsan szétterül, súlyánál fogva megszelídíti a hullámokat. De mit akar az olajjal valaki hurrikánban?! Még akkor is, ha az olaj több vagonra való, mint amennyit a *Kobra* vitt magával?

Mert Jokohama Jimék a hajnal gyorsan, színpadi függönyként szétterülő derengésében a *Kobrát* látták a hullámok között vergődni.

Az utolsókat vonaglotta a hajó.

A nagy izgalomban a tankhajó rádióvevője elromlott. A *Kobra*, mint később kiderült, titkos jelzésével, nehogy bárhol feltűnjön, vészjeleket adott. Ezeket a jelzéseket Bonmatszuriban fogták is. Az öreg ócskaság kormánya eltörött, és ez megpecsételte sorsát.

Hogyan került ennyire a tankhajó közelébe, senki sem tudta kideríteni, de közel került.

Kimeredt szemmel figyelték a hajó egyetlen biztosnak mondható helyéről, a parancsnoki hídon levő kormányosházból Jokohama Jimék az eseményeket.

A *Kobra* annyira féloldalra dőlt – felépítményével a tankhajó felé –, hogy minden szakember csodálatát kivívhatta. Igaza volt az ördöngös Rifflesnek: ronda építésű tragacs, de aki készítette, az értette a szakmáját!… így is volt. Egy átlagépítésű hajó már régen felborul, de a *Kobra*, ez az úszó piszokfészek, még tartotta magát.

Nem sokáig.

Amikor a P. *R. T. 2.* közelébe ért – majdhogynem veszélyeztetve a tankhajót –, már annyira oldalt dőlt, hogy látszott: legfeljebb percek lehetnek hátra. Előbb kétszer eltűnt a hullámvölgyben, majd megint felszínre ért. Nyilván a belsejében levő olaj okozhatta ezt a különös, valóban szokatlan helyzetet.

Aztán egyszerre csak felfordult!

Mint a gyerekek fából készült játék hajója a kádban. Pontosan így.

– A szentségit! – lihegte Gleniffer.

– Kampec – állapította meg jó hangosan Jokohama Jim, – Ennek lőttek!

A felfordult hajófenéken jól látszott a töméntelen sok dresszinakagyló. Ezek a kagylók okozták a hírhedt, „tengerésznevelő” időkben a legpokolibb szenvedést azoknak, akiket büntetésből, kötél segítségével a hajó egyik oldaláról a másikra húztak át.

Az imbolygó szörnyeteg – mert ebben az esetben már ez volt a felfordult hajó – néhány bakugrást tett előre a hullámokon, szemben a pokoli széllel.

És csak most következett be a süllyedő hajó ismert állása: lassan felemelkedett a hajóorr, újból látható lett az előfedélzet, még a felépítmény eleje is.

Az egész idő alatt egyetlen embert nem lehetett látni. Nyilvánvaló, hogy mielőtt teljesen féloldalra dőlt, és mielőtt meglátták volna a tankhajóról, Cimarronék megkísérelték a menekülést. Ez a lépés legalább annyira esztelen valami volt, mint ha valaki – az egyszerűség kedvéért – a lépcsőn való lemenetel helyett, hogy gyorsabban érjen az utcára, leugrik az ötödik emeletről. De hát mit tegyen az, aki úgyis tudja, hogy leszakad alatta a ház? Ugrik … mert hátha csoda történik. Ez történhetett Cimarronékkal is. Ugrottak!

A hajóorr meredeken felállt. Ezt nevezik a hajó hattyúdalának. Találó ez a megállapítás. Valóban dalolni kezd a hajó. A mélyből – a kiszoruló levegő miatt – nagy sóhaj hangzik, dobpergéshez hasonló, igen erős bugyborékolások törnek fel.

Morajló sóhajt hallani.

Így történt a *Kobra* esetében is. Az orkán bőgése és a hullámok szörnyű csapódása, zúgása miatt a hattyúdalból a tankhajón csak a végső akkord, a sóhaj hallatszott.

És abban a percben a kivénhedt motorhajó megtért tengerbe veszett őseihez.

Lesüllyedt, mint a tele söröspalack.

Az sem kétséges, hogy Cimarron sem énekelte tovább, örökös bűnbánatként, a zsoltárokat,

és nem olvasta többet a bibliát.

– A szentségit! – lihegte egyre Gleniffer kapitány.

– Mindenki akként vész el, uram, ahogy az egyéniségéhez illik – kiáltotta a kapitány fülébe Jokohama Jim. – Ezt már Szent Ferenc is megmondta, ha jól tudom. Hanem most már megmondhatná, captain, hová is megyünk.

Az ezúttal szótlan Capriata is közelebb hajolt. Gleniffer elkeseredetten legyintett. Hiába, a csirkefogók is szeretik egymást. Nagyot kiáltott:

– Hová? Hát a pokolba, fiam! Jim megnyugodva intett.

– Ott még nem jártam, uram. Nyilván igen érdekes lesz.

És a tankhajó tovább küszködött Bon-matszuri felé, ahol akkor már javában dühöngött a hurrikán.

Felhők kavarogtak tehát Bon-matszuri felett. És vajon Terán, a délszigeti szörnyeteg melyik hajón tartózkodott?

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

EGY BÁRKA AZ ÉJSZAKÁBAN

Okosan vagy oktalanul cselekedett-e Lilian Marochini, a sóner minden tagjának szeretett Bambinája akkor, amikor elhagyta a hajót, azt az első órákban nehéz lett volna megállapítani. A későbbiek igazolták tettének helyességét, de hibát mégis elkövetett. Nagy hibát. Azzal, hogy eltávozását nem jelentette be, súlyos gondot és bizonytalanságot okozott barátainak, feletteseinek. Tudott dolog mindannyiunk előtt: vannak esetek, amikor nehéz, szinte lehetetlen felfedni tervünket. Mindannyiunkkal megtörtént már, hogy éreztük: képtelenség bejelenteni szándékunkat, mert ha megtesszük, a terv megsemmisül, megakadályozzák, vagy nem talál megértésre. Ebben az esetben csak az egyéni akció segít, a tett, a tétovázás nélküli cselekvés.

De Bambina annyit mégis megtehetett volna, hogy üzenetet hagy hátra, s legalább közli, elment, hogy felkutassa Capriatát és Jimet, jó" barátait. Különösen érthető volt ez a lépés, hiszen Capriata Lilian apjának hajóján, az elsüllyedt *Pernambucón* szolgált, és a lányt kisgyerek kora óta ismerte.

Bambina nem szólt, nem üzent, és úgy tűnt el, hogy mindenki joggal hihette: talán elrabolták. Nyoma veszett Jokohama Jimnek, Capriatának, sőt – rövidesen ez is kiderült – a korvett kitűnő fegyvermesterének, a nyomkereső Forbesnek is. Egyszerre három ember egy hajóról! Kicsit sok a jóból, vélte Daniló bácsi és Carpena kapitány, amikor újfent összeültek ennek a ténynek megtárgyalására.

A pár perces találkozás akkor játszódott le, amikor Carpena parancsnok áthívta a sónerről Turkovics kapitányt, és partraszállásra készülődött.

– Hiába, igaza volt Riff lesnek, hogy intett Kapingamaringitól – vakarta meg a feje búbját. Daniló bácsi.

– Nagyon igaz, kedves kapitány – simogatta szakállát Carpena –, de a titok itt lappanghat. Ezért volt az intés, ami egyben baráti fenyegetésnek illik be. Így van, captain?

– Így … hm . .. hm …

Ez a rövid beszélgetés előzte meg Kapingamaringi átkutatásának nagy eseményét.

Liliant nem rabolták el.

Lilian önszántából, a már említett okból hagyta el a hajót, hogy felkutassa Capriatát és Jimet. Ha valaki hitetlenkedve, túlzásnak fogadja el Lilian eltávozását, és egyszerűen nem hiszi el, az nagyot téved. Egy átlagos európai lány, mondjuk valamelyiktek húga, elismerem, nem indulna kutatóútra élete kockáztatásával, egy ismeretlen, sőt, igen barátságtalan mikronéziai szigeten, bele az estébe, majd az éjszakába. De Lilian nem volt átlagos európai lány, hanem egyszerűen tengerész volt, tengerész a javából. Hallottátok, mivel utasította el a Srácot. Azzal, hogy ő a tengernek akar élni. Ekkor mindent megmondott. Ügyesen, észrevétlenül hagyta el a hajót.

Már besötétedett, amikor kimászott a fokszli ablakán, elkapta a horgonyláncot, és leereszkedett a vízbe. Mindezt zajtalanul, kiszámítottan. Ócska tengerésznadrágját, gyűrött ingét vitte magával, fejére erősített kupacban. Nem volt rajta más, mint a fürdőruha, amit aztán a parton eldugott a bozótban.

Jó darabig úszás nélkül, csak az áramlattal vitette magát, nehogy észrevegyék távozását a hajóról. Távolodtak a fedélzeti hangok; végül, amikor úgy érezte, hogy elég messzire jutott, erős csapásokkal a partra úszott.

A meleg, sőt forró levegőn gyorsan megszáradt. Felöltözött.

Nem volt semmiféle különösebb terve, de egyben biztos volt: elkerül minden lakott helyet, még a kunyhókat is. De figyel, mindent megfigyel. Szerette Capriatát és Jimet, a jópofát. Nem

hagyja őket – döntött.

Áporodott, nehéz levegő szállt fel a lagúnáról. Rothadó hínár, bűzlő ulvafű kesernyés szaga. A hurrikán már jelezte közeledtét.

Pálmák suhogtak a feje fölött. A hold lassan kúszott felfelé az égen. Bámulatosan szép, festői látvány volt a lagúna nagy vize, a pálmás sziget, a távolban a fehéren csillogó hajó, több hazafelé tartó piroga imbolygó árnya, az égen kigyulladó csillagok sora.

Lilian mozdulatlanul várta, hogy eldöntse magában, merre is induljon. Hibiszkuszbokrok között, a korallföveny szélén lapult. Valami megcsobbant mellette. Teknősbéka volt. A teknős közömbösen eldöcögött mellette, majd mint aki gondolt valamit, megfordult, és visszacammogott a vízbe. Ott kígyónyakát kinyújtotta, rápislogott a lányra, végül lebukott. Ugyan mi lehetett a terve, amikor elindult a partra? És miért fordult vissza? Lilian azon vette magát észre, hogy pompásan szórakozik a teknős mozdulatain.

A hold magasabbra emelkedett. A fények élesebbek, az árnyak tompábbak lettek. Újból azt érezte, hogy valami mozdul, majd a lábához ér. Egy kutya dörgölőzött hozzá. Sok a kutya a szigeteken. Hizlalják, levágják és megeszik. A magányos kutyust nyilván nem hizlalták, mert igen sovány volt, de felettébb barátságos. Alig tudott tőle megszabadulni, annyira kitüntette bizalmával.

Szerencsére a szigetlakók korán feküsznek. Ők is azt tartják, amit a világ minden részén a természetben élők: napnyugta után pihenni, napkeltekor kelni.

Merész tett volt Liliantól, hogy ilyen kalandra vállalkozott.

Beleugrott az ismeretlenbe, méghozzá fejest. Amennyit a hajóról látott, annyit ismert Weruából, de többet nem. Arról sem volt fogalma, hol keresse Jokohama Jiméket. Különben, ha nagyon mérlegre tesszük a kérdést, illő a csodálkozás: hogyan képzelte a lány, hogy megtalálja, sőt, kiszabadítja Jiméket, olyan helyzetből, ahonnan Jimék képtelenek szabadulni?! Pedig Lilian nem tartozott a meggondolatlan emberek közé. Ellenkezőleg: higgadtan, mindent átgondolva tervezte ki lépéseit.

Valljuk be, sohasem helyes, ha tetteinket az érzelmek vezetik. A nagy hadvezérek, államférfiak, tudósok és kutatók nem az érzelmekre alapítják terveiket, elhatározásaikat. Hanem az észre. Az észre és arra a bizonyos valamire, amit egyszerűen így hívunk: mérlegelés. Lilian nem mérlegelt, Lilian elindult.

Látott az estében, majd az éjszakában kunyhókat, néhol apróbb házakat is. Látott raktárépületeket, pálmaháncsból .készült hálók szárítóállványait, partra húzott pirogákat és néhány katamaránt. Látott egy templomféle épületet, mellette a bíró házát. Valamivel odább egy, a háborúból itt maradt katonai szállást. Ez az utóbbi magányosan merengett, kiszakadt oldalfallal. Itt található Werua közepe, s ide építették az egyetlen piert.

A pier mellett a *Delawar* pihent.

A partnál őrség állt, a pieren két tengerészkatona járt fel s alá. A hajóról fények villantak. A villanyt fejlesztő aggregátor motorja kihallhatóan búgott.

Lilian mindent észrevett, megfigyelt. Tengerész volt. Megszokta, hogy úgy lásson az éjszakában, mint a nappalon. Ez nem ördöngösség, ne higgyétek. Pásztorok, vadászok, frontkatonák szeme megszokja a sötétséget. Természetesen a sötétben nem a nappali formákat és színeket kell keresni. Az éjszakában nem a színek vezetik az embert és az állatot. Az éjszakában a formák és tárgyak tónusbeli elválása, a zörejek, hangok közelsége vagy távolsága adják meg a szemnek a látást. A tengerész nem mondhatja, ha éjjel felküldik a hold vitorla alsó keresztrúdjára, mert ott elakadt a fordítókötél, nem mondhatja, hogy nem látja a hágószálakat, a terebet, a többi keresztrudat. A tengerésznek látnia kell!

Lilian tehát a látással kapcsolatban nem jött zavarba.

Akkor már elmúlt éjfél, amikor túljutott a pieren. Lassan haladt, hiszen az volt a cél, hogy mindent kiszimatoljon, ahol gyanú lehet arra, hogy Capriatáékat elrejtették. Eddig ilyesmit nem talált.

Talán száz méterre lehetett a *Delawartól*, amikor csobogást és hangokat hallott. Suttogó beszédet. Csónak közeledett a part felé.

Haditengerészeti gigg volt, a gyakorlott szem észrevette. Lilian megint csak a hibiszkuszbozót rejtekét kereste. A távoli hurrikán előfelhői már megjelentek, és időnként elsötétítették a holdat. Egyébként mindig csillagos a trópusi éj.

A korallhomok megcsikordult. A gigg partot ért. Árnyak mozogtak a csónakban.

Lilian figyelt: ugyan mit akarhatnak éjfél után Carpena emberei?!

Lilian szeme éles volt, akár a macskáé. Két haditengerész kilépett a fövényre. Az egyik jó hangosan mondta:

– Na, itt csak meggyullad, Willy!

Öngyújtó kattant, kattogott. Szikrázott, de lángot nem vetett még.

– Nyugodtabban, Tom, nyugodtabban! – hallatszott a másik beszéde.

Ugyanakkor Lilian azt is látta, hogy egy alak lehajolva, gyorsan elsurran a tengerészek mellett. Pillanatok alatt eltűnt a bozótban. Az első hang szólt:

– Na, Willy, meggyulladt! Mehetünk.

Az öngyújtó fényében látszott a két arc. Valóban amerikai haditengerészek voltak, a *Delawarról.* Majd beszálltak a csónakba, s eleveztek.

Lilian nem tudta, hogy Forbes így, ilyen ravasz módon hagyta el a hajót. Lilian csak azt látta, hogy egy ember, hozzá nem is tengerészruhában, így surrant ki a partra. Katonaszökevény lehet – gondolta. Ha tudná Carpena!

Egy idő után hallotta, hogy zörög a bozót. Az ismeretlen eltűnt.

Távolabbról zene szólt. Lilian várt, majd továbbindult.

A zene felé. Itt erősen lekerült a partra. Látta a lebujt, sőt azt is látta, hogy akárcsak ő, valaki még figyeli a bejáratát. Ez a valaki erősen emlékeztetett arra az alakra, aki kisurrant a csónakból. Árnyékban ült egy ládán, cigarettát sodort, meggyújtotta. Ekkor vélte felismerni Lilian.

Elmosolyodott. Részeges fűtő lehet, hozzá néger, öt csempészték ki jópofa cimborái, hogy ihasson. Hosszabb szemlélődés után a fűtő megindult a bár ajtajához, belépett, eltűnt.

Lilian tétovázott. A kikötői bárok mindig kitűnő helyek arra, hogy megtudjon az ember valamit. De hát egyedül, nő létére mégsem mehet be feltűnés nélkül. Látta, hogy időnként kijön egy-egy félmeztelen alak, japán halászok lehettek. Majd három fehér ruhás tengerész lépett ki. Jóízűen nevettek. Valamin vitatkoztak, de kedélyesen, és végül is visszafordultak. „Még egy rundot”, vélte Lilian, és halkan nevetett. Ilyen a tengerész …

Már erősen derengett, amikor meghallotta az óceán moraját. Elhagyatott helyen járt. Füle körül vadul köröztek a moszkitók. Ezen is mosolygott. Volt annyi esze, hogy elhozta magával a moszkitóolajos üvegcséjét. Amikor elpárolgott az olaj, újból bekente magát.

Később mesélte, hogy itt, a fák és a bozót sűrűjében határozottan érezte: nyomára jut valaminek. Erősebben vert a szíve. Még az eddiginél is jobban vigyázott minden mozdulatára. Meredek homokdomb állta útját. Felmászott rá. A fák között kicsillogott a távoli tenger. Átért tehát Werua túlsó oldalára. Itt minden elhagyatott, kietlen, sivár volt. Hatalmas, sötét tömeg magasodott a domb alján. Majd még egy.

Nem kellett különösebb tudás, hogy megállapítsa, partra siklott, megfeneklett hadihajók rozsdásodnak a fövenyen.

De ahogy jobban megfigyelte, azt is látta, hogy a kiemelkedő roncsok között két hajó lebeg csendesen, a víz sodrásának, mozgásának megfelelően.

Ekkor olyasmit tett Lilian, mit még soha az életben.

Felmászott egy kókuszpálmára.

Kiszemelte a legmegfelelőbb, ferde törzsű, mégis legmagasabb, előredűlő fát. Izmos karja, lába hamar feljutott a lombkoronába. Innen pompásan beláthatott a hajóroncsoktól alkotott öbölbe.

Ha teheti, felujjong.

A két hajó közül azonnal felismerte a *Kobrát* Látta a Kwajalein-atollon, látta a szabad óceánon, amikor a Lőszer Szigetre hajóztak. Bár. erősen eltakarta a szélső romboló, de a motorhajó otromba felépítményét nem felejthette el egy vérbeli tengerész.

Lilian azonnal érezte az összefüggést Jimék eltűnése és a *Kobra* között.

Ha akkor azonnal cselekszik, lemászik a fáról, elrohan a korvetthez, és jelenti a látottakat Carpena parancsnoknak, nyilván sok minden másként alakul. Egyáltalában döntő, hogy az ember az akciót, a cselekvés pillanatát – történjen az vívásnál, bokszolásnál, feleletnél, bárminél – ne halassza el. Lilian elhalasztotta. Gondolatvilágában megjelent a kép: itt *a Kobra,* tehát a két barát eltűnése csakis ezzel a hajóval függhet össze!… Ekkor nem lett volna szabad másra gondolnia, egyedül csak arra, hogyan tudassa a felfedezést Carpe-návaI vagy Daniló bácsival.

De Lilian többet akart látni. Szeretett volna megbizonyosodni arról, hogy valóban a *Kobrát* látja, és még több élményt szerezni a felfedezéshez. A hajón látszólag semmi sem mozdult.

Nem telt el négy vagy legfeljebb öt perc, és több ember jött elő a sűrűből.

Lilian megijedt. Kínos helyzetbe került. Ha felfedezik, abból nagy baj lehet. Amennyire tudott, a fa lombkoronájába húzódott. A jövevények Kapingamaringin látott félvérek voltak. Mindössze ágyékkendőt viseltek, de többnél fegyver volt. Nem is mentek tovább, itt, a pálmaerdő szélén letelepedtek. Lilian megszámolta őket, nyolcan voltak. Két fegyveres mindig abba az irányba figyelt, amerről a lány is jött. Itt egy utacska húzódott, ami összekötötte Werua északi részét a délivel.

Az egyik fegyveres kétszer is a fa alá jött, vizsgálgatta a lábnyomokat. Ha felnéz, menthetetlenül észreveszi a lányt!. Valószínűleg gyerektől származónak vélhette a nyomokat, mert másodszor valamit nevetve mondott fegyveres társának. Hazai, bennszülött nyelvükön beszélhettek, Lilian egy szót sem értett meg.

A helyzet kínos lett. Ha felfedi magát, ezek a martalóc-képű alakok végeznek vele. Ha nem, vajon meddig bírja a kókuszpálma szúrós, érdes, kardszerűen éles levélágai között? Biztonság kedvéért övszíjával odaerősítette magát a levélágak legerősebb részéhez. így feltétlenül tovább képes tartani magát.

Ettől kezdve természetesen mindent látott. Éles szeme felfedezte azt a „néger” fűtőt, akit a korvett csónakja tett ki. „(Joggal hitte, hogy árulás történt.) A néger igen becsíphetett, mert erősen tántorgott. Látta Terántt, a félelmetes délszigetit, aki miatt Daniló bácsi kiküldte Capriatát és Jokohama Jimet. És végül látta magát a két barátot, akit a *Kobra* fedélzetéről átkísértek a másik hajóra.

Nem sokkal később a hajókat eloldották, és a délkeleti kijárón kihajóztak.

Az őrök ott maradtak.

Súlyos, nehéz órák következtek. A forróság fokozódott, a pálmafák lombkoronája nem arra való, hogy ott tartózkodjunk. Nincs az a hajógépház, ahol oly meleg lenne, mint amilyenben Liliannak része volt a kókuszpálma lombjai között. Bámulatos, hogy annyi ideig kibírta, mint amennyit ott töltenie kellett! A hajók már régen eltűntek a láthatáron, pontosan kelet-keletdélnek (fontos, hogy látta!), de Lilian még mindig a fán kapaszkodott. Hogy ennyi gyötrelmet, embertelen helyzetet kibírt, azt tengerész voltának köszönhette. Kemény kéz volt az övé, s jó idegeket rejtett az agya. Akadtak pillanatok, amikor azt érezte, hogy nem bírja tovább. De végül is az akarat győzedelmeskedett az elgyengülés felett.

Az őrök ott hevertek a fák alatt, kockajátékkal szórakoztak.

Hangosan nevetgéltek, lökdöstek egymást, mint a vásott .gyerekek.

Délre járt az idő, amikor Lilian újból felélénkült. Egyszerre csak előbukkant a délszigeti vadember. Honnan jött, nem látta, hirtelen megjelent. Igen nagy lehetett a tekintélye, mert a fegyveresek felugrottak, eldobták a kockákat. Terán durva hangon, keményen, mint aki nincs valamivel megelégedve, beszélt az Őrökhöz. Azok hol feleltek, hol nem, de mindenesetre

igen figyelték, mit mond a fekete bőrű, boglyas hajú óriás. Lilian most közelről látta ezt a félelmetes embert, aki elrabolta Motopu La Keát és a fiát, Naumót.

Végül a délszigeti nagyot ordított. Megfordult, és eltávozott a sűrűbe vágott ösvényen.

A fegyveresek egy ideig figyeltek utána. Majd lekuporodtak, és újból játszani kezdtek. Igencsak megszokhatták a méltatlankodását, mert látszólag semmi, de semmi hatással nem volt rájuk kifakadása.

Lilian úgy érezte, nem bírja tovább. Kegyetlen álmosság gyötörte. A hőség fullasztó volt.

Végül elaludt.

Amikor felébredt, az őrök eltűntek a sűrű széléről. A rombolók magányos, rozsdás vasteste vadul verte vissza a nap sugarait.

Percek teltek el, míg ráeszmélt, hogy leereszkedhet. Ekkor a gyengeségtől majdnem sírva fakadt. Keze véres volt, a lába is. Amikor lenézett, érezte, hogy szédül. Belekapaszkodott a fába, mint egy kezdő mocco. Majd elszánta magát…

Késő délután, pontosan hét óra öt perckor, egy Thomas Sanderson Perkins nevű tengerészkatona találta meg. Csak a rend kedvéért említjük a derék fiú nevét, különben nem lesz vele különösebb dolgunk, legfeljebb annyi, hogy ő is ott szerepel a korvett többi tengerésze között. Sanderson Perkins, a sziget átvizsgálása közben, egyik társával elszakadt a partra szállt főerőktől, és átvágott a semmi különöset sem sejtető bozótoson.

Meglepődve vette észre a két rozsdás rombolót, de még ezeknél is nagyobb meglepetéssel a kókuszpálma alatt fekvő, elhanyatlott alakot. Thomas Sanderson Perkins lehajolt, igyekezett Liliant felemelni, majd amikor látta, hogy nagyobb a baj, odakiáltott a társának, hogy kerítse elő a korvett orvosát.

Lilian napszúrással, teljesen kimerülten feküdt a földön, öntudatlanul. Előkerült az orvos, röviddel rá Daniló bácsi, valamivel később Carpena parancsnok. Daniló bácsi boldogan ismerte fel Bambinát, a hajó kedvencét.

– Én vagyok, Turkovics kapitány – tekintett a bágyadt, de éledő szemekbe Daniló bácsi. – Én vagyok, gyermekem.

– Elvitték … – suttogta a lány. – Elvitték …

Az orvos gyorsan, szakszerűen dolgozott. Liliant akkor már a rombolók árnyékába helyezték. Az orvos több éve hajózott a trópuson, értette a módját, hogyan kell életet pumpálni az elesettekbe. Gyors szíverősítő és kondíció javító injekciók a vérbe, láz- és hőcsökkentő, jégpatronos borogatás a homlokra és a csuklóra … lassan éledni kezdett a lány. Carpena közben érdeklődéssel vizsgálgatta a két rombolót. Majd felfogta a füle. amikor Lilian, még behunyt szemmel, de már érthetően és értelmesen, de olaszul suttogta Daniló bácsinak:

– Signore capitano, ecco, láttam a *Kobrát*… itt horgonyzott … a rombolókból hozták ki Jimet… ecco, Capriatát…

Daniló bácsi ránézett az orvosra, majd az odalépő Carpenára. Talán félrebeszél Bambina?

– Mit mondott a matróza, captain? – hajolt közelebb a parancsnok.

Bambina kinyitotta szemét. Carpenára nézett. Most már érthetőbben mondta:

– A rombolóból hozták ki a mi embereinket… az ön hajójáról is volt egy … részeg nigger …

Carpena meglepődött. Részeg nigger? Ez csak Forbes lehet! Letérdelt a homokba. Megfogta Bambina kezét.

– Carpena parancsnok vagyok, megismer? Lilian arcán mosoly jelent meg.

– Megismerem … Mintha még mindig fáradt lennék … Carpena nyugodtan, csendesen mondta:

– Igen lassan, pihenőket tartva, mondjon el mindent. Tehát látta a *Kobrát!*

– Láttam … itt volt kikötve …

Talán tíz perc telt el. Carpena felállt. Intézkedett.

– Hozzanak hordágyat. A matrózt vigyék a korvettre, a betegszobába. Owen hadnagy, a rombolókat vegyék körül. Én egy szakasszal megkezdem az átkutatást!

Ezzel az eseménnyel indult meg Kapingamaringi, elsősorban Werua részletes átkutatása. Mindezt egy lánynak, egyszerű tengerészlánynak köszönhették Carpenáék. Ha Lilian nem szánja el magát kalandos útjára, valószínű, hogy a hajóroncsokat nem kutatják át. Van elég belőlük a Csendesen, több a soknál; ki törődik ilyesmivel, ha lát valahol néhányat belőlük?! Meglepődve tapasztalták, hogy az egyik rombolóban kifogástalanul működik a rádió adó– és vevőkészülék. Találtak kabinokat ép, berendezett állapotban. Találtak lőszerraktárakat tele lövedékkel. Meglepődve tapasztalták, hogy a rombolók hatalmas olajtankjait teljesen rendbe hozták, s azokat mint tárolókat használták. Hogy ki kezelhette az adókészüléket, annak nyomára nem akadtak. Pedig órákkal a felfedezés előtt működhetett, mert több, frissen elnyomott cigarettavéget láttak az asztalkán, mellette egy konzervdobozt, félig teljesen jó állapotban levő ananászszeletekkel. Kívülről mind a két romboló szánalmas roncs volt.

Leszállva a gépházba, Carpena felfedezte az alagutat.

Két helyen az alagutat megkísérelték eltorlaszolni. Idejük azonban nem lehetett sok, mert a torlaszok nem sokat értele

Így jutottak a nyomozók a lebujba.

A lebuj üres volt. Ajtaját lezárták. Minden italt kiöntötték, a wurlitzer némán ásított. Sem a tulajdonost, sem a bármixert nem találták. Eltűntek. Nyomuk veszett. Nem akadt egy halász vagy kopragyűjtő Weruán, de az egész atollon sem, aki bármit is tudott volna a rombolók titkáról, Cimarronékról, a Kobráról, a titkos támaszpontról, akár a föld alatti folyosóról vagy Teránról.

– Ugyan, ugyan, mik is történtek itten! – hüledeztek a férfiak és az asszonyok, amikor a korvett parancsnoka és tisztjei kihallgatták a kunyhók lakóit. – Mi ilyesmiről nem tudtunk!

Arról sem tudtak, hogy a templomféle épület rejtekkel elzárt pincéje géppisztolyokkal és lőszerládákkal volt tele. Egyáltalában semmiről sem tudtak.

Carpena parancsnok megtiltotta, hogy bárki is elhagyja az atollt. Még a halászok sem futhattak ki. Egyik sziget a másikkal nem érintkezhetett. Keresték Teránt, a délszigeti vadembert, de nem találták.

– Mi ilyen kinézésű embert erre soha nem láttunk – vallotta Werua, Matiro, Touhou, Pungupungu, Takenge, Huku-henua és a többi átfésült sziget lakossága. – Soha!

– Hát ezek pompásan összefognak – állapította meg Daniló bácsi, amikor Harrison, Lajure vagy Mihály és János faggatásai is eredménytelenek maradtak.

Teránt sehol nem találták. Terán eltűnt, nyoma veszett. Nem akadt kunyhó, .amelyet át nem kutattak volna. Nem akadt bozót vagy bármiféle rejtek. Pungupungu valamikori világítótornyának romjait is átvizsgálták. Minden hihető és hihetetlen helyet.

Terán, a veszélyes délszigeti kalandor, bámulatos módon kámforrá vált. A korvett minden embere, kivéve a hajó őrzését ellátó szolgálatosokat, és a sóner minden tagja – Terán után kutatott. A sóner emberei látták már Teránt, nem jelentett volna nehézséget számukra a felismerés. Ezért „egy paraszt, egy király” alapon kutatták a szigeteket a haditengerészekkel.

Hogy Bambina megkerült, annak mindenei örült. Talán a legjobban a Srác, a festőművésznek készülő tengerész. Valóságos búskomorság szállta meg, amikor Daniló bácsi megtiltotta, hogy elhagyja a hajót. Annál nagyobb örömet jelentett, amikor a hordágyat Pedróval együtt vihette.

– Bambina – mondta a fiú, amikor rátették Liliant a hordágyra –, örülök, hogy láthatlak.

– Én is – suttogta Lilian, mert újból elfogta a fáradtság. -Kedves vagy, hogy mondod.

– Csuda mód aggódtam érted – dadogta még a Srác, és ezzel Pedróval felemelték a hordágyat, hogy Liliant a korvettre vigyék. – Csuda mód!

A lány nem válaszolt, csak mosoly szaladt végig az arcán. Azután, talán az egyenletes ringás hatására, mély, gyógyító álomba merült.

– Mint a kincset, úgy vigyük – szólt előre a Srác Pedrónak. – Nehogy felébredjen

– Missi nem ébred, Pedró vigyáz. Pedró szeretni missi.

A Srác nagyot nyelt. Hiába, bolond az ilyen ifjú tengerész!

A kutatást nem tudták befejezni. Megjött a hurrikán, két napon át dühöngött. Carpena nem engedte, hogy bárki is elhagyja szolgálati helyét vagy a hajót. Az első napon még az is lehetetlenné vált, hogy a két kapitány találkozzék. Csak a második napon kísérelte meg Daniló bácsi, hogy partra szálljon, és gyalogszerrel jusson el a korvettig. Erre azért is nagy szükség volt, mert a Parakahi, Nagy Kopárság földnyelv nem nyújtott kellő védelmet a sónernek. Sajnos, a *Jadran II* komoly sérüléseket szenvedett abban a hurrikánban, amely tengerfenékre vitte a *Kobrát* s még jó néhány hajót, halászbárkát, pirogát azokban a napokban a Csendesen. A két horgony nem tartott eléggé, a hurrikán alatt szántani kezdett, és a hajó annyira közel került a parthoz, hogy a tat alatti rész a fenékhez ütődött. A kormánylapát, bár vasból készült, eltörött. Ugyancsak erre a sorsra jutott az előárboc, amit a nagy passzátvitorla erősen igénybe vett. Daniló bácsi már gyanakodott az árbocra, s most a gyanú beigazolódott. Meggyengült, és nem tudott ellenállni a hurrikán támadásának. Mint elbillenő gyenge gyufaszál, úgy roppant ketté, közvetlenül a tereb felett, a derékvastag árboc. Természetesen az állókötél-zet java megsérült, elpattantak az acélmerevítők, a futókötélzetben is hiányok támadtak. Mindez annyit jelentett, hogy a konvoj – így hívták Daniló bácsiék a sóner és a korvett együvé tartozását – az orkán elpihenése után még egy hétig kénytelen volt Kapingamaringin tartózkodni. A hátrány mellett előnye is volt ennek. Legalább nem érhetett senkit lelkifurdalás Teránnal kapcsolatban. Mindössze annyi nyom akadt, hogy közvetlenül a hurrikán kitörése előtt egy katamarán hagyta el a Pungupungu-szigetet. Ez biztos volt; mert Sottomarina és két tengerészkatona látta a katamaránt, amikor délnek tartott. Annyira közel volt az orkán, hogy Sottomarina és a két haditengerész alig volt képes visszakeveredni a korvettig.

Az óriás többnyire Bambina ágya mellett, a korvetten töltötte a vihar alatti időt.

– Nem kétséges – mondta Daniló bácsi, amikor végre összetalálkozhatott Carpenával –, hogy a katamaránon csak Terán lehetett. Az ilyen vadember képes csak ekkora oktalanságra!

Ezen a találkozáson beszélte meg a két kapitány, hogy a korvett műhelye megad minden segítséget a sóner kijavítására. De azt is megbeszélték, hogy mi legyen a további teendő.

– Most már igazán nincsen más feladatunk, mint felkutatni a támaszpontot – jelentette ki mosolyogva Carpena parancsnok. – Vagy önnek nem ez a terve?

Daniló bácsi bólintott.

– Természetesen csak ez. És fellelni embereinket. Arca komorrá vált.

– Kérdés, mi történhetett azzal a hajóval, amelyen tartózkodnak! …

Carpena halkan füttyentett:

– Távírászom jelentése szerint több hajó veszélybe került. Kettőről biztos, hogy elsüllyedt. Mind a két eset Ponape mellett történt.

– Elég közel hozzánk – tette hozzá Daniló bácsi. Carpena elvágta a rossz hangulatot:

– Mindegy, kapitány. Ez a mesterségünk. Láttunk már elég vihart, és voltunk süllyedő hajón is!

– Voltunk.

– És reméljük, leszünk is. Az én véleményem szerint feltétlenül a lány által látott irányba kell indulnunk. Remélem, néhány napon belül elkészül a kormány, az árboc, és felszerelik a kötélzetet. Akkor a konvoj elindul.

Rámutatott az előtte kiterített térképre.

– Kelet-keletdél… erre tűnt el a *Kobra* és a – másik hajó. Nézzük csak … Kelet-keletdél… Mint megállapítottuk, olajat vittek … tehát a támaszpontra … kelet-keletdél…

Az energikus barna ujjak rámutattak Kapingamaringira, majd a kutató ujj kelet-keletdélnek húzódott.

– Ha erre indultak, csak erre haladhattak… legfeljebb ..;

– Legfeljebb, ha arra gondoltak, hogy figyeli valaki az indulást, és megtévesztő szándékkal más irányt vettek fel.

Carpena bólintott.

– Lehetséges, könnyen lehetséges. Mert ha kelet-keletiélnek haladunk, nagyjából az irány megfelel a Matuketuke-zátonyok irányának. Legfeljebb a 160-on kell letérni némileg délnek. Legfeljebb …

A két kapitány hosszasan nézte a megjelölt helyet.

– Ismeri ön, captain, ezt a területet? – kérdezte Carpena.

– Nem, nem ismerem.

Carpena már nyúlt a mindentudó kékkötésű könyv, a „Sailing Directory” felé.

– Nézzük csak … Ma … Ma … Matuketuke … Tessék! Lassan olvasta:

Zátonysor az Egyenlítőn, hosszasan elhúzódik. Hossza 92 álometer, szélessége, a 41 és 45 hosszkilométer között, 39 kilométer. Az egész terület vulkanikus képződmény, igen sok zátony víz alatti részén korall tenyészik. Némelyik zátony erősen kiemelkedik a tengerből, de lakatlan és vegetáció nélküli. A zátonyövezet határán erősen mélyül az óceán, mint hogy a zátony belső területén is akad 1000 méteres mélység. A zátonyok számát eddig még nem tudjuk. Veszélyes övezet.

Tekintettel arra, hogy teljesen kiesik a hajók útvonalából, megközelítését nem ajánljuk. Eddig még nem térképezték fel.

– Úgy gondolom – mondta Carpena –, a legokosabb, ha tétovázás nélkül ide hajózunk. Érdekes, hogy erre senki nem gondolt! Bár … támaszpontnak …

De elhallgatott. Csóválgatta a fejét, megint a térképre tekintett.

– Pokoli hely lehet! – tette hozzá. – Mindenesetre kinyomozzuk. Nem kétséges, csak itt lehet Kapingamaringi hatósugarában. Ezt bizonyítják az itt talált adatok.

– És Riffles intése – egészítette ki Carpena mondatát a sóner kapitánya.

Carpena újból elmosolyodott.

– Rendes fickó. Csak látszólag mi nem vagyunk azok, nem hallgattunk a szavára. Ha a sóner kész, indulunk. Miattam közölhetik Washingtonból, hogy forduljak vissza, sőt: főbe lőhetnek utána, de a támaszpontot leleplezem! Pemmingerrel együtt!

És a derék tengerész olyan jóízűen nevetett, hogy a könnye is kicsordult.

… Egy héttel később pedig …

Künn az óceánon.

A *Jadran II* könnyű szélben szántotta a hullámokat. Backbordon haladt a passzátra oldalt, eléggé megdőlve, mint az a vitorlások szokása, ha „luvolva” igyekeznek előrejutni. Annyira szép, annyira megnyugtató volt az idő, hogy senki se hitte volna, hogy 1945 utolsó orkánjának pusztításait még nyögik a tengerészek és a szigetlakók. Weruán alig maradt épségben ház, kunyhó egy sem. Furcsa módon, az orkán után két nappal, egyetlen hatalmas roppanással összedőlt a templom. Kiállt már néhány hurrikánt, még szökőárt is, de ez az utóbbi beadott neki.

Az elsüllyedt hajók száma négyre, az eltűnteké hatra emelkedett. Halászbárkák és pirogák százával vesztek el. Kiadós munkát végzett ez a hurrikán is, nem vallhatott szégyent az előzők előtt.

A sóner ezen a napon reggel, a korvett két nappal előbb indult el Kapingamaringiról. Carpena óvatosságból úgy intézkedett, hogy a vitorláson öt tengerészkatona és egy tengerészaltiszt marad, de feltűnés nélkül. Az ő tervei szerint történt meg a kifutás is. Mivel kémek figyelhették a korvettet s a sónert, a korvett pontosan nyugatnak, a messzi Celebesz-tenger felé távozott, a sóner – két nappal később – észak-északkeletnek, a Marshall-szigeteknek vitorlázott. A tengerészkatonák azért kerültek a sónerre, hogy védelmet adjanak setleges támadás ellen, ha már a korvett nem tartózkodik Kapingamaringin. Kettő közülük

vitorlás hajón szolgált, hivatva voltak az út alatt pótolni Capriatát és Jokohama Jimet.

Igen jó szélben, pompás passzátban, kiadósan eltávolodott Kapingamaringitól Daniló bácsi hajója.

Mindenki végezte a feladatát. Lilian Maroçhini már újból ı helyén volt, az orrvitorláknál és az előárbocnál. Teljesen kiheverte a fáradalmakat. A Srác nagy bánatára ugyanaz maradt, aki volt. Semmiféle közeledést, bizalmaskodást nem engedett.

– Tudod, én tengerész vagyok, és az is maradok – mondta, mikor az ifjú újból előrukkolt érzelmeivel. – Maradjunk babátok.

– Jó – bólintott a Srác szomorúan –, maradjunk barátok. Tengerészeink mögött kiadós munka volt. Leszerelték és visszahelyezték a kijavított kormánylapátot, a főárbocot danának használva kiemelték a törött árbocot, azt a korvett ácsaival megújították, mindezt egy hét alatt.

– Egyszer szeretnék már olyan munkát, amelyik nem sürgős! – morgott Sottomarina. – Egyszer, corpo di bacco! Fél évszázada élek a tengereken, de ilyen munka még nem akadt! Nem. corpo di bacco!

A kormánynál most Zoller és Harrison állt. Szevér időnként bement a navigációs kabinba, hogy figyelje: nem jön-e valami utasítás a korvettről. A tengerészaltiszt élvezte a semmittevést és azt, hogy most vele senki sem rendelkezik. A raktárfedélzeten ült, a Franciával és a Tatával kártyázott. Közben megtárgyalták világháborús kalandjaikat is. Az altisztnek imponált, hogy a *Jadran II* hajósaiból többen a *Princeton*on szolgáltak.

– Burackert én is ismerem – mondta dicsekedve az altiszt. – Csuda rendes ember!

– Mi az, hogy rendes?! – elegyedett a beszélgetésbe a Srác. – Ő fedezett fel engem!

– Felfedezett? Minek? – hüledezett az altiszt.

– Hogy festő legyek. Burackernek köszönhetem.

– Festő? – bámult az új cimbora. – Lerajzolnál? Van egy menyasszonyom.

– Lerajzollak – intett a Srác –, különösen, hogy menyasszonyod is van.

Ugyanakkor Daniló bácsi a kormányállásról figyelte a messzeséget. Azon a tájon jártak, ahol találkozni kell a kor-vettel. Egyelőre még nem látott semmit. Végtelen, mélykék tenger ölelte körül a *Jadran II*-t. A nap arra készült, hogy egy órán belül lebukik a láthatáron, és mint a hajósrege mondja, megfürdik az óceánban. Ilyenkor írnak a költők verseket, ilyenkor hatódnak meg az utasok, ilyenkor érzékenyülnek el a fiúk és a lányok, ha egymás mellett ülnek. És ilyenkor írják az írók: olyan szép, hogy talán nem is igaz …

Daniló bácsi odaszólt Pedrónak:

– Mássz fel az árbocra! Ha hajót látsz, jelentsd! Közvetlenül naplemente előtt Pedró lekiáltott:

– Pedró látni hajót! Lenni mása Carpena korvett!

Már leszállt a sötét, amikor a két hajó egymás közelébe ért.

A korvett fényszórója végigpásztázta a sónert.

Carpena parancsnok szájához emelte a szócsövet. Messzire szállt az öblös hang, szólhatott. A két hajó emberein kívül nem hallotta más, mint a hullámok, néhány delfin, barrakuda, vadul vágtató tarpon, talán a hold és a csillagok.

– Üdvözlöm, captain – hangzott az ezüstösen csillogó, hol a magasba, hol a mélybe süllyedő hajó felől. – Üdvözlöm. És kérem, a megbeszélés szerint vegye fel a kijelölt irányt. Ugyanakkor tartsuk be a távolságot. Ha bármit észlelj azonnal jelentse. Embereim rendelkezésére állnak továbbra is.

Az altiszt rákacsintott a mellette ülő Srácra.

– Hallod?! Holnap készíthetsz még egy rajzot. Elküldöm az anyámnak.

– Jó – bólintott a Srác, és nagyot sóhajtott.

Neki se anyja, se menyasszonya.

– Üdvözlöm, commander-captain – szólt át Daniló bácsi. – megbeszélés szerint járok el!

A korvett gépei erősebben kezdtek dolgozni. Jól lehetett állani a motorok monoton dübörgését. A fényszóró kihunyt. korvett elkanyarodott. Tankjai tele voltak a Kapingamaingin zsákmányolt olajjal. – Soha jobbkor – állapította meg larpena parancsnok.

– Három vonással steuerbord! – adta ki a kormányosoknak az utasítást Daniló bácsi.

– Parancsára – biccentett Zoller.

A sóner megindult a kijelölt irányba. Délkeletnek haladt, a Matuketuke-zátonyoknak.

– Ugyan mi lehet Jimékkel? – nézett fel az égre Sotto-narina.

– Mi lenne, hát ránk gondolnak! – húzta meg a vállát a szakács, a kövér Tata.

– És ha nem élnek?! – hördült fel az óriás hajómester. – Mert az is megtörténhet!

A Tata megvakarta kövér tokáját. Egy meglehetősen büdös fokhagymagerezd volt a kezében, előbb bevette a szájába, lenyelte, és csak ezután szólt:

– Az nem lehetséges, uram! Jimék egy kis hurrikántól nem halnak meg!

Vidáman fütyörészett a passzátszél az árboc– és a vitorlakötelek között. Ideális oldalszéllel haladtak. A levegő langyos volt, trópusi. Matuketuke az Egyenlítőn található. Erre már, ha bárki az égre nézett, láthatott északi és déli égitesteket. Különös, amarra nyugatnak, mint azt Zoller megállapította, a Göncölnek már csak a rúdja látszik. Ellopták a szekeret talán? És a Venus, Holdunk után északi égboltunk legfényesebb égiteste – milyen riadtan lopakodik majd hajnaltájt a keleti horizont felett.

– Az már ott a Dél keresztje – mutatott előre Daniló bácsi. – A régi ismerős.

Zoller mosolygott. Igen ám, jó néhány évvel ezelőtt sokszor látták, de sokszor! Akkor sem szűkölködtek kalandban, de nem ám! Az sem volt éppen kutya dolog, megtalálni Roatánt, a kalózok szigetét. S milyen különös, most, amikor újból feltűnt a Dél keresztje – a tény nem változott, csak a téma: újból kalóztanyát keresnek ők, Daniló bácsi és fiai. A különbség csak az, hogy a régmúlttal szemben nagyon is a mai jelen adja a témát hajósainknak.

– Úgy gondolom, signore capitano – mondta Zoller –, lesz egy kis táncban részünk, mielőtt elindulunk haza, az Adriára!

– A jó tánc sohase jön rosszul – kedélyeskedett az öreg kapitány. – Mi már elmondhatjuk, Zoller fiam, hogy jártunk együtt egy-két kiadós táncot.

Azokban a percekben mindkettőjük emlékezetében az Adria jelent meg. Daniló bácsi, az uszkok rablók régi fészkére, Zenggre gondolt. Ugyan mi lehet most a Marinán, a kikötőpart sétányán, mi lehet? Nyilván tutulhat a bóra, hiszen január van, és az emberek kötelekbe kapaszkodva járnak az utcákon, mert másként nem lehet. Hiszen régi nóta: a bóra Zenggben születik, és Triesztben hal meg… Zoll er is az Adriára gondolt. A gyerekkorra, amikor együtt kanalaztuk a tengert a fiumei tengerészakadémia kuttereiben. Egyszer egy búvárhajó bukkant fel e]őttünk, majdnem rászaladtunk…

Zoller felkapta a fejét. A visszaemlékezés oly erős, annyira képszerű volt, hogy abban a hitben élt: a holdvilágos éjben, alig néhány méterre a hajóorrtól, búvárhajó hátát látja. Pedig nem volt az más, mint egy felfordult, vendéghajós részszel már nem rendelkező katamarántest. Ahogy a sóner orra ellökte, megperdült, kivágódott az egyik hullámra, visszafordult eredeti állásába, s úgy sodródott el a hajó mellett.

Már hallatszott is elölről az elkésett kiáltás:

– Vigyázz elöl!

Harrison mindjárt arra gondolt, hogy nyilván az a katamarán lehet, amelyik a hurrikán kezdetekor hagyta el az atollt. Ha az, és Terán volt benne, akkor a sebforradásos délszigeti vadember már a cápák gyomrában lehet.

– Ki van őrségen elöl? – kérdezte Sottomarinát a kapitány.

– A Francia – hangzott a válasz. – Pompásan lát.

– Hm … hm … – dünnyögte Daniló bácsi. – Azért csak figyelmeztesd, hogy nyissa ki jobban a szemét. Hurrikán után ragyunk, hajóroncsba is ütközhetünk.

Nyelt egyet. Sottomarina is nyelt. Eszükbe jutott a *Kobra* is a másik hajó, amelyen Jiméket

elvitték. Megúszták-e a kalandot, az orkánt?

Ha már itt tartunk, említsünk meg valamit. Aki balatoni vitorlázó vagy dunai evezős, még inkább, ha hajós, és tavaszul őszig járja a vizet, a megmondhatója annak, mennyire nehéz bármit is meglátni (idejében meglátni!) a vizeken. Még inkább akkor, ha a felhők eltakarják a holdat. Ilyenkor szinte képtelenség néhány méteren túl pontosan észlelni az elénk serülő tárgyat, partvonulatot. A nagy hajókat – főleg a tenderen – biztonság kedvéért radartapogatókkal szerelték fel. Ezek a készülékek a nagyobb tárgyakat (hajókat, szigeteket, hatalmas sziklákat) kilométerekről jelzik. A kisebb egységeket, mint csónakokat, úszó fatörzset, hordót, benzin- vagy olajtartályt, a radar is csak egészen közelről tudatja a megfigyelővel.

De a tengeri vitorlások többsége manapság sincsen radarral felszerelve. A vitorlás hajó radarja nem más, mint az őrségen álló tengerész. Az ő szemétől, megérzésétől, szimatától, ösztönétől, képességeitől függ sok esetben a hajó sorsa, társai és a maga élete. Ezért a tengerész, ha őrségen áll, de kiváltképpen az orrsudár tövében, igyekszik kinyitni a szemét. Mindettől függetlenül mégiscsak azt kell mondanunk, nem könnyű feladat bármit is meglátni a vízen, még akkor sem, ha holdfény van, ha csillagos az ég. Ismétlem, különösen a tengeren. Miért, kérdezhetitek, hát a tengeren még nehezebb a látás? így van bizony, nehezebb. Főleg a hullámok miatt. Ha azt mondjuk az óceánokra, hogy tükörsima, az annyit jelent: széles hátú hullámok gördülnek, legalább két méter magasak, és hatvan-hetven méter hosszúak. Tehát hullámhegy, hullámvölgy. A tárgy nagy felületen való elbillenése is jelentékeny. Hol beleolvad a hullámokba, hol előbukkan, tehát nehéz a megfigyelése. így van ez a „szelíd" helyzetben. De ha nem szelíd a tenger? Akkor nemcsak az ember, de a radar is zavarba jön, tanú vagyok erre.

Hogy mindezt elmondtam itt, nem a katamarán**ért** tettem. A katamarán, nem fér hozzá kétség, felfordult, hullámhegyről hullámvölgybe vándorolt, miután utasait kidobta magából. Ha Terán volt rajta, ha nem, befejezte feladatát. Nem ezért mondtam el. Másért.

Amikor a sóner nekiütődött a katamaránnak – s ez arra ösztönözte Daniló bácsit, hogy figyelmeztesse szótlan barátunkat, a Franciát –, este 10 óra volt az idő, vagyis helyesen: 22 óra. Még pontosabban: 22 óra 7 perc. A hajónaplóba Szevér beírt egy mondatot: „Összeütközés katamaránronccsal, 22 óra 7 perckor. Sérülés nincsen."

Ez a mondat így, önmagában semmit nem mond. De ha kiegészül, vagyis ha mondjuk ilyesmi bejegyzés következik utána: „22 óra 33 perc, majdnem katasztrófa történt" … akkor már érdemes-jobban felfigyelni. Mert Szevér, az első tiszt, a fenti mondattal folytatta a hajónapló már említett bejegyzését.

De hát hogyan is történt?

Nagy dolgok mindig egyszerűen indulnak. Vagyis sehogy. Zoller és Harrison a kormányná] áll. Zoller keze a keréken, Harrison csak biztonságból tartózkodik ott. (Tudjátok, tengerészek vagyunk: az ördög nem alszik!) A hajóorrban a Francia. Az előző eset bosszantja, főleg a parancsnoki üzenet, tehát még jobban figyel, azzal a bizonyos megkettőzött figyelemmel. A fedélzeten négy ember: Sottomarina hajómester, a Srác, Ádáméva és az egyik amerikai tengerészkatona. A többiek a fokszliban, Bambina a kabinjában. A parancsnoki kabinban ég a lámpa… a parancsnok olvas, nem feküdt le. Nem is fog, állandó készenlétben van. Daniló bácsi ilyen ember. Ég a lámpa a navigációs fülkében és a szakács főhadiszállásán, a konyhában is. A navigációs fülkében Szevér működik. Figyeli a vevőkészüléket, mert bármely pillanatban jelentkezhet a korvett. De fordítva is lehetséges. Sottomarina azonban, ha a felépítményre néz, morog magában: miért nem alszik az öreg? Fölös óvatosság ez az örökös készenlét! Mi történhet, ha még olyan messze van az a kimondhatatlan nevű Matuketuke-zátony!… A szakács eltisztogatja a sok csajkát, lábast, evőeszközt. Ezekkel bajlódik éppen …

Nagyjából a fenti megfigyeléseket rögzíthetjük, amikor a hajó pompás kronométerének nagymutatója rámegy a 22 óra 20 percre.

Majd megszokott pontossággal rámutat a 22 óra 33 percre.

– Hé, vigyázz! Ahoy!

Zoller akkorát bőg, mint egy oroszlán:

– Merre?! Te őrült!

Elölről jött a Francia sivítása:

– Steuerbord!

A hajó nagyot billent.

– Corpo di bacco! – Az óriás Sottó hatalmasat csapott a levegőbe. Éppen azt álmodta, hogy leütötte régi sportellenfelét, Pallatinát, a pólait, és amikor riadtan felébredt a raktárfedélzet tetején, ütése tovább lendült. – Corpo …

Daniló bácsi egy ugrással kint termett a fedélzeten. Szevér ugyanígy. A fokszli ajtaján már mászott kifelé a derék Piede.

– Szélbe állni! Steuerbordon hajó! – harsogta a paracsnok. Szevér az órájára nézett: 22 óra 33 perc.

– Hajó a steuerbordon! – kiáltotta tovább. – Szélbe állni! Zoller és Harrison ráfeküdt a kormányra. Rázkódás, recsegés, ropogás.

Természetesen egy olyan testes vitorlásnak, mint a *Jadran II*, idő kell minden manőverre. Az elkanyarod ás egyben elfutást is jelent attól a helytől, ahol a fordulást megkezdték. A sóner legalább 250 méterre állt szélbe. Kisebb fekete tömeg látszott közvetlenül a hajó mellett, amikor Zollerék ráfeküdtek a kormányra. Nem kétséges, hajó! Vagy tengeralattjáró felső építménye? …

– Szevér, a fényszórót! – rendelkezett a kapitány.

Ugyanaz az aggregátor, amelyik a rádiókat működtette, alkalmas volt a fényszóró üzemeltetésére is. Néhány perc múlva a fénycsóva végigszántotta a hajó fara mögötti vízterületet. Hová tűnt az előbbi látvány? A tat mögötti tenger üresen, részben megvilágítva, részben feketén ásított bele a fényszóróba.

Tévedtek talán?

Mert ilyesmi is előfordulhat az éjszaka csalfa fénytöréseinél.

– Ott van! – kiáltotta hirtelen Zoller Jóska, és délnek mutatott.

Valóban, de nem a fényszóró sugárcsóvájában, hanem azon kívül, dél-délnyugatnak látszott egy, a tenger éjszakai színétől elütő sötét árnyék.

– Helyes – biccentett megelégedetten Daniló bácsi –, hihetetlen gyorsan elsodródott, de mi is segítettünk. Gyors volt az elkanyarodás. Fordulunk, és utána!

Nyolc-tíz perccel később a sóner ott lebegett egészen közel a haj ócska mellett.

Mert az volt, hajócska, szokatlan valami ennyire mindentől távol. Egyszerű nyíltvízi halászbárka.

– Hé! – kiabáltak hajósaink, de senki nem felelt a bárkából.

Kísérteties látvány volt az éjszakában a megtépázott, ócska kis halászbárka.

– A hurrikán áldozata – mondta Szevér –, messziről sodródhatott el.

– – Meg kell vizsgálnunk – jelentette1 ki Daniló bácsi. – Vízre a gigget, Szevér menjen át.

Rövid idő múlva a gigg elérte a halászbárkát. Szevér és a Srác felmászott, átnézték a fedélzetet, majd Szevér eltűnt a kormányházikóban, ami az ilyen bárkáknál egyben a kabin lejárója is.

A sóner – lobogó, laffogó vitorlákkal – szinte egy helyben vesztegelt. Csak a passzát áramlása vitte egyforma erővel, egyazonos sodrással dél-délnyugatnak a hajókat.

Két perc múlva Szevér felbukkant a kormányház letépett ajtajában.

Tölcsért csinált a tenyeréből, és átkiáltott a sónerre:

– Három ember! Élőhalottak! Az egyik még tud beszélni, a másik kettő nem!

Már hangzott is Daniló bácsi válasza:

– Vontatóra vesszük! A kormány működik?

Akkor már a sóner minden tagja a hullámvédeknél könyökölt.

– Működik! – kiáltotta át Szevér.

– Akkor a Srác maradjon ott. Te gyere vissza Pedróval. Azonnal kérd a korvett orvosát! A Srác álljon a kormányhoz. Ha az összeköttetés megtörtént, te visszamégy, és elsősegélyt nyújtasz. Sottó, dobjátok át a vontatókötelet!

Nem telt el sok idő, minden Daniló bácsi rendelkezése szerint történt. A vontatókötélre vett hajócska meglazított vitorlákkal, lassú tempóban – a sóner mögött bukdácsolt. A Srác nyugodtan irányította a kis hajó kormányát. A rádió-összeköttetés pillanatok alatt sikerült, a korvett közölte, hogy teljes gőzzel fut a sóner fele.

– Miféle emberek vannak a bárkán? – kérdezte Daniló bácsi Szevért, mielőtt az elsősegélyládával beszállt volna .a giggbe, hogy leereszkedjék a bárkához.

– Japánoknak nézem. Az elemlámpa fényében nem jól láttam.

Daniló bácsi csóválgatta a fejét.

– Japánok? … Hm!… No, csak menj, most te vagy az orvos …

Lassan helyreállt a rend a hajón. A Srae és Szevér a bárkán maradt.

A sóner mögött, mint pórázra fogott vadászkutya, a bárka bukdácsolt.

Harrison és Zoller végre nyugodtabban állhatott a kormánynál. Csak nem mennek neki a Csendesen az összes elszabadult csónaknak, bárkának!

– Kettő elég volt belőlük – jelentette ki Zoller.

– Elég – bólintott Harrison.

Már hajnalodott, amikor észak felől felbukkant a korvett.

A sóner erősen lassított. A korvett nem jött teljesen közel. Átküldte a motorbárkát, benne az orvossal. A motorbárka előbb a halászbárka mellé állt. Áttették az-embereket, Szevér is beszállt.

Ezután a motorbárka a sónerhez pöfögött. Az orvos felkiáltott:

– Kénytelen vagyok áthozni őket. Ott nem maradhatnak. Se világítás, se levegő.

– Kérem – szólt le Daniló bácsi. – Rendelkezésére állok. Addig nem akartunk intézkedni, amíg nem vizsgálta meg őket.

Köteleket dobtak le a sónerről, ezzel emelték fel a bárka élőhalottjait.

– Előbb ezt az embert, úgy látom, a végét járja – intézkedett az orvos.

Kezdetleges pólyákkal összekötözött ember volt, teljesen sárga, elszederjesedett ajakkal. Mozdulatlanul, kimeredt szemekkel nyúlt el a fedélzeten.

Sottomarina felemelte a sérült kezét, az visszaesett.

– Corpo di bacco!… Gyerünk a következőkkel!

A másik kettőt is átemelték a hullámvéden. Az egyik polgári ruhás japán volt, szakadozott, elnyűtt vászonnadrágban, selyemingben. A másik közönséges vászonból készült tengerészruhát viselt, nadrágot, zubbonyt.

– Japán tengerészek egyenruhája – mondta az amerikai altiszt, aki ugyanúgy segédkezett, mint a sóner többi embere.

Felmászott az orvos és az egészségügyi katona. Zoller leszólt a kormányállásról:

– Jelzés a korvettről!

Színes zászlók lebegtek a hadihajó árbocának keresztrúdja alatt.

Szevér már betűzte is, majd jelentette Daniló bácsinak:

– Üzenet a korvettről: halászbárkát elengedni. Motorbárka orvos nélkül jöjjön vissza. Utat folytatni. Megmentettekről jelentést kérek!

– Válaszolni: megértettem, teljesítem – szólt Daniló bácsi, és az orvoshoz fordult: – Nos? …

Az orvos ott térdelt a fedélzeten. Előtte a két utólag beemelt ember. A harmadik oldalt feküdt, valóban a végét járta. Rajta már nem lehetett segíteni. De a másik kettőben, a polgári ruhásban és tengerészzubbonyosban élet pislákolt.

A fiatal orvos gyorsan, gyakorlottan dolgozott. Mint Lilian esetében, azonnal tudta, látta, mit kell tenni. Éhség, szomjúság, kimerültség. Szívet erősítő és vérkeringést megindító injekciók, ez volt az első teendő. Néhány korty üdítő ital, amiben koncentrált tápanyag is van, ez volt a második lépés.

Az egészségügyi katona lassan, nyugodtan dörzsölte hol az egyik, hol a másik ember szívét. A harmadikkal már nem törődtek. Meghalt.

Sottomarina vette észre, hogy megrebbent a szeme, a szája elcsúszott.

– Igen – bólintott az orvos –, meghalt.

És tovább nézte azokat, akik mintha éledni kezdtek volna.

Burle Lajure különös figyelemmel nézte, nézegette a tengerészzubbonyost. Megviselt, elnyűtt, halottként sápadt arca semmiképpen nem emlékeztetett arra, aki valamikor volt… Semmiképpen. De máris tudta, ki fekszik a kétárbocos hófehérre sikált, mindig makulátlan tisztaságú fedélzetén.

Lajure odalépett Harrisonhoz. Súgott a fülébe. Harrison megingott, de nyugalmat erőltetett magára. Zollerhez fordult.

– Lajure átveszi tőlem az őrséget.

És gyors mozdulattal leugrott a kormányállásról, odaszaladt az oldalvédhez.

Egy pillantás elég volt neki arra, hogy meggyőződjék Lajure állításáról.

Igen, az ember, aki itt feküdt előtte, nem más, mint tulajdon bátyja.

Motopu La Kea, az elveszett!

Ha ránéz erre az emberroncsra, még hihette volna, hogy téved, csak a vonások hasonlítanak, mint ahogyan ilyesmi előfordulhat az életben testvérek között is. De volt valami, amit nem lehetett azonosítani másvalakivel. Motopu La Kea jobb kezének kisujja megsérült, a felső ízület hiányzott. Gyerekkori kalandként együtt élte meg a két testvér, méghozzá azon a zátonyon, ahol Naumót elfogták Terának. Ott, a Nagy Bolond zátonyon lestek a sárga halakat, a lepényhalakat, Motopu La Kea és az öccse. Majd gyöngykagylókat véltek felfedezni. Mind a ketten leszálltak. Akkor történt, hogy az egyik gyöngykagylóba beszorult az idősebb fiú keze. Megsérült, és le kellett vágni a kisujj ízületét.

Harrison letérdelt a fekvő ember mellé. Föléje hajolt, és kezét a homlokára tette. Az orvos meghökkenve nézett rá: mit akarhat ez a sötét képű mikronéz?

– Ismeri talán? – kérdezte Daniló bácsi.

Harrison feltekintett az öreg kapitányra. Arca, a büszke, nyugodt szigetlakóarc most kínt és örömet tükrözött.

– Ismerem – bólintott könnyes szemekkel –, ismerem, captain… Őt keressük már régen, és azt hittük, hogy meghalt … Captain, Motopu La Kea él!

És ezzel ráborult a fekvőre, aki megmozdult, végre megmozdult, és mintha mosolygott is volna.

De azt még nem tudta senki a sóneren, hogy aki Motopu La Kea mellett fekszik, nem más, mint Sendai Ogimura tengernagy, Mikronézia népének gyűlölt ellensége! Annyira rossz állapotban volt, hogy sem Harrison, sem Lajure nem ismerte fel, holott valamikor többször látták.

TIZENHATODIK FEJEZET

A KÖR BEZÁRUL

Nagamori ezredes mindenesetre megérezte, hogy baj lesz Bon-matszurival. Azzal, hogy fellegek gyűltek a zátonysor fölé akkor, amikor napfénnyel kellett volna ünnepelni a támaszpont megszületését, Nagamori levonta a következtetést, §s felkészült a legrosszabbra. Természetesen Nagamori volt Dlyan bölcs és okos ember, hogy következtetését nemcsak babonás érzésére bízta. Tudta, hogy befutott Kapingamaringiba a *Jadran II* sóner, amitől egy idő óta Ogimura tengernagy is Célt. Nemhiába adott parancsot búvárhajóegységeinek, hogy végezzenek a kétárbocossal. Hogy melyik istenség védi a só-nert, nem, tudni – gondolta Nagamori ezredes –, de védi, mert másként nem volna lehetséges, hogy az egyszerű kereskedelmi hajócska bámulatos sikerrel kicsúszik üldözője csapdájából. Értesült arról is, hogy a *Delaivar* korvett parancsnoka tárgyalt a sóner parancsnokával. Ebből Nagamori ezredes levonta azt a következtetést, hogy a két ember összefogott, ami éppen nem volt helytelen Nagamoritól, hiszen a *Kagoshimát* a *Delawar* süllyesztette el. A legnagyobb megdöbbenést azonban három esemény váltotta ki Nagamoriból. Az egyik, hogy még az orkán kitörése előtt megkísérelte az összeköttetést Kapingamaringival, a rombolón elhelyezett állomással, amit TAF-2 néven hívtak. A TAF-2 többszöri hívásra sem felelt, holott a megállapodás szerint ez az állomás csak akkor nem jelentkezik, ha a helyzet Kapingamaringin kétségbeejtő, és a romboló már nem a banda kezében van. Az eredménytelen hívás után adta Nagamori távírászának azt a parancsot, hogy hívja meg Trukot, a TAF-központot, ahol Ogimura székel, és Furba útján tartják a kapcsolatot. Nagamori legnagyobb megdöbbenésére Truk sem jelentkezett! Ekkor szánta rá magát a végső lépésre, Palau éterbeli felkutatására, ami – Pemminger kérésére – szigorúan tilos volt. De Nagamori kényszerhelyzetében mást valóban nem tehetett. A rejtjeles és titkos adóállomás távírásza már akkor indította el az éterbe a hullámokat, amikor a hurrikán Bon-matszuri fölött megjelent.

Palau sem fogta fel Bon-matszuri hívójelét.

Palau nem felelt!

Nagamori ezredes távírásza először arra gondolt, hogy a hurrikán okozhat talán zavart a vételben és az adásban is.

A hurrikán távolodott, az adást naponta megismételték, de Palau nem felelt.

És amikor Nagamori, a P. *R.* T. *2.* útján, Gleniffer közléseként megtudta, hogy a *Kobra* elsüllyedt, letérdelt ősei oltára előtt, és kérte, ha még lehetséges, az ősök segítségét. Egyszerre tudatára ébredt annak, hogy Bon-matszuri magára maradt. Természetesen mit sem tudott arról, hogy Ogimura már régen nem tartózkodik Trukon, a házában. De arról sem tudott – viszont nekünk kötelességünk közölni –, hogy Pemminger máris különleges intézkedéseket hajtott végre. Pemminger hivatásos csirkefogó volt, nemcsak született gazember vagy jellemtelen ember. Ogimura, Nagamori, Urakawa részben gazember, részben jellemtelen ember volt. Ebből eredt azután a tévetegségük, a túlkapások sora, vagy ahogyan mondani szokás: a dolgok hibás felismerése! A hibás időzítés. Például Ogimura részéről hibás időzítés volt a Pemmingerrel való összecsapás, ami kinyitotta ellenfele szemét, és cselekvésre kényszerítette. Ezzel Ogimura megindult a lejtőn. Nagamori is rosszul időzített. Ő nem hitte, hogy Pemminger elhagyhatja őket, hogy lemond a támaszpontról, mint gazemberségeinek egyik bázisáról. Ök úgy gondolták: Pemminger összeköttetése olyan nagy, hogy szabadon cselekedhet. Ez az utóbbi igaz volt, de csak bizonyos határig. Ezt a határt Pemminger tudta, de más emberfia nem. Amikor Pemmingernek tudomására jutott, hogy Goldman és két embere nem jött vissza Ogimura „tarponvadászatáról” – Pemminger máris döntött. Döntött azért, mert arról is értesült, hogy a sóner kapitánya, a veszélyes Turkovics Daniló és a

Delawar korvett parancsnoka, Et-tore Carpená Kapingamarirîgira ért. Ebből ő, Pemminger pontosan tudta, mi következik. Tudta, hogy Carpena függetlenített parancsnok, kedvence a „cowboy" Halseynek. „Pech, hogy Halsey a Csendes-óceán nyugati részének flottaparancsnoka" – mondta Pemminger, amikor elhatározta, hogy a dolgokat engedi a maguk útján.

Hogyan értette ezt Pemminger? Úgy, hogy kikapcsolja az egész Bon-matszurit számításából. A rövid ideig tartó zsákmányutak, a postahajók kirablása és az emberrablások kitű-5en jövedelmeztek. Most azonban gyorsan le kell húzni a redőnyt, mint azt ugyancsak Pemminger megállapította. A hivatásos csirkefogó nem jön zavarba, ha számításaiba hiba csúszik. Ezzel is számol. Pemminger nem rettent meg, hogy kisiklik a talpa alól Bon-matszuri. Hirtelen terhes lett neki a támaszpont és. az ezzel összefüggő emberek sora. Egyszerre azt tartotta a legokosabbnak, ha kikapcsolódik a kalandból, és Bon-matszurit magára hagyja.

Furba megkapta a parancsot TAF leszerelésére, az épület teljes elhagyására. Három nap alatt megtörtént. Valaki bejeintette, hogy az épület hosszabb ideje üresen áll, Ogimura és szolgája eltűnt. Megjelent a rendőrség, és lezárta az épülelet. Pemminger visszarendelte Riffles kapitányt és a hajóját Palaura.

– Ezentúl a szigetek között szállításokat vállal – adta ki a parancsot Rifflesnek.

De hol a *Kobra,* és hol van a másik tankhajó, Gleniffer ka-itány parancsnoksága alatt? Mert különös módon sem a *lobra,* sem a tankhajó nem válaszolt Palau hívásaira. (Hogy nnek mi lehetett az oka, máig sem tudni pontosan. Az öreg Geniffer kapitány, aki végigélte Bon-matszuri pusztulását, erre nem tudott válaszolni. Szerinte a távírásza egyetlen alkalommal sem közölte, hogy Palau keresi a parancsnokot. Cimarront természetesen nem lehetett kihallgatni, hogy a *Kobra* miért nem jelentkezett. A távírászokat sem. Régen a tenger fenekén vannak.)

Amikor Pemminger mindezt eldöntötte magában, összedörzsölte gyémántokkal ékes ujjait.

– Végre! Bár hallanám, hogy az egész vacak felrobbant! Többé nem foglalkozom támaszpontokkal! Pukkadjanak meg!

Mellette ülő bizalmasai, közöttük a mindenható magándetektív, Frank Harris, a Scotland Yard neveltje, helyeseltek, akkor már ott volt Furba is a jól végzett munka után.

– Talán az lenne a leghelyesebb – mondta Furba –, utasítást adni, hogy robbantsák fel Bon-matszurit!

Pemminger felhördült:

– Furba, mit képzel? Amilyen őrültek a maga honfitársai, az a Nagamori nem hallgat ránk! Japán már régen megadta magát, de Bon-matszuri Nagamorival tovább harcol! Ilyen esetben a legjobb méreg a bizonytalanság. Akkor valamit mindig vár az ember, valami csodát… de a csoda elmarad. Pukkadjanak meg!

És jóízűen nevetett.

– Uraim, elég volt Bon-matszuriból!

Pemmingernek valóban igaza volt. Méreg a bizonytalanság. Nagamori nem tudta, mit tegyen. Többször az ősök oltárához fordult, de választ nem kapott. Az ősök nem ismerték Pemmingert, tehát nem adhattak tanácsot.

Urakawát is elfogta a bizonytalanság. Volt egy csomó dollárja, és most ezzel a pénzzel nem tud mit csinálni… Urakawa nem így képzelte a jövőjét, ö mást akart. Nem akart sem hős, sem hősi halott lenni. Ő vagyonra, kényelmes életre, szórakozásokra vágyott. Elvégre azért is lett tengerész, hogy ezt, ha kerülő úton, de elérje.

Nagyjából abban az időben, amikor Pemminger összedörzsölte gyémántokkal ékes ujjait, Nagamori ezredes vezérkara is tanácskozott. Akkor már némileg legyengült a hurrikán ereje, de azért a zátonyok felett még bőgve vágtatott a szél, harsogva rohantak a hullámok.

Bon-matszuri, mint valami rettentő nagy, Góliátországba tartozó teknősbékapáncél, mindent megvédett. Mindössze annyi történt, hogy a víz erősebb nyomása és a feltorlódás, a

szökőár miatt egyes összekötő folyosók rövid időre használhatatlanná váltak. De a berendezések sehol sem rongálódtak meg. A *Nikkó* védetten, mint dobozban a játékhajó, pihent a *Pembroke* kivájt belsejében. A vasszörnyeteg mozdulatlanul tűrte az orkán nyomását, a hullámok vad csapásait. Egy 7000 tonnás hajó, ha zátonyra fut, ráadásul megfelelően beágyazzák a koralltalapzatba, sziklaként áll. A korall a mésznek egyik legkeményebb képződménye – mint a vas, olyan szilárd.

A *Nikkó* éppen pihent, gépeit tisztogatták, csiszolták, szellzőberendezését cserélték. Bonmatszuri nemcsak támaszont, védelmi központ, vízivár volt, de műhely is egyben, csakhogy amilyen arányban tűntek el a tengeralattjárók, olyan mértékben fogyott az emberek száma is. Különböző betegségek léptek fel, az állandóan forró levegő, a kellő táplálék hiánya, a kimerítő szolgálat megtizedelték az egyébként ím nagy létszámot.

– A *Kobra* elsüllyedt – mondta komoran Urakawa szán, a *Nikkó* parancsnoka. – A híradás biztos?

Nagamori arca mozdulatlan maradt, amikor felelt:

– Biztos. Gleniffer látta is. A veszteség nagy. Egyetlen sebezhető pontunk az olaj. Alig van belőle. Ha a tankhajó nem érkezne meg, a gépek leállnak.

– De én kifutok – mondta igen határozottan Urakawa. Nagamori vizsgálódva ránézett. Figyelte Urakawát, akit a barátjának vallott, de most mintha túl ideges lett volna a hanghordozása.

– Fél talán, Urakawa szán?

A tengerésztiszt arca haragosan megrándult:

– Kérem, Nagamori szán! Úgy hiszem, kell, hogy kifussak, a számíthatunk a korvett látogatására. Ez ön szerint – féléim?

Nagamori hátrált.

– Bocsásson meg. Igaza van, létérdekünk, hogy kifussunk, mi a helyzet a *Nikkó*val?

Akihez fordult, idős, szikár arcú, csendes férfi volt. A támaszpont főmérnöke, élettől, mosolytól elszakadt valaki.

– A *Nikkó* kifutásra készen áll – jegyezte meg a főmérők.

– Hát akkor, Urakawa szán – rendelkezett Nagamori –, az orkán lecsendesülésével ön kifut a támaszpontról. És lesben áll.

Urakawa mintha felsóhajtott volna. Megkönnyebbülten, Nagamori révetegen újból ránézett a barátjára. Elgondolkozva mondta:

– Remélem, tudja, mi a kötelessége bajtársaival szemben!

Urakawa szempillája megrebbent. Nagamorin, Urakawán és a főmérnökön kívül még hárman voltak a csöppnyi főparancsnokszobában. A helyiség, több más helyiséggel együtt, két-három méterrel volt a víz alatt. Ablaka nem volt. A fényt, a levegőt gépek adták, az elhasznált levegőt gépek távolították el. Itt minden zümmögött, duruzsolt, kopácsolt, szuszogott, éjjel és nappal egyformán. A külvilágból semmi sem hallatszott be, sem az orkán sivítása, sem a hullámok moraja.

– Olajkészletünk javát elviszi a *Nikkó* – szólt közbe szenvtelen hangon a főmérnök. – Igen fontos, ha összetalálkozna a korvettel, hogy megakadályozza előretörését.

Urakawa visszanyerte nyugalmát. Őszintén csengett a hangja:

– Megértem atyai intését, Nagamori szán. Tudom a kötelességemet bajtársaimmal szemben!

Urakawa felállt. Kihúzta magát, katonásan.

– Várom a rendelkezését, Nagamori szán!

Nagamori is felállt. Barátjához lépett. Mélyen meghajolt, mint az ősök hajoltak meg hasonló esetben. Most, de csak ezekben a percekben, két ősi japán állt egymással szemben. Színjáték volt vagy valóság? Döntsétek el majd később. De így mondta el a komor képű főmérnök, aki túlélte a támaszpont pusztulását.

– Kérem, Urakawa szán, bocsássa meg figyelmetlenségemet. Szükségem van a bocsánatára, hiszen nem tudjuk, mi előtt állunk. És én az ősök tiszteletének élek.

Urakawa is mélyen meghajolt.

– Ha megengedi, én is, Nagamori szán. Kérem elnézését, ha bármiben is hibáztam.

A többiek is felálltak, mélyen meghajoltak. így rendeli az ősi törvény.

Majd Nagamori a főmérnökre tekintett.

– A rádióállomáson nem pihenhet senki. Tartsák a kapcsolatot Gleniffer kapitánnyal. Ha a támaszpont közelébe ér, vezessék be. Kíséreljék meg az összeköttetést Trukkal és Palauval is. Nem értem, mi lehet a némaság oka.

Egymásra néztek, tanácstalanul.

– Valószínűleg a hurrikán okozhat zavart – tétovázott a főmérnök.

– Valószínűleg – bólogattak a többiek is.

– Gleniffer kapitány jelentette, hogy két foglyot hoz – mondta Nagamori a főmérnöknek. – ön majd használhatja őket, úgyis kevés az ember. A *Kobra* négy tartalékot hozott az atollról, azok is elvesztek.

Kis csönd támadt. Mindenki a gondolataival volt elfoglalva. Végül is Urakawa szólalt meg:

– Szeretném átvizsgálni a *Nikkót.* Eltávozhatok? Nagamori bólintott.

– Kérem, Urakawa szán.

Ez volt az utolsó találkozásuk. Többet nem látták egymást.

… Az élet néha bámulatosan adagolja az eseményeket.

Valóban hihetetlen az a találkozás, amely alig háromszáz kilométerre a Matuketuke-zátonyoktól lejátszódott, amikor a *Jadran II* majdhogynem eltiporta Airikki, a zsivány halászbárkáját. Hihetetlen, és mégis – megtörtént. Mert, ismétlem, az élet bámulatosan adagolja az eseményeket.

Amikor Carpena parancsnok megkapta a sóner üzenetét, hogy a vitorláson tartózkodik a régen keresett Motopu La Kea, a szabadsághős, de ugyancsak a hajón tartózkodik Sen-dai Ogimura tengernagy, az új-guineai kaland titkos parancsnoka, a keresett támaszpont vezére, akkor a korvett parancsnoka ránézett Owen hadnagyra, a rádióüzenet átadójára, és ezt mondta:

– Nem értem, Owen, ismételje meg, amit az előbb mondott.

Owen megismételte:

– Parancsnok üzeni parancsnoknak: a *Jadran II*-n tartózkodik Motopu La Kea és Sendai Ogimura tengernagy. A sóner parancsnoka utasítást vár.

Carpena végigsimította fekete szakállát, elgondolkozott, hogy jól hallott-e. És amikor erről mégiscsak kénytelen volt megbizonyosodni, rendelkezett:

– Azonnal átmegyek a sónerre. Kérem a motorost.

Majd még hozzátette (de ezt már Owen nem hallotta, mert a hadnagy kirohant a kajütből):

– Hihetetlen!… Hihetetlen!

De bármennyire is hihetetlen volt a hír, Carpena erről abban a percben meggyőződhetett, amikor a kétárbocos fedélzetére ért.

A hullámvédnél Daniló bácsi fogadta, nála szokatlan derűvel, a sportember izgalmával.

– Sejtem, hogy nem hitt a fülének… – kezdte, de Carpena máris közbevágott:

– Nem, nem hittem. Tehát – igaz?!

– Igaz – reszketett Daniló bácsi hangja. – Annyira igaz, hogy máris megtekintheti őket.

A találkozás valóban érdekes volt. Carpena még sohase látta Motopu La Keát, csak hallott róla. Nem ismerte Ogi-mura tengernagyot, de annál többet tudott róla.

Néhány perccel Carpena érkezése előtt játszódott le a különös bárkautazás legkülönösebb zárójelenete: Ogimura magához térése, feleszmélése és környezetének felismerése.

Ogimurát a parancsnoki kabinba vitték, s ide támogatta be Harrison Lajurével együtt édes bátyját, Motopu La Keát. Mert a vasember, az orvosi kezelés hatására, bámulatos

gyorsasággal magához tért. Nincs értelme idézni, ki mit érzett, mit mondott és gondolt, amikor felismerte a másikat. Fogadjuk el, hogy mindenki számára megrázó volt a találkozás. Motopu La Kea boldogan ölelte meg öccsét, Harrisont, fegyvertársát, Lajúrét, honfitársait, Mihályt és Józsefet. Daniló bácsi elragadtatva fogadta a tényt, hogy Motopu La Kea – szinte a csillagokból hullva – a hajóján van. De azt is, hogy Sendai Ogimura most már – a sóner foglya lett!

Micsoda véletlen! Micsoda összejátszása ugyanakkor a vasszigorú törvényszerűségnek: ennek így kellett történnie, és nem másként! Ogimura, aki gyűlölte Motopu La Keát, gyűlölte a szigetlakó mikronézéket, s aki halálba küldte ugyanezt a Motopu La Keát és annyi mikronézt, Ogimura ezzel az emberrel együtt menekült meg a biztos haláltól, anélkül, hogy tudta volna – ez az ember Motopu La Kea! És micsoda törvényszerűség, hogy a süllyedésre ítélt, üzemanyagát elvesztett bárkából arra a hajóra került, amelyet el akart pusztítani búvárhajóival!

Szellemek felbukkanásának, kegyetlen istenségek gúnyos fintorának hihette az elvetemült nagyúr, hogy feleszmélve, magához térve, egymás után álltak eléje azok, akiktől félt, akikről már régen érezte, hogy félni kell tőlük.

– Turkovics Daniló kapitány vagyok, a *Jadran II* sóner parancsnoka – mondta egy hang és Ogimura felnézett fekhelyéről.

Felnézett, és nem szólt egy szót sem. Értette, amit mondtak? Feltétlenül, hiszen az orvos szerint Ogimura akkor már tudatában volt mindennek, emlékezőtehetségét visszanyerte, beszélőkészségét is.

– Azon a hajón tartózkodik ön – hallhatta az előbbi hangot –, amelyet a *Kagoshima* búrvárhajó elsüllyeszteni szándékozott! Emlékszik erre az utasítására?

Ogimura ezúttal sem felelt. Maga elé tekintett, komoran. Ekkor egy embert tettek eléje. Járni nem tudott, széken ült, és onnan szólalt meg fátyolozott hangon, de érthetően:

– Megismer, Ogimura szán?

Ogimura ránézett. Az az ember ült előtte, akivel együtt ragadta el a hurrikán szökőárja Marau-ilről, az ismeretlen szigetről.

Ogimura bólintott.

– Együtt voltunk a bárkán … – suttogta, majd hozzátette: – Alipia vagy … a gyöngyhalász …

Szinte remegett a levegő a kabinban. Többen álltak a fekhely körül. A hajóorvos, Daniló bácsi, Carpena parancsnok, Szevér, Harrison, Lajure és Sottomarina. Mindannyian előrehajolva figyeltek. A sárga, pergamenszerű arcon nem mozdult semmi.

– Alipia vagy, a gyöngyhalász – ismételte a fáradt, beteg ember közömbösségével.

Az ülő ember előrehajolt. Ez volt az a nagy, nagyon nagy pillanat, aminek eljövetelére annyira vágyott a bárkán, de aminek megvalósulásában nem hitt. Most megvalósult. Egészen a fekvő füléhez hajolt, úgy mondta:

– Nem, Ogimura szán, nem Alipia vagyok… nézzen rám… jól nézzen meg… Felismeri azt az embert, akivel harcban van évtizedek óta?! Akit elfogatott, rabságba taszított? Akit újból elfogatott, a fiával együtt, „és akit a *Kagoshimán* a halálba küldött?! … Nem haltam meg – élek!

Ogimura – többször behunyta a szemét, mint aki lidércnyomástól, víziótól akar elmenekülni, mint aki szeretne valami rémlátást elűzni, elkergetni magától.

– Nem … nem lehet… – suttogta japánul. – Nem … te volnál?!

Motopu La Kea, aki a hosszas japán megszállás alatt éppen úgy megtanult Ogimuráék nyelvén, mint ahogyan később megtanulta az angolt, ugyancsak japánul felelte:

– Én . .. én vagyok . . . Ogimura szán . . . Motopu La Kea, akit annyit üldöztél!

Ogimura felemelte fejét, felkönyökölt kínos, dühös erőlködéssel, rámeredt a mikronézek vezérére. Lihegve, nyögve mondta:

– Élsz!… Nem gyűlöltelek eléggé, azért élsz!… Átkozott!…

Hátrahanyatlott. Az orvos a fekhelyhez lépett. Megfogta a tengernagy csuklóját. Mérte a. szívverését. Az eddigiek után szinte furcsán hangzott a kimért, szenvtelen hang:

– Hagyjuk egy-két órát pihenni. Carpena megkérdezte:

– Gondolja, hogy később kihallgatható lesz?

– Természetesen – bólintott az orvos. – Kimerültség és idegroham, semmi más …

Így játszódott le a találkozás, barátaim, szó szerint, ahogy leírtam. Daniló bácsi igen szigorú ragaszkodása a tényekhez a biztosíték, hogy a valóban „regényes” esemény – valóság, nem mese.

Mi tagadás, izgalmas a kép, amikor a hurrikán szökőárja elragadja Marau-ilről a bárkát, benne a két ellenség és egy nyomorult szolga, akit a szörnyű nélkülözés, a gyötrelmek végül is megölnek. Egy ócska halászbárkán három ember -igen színes téma. De minket, úgy hiszem, másvalami érdekel. Hívei vagyunk a hajótetteknek, s azzal, hogy Ogimura kimerészkedett a messze óceánra, valóban nagy hajóstettet hajtott végre – ha bátorságból tette. Shackleton, a Déli-sark kutatója egyszer abba a helyzetbe került, hogy hajótörött társainak segítséget kellett hoznia. Többedmagával közel ezerhatszáz kilométert tett meg nyílt csónakon a vihartól korbácsolt déli Jeges-tengeren, pokoli körülmények között. Ez hőstett volt, egyben bizonyíték, hogy nem mindig a kis hajók süllyednek el a viharokban. Airikki bárkája sem süllyedt el az 1945. év utolsó hurrikánjában, de nagy hajók igen. Mindenesetre bátorság kellett hozzá, amikor Ogimura elhatározta, hogy Airikki halászbárkáján jut el Bon-matszurira. Mert ez történt. Amikor Airikki, a zsivány s néhány embere végzett Goldmanékkal, akkor Ogimura ajánlatot tett neki: hatalmas pénzt kap, ha elviszi őt oda, ahová parancsolja. Egy propeller nagyságú halászbárkán, el a végtelen vízen, a Matuketuke-zátonyokra. Tudta Airikki, hol vannak a Matuketuke-zátonyok? Nem tudta, de azt tudta, hogy a nagyon sok pénz az nagyon sok pénz… és ő legalább úgy szerette a pénzt, mint Palau ura, Pemminger! Ezért elfogadta az ajánlatot. A tarponvadász motorost elsüllyesztették, és Airikki Ogimurával és Ibaival, valamint két emberével nekivágott az óceánnak. Nem volt velük térkép, mindössze a halászbárkákon is szokásos egyszerű iránytű egyetlen műszerük. Ogimura menekült Pemminger elől, és véleménye szerint hová menekülhetett, mint Bon-matszurira, ahonnan majd a megmaradt *Nikkón* eljut hazájába, Japánba.

Letagadhatatlan: nyugodtan, bátran vágott neki az óceániai útnak. Amikor Carpena és Daniló bácsi előtt erről vallott, büszkén jelentette ki:

– Mint a *Mikása* parancsnoka megtanultam a Csendes-óceán térképét. Mint a titkos támaszpont tervezője még inkább. Nyugodtan vállalkoztam erre az útra. Nem vettem számításba a hurrikánt, s azt, hogy idős vagyok. Nem szellemileg, fizikailag nem bírtam a megpróbáltatásokat. De ezt az önök dédelgetett barátja sem bírta!

Itt megvetően elhúzta száját. Mint a legtöbb ember, aki igen nagyra tartja magát, hamar visszanyerte önbizalmát. A megrázkódtatást, hogy ilyen különös körülmények között akadt össze Motopu La Keával, számára nagyobb problémák váltották fel. Ogimura hősnek igyekezett magát feltüntetni, hazafinak, akinek kötelessége volt minden eddigi ténykedés.

– Pemmingerrel való kapcsolata nem ezt bizonyítja – szólt rá Carpena, amikor rátértek az utazási kaland után magukra a „haditettekre”. – ön nem hazafiságból, de aljas rablószándékból társult Pemmingerrel. Bőven vannak bizonyítékaink!

Ogimura kezdett bezárkózni. Megsértődött, legalábbis ezt a fegyvert használta.

– Engem Pemminger azért üldözött, mert nem akartam társulni vele – jelentette ki gőgösen. – Azért menekültem, mert tudtam, az önök kormányzata nem engem véd, de Pemmingert védi! Így áll a helyzet, tiszteletre méltó kapitány úr!

Carpena csendesen elmosolyodott. Ravasz fickó ez a japán tengernagy.

– Ön egy titkos támaszpont felett szabadon rendelkezett – folytatta Carpena. – Békés hajók megtámadására adott parancsot. Ezt a hajót is megkísérelte elsüllyeszteni az egyik

naszád. Tagadja talán?

Ogimura bólintott.

– Tagadom.

Carpena megint elmosolyodott.

– Jogában áll. De ha elismeri, hogy Pemminger elől menekül, méghozzá arra a támaszpontra, amelyik az ön műve, akkor mutassa meg ezen a térképen, hol található a támaszpont!

Ezzel kiterítette a Csendes-óceán egyenlítői részének tengeri térképét.

Daniló bácsi azonnal azt figyelte, hová, a térkép mely részére néz Ogimura. De a tengernagy szeme meg sem rebbent.

– Talán itt található? – szólt egy idő után Carpena, és rámutatott a Matuketuke-zátonyokra. – Itt? …

Ogimura arca mozdulatlan maradt.

– Nos?…

Carpena felállt. Owen hadnagy, aki a beszélgetésről jegyzeteket csinált, ugyancsak felállt. Daniló bácsi udvariasságból ugyanúgy tett.

– Erre nem felelek – morogta Ogimura.

– Mi ugyanis ide tartunk – jegyezte meg Carpena. – Motopu La Kea is ezt tanácsolta.

Ogimura az amerikai tiszt szemébe nézett, mint aki szuggerál.

– Akkor velem együtt pusztulnak el!

– Állunk elébe, tengernagy úr. Egyébként ön az én hajóm vendége lesz. Owen, azonnal intézkedni, hogy a japán urat átszállítsák!

Carpena Daniló bácsihoz fordult.

– A továbbiak megbeszélésére kéretem a korvettre. De kéretem Motopu La Keát is. Szükségünk lesz rá.

Daniió bácsi udvariasan meghajolt.

– Szolgálatára, commander-captain. Megengedi, hogy végtisztességben részesítsük az elhunyt japánt?

– Természetesen, ő már nem mondhat számunkra semmit. így történt azután, hogy alig néhány fokkal az Egyenlítőtől a japán Ibait, aki valóban hű és kitűnő szolga volt, tengerész módon a tengerbe temették. Tetemét vitorlavászonba varrták, súlyt helyeztek a lábára, s erre az időre – félárbocra húzott lobogóval – a *Jadran 11* szélbe állt. Tengerészek fogak körül Ibai zsákba varrt tetemét, közöttük Motopu La Kea s, aki becsülte a derék szolgát, hiszen látta, mennyire hű ahhoz az emberhez, aki nem méltó semmiféle hűségre. Az istenhozzádot Daniló bácsi mondta, mint az illik. Még könny is hullott, de csak titokban. Bambina fordult az árboc mögé, hogy le vegye észre senki azt, ami valóban szokatlan a tengerészeknél. Pedig Bambina tengerész volt, és most is az, elsőrangú tengerész.

De hát azokban a percekben nő volt. Eszébe jutott a régi hajó, apja hajója, a *Pernambuco,* amely a tenger fenekén pihen, parancsnokkal és embereivel együtt.

Majd végre ennyi esemény és a továbbiak megbeszélése után a korvett és a sóner elindult. De most már alig 2-3 tengeri mérföld távolságban haladtak egymástól.

Mind a két hajó kompasza a Maktketuke-zátonyok irányába tartott…

És itt most felmerül a kérdés: tudott-e Gleniffer kapitányék megérkezése után valamit a két hajó közeledéséről Nagamori ezredes?

Feltétlenül tudott!

Ha pedig tudott, úgy módja volt felkészülni a látogatásra. Ezért is intézkedett úgy, hogy a tankhajó azonnal szivattyúzza ki terhét, s hagyja el sürgősen Bon-matszurit. Semmiféle felesleges terhet nem akart vállalni. Márpedig a tankhajó teher volt, kiemelkedett a zátonyból, és feltűnővé tette – a külsőleg teljesen roncs *Pembroke* mellett – a táj kopárságát.

Ezért, alighogy Gleniffer besiklott Bon-matszuriba, utasította a kapitányt a zátony

elhagyására. Nagamori, mint azt Gleniffertől tudni, letörten adta ki parancsát. Látszott, hogy csüggedt, s az elszántsága inkább erőltetett volt, semmint meggyőző.

Azóta, hogy Bon-matszuri felett a felhők megjelentek, Nagamori csüggedése fokozódott.

– Amennyire lehetséges, kérem, siessen – adta ki az utasítást Gleniffernek.

– A hajón sok a javítanivaló – dadogta az öreg kapitány.

– Sajnálom. Erre mód nincsen. Majd a szabad tengeren, kapitány.

– Két napra lenne szükségem! Két napra, ezredes! Nagamori elgondolkozott. Két nap? Számítgatott, latolgatott, végre beleegyezett.

– Legyen, kapitány, de két nap múlva indul!

– Indulok – morgott Gleniffer –, csak azt nem értem, miért nem jelentkezik Palau.

– Én se értem – mondta fojtottan Nagamori. – Teljesen tájékozatlan vagyok, kapitány.

Gleniffer megvakarta a feje búbját. Majd kibökte:

– Nézze, ezredes, én üzletember vagyok, mint a Csendes minden kapitánya. Aki megfizet, oda megyek. Nincs mese, ez az élet! De egyben biztos vagyok: én ide többet nem jövök vissza!

Nagamori meghökkenve bámult az előtte álló csúf képű kisöregre.

– így, ahogy mondom, ezredes – folytata Gleniffer –, így, ahogy mondom: nincs mese! Pemminger lecsúszott, én mondom! Lecsúszott, és zsupsz: kampec! Palau azért nem jelentkezik, mert nem jelentkezhet! Érti? Azt hiszi, hogy az öreg Gleniffer akkora tök, hogy nem tud semmit?! Hogy én nem nézek? Ajjaj, de mennyire nézek! Csak lapítok, mint a tetű, mert így van kedvemre. De látok! Láttam az amerikai korvettet, és láttam a sónert. Cimarron mondta, hogy azoktól félni kell. Pucoltunk is, bele a gyalázatba. Cimarronnak kampec, nincs mese! Tudja, mit mondok magának? Hagyja ezt az okádék helyet! Hagyja itt minden emberével! Üljenek fel a hajómra, és pá neked, Matuketuke-zátony!

Nagamori összehúzta szemöldökét. Hiába, ő a tettek és a bátorság embere volt. Igazi harcos, merész szamurájok leszármazottja. A Nagamori név Hakodatétól felfelé, Hokkaidón még ma is fogalom.

Megvetően mondta:

– Katona vagyok, kapitány. Engem ide helyezett a császár, és még nem hívott vissza.

Gleniffer, aki cinizmusban méltó társa volt Riffles kapitánynak, elcsodálkozva nézett.

– A császár?! Én nem ismerem a maguk császárját, de feltételezem, van annak most más gondja is, mint ez az isten háta mögötti támaszpont.

Nagamori bezárkózott. Legfájóbb pontját érintették. Családjában, a hadiiskolában arra nevelték, hogy istenségként tisztelje Nippon trónjának gazdáját.

– Tehát két nap múlva indul? – tért vissza az eredeti tárgyra.

– Indulok, ezredes, ígérem. De van egy kérésem. Az a két fickó, akit idehoztunk, és igen jó tengerészek, a javítási munka idején a hajómon dolgozhasson. Értik a mesterségüket, ezredes, s nekem ilyen emberek kellenek. Az egyik gépet teljesen szét kell szedni. Nincs mese! És két nap kevés ilyen nagy munkára.

Nagamori megrázta a fejét.

– Az ilyesmi engem nem érdekel. Beszéljen a főmérnökömmel, ebben ő dönt. A két embert hozzá osztottam be.

Valóban nem érdekelte őt Jokohama Jim és Capriata. Sőt, a legszívesebben főbe lövette volna mind a kettőt. Minek küldte ezeket ide Cimarron? Ogimura neveltjének voltak néha ilyen bolond megnyilvánulásai. Rádió útján annyit közölt, hogy túsznak és a tájékozódás miatt hozza őket. Két közönséges matrózt túsznak és a tájékozódás miatt, hogy mi lehet a célja a korvettnek és annak az érthetetlen szerepet betöltő vitorlásnak. Egyik butább, mint a másik, egyik, kevesebbet tud, mint a másik! Nagamori dühöngött, hogy ilyen emberekkel kell bajlódnia. Amikor eléje állították őket, azonnal látta, hogy bárgyú fickókat hozott Gleniffer kapitány.

Mind a kettő bambán tekintett körül. Igazi kikötői kocsmatöltelékek – állapította meg Nagamori.

– Miért jött az amerikai korvett és a kétárbocos Kapingamaringira?

– Azt nem tudjuk, uram – válaszolta az egyik –, mi egyszerű matrózok vagyunk, még csak kormányosok sem!

– Engem, apuskám, soha nem érdekelt, hová megy egy hajó, és mit akar a kapitány. Egyedül azt néztem, hogy van-e a kikötőben kocsma vagy sem. Egyszer a bálnavadászok délisarki útjára akartak szegődtetni. Kérdeztem, van ottan kocsma? Azt mondták: nincsen. No, erre felrúgtam az egész dumát, nem megyek a Déli-sarkra, megvoltam eddig nélküle, megleszek ezentúl is! Itt hogy állunk, uram, a kocsmával?

Nagamori dühösen meredt ezekre az alakokra. Dőlt a legmagasabból a szó. Végül elzavarta őket. Dolgoztassa csak a főmérnök, a hangárban majd megfelelnek, de valóban esztelenség volt Cimarrontól, hogy ideküldte ezt a két szeszhordót.

Nagamori tehát nem Jokohama Jimtől vagy Capriatától tudta meg, hogy mi lehet a korvett célja.

Nagamori következtetett. Riffles jelentéseiből, amiket Pemmingeréknek tett, és abból, hogy Kapingamaringira érkeztek a hajók, majd abból, hogy Kapingamaringi titkos adója, a TAF-2 elnémult, Nagamori sejtette, hányadán áll.

Ezért elrendelte a készültséget. Ez annyit jelentett, hogy a *Nikkó* kifutott, az ágyútornyokban elfoglalták helyüket a lövészek, a csodás radarelhárító berendezések működésbe léptek, az aknazárcsapdát élesre állították. Az aknazárcsapda is Ogimura tervei szerint készült, valóságos falat képezett a zátonyok között, ha erre a falra szükség volt. Ezért mondhatta Ogimura Carpenának, hogy együtt pusztulnak majd el. Még semmit sem láthattak a Matuketuke-zátonyok közelébe érkező hajósok, amikor már elérték az első aknazárat, amelyet a *Pembroke* hajóroncson elrejtett figyelőből robbanthattak. És így sorban, tíz aknazáron keresztül! Emberi számítás szerint nincs a világnak az a hadi– vagy kereskedelmi hajója, amelyik átverekszi magát ennyi láthatatlan akadályon.

Bon-matszuri felkészült a nemkívánatos látogatásra.

Nem lehet letagadni: bámulatos szervezés és zseniális tervek eredményeként jött létre «z a támaszpont. Hozzá hasonló nem sok akad a világon. A véletlen szerencsének lehet betudni, hogy Bon-matszuri fennállása óta mindössze egy alkalommal működtek az aknazárak. Ez még akkor történt, amikor a *General Grant* nevű repülőgép-anyahajó a Matuketuke-zátonyok közelében hajtotta végre repülőinek nagyszabású gyakorlatát. A kísérő rombolók közül az *Arrow* nevű elvált a *General Granttól* azzal, hogy majd egy hét múlva egyesül Guamnál a flottával. Az *Arrow* nem tért vissza, mindenki azt hitte, hogy útközben úszóaknába ütközött és elsüllyedt. Holott a valóság az, hogy megkísérelte a behatolást a Matuketuke-zátonyok közé, és ott érte el az elektromos akna pusztítása. A romboló tragédiája percek alatt játszódott le. Még arra sem jutott idő, hogy leadja a vészjeleket. Ekkor győződhettek meg Nagamoriék, hogy kitűnő fegyver az aknazár.

A megközelítés ellen ott az aknazár. Az elhárítás eszköze a hárompozíciós elhárító-zavaró. A közvetlen védelemé a rejtettség és a rejtett lövegek sora. Igen szigorúan szervezték meg a közlekedést. A folyosók jelentették az összekötőkapcsot a hangárok, a központ és a lövegtornyok között. Mindössze néhány embernek volt joga szabadon közlekedni. A többség nem tartózkodhatott máshol, csak ott, ahová a beosztása szólt. Jokohama Jim és Capriata szemét bekötötték, amikor a hajóról Nagamori elé kísérték őket. A hajóról nem láttak mást, mint néhány kéményszerű valamit kiemelkedni a korallzátonyról, amelyet viszont egy helyen hatalmas betonsapkára emlékeztető fedél takart. Meglepetés volt a vízből lassan kiemelkedő kikötőponton. Majd kinyílt a ponton közepén egy csapóajtó, pontosan olyan, mint a búvárhajók toronyzárója, és azon keresztül kimászott néhány japán katona.

Egyenruhájukból ítélve ugyanis nem lehettek mások, mint katonák.

Akkor is bekötötték Jim és Capriata szemét, amikor átkísérték őket a hangár műhelyébe.

– No – szólt Jim Capriatához –, itt valóban Belzebub apánk lakhat. Igaza lett az öreg fiúnak, hogy a pokolba hajóztunk. Ez már olyasféle, mint a pokol. Nézzed!

A *Pembroke* belsejében voltak.

Olajos testű, verítékes emberek – kivétel nélkül mind japán – dolgoztak üllők, satuk, munkapadok előtt. Közömbösen, érdeklődés nélkül tekintettek fel egy-egy pillanatra, amikor a két férfit elvezették előttük. Fáradt, nagyon szomorú arcok bizonyították, hogy Bonmatszuri valóban a pokol lehet. Izzó levegő odakünn a napfényben égő zátonyon, fülledt, megrekedt, olajbűzös meleg idebenn.

A hangár műhelye nem volt más, mint egy elkülönített rész, amolyan kiemelkedő, teraszszerű terület. A hangár közepén, valamint a hátsó részén locsogott a víz. Feketén, szinte olvasztott szurokként hatott a hangár vize. Egy tengeralattjáró fedélzeti járókáján kopácsolt három ember. Időnként megjelent valaki a naszád tornyában, kitekintett, majd újból eltűnt.

A támaszpont élete, sorsa a gép volt. Mindent gépek, főleg villamos gépek mozgattak. Ámde nem akadt a napból egy óra, hogy valahol valami ne romlott volna el. A műhelyben tehát éjjel és nappal döngött a kalapács, recsegett a maró– és a reszelőgép, csikorogtak a ráspolyok, sziszegett a fújtató, fütyülve lángolt a hegesztőlámpa. Az a nyolc-tíz ember, aki megmaradt a régi negyvenből – ennyi voit a műhely létszáma –, pihenést nem ismerve, a „hazáért” jelszóval dolgozott pokoli körülmények között az egyenlítői pokolban. Itt dolgozott Naumó, Motopu La Kea elrabolt fia is.

Jimet és Capriatát egy komor tekintetű, szigorú ember elé állították. A szigorú ember – aki nem volt más, mint a főmérnök – ennyit mondott:

– Itt dolgoznak. Ezt a területet nem hagyhatják el, ott van a fekhely is.

Oldalt mutatott. Vasgerendák és vastraverzek alatt valóban látszott néhány priccs.

– Felettébb kedélyes hely, uram – jelentette ki Jokohama Jim. – Nem az ördög nagybácsijának lakása ez?

A főmérnök, aki talán életében viccet nem hallott, de az biztos, hogy nem olvasott el, értelmetlenül bámult a beszélőre.

– Amennyiben megkísérlik a távozást, az őrség azonnal használja a fegyverét!

Jokohama Jim és Capriata arra tekintett, amerre a főmérnök. Emelvényféle dobogón, ajtó közelében, két fegyveres állt. Karjuk a géppisztolyon nyugodott.

– Igen vendégszerető a fogadtatás, uram – folytatta Jim (mert hiszen mit hagyott ő szó nélkül?). – Az ilyesféle rábeszélés mindig hatott rám. Megértem, hogy ide ilyen csalogató kell. Nápolyban szép kilátással, Hamburgban príma itallal, Bordeaux-ban kitűnő borral, itt géppisztollyal marasztalnak!

De a szóáradat végét már nem hallgatta a főmérnök. Egyszerűen továbbment, otthagyta Jiméket, méghozzá egy igen rossz arcú ember, amolyan munkahajcsár társaságában. Egyelőre az volt a feladatuk, hogy több mázsás vasgerendákat kellett a munkahelyre gördíteni.

– Nekem nagy gyanúm van – szólt egy idő után kimerülten és verítékesen Jim a társához, de olaszul. – És ez nem más, mint az, hogy innen pucolnunk kell!

– Igen ám, de hogyan? – dünnyögte a hosszú olasz.

– Azt e pillanatban nem tudom. De mindig az elhatározás a fontos, öregem. Voltam én már hasonló csávában, mégis kimásztam. Ezúttal is így lesz, Jerome, hidd el. Az a Forbes sem feledkezik el rólunk, abban biztos vagyok.

Forbes, a „nigger”. Amikor felfedte magát Jimék előtt, mind a ketten azonnal látták, hogy emberükre találtak.

– Jóféle pasas, megéri a pénzét – állapította meg Jim. – Ezzel még kiugratjuk a Jolly Jokert!

Capriata nem volt annyira kedélyes, mint a longászi amerikai. Ő bizony, szó, ami szó, igen megijedt, amikor belecsöppentek e különös katonai erőd kellős közepébe.

– Hogy lesz ebből hazai föld?! – sóhajtotta Capriata, arra gondolva, hogy ő igazában haza készül, Olaszországba. – A mi öreg kapitányunk is eszelhetett volna ki mást a számunkra, semmint annak a niggernek az elfogását. Minden baj ebből származott!

Jim megcsóválta a fejét.

– Apuskám, én nem hiszek az ilyesmiben. Szeretek tapasztalni. Voltam egyszer kínai rablók fogságában is, a Gyöngy-folyón. Végül ők küldtek könnyezve haza, annyira megszerettük egymást!

Capriata elnevette magát.

– No, Jim, ezek bajosan könnyeznének!

Igen. ez volt Jokohama Jim. Kalandokból kalandokba pottyant bele, és nemhogy elvesztette volna a fejét a bajban, hanem pontosan akkor érezte magát a legjobban.

Arra született, hogy kivágja magát a zűrzavarból, mint ahogy vannak emberek, akik arra születnek, hogy nyugodtan, békésen, kiszámítottan, bölcsen és minden zavar nélkül éljék le az életüket. Jokohama Jim számára az ilyen élet egyenlő lett volna a végtelen szomorúsággal és a szánalmas kedélytelenséggel. Számára az volt a döntő, hogy jó „jeleket" lásson. Ilyen jó jelnek vélte Forbes felbukkanását és később Naumó megismerését. Naumó, a fiatal gyerek akkor már régen foglya volt Bon-matszurinak. Ö is a műhelyben dolgozott, s neki tűnt fel Jokohama Jim és Capriata, nem pedig fordítva. Már az első nap odasomfordált melléjük, s amikor az őrök cigarettázással voltak elfoglalva, felfedte kilétét.

– Naumó lenni, Motopu La Kea fia.

Természetesen Jim is, Jerome is hallotta eleget Motopu La Kea nevét. (Csak éppen azt nem tudták, hogy az Öceán Császára él.)

– Mi pedig jó cimborái vagyunk nagybátyádnak, Harrison-nak – közölte Jim. – Ezek után te ne tégy mást, mint azt, hogy szemmel tartasz minket. A vérszerződést megkötöttük!

Naumó, a mikronéz legényke elmosolyodott. Férfiak vannak a közelében, akikre számíthat!

– Látod, Jerome – szólt Jim a társához –, ez az, amit szívelek! Már négyen vagyunk, pedig ketten indultunk neki a kalandnak!

És ettől kezdve Jim és Capriata szimatolt, figyelt, latolgatott.

A legtöbb adatot a támaszpontról Jim szerezte. Az Ő fondorlatos, minden iránt érdeklődő esze, szelleme olyasmiket vett észre, amit egy átlagember, mint ebben az esetben Jerome Capriata, nem figyelt meg. Capriata tengerész volt, de azon kívül – akárcsak Sottomarinát – nem érdekelte senki, semmi. Jim – világpolgár volt. Vagy még inkább: világkalandor. Egy-két esetét tudjátok Daniló bácsi kalandjaiból, még abból az időből, amikor a régi *Jadranon* szolgált Jim. és a Földközi-tengeren hajóztak. Nem akadt az a puska, revolver, amit ne szedett volna szét, ne tudott volna megjavítani. Ismerte mindenféle robbanóanyag erejét, összetételét, előállítási lehetőségét. Nem félt sem mélységtől, sem magasságtól, sem embertől, sem börtöntől. Ugyanakkor keresve kellett kutatni melegebb szívű cimbora után. Ezért is csüngött rajta valósággal testvéri rajongással a Francia, Tata, Ádáméva, Capriata és a Srác.

Jim már az első órában, amit a támaszpont műhelyében töltöttek, lemérte a lehetőségeket. Fürge agya pompásan dolgozott, és máris felállította különböző szökési elméleteit.

Jim nem ismeri a lehetetlent. Számára minden megoldható, mindenből lehet „valamit csinálni". Maga a támaszpont meglepte, meghökkentette, ez igaz. Nem ezt várta. Abban a hitben élt, hogy rablóbanda markába kerültek, elviszik őket egy szigetre, ahonnan majd annak rendje-módja szerint megszöknek. Ezzel szemben az történt, hogy belecsöppentek egy katonai intézmény kellős közepébe, ami – Jokohama szavaival élve – felettébb kínos volt. Jokohama éles szeme észrevette, hogy a búvárhajó kifutásra készül. Jim tudja, mit jelent a búvárhó, hiszen Capriatával együtt a világháborúban, igaz, rövid ideig, de szolgált a Pago Pago-tengeralattjáró támaszponton. Megfordult az agyában, hogy behatolnak a búvárhajóba, ami látszólag elképesztőnek hat, de mégsem lett volna az. Volt a napnak egy része, amikor minden

japán elvonult, még a búvárhajót is elhagyta a legénysége. Maradt egy őr, de azt csak el lehetett volna intézni. Ám a búvárhajó váratlanul eltávozott. Meglepődve látták Capriatáék, hogy lemerül, és nem jön többet elő. Tehát a hangárnak van egy víz alatti ki járója is – állapította meg a két fogoly.

– Hátha azon kiúsznánk? – tette fel a kérdést Jim. – Jerome, mit szólná] hozzá?

Jerome nem volt ennyire romantikus.

– Búvárruhában talán, másként nem hiszem. De nem is az a legfőbb baj, hogyan ússzunk ki! A baj az, hogy magad is láttad: lapos tepsi az egész vidék, nincsen hová menekülni! Se fókák, se tengeri vidrák nem vagyunk.

Ezen azután elgondolkoztak. Egész nap cipelték a vasat, időnként szót tudtak váltani Naumóval, de azon kívül, hogy az idősebb japán utasításokat adott nekik, senki nem állt velük szóba.

– Rohadt hely – nyilatkozott este Jim, amikor lefeküdhettek. – Se levegő, csak pállott bűz, hát én inkább kiúszok azon a lukon, de sokáig nem óhajtok itt maradni!

így azután nagy meglepetésnek számított, hogy hajnalban felrázták őket. Ugyanaz az őr vagy katona volt, aki az ezredes elé vezette Jiméket, majd ide a hangárba. Intett, hogy álljanak fel, és kövessék. De előbb természetesen kendő került Jim és Capriata szemére.

Talán húsz percbe telt, míg lábuk alatt újból érezték a jól ismert döngést. Hajón voltak, a tengeren. Méghozzá Gleniffer kabinjában. Letompítva világítottak a lámpák, az égen csillagok fénylettek. A Dél keresztjének ragyogó csillagképe élesen elvált a többitől. Capriata kipislogott a kabinablakon, és tág tüdővel szívta be a forró, de mégis frissnek számító levegőt. Jim kedélyesen elnevette magát.

– Hello, captain! Újfent gyerekek lennénk; ha szabad közölnöm, szembekötősdit játszunk! Csuda rendes játék, esküszöm!

Gleniffer elmosolyodott.

– Tudnának maguk a gépészemnek segíteni? Ezúttal is Jim felelt:

– Amennyire megfeleltünk a kormánynál, annyira a gépnél is. Éveken át gépnél dolgoztunk.

– Hát akkor lemennek a gépházba, ott segítenek az egyik gépet szétszedni.

– És utána, nemde, összerakni, uram? Gleniffer újból elmosolyodott.

– Pontosan így, fiúk.

Hirtelen elkomolyodott. A japán katona kilépett a kabinból, és cigarettára gyújtott. Gleniffer fojtottan mondta:

– Holnap hajnalban indulok. Ha lehet, maguk velem jönnek. Nem felejtettem el, hogy megmentették az életemet. Magukon múlik, hogy itt lesznek indulásnál vagy sem!

Capriata csak bámult, de szólni nem tudott. Jim egyre vidámabban hápogott.

Volt annyi esze, hogy halkan beszélt, bár az őr nyilvánvalóan nem értett angolul.

– Captain, én még nem mondattam senkiért misét, főleg azért, mert nem is tudom, milyen vallású vagyok. De a legelső kikötőben misét mondatok, méghozzá főpapit, kegyes engedelmével, amire önt is meghívom.

Gleniffer talán szólt volna valamit, de a katona visszalépett a kabinba, ezért kikiáltott:

– Gépház, hé! Itt a segítség!

Majd Jimékhez fordult, szigorúan, pattogva, ahogy már a kapitányok szokták:

– Menjetek le a gépterembe, és jelentkezzetek a főmesternél.

Ahogy Jimék kiléptek a kabinból, a gépház kijárójában ott állt Forbes, a „nigger”. Jim mintha félretolná, melléje húzódott és odasúgta:

– Nem hárman, már öten vagyunk, apuskám! Majd odaszólt Capriatának, de olaszul:

– Már ugrik a Jolly Joker! Csak azt nem tudom, hogyan húzzuk innen ki a gyereket! Mert nem hagyjuk itt, az biztos!

Egyszeriben felvidult. Megint biztosnak, acélosan ruganyosnak érezte magát. Igen, a Jolly

Joker, mintha Gleniffer kijelentésével kihúzták volna, hogy a kártyás ember szavaival éljünk. Arra szinte nem is gondolt, hogyan tudnak őreik elől úgy eltűnni, hogy visszajussanak ide a hajóra, vagy ami még kitűnőbb volna: nem is kellene innen elmenni. Jokohama Jim fejében Naumó járt, a fiatal legényke, akit szeretett volna kiszabadítani és átadni Harrisonnak, a derék nagybácsinak. Ezt az utóbbit olyan természetesnek találta, mint azt, hogy behatoljanak a búvárhajóba, és elfoglalják. Jim számára az ilyesmi nem jelentett többet, mint számotokra az ifjúsági versenyen leúszni a százat.

Akkor, amikor Jimék látták, hogy a *Pembroke* belsejéből, vagyis a hangárból eltűnt a tengeralattjáró, csak azt nem tudták, hogy Bon-matszurit minden időkre elhagyta az utolsó naszád is. A *Nikkó* többé nem tért ide vissza. A *Nikkó* kihajózott a tekervényeken, ki, a szabad óceánra.

Urakawa szán alig egy órával azután, hogy hajója lebukott a hangárban, és kicsúszott a rejtekbejárón – ami kitűnő manővernek számít egy vérbeli búvárhajó-parancsnok számára –, jelentette rövidhullámú adóján:

„A *Nikkó* nyugodt tengeren úszik. Felszínen haladok. Szélerősség négyes, hullámzás a megszokott. A távolból látom a *Pembroke* felépítményét és csonka árbocát. Semmi jel arra, hogy bármerről is hajó közeledne. Egy óra múlva újból jelentést küldök."

Hogy Nagamoriban mi támadt fel vagy mi nem, nehéz lenne most már taglalni, de tény, hogy a következő üzenetet küldte Urakawa szánnak:

„A támaszpont léte nagyrészt öntől függ. Elvárom, hogy a császárunknak tett eskühöz hű marad!"

Nagamori tehát kételkedett Urakawa hűségében. Egy pillanatig sem kétséges, Urakawa azzal a szándékkal hagyta el Bon-matszurit, hogy a támaszpontot magára hagyja. Urakawa jellemtelen ember volt, tehát joggal gondolhatott ilyesmire. Hogy mégsem tette meg azonnal, igen lehetséges, hogy Nagamori szán üzenete gondolkoztatta el őt.

Urakawa nem tudta, elfelejtette vagy nem gondolt erre, de a támaszpont ellenőrizni tudta, hol és merre jár. Ugyanis Nagamori utasítása úgy szólt, hogy a búvárhajó száz tengeri mérföldön belül tartózkodik a zátonyok körül. Megfigyelést végez, azonfelül a támadást végrehajtja, ha idegen hajó közeledik Bon-matszurihoz.

Mindezt Nagamoriék kutatóléggömbbel és a hihetetlenül érzékeny radarokkal ellenőrizték. A kutatógömb például kikutatta, hogy a *Nikkó* már az első napon túlhaladt a kijelölt távolságon. Ekkor Nagamori közölte aggodalmát a főmérnökkel, legmegbízhatóbb, legképzettebb emberével. Hátha Urakawa szökni akar!

– A legokosabb, Nagamori szán – mondta a főmérnök –, ha rádiógramon utasítást ad: térjen vissza a *Nikkó* a megadott távolságra. Ez meglepi Urakawát, és visszatér.

Pontosan úgy történt, ahogyan ez a száraz, csupa műszer és semmi vér ember gondolta. Az újabb üzenet így szólt:

„A naszád, műszereim megállapítása szerint, 150 tengeri mérföldön túl tartózkodik. Térjen vissza pozíciós területére."

Két óra múlva jelentkezett a *Nikkó*, hogy hibás számítás miatt eltávolodott, és jelenleg a parancsban megadott távolságon belül lavíroz. Szélerősség változatlanul négyes, hullámzás a megszokott. Nagamori fellélegzett.

– Urakawa szánban mégis megbízhatunk – mondta a főmérnöknek, amikor az közölte, hogy a kutatógömb műszere szerint a naszád valóban száz tengeri mérföldön belül úszik. – Urakawa nem hagy el!

Annál nagyobb meglepetést jelentett, hogy kifutása után pontosan 42 óra 37 perccel a *Nikkó* a következő jelentést adta:

„Jelzőkészülékeink szerint nyugat-nyugatészaknak hajó tartózkodik. Távolság 70-80 mérföld lehet. Megkísérlem, hogy a hajót megközelítsem. Szélerősség öt, hullámzás normális."

A kutatógömb igen gyengén jelezte a *Nikkót*, ami azt jelentette, hogy jóval túl lehetett a 150 tengeri mérföldön! Mint minden jelzőkészüléknek, a kutatógömbnek is volt hátránya.

Ha odafent erős volt a légáramlás, márpedig a tenger felett 2-300 méter jelentős magasságnak számít, Ogimurának ez a készüléke – rángatások és lökések hatására – bizonytalanul jelzett.

Hasonló eszközzel szerelték fel a *Nikkót* is, de kisebb kapacitásúval, mint amilyen Bon-matszuri felett lebegett. Nyilvánvaló, hogy a *Nikkó* ezzel a kutatógömbbel tapogatta ki a nyugat-nyugatészakról közeledő hajót. Nagamori nem azon lepődött meg, hogy a búvárhajó „kitapogatta" a közeledő hajót, hanem azon, hogy Urakawa már megint túlhaladt a megengedett zónán, sőt – megkísérli a hajó megközelítését. Urakawa tehát nem tartja be a szigorúan megadott határtávolságot, amit nem ok nélkül kívánt Nagamori. Bon-matszuri védelme csak akkor teljes mértékű, ha az aknazár és a hárompozíciós elhárítok mellett búvárnaszád is áll a védők rendelkezésére.

Miért megy tehát az észlelt hajó elé Urakawa, ha erre nem kapott parancsot?

Nagamorit az egyetlen búvárhajó parancsnokának lépése majdnem annyira megzavarta, mint az, hogy rádiói hiába sugározzák a hívójeleket Palaunak és a TAF-állomásnak. Amikor megkapta Urakawa közlését, hogy az észlelt hajó elé megy, azonnal elküldte parancsát a visszafordulásra, azzal, hogy ha módja van, a különleges aknákat helyezze el az idegen hajó előtt.

(Ne csodálkozzék senki a fenti adatokon, a majdnem a részletességig menő leíráson. Carpena kapitánytól jegyezte le Daniló bácsi akkor, amikor a főmérnököt, szinte az egyetlen megmenekült embert Bon-matszuriról, kihallgatták. Nagamori után a főmérnök volt mindennek a mozgatója, ő adta tovább az utasításokat, ami érthető: Bon-matszuri műszaki erőd volt, ahol a katonák csak végrehajtó szerepet töltöttek be, de a kivitel a mérnökökre hárult. Maga Nagamori ezredes is mérnök volt, másodsorban katona.)

A „különleges aknák" főleg a japán búvárhajókon kerültek alkalmazásra. Csakis nyugodt tengeren, az áramlatok és a közelgő hajó pontos haladási irányának kiszámítása után következhetett a bedobás, a búvárhajó nyomdokvonalában való elhelyezés, ami egyet jelentett az érkező hajó irányvonalával.

Urakawa a visszafordulásra nem válaszolt, de az aknákra igen. Rejtjeles rádiógramja jelentette, hogy az aknák elhelyezését a bemérés után elvégzi. Ez volt Urakawa utolsó életjele.

És itt mindjárt megemlíthetjük: Carpena számolt a búvárhajókkal.

Számításba vette az aknákat is. Annak idején, amikor a *Nippon* császárt üldözte, és végül elsüllyesztette, korvettflottillája kínos helyzetbe került a különleges aknák miatt. A *Delawar* kísérőhajója, a *Dakota* korvett beleütközött egy ilyen aknába, és súlyosan megsérült.

A *Kagoshima* hatalmas robbanásának egyik oka lehetett az s, hogy a naszádon bőven volt ilyen „zsebakna", és azok is hozzájárultak Kodai hajójának morajló hattyúdalához.

Carpena már jóval a Matuketuke-zátonyok előtt kiadta a Darancsot a tengeri aknák fokozott ellenőrzésére.

Mivel ezek az aknák egy-másfél méterre a tenger alatt úsznak, kis terjedelműek, de vonzási sugaruk a vasanyagokra igen jelentős, védekezni csak egyféleképpen lehet: az állandó lavírozással. Vagyis, mint polgári nyelven mondják: a cikcakkban való haladással. Különös látvány lehetett a háború után jó néhány hónappal, 1946 januárjában, közel az Egyenlítőt metsző 162. fokhoz a két hajó. A korvett, akárcsak a tőle alig egy kilométerre haladó sóner, hol a jobb, hol a bal csapáson haladt. Vele ellentétesen haladt a kétárbocos, úgyhogy dónként a két hajó keresztezte egymás útvonalát. (A mi túl éber vízirendőreink ugyancsak tépték volna a hajukat a min-lenféle vízi KRESZ-t megszégyenítő látványra!)

A korvett összes radar– és „tapogatóműszere" a legnagyobb kapacitással működött. Mind a sóneren, mind a korvetten helyükön tartózkodtak a megfigyelők. Daniló bácsi hajóján a Srác és Pedró látta el a felelősségteljes szolgálatot. Akkor már „hadizónában" haladtak, és oka volt

a készültségnek.

Ha nem enyhíti a szél a napsugárzás hevét, a pokoli hőség a végsőkig elcsigázza a tengerészeket. Gondoljátok el, 43 Celsius-fok volt árnyékban! A napon közel 60 fok!

A korvett úszó és izzó acéltömeg volt. Kabinjaiban kifogástalanul működtek a hűtőkészülékek, de a fedélzeten, a gépteremben, a folyosókon, a lőállásokon, a vezénylőhídon, a kormányházban csurgott a veríték az emberekről.

Carpena időnként elővette zsebkendőjét, és végigtörölte homlokát. Hasonló helyzetben volt a sóner minden embere. A kabinokban és a fokszliban képtelenség volt tartózkodni.

– Corpo di bacco! – hörögte időnként Sottomarina. – Bár már az Adrián lennénk!

Még Pedró meztelen háta is merő víz volt az izzadságtól. Egyedül Bambina nem panaszkodott. A lány csodálatosan bírta a hőséget, az egyenlítői poklot, ö a hajóorrban látta el az őrséget. Élvezte a szürkéskék tenger és a szürkéskék korvett szép látványát.

Szevér állandóan a korvett felé figyelt. Megállapodtak, hogy Matuketuke nyugodt megközelítése miatt rádióadóikat nem használják, és a közléseket az ősi tengerész módon, a jelzőzászlók útján adják le.

Carpena és Daniló bácsi biztos volt benne, hogy Matuketuke nem fogadja néma csendben a váratlan vendégeket.

Azzal, hogy Ogimura a korvett foglya volt, és Motopu La Kea a sóneren tartózkodott, valójában Carpena kapitány befejezhette volna kutatóútját. Ogimura közlései Pemmingerre – vagyis az, hogy meg akarta öletni, és hogy a postahajókat Pemminger raboltatta ki – elég adatot nyújtottak arra, hogy a légierők Matuketuke fölé szálljanak, és szétverjék a támaszpontot. De ebben az esetben a „sport” elmaradt volna. Márpedig Carpena és Daniló bácsi ragaszkodott a személyes élményhez, a titkos támaszpont kikutatásához.

Ogimura a támaszpontra vonatkozólag különben is teljes némaságba burkolózott.

Tiltakozott, hogy fogolyként kezeljék, mert véleménye szerint erre Carpena parancsnoknak nincs joga. Tiltakozott, hogy faggassák, mert ő most már polgári személy, a japán áttelepülők főmegbízottja, akit kisemmizett az a Pemminger, aki szégyene Amerikának.

– Ön többször kijelentette, hogy semmi köze nincsen a rablásokhoz – mondta Ogimurának a korvett parancsnoka –, mégis védi Pemmingert. A támaszpont felett Pemminger rendelkezik. Tehát… Ogimura tiltakozott:

– Nem védem! A támaszpont az én alkotásom. Még ilyen helyzetben sem árulhatom el!

Carpena utolsó kísérletet tett.

– Uram, mi pontosan tudjuk, hogy a támaszpont Matuketukén található. Ott emberek élnek, de talán mondhatjuk azt is, hogy szenvednek. A legtöbb az ön honfitársa. De ott tartják fogságban Motopu La Kea fiát, amiért kimondottan ön felelős. Az is lehet, hogy az én kedves barátom, Turkovics Daniló kapitány két embere ugyancsak ott raboskodik! Van ennek értelme? A háborúnak régen vége, túl vagyunk Hirosimán, túl Nagasakin… az én rövidhullámú adóm rendelkezésére áll!

Elhallgatott. Ez a beszélgetés a korvett parancsnoki szobájában folyt le. Ogimura akkor már, ha nehezen is, de saját lábán járt. A sápadt, elfakult, valóban sárga arcon gúnyos vonás jelent meg.

– Értem – bólintott Ogimura. – ön arra szólít fel, adjak parancsot a támaszpontnak, hogy kapituláljon?

Carpena intett, megkeményítette a hangját.

– Természetesen. Elhatároztam, hogy nem ismétlődnek meg olyan esetek, mint a postahajók kirablása és elsüllyesztése! Pemminger úrra akkor is odacsapok, ha akár az elnök áll melléje! Tengerész vagyok, és az elhaltak bűnhődést követelnek! Tehát felszólítom önt: adja ki a parancsot a támaszpontnak, hogy tegyék le a fegyvert! Nem győzöm hangoztatni, hogy oktalanság, értelmetlenség a további ellenállás!

Ogimura merően nézett ki a tengerre. Hosszan, szótlanul. Talán azt latolgatta, mennyire

lehetnek Bon-matszuritól? Amennyire jó és gyakorlott tengerész volt, nagyjából sejthette, hol járnak a hajók, bár semmiféle adat sem állt rendelkezésére. Pontosan ismerte az égbolt minden csillagát, az égitestek mozgásváltozását, hónaponkénti, sőt naponkénti helyezkedését. Ezért is mert nekivágni a hatalmas távolságnak, hogy Truktól elhajózik Bon-matszurira.

– Önt igazság szerint át kellene adnom Motopu La Keának, hogy ő kérje számon mindazt, amit vele, a gyerekével és a népével szemben elkövetett – mondta Carpena, amikor megunta, hogy Mikronézia volt helytartója még csak feleletre sem méltatja.

Ogimura lassan elfordította tekintetét az ablaktól. A szemében különös, furcsa láng égett. Carpena ebben a pillanatban úgy érezte, hogy a tengernagy megzavarodott.

– Mondtam már – szótagolta lassan –, együtt pusztulunk el! Bon-matszuri nem adja meg magát! Ez a neve a támaszpontnak: Bon-matszuri. Az én alkotásom. Nem adok parancsot az'ellenállás megszüntetésére! Érti – nem adok!

Egy órával később Ogimura a korvett felső parancsnoki állásán tartózkodott.

Úgy-amennyire a fedőponyva enyhítette a nap hevét. A korvett teljes harci készültségben haladt, a kókuszszőnyegeket mindenütt felszedték, a korlátokat lebontották, az ágyúk élesre töltve, az aknavetők készre állítva várták a tüzelési, illetve dobási parancsot. Az első árboc megfigyelőhelyéről, amit manapság már nehéz „kosárnak” nevezni, távolra tekintett el az őrszem.

A *Jadran II* messze a hadihajó mögött, erősen lemaradva, éppen „takkot”, vitorlaállást, vagyis szélirányt változtatott.

A korvett nem ok nélkül túrta bele magát oly nagyon a hullámokba.

Carpena a felső parancsnoki álláson előrehajolva, fülén a fejhallgatóval, amelyen keresztül a hajó mélyéből azonnal értesült a jelentésekről – szeméhez szorított látcsővel délkeletnek nézett.

Az előbb jelezte az őrszem, de szinte vele egyidőben a sóner jelzőlobogói is, hogy délkeletnek fekete folt látszik a vízen.

Néhány percig tartó vizsgálat után megállapították, hogy a folt nem más, mint egy búvárhajó felépítménye, a torony.

Ekkor hívatta fel maga mellé Carpena parancsnok Ogimurát.

– Ha nem ad parancsot a támaszpontnak, lássa meg legalább, mi történik a támaszpont közelében – mondta a japánnak.

A felső parancsnoki állás mellvédje mögött, az összecsukható, hevederüléses székre rogyott le a tengernagy. Réveteg tekintete közömbösen vizsgálta a láthatárt.

– *Mikása … Mikása …* – suttogta a megtört ember. Nyilván arra a hadihajóra gondolt, amelyen valamikor parancsnokolt, s amelynek emlékét visszaidézhette a magasban való tartózkodás, az alul elterülő páncélos fedélzet, a lövegek és gépágyúk, a felbukkanó, majd eltűnő parafa mellényes, védősisakos tengerészkatonák látványa. Owen hadnagy lépett a parancsnok mellé.

– Távírászunk jelenti: közeli zónákban adóállomás működik. Az állomás egyforma jeleket ad, tehát hívójeleket. A bemért távolság nagyjából megegyezik a Matuketuke-zátonyokhoz való távolságunkkal.

Carpena bólintott. Mindenesetre érdekes, hogy a búvárhajó nem felel. Biztos volt abban, hogy a hívójelek a búvárhajónak szólnak.

A körtelefon beszélőjét Carpena a szájához húzta. Beleszólt:

– Itt a parancsnok. Első üteg tüzelésre készül! Megfigyelő pontos bemérést adjon!

Az előfedélzet páncéltornya mintha megmozdult volna. A két ágyúcső is.

Alig hangzott el a parancsnok utasítása, a tüzérségi megfigyelőtiszt, aki a korszerű hadihajók legmagasabb pontján, tehát ebben az esetben az előárboc vastornyában tartózkodik, máris továbbította annak a parabolaívnek a hosszát, szögtávolságát, amire szükség van, hogy a korvett lövedéke beletaláljon a búvárhajónak észlelt fekete foltba.

– Tűz! – mondta halkan a mikrofonba Carpena.

A korvett megrázkódott. Sárga lángnyelvek vágódtak ki a két ágyúcsőből, kénes füst szállt fel, és csapódott a felső parancsnoki álláson tartózkodók arcába.

– Bemérést javítani. Ismételni. Vigyázz! A fekete folt hirtelen eltűnt.

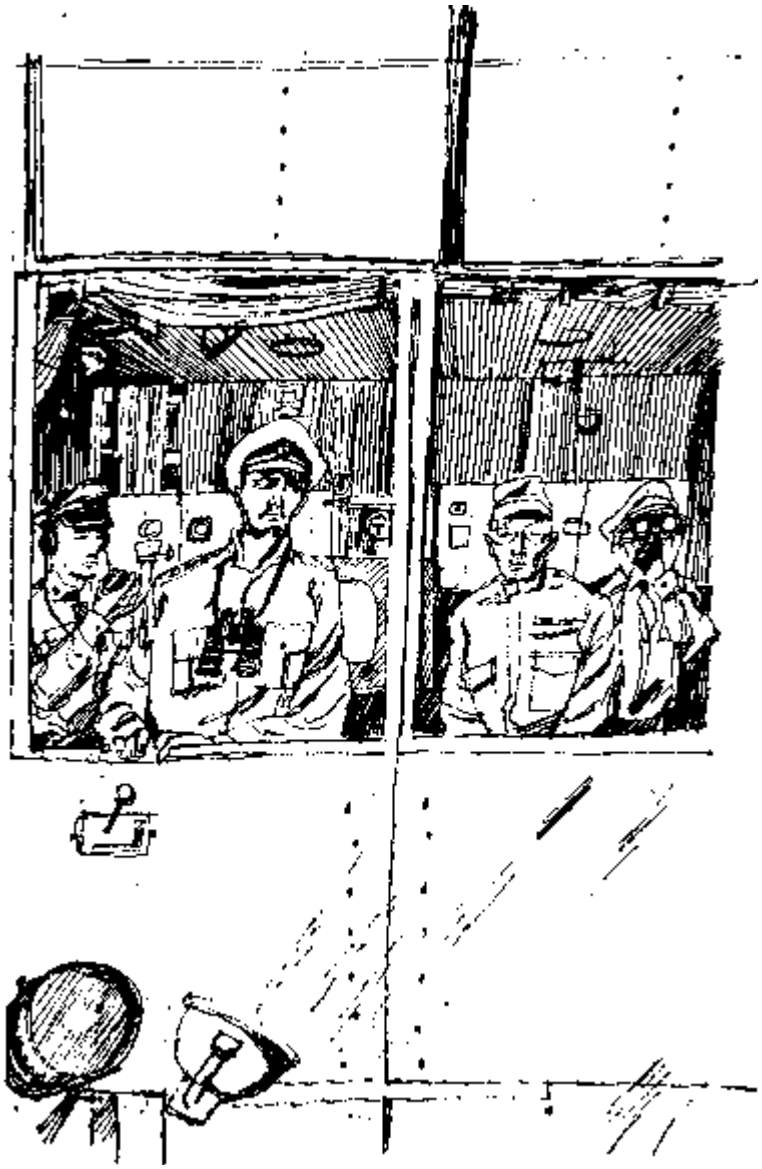

Tévedés lett volna, amit a megfigyelők észleltek? Vagy úgynevezett búvárhajó-ellencsapda? Mindenesetre meglepő, hogy alig néhány hullámhegy-hullámvölgy után a búvárhajó eltűnt.

– Megfigyelő! Jelentést kérek – szólt a beszélőbe a parancsnok.

Igen higgadtan, kimérten jött a válasz:

– Búvárhajó eltűnt! Találat nem történt!

Tehát a tengeralattjáró vagy csapdát akart állítani, s közel ereszteni a korvettet, vagy különleges oka lehetett, hogy nem süllyedt le azonnal, amikor észrevette a hadihajót.

Carpena megint a szájához emelte a beszélőt.

– Észlelővel vigyázz! Változás esetén azonnali jelentést kérek! Aknászok, figyelem!

A parancsnok szinte látta maga előtt, hogy a hajó mélyében a mélységi radarkészülék kerekét mint forgatja megfeszített figyelemmel a szolgálatos altiszt, hogy a süvítő hangokból következtessen a búvárhajó közelségére.

Ogimura arca meg sem rezzent. Merően figyelt előre. Nem bántotta sem a nap, sem a hőség.

Carpena tudta, mit néz Ogimura. Valahol a távolból, egyelőre még a láthatatlanságból idézi maga elé a támaszpontot, amit ők Bon-matszurinak hívnak.

A korvett éles szögben elkanyarodott eddigi haladási útjából. Carpena óvatos volt, félt a felszíni aknáktól, de tudta azt is, hogy a tengeralattjárók ellen a legjobb manőver a gyors irányváltoztatás.

Hirtelen megszólalt a radarkészülék kezelője. A membrán remegve verte vissza a hangját:

– Elektromos gépek rezgése közeledik! Tehát a búvárhajó közelében lehetnek.

– Rezgés egészen közel! Máris elhangzott a parancs:

– Vízibombákat dobd!

Mint az óriások dobpergése, úgy hangzott a korvett mögött íz egymás után robbanó, igen széles hatósugarú vízibombák bőgése, csattanása.

Ilyenkor, akinek erre módja van, kihajol, és keresi az olajfoltot a hullámokon. Az áruló, szétterülő olajfoltot, ami egyben a búvárhajó halálát is jelenti.

– Rezgés távolodik – mondta be a telefonba az altiszt. – Gép tovább működik.

Carpena latolgatta a helyzetet. Megforduljon, és álljon rá a „nyomra”, a közeledő vagy távolodó, hol nyikorgó, hol süvítő hangokra?

És ahogy éppen azon volt, hogy egy gombnyomással leadja az utasítást a védett páncélházban tartózkodó kormányosoknak a fordulásra, a mélységi radarkészülék kezelője szólalt meg:

– Rezgés megállt!

Carpena lenyomta a gépház jelzőinek legszélső gombját.

– Gépek, lassan!

Mintha fellélegzett volna a korvett. Megemelkedett, a hajóorról eltűnt a felvágódó, kétoldalt leomló hullámok habfodros hegye.

Ogimura feltekintett. Bár nem érdekelte, de megérezte, hogy a hajó lassított, sőt, az elég hirtelen kormány átállítással nagy ívben megfordult.

– Vízibombákkal vigyázz!

Carpena elmosolyodott. így mosolyog a futballcsatár, amikor a kapu előtt áll, és lövésre emeli a lábát, de már tudja, hogy gólt lő. így mosolyog a százas vágtázó néhány méternyire a cél előtt, izzadtan, lihegve, mert látja a zsinórt, és azt is, hogy se előtte, se mellette nem fut senki, csak mögötte.

A hajó nyomdokvonalától alig ötven méterre, magától a korvettől alig kétszáz méterre egy bója lebegett a vízen. A piros-fehér-sárga bója, amelyet jól ismerünk. A japán búvárhajók vészbójája, ami lekapcsolódik és feljön a felszínre, hogy jelezze, hol történt a szerencsétlenség.

– A bója!… – lihegte nyugtalanul Owen hadnagy, Carpena mindenese.

– Látom. De nézze – amott: olajfolt! Olajfolt és felszökkenő buborékok.

A mélyben baj van, ezt jelzik a buborékok.

– A rezgés megindult – hallotta Carpena a fülhallgatóból. – Mélység nyolcvan méter lehet!

A parancsnok nem tétovázott. A bóját, az olajfoltokat és a légbuborékokat hihette volna csapdának is. De nincs az a tengeralattjáró-parancsnok, aki leállítja a gépeket, amikor a vízibombák támadásának van kitéve. Márpedig itt az történt.

Már rendelkezett is Carpena:

– Rá a bójára a vízibombákat!

Felbőgtek a korvett motorjai. A hajóorr beletúrta magát a hullámokba.

– Rezgés megállt! – jelentette az altiszt.

A vízibombák csapódó, robbanó, dübörgő hangja felkavarta a bója körül az óceán békéjét.

Néhány perccel később az árboctorony megfigyelője erős olajfoltot jelentett. A bója

tovaúszott a korvett hasa alatt, de az olajfolt egyre nagyobb lett, feketészölden szétterült a hullámokon.

Carpena megtörülte a homlokát.

Ogimura meredten nézte az olajfoltot. A *Nikkó* utolsó jelzését.

– Gyors munka volt, Owen – mondta hadnagyának a parancsnok, majd beleszólt a készülékbe: – Hello, megfigyelő, rezgés nincsen ?

Kis szünet után jött a válasz:

– Jelentem, hogy nincsen.

Carpena újból végigsimította homlokát. Owenhez fordult.

– Jelezze a sónernek, jöjjön közelebb, és haladjon a nyomdokvonalban. A tengernagyot pedig kísértesse le. Eleget látott, úgy hiszem.

Egy termetes amerikai matróz Ogimura hóna alá nyúlt. A tengernagy kínosan, nyögve felállt. Szó nélkül megindult a lejáró felé.

– A kórházkabinba – utasította a matrózt a hadnagy. Carpena a tájolóra tekintett. A hajó ugyancsak elfordult az eredeti iránytól.

– Felvenni az eredeti pozíciót – hangzott az utasítás.

Feje felett alig néhány méterrel a jelzőzászlók csapkodtak. „Parancsnok üzeni parancsnoknak…”

És a korvett haladt tovább.

Pontosan a történtek után 8 óra 42 perccel, alig sötétedés előtt, tehát este 21 órakor a megfigyelő árboctiszt jelentelte:

– Távolban elvesző körvonalak. A Matuketuke-zátonyok a láthatáron, Sir.

Carpena szíve megdobbant.

Ott lenne a Bon-matszuri ? Feltétlenül, hiszen így tájékoztatta őt Motopu La Kea, aki már járt ott, és ha rejtették is előle a támaszpontot, okos, értelmes esze felismerte, hogy merre is lehet.

Carpena lelassította a hajó haladását. Felment az árboc-toronyba, onnan vizsgálta az erősen elszürkülő tájat.

Éles látcsöve nem mutatott mást, mint a Csendesen jól ismert, oly megszokott zátonyos területek látványát. Az ilyen helyen a hullámok megtörnek, szinte mozdulatlanul áll az óceán, ott pedig, ahol a hullámok szabadon gördülhetnek, tehát a zátonyok szélén, szünet nélkül házmagasságig porzik a víz.

– Pedig itt kell lenni a támaszpontnak – suttogta önmagának, ahogy lefelé mászott az árboctorony létráján. – Hihetetlen: nem látni semmit!

Természetesen Carpena nagyon jól tudta – a térkép is elárulja –, hogy a zátonyok hosszasan húzódnak el, és ami akkor a korvett figyelői elé tárult, az pontosan a zátonysor nyugati nyúlványa volt. Carpena feltételezte – igen helyesen –, hogy maga a támaszpont nem lehet a zátonysor szélén, legfeljebb a védelmi övezet kezdődhet ott.

Amikor a sóner elérte a korvettet, s egy magasságba jutva vele, lazíthatta vitorláit, a megbeszélés szerint a hadihajó motoros bárkáját átküldték a vitorláshoz.

A bárkán Daniló bácsi és Motopu La Kea érkezett a kor-vetthez.

A sóner is, a korvett is igen lassan, alig 3-4 csomóval haladt, egyelőre hosszában a zátonyok elhúzódó frontja előtt, párhuzamosan az Egyenlítővel, 18-20 kilométerre a zátonyoktól

– Haditanácsot tartunk – közölte Carpena, amikor a lesötétített fedélzeten, az első ágyútorony előtt leültek, parancsnok és vendégei.

Daniló bácsi szíve halk, jól ismert dallamot vert. Többször volt már a korvetten, de valahogy eddig sohasem érezte azt a bizonyos meghatódást, elérzékenyülő szívszorongást, amit így hívunk mi idős legények: a régi dal…

A mi Daniló bácsink, ahogy a fedélzetre lépett, néhány percig ennek a dalnak a hatása alá

került. Eszébe jutott a fiumei Nauticát elvégzett ifjú Turkovics Daniló okleveles hajóhadnagy, aki mint tartalékos haditengerész-zászlós szolgálatot teljesít a *Narenta* nevű ágyúnaszádon. Az ágyúnaszád kormos kis szörnyeteg volt, a cattarói öböl ásító feketeségében látta el az őrszolgálatot, de időnként kiruccant távolabbi vizekre is. Ez a *Narenta* mesélt hirtelen Daniló bácsinak, dalolt sok régi emléket a múltból. Egy éjszaka künn voltak a nagy Adrián, őszi flottagyakorlaton. A sötétben látszottak az akkori páncélos egységek körvonalai, a *Laudon*, a *Radetzky*, a *Don Juan* hatalmas árnyai. És Turkovics Daniló tengerészzászlós ott állt a *Narenta* apró ágyútornya mellett, és úgy érezte, hogy méltó az akkori ideálhoz, Tegethoffhoz, a lissai győzteshez. Azóta már ócskavas lett a *Narenta* és minden akkori hadihajó, a jó öreg Tegethoff sem ideál már, csak az ifjú zászlós a régi, a hetvenéves zászlós… aki meghatódva nézi a sötét árnyakat, a felbukkanó és eltűnő tengerészeket, az ágyútorony előremeredő két csövét, s az előtte ülő parancsnok-kapitányt, mellette Motopu La Keát, Mikronézia híres szabadságharcosát, aki komoran, csendben hallgat, és időnként a zátonyok felé tekint. Ott, arra lehet a fia, Naumó – ha él!

– Azt gondolom – közölte Carpena parancsnok –, hogy végigvizsgáljuk a zátonysort. Egy óra múlva holdfény lesz. Akkor már jól látni. Egyelőre közelebb nem megyünk. Feltételezem, hogy a zátonysor lagúnáit és belső útjait megfelelően védik, de a szélső részre már nem gondolnak ennyire, mert itt a hullámzás oly erős, hogy szinte lehetetlen a partraszállás … Valóban így lenne, lehetetlen ?

A letompított, kék színű, a távolból láthatatlan lámpa különös fényt vetett a beszélőkre.

Motopu La Kea válaszolt, hiszen a kérdést hozzá intézte a parancsnok:

– Semmi se lehetetlen, uram. Itt van velem a sóneren régi harcostársam, Burle Lajure, ő a megmondhatója, hogyan vettük vissza a japoktól Ponapét, amit zátonyok öveztek. Nagy, nagyon nagy a hullámzás, mint amott, uram. És mégis visszavettük. öten vannak velem együtt szigetlakók, akik nem félnek a törőhullámoktól. Értjük a fegyverek kezelését is.

Elhallgatott. Carpena bólintott.

– Helyes. Itt a korvetten is akad több olyan ember, akivel megkísérelném a partraszállást. De mindez még csak feltevés. Egyelőre azt kell kitapogatni, hol lehet a támaszpont. Vagyis a támaszpont magja, közepe.

És itt újból Motopu La Keára nézett.

– A váratlan rajtaütés a legfontosabb … – egészítette ki szavait. Motopu La Kea felállt. Az ágyútorony széléhez lépett. Elmélyülten vizsgálta a messzeséget. Némi idő után megszólalt.:

– Annyit tudok, amikor egy alkalommal sikerült kitekintenem a tengeralattjáró csapóajtaján, hatalmas helyiséget láttam, uram.

Carpena érdeklődéssel előrehajolt. Daniló bácsi is.

– Hatalmas helyiséget? A szigetlakó intett.

– Nagyon nagyot. Olyasfélét, mint amilyen Guamon a repülőgépek hangárja. így igaz, uram.

– Érthetetlen… de hol? – mondta Carpena, és a zátonyok felé nézett.

– Nem tudom, uram – válaszolta Motopu La Kea – De a hangárt láttam …

Egy óra múlva feljött a hold.

A csillagok és az égitestek fénye lehetővé tette, hogy messzire tekinthessenek el hajósaink.

Sehol semmi világítás, semmi lámpafény.

Elhagyatottan, némán ásított a Matuketuke-zátonyok sora.

Carpena kapitány már éppen ott tartott, hogy kijelenti: a korvettet közelebb vezényli a zátonysorhoz, és megkísérli a behatolást, amikor váratlan esemény történt. Egy perccel előzőleg mondta Daniló bácsi:

– Visszatérek a sónerre. Amennyiben hajnalig szükség volna rám, rendelkezésére állok.

Pontosan ekkor akarta kimondani az amerikai tiszt, hogy megközelíti a zátonysort.

Daniló bácsi felállt, de nem azért, hogy induljon.

Carpena ugyancsak felállt.

Akik a fedélzeten tartózkodtak, mind az égre néztek.

A korvett nappali fényben ragyogott!

Körülöttük a tenger ugyanígy.

A 200-250 méterre vitorlázó sónernek minden kötélszálát, vitorláinak minden varratát látni lehetett.

Öt darab, nyilván ejtőernyőn függő, igen erős magnéziumfényt lövellő világítótest lebegett a korvett és a sóner felett!

A vakító élességű fényt reflektorok széles nyalábja követte.

Három reflektor fogta közre a korvettet. Mind a három fényszóró elég magasról lövellte sugarait.

Carpena kapitány azonnal tudta, mi következik.

Felordította a parancsnoki hídon álló tisztnek:

– Legnagyobb sebesség! Észak-északkelet! A sónernek jelzés: menekülni!

Még annyi ideje volt, hogy közölje:

– Túlságosan közel kerültünk, captain!

Távoli dörgés, sivító hangok a levegőben, és becsapódó lövedékek ismert robbanása volt a válasz! Bon-matszuri fogadta az idegeneket.

– Torkolati tüzeket bemérni – üvöltötte Carpena, és rohant a parancsnoki hídra. – Azonnal válaszolni!

A korvett megrázkódott.

Hatalmas csattanás jelezte, hogy találat érte a hajót.

A fényszórók sugárkévéje azt is megmutatta, hogy a *Jadran II* impozáns passzátvitorlája nincs a helyén, nem feszül, hanem az előárboc hold vitorlájával együtt eltűnt a helyéről.

A sónert is találat érte!

Bon-matszuri lövészeinek volt idejük bemérni a hajókat, és elküldeni jól irányzott gránátjaikat.

Amikor a parancsnok a vezénylőállásra felért, már várta a jelentés: a hajó hátsó része találatot kapott. A kár jelentéktelen.

Újabb csattanás bebizonyította, hogy a támaszpont lövészei értik a mesterségüket.

És a korvett ágyúi még mindig nem válaszolnak.

Mi van a beméréssel?

– A szentségit! – üvöltötte Carpena a beszélőbe. – Mi lesz már?! Alusztok?! Ha nem látni a torkolati tüzeket, bele a fényszórókba! Bele! Bele!

Kitűnő célpont lehetett a támaszpont tüzéreinek a két kivilágított hajó.

Carpena átkozta ügyetlenségét, meggondolatlanságát, hogy ennyire nem vette komolyan feladatát. Ő, aki mindig meggondolt, mindent kiszámító valaki. Valósággal beleszaladt a karjukba!

Végre megszólaltak a korvett ágyúi is.

Most aztán gyorsan, még a legkitűnőbb hadgyakorlati tempónál is gyorsabban dolgoztak Carpena emberei. Sortűz sortüzet követett. Maró, fojtogató füst áradt be a páncélozott parancsnoki és kormányostoronyba. Kinézve a lesőnyíláson, Carpena látta, hogy tűzcsóvák, tűzgolyók rohannak az égen. A támaszpont tüzérei ugyancsak szórták a gránátokat.

– Kész csoda, hogy eddig nagyobb bajt nem okoztak! – dünnyögte, és áttekintett a sónerre.

A kétárbocos lecsonkult előárboccal igyekezett lőtávolon kívül kerülni.

Észre se vette, hogy Turkovics kapitány és Motopu La Kea mögötte áll.

A lezárt, szinte légmentesen lezárt vezénylőállás úgy izzott, mint a martinkemence.

És Daniló bácsi, akarva-akaratlanul, megint csak a *Narentára* gondolt. Micsoda semmiség, micsoda játék is volt abban az időben egy hadinaszád!… És eszébe jutott Jokohama Jim és Capriata, mint ahogy Motopu La Kea Naumóra, Carpena pedig Forbesra gondolt azokban a

percekben. Ugyan mi lehet velük?! És hogyan találkoznak majd … ha találkoznak?!

Pedig csodálatos látvány volt a holdfényes éjszakában, a tenger mély szürkeségében és a trópusi fekete égbolt alatt, megkapó bársonyos hamvasságban, a hirtelen támadt tűzijáték! A fényszórók szinte rátapadtak a hajókra, és ezt az átkozott kivilágítást sehogyan sem sikerült lerázni. A gránátok tűzcsóvája pedig – mint óriási szentjánosbogarak – parabolikus ívben rajzott az égen.

Daniló bácsi megigézetten tekintett a zátonyok irányába. Megigézetten és meglepődve.

Nem hitte, hogy ily lenyűgöző, ily félelmetes a háború. Nem tudta, csak most érezte, hogy mennyire megszerette az öreg *Jadran* délceg, kecses utódát, a *Jadran II*-t, és mennyire félti azt. Olykor riadtan pislogott a páncélfal lesnyílásán a vitorlás felé. Szegények, nem lehetnek könnyű helyzetben! Talán nagyobb is a baj, mint innen látszik?!

Owen hadnagy vette észre a változást.

Hűségesen állt a parancsnoka mellett, és leste utasításait. De valahogyan mégis ő volt az, aki észrevette a nagy eseményt.

Egyetlen ugrással a lezárt, erősen páncélozott, parancsnoki hídra vezető ajtó mellett termett, lenyomta a biztosítókarikát, *és* kitárta az ajtót.

A kénszagú lőporfüst úgy áradt be a helyiségbe, mint az őszi köd az ablakon.

– Owen, megőrült?! Mit művel?!

Carpena vasmarka elkapta a fiatal tiszt agyonizzadt, merő lucsok ingét, hogy visszarántsa alantasát. De ekkor már Carpena is látta … a megfigyelőtiszt a toronyból is jelentette … izgatott hangok a parancsnoki körtelefon hallgatójának membránján át üvöltötték, hogy a fényszórók kihunytak, a lövegek elhallgattak, és a pár perces sötétség, vaknémaság után vörösen kezdett izzani a zátonyok közepe.

Akár a szétterülő görögtűz a tűzijátékok után, akként nőtt, növekedett a vörös izzás.

Parancsszó nélkül elhallgattak a korvett ágyúi.

A sóner tovább futott, de látszott, hogy lassan szélbe áll, és vitorlái lobogni kezdenek.

– Robbanás – mondta, lakonikus egyszerűséggel Carpena parancsnok, aki közben bocsánatkérően megveregette Owen hadnagy vállát.

– Robbanás? – nézett csodálkozva Daniló bácsi. – Robbanás?

A vörös fény egyre magasabbra terjedt. Mint valami cukorsüveg emelkedett felfelé, ki a tengerből.

Percek vagy csak másodpercek teltek el?

Alighanem percek is. Hiszen még arra is volt idő, hogy Carpena meghallgassa az orvos jelentését. Az orvos, akár valami szellem, előbukkant a lőporfüstből, és mint ilyen esetben minden hajóorvos, izgatottan jelentette:

– Egy súlyos, két könnyebb sebesült a második légelhárító állásról. És egy halott… a japán tengernagy, Sir! Szívszélhűdés …

– Ogimura?!

De sem Daniló bácsi, sem Motopu La Kea nem figyelt az orvos jelentésére.

Kétségbeesve gondoltak arra, hogy a lángtengerben kell lenni Naumónak, Jokohama Jimnek, Jerome Capriatának és a korvett fegyvermesterének, a derék Forbesnek.

Mert ami eléjük tárult, az valóban lángtenger volt.

Szertefreccsenő sok tonna olaj és benzin, felrobbanó, vízzel érintkező lőszerek halmaza adta meg a félelmetes tűzijáték alapanyagát.

Nem időszakonként volt hallható egy-egy robbanás, vagy látható a felfreccsenő lángnyelv. Nem. Állandó, szörnyű, gigászi moraj töltötte be a levegőt. Égett a tenger, és égett a zátony, s akár a vulkán a lávát, akként dobta magából szünet nélkül az izzó vasat, a szerterepülő lőszert, a rettenetes nyomástól felvágódó benzineshordókat, aknákat, torpedókat és az időzített elhárító berendezések tányéraknáit, védelmi felszerelését.

Éjszaka volt, és ez a borzalmas tűzijáték még az olyan katonákat is lenyűgözte, mint

Carpena és tisztikara, a korvett legénysége és többen a sóner embereiből is, akik látták már hadihajók, repülőterek, katonai raktárak, városok, falvak égését.

De Bon-matszuri pusztulása sok eddigi látványt felülmúlt.

Óriási területen lángolt minden, amit főleg a szerteömlő olajnak és benzinnek lehetett tulajdonítani. Egyik lőszerraktár a másik után, vagy robbanóanyaggal töltött lövedék rohant fel a magasba, és vágódott szét szörnyű süvítessél, durranással, és hullt vissza a lángtengerbe.

– Az az érzésem – jegyezte meg Carpena –, hogy vagy önrobbanás történt, ami tovább terjedt, de a legvalószínűbb, hogy az önmegsemmisítő berendezéssel történt valami.

– Gondolja, hogy önmagukat pusztítják el? – fordult Daniló bácsi a parancsnokhoz.

– Lehetséges – bólintott Carpena. – Bennünket Mindanaónál olyan bombázók támadtak, amelyek emberestül zuhantak a hajókra!…

Bon-matszuri teljes nyolc órán át égett, a Csendes-óceán és az Egyenlítő közepén. Végül megsemmisült, mint Pompeji, amikor rázúdult a Vezúv lávája.

Látta Motopu La Kea, az Óceán Császára.

Látta Turkovics Daniló fiumei tengerészkapitány, a *Jadran II.* parancsnoka.

Látta Ettore Carpena flottillaparancsnok az USA haditengerészetéből.

De nem látta Sendai Ogimura, Mikronézia volt helytartó tengernagya, a támaszpont alkotója, a mikronéz nép gyűlölt ellensége.

Amikor még lángolt a tenger, de a robbanások alábbhagytak, a korvettről akkor dobták be Ogimura vitorlavászonba varrt tetemét.

Bon-matszuri kihunyó fénye világította meg neki a tenger mélyére vezető utat.

EPILÓGUS

A mesék hajója partot ért, barátaim. Ideje, hogy elköszönjünk, és szétszéledjünk a világban. Nagy utat tettünk együtt, kell, hogy búcsúzóul megszorítsuk egymás kezét. Amúgy tengerész módra, kiadósan. De mielőtt elválunk, ne feledkezzünk el néhány lényeges eseményről. Jokohama Jim, Jerome Capriata, Naumó és Forbes megmenekült, hála a vén Gleniffer kapitánynak. Nem volt könnyű eset Jokohama Jimet, Capriatát és Naumót felcsempészni a tankhajóra. De ahol Jokohama Jim viszi a beszéd és az intézkedés prímjét, ugyan mi az, ami akadályt jelenthet?! A *P. R. T. 2.* tankhajó nem északra, de délnek vette az utat, mert Gleniffer így találta helyesebbnek. Barátainkat a Santa Cruz szigeten tette partra. A vén gazember, jó óceániai szokás szerint, azon törte a fejét, hogy a tankhajót lekapcsolja a Pemminger és Rowland bankház vagyonlistájáról. Állítólag sikerült is neki a tankhajóval együtt eltűnni a zűrzavarban. Mindenesetre felajánlotta a hajómesteri állást Jokohama Jimnek és a főkormányosságot Jerome Capriatának.

– Tudja, apuskám, ha a kapitányságot ajánlaná fel, akkor se maradnék – mondta Gleniffernek Jim –, nem én! Maga aranyos fiú, nem is értem, miért lett magából ekkora gazember. De engem, tudja, várnak a cimborák, akik mindenkinél többet érnek. Megyek, hogy a keblemre öleljem őket.

Talán mondanom se kell, micsoda heuréka támadt, amikor előbukkant az enyészetnek hitt valamiből Jokohama Jim, Capriata, Naumó és Forbes, a „szegény nigger”. De talán mindenki között Motopu La Kea volt a legboldogabb, hogy hazavihette a Kwajalein-atollra fiát, akiről úgy érzi, hogy méltóan követi majd apját abban a harcban, ami a derék mikronéz népre vár. Mert a sok-sok sziget sokat szenvedett népe mégiscsak azt reméli, hogy Mikronézia urai egyszer a mikronézek lesznek.

A *Jadran II.* eljutott az Adriára. De hát ez külön történet, s mi itt Motopu La Kea, valamint ellenfele, Sendai Ogimura történetét mondtuk el. Boldogan látta viszont a sóner minden hajósa a Földközi-tengert és az Adriát. Természetesen Harrison, Lajure, József és Mihály nem ment velük, ök visszatértek az atollra Motopu La Keával együtt. A Srác kivételével mindenki Daniló bácsi szolgálatában maradt. Még Bambina is, aki rövid időre hazament az édesanyjához Riminibe, de búcsút mondani a tengernek nem tudott. A Srác a hírek szerint egyre több becsületet szerez a Durbin Catalani névnek a festők között. De azt is hallom, hogy egyre várja Bambinát, hátha meggondolja magát, és felcsap egy festő feleségének. Ha megtörténik, majd közlöm veletek. Kedvenceinkkel kapcsolatban még talán azt kell elmondanom, hogy bizony világraszóló esemény volt a zenggiek számára, amikor a kis adriai városka Marináján (kikötősétányán, ahol valaha magam is sokat mászkáltam) megjelent Daniló bácsi, Sottomarina, Szevér, Piccoló Piede, a néger Pedró, aki a Sottomarina fogadott fia megtisztelő címet viseli; Zoller Jóska, s természetesen Joko-hama Jim, valamint a „fiúk” díszes csoportja, Ádáméva, Capriata, a kövér Tata és a komor, de mégis csupa szív Francia, aki soha nem tudja elfelejteni az ördögszigeten töltött éveket. Képzelhetitek, hogy a zenggi „Kék Cápa” minden bora elfogyott a látogatás ideje alatt. Állítólag – de csak állítólag – az ünnepi hét alatt éjfél előtt egy órával már nem volt senki sem józan a kedves városkában, beleértve a plébánost és a rendőrkapitányt is. Soha annyit nem ittak emberek a szerencsés megmenekülés örömére, mint a zenggiek Daniló bácsi tiszteletére. No és arra, hogy Sottomarina néger legényt hozott magával fiúnak a nagyvilágból. Corpo di bacco!

Sejtem, érdekel néhányótokat, mi történt Pemmingerrel.

Ez, bevallom, engem is igen érdekelt. És mint ahogy én is megdöbbentem, úgy talán ti is: köszönöm a kérdést, Pemmin-ger jól van, jó egészségnek örvend, s pontosan annyi gyémántgyűrűt hord, mint akkor, amikor Ogimuránál találkoztunk vele. Pemminger él és virul, tudta ő, mire építette aljasságait. A botrány felcsapott ugyan, akár Bon-matszuri lángjai, de legfeljebb pörkölődés lett belőle, enyészet nem. Mindent rákent Ogimurára, végül már

majdnem nemzeti hős lett belőle. Ogimura hallgatott, és majdnem hallgatott az egyetlen élő tanú is, a támaszpont égéséből a csodánál is nagyobb csodával megmenekült főmérnök, akit a korvett halászott ki, mentőruhába bagyuláltan, az óceánból. A főmérnök csak annyit tudott mondani, hogy Bon-matszuri az összes parancsot Sendai Ogimurától kapta, és egyedül tőle fogadta el. Amikor pedig Riffles kapitány kihallgatására került a sor, minden szépen átsiklott már a derű és a polgári megértés síkjára.

– Ne legyen Ördöngös Riffles a nevem, ha mi mást is csináltunk, mint niggereket toboroztunk Mr. Pemminger bányáinak, ültetvényeinek – védekezett a mozgó rumoshordó. - Hát már ez is bűn, uram?!

Igazat adtak az ördöngös Rifflesnek. Ebben az egyben marasztalták el Pemmingert néhány ezer dollár bírsággal és kártérítéssel. Daniló bácsi írásban tett vallomását nem olvasták fel, Motopu La Kea tanúvallomására nem került sor! Ez Amerika! – mondjuk, és nem csodálkozunk.

Egyedül talán az hatott a szenzáció erejével, hogy Ettore Carpena kapitány, flottillaparancsnok, lemondott a rangjáról. A nagyszerű tengerész azóta is a kereskedelmi hajózásnál szolgál, s személyét dicsőség övezi a becsületes tengerészek előtt. Motopu La Kea, az Óceán Császárának nevével összeforrt Turkovics Daniló és Ettore Carpena kapitányok neve.

Nevüket ismeri minden gyerek Mikronéziában, hiszen a szigeteken megbecsülik a hősöket és az igaz embereket.

TARTALOM

Első fejezet
HŐSEINK ÖSSZETALÁLKOZNAK
Második fejezet
EGY KÜLÖNÖS LÁTOGATÓ
Harmadik fejezet
EGY LEÁNY, AKI TENGERÉSZ
Negyedik fejezet
OGIMURA TENGERNAGY ÉS BANDÁJA
Ötödik fejezet
A NAGY BOLOND ZÁTONYON
Hatodik fejezet
TALÁLKOZÁS RIFFLES KAPITÁNNYAL
Hetedik fejezet
MIT TALÁLTAK A LŐSZER SZIGETEN?
Nyolcadik fejezet
AZ ÉREM MÁSIK OLDALA
Kilencedik fejezet
KITŰNŐ BARÁTOT KÜLD AZ ÓCEÁN
Tizedik fejezet
MI TÖRTÉNT MOTOPÜ LA KEÁVAL
Tizenegyedik fejezet
AZ „EMBERTOBORZÓK” GYILKOS BANDÁJA
Tizenkettedik fejezet
FONTOS ESEMÉNYEK
Tizenharmadik fejezet
A DOLGOK EGYRE KOMOLYODNAK
Tizennegyedik fejezet
FELLEGEK BON-MATSZURI FELETT
Tizenötödik fejezet
EGY BÁRKA AZ ÉJSZAKÁBAN
Tizenhatodik fejezet
A KÖR BEZÁRUL
EPILÓGUS